ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ:
ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου από την Ίδρυσή του, το 1924, μέχρι τη Διακοπή της Λειτουργίας του, το 1989

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Μαρία Σταθάκη, ΑΕΜ:619

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Μαρία Βεργέτη, Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Αλεξανδρούπολη, 2025

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ:
ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου από την Ίδρυσή του, το 1924, μέχρι τη Διακοπή της Λειτουργίας του, το 1989

Μαρία Σταθάκη, ΑΕΜ:619

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης υποβλήθηκε στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης για την απόκτηση του τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης στις Επιστήμες της Αγωγής.

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Μαρία Βεργέτη, Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

2ο Μέλος: Συμεών Παπαδόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

3ο Μέλος: Δημήτριος Θεοδώρου, Επίκουρος Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Αλεξανδρούπολη, 2025

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρία Σταθάκη, 2025

Η έγκριση της Μεταπτυχιακής Εργασίας Ειδίκευσης από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης δεν δηλώνει απαραιτήτως την αποδοχή των απόψεων της συγγραφέως.

Τήρηση ακαδημαϊκών αρχών και δεοντολογίας

Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε εξ ολοκλήρου από την φοιτήτρια Μαρία Σταθάκη του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Επιστήμες της Αγωγής: Ετερότητα, Κοινωνία και Εκπαίδευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, υπό την καθοδήγηση της επιβλέπουσας.

Η φοιτήτρια βεβαιώνει ότι κατά την εκπόνηση και τη συγγραφή της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας τήρησε τα προβλεπόμενα από τον νόμο και τον εσωτερικό κανονισμό και το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, καθώς και ότι σεβάστηκε πλήρως τις Αρχές της Ακαδημαϊκής Ηθικής και του Κώδικα Δεοντολογίας, οι οποίες απαγορεύουν την παραποίηση των ερευνητικών/πειραματικών αποτελεσμάτων, την αναφορά ψευδών στοιχείων, την κατάχρηση της διανοητικής ιδιοκτησίας τρίτων και τη λογοκλοπή.

Η συγγραφέας

Μαρία Σταθάκη

DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE
SCHOOL OF EDUCATION
DEPARTMENT OF PRIMARY EDUCATION

POSTGRADUATE COURSE:

EDUCATION SCIENCES:
DIVERSITY, SOCIETY AND EDUCATION

MASTER DISSERTATION

The Primary School of Elafochori in Evros from its Establishment, in 1924, until its Closure, in 1989

Maria Stathaki, RN: 619

A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Master in Education, Department of Primary Education, Democritus University of Thrace.

COMMITTEE OF EXAMINERS

Supervisor: Maria Vergeti, Professor, Department of Primary Education, Democritus University of Thrace
Member 2: Simeon Papadopoulos, Associate Professor, Department of Primary Education, Democritus University of Thrace
Member 3: Dimitrios Theodorou, Assistant Professor, Department of Primary Education, Democritus University of Thrace

Alexandroupolis, 2025

All rights reserved

Copyright © Maria Stathaki, 2025

The approval of the Master's Dissertation by the Department of Primary Education, Democritus University of Thrace, does not necessarily indicate the acceptance of the views of the author.

Fulfillment of academic principles and ethics

The present master dissertation is original and was prepared entirely by the student Maria Stathaki of the Postgraduate Program of Studies Education Sciences: Diversity, Society and Education of the Department of Primary Education, under the guidance of the supervisor. The postgraduate student certifies that during the preparation and writing of this master dissertation she complied with the provisions of the law, the internal regulations and the Postgraduate Program of Studies of the Department, as well as that she fully respected the Principles of Academic Ethics and the Code of Ethics, which prohibit falsification of research/experimental results, false reporting, misuse of third-party intellectual property and plagiarism.

The author

Maria Stathaki

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους όσοι με στήριξαν και συνέβαλαν ουσιαστικά στην ολοκλήρωση αυτής της ερευνητικής προσπάθειας.

Πρωτίστως, θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα της μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης, κυρία Μαρία Βεργέτη, Καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστήμιου Θράκης, για την καθοδήγηση και την υποστήριξή της καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησής της. Έπειτα, τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, τον κύριο Συμεών Παπαδόπουλο, Αναπληρωτή Καθηγητή του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και τον κύριο Δημήτριο Θεοδώρου, Επίκουρο Καθηγητή του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω το προσωπικό των Γ.Α.Κ. - Αρχεία Ν. Έβρου για τη δυνατότητα πρόσβασης και μελέτης του σχετικού αρχειακού υλικού και την άψογη συνεργασία, καθώς και τον Διευθυντή του 2ου Δημοτικού Σχολείου Διδυμοτείχου για την παραχώρηση της άδειας να μελετήσω το αρχείο του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συμμετέχοντες στις συνεντεύξεις για τις σημαντικές και χρήσιμες πληροφορίες που πρόσφεραν στο πλαίσιο αυτής της ερευνητικής διαδικασίας. Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες στην κυρία Κοσμαδάκη Ευαγγελία για το ενδιαφέρον και την πολύτιμη βοήθεια που μου παρείχε στην ανεύρεση στοιχείων σχετικά με το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, καθώς και όσους συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

Ιδιαίτερα ευχαριστώ την κόρη μου, Κωνσταντίνα, και τον σύζυγό μου για την αμέριστη κατανόηση και υποστήριξη, καθώς και τους γονείς μου για την ειλικρινή και ουσιαστική στήριξη καθ' όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης είναι η μελέτη, η έρευνα και η αναλυτική παρουσίαση της ιστορίας, της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου, το οποίο ιδρύθηκε το 1924 με την εγκατάσταση των προσφύγων από την Ανατολική Θράκη και τη Μικρά Ασία και λειτούργησε για 65 χρόνια, μέχρι το 1989.

Τα αρχεία που μελετήθηκαν εντοπίστηκαν στα Γ.Α.Κ. Αρχεία – Νομού Έβρου και περιλαμβάνουν το Γενικό Μητρώο Δημοτών της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου, το Δημοτολόγιο, το Βιβλίο Πληθυσμού Δημοτών, το Μητρώο Απόδημων, τις Εκθέσεις Επιθεωρητών, το Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων, τον Φάκελο των Γυμναστικών Επιδείξεων. Επίσης, εξετάστηκε το σχολικό αρχείο του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, το οποίο φυλάσσεται στο 2ο Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου. Τα εν λόγω αρχεία καλύπτουν τη χρονική περίοδο που εκτείνεται από το 1925 έως το 1988. Επιπρόσθετα, αναλύθηκε το οπτικό αρχειακό υλικό της φωτογραφικής έκθεσης «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022» , ενώ διεξήχθησαν και συνεντεύξεις με πρώην μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, προκειμένου να συγκεντρωθούν επιπλέον δεδομένα για την έρευνα.

Τα αποτελέσματα της έρευνας ανέδειξαν ότι ο περιβάλλων κοινωνικός χώρος τη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου αποτελούνταν από πρόσφυγες που είχαν εγκαταλείψει την Ανατολική Θράκη και τη Μικρά Ασία μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, από την ίδρυσή του μέχρι την τελευταία σχολική χρονιά της λειτουργίας του, ακολούθησε μια πορεία αύξησης ακολουθούμενη από μια σταδιακή μείωση, η οποία οδήγησε τελικά στη διακοπή της λειτουργίας του. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες του σχολείου ήταν οι γιορτές, οι παρελάσεις, οι θεατρικές παραστάσεις, οι γυμναστικές επιδείξεις, οι σχολικές εκδρομές και η καλλιέργεια του σχολικού κήπου, ενώ η συνεχιζόμενη πτώση του αριθμού των μαθητών υπήρξε η αιτία της διακοπής λειτουργίας του.

Λέξεις κλειδιά: Ελαφοχώρι Έβρου, Εσωτερική Μετανάστευση, Σχολικός Επιθεωρητής, Γυμναστικές Επιδείξεις, Μαθητικές Παρελάσεις, Σχολικός Κήπος

ABSTRACT

The purpose of this postgraduate specialization thesis is the study, research, and analytical presentation of the history, operation, and activities of the Primary School of Elafochori in Evros, which was founded in 1924 with the settlement of refugees from Eastern Thrace and Asia Minor and operated for 65 years, until 1989.

The archives examined were located at the General State Archives (G.A.K.), Archives of the Evros Region, and include the General Registry of the Citizens of the Elafochori Community in Evros, the Municipal Register, the Population Register, the Emigrants Register, the Inspectors' Reports, the School Buildings Register, and the Gymnastics Exhibitions File. Additionally, the school archive of the Elafochori Primary School, which is preserved at the 2nd Primary School of Didymoteicho, was studied. These records cover the period from 1925 to 1988. Furthermore, the visual archival material of the photographic exhibition "A Journey Through Time: Elafochori 1922–2022" was analyzed, and interviews were conducted with former students of the Elafochori Primary School in order to gather additional data for the research.

The results of the research revealed that the social environment at the time of the school's establishment consisted of refugees who had fled Eastern Thrace and Asia Minor after the Greco-Turkish War and the Asia Minor Catastrophe. The student population of the Elafochori Primary School followed a path of growth, which was later followed by a gradual decline, ultimately leading to the discontinuation of its operation. The most significant activities of the school included celebrations, parades, theatrical performances, gymnastics exhibitions, school trips, and the cultivation of the school garden. The continuing decline in the number of students was the main reason for the discontinuation of its operation.

Keywords: Elafochori Evros, Internal Migration, School Inspector, Gymnastics Exhibitions, Student Parades, School Garden

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ 6
ΠΕΡΙΛΗΨΗ 7
ABSTRACT 8
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 11
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η Κοινότητα Ελαφοχωρίου Έβρου 14
1.1. Η πληθυσμιακή σύνθεση της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα 19
1.2. Εσωτερική μετανάστευση τον 20ο αιώνα 23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Σημαντικές έρευνες για Δημοτικά Σχολεία της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου 28
2.1. Δημοτικά Σχολεία Αλεξανδρούπολης και περιχώρων 29
2.2. Δημοτικά Σχολεία Διδυμοτείχου και περιχώρων 37
2.3. Δημοτικά Σχολεία Ορστιάδας και περιχώρων 42
2.4. Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου 45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Σημαντικοί θεσμοί της εκπαίδευσης του 20ου αιώνα 47
3.1. Θεσμός του Επιθεωρητή 47
3.2. Θεσμός των Γυμναστικών Επιδείξεων 51
3.3. Θεσμός των Μαθητικών Παρελάσεων 55
3.4. Θεσμός του Σχολικού Κήπου 58
ΕΜΠΕΙΡΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Μεθοδολογία της έρευνας 61
4.1. Σκοπός της έρευνας 61
4.2. Ερευνητικά ερωτήματα 61
4.3. Επιλογή μεθόδου 61
4.4. Ερευνητική Διαδικασία 64
4.5. Χρονοδιάγραμμα 71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Ανάλυση δεδομένων και αποτελέσματα 72
5.1. Ο περιβάλλων κοινωνικός χώρος τη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου 72
5.2. Η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου 76
5.3. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες του σχολείου τις δεκαετίες λειτουργίας του 127
5.3.1. Γιορτές και Παρελάσεις 127

5.3.2. Γυμναστικές Επιδείξεις 133
5.3.3. Σχολικές Εκδρομές και Χορευτικές Εκδηλώσεις 146
5.3.4. Σχολικός Κήπος 149
5.4. Λόγοι κατάργησης του σχολείου 154
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Συμπεράσματα 158
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 161
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ 172
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ 174
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ 178
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 179

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης με τίτλο «Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου από την ίδρυσή του, το 1924, μέχρι τη διακοπή της λειτουργίας του, το 1989» πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής: Ετερότητα, Κοινωνία και Εκπαίδευση» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ιδρύθηκε το 1924 για να καλύψει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών του οικισμού Ελαφοχωρίου, ο οποίος δημιουργήθηκε από πρόσφυγες της Ανατολικής Θράκης και της Μικράς Ασίας. Λειτούργησε για τελευταία φορά το 1988. Στη συνέχεια διακόπηκε η λειτουργία του λόγω της σημαντικής μείωσης του μαθητικού πληθυσμού.

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στη μελέτη, την έρευνα και την αναλυτική παρουσίαση της ιστορίας, της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου μέσω της μελέτης αρχειακού υλικού και της διεξαγωγής συνεντεύξεων.

Η έρευνα ανέδειξε οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματα του εκπαιδευτικού συστήματος κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, ενώ ταυτόχρονα εμβάθυνε σε ειδικά θέματα για τον οικισμό του Ελαφοχωρίου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ίδρυση του Δημοτικού Σχολείου, στο κοινωνικό περιβάλλον του οικισμού, στη σύνθεση και την εξέλιξη του μαθητικού πληθυσμού, στις εκπαιδευτικές δράσεις που αναπτύχθηκαν, καθώς και στους παράγοντες που οδήγησαν στη σταδιακή κατάργηση του σχολείου.

Η εργασία διαρθρώνεται σε δύο μέρη. Το Θεωρητικό Μέρος περιλαμβάνει την ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και αποτελείται από τρία κεφάλαια. Το Εμπειρικό Μέρος χωρίζεται σε τρία κεφάλαια και περιλαμβάνει την παρουσίαση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, την ανάλυση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων που προέκυψαν, καθώς και των συμπερασμάτων που εξήχθησαν από την έρευνα.

Ειδικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η ιστορία της Κοινότητας Ελαφοχωρίου και εξετάζεται η πληθυσμιακή της σύνθεση από την ίδρυσή της, με

την εγκατάσταση των προσφύγων, έως σήμερα. Επιπλέον, εξετάζεται το φαινόμενο της εσωτερικής μετανάστευσης, το οποίο συνιστά έναν από τους κύριους παράγοντες που συνέβαλαν στη σταδιακή μείωση του πληθυσμού της Κοινότητας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται σημαντικές μελέτες και έρευνες που εντοπίστηκαν κατά τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, αναφορικά με τα Δημοτικά Σχολεία της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου. Σε αυτές εξετάζεται η ιστορική, κοινωνική και εκπαιδευτική πορεία των σχολείων, καθώς και τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας τους. Επιπλέον, αναλύεται η υπάρχουσα βιβλιογραφία για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, η οποία, ωστόσο, είναι περιορισμένη.

Στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζονται θεσμοί του εκπαιδευτικού συστήματος του 20ού αιώνα, οι οποίοι αναδείχθηκαν μέσω της εμπειρικής έρευνας. Συγκεκριμένα, διερευνώνται οι θεσμοί του Σχολικού Επιθεωρητή, των Γυμναστικών Επιδείξεων, των Μαθητικών Παρελάσεων και του Σχολικού Κήπου, οι οποίοι αναλύονται σε θεωρητικό επίπεδο και ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο κεφάλαιο.

Στο Εμπειρικό Μέρος, στο τέταρτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα, καθώς και ο σκοπός και τα ερωτήματα που καθοδήγησαν την έρευνα. Επίσης, αναλύεται η διαδικασία της έρευνας και το χρονοδιάγραμμα που ακολουθήθηκε για την ολοκλήρωσή της.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά οι απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώθηκαν στην παρούσα μεταπτυχιακή εργασία εστιάζοντας στον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο του οικισμού κατά την περίοδο ίδρυσης του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Επίσης, εξετάζονται η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού, καθώς και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου. Τέλος, αναλύονται οι παράγοντες που οδήγησαν στην κατάργηση του σχολείου.

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο, αναπτύσσονται τα συμπεράσματα της έρευνας, ενώ τίθενται νέα ερωτήματα που ενδέχεται να αποτελέσουν αφετηρία για μελλοντικές μελέτες.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η Κοινότητα Ελαφοχωρίου Έβρου

Το Ελαφοχώρι βρίσκεται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, στο βορειοανατολικό τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου. Ανήκει στον Δήμο Διδυμοτείχου, στη Δημοτική Ενότητα Μεταξάδων. Είναι οικισμός της Τοπικής Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου.[1] Απέχει 19 χιλιόμετρα περίπου από την εγγύτερη πόλη, το Διδυμότειχο και 112 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου, την Αλεξανδρούπολη.[2]

Εικόνα 1. Χάρτης Νομού Έβρου. Επεξεργασία και προσαρμογή μορφολογικού χάρτη Θράκης Διον. και Βασ. Λουκόπουλου.[3]

---

[1] ΦΕΚ 1292/Β΄/11-08-2010, «Πρωτοβάθμιοι και Δευτεροβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας με το Ν. 3852/2010 και αναλογική κατανομή πληθυσμού στις δημοτικές κοινότητες του άρθρου 2, παρ. 4 του Ν. 3852/2010, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να κατανεμηθεί, λόγω ελλιπών στοιχείων τόπου εγκατάστασης».

[2] Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, *Υπολογισμός Χιλιομετρικών Αποστάσεων*, https://kmd.ggde.gr/

[3] Διον. και Βασ. Λουκόπουλος, *Μορφολογικός Χάρτης Θράκης*, επεξεργασία και προσαρμογή από Μ. Σταθάκη, 2025.

Το χωριό ιδρύθηκε το 1924 από την Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων ως προσφυγικός οικισμός για να φιλοξενήσει εξήντα προσφυγικές οικογένειες από το Μοναστηράκι (Ντερέκιοϊ), τη Λευκίμη (Καβατζίκ), την Κιστρίτσα ή Καστρίτσα (Αϊντινλάρ), το Καθάριο (Χάσκιοϊ), τη Γραβιά (Μαλκότσι), τη Μακρά Γέφυρα (Ουζούν Κιοπρού), τη Μαλτινή (Μάλτεπε), τις Σαράντα Εκκλησιές και το Ικόνιο, περιοχές της Ανατολικής Θράκης και της Μικράς Ασίας.[4] Οι ξεριζωμένες οικογένειες, θύματα του άτυχου ελληνοτουρκικού πολέμου 1921 – 1922, εγκαταστάθηκαν κοντά στο τουρκικό χωριό Καρατζάχαλι και δημιούργησαν έναν νέο συνοικισμό.[5] Το αρχικό όνομα του χωριού ήταν Τραύα. Το 1926 μετονομάστηκε σε Ελαφοχώρι.[6] Η ονομασία Ελαφοχώρι εικάζεται ότι οφείλεται στα ελάφια που ζούσαν στην περιοχή, η οποία ήταν δασόφυτη πριν την εγκατάσταση των προσφύγων.[7]

Οι κάτοικοι του Ελαφοχωρίου έφτασαν στην περιοχή μετά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης, τον Ιούλιο του 1923, όταν και εκχωρήθηκε οριστικά η Ανατολική Θράκη στην Τουρκία και τα ελληνοτουρκικά σύνορα σε θρακικό έδαφος όρισε ο ποταμός Έβρος.[8] Αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τον τόπο τους, καθώς με χωριστή σύμβαση μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, τον Ιανουάριο του 1923, προβλέφθηκε η υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών με εξαίρεση των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου, καθώς και των μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης.[9]

---

[4] Δημήτριος Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός* (Κομοτηνή: Παρατηρητής της Θράκης, 2015), 16, 25-32.
[5] Νικ., Μανεσιώτης, *Ιστορία των Σχολείων της Εκπ. Περιφέρειας Διδυμοτείχου -Σουφλίου* (Αθήνα: Καμπανά), 56.
[6] Θωμάς Ταμβάκος, «Κώστας Μπραβάκης: Ελαφοχώρι Διδυμοτείχου, 19/5/1962 – Θεσσαλονίκη 16/6/2020», *Θρακικά,* σειρά 2, τόμος 18 (2020): 297.
[7] Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός*, 46.
[8] Νικόλαος Ι. Μέρτζος, *Η Μικρασιατική Εκστρατεία: Φωτογραφίες Θεόδωρου Νικολέρη* (Θεσσαλονίκη: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και εκδόσεις Ερωδιός, 2008), 87-88.
[9] Ελληνική Στατιστική Αρχή, *Απογραφή Προσφύγων 1923: Αναστατική Έκδοση με αφορμή τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922 – 2022)* (Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022), 12, διαθέσιμο στις 30/7/2024, https://elstat-outsourcers.statistics.gr/ELSTAT-Apografi_Prosfyges_1923.pdf.

Το προσφυγικό κύμα ήταν τεράστιο. Το ελληνικό έθνος συρρικνώθηκε μέσα στα όρια του ελληνικού εθνικού κράτους.[10] Οι ελληνικές υπηρεσίες υπολόγισαν ότι κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή το 1922 κατέφυγαν στην Ελλάδα 700.000 πρόσφυγες στους οποίους, μετά την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών το 1923, προστέθηκαν ακόμη 800.000. Συνολικά, δηλαδή, εκείνη την περίοδο 1.500.000 πρόσφυγες δέχθηκε η Ελλάδα, η οποία ηττημένη, διχασμένη και αδύναμη οικονομικά έπρεπε να διαχειριστεί το προσφυγικό πρόβλημα.[11]

Στη Θράκη, όπου το 1920 ο πληθυσμός ήταν 209.443 άτομα, σύμφωνα με τις απογραφές, το 1928 αυξήθηκε φτάνοντας τα 303.879, σημειώνοντας αύξηση περίπου 50%. Το μεγάλο πληθυσμιακό μέγεθος των Ελλήνων προσφύγων, κυρίως αγροτών, στην περιοχή ευνόησε τη δημιουργία πολλών αμιγών χωριών και ορισμένων μεικτών.[12]

Η ελληνική κυβέρνηση προκειμένου να ανταποκριθεί στις τεράστιες ανάγκες περίθαλψης και αποκατάστασης των προσφύγων ζήτησε τη βοήθεια της Κοινωνίας των Εθνών, με πρωτοβουλία της οποίας τον Σεπτέμβριο του 1923 ιδρύθηκε ως αυτόνομος οργανισμός η Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων. Στόχος της ήταν να εξασφαλίσει την οριστική στέγαση των προσφύγων και την παραγωγική απασχόλησή τους. [13] Τα δύο πρώτα χρόνια βοήθησε να δημιουργηθούν 1.380 συνοικισμοί και προμήθευσε τα βασικά εφόδια για τις γεωργικές εργασίες.[14]

Έτσι και στην περίπτωση του προσφυγικού οικισμού του Ελαφοχωρίου, πριν την εγκατάσταση των προσφύγων σε αυτόν, η Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων έκανε τις απαραίτητες μελέτες. Με τη βοήθεια του τεχνικού και διοικητικού

---

[10] Μαρία Βεργέτη, «Η Κοινωνία της Θράκης στον 20ο Αιώνα», στο *Όψεις Κοινωνικής Δυναμικής: Μελέτες Χαριστήριες στην Καθηγήτρια Κούλα Κασιμάτη,* επιμ .Μαρία Θανοπούλου, Μαρία Πετμεζίδου και Μαρία Στρατηγάκη (Αθήνα: Gutenberg, 2011), 450.
[11] Νικόλαος Ανδριώτης, «Το Προσφυγικό Ζήτημα στην Ελλάδα (1821-1930)», στο *Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας: Γ΄ Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής Βιβλίο Μαθητή* (ΙΤΥΕ - Διόφαντος), 153.
[12] Βεργέτη, «Η Κοινωνία της Θράκης στον 20ο Αιώνα», 451 – 455.
[13] Ανδριώτης, «Το Προσφυγικό Ζήτημα στην Ελλάδα (1821 – 1930)», 153.
[14] Βεργέτη, «Η Κοινωνία της Θράκης στον 20ο Αιώνα», 455.

προσωπικού του Υπουργείου Γεωργίας και του Υπουργείου Πρόνοιας και Αντιλήψεως που της διέθεσε η ελληνική κυβέρνηση,[15] χαράχτηκαν δρόμοι και οικόπεδα στην περιοχή και παραδόθηκαν στους πρόσφυγες για να κτίσουν τα σπίτια τους. Επιπλέον, παραχωρήθηκαν σε όλους τους πρόσφυγες αγροτεμάχια και γεωργικά εργαλεία, προκειμένου να τα καλλιεργήσουν και να βιοποριστούν.[16]

Σχεδόν μαζί με την ανέγερση των προσφυγικών κατοικιών, στο βορειοδυτικό άκρο του οικισμού χτίστηκε και η εκκλησία της «Κοιμήσεως της Θεοτόκου», όπου λειτούργησε και το σχολείο έως την ανέγερση του σχολικού κτιρίου. Όταν ο πληθυσμός αυξήθηκε και οι ανάγκες μεγάλωσαν, η πρώτη εκκλησία κατεδαφίστηκε και στον ίδιο χώρο κτίσθηκε νέα με πέτρα Μεταξάδων. Στην ανέγερση του νέου ναού βοήθησαν οι κάτοικοι του οικισμού με προσωπική εργασία και οικονομική ενίσχυση. Η θεμελίωσή του έγινε το 1954 και εγκαινιάστηκε στις 15 Αυγούστου του 1960, την ημέρα του εορτασμού της Κοίμησης της Θεοτόκου.[17]

Η Κοινότητα του Ελαφοχωρίου αρχικά στεγάστηκε στο ισόγειο του τουρκικού Δημοτικού Σχολείου, περίπου μέχρι το 1937, οπότε και κτίστηκε το κτίριο της Κοινότητας με τούβλα και τσιμέντο. Στα δεξιά του κτιρίου της Κοινότητας στήθηκε το Ηρώον. Το 1980, λόγω φθορών του αρχικού κοινοτικού κτιρίου, ξεκίνησε η ανέγερση της νέας Κοινότητας στην πλατεία του χωριού, όπου μεταφέρθηκε και το Ηρώον. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν το 1982.[18]

Η Κοινότητα Ελαφοχωρίου προήλθε από τη μετονομασία της Κοινότητας Τραύας και τη μεταφορά της έδρας της Κοινότητας από το χωριό Λάδη στο Ελαφοχώρι με το ΦΕΚ 215Α στις 28/06/1926. Προγενέστερα, είχε συσταθεί η Κοινότητα Τραύας στις 14/08/1924 με το ΦΕΚ 194Α και περιλάμβανε τους οικισμούς Λάδη, Πολιά, Παλαιά Τραύα, Χιονάδες, Τραύα, Νέα Τραύα. Το 1928 αναγνωρίστηκαν οι οικισμοί Μεγάλη Τραύα και Μικρή Τραύα και προσαρτήθηκαν στην Κοινότητα

[15] Ανδριώτης, «Το Προσφυγικό Ζήτημα στην Ελλάδα (1821 – 1930)», 153.
[16] Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός*, 46.
[17] Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός,* 60-62.
[18] Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός,* 78-84.

Ελαφοχωρίου, ενώ οι οικισμοί Παλαιά Τραύα και Νέα Τραύα καταργήθηκαν. Το 1934 ο οικισμός Πολιά αποσπάστηκε από την Κοινότητα Ελαφοχωρίου και προσαρτήθηκε στην Κοινότητα Μεταξάδων, ο οικισμός Μικρή Τραύα μετονομάστηκε σε Βρύση και ο οικισμός Μεγάλη Τραύα μετονομάστηκε σε Δόξα. Ο γειτονικός οικισμός Δάφνη αναγνωρίστηκε και προσαρτήθηκε στην Κοινότητα Ελαφοχωρίου το 1961, ενώ δέκα χρόνια αργότερα, το 1971, καταργήθηκε και προσαρτήθηκε στον οικισμό Ελαφοχωρίου. Το 1965, ο οικισμός Λάδη αποσπάστηκε από την Κοινότητα Ελαφοχωρίου και ορίστηκε ως έδρα της Κοινότητας Λάδης, όπως και ο οικισμός Δόξας, ο οποίος ορίστηκε ως έδρα της Κοινότητας Δόξας. Η Κοινότητα Ελαφοχωρίου καταργήθηκε και συνενώθηκε με το Δήμο Μεταξάδων στις 4/12/1997, σύμφωνα με το ΦΕΚ 244Α.[19]

Από αρχαιολογική σκοπιά, στο Ελαφοχώρι βρίσκεται ο Τάφος του Ελαφοχωρίου. Είναι κτισμένος σε χαμηλό ύψωμα, στο βόρειο άκρο του μικρού χωριού Δάφνη της Κοινότητας Ελαφοχωρίου.[20] Πρόκειται για τάφο μακεδονικού τύπου, που καλύπτεται από τύμβο και χρονολογείται στο τέλος του 4ου ή στις αρχές του 3ου αι. π.Χ. Ο τάφος είχε συληθεί προπολεμικά και έγινε γνωστός, όταν ανοίχθηκε τμήμα της εισόδου του δρόμου του, που επέτρεψε την είσοδο στο εσωτερικό του. Η πρώτη επίσκεψη αρχαιολόγου έγινε το διάστημα 1959 – 1960, ενώ αργότερα, το 1976, πραγματοποιήθηκαν εργασίες στερέωσης, στεγανοποίησης και περίφραξης του χώρου.[21]

---

[19] Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, *Λεξικό Διοικητικών Μεταβολών των Δήμων και Κοινοτήτων (1912-2001)* (Αθήνα: Ελληνική Εταιρία Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκησης, 2002), 322-323, 500.

[20] Λευτέρης Χαμαλίδης, *Περιπλάνηση στο Βόρειο Έβρο: Τουριστικός – Περιηγητικός Οδηγός Βορείου Έβρου* (Νέα Ορεστιάδα: 2015), 40.

[21] Κωνσταντίνα Καλλιντζή, *Μακεδονικός τάφος Ελαφοχωρίου*, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, διαθέσιμο στις 10/10/2024 http://odysseus.culture.gr/h/3/gh352.jsp?obj_id=877.

Εικόνα 2. Τάφος Ελαφοχωρίου. Φωτογραφικό αρχείο Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.http://odysseus.culture.gr/h/2/gh2562.jsp?obj_id=877&mm_id=5403

1.1. Η πληθυσμιακή σύνθεση του οικισμού Ελαφοχωρίου Έβρου από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα

Τον Απρίλιο του 1923, με συνεργασία των Υπουργείων Υγιεινής, Πρόνοιας και Αντιλήψεως, διενεργήθηκε από το Τμήμα Στατιστικής απογραφή των προσφύγων που ήρθαν στη χώρα από τη Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη. Η απογραφή ήταν προαιρετική και διενεργήθηκε μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή αλλά πριν την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάννης. Το σύνολο των προσφύγων που απογράφηκε στη χώρα ήταν 786.431.[22] Στη Θράκη εγκαταστάθηκαν 99.913 πρόσφυγες, από τους οποίους οι 49.724 στον Νομό Έβρου. Στην περιοχή του Διδυμοτείχου οι πρόσφυγες ανήλθαν στους 9.719. Στο Ελαφοχώρι, σύμφωνα με

[22] Ελληνική Στατιστική Αρχή, *Απογραφή Προσφύγων 1923: Αναστατική Έκδοση με αφορμή τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922-2022)* (Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022), 12, διαθέσιμο στις 30/7/2024, https://elstat-outsourcers.statistics.gr/ELSTAT-Apografi_Prosfyges_1923.pdf.

τους αναλυτικούς πίνακες της απογραφής των προσφύγων, εγκαταστάθηκαν 176 άτομα.[23]

Κατά την απογραφή του πληθυσμού της χώρας στις 15 – 16 Μαΐου του 1928, η Δυτική Θράκη, όπως αναφέρεται πλέον στους γενικούς πίνακες της απογραφής, αριθμούσε 303.879 κατοίκους. Οι 124.417 εξ αυτών αποτελούσαν τον πληθυσμό του Νομού Έβρου. Στην περιοχή του Διδυμοτείχου καταγράφηκαν 40.153 κάτοικοι. Η Κοινότητα Ελαφοχωρίου είχε 2.667 κατοίκους, από τους οποίους οι 700 κατοικούσαν στο Ελαφοχώρι (Τραύα), οι 575 στη Λάδη, οι 567 στη Μεγάλη Τραύα, οι 214 στη Μικρή Τραύα και 611 στους Χιονάδες.[24]

Η απογραφή του 1940 κατέγραψε στη Θράκη 359.923 κατοίκους. Ο Νομός Έβρου αριθμούσε 154.773 κατοίκους και στην Επαρχία Διδυμοτείχου ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχονταν στους 46.528 κατοίκους. Στην Κοινότητα Ελαφοχωρίου απογράφηκαν 3.381 κάτοικοι, από τους οποίους οι 918 έμεναν στο Ελαφοχώρι, οι 684 στη Λάδη, οι 699 στη Μέγαλη Τραύα, οι 262 στη Μικρή Τραύα και οι 818 στους Χιονάδες.[25]

Το 1951 στην απογραφή της 7ης Απριλίου ο πληθυσμός της Θράκης ήταν 336.954 κάτοικοι. Στον Νομό Έβρου διέμεναν 141.340 κάτοικοι και στην Επαρχία Διδυμοτείχου 39.200. Οι κάτοικοι της Κοινότητας Ελαφοχωρίου ήταν 2.947, εκ των οποίων οι 661 έμεναν στο Ελαφοχώρι, οι 725 στη Λάδη, οι 756 στη Μεγάλη Τραύα, οι 216 στη Μικρή Τραύα και οι 589 στον οικισμό Χιονάδων.[26]

---

[23] Υπουργείον Υγιεινής, Πρόνοιας και Αντιλήψεως, Τμήμα Στατιστικής, *Απογραφή Προσφύγων: Ενεργηθείσα κατ΄ Απρίλιον 1923* (Εν Αθήναις: Υπουργείον Υγιεινής, Πρόνοιας και Αντιλήψεως, 1923), θ΄, ια΄, ιγ΄, 11, διαθέσιμο στις 30/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00017.pdf.

[24] Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας, Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Στατιστικά αποτελέσματα της απογραφής του πληθυσμού της Ελλάδος της 15-16 Μαΐου 1928* (Εν Αθήναις: Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1935), θ΄, ια΄, ιγ΄, 91, διαθέσιμο στις 30/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00022.pdf.

[25] Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας, Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 16 Οκτωβρίου 1940* (Αθήναι: Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1946), ε΄, ιβ΄, ιγ΄, 103, διαθέσιμο στις 30/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00025.pdf.

[26] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 7ης Απριλίου 1951* (Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1955), 5, 7, 9, 54, διαθέσιμο στις 30/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00031.pdf.

Δέκα χρόνια αργότερα, στην απογραφή που διενεργήθηκε στις 19 Μαρτίου του 1961, ο συνολικός πληθυσμός της Θράκης ανήλθε στους 356.555 κατοίκους. Ο Νομός Έβρου άγγιξε τους 157.760 κατοίκους, από τους οποίους οι 44.169 απογράφηκαν στην Επαρχία Διδυμοτείχου. Η Κοινότητα Ελαφοχωρίου είχε συνολικά 3.384 κατοίκους. Στο Ελαφοχώρι οι κάτοικοι έφτασαν τους 466, στη Βρύση (Μικρή Τραύα) τους 274, στη Δάφνη τους 193, στη Δόξα (Μεγάλη Τραύα) τους 916, στη Λάδη τους 837 και στους Χιονάδες τους 698. [27] Η απογραφή του συγκεκριμένου έτους παρουσίασε μία σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση με τις προηγούμενες, καθώς πέρα από την καταγραφή των δημογραφικών στοιχείων του πληθυσμού, έγινε μελέτη των κοινωνικών και οικονομικών χαρακτηριστικών για κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα ξεχωριστά, ενώ παράλληλα καταγράφηκαν και οι συνθήκες στέγασης των νοικοκυριών. Στη Θράκη, ο αριθμός των αγράμματων ανδρών και γυναικών ηλικίας 10 ετών και άνω ήταν αντίστοιχα 25.733 και 55.811. Οι οικονομικά ενεργοί άνδρες ανέρχονταν σε 108.669, ενώ οι γυναίκες σε 75.377, με την πλειοψηφία από αυτούς να ασχολείται με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τα δάση, τη θήρα και την αλιεία. Ο αριθμός των ανδρών που ήταν οικονομικά μη ενεργοί έφτανε τους 20.799 και των άνεργων γυναικών τις 67.860.[28]

Στην επόμενη απογραφή του πληθυσμού στις 14 Μαρτίου 1971, η Θράκη αριθμούσε 329.582 κατοίκους με τον πληθυσμό στον Νομό Έβρου να έχει 138.988 κατοίκους. Στην Επαρχία Διδυμοτείχου απογράφησαν 37.404 κάτοικοι, από τους οποίους οι 1.118 στην Κοινότητα Ελαφοχωρίου. Στον οικισμό του Ελαφοχωρίου ο πληθυσμός ήταν 416 κάτοικοι, στη Βρύση 213 και στους Χιονάδες 489.[29]

---

[27] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 19ης Μαρτίου 1961* (Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1964), 35, 39, 256, διαθέσιμο στις 30/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00039.pdf.

[28] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 19ης Μαρτίου 1961,* Τόμος 2, Τεύχος 8 (Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1964), 8.1, 8.1.1., διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00048.pdf.

[29] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 14ης Μαρτίου 1971,* Τόμος 1 (Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1980), 205, 366-367, διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00053.pdf.

Στην απογραφή της 5ης Απριλίου του 1981 ο πραγματικός πληθυσμός της Θράκης ήταν 345.220 κάτοικοι. Ο Νομός Έβρου έφτασε τους 148.486 κατοίκους με τους 35.796 να έχουν απογραφεί στην Επαρχία Διδυμοτείχου. Η Κοινότητα του Ελαφοχωρίου είχε 1.009 κατοίκους. Πιο συγκεκριμένα, ο πληθυσμός του Ελαφοχωρίου ήταν 430 κάτοικοι, της Βρύσης 147 και των Χιονάδων 432.[30]

Δέκα χρόνια αργότερα, στην απογραφή της 17ης Μαρτίου του 1991 ο πραγματικός πληθυσμός της Θράκης ήταν 338.005 κάτοικοι. Ο Νομός Έβρου αριθμούσε 143.752 κατοίκους με την Επαρχία Διδυμοτείχου να έχει τους 32.994 από αυτούς. Στην Κοινότητα Ελαφοχωρίου απογράφησαν 745 κάτοικοι. Ο οικισμός Ελαφοχωρίου είχε 306 κατοίκους, ο οικισμός Βρύσης 87 και ο οικισμός Χιονάδων 352.[31]

Κατά την απογραφή της 18ης Μαρτίου του 2001, οι κάτοικοι της Θράκης άγγιξαν τους 363.479, ενώ ο Νομός Έβρου έφτασε στους 149.283. Ο Δήμος Μεταξάδων, στον οποίο ανήκε πλέον το Ελαφοχώρι είχε 4.443 κατοίκους, με το Δημοτικό Διαμέρισμα Ελαφοχωρίου να μετρά 532 κατοίκους. Στον οικισμό Ελαφοχωρίου διέμεναν 192 κάτοικοι, στη Βρύση 63 και στον οικισμό των Χιονάδων 277.[32]

Στην τελευταία δημοσιευμένη απογραφή του πληθυσμού της χώρας με αναλυτικούς πίνακες, η οποία διεξήχθη το 2011, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, όπως είχε ονομαστεί πια η υπό μελέτη περιοχή μετά τη νέα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας με τον νόμο 3852/2010, αριθμούσε 608.182 κατοίκους. Στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου ο μόνιμος πληθυσμός ανέρχονταν στους 147.947 κατοίκους. Στη Δημοτική Ενότητα Μεταξάδων απογράφησαν

---

[30] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, , *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 5ης Απριλίου 1981,* Τόμος 1 (Αθήνα: Εθνική στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1994), 111, 113, 117, 424, διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00062.pdf.

[31] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Πραγματικός Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφή της 17ης Μαρτίου 1991 κατά Νομούς, Επαρχίες, Δήμους, Κοινότητες και Οικισμούς* (Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1994), 13, 71-72, διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00086.pdf.

[32] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Μόνιμος Πληθυσμός της Ελλάδος Απογραφή 2001* (Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 2004), 15, 71-72, διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00094.pdf.

3.415 κάτοικοι, ενώ ο πληθυσμός της Τοπικής Κοινότητας Ελαφοχωρίου ήταν 433 κάτοικοι. Ο οικισμός του Ελαφοχωρίου είχε 133 κατοίκους, η Βρύση 43 και οι Χιονάδες 257.[33]

1.2. Εσωτερική μετανάστευση τον 20ο αιώνα

Εσωτερική μετανάστευση είναι η προσωρινή ή μόνιμη αναχώρηση κάποιου από τον τόπο κατοικίας του και η εγκατάσταση και δραστηριοποίησή του σε άλλον τόπο μέσα στα όρια της ελληνικής επικράτειας.[34] Γενικότερα, νοείται η αλλαγή του μόνιμου τόπου κατοικίας του ατόμου ή της οικογενείας από τα διοικητικά όρια μιας περιοχής σε άλλη, εντός των συνόρων μιας χώρας.[35]

Στην Ελλάδα κατά την μεταπολεμική περίοδο λόγω των μεγάλων κοινωνικοοικονομικών αλλαγών σημειώθηκε εκτεταμένη εσωτερική, αλλά και εξωτερική μετανάστευση.[36] Από τη δεκαετία του ’50 μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του ’70 η εσωτερική μετακίνηση των μεταναστών ήταν σχεδόν αποκλειστικά προς την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, όπου βρισκόταν το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας βιομηχανίας. Η μετακίνηση αυτή συνετέλεσε στην πληθυσμιακή υπερσυγκέντρωση αυτών των δύο πόλεων.[37] Η ισορροπία πόλεων – υπαίθρου στη χώρα μεταβλήθηκε, καθώς ο πληθυσμός των αστικών κέντρων αυξανόταν, ενώ της υπαίθρου μειωνόταν συνεχώς.[38] Οι κυριότερες ροές εσωτερικής μετακίνησης ήταν από τις αγροτικές περιοχές προς τις αστικές και

---

[33] ΦΕΚ 698/Β΄/20.03.2014, «Τροποποίηση της Απόφασης με αριθμό 11247/28.12.2012 (ΦΕΚ 3465/Β΄/28.12.2012) και θέμα «Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού−Κατοικιών 2011 που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας», 10476, 10486, 10488-10489, διαθέσιμο στις 31/7/2024, https://www.statistics.gr/documents/20181/1210503/FEK_monimos_rev.pdf/125204a0-726f-46fe-a141-302d9e7a38dc

[34] Κωνσταντίνος, Κανελλόπουλος Ν., *Εκθέσεις 21: Εσωτερική μετανάστευση* (Αθήνα: Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, 1995), 17.

[35] Ελισάβετ, Κυριαζή-Άλλισον, «Εσωτερική μετανάστευση στην Ελλάδα του 1990: τάσεις-προβληματισμοί-προοπτικές», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* 96 (1998): 282, https://doi.org/10.12681/grsr.736

[36] Κανελλόπουλος, *Εκθέσεις 21: Εσωτερική μετανάστευση*, 17.

[37] Κυριαζή-Άλλισον, «Εσωτερική μετανάστευση στην Ελλάδα του 1990: τάσεις-προβληματισμοί-προοπτικές», 283.

[38] Παρασκευή Καπώλη, «Η Εσωτερική Μετανάστευση στην Αθήνα (1950 – 1970)» (Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2014) διαθέσιμο στις 15/7/2024, http://dx.doi.org/10.12681/eadd/33273

κυρίως προς τα Πολεοδομικά Συγκροτήματα των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης.[39] Το μεγάλο κύμα της εσωτερικής μετανάστευσης σημειώθηκε κατά την περίοδο 1975 – 1981. Κατά τη δεκαετία του ’80 υπήρξε ύφεση του φαινομένου και τάση αποαστικοποίησης, με αποτέλεσμα τη σταθεροποίηση της κατανομής του πληθυσμού στον χώρο.[40]

Το φαινόμενο της εσωτερικής μετανάστευσης επιδίωξε να καταγράψει για πρώτη φορά η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος κατά την απογραφή του πληθυσμού το 1961. Παράλληλα με την απογραφή του πληθυσμού έγινε και δειγματοληπτική επεξεργασία του παράγοντα της εσωτερικής μετανάστευσης. Κατά την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, ως εσωτερικοί μετανάστες ταξινομήθηκαν τα μέλη των νοικοκυριών πέντε ετών και άνω, των οποίων ο δήμος ή η κοινότητα του τόπου κατοικίας κατά την ημέρα απογραφής ήταν διαφορετικός/ή από αυτόν/ήν που διέμεναν πέντε χρόνια πριν την απογραφή.[41] Η εισροή πληθυσμού στην Περιφέρεια της Πρωτεύουσας αποτέλεσε την πιο σημαντική μεταναστευτική κίνηση, δεδομένου ότι δέχθηκε το 1/3 του συνόλου των μεταναστών. Για την περιοχή της Θράκης ο δείκτης εσωτερικής μετανάστευσης προς την Περιφέρεια της Πρωτεύουσας ήταν μόλις 0,8%, ποσοστό χαμηλό σε σχέση με τα υπόλοιπα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας. Χαμηλό ήταν και το ποσοστό απώλειας του συνολικού πληθυσμού των ιδιωτικών νοικοκυριών της Θράκης λόγω της εσωτερικής μετανάστευσης. Ήταν -0,2%, την ίδια στιγμή που έφτασε το -6,8% για τα Ιόνια Νησιά, -5,8% για τα Νησιά του Αιγαίου και την Ήπειρο και -5,5% για την Πελοπόννησο.[42]

Στην απογραφή του 1971 έγινε ανάλυση των δημογραφικών, κοινωνικών και οικονομικών χαρακτηριστικών των κατοίκων της χώρας, διαχωρισμός των περιοχών σε αστικές, ημιαστικές και αγροτικές και καταγραφή των συνθηκών

---

[39] Κανελλόπουλος, *Εκθέσεις 21: Εσωτερική μετανάστευση,* 17.
[40] Κυριαζή-Άλλισον, «Εσωτερική μετανάστευση στην Ελλάδα του 1990: τάσεις-προβληματισμοί-προοπτικές», 285-287, 303.
[41] Κυριαζή-Άλλισον, «Εσωτερική μετανάστευση στην Ελλάδα του 1990: τάσεις- προβληματισμοί-προοπτικές», 282.
[42] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 19ης Μαρτίου 1961, Δειγματοληπτική Επεξεργασία Εσωτερική Μετανάστευσις,* Τεύχος V, 14, 18-19, διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00037.pdf.

στεγάσεως των νοικοκυριών. Ωστόσο, δεν έγινε συλλογή δεδομένων για την εσωτερική μετανάστευση κατά τη χρονική εκείνη περίοδο.

Κατά την απογραφή του 1981, από τον νομό Έβρου αναχώρησαν 18.010 άτομα. Από αυτούς, 4.700 εγκαταστάθηκαν στο πολεοδομικό συγκρότημα Αθηνών, 5.110 σε αστικές, ημιαστικές ή αγροτικές περιοχές του νομού και οι υπόλοιποι 8.200 μετακινήθηκαν σε άλλες περιοχές της χώρας. Η πλειονότητα των αναχωρησάντων (10.100 άτομα) ήταν ηλικίας 20 – 44 ετών. Παράλληλα, στον νομό εγκαταστάθηκαν 12.060 άτομα, με αποτέλεσμα η εσωτερική μετακίνηση να οδηγήσει σε αρνητική μεταβολή του πληθυσμού κατά 5.950 άτομα.[43]

Το 1991, μαζί με την απογραφή του πληθυσμού της χώρας, καταγράφηκε και η εσωτερική μετακίνηση των κατοίκων. Από τον νομό Έβρου αναχώρησαν 11.891 άτομα, εκ των οποίων 5.395 κατευθύνθηκαν σε αστικές περιοχές, 2.958 σε ημιαστικές και 3.583 σε αγροτικές περιοχές. Ειδικότερα, από τους αναχωρήσαντες, 2.001 εγκαταστάθηκαν στο πολεοδομικό συγκρότημα Αθηνών, 1.893 σε αστικές περιοχές του νομού, 675 σε ημιαστικές περιοχές του νομού, 809 σε αγροτικές περιοχές του νομού και 6.513 στη λοιπή χώρα. Το μεγαλύτερο ποσοστό των αναχωρησάντων ήταν ηλικίας 20 – 44 ετών. Παράλληλα, στον νομό Έβρου εγκαταστάθηκαν 9.359 άτομα από άλλες περιοχές, με αποτέλεσμα η καθαρή μεταβολή του πληθυσμού να είναι -2.532 άτομα.[44]

Τα προαναφερθέντα, σε συνδυασμό με τα δεδομένα των απογραφών πληθυσμού του οικισμού Ελαφοχωρίου που παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί, καταδεικνύουν ότι τα χαρακτηριστικά της εσωτερικής μετανάστευσης στη χώρα αποτυπώνονται και στον συγκεκριμένο οικισμό.

---

[43] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 5ης Απριλίου 1981: Κατοικίες, Συνθήκες Στεγάσεως Νοικοκυριών, Εσωτερική Μετανάστευση και Παλιννόστηση,* Τόμος IV (Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1987), 382, διαθέσιμο στις 2/9/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00066.pdf.

[44] Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 17ης Μαρτίου 1991: Κατοικίες, Συνθήκες Στεγάσεως Νοικοκυριών, Εσωτερική Μετανάστευση και Παλιννόστηση,* Τόμος IV, Τεύχος Β΄ (Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 2000): 517, διαθέσιμο στις 10/9/2024, http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00085.pdf

Πίνακας 1. Πληθυσμός οικισμού Ελαφοχωρίου ανά έτος απογραφής

Έτος απογραφής	Κάτοικοι οικισμού Ελαφοχωρίου
1928	700
1940	918
1951	661
1961	466
1971	416
1981	430
1991	306
2001	192
2011	133

Συγκρίνοντας τους αναλυτικούς πίνακες της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας για τον πληθυσμό του Ελαφοχωρίου, παρατηρείται ότι το 1940 είναι το έτος κατά το οποίο απογράφεται ο μεγαλύτερος αριθμός κατοίκων (918 κάτοικοι) στον οικισμό. Τα επόμενα χρόνια παρατηρείται φθίνουσα πορεία του πληθυσμού του οικισμού με εξαίρεση το 1981 που καταγράφεται μία μικρή αύξηση, γεγονός που συνάδει με τη γενικότερη τάση πληθυσμιακής αποκέντρωσης της εποχής. Ωστόσο, κατά τις επόμενες δεκαετίες ο πληθυσμός μειώνεται και φτάνει στην απογραφή του 2011 να μετρά μόλις 133 κατοίκους. Η εικόνα της εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης του πληθυσμού της χώρας, κυρίως από τις αγροτικές προς τις αστικές περιοχές και το εξωτερικό, αντικατοπτρίστηκε και στον οικισμό του Ελαφοχωρίου.

Πιο συγκεκριμένα, από το Ελαφοχώρι οι πρώτοι μετανάστες είχαν αρχίσει να φεύγουν για τα ανθρακωρυχεία του Βελγίου προς τα τέλη της δεκαετίας του 1950. Ακολούθησαν κι άλλοι αργότερα με προορισμό διάφορες χώρες της Ευρώπης, όπως τη Δυτική Γερμανία, την Ολλανδία, το Βέλγιο, τη Σουηδία, την Ελβετία και τη Δανία. Παράλληλα με την εξωτερική μετανάστευση, είχε ξεκινήσει και η μετανάστευση στο εσωτερικό. Νέοι άνθρωποι εγκατέλειπαν το χωριό για να εγκατασταθούν σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας προς αναζήτηση καλύτερων επαγγελματικών ευκαιριών. Έφυγαν με προορισμό την Αθήνα και άλλες πόλεις της Νότιας Ελλάδας, τη Θεσσαλονίκη, την Κομοτηνή, την Ξάνθη, την

Αλεξανδρούπολη, την Ορεστιάδα, το Διδυμότειχο. Η φυγή τόσων ανθρώπων είχε ως αποτέλεσμα τη σταδιακή συρρίκνωση του πληθυσμού του Ελαφοχωρίου.[45]

[45] Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός,* 103-104.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Σημαντικές έρευνες για Δημοτικά Σχολεία της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου

Οι περισσότερες έρευνες για τα Δημοτικά Σχολεία του Έβρου έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο συγγραφής βιβλίων που αφορούν ιστορικά κτίρια, την ιστορία και παράδοση χωριών της περιοχής, καθώς και σημαντικές προσωπικότητες του Έβρου. Στα βιβλία αυτά περιλαμβάνονται και αναφορές στην ίδρυση, τη λειτουργία και την εξέλιξη Δημοτικών Σχολείων του Έβρου.

Σχετικές έρευνες έχουν εκπονηθεί επίσης στο πλαίσιο των Μεταπτυχιακών Εργασιών Ειδίκευσης των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης. Αυτές, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν τη μελέτη του 3ου Δημοτικού Σχολείου Αλεξανδρούπολης από τη Μαστρογιαννίδου Αικατερίνη,[46] του 1ου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Αλεξανδρούπολης από την Καραβοκύρη Βιργινία[47] και την Πίνιου Ματούλα,[48] του Δημοτικού Σχολείου Αισύμης από τη Σαπφώ Τσαλικίδου[49] καθώς και των Δημοτικών Σχολείων των Φερών, Γεμιστής, Τυχερού, Φυλακτού, Λαγυνών, Κορνοφωλιάς, Σουφλίου και Λαβάρων από τη Φόρτσα Αλεξάνδρα.[50]

Στη συνέχεια παρατίθενται οι έρευνες που εντοπίστηκαν κατά τη βιβλιογραφική ανασκόπηση. Πρώτα αναφέρονται αυτές που αφορούν στην περιοχή της

---

[46] Αικατερίνη Μαστρογιαννίδου, «3ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης: Πολιτισμός και Εκπαίδευση την Περίδο 1950 – 1965» (Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2018), διαθέσιμο 26/10/2023, http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9864

[47] Βιργινία Καραβοκύρη, «Το 1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης: Μελέτη των Σχολικών Αρχείων που Αφορούν στον 21ο Αιώνα» (Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2018), διαθέσιμο 26/10/2023, http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9723

[48] Ματούλα Πίνιου, «Εκπαίδευση, Πολιτισμός και Τοπική Κοινωνία: Η Περίπτωση του Ομίλου Ιστορίας και Θεατρικής Έκφρασης του 1ου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Αλεξανδρούπολης» » (Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2019), διαθέσιμο 26/10/2023, http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9747

[49] Σαπφώ Τσαλικίδου, «Δημοτικό Σχολείο Αισύμης (1924-2000): Εκπαίδευση και Κοινότητα» (Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2020), διαθέσιμο 20/11/2023, http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9980

[50] Αλεξάνδρα Φόρτσα, «Η Ιστορία των Σχολείων των Παρέβριων Οικισμών και οι Επιδόσεις των Μαθητών κατά την Περίοδο 1925-1950» (Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2018), διαθέσιμο 20/7/2024, http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9722

Αλεξανδρούπολης και των περιχώρων, ακολουθούν αυτές που αφορούν στο Διδυμότειχο και τις γύρω περιοχές και στο τέλος παρουσιάζονται όσες αναφέρονται στην Ορεστιάδα και στα γύρω χωριά.

Πέρα από τις παρακάτω έρευνες, υπάρχουν και άλλες συναφείς μελέτες για τα Δημοτικά Σχολεία του Έβρου. Ενδεικτικά, αναφέρονται το έργο του Θανάση Αποστολίδη[51] *Αλεξανδρούπολη: Μορφές – Γεγονότα – Αναμνήσεις*, η μελέτη του Γιώργου Παναγιώτου[52] *Δεδεαγάτς - Αλεξανδρούπολη: Κάτω από τη Σκέπη του Πολιούχου Αγίου Νικολάου*, καθώς και το βιβλίο της Μαρίνας Π. Ζωγράφου[53] *Θράκη Αιώνων*. Επιπλέον, σχετικές αναφορές συναντάμε στο έργο του Ανέστη Κ. Νικολαΐδη[54] στο έργο του *Το χωριό μου Πέπλος: Ψάχνω να βρω τις ρίζες μου*, στο βιβλίο του Ευάγγελου Γρ. Αυδίκου[55] *Χάλασε το χωριό μας Χάλασε: Ιστορίες περί Ακμής και Πτώσης στη Λευκίμη Έβρου*, στο έργο του Αναθασίου Ι. Γουρίδη[56] *Από την Αρχαία Ζειρηνία στην Κορφνοφωλιά του Σήμερα: Ένα Οδοιπορικό στο Χρόνο* και στο βιβλίο του Μιχάλη Ε. Πατέλη[57] *Σουφλί: Οδοιπορικό στο χθες.*

2.1. Δημοτικά Σχολεία Αλεξανδρούπολης και περιχώρων

Γενικές πληροφορίες για τη λειτουργία των σχολείων στην Αλεξανδρούπολη εντοπίστηκαν σε διάφορες πηγές. Σύμφωνα με αυτές, το 1866 ιδρύθηκε στην Αλεξανδρούπολη, που τότε ονομαζόταν Δεδέαγατς, το πρώτο ελληνικό σχολείο.[58] Το 1887 αναφέρεται η λειτουργία της Αστικής Σχολής με 2 δασκάλους και 75

[51] Θανάσης Αποστολίδης, *Αλεξανδρούπολη: Μορφές – Γεγονότα – Αναμνήσεις (Ιδιωτική Έκδοση: 1977)*.
[52] Γιώργος Παναγιώτου, «Δεδέαγατς – Αλεξανδρούπολη: Κάτω από τη Σκέπη του Πολιούχου Αγίου Νικολάου», *Ενδοχώρα τ. 75-76* (2001): 9-132.
[53] Μαρίνα Π. Ζωγράφου, *Θράκη Αιώνων* (Αθήνα: 2009).
[54] Ανέστης Κ. Νικολαΐδης, *Το Χωριό μου Πέπλος: Ψάχνω να Βρω τις Ρίζες μου (Ιστορικό Λεύκωμα)* (Αλεξανδρούπολη: 2015).
[55] Ευάγγελος Γρ. Αυδίκος, *Χάλασε το χωριό μας Χάλασε: Ιστορίες περί Ακμής και Πτώσης στη Λευκίμη Έβρου* (Αλεξανδρούπολη: Πολυκέντρο Δήμου Τυχερού, 2002).
[56] Αθανάσιος Ι. Γουρίδης, *Από την Αρχαία Ζειρηνία στην Κορφνοφωλιά του Σήμερα: Ένα Οδοιπορικό στο Χρόνο* (Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδας, 2006).
[57] Μιχάλης Ε. Πατέλης, *Σουφλί: Οδοιπορικό στο Χθες* (Σουφλί: 1994).
[58] Τρύφωνας Ε. Ευαγγελίδης, «Τα Σχολεία της Θράκης επί Τουρκοκρατίας», *Θρακικά* 6, παράρτημα του Γ΄ τόμου (1931): 68, διαθέσιμο 15/10/2024, https://www.he.duth.gr/erg_laog/thrakika/Thrakika03parartima.pdf

μαθητές, ενός Νηπιαγωγείου και ενός Παρθεναγωγείου με 30 μαθήτριες.[59] Το 1910 - 1911 λειτούργησε για την ελληνική κοινότητα της πόλης η Αστική Σχολή Αρρένων με 7 τάξεις, 130 μαθητές και 5 δασκάλους και το Παρθεναγωγείο μαζί με το Νηπιαγωγείο με 6 τάξεις, 6 δασκάλες, 133 μαθήτριες και 130 νήπια. Δεδομένου ότι στην πόλη κατοικούσαν επίσης Βούλγαροι, Μωαμεθανοί, Αρμένιοι, Ιουδαίοι και Καθολικοί, λειτουργούσε η Τουρκική Σχολή με 200 μαθητές και 4 δασκάλους, η Βουλγαρική Σχολή με 46 μαθητές και 2 δασκάλους, η Αρμένικη Σχολή με 50 μαθητές και 2 δασκάλους, η Εβραϊκή Σχολή με 30 μαθητές και 1 δάσκαλο και η Καθολική Σχολή ιερέων με 25 μαθητές.[60] Μέχρι το 1940, σύμφωνα με μαρτυρία, στην πόλη λειτουργούσαν τέσσερα Δημοτικά Σχολεία, το 1ο Δημοτικό Σχολείο, το Μικτό Δημοτικό Σχολείο, το 3ο Δημοτικό Σχολείο και το Δημοτικό Σχολείο στην Ακαδημία. Το 1941, κατά τη βουλγαρική κατοχή, τα σχολεία αυτά έκλεισαν και λειτούργησε το βουλγαρικό σχολείο για ενάμιση χρόνο περίπου.[61] Κατά το διάστημα αυτό οι Βούλγαροι κατέστρεψαν όλα τα ελληνικά βιβλία και τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας, ενώ οι ελληνόγλωσσες πινακίδες των σχολείων αφαιρέθηκαν και τοποθετήθηκαν νέες στα βουλγαρικά.[62]

Πιο συγκεκριμένες πληροφορίες για την ίδρυση και λειτουργία σχολείων στην Αλεξανδρούπολη μας δίνει ο Αθανάσιος Κ. Κριτού στο βιβλίο *Αλεξανδρούπολη: Η Εκατοντάχρονη Ιστορία της 1878-1978*. Σύμφωνα με αυτό, κατά την τουρκοκρατία τα πρώτα σχολικά κτίρια που χτίστηκαν στην Αλεξανδρούπολη ήταν στον προαύλιο χώρο του Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου. Παραπλεύρως του ναού ήταν το Δημοτικό Σχολείο, απέναντι από το οποίο υπήρχε μεγάλη ισόγεια αίθουσα που αργότερα κατεδαφίστηκε για τη διεύρυνση του προαύλιου

---

[59] Κωνσταντίνος Απ. Βακαλόπουλος, *Ιστορία της Μείζονος Θράκης: Από την πρώιμη Οθωμανοκρατία μέχρι τις μέρες μας* (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Α. Σταμούλη 2004), 357.
[60] Θεόδωρος Ορδουμποζάνης, «Η Αλεξανδρούπολη του 1910 – 1911», *Ο Φάρος της Αλεξανδρούπολης* 63 (2017): 11, διαθέσιμο στις 5/10/2024, https://alexandroupolites.gr/wp-content/uploads/bsk-pdf-manager/63_43.pdf
[61] Αλεξάνδρα Μποτονάκη, «Η Εκπαίδευση στην Αλεξανδρούπολη κατά τη Βουλγαρική Κατοχή 1941-1944», στο *Σελίδες από την Ιστορία της Αλεξανδρούπολης και της γύρω Περιοχής,* επιμ. Αλεξάνδρα Μποτονάκη (Αθήνα: Πολιτιστικός και Ψυχαγωγικός Σύλλογος Αλεξανδρουπολιτών Αττικής, 2010), 319-320.
[62] Βασίλης Ναζλής, «Η Βουλγαρική Κατοχή 1941 – 1945. Μια κατοχή αλλιώτικη από τις άλλες», *Ενδοχώρα* 78 (2001): 18-19.

χώρου.[63] Στο ΦΕΚ χαρακτηρισμού του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου ως διατηρητέο, ως έτος ίδρυσης αναφέρεται το 1866, όμως η ακριβής χρονολογία δεν είναι βέβαιη. Ως άλλες πηγές, δύο στατιστικές εκθέσεις του 1882 αναφέρουν ότι από πενταετίας στο Δεδέαγατς λειτουργούσε λιθόκτιστος Δημοτική Σχολή καλά οργανωμένη με 80 μαθητές και 20 μαθήτριες. Κατ' αυτήν την εκδοχή, η κατασκευή του σχολείου τοποθετείται στο 1877, δηλαδή περίπου δέκα χρόνια αργότερα.[64] Στην αυλή του Αγίου Νικολάου ήταν και η Λεονταρίδειος Αστική Σχολή, η οποία στεγάζει σήμερα το Εκκλησιαστικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης. Η Λεονταρίδειος Αστική Σχολή κτίστηκε με δαπάνες του Αντώνιου Λεονταρίδη, ο οποίος καταγόταν από τη Μαρώνεια και ήταν μεγαλέμπορος και τραπεζίτης.[65] Εγκαινιάστηκε το 1909 και λειτούργησε ως Σχολή Αρρένων της ελληνικής κοινότητας της πόλης και φιλοξένησε τα παιδιά του πρώτου μικρού σχολείου που κατεδαφίστηκε και στη θέση του κτίστηκε το σημερινό 3ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης. Το κτίριο του 3ου Δημοτικού Σχολείου, αρχικά περιλάμβανε τρεις αίθουσες διδασκαλίας. Αργότερα, το 1901, όταν κτίστηκε ο Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου στη θέση του μικρού ναΐσκου που προϋπήρχε, έγινε συγχρόνως και επέκταση του σχολείου και προστέθηκαν άλλες 3 αίθουσες. Τότε λειτούργησε ως εξαθέσια Αστική Σχολή Αρρένων του Δεδέαγατς έως το 1909, μέχρι που οι μαθητές, όπως προαναφέρθηκε, μεταφέρθηκαν στη Λεονταρίδειο Αστική Σχολή και το 3ο Δημοτικό Σχολείο λειτούργησε ως εξαθέσιο Θηλέων. Από το 1914 μέχρι το 1920, κατά τη βουλγαρική κατοχή, διακόπηκε η λειτουργία του σχολείου και το κτίριο χρησιμοποιήθηκε από τους Βούλγαρους ως στρατώνας, αποθήκη και γραφεία. Από το 1920 έως το 1926 λειτούργησε ως εξατάξιο Δημοτικό Σχολείο Θηλαίων. Τη σχολική χρονιά 1926 – 1927 λειτούργησε ως μικτό τετρατάξιο Δημοτικό Σχολείο και από το 1928 έως το 1929 ως 3ο εξατάξιο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης. Κατά την περίοδο της κατοχής (1941 – 1944) η λειτουργία του

---

[63] Αθανάσιος Κ. Κριτού, *Αλεξανδρούπολη: Η εκατοντάχρονη ιστορία της 1878-1978* (Αλεξανδρούπολη, 1995), 312.
[64] Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Περιφερειακό Τμήμα Θράκης, «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κηρυχθεί Διατηρητέα» στο *Ιστορικά Κτίρια της Αλεξανδρούπολης*, 14, 18, διαθέσιμο στις 1/9/2024, https://teethrakis.gr/drastiriotites/omades-ergasias/istorika-ktiria-alexandroypolis
[65] Κριτού, *Αλεξανδρούπολη: Η εκατοντάχρονη ιστορία της 1878-1978*, 312.

διακόπηκε και πάλι. Το 1945 άρχισε να λειτουργεί ξανά και το 1966 προήχθη σε εξαθέσιο Δημοτικό Σχολείο.[66]

Το 1ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης ήταν το πρώτο σχολείο που κτίστηκε έξω από τον περίβολο του Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου και άρχισε να λειτουργεί το 1928, σύμφωνα με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Περιφερειακό Τμήμα Θράκης και ειδικότερα κατά την ομάδα εργασίας του Νικολάου Πινάτζη και του Ιωάννη Φυντανίδη. Η ανέγερση του κτιρίου, στο οποίο στεγάζεται μέχρι και σήμερα το 1ο Δημοτικό Σχολείο, ξεκίνησε το 1933 στο πλαίσιο ανέγερσης Δημοτικών Σχολείων σε όλη τη χώρα και ολοκληρώθηκε το 1935. Σκοπός της ίδρυσής του ήταν η κάλυψη των αναγκών υποχρεωτικής εκπαίδευσης των μαθητών του οικισμού Καλλιθέα και του προσφυγικού οικισμού Τσιμεντένια.[67]

Ένα ακόμη Δημοτικό Σχολείο της Αλεξανδρούπολης, με σημαντική ιστορική πορεία, είναι το Δημοτικό Σχολείο της Ακαδημίας, και η ιστορία του παρατίθεται στη συνέχεια. Μετά την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάννης στην Αλεξανδρούπολη λειτούργησε το Διδασκαλείο Θράκης, το οποίο προέκυψε από τη συγχώνευση του Αρχιγένειου Διδασκαλείου Επιβατών Ανατολικής Θράκης με το Ζάππειο Ανώτερο Παρθεναγωγείο Αδριανουπόλεως. Το Αρχιγένειο Διδασκαλείο είχε ιδρυθεί το 1857 από τον Σαράντη Αρχιγένη στη γενέτειρά του, στους Επιβάτες της Ανατολικής Θράκης[68] και είχε φιλανθρωπικό χαρακτήρα. Ήταν κέντρο εκπαίδευσης δασκάλων και αποτελούσε μέρος του εκπαιδευτικού συγκροτήματος των Αρχιγένειων Εκπαιδευτηρίων. Ο Θεόδωρος Κάστανος, ένας αξιόλογος παιδαγωγός, ανέλαβε τη διεύθυνση του Αρχιγένειου Διδασκαλείου τον Οκτώβριο του 1921, σε μία κρίσιμη περίοδο για την περιοχή.[69] Μετά την

---

[66] Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Περιφερειακό Τμήμα Θράκης, «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κηρυχθεί Διατηρητέα», 18-19.
[67] Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Περιφερειακό Τμήμα Θράκης, «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κηρυχθεί Διατηρητέα», 13.
[68] Κριτού, *Αλεξανδρούπολη: Η εκατοντάχρονη ιστορία της 1878-1978*, 312.
[69] Γλυκερία Κανδήρου, «Ο Παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το Σχολείο Εργασίας στην Ελλάδα: Η Ζωή και η Δράση του Θ. Κάστανου με Επίκεντρο την Εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα» (Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2012), 67, διαθέσιμο 27/9/2024, http://dx.doi.org/10.12681/eadd/33284

κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου και το κλείσιμο του Διδασκαλείου, το μεγαλύτερο μέρος του διδακτικού προσωπικού τον ακολούθησε αρχικά στην Παλαιά Ορεστιάδα (Κάραγατς). Εκεί ο Κάστανος συγχώνευσε και διηύθυνε δύο Παρθεναγωγεία, το Αρχιγένειο και το Ζάππειο Ανώτερο Παρθεναγωγείο της Αδριανούπολης μέχρι τον Μάιο του 1923 που κατατάχθηκε ως έφεδρος στις τάξεις του στρατού. Ωστόσο, όταν η περιοχή παραδόθηκε στους Τούρκους μετά τη Συνθήκη της Λωζάννης, ο Κάστανος εγκαταστάθηκε στην Αλεξανδρούπολη, μετέφερε εκεί τα αρχεία των Παρθεναγωγείων και αγωνίστηκε για τη δημιουργία του Διδασκαλείου Θηλέων Θράκης. Το 1923 – 1924 κατάφερε να ιδρύσει και να διευθύνει το τριτάξιο Διδασκαλείο στην Αλεξανδρούπολη.[70] Μέχρι το 1930[71] το Διδασκαλείο στεγάστηκε σε μεγάλη οικοδομή με ξύλινη επένδυση, η οποία είχε περιέλθει στην κυριότητα του τουρκικού δημοσίου.[72] Στη συνέχεια κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας το κτίριο αυτό κατεδαφίστηκε και ανεγέρθηκε το σημερινό κτίριο της Στρατιωτικής Λέσχης των Αξιωματικών Φρουράς Αλεξανδρούπολης.[73] Στη σοφίτα του ξύλινου κτιρίου, όπου λειτουργούσε το Διδασκαλείο, στεγαζόταν το Οικοτροφείο, στον πρώτο όροφο οι αίθουσες διδασκαλίας του Διδασκαλείου και στο ισόγειο οι τάξεις των Πρότυπων Σχολείων του Διδασκαλείου.[74] Η ραγδαία, όμως, αύξηση των μαθητών και μαθητριών του Διδασκαλείου ήδη από τη δεύτερη χρονιά λειτουργίας του, οδήγησε τον Κάστανο στην αναζήτηση νέου χώρου, καθώς το υπάρχον κτίριο δεν επαρκούσε πλέον για να καλύψει τις ανάγκες στέγασης.[75] Αρχικά, μεταφέρθηκε

---

[70] Κανδήρου, «Ο Παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το Σχολείο Εργασίας στην Ελλάδα: Η Ζωή και η Δράση του Θ. Κάστανου με Επίκεντρο την Εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα», 73, 84-85, 87.

[71] Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Περιφερειακό Τμήμα Θράκης, «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κατεδαφισθεί» στο *Ιστορικά Κτίρια της Αλεξανδρούπολης,* 4, διαθέσιμο στις 1/9/2024, https://teethrakis.gr/drastiriotites/omades-ergasias/istorika-ktiria-alexandroypolis

[72] Κριτού, *Αλεξανδρούπολη: Η εκατοντάχρονη ιστορία της 1878-1978*, 313.

[73] Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Περιφερειακό Τμήμα Θράκης, «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κατεδαφισθεί», 4.

[74] Νικόλαος Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 29.

[75] Κανδήρου, «Ο Παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το Σχολείο Εργασίας στην Ελλάδα: Η Ζωή και η Δράση του Θ. Κάστανου με Επίκεντρο την Εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα», 87-88.

μόνο το Οικοτροφείο στο Πασαλίκι, ένα άλλο ξύλινο κτίριο που βρισκόταν στην παραλία.[76] Η τελική λύση, όμως, δόθηκε με τη μεταστέγαση του Διδασκαλείου σε ένα ημιτελές κτίριο, το οποίο είχαν εγκαταλείψει οι Τούρκοι. Με τις ακούραστες προσπάθειες του Κάστανου, η ολοκλήρωση του κτιρίου έγινε το 1930,[77] δίνοντας στέγη στο Διδασκαλείο, που λειτούργησε εκεί για πρώτη φορά το σχολικό έτος 1930 – 1931. [78] Επρόκειτο για το κτίριο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Αλεξανδρούπολης, η οποία ιδρύθηκε λίγο αργότερα, το 1934, όταν καταργήθηκαν τα Διδασκαλεία.[79] Η Παιδαγωγική Ακαδημία έλαβε την ονομασία Ζαρίφειος,[80] διότι το κτίριο αποπερατώθηκε εξ ολοκλήρου από το κληροδότημα του εθνικού ευεργέτη Γεωργίου Ζαρίφη.[81] Κατά τη διάρκεια του πολέμου το 1940 το κτίριο της Ακαδημίας μετατράπηκε σε στρατιωτικό νοσοκομείο, ενώ κατά τη βουλγαρική κατοχή χρησιμοποιήθηκε ως Γυμνάσιο και στη συνέχεια λεηλατήθηκε.[82] Το 1977 άρχισαν οι εργασίες ανέγερσης των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ζαριφείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας στην αριστερή πλευρά της ανατολικής εισόδου του οικισμού Νέα Χιλή.[83] Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστήμιου Θράκης, το οποίο ιδρύθηκε με διατάξεις του άρθρ. 46 παρ. 1 του ν.1268/82, αποτελεί την ιστορική συνέχεια της Ζαριφείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας Αλεξανδρούπολης [84] και

---

[76] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 29.
[77] Κανδήρου, «Ο Παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το Σχολείο Εργασίας στην Ελλάδα: Η Ζωή και η Δράση του Θ. Κάστανου με Επίκεντρο την Εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα», 88.
[78] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 30.
[79] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 30, 40.
[80] Κριτού, *Αλεξανδρούπολη: Η εκατοντάχρονη ιστορία της 1878-1978*, 314.
[81] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 30.
[82] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 39.
[83] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 145.
[84] «Ιστορία», *Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης*, διαθέσιμο στις 20/9/2024, https://eled.duth.gr/fisrtpage-2/%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%cf%81%ce%af%ce%b1/

στεγάζεται στις εγκαταστάσεις της Νέας Χιλής από το 1983.[85] Το παλαιό κτίριο της Ακαδημίας χρησιμοποιήθηκε για τη στέγαση των Πρότυπων Σχολείων της Ακαδημίας[86] και σήμερα σ' αυτό στεγάζεται το 1ο Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης, μετά τη συγχώνευση των τριών Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων που στεγαζόταν στο ιστορικό κτίριο και συγχωνεύτηκαν σε ένα.[87]

Σημαντικές πληροφορίες για την ίδρυση του Δημοτικού Σχολείου Πατάρων μας παρέχει η Μαρία Κ. Βεργέτη στο έργο της *Χρονολόγιο και Εργογραφία Γεωργίου Θ. Κανδηλάπτου – Κάνεως, ενός μαχόμενου δημοσιογράφου των δύο περασμένων αιώνων*. Όπως σημειώνει η συγγραφέας, το 1924 στο προσφυγικό χωριό Πάταρα της περιοχής Αισύμης Έβρου ο Γεώργιος Κανδηλάπτης, ο οποίος διορίστηκε εκεί ως δάσκαλος, μετέτρεψε ένα εγκαταλελειμμένο οίκημα στο κέντρο του χωριού σε σχολείο. Ωστόσο, το κτίριο στερούνταν των βασικών προδιαγραφών. Ο ίδιος διαμόρφωσε τον εσωτερικό χώρο, ενώ εξωτερικά περιέφραξε την αυλή και φύτεψε δέντρα, δημιουργώντας αργότερα τον σχολικό κήπο. Οι ανάγκες του σχολείου σε πόρτες, θρανία και εποπτικά μέσα καλύφθηκαν με τη δική του παρέμβαση, ενώ εξασφάλισε χρήματα από την κοινότητα Αισύμης, αλλά και από ενοίκιο για βόσκηση προβάτων στην περιοχή των Πατάρων.[88]

Στο ίδιο έργο της η Μαρία Κ. Βεργέτη αναφέρει και το Δημοτικό Σχολείο της Νέας Χηλής, η οποία τότε αποτελούσε χωριό δίπλα στην Αλεξανδρούπολη. Σύμφωνα με τις πολύτιμες πληροφορίες που μας προσφέρει η συγγραφέας, το 1951, η επιστολή του Γεωργίου Κανδηλάπτη προς τον Υπουργό και Γενικό Διοικητή Θράκης και Μακεδονίας ανέδειξε το πρόβλημα της έλλειψης σχολικού κτιρίου στη Νέα Χηλή. Οι 100 – 120 μαθητές του σχολείου στεγάζονταν σε ένα

---

[85] «1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρούπολης», διαθέσιμο στις 20/9/2024, https://www.zarifeios.gr/
[86] Ράπτης, *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978),* 146.
[87] «1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρούπολης», διαθέσιμο στις 20/9/2024, https://www.zarifeios.gr/
[88] Μαρία Κ. Βεργέτη, *Χρονολόγιο και Εργογραφία Γεωργίου Θ. Κανδηλάπτου – Κάνεως, ενός μαχόμενου δημοσιογράφου των δύο περασμένων αιώνων* (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη, 2006), 55.

ετοιμόρροπο κτίριο, το οποίο χωρούσε μόλις 35 άτομα, με αποτέλεσμα οι υπόλοιποι να αναγκάζονται να παραμένουν στην αυλή κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Από την επιστολή πληροφορούμαστε επίσης ότι το σχολείο λειτουργούσε ως διτάξιο, με τους δασκάλους να διδάσκουν εκ περιτροπής με δυσκολίες για τους ίδιους, αλλά και για τους μαθητές. Για την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος, οι κάτοικοι του χωριού ήταν διατεθειμένοι να προσφέρουν προσωπική εργασία, εφόσον το Υπουργείο Παιδείας παρείχε τις απαραίτητες πιστώσεις.[89]

Στο βιβλίο *Κίρκη Έβρου: η Μάγισσα ή Μαγεία της Φύσης* ο Αλέξανδρος Χ. Καζαντζής αναδεικνύει ανάμεσα σε άλλα και την ιστορία του Δημοτικού Σχολείου Κίρκης Έβρου, το οποίο πριν το 1800 λειτουργούσε με ιδιωτικούς δασκάλους που πληρώνονταν από εισφορές των κατοίκων και αριθμούσε γύρω στους 170 μαθητές. Το 1885, σύμφωνα με καταγραφές, το σχολείο του χωριού συντηρούνταν από την Εκπαιδευτική Φιλανθρωπική Αδελφότητα «Αγαπάτε Αλλήλους». Κατά τα χρόνια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου το κτίριο του σχολείου κάηκε κατά την αποχώρηση των Τούρκων, ωστόσο ξαναχτίστηκε και εγκαινιάστηκε το 1926. Το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν υπήρχε σχολικό κτίριο τα μαθήματα γινόταν άλλοτε στην εκκλησία και άλλοτε στην ύπαιθρο. Κατά τη δεκαετία του 1940 η Κίρκη βρέθηκε υπό βουλγαρική κατοχή και η λειτουργία του σχολείου διακόπηκε. Μεταπολεμικά, όμως, το σχολείο λειτούργησε και πάλι με δασκάλους διορισμένους από το κράτος, ενώ για κάποια χρόνια λειτούργησε και Νυχτερινή Σχολή για όσους εργάζονταν το πρωί ή επιθυμούσαν καθυστερημένα να αποκτήσουν το απολυτήριο του Δημοτικού Σχολείου. Σύμφωνα με τον Καζαντζή, στο Δημοτικό Σχολείο Κίρκης, κατά τη διάρκεια λειτουργίας του, γινόταν θεατρικές παραστάσεις και παρελάσεις στις εθνικές επετείους, γυμναστικές επιδείξεις και αθλητικοί αγώνες, ενώ λειτούργησε και σχολικός κήπος.[90]

---

[89] Βεργέτη, *Χρονολόγιο και Εργογραφία Γεωργίου Θ. Κανδηλάπτου – Κάνεως, ενός μαχόμενου δημοσιογράφου των δύο περασμένων αιώνων*, 75.
[90] Αλέξανδρος Χ. Καζαντζής, *Κίρκη Έβρου: Η Μάγισσα ή η Μαγεία της Φύσης*, β΄ έκδ. (Κομοτηνή: Αλέξανδρος Χ. Καζαντζής, 2012), 84-90.

2.2. Δημοτικά Σχολεία Διδυμοτείχου και περιχώρων

Στο βιβλίο του *Το Ιστορικό Διδυμότειχο: Συμβολή στην ιστορία και την τοπογραφία της πόλεως του Διδυμοτείχου* ο Αθανάσιος Γουρίδης παρουσιάζει ιστορικά στοιχεία για την εκπαίδευση στο Διδυμότειχο. Σύμφωνα με επίσημες μαρτυρίες η ύπαρξη σχολείου στο Διδυμότειχο τοποθετείται στις αρχές του 18ου αιώνα. Το 1836 αναφέρεται η λειτουργία Κοινής Σχολής, ενώ τουλάχιστον από το 1939 φαίνεται πως λειτουργούσε Ελληνικό Σχολείο, το οποίο αποτελούσε ίσως την ανώτερη Ελληνική Σχολή. Η Κοινή Σχολή, ήταν προφανώς το δημοτικό σχολείο και λειτουργούσε εντός του φρουρίου, το οποίο μετά την κατάργηση της θέσης του φρούραρχου, δωρίσθηκε στην ελληνική κοινότητα για να χρησιμοποιηθεί ως Αλληλοδιδακτικό Σχολείο, και αργότερα, το 1868, ως Παρθεναγωγείο. Γύρω στα μέσα του 19ου αιώνα, παράλληλα με τη δημόσια εκπαίδευση, υπήρχαν και ιδιωτικές διδασκάλισσες στην πόλη. Το 1852 λειτουργούσε ένα Ελληνικό Σχολείο και το 1860 αναγέρθηκε εκ βάθρων η Δημοτική ή Αλληλοδιδακτική Σχολή. Το 1869 ιδρύθηκε η Κεντρική Επαρχιακή Ελληνική Σχολή για τους μαθητές όλης της επαρχίας χωρίς την καταβολή διδάκτρων. Το 1873 φαίνεται ότι λειτουργούσαν η Αστική ή Αλληλοδιδακτική Σχολή, η Ελληνική και το Παρθεναγωγείο, ενώ το 1877 λειτουργούσαν δύο Αλληλοδιδακτικά Σχολεία, η Ελληνική Σχολή και το Παρθεναγωγείο. Το 1880 λειτουργούσαν το Παρθεναγωγείο, το Νηπιαγωγείο, η Δημοτική Σχολή και η Ελληνική Σχολή στον Καλέ. Φαίνεται ότι η Δημοτική Σχολή αποτελούνταν από τις τέσσερις κατώτερες σχολικές τάξεις και η Ελληνική από τις δύο ανώτερες με μαθητές επιλεγμένους από τους καλύτερους της Δημοτικής Σχολής. Από το 1880 και μετά η Εκπαιδευτική Φιλανθρωπική Αδελφότητα της Κωνσταντινούπολης βοήθησε σημαντικά με χρηματικές ενισχύσεις τα σχολεία της περιοχής. Το σχολικό έτος 1883 – 1884 η Ελληνική και η Δημοτική Σχολή συμπτύχθηκαν σε μία εξατάξια, την Αστική Σχολή, η οποία το 1890 ονομάστηκε Ροδοκανάκειος Αστική Σχολή Διδυμοτείχου προς τιμήν του Θεόδωρου Ροδοκανάκη, εμπόρου από τη Χίο, που ενίσχυε με χρηματικά ποσά μέσω της Φιλεκπαιδευτικής Αδελφότητας τη λειτουργία των Εκπαιδευτηρίων Αρρένων Διδυμοτείχου. Το 1892, σύμφωνα με επίσημη οθωμανική πηγή λειτουργούσαν στο Διδυμότειχο η Ανωτέρα Σχολή Οθωμανών, το Νηπιαγωγείο και το Παρθεναγωγείο, η Αρμένικη Σχολή Αρρένων και Θηλέων, η Εβραϊκή Σχολή και δύο βουλγαρικά σχολεία. Το 1911 ξεκίνησε η ανέγερση του νέου

μεγάλου Διδακτηρίου, της Κεντρικής Σχολής, στο κέντρο της πόλης, η κατασκευή του οποίου καθυστέρησε σημαντικά λόγω των πολέμων και των ταραχών. Η πλινθόκτιστη τοιχοποιία του, η οποία ήταν εμφανής για πολλά χρόνια λόγω της έλλειψης επιχρισμάτων, το κατέστησε γνωστό ως τούβλινο σχολείο. Το 1924 αναγνωρίστηκε ως εξαθέσιο 1ο Δημοτικό Σχολείο, αν και η αποπεράτωσή του έγινε το 1937. Κατά τη διάρκεια των βαλκανικών πολέμων τα σχολεία έκλεισαν. Το ίδιο συνέβη και κατά τη βουλγαρική κατοχή και αναγκάστηκαν οι κάτοικοι να στείλουν τα παιδιά τους σε βουλγαρικά σχολεία. Το 1919 με την αποχώρηση των Βουλγάρων τα σχολεία επαναλειτούργησαν, αλλά τα κτίρια ήταν κατεστραμμένα και ως προσωρινά διδακτήρια χρησιμοποιήθηκαν οικίες, ο νάρθηκας του Ναού του Αγίου Αθανασίου και το ερειπωμένο διδακτήριο της Παναγίας. Το 1921 ιδρύθηκε το Ημιγυμνάσιο, το οποίο στεγάστηκε στο φρούριο μέχρι το 1938 κι έπειτα στην Εβραϊκή Σχολή και ήταν το μόνο ίδρυμα μέσης εκπαίδευσης στον Βόρειο Έβρο.[91] Την περίοδο εκείνη στο τούβλινο σχολείο λειτουργούσε το 1ο Δημοτικό Σχολείο στον επάνω όροφο του κτιρίου, και το 2ο Δημοτικό Σχολείο στον κάτω όροφο και ξεχώριζαν τα δύο σχολεία με το όνομα του διευθυντή τους.[92] Η λειτουργία τους διατηρήθηκε έτσι μέχρι το 1943, όταν το κτίριο χρησιμοποιήθηκε από τους Γερμανούς ως στρατόπεδο για πολιτικούς κρατουμένους.[93]

Το 1919 ως 2ο Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου ονομάστηκε το παλιό Παρθεναγωγείο, το οποίο αναγνωρίστηκε το 1924 και μετατράπηκε σε μικτό το 1930. Στεγάστηκε από το 1919 μέχρι το 1929 στο παλιό Αρρεναγωγείο και έπειτα μέχρι το 1932 – 1933 στον κάτω όροφο του 1ου Δημοτικού Σχολείου, όπως προαναφέρθηκε. Κατόπιν, εξασφαλίστηκε οικόπεδο και η απαραίτητη χρηματοδότηση για την ανέγερση νέου διδακτηρίου, του οποίου η θεμελίωση

[91] Αθανάσιος Γουρίδης, *Το Ιστορικό Διδυμότειχο: Συμβολή στην Ιστορία και την Τοπογραφία της Πόλεως του Διδυμοτείχου* (Διδυμότειχο: Δήμος Διδυμοτείχου, 1998), 88-94.
[92] Ευστράτιος Τσιρταβής, «Το Τούβλινο Σχολείο (Α΄ Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου)», *Ιστορικός Πολιτιστικός Σύλλογος Διδυμοτείχου Καστροπολίτες - Γνώση και Δράση*, διαθέσιμο στις 23/8/2024, https://kastropolites.com/touvlino-sxoleio-a-dhmotiko-didymoteichou/
[93] Γουρίδης, *Το Ιστορικό Διδυμότειχο: Συμβολή στην Ιστορία και την Τοπογραφία της Πόλεως του Διδυμοτείχου*, 94.

έγινε τον Ιούλιο του 1931, ενώ η λειτουργία του ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 1933.[94]

Το 1923, μετά την έλευση των προσφύγων και την ανάγκη κάλυψης των εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών τους, ιδρύθηκε το 3ο Δημοτικό Σχολείο. Αρχικά στεγάστηκε σε ένα παλιό κτίριο που βρισκόταν στην αυλή του Ναού της Κοίμησης Θεοτόκου, στη Ροδοκανάκειο ή Αστική Σχολή.[95] Αργότερα, λόγω της παλαιότητας και της επικινδυνότητας του κτιρίου, το σχολείο μεταφέρθηκε στον πρώτο όροφο του 1ου Δημοτικού Σχολείου, όπου λειτούργησε ανεξάρτητα και αυτοτελώς μέχρι το 1937. Στη συνέχεια, οι μαθητές των δύο σχολείων εντάχθηκαν σε κοινές τάξεις, ωστόσο, κάθε σχολείο διατήρησε τον δικό του διευθυντή. Κατά την περίοδο του ελληνοϊταλικού πολέμου, το 1940 – 1941, το διδακτήριο παραχωρήθηκε για τις ανάγκες του ελληνικού στρατού και η λειτουργία του σχολείου μεταφέρθηκε στο κτίριο του τουρκικού σχολείου. Κατά τη γερμανική κατοχή, τα δύο σχολεία στεγαζόταν και πάλι στο κτίριο του 1ου Δημοτικού Σχολείου μέχρι το 1943, όταν το διδακτήριο σταμάτησε να λειτουργεί, διότι χρησιμοποιήθηκε ως φυλακή για πολιτικούς κρατούμενους των Γερμανών. Στη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου χρησιμοποιήθηκε ως φυλακή των αντιφρονούντων και ως ξενώνας των κατοίκων των γύρω χωριών που είχαν καταφύγει στο Διδυμότειχο για περισσότερη ασφάλεια. Μετά τη λήξη του εμφυλίου το 1ο και το 3ο Δημοτικό Σχολείο συνέχισαν τη λειτουργία τους συστεγαζόμενα μέχρι το 1960. Τότε, το 3ο Δημοτικό Σχολείο άρχισε να λειτουργεί ανεξάρτητα από το 1ο Δημοτικό Σχολείο, στεγαζόμενο στο κτίριο του παλαιού τουρκικού Διοικητηρίου, το οποίο αποτελούσε ένα εντυπωσιακό νεοκλασικό και εκλεκτικιστικό οικοδόμημα. Το 1970 το τουρκικό Διοικητήριο κατεδαφίστηκε και

[94] Γουρίδης, *Το Ιστορικό Διδυμότειχο: Συμβολή στην Ιστορία και την Τοπογραφία της Πόλεως του Διδυμοτείχου*, 94.
[95] Φιλιώ Κωστίδου, «3° Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου (1923-2023) 100 Χρόνια Προσφοράς Ένας Αιώνας Ζωής», *Ιστορικός Πολιτιστικός Σύλλογος Διδυμοτείχου Καστροπολίτες - Γνώση και Δράση*, διαθέσιμο στις 30/8/2024, https://kastropolites.com/3ο-δημοτικο-σχολειο-διδυμοτειχου-100-χρο/

χτίστηκε το σημερινό διδακτήριο του 3ου Δημοτικού Σχολείου, το οποίο λειτούργησε για πρώτη φορά τη σχολική χρονιά 1975 – 1976.[96]

Το 1959 είχε ιδρυθεί και το 4ο Δημοτικό Σχολείο για τη μόρφωση των χριστιανών Ρομά, το οποίο συστεγαζόταν με το 3ο Δημοτικό Σχολείο στο παλιό τούρκικο Διοικητήριο.[97]

Το Δημοτικό Σχολείο των Πετράδων Έβρου, κατά τον Σελερίδη Τριαντάφυλλο στο βιβλίο του για την ιστορία του χωριού με τίτλο *Πετράδες: Θράκη – Έβρος: Ψηφίδες Ιστορίας και Πολιτισμού*, αναγέρθηκε σε δημόσια έκταση το 1884. Τη χρονιά εκείνη το χωριό διατηρούσε ήδη ελληνικό σχολείο με 20 μαθητές. Ο πρώτος δάσκαλος διορίστηκε το 1883 από την Εκπαιδευτική Φιλανθρωπική Αδελφότητα «Αγαπάτε Αλλήλους» με μισθό 45 λίρες τον χρόνο από την Αδελφότητα και 15 λίρες από τους κατοίκους του χωριού, οι οποίοι του παρείχαν, επιπλέον, στέγαση και θέρμανση. Μετά την απελευθέρωση της Θράκης και την ενσωμάτωσή της στον εθνικό κορμό, ιδρύθηκε τριθέσιο σχολείο, σύμφωνα με το ΦΕΚ 186/1924, το οποίο στεγάστηκε στο παλιό διδακτήριο με την προσθήκη μιας επιπλέον αίθουσας. Κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο το σχολείο έκλεισε, ενώ κατά την κατοχή λειτούργησε με προσωρινούς δασκάλους διορισμένους από την τότε ελληνική πολιτεία. Κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου έκλεισε και πάλι. Το 1952 προήχθη σε τετραθέσιο Δημοτικό Σχολείο μετά τον υποβιβασμό του σε διθέσιο τα προηγούμενα χρόνια. Το 1958 θεμελιώθηκε νέο διδακτήριο σε οικόπεδο που παραχωρήθηκε από την κοινότητα στην ανατολική άκρη του χωριού, λόγω παλαιότητας και επικινδυνότητας του προηγούμενου κτιρίου, σύμφωνα με τη νομαρχιακή υπηρεσία Έβρου. Μέχρι την ολοκλήρωση του νέου διδακτηρίου το 1961, το σχολείο στεγαζόταν προσωρινά σε ιδιωτικές οικίες. Το νέο κτίριο περιλάμβανε τέσσερις αίθουσες διδασκαλίας, διάδρομο, γραφείο και αίθουσα εργαστηρίου, ενώ, χάρη σε δωρεά 4.000 δραχμών, εξοπλίστηκε με σύγχρονα έπιπλα, βιβλιοθήκη, φαρμακείο και εποπτικά μέσα διδασκαλίας. Ως

[96] Κωστίδου, «3° Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου (1923-2023) 100 Χρόνια Προσφοράς Ένας Αιώνας Ζωής».
[97] Γουρίδης, *Το Ιστορικό Διδυμότειχο: Συμβολή στην Ιστορία και την Τοπογραφία της Πόλεως του Διδυμοτείχου*, 95-98.

πόρους το Δημοτικό Σχολείο Πετράδων είχε τις προαιρετικές εισφορές των μαθητών και τα ενοίκια από τον σχολικό κλήρο, που ήταν 10 στρεμμάτων. Το 1964 στο σχολείο εφαρμόστηκε ο θεσμός των Μαθητικών Συσσιτίων από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας για την συμπληρωματική διατροφή των μαθητών, λόγω υποσιτισμού εξαιτίας του πολέμου. Ως χώρος παρασκευής του φαγητού χρησιμοποιήθηκε ιδιωτική οικία απέναντι από το σχολείο και ως χώρος εστίασης η αποθήκη του αγροτικού συνεταιρισμού πίσω από το σχολείο, αφού προηγουμένως εξοπλίστηκε με τραπέζια και πάγκους.[98]

Ο Σύλλογος Καταγομένων από την Κοινότητα Μάνης Νομού Έβρου «Η Μάνη», δημοσίευσε βιβλίο με τίτλο *Μάνη: Δέκα Χιλιόμετρα από το Διδυμότειχο*, το οποίο περιέχει σημαντικά ιστορικά δεδομένα για το Δημοτικό Σχολείο της Μάνης. Σύμφωνα με αυτό, επί τουρκοκρατίας το σχολείο στεγαζόταν σε εκκλησιαστικό οίκημα με μία αίθουσα διδασκαλίας. Λειτουργούσε ως μονοθέσιο και η φοίτηση ήταν προαιρετική. Ο δάσκαλος πληρωνόταν από τους γονείς των μαθητών που ήταν αποκλειστικά αγόρια. Το 1901 οι γονείς απαλλάχτηκαν από την καταβολή διδάκτρων με αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των μαθητών τα επόμενα χρόνια και την ανάγκη για περισσότερες αίθουσες διδασκαλίας και επιπλέον διδακτικό προσωπικό. Το 1905 άρχισε η φοίτηση κοριτσιών στο Παρθεναγωγείο, το οποίο στεγάστηκε σε ιδιωτική αποθήκη και λειτούργησε μέχρι το 1912 που κηρύχθηκε ο βαλκανικός πόλεμος. Οι εργασίες ανέγερσης του διδακτηρίου της Μάνης, όπως παρουσιάζεται σήμερα, ξεκίνησαν το 1932 και διήρκησαν 5 χρόνια. Το 1952 προστέθηκε ακόμη μία αίθουσα διδασκαλίας και το σχολείο έγινε τετρατάξιο. Το 1998, όταν εκδόθηκε το βιβλίο, το Δημοτικό Σχολείο Μάνης ήταν τριθέσιο και φιλοξενούσε 33 μαθητές από τα χωριά, Μάνη, Ευγενικό, Σιταριά και Ελαφοχώρι, γεγονός που αντικατόπτρισε το δημογραφικό πρόβλημα της περιοχής.[99]

---

[98] Τριαντάφυλλος Σελερίδης, *Πετράδες: Θράκη – Έβρος: «Ψηφίδες» Ιστορίας και Πολιτισμού* (Αλεξανδρούπολη: Τριαντάφυλλος Σελερίδης, 2019), 130-131

[99] Σύλλογος Καταγομένων από την Κοινότητα Μάνης Ν. Έβρου «Η Μάνη», *Μάνη: Δώδεκα Χιλιόμετρα από το Διδυμότειχο* (Κομοτηνή: Παρατηρητής ΕΠΕ, 1998), 70-73.

2.3. Δημοτικά Σχολεία Ορεστιάδας και περιχώρων

Σημαντικά ιστορικά στοιχεία για την ίδρυση και τη λειτουργία σχολείων στην Ορεστιάδα αντλούμε από το άρθρο της Ελένης Καλιούνη *Η εκπαίδευση στην περιοχή του Νομού Έβρου: το παράδειγμα της Ορεστιάδας την περίοδο 1920 – 1940*. Σύμφωνα μ' αυτό, η λειτουργία του 1ου Δημοτικού Σχολείου στην πόλη της Νέας Ορεστιάδας άρχισε αμέσως μετά την εγκατάσταση των προσφύγων του Κάραγατς και της Αδριανούπολης. Το σχολείο ιδρύθηκε το 1924 με το ΦΕΚ 186/1924 και λειτούργησε ως εξαθέσιο. Αρχικά στεγάστηκε σε οίκημα απόρων, που βρισκόταν στο βορειοδυτικό τμήμα του σημερινού προαυλίου του σχολείου. Συγχρόνως με δαπάνη του Υπουργείο Παιδείας και της Κοινότητας Ορεστιάδας είχε ξεκινήσει η ανέγερση μεγαλοπρεπούς πέτρινου κτιρίου δύο ορόφων με ημιυπόγειο, το οποίο ολοκληρώθηκε το 1927. Η εσωτερική σκάλα του νέου διδακτηρίου συνέδεε το ισόγειο με τον πρώτο όροφο, ο οποίος είχε ξύλινο πάτωμα. Στο κέντρο του ισογείου υπήρχε μεγάλος ανοιχτός χώρος που χρησίμευε ως αίθουσα εκδηλώσεων και γυμναστικής. Στο ισόγειο επίσης βρισκόταν το γραφείο του διευθυντή και των δασκάλων, ενώ υπήρχαν και 4 αίθουσες διδασκαλίας, η μία εκ των οποίων στέγαζε το Νηπιαγωγείο της πόλης. Στον επάνω όροφο, ο οποίος ήταν ίδιος με το ισόγειο φιλοξενούνταν οι μεγάλες τάξεις. Το σχολείο διέθετε εποπτικά μέσα διδασκαλίας και βιβλιοθήκη καθώς και σχολικό κήπο έκστασης 4 στρεμμάτων, ο οποίος βρισκόταν έξω από την πόλη.[100] Η δραστηριότητα του σχολείου υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική με την οργάνωση σχολικών εκδηλώσεων και εκδρομών, την εκμάθηση τραγουδιών και χορών, καθώς και τη διοργάνωση μαντολινάτων από τους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου. Τέλος, στο σχολείο λειτουργούσε κατηχητικό, ομάδα προσκόπων και συσσίτιο για τους μαθητές, τους φτωχούς και τους άνεργους κατοίκους της πόλης.[101]

[100] Ελένη Καλιούνη, «Η εκπαίδευση στην Περιοχή του Νομού Έβρου: Το Παράδειγμα της Ορεστιάδας την Περίοδο 1920-1940», *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,* 15, αρ. 2 (2022): 106-107, https://doi.org/10.12681/jret.29066

[101] Καλιούνη, «Η εκπαίδευση στην Περιοχή του Νομού Έβρου: Το Παράδειγμα της Ορεστιάδας την Περίοδο 1920-1940», 109.

Σύμφωνα με το άρθρο της Ελένης Καλιούνη και πάλι, το 2ο Δημοτικό Σχολείο Ορεστιάδας στερούνταν διδακτηρίου και συστεγαζόταν με το 1ο Δημοτικό Σχολείο, ώσπου η Γενική Διοίκηση της Θράκης παραχώρησε το κτίριο του Ταμείου Νέας Ορεστιάδας για τη στέγασή του. Αυτό αποτελούνταν από το γραφείο και τρεις αίθουσες. Παρόλα αυτά, η διαθέσιμη υποδομή, τα απαραίτητα υλικά και το προσωπικό δεν ήταν επαρκή, με αποτέλεσμα να παρέχεται βοήθεια από το 1ο Δημοτικό Σχολείο, το οποίο φιλοξενούσε τους μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης. Το 2ο Δημοτικό Σχολείο δε διέθετε σχολικό κήπο λόγω έλλειψης χώρου, αλλά είχε σχολική βιβλιοθήκη με ποικιλία βιβλίων και περιοδικών, ενώ λειτουργούσε Σύλλογος Γονέων και μάλιστα ήταν ο πρώτος σε όλη την εκπαιδευτική περιφέρεια.[102]

Στο αναμνηστικό και ιστορικό λεύκωμα για το Δημοτικό Σχολείο Καστανέων Έβρου, το οποίο επιμελήθηκε το 2013, ο Θεόδωρος Μπαμπαθανάσης παραθέτει τα ιστορικά στοιχεία του σχολείου. Όπως αναφέρει, το παλιό Δημοτικό Σχολείο του χωριού χτίστηκε γύρω στο 1880 στο προαύλιο του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου. Όμως, πολύ νωρίτερα, περίπου το 1830, το σχολείο λειτούργησε ως «Ελληνική Σχολή» σε μία υπόγεια αίθουσα της εκκλησίας με δάσκαλο τον ιερέα και μαθητές μόνο αγόρια. Αργότερα, με την αύξηση του αριθμού των μαθητών και την έναρξη της φοίτησης των κοριτσιών, ξεχωριστά από τα αγόρια, οι κάτοικοι των Καστανέων ξεκίνησαν την ανέγερση του σχολείου, χωρίς την υποστήριξη του κράτους, αλλά με τη βοήθεια της εκκλησίας,. Όμως, κατά τους βαλκανικούς πολέμους, το 1912 – 1913, το σχολείο καταστράφηκε. Ξαναχτίστηκε πάλι με δαπάνη της εκκλησίας και την προσωπική εργασία των κατοίκων μετά την απελευθέρωση της Θράκης, το 1920. Αν και αποτελούνταν από πέντε αίθουσες διδασκαλίας, η άτεχνη οικοδόμησή του με ντόπια υλικά και οι μικρές αίθουσες με ανεπαρκή φωτισμό, το κατέστησαν ακατάλληλο με το πέρασμα του χρόνου. Έτσι, το 1959 ξεκίνησε η ανέγερση ενός σύγχρονου διδακτηρίου από πέτρα, το οποίο περιλάμβανε τρεις αίθουσες στον πρώτο όροφο. Το 1966 ολοκληρώθηκε η

[102] Καλιούνη, «Η εκπαίδευση στην Περιοχή του Νομού Έβρου: Το Παράδειγμα της Ορεστιάδας - την Περίοδο 1920-1940», 107-108, 110.

κατασκευή του με την προσθήκη των υπόλοιπων τριών τάξεων στον δεύτερο όροφο. Κατά το 1963 – 1964 χτίστηκαν τα Μαθητικά Συσσίτια μέσα στο προαύλιο του σχολείου με οικονομική συνδρομή και προσωπική εργασία των κατοίκων, προκειμένου να έχουν τα παιδιά τους πρωινό και μεσημεριανό γεύμα, όπως προέβλεπε το Υπουργείο Παιδείας για τους μαθητές των ακριτικών Δημοτικών Σχολείων. Στα επόμενα χρόνια έγιναν έργα εκσυγχρονισμού, όπως περίφραξη, τοποθέτηση κεντρικής θέρμανσης, δημιουργία σχολικού κήπου και αναβάθμιση των χώρων του σχολείου, ούτως ώστε σήμερα, να αποτελεί ένα σύγχρονο σχολικό συγκρότημα με ολοκληρωμένες κτιριακές εγκαταστάσεις.[103]

Στο βιβλίο του *Νεοχώρι: Το κεφαλοχώρι των Μάρηδων από της ιδρύσεως μέχρι το έτος 2002*, ο Ιωάννης Ασπρογέρακας παραθέτει σημαντικά ιστορικά στοιχεία για τη λειτουργία του Δημοτικού Σχολείου Νεοχωρίου. Με βάση τα γραφόμενά του, το Νεοχώρι απέκτησε οργανωμένο Δημοτικό Σχολείο το 1920 μετά την απελευθέρωση της περιοχής. Ωστόσο, γραπτές πηγές μαρτυρούν ότι το 1884 το χωριό διέθετε Δημοτικό Σχολείο Συλλαβισμού με 10 μαθητές και δάσκαλο. Το 1921 φοιτούσαν 91 μαθητές στο σχολείο, το οποίο στεγαζόταν σε αποθήκη δημητριακών. Το 1924 αναφέρεται η έναρξη ανέγερσης του Δημοτικού Σχολείου με φροντίδα της Κοινότητας. Η περάτωσή του έγινε το 1932 και τα υλικά του ήταν κυρίως πέτρες από το τζαμί. Από το 1935 μέχρι το 1950 το σχολείο ήταν μονοθέσιο. Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1960 στο σχολείο φοιτούσε αρκετά μεγάλος αριθμός μαθητών, των οποίων οι επιδόσεις δεν ήταν σε ικανοποιητικό επίπεδο, διότι η μόρφωση δεν αποτελούσε βασικό στόχο των κατοίκων, λόγω των σοβαρών προβλημάτων επιβίωσης που αντιμετώπιζαν. Στο έβδομο κεφάλαιο του βιβλίου, αναφέρεται στις 14-1-1937 με διαταγή της Νομαρχίας Έβρου η έναρξη λειτουργίας Νυκτερινού Σχολείου, στο οποίο φοιτούσαν άτομα μεγαλύτερης ηλικίας με ελλιπή ή ανύπαρκτη μόρφωση. Τέλος, από πρακτικά συνεδριάσεων της Σχολικής Εφορίας, η οποία διαχειριζόταν τη σχολική περιούσια, προκύπτει ότι το

[103] Θεόδωρος Μπαμπαθανάσης, επιμ., *Δημοτικό Σχολείο Καστανέων Έβρου: Αναμνηστικό-Ιστορικό Λεύκωμα* (Καστανιές: Anlohellenic A.E.-Εκδόσεις Πέλτη, 2013), 8-10.

σχολείο διέθετε ακίνητη περιούσια, την οποία ενοικίαζε με σκοπό την κάλυψη των οικονομικών αναγκών του.[104]

2.4. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου

Οι έρευνες για το Δημοτικό Σχολείο του Ελαφοχωρίου Έβρου είναι ελάχιστες, γεγονός που ενίσχυσε την απόφαση εκπόνησης της παρούσας έρευνας. Μία από αυτές έχει γίνει στα πλαίσια συγγραφής βιβλίου για την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό του Ελαφοχωρίου Έβρου από τον Δημήτριο Σταθάκη το 2015. Σύμφωνα με τον συγγραφέα στο βιβλίο του *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία – Παράδοση – Πολιτισμός*, το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 186/1924 παράλληλα με την εγκατάσταση των προσφύγων στον οικισμό. Όμως, η έλλειψη διδακτηρίου ανάγκασε τους μαθητές αρχικά να πηγαίνουν στο τουρκικό σχολείο, στο Καρατζάχαλι και αργότερα στην εκκλησία, μέχρι το 1927. Τη χρονιά εκείνη με κρατική ενίσχυση και προσωπική εργασία των κατοίκων δίπλα στην εκκλησία κτίστηκε το νέο διδακτήριο, το οποίο περιλάμβανε μία αίθουσα διδασκαλίας, ένα γραφείο και την υπόγεια αποθήκη. Από το σχολικό έτος 1928 – 1929 λειτούργησε στο σχολείο και Νυχτερινή Σχολή. Όταν ο αριθμός των μαθητών αυξήθηκε, το 1952, το Δημοτικό Σχολείο προήχθη σε διθέσιο με τον προσωρινό διαχωρισμό της μίας αίθουσας σε δύο, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των δύο τάξεων. Το κτιριακό πρόβλημα λύθηκε με κρατική ενίσχυση το 1961 με την προσθήκη δεύτερης αίθουσας διδασκαλίας. Τότε μεταφέρθηκε και η είσοδος του Δημοτικού Σχολείου από τη βόρεια στη νότια πλευρά και περιφράχθηκε η αυλή με αγκαθωτό σύρμα, σε ένα τμήμα της οποίας δημιουργήθηκε ο σχολικός κήπος, τον οποίο φρόντιζαν οι μαθητές κάθε Σάββατο. Το 1937, όταν δόθηκε ο οριστικός κλήρος στους κατοίκους του οικισμού, έλαβε και το σχολείο έναν αγρό, 21 στρεμμάτων για την κάλυψη των οικονομικών αναγκών του.[105]

---

[104] Ιωάννης Ασπρογέρακας, *Νεοχώρι: Το Κεφαλοχώρι των Μάρηδων από της Ιδρύσεως μέχρι το Έτος 2002* (Εκδόσεις Πολιτιστικού Συλλόγου Γυναικών Νεοχωρίου, 2010), 489-497.
[105] Σταθάκης, *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός,* 67-78.

Μία δεύτερη πηγή που μας παρέχει πληροφορίες σχετικά με το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου είναι η συλλογική εργασία των δασκάλων της εκπαιδευτικής περιφέρειας Διδυμοτείχου και Σουφλίου με εποπτεία του Επιθεωρητή Νικ. Μανεσιώτη. Σ' αυτήν αναφέρεται η δημιουργία του συνοικισμού Ελαφοχωρίου από εξήντα οικογένειες προσφύγων από την Ανατολική Θράκη και η ίδρυση του σχολείου του χωριού σύμφωνα με το ΦΕΚ 186/1924, το οποίο στην αρχή φιλοξενήθηκε στο κτίριο του γειτονικού τουρκικού χωριού, Καρατζάχαλι. Αργότερα, όταν κτίστηκε η εκκλησία στο Ελαφοχώρι, το σχολείο στεγάστηκε για μερικά χρόνια στο νάρθηκα του ναού. Το 1927 με δαπάνη του σχολείου και προσωπική εργασία των κατοίκων κτίστηκε διδακτήριο μονοθέσιου τύπου και ξεκίνησε η λειτουργία του. Οι πολεμικές περιπέτειες της δεκαετίας του 1940 – 1950 είχαν αναπόφευκτα δυσμενή επίδραση και στη λειτουργία του σχολείου. Το 1952 το σχολείο προήχθη σε διθέσιο, σύμφωνα με το ΦΕΚ 146/1952, αλλά η απουσία δεύτερης αίθουσας επέβαλε το πρόχειρο χώρισμα της μοναδικής αίθουσας διδασκαλίας. Το 1961 με κρατική ενίσχυση προστέθηκε δεύτερη αίθουσα και περιφράχτηκε η ευρύχωρη αυλή του σχολείου, σε ένα τμήμα 900 τ.μ. της οποίας καλλιεργούνταν με επιμέλεια ο σχολικός κήπος. Οι σημαντικότεροι πόροι του σχολικού ταμείου προέρχονταν από τα ενοίκια του σχολικού κλήρου, ο οποίος αποτελούνταν από αγρούς 15 στρεμμάτων και απέδιδε 2.500 δραχμές το χρόνο. Ωστόσο, οι ανάγκες του σχολείου σε επίπλωση, θρανία και εποπτικά μέσα εξακολουθούσαν να είναι μεγάλες.[106]

[106] Μανεσιώτης, *Ιστορία των Σχολείων της Εκπ. Περιφέρειας Διδυμοτείχου - Σουφλίου*, 56.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Σημαντικοί θεσμοί της εκπαίδευσης του 20ου αιώνα

Ο θεσμός είναι κοινωνική δράση, η οποία είναι κοινωνικά αποδεκτή και εξυπηρετεί κοινωνικές ανάγκες. Χαρακτηρίζεται από καθολικότητα, από σταθερή και ομοιόμορφη επανάληψη και έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Ο θεσμός της εκπαίδευσης αποτελεί καθολικό κοινωνικό φαινόμενο, διότι διαχρονικά οι γνώσεις, οι τέχνες, οι άξιες, και γενικότερα ο πολιτισμός, μεταδίδεται από τις προηγούμενες γενιές στις νεότερες.[107]

Η εκπαίδευση παρέχεται με τη βοήθεια πλήθους θεσμοθετημένων θεσμών με περαιτέρω εξειδικευμένες λειτουργίες που εξυπηρετούν τις εκπαιδευτικές ανάγκες.[108] Οι λειτουργίες που εξυπηρετούν οι σχολικοί θεσμοί επιβεβαιώνουν ότι κάθε εκπαιδευτικό σύστημα αντανακλά τις κοινωνικές και πολιτικές αξίες, οι οποίες εκφράζουν την κυρίαρχη κοινωνικοπολιτική ιδεολογία, όπου εντάσσεται.[109]

3.1. Θεσμός του Επιθεωρητή

Ένας από τους πρώτους θεσμούς του εκπαιδευτικού συστήματος του νεοελληνικού κράτους ήταν ο θεσμός του Επιθεωρητή. Η ιστορία του ανάγεται στα χρόνια διακυβέρνησης του Ιωάννη Καποδίστρια και η δράση του κράτησε για 150 χρόνια περίπου.[110] Αρχικά το έργο αυτό είχαν αναλάβει Επιθεωρητικές Επιτροπές. Αργότερα με τον μεταρρυθμιστικό Νόμο ΒΤΜΘ΄ του 1895 θεσμοθετήθηκε ο Επιθεωρητής, ο οποίος αξιολογούσε το παιδαγωγικό και

---

[107] Μαρία Βεργέτη, «Θεσμός», στο *Λεξικό της Παιδαγωγικής*, επιμ. Παναγιώτης Δ. Ξωχέλλης (Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη, 2007), 323-324.
[108] Βεργέτη, «Θεσμός», στο *Λεξικό της Παιδαγωγικής,* επιμ. Παναγιώτης Δ. Ξωχέλλης (Θεσσαλονίνη: Αδελφοί Κυριακίδη, 2007), 323-324.
[109] Βούλα Γκόλια, Νίκος Κουτσουπιάς, Αργύρης Κυρίδης και Ιφιγένεια Βαμβακίδου, «Εθνικοί Στόχοι και Εθνικές Τελετουργίες: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών», *Τετράδια Ανάλυσης Δεδομένων* 8/07 (2007): 143.
[110] Θεόδωρος Καραμητσόπουλος, «Ο Θεσμός του Επιθεωρητή στο Εκπαιδευτικό Σύστημα του Νεοελληνικού Κράτους», στο *Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Εκπαίδευση στον 21ο Αιώνα: Θεωρία και Πράξη Αναζητώντας το Ελκυστικό και Αποτελεσματικό Σχολείο,* Τόμος Α΄ (Αθήνα: Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης του ΕΚΕΔΙΣΥ, 2017), 522, διαθέσιμο στις 2/8/2024, https://ekedisy.gr/wp-content/uploads/2022/05/1-%CE%A4%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82-v6_compressed.pdf

διδακτικό έργο των δασκάλων και επέβλεπε τα δημοτικά σχολεία της περιοχής ευθύνης του.[111] Ο Επιθεωρητής υπέβαλε εκθέσεις για το διδακτικό προσωπικό που είχε επιθεωρήσει, ενώ μέριμνά του ήταν και η ανέγερση σχολικών κτιρίων.[112] Την ευθύνη ελέγχου του Επιθεωρητή είχε το Εποπτικό Συμβούλιο. Όμως τυχόν ενστάσεις του διδακτικού προσωπικού κατά των αποφάσεων των Επιθεωρητών εκδίκαζε το Εποπτικό Συμβούλιο Δημοτικής Εκπαίδευσης, στο οποίο συμμετείχε και ο ίδιος ο Επιθεωρητής με την προφανή κατάληξη των ενστάσεων.[113]

Κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, η πολιτική αστάθεια στη χώρα είχε αντίκτυπο και στην εκπαίδευση. Οι συνεχείς εναλλαγές κυβερνήσεων με διαφορετικές ιδεολογίες οδήγησαν σε μεταρρυθμίσεις και αντιμεταρρυθμίσεις στον χώρο της εκπαίδευσης.[114] Η ψήφιση Νόμων (ΓΩΚΗ΄ το 1911 και Ν. 240/16-4-1914) έφερε ρυθμίσεις στα διαδικαστικά, διοικητικά και οργανωτικά θέματα για τους Επιθεωρητές, ενώ έγιναν ενέργειες για την αντιμετώπιση αδικιών που είχαν παρατηρηθεί στον θεσμό.[115] Το 1932 με το άρθρο 38 του Νόμου 5341 καθιερώθηκε η διετής μετεκπαίδευση ως απαραίτητο προσόν για την επιλογή και τον διορισμό Επιθεωρητή στοιχειώδους εκπαίδευσης.[116]

Κατά την περίοδο της δικτατορίας (1936 – 1940) που επιβλήθηκε από τον Ιωάννη Μεταξά επιχειρήθηκε ο πλήρης έλεγχος της εκπαίδευσης. Προς αυτήν την κατεύθυνση χρησιμοποιήθηκαν οι Επιθεωρητές, οι οποίοι ορίστηκαν υπεύθυνοι για τον έλεγχο των εκπαιδευτικών που είχαν υπό την εποπτεία τους. Αποτελούσαν τον *«οφθαλμόν»* της Κυβέρνησης στην περιφέρειά τους και σε περίπτωση

---

[111] Αθανάσιος Τ. Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982* (Αθήνα: Κριτική, 2010), 15-16.
[112] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982*, 17.
[113] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982*, 20-21.
[114] Καραμητσόπουλος, «Ο Θεσμός Του Επιθεωρητή στο Εκπαιδευτικό Σύστημα του Νεοελληνικού Κράτους», 527.
[115] Χρυσή Παπαβασιλείου, «Από τον Επιθεωρητή στο Σχολικό Σύμβουλο: Ιστορικό-κοινωνική αναδρομή και η σημερινή πραγματικότητα» (Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2008), 51, 64, διαθέσιμο στις 31/7/2024, http://dx.doi.org/10.12681/eadd/24575
[116] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 33.

ανεπαρκούς ελέγχου από πλευράς τους, θεωρούνταν συνυπεύθυνοι και υπόκειντο ανάλογες κυρώσεις.[117] Παρ' όλα αυτά, ο Αναγκαστικός Νόμος 767/1937 «Περί διοικήσεως της εκπαιδεύσεως»[118] αποδέσμευσε την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση από τον έλεγχο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα Δημοτικά Σχολεία διοικούνταν και εποπτευόταν από τους Επιθεωρητές και τους Γενικούς Επιθεωρητές των Δημοτικών Σχολείων.[119] Αρνητικό αντίκτυπο είχαν, βέβαια, τα κριτήρια επιλογής των Επιθεωρητών, τα οποία δεν ήταν πάντοτε αξιοκρατικά και σταθερά κατά την περίοδο αυτή, [120] ενώ παρατηρήθηκαν περιπτώσεις δίωξης εκπαιδευτικών και καταστρατήγηση προσόντων, όπως συμβαίνει συνήθως σε δικτατορικά καθεστώτα.[121]

Κάτι αντίστοιχο συνέβη και κατά την περίοδο της επτάχρονης δικτατορίας (1967 – 1974). Και πάλι, ενισχύθηκαν οι αρμοδιότητες του Επιθεωρητή για έλεγχο και επιβολή ποινών στους εκπαιδευτικούς, στοχεύοντας στην εδραίωση του δικτατορικού καθεστώτος. [122] Τα κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων Επιθεωρητών περιορίστηκαν σημαντικά, καθώς το μοναδικό απαιτούμενο προσόν ήταν το πτυχίο της διετούς Παιδαγωγικής Ακαδημίας.[123] Υπήρξαν, μάλιστα, και περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κριτήρια αυτά παραβιάστηκαν πλήρως, με δασκάλους να αναλαμβάνουν τον ρόλο του Επιθεωρητή χωρίς την απαιτούμενη

[117] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 34.
[118] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 35.
[119] Παπαβασιλείου, «Από τον Επιθεωρητή στο Σχολικό Σύμβουλο: Ιστορικό-κοινωνική αναδρομή και η σημερινή πραγματικότητα», 102.
[120] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 39-42.
[121] Παπαβασιλείου, «Από τον Επιθεωρητή στο Σχολικό Σύμβουλο: Ιστορικό-κοινωνική αναδρομή και η σημερινή πραγματικότητα», 100 – 101.
[122] Καραμητσόπουλος, «Ο Θεσμός Του Επιθεωρητή στο Εκπαιδευτικό Σύστημα του Νεοελληνικού Κράτους», 527.
[123] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 63.

διετή μετεκπαίδευση.[124] Τα κριτήρια επιλογής ήταν υποκειμενικά και επηρεάστηκαν από την κυρίαρχη ιδεολογία της εποχής.[125]

Στις υποχρεώσεις του Επιθεωρητή, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ανήκε η σύνταξη εκθέσεων σχετικά με την υπηρεσιακή ικανότητα των εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον ιδρυτικό Νόμο ΒΤΜΘ΄/1895, μετά το πέρας της επιθεώρησης ο Επιθεωρητής είχε ως καθήκον να συντάσσει το ημερολόγιο υπηρεσιακής ικανότητας των δασκάλων, το οποίο στη συνέχεια υπέβαλε στο Εποπτικό Συμβούλιο. Σ' αυτό περιέχονταν λεπτομερής έκθεση των παρατηρήσεών του για κάθε σχολείο, για τη διδασκαλία των μαθητών, την ύλη, τις μεθόδους, την ακρίβεια εφαρμογής του προγράμματος και των κανονισμών του Υπουργείου Παιδείας, την πρόοδο των μαθητών και οτιδήποτε άλλο σχετιζόταν με τη λειτουργία του σχολείου.[126] Όσον αφορά στην Έκθεση Αξιολόγησης πληροφορίες για το περιεχόμενο και τη δομή της αντλούμε από τις διευκρινιστικές οδηγίες της εγκυκλίου 9238 του Υπουργείου Παιδείας στις 4-10-1951. Σύμφωνα με αυτήν, ο Επιθεωρητής έπρεπε να περιγράφει την κατάσταση του *«Διδακτηρίου»*. Έπειτα, έδινε πληροφορίες σχετικά με το *«Υλικόν»*, δηλαδή τον εξοπλισμό του σχολείου. Κατέγραφε αν λειτουργεί *«Βιβλιοθήκη»* και αν καλλιεργείται *«Σχολικός Κήπος». Έδινε* αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τους *«Μαθητές»*, οι οποίες περιλάμβαναν αριθμητικά στοιχεία ανά τάξη, φύλο αλλά και στοιχεία σχετικά με την καθαριότητα και την υγιεινή αυτών. Στη συνέχεια στην έκθεση περιλαμβανόταν οι *«Διδάσκαλοι»*, όπου αναφέρονταν τα προσωπικά, οικογενειακά και επαγγελματικά στοιχεία του εκπαιδευτικού προσωπικού και δινόταν αναλυτικές πληροφορίες για το διδακτικό τους έργο κατά την ημέρα της επιθεώρησης. Ακολουθούσαν τα γενικά *«Συμπεράσματα»* για την ημέρα της

---

[124] Παπαβασιλείου, «Από τον Επιθεωρητή στο Σχολικό Σύμβουλο: Ιστορικό-κοινωνική αναδρομή και η σημερινή πραγματικότητα», 103.
[125] Καραμητσόπουλος, «Ο Θεσμός Του Επιθεωρητή στο Εκπαιδευτικό Σύστημα του Νεοελληνικού Κράτους», 527.
[126] Γεώργιος Ιορδανίδης, «Ο Θεσμός του Επιθεωρητή στην Ελληνική Εκπαίδευση: Ιστορική Επισκόπηση της Πορείας του Θεσμού», στο *Πρακτικά 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορία της Εκπαίδευσης,* Συμπόσιο ΙΙ (Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης, 2004), διαθέσιμο στις 26/08/2024, http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio3/praltika%2011/iordanidis.htm.

επιθεώρησης. Η έκθεση έκλεινε με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ως προς τη *«Γενική Μόρφωση»*, τη *«Διδακτική Ικανότητα»*, τη *«Διοικητική Δεξιότητα»*, την *«Ευσυνειδησία»*, τη *«Συμπεριφορά»* και την *«Κοινωνική Δράση»*.[127]

Κατά την διάρκεια αυτού του μακρόχρονου θεσμού, οι Επιθεωρητές ήταν οι άμεσοι προϊστάμενοι των δασκάλων και των σχολείων χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο ή στην ουσία του θεσμού.[128] Από τη θεσμοθέτησή τους ήλεγχαν την εκπαιδευτική διαδικασία, το εκπαιδευτικό έργο και τις σχολικές υποδομές.[129] Μέχρι το 1982, όταν με τον νόμο 1304/1982 καταργήθηκε ο θεσμός του Επιθεωρητή και καθιερώθηκε ο Σχολικός Σύμβουλος, ο οποίος ανέλαβε ρόλο επιστημονικό, παιδαγωγικό και συμβουλευτικό.[130] Ουσιαστικά, τότε έγινε ο διαχωρισμός του επιθεωρητικού έργου σε καθοδηγητικό – συμβουλευτικό έργο και σε διοικητικό έργο, καθώς τα καθήκοντα του Επιθεωρητή ήταν πολλά, ενώ παράλληλα απαιτούνταν εκσυγχρονισμός και αναμόρφωση σύμφωνα με τις εξελίξεις της εποχής. Τότε, για πρώτη φορά διαχωρίστηκε ο ρόλος του παιδαγωγού – συμβούλου και του διοικητικού στελέχους και ανατέθηκε σε δύο διαφορετικά πρόσωπα με τη θεσμοθέτηση του Σχολικού Συμβούλου και του Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Γραφείου Εκπαίδευσης.[131]

3.2. Θεσμός των Γυμναστικών Επιδείξεων

Οι Γυμναστικές Επιδείξεις αποτελούσαν θεσμό της εκπαίδευσης που εντάχθηκε στη σχολική ζωή ως μέρος της φυσικής αγωγής. Ήταν αθλητικές εκδηλώσεις, οι οποίες διεξαγόταν στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς, ως κορυφαία σχολική γιορτή, με τη συμμετοχή των μαθητών και μαθητριών του σχολείου που με συντονισμό

---

[127] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 49-54.
[128] Παπαβασιλείου, «Από τον Επιθεωρητή στο Σχολικό Σύμβουλο: Ιστορικό-κοινωνική αναδρομή και η σημερινή πραγματικότητα», 102.
[129] Καραφύλλης, *Ο Θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η Αξιολόγηση των Δασκάλων στη Θράκη κατά την Περίοδο 1950-1982,* 14.
[130] Χρίστος Χ. Δούκας*, Εκπαιδευτική Πολιτική και Εξουσία: Η Περίπτωση της Αξιολόγησης των Εκπαιδευτικών (1982-1994)*, Δεύτερη Έκδοση (Αθήνα: Γρηγόρη, 2000), 44-45.
[131] Γεώργιος Δ. Ιορδανίδης, *Ο Ρόλος του Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Γραφείου Εκπαίδευσης* (Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη, 2002), 72-75.

εκτελούσαν τις προγραμματισμένες γυμναστικές ασκήσεις στην αυλή του σχολείου με στόχο τον εντυπωσιασμό.[132]

Οι Γυμναστικές Επιδείξεις θεσμοθετήθηκαν το 1899 με το Νόμο ΒΧΚΑ΄. Σε κάθε σχολείο της δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης στο τέλος της σχολικής χρονιάς και συγκεκριμένα το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου οι μαθητές εκτελούσαν δημόσια επίδειξη της εργασίας και της προόδου που είχε συντελεστεί καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους στο μάθημα της γυμναστικής. Την ευθύνη οργάνωσης της επίδειξης είχε το σύνολο του Συλλόγου των Διδασκόντων και η εκτέλεση γινόταν ενώπιων των γονέων, των κηδεμόνων και των τοπικών αρχών.[133] Αργότερα, το 1920 ψηφίστηκε ο Νόμος 2476, με τον οποίο αναβαθμίστηκε ο θεσμός των Γυμναστικών Επιδείξεων. Το 1924 δόθηκαν από το ΥΠΕΠΕΘ οδηγίες οργάνωσης και διεξαγωγής των Γυμναστικών Επιδείξεων, προκειμένου να υπάρχει ένα ενιαίο πρόγραμμα σε όλα τα σχολεία. Σύμφωνα μ' αυτό, εκτός από το καθαρά γυμναστικό πρόγραμμα, οι Γυμναστικές Επιδείξεις περιλάμβαναν και αγώνες στίβου, ελληνικούς χορούς και παιδαγωγικά παιχνίδια.[134] Το 1932 με το Νόμο 5620 ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο ο θεσμός των Γυμναστικών Επιδείξεων καθώς με το άρθρο 2, πέραν της ετήσιας υποχρεωτικής εκτέλεσης Γυμναστικών Επιδείξεων, δόθηκε η δυνατότητα διεξαγωγής τους και στις μεγάλες εθνικές, θρησκευτικές, τοπικές εορτές ή όποια άλλη περίσταση έκρινε κατάλληλη ο Σύλλογος Διδασκόντων, ο αρμόδιος Επιθεωρητής των σχολείων ή της γυμναστικής ή οι ανώτερες διοικητικές αρχές.[135] Οι Γυμναστικές Επιδείξεις ήταν τόσο σημαντικές για τους κυβερνώντες, ώστε η τέλεσή τους συνεχίστηκε ανελλιπώς ακόμη και κατά την περίοδο του εμφυλίου πολέμου (1946 – 1949).[136]

Σκοπός των Γυμναστικών Επιδείξεων ήταν η καλλιέργεια ευμενούς συνείδησης υπέρ της γυμναστικής, καθώς και η σύνδεση με το ευγενές παρελθόν και η

---

[132] Ευάγγελος Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», *Άθληση και Κοινωνία* 53 (2012): 8.
[133] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 9.
[134] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 10.
[135] ΦΕΚ 290/Α΄/31-8-1932, Νόμος 5620/1932, «Περί κυρώσεως του από 30 Ιουλίου ε.ε. Ν. Διατάγματος «Περί Τροποποιήσεως, Συμπληρώσεως και Κωδικοποιήσεως Άπασης της Ισχυούσης Νομοθεσίας περί Σωματικής Αγωγής».
[136] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 11.

καλλιέργεια των εθνικών παραδόσεων.[137] Το πρόγραμμα των Γυμναστικών Επιδείξεων μετά το 1924 αποτελούνταν από τρία μέρη. Το πρώτο μέρος ήταν τελετουργικό και περιλάμβανε παρέλαση των μαθητών και των μαθητριών, παράταξη, έπαρση της σημαίας, ύμνους, προσφωνήσεις και όρκους. Στο δεύτερο μέρος εκτελούνταν οι γυμναστικές ασκήσεις από τους μαθητές και τις μαθήτριες και το τρίτο μέρος περιλάμβανε εθνικούς χορούς και άσματα.[138]

Οι Γυμναστικές Επιδείξεις απέκτησαν ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα κατά τις περιόδους των δικτατοριών στην Ελλάδα. Το δικτατορικό καθεστώς του Ι. Μεταξά (1936 – 1940) επέδειξε υπερβολικό ζήλο για την Εθνική Οργάνωση Νεολαίας υπό την εποπτεία της οποίας τέθηκαν όλα τα αθλητικά, γυμναστικά και φίλαθλα σωματεία και οι ομοσπονδίες. Κατά την περίοδο αυτή και με σκοπό τον πλήρη έλεγχο και την προβολή των Γυμναστικών Επιδείξεων εκδόθηκε «Πρακτικός οδηγός δημοδιδασκάλου» με ειδικό κεφάλαιο για τις Γυμναστικές Επιδείξεις. Σ' αυτό αναφερόταν εκτενώς η προετοιμασία τους, το πρόγραμμα, οι λεπτομέρειες, η άψογη εμφάνιση και η σύνταξη της λεπτομερούς έκθεσης που έπρεπε να υποβληθεί από τον Διευθυντή του σχολείου μέσω του προϊσταμένου στο Υπουργείο Θρησκευμάτων και Παιδείας την επομένη της τελέσεώς τους.[139]

Κατά την περίοδο της δικτατορίας των συνταγματαρχών (1967 – 1974) οι Γυμναστικές Επιδείξεις αντιμετωπίστηκαν ως τελετουργικές διαδικασίες πειθάρχησης και μύησης των μαθητών και μαθητριών στα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη. Πριν από την εκτέλεση των γυμναστικών ασκήσεων γινόταν τακτικές ασκήσεις στρατιωτικού χαρακτήρα, ενώ στο πρόγραμμα περιλαμβανόταν ασκήσεις ενόργανης γυμναστικής και συνασκήσεις μαθητών με εξαιρετικό βαθμό δυσκολίας, σκοπός των οποίων ήταν η σκληραγώγηση και η ανάπτυξη θάρρους και αποφασιστικότητας στους μαθητές. Μέσω των Γυμναστικών Επιδείξεων ως

[137] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 11.
[138] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 11.
[139] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 12.

θέαμα, το δικτατορικό καθεστώς αποσκοπούσε και στην ικανοποίηση των γονέων και της ευρύτερης κοινωνίας.[140]

Με την πάροδο του χρόνου αμφισβητήθηκε η αξία και η παιδαγωγική σκοπιμότητα των Γυμναστικών Επιδείξεων,[141] διότι έτσι όπως είχαν διαμορφωθεί επιβάρυναν την εκπαίδευση και τη λειτουργία των σχολείων.[142] Η δυσαρέσκεια για το θεσμό προερχόταν κυρίως από τις χρονοβόρες προετοιμασίες και προσπάθειες που απαιτούνταν για την οργάνωση και διεξαγωγή τους, γεγονός που περιόριζε τη δυνατότητα πραγματοποίησης άλλων δραστηριοτήτων με παιδαγωγικό χαρακτήρα στο μάθημα της γυμναστικής.[143] Επιπλέον, η χρονικά απαιτητική προετοιμασία τους προκαλούσε λειτουργικές ανωμαλίες στα σχολεία, κυρίως με την απώλεια πολύτιμου χρόνου σε βάρος άλλων μαθημάτων αλλά και την υψηλή ένταση και κούραση που απαιτούνταν τόσο από τους μαθητές και τις μαθήτριες, όσο και από τους γυμναστές και όλο το διδακτικό προσωπικό των σχολείων.[144] Έτσι, σταδιακά άρχισαν να αποτελούν έναν αναχρονιστικό θεσμό.[145] Από το χώρο της Φυσικής Αγωγής ο πρώτος που εξέφρασε τις αντιρρήσεις του ήταν ο Ίων Ιωαννίδης.[146] Θεωρούσε τις γυμναστικές επιδείξεις εμπόδιο, όχι μόνο της σχολικής γυμναστικής, αλλά και του ίδιου του σχολείου.[147] Από τη δεκαετία του 1930 είχε δηλώσει την αντίθεσή του σχετικά με τη χρησιμότητα και τη διατήρηση των Γυμναστικών Επιδείξεων στην ελληνική εκπαίδευση.[148] Πολλά χρόνια αργότερα κι αφού είχαν πυκνώσει οι αντιδράσεις για τον θεσμό, το 1975

---

[140] Ανέστης Γιαννακόπουλος και Μαρία Ρέμπελου, «Αλλαγές και Προσπάθεια Οργάνωσης της Γυμναστικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση την Περίοδο 1967-1974», *Κείμενα Παιδείας* 4 (2022): 13 - 16, https://doi.org/10.12681/keimena-paideias.30350.
[141] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 13-14.
[142] Δημήτρης Σ. Καντζίδης, «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής» (Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002), 122, διαθέσιμο στις 20/6/2024, http://dx.doi.org/10.12681/eadd/14514
[143] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 13-14.
[144] Καντζίδης, «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής», 122.
[145] Καντζίδης, «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής», 102.
[146] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 14.
[147] Σωτήρης Σ. Γιάτσης και Μαρία Α. Καρανταΐδου, «Τομές στην Πορεία της Ελληνικής Φυσικής Αγωγής κατά τον 20ο Αιώνα: Μεταρρυθμιστικές Προσπάθειες», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση* 22 (1995): 31, διαθέσιμο στις 25/7/2024, https://ojs.lib.uom.gr/index.php/paidagogiki/issue/view/442
[148] Καντζίδης, «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής», 136.

το Υπουργείο Παιδείας συγκρότησε επιτροπή υπό την προεδρεία του Ίωνα Ιωαννίδη με σκοπό να μελετήσει το θέμα των Γυμναστικών Επιδείξεων. Οι προτάσεις της επιτροπής έγιναν δεκτές από το Υπουργείο Παιδείας[149] και με την Απόφαση Φ.712.31./194/96813/19-9-1975, ο υφυπουργός Παιδείας Χρυσόστομος Καραπιπέρης, κατήργησε τον θεσμό των Γυμναστικών Επιδείξεων.[150] Η απόφαση τέθηκε σε ισχύ από το σχολικό έτος 1975 – 1976.[151] Τη θέση των Γυμναστικών Επιδείξεων πήρε μία απλή ετήσια αθλητική γιορτή στα στενά πλαίσια του σχολείου, η οποία αποτελούσε καθαρά έργο της μαθητικής κοινότητας που είχε για σύμβουλό της τον καθηγητή της γυμναστικής.[152]

3.3. Θεσμός των Μαθητικών Παρελάσεων

Η παρέλαση αποτελεί μία εντυπωσιακή και οργανωμένη πομπή που εξυπηρετεί θρησκευτικούς ή πολιτικούς σκοπούς και γίνεται στον άξονα μιας στρατιωτικής σύνταξης, ενώ η πειθαρχία και η ομοιομορφία αποτελούν κύριους στόχους. Στις μαθητικές παρελάσεις οι συμμετέχοντες είναι ομοιόμορφα ντυμένοι, παραταγμένοι καθ' ύψος και στοιχημένοι. Παρελαύνουν συνήθως με στρατιωτικό βηματισμό μπροστά από τις αρχές του τόπου, ενώ οι σημαιοφόροι και οι παραστάτες προηγούνται των λοιπών μαθητών και μαθητριών και τα σχολεία ακολουθούν το ένα πίσω από το άλλο.[153]

Η πρώτη αναφορά για παρέλαση μαθητών στην Ελλάδα εντοπίστηκε το 1899 στα πλαίσια εορτασμού της εθνικής επετείου της 25ης Μαρτίου.[154] Στο πρωτοσέλιδο της εφημερίδας «Εμπρός» της 26ης Μαρτίου 1899, καταγράφηκε ο τρόπος με τον οποίο έγινε ο εθνικός εορτασμός την προηγούμενη ημέρα, αναφέροντας για πρώτη

[149] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 15.
[150] Καντζίδης, «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής», 145.
[151] Αλμπανίδης , «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», 15.
[152] Καντζίδης, «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής», 137.
[153] Παρασκευή Γκόλια, «Εθνική και Πολιτική Διαπαιδαγώγηση στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών» (Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Φλώρινας, 2006), 218, 223-224, διαθέσιμο 01/10/2024, http://dx.doi.org/10.12681/eadd/14405
[154] Χριστίνα Κουλούρη, «Γιορτάζοντας το Έθνος: Εθνικές Επέτειοι στην Ελλάδα τον 19ο Αιώνα», στο *Αθέατες Όψεις της Ιστορίας: Κείμενα Αφιερωμένα στον Γιάνη Γιανουλόπουλο* (Αθήνα: Ασίνη, 2012), 208.

φορά τη συμμετοχή μαθητών των νομαρχιακών σχολείων της Αττικής στην παρέλαση.[155] Η ίδια εφημερίδα κατέγραψε τη συμμετοχή των μαθητών και στην παρέλαση της 25ης Μαρτίου του 1914.[156] Οι εφημερίδες της μετέπειτα εποχής μας πληροφορούν για τη σποραδική συμμετοχή των μαθητών σε παρελάσεις ως μέρος των εκδηλώσεων για τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου.[157] Εντούτοις, οι μαθητικές παρελάσεις έως τότε δεν είχαν επίσημο και πανελλαδικό χαρακτήρα και οργανώνονταν κυρίως από τοπικούς ή σχολικούς φορείς.[158]

Η κατάσταση αυτή άλλαξε το 1936, όταν, κατά τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου, τα σχολεία παρέλασαν μπροστά από τον διορισμένο πρωθυπουργό, Ιωάννη Μεταξά και τον Βασιλιά και λίγους μήνες αργότερα, με την επιβολή της δικτατορίας από τον Ιωάννη Μεταξά, οι μαθητικές παρελάσεις εντάχθηκαν επίσημα στο πρόγραμμα των εορτασμών των εθνικών επετείων [159] και η συμμετοχή των μαθητών σε αυτές ήταν υποχρεωτική.[160] Βασικός στόχος τους ήταν η ομοιομορφία της εμφάνισης των μαθητών και μαθητριών και η στρατιωτική πειθαρχία.[161]

---

[155] «Η Εθνική Εορτή πως Επανηγυρίσθη», *Ημερησία Εθνική Εφημερίς Εμπρός* (26 Μαρτίου 1899): 1.

[156] «Η Μεγαλοπρεπής Εορτή και Πανήγυρις της 25ης Μαρτίου», *Ημερησία Εθνική Εφημερίς Εμπρός* (26 Μαρτίου 1914): 2-3.

[157] Βασιλική Μάστορη, «Ο Ρόλος του Κρυφού Προγράμματος στην Κατασκευή της Εθνικής Ταυτότητας των Μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Μια Προσέγγιση Μέσα από τις Σχολικές Εθνικές Εορτές και Παρελάσεις» (Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2019), 64-66, διαθέσιμο 06/09/2024, https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2900771/file.pdf

[158] Νατάσα Κεφαλληνού, «Γιατί Χαίρεται ο Κόσμος και Χαμογελάει Πατέρα; Η Καθιέρωση των Μαθητικών Παρελάσεων από τη Δικτατορία του Μεταξά», *Το Περιοδικό για τη Διατάραξη της Κοινής Ησυχίας* (25 Μαρτίου 2015), διαθέσιμο στις 30/09/2024, https://www.toperiodiko.gr/%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CF%84%CE%AF-%CF%87%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CE%BF-%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%87%CE%B1%CE%BC%CE%BF%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%AC/

[159] Αλέξης Τότσικας, «Η Ιστορία των Μαθητικών Παρελάσεων», *Αργολική Αρχειακή Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού* (22 Οκτωβρίου 2013), διαθέσιμο 30/09/2024, https://argolikivivliothiki.gr/2013/10/22/parelasi/

[160] Έφη Παυλίδου, «Οι μαθητικές Παρελάσεις Διαχρονικός Θεσμός Εθνικιστικής Επιστράτευσης», *Σελιδοδείκτης για την Εκπαίδευση και την Κοινωνία* (31 Οκτωβρίου 2019), διαθέσιμο 01/10/2024, https://selidodeiktis.edu.gr/2019/10/31/οι-μαθητικές-παρελάσεις-διαχρονικός/.

[161] Γκόλια, «Εθνική και Πολιτική Διαπαιδαγώγηση στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών», 220.

Η διεξαγωγή των μαθητικών παρελάσεων συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου μέχρι και τη Δικτατορία των Συνταγματαρχών, ενώ ο θεσμός διατηρήθηκε και από τις κοινοβουλευτικές κυβερνήσεις που ακολούθησαν την ανατροπή της Χούντας. [162] Παρά τις προσπάθειες των κυβερνήσεων της μεταπολίτευσης να μετριαστούν οι υπερβολές του στρατιωτικού καθεστώτος, η διατήρησή του δεν αμφισβητήθηκε.[163]

Οι μαθητικές παρελάσεις γίνονται μέχρι και σήμερα σε όλη την Ελλάδα στο πλαίσιο του εορτασμού των δύο μεγάλων εθνικών επετείων (25ης Μαρτίου και 28ης Οκτωβρίου) καθώς και σε τοπικές εορτές.[164] Ωστόσο, καθορίζονται από ασαφές νομοθετικό πλαίσιο.[165] Οι ισχύουσες υπουργικές αποφάσεις συχνά παρουσιάζουν ελλείψεις ή αντιφάσεις, με αποτέλεσμα να απαιτούνται διευκρινιστικές εγκύκλιοι από το Υπουργείο Παιδείας για τη σωστή οργάνωση και εκτέλεσή τους.[166]

Το 1974 η Υπουργική Απόφαση Φ713/16/76245 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων παρείχε οδηγίες σχετικά με την οργάνωση και την τέλεση των παρελάσεων μαθητών κατά τις εθνικές εορτές, οι οποίες ισχύουν μέχρι σήμερα. Με αυτήν καθορίστηκε ο τρόπος εκτέλεσης των δοκιμαστικών παρελάσεων, η στολή, η σύνθεση των τμημάτων, η σειρά τους, η διαδρομή και ο ρυθμός της παρέλασης. Αναλυτικές οδηγίες καθόρισαν τις ενέργειες των διμοιριτών (ομαδαρχών, όπως αναφερόταν στην Υ.Α.), των σημαιοφόρων και των παραστατών.[167]

Με την εγκύκλιο Γ4/1048/25-9-1989/ΥΠ.Ε.Π.Θ. διευκρινιζόταν η σύνθεση των τμημάτων παρέλασης της ιδιωτικής και δημόσιας εκπαίδευσης, η επιλογή των

---

[162] Παυλίδου, «Οι Μαθητικές Παρελάσεις Διαχρονικός Θεσμός Εθνικιστικής Επιστράτευσης».
[163] Τότσικας, «Η Ιστορία των Μαθητικών Παρελάσεων».
[164] Μάστορη, «Ο Ρόλος του Κρυφού Προγράμματος στην Κατασκευή της Εθνικής Ταυτότητας των Μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Μια Προσέγγιση Μέσα από τις Σχολικές Εθνικές Εορτές και Παρελάσεις», 67.
[165] Γκόλια, «Εθνική και Πολιτική Διαπαιδαγώγηση στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών», 220.
[166] Γκόλια, «Εθνική και Πολιτική Διαπαιδαγώγηση στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών», 224.
[167] Υπουργική Απόφαση Φ713/16/76245/30-08-1974 ΥΠ.Ε.Π.Θ., διαθέσιμο 22/9/2024, https://www.fa3.gr/nomothesia_2/nomoth_fa/10_epilogi_simeoforou.htm

μαθητών, οι δοκιμαστικές παρελάσεις, η συνοδεία τους από τον καθηγητή Φυσικής Αγωγής, αλλά και η βράβευση από τη Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής του Υ.Π.Ε.Π.Θ. όσων σχολείων παρήλαυναν με άψογο τρόπο.[168] Την επιλογή των σημαιοφόρων και των παραστατών για τα Δημοτικά Σχολεία διευκρίνιζε το Προεδρικό Διάταγμα 201/1998 (ΦΕΚ 161, τ. Α΄) στην παράγραφο 11 του άρθρου 13, σύμφωνα με το οποίο στη διαδικασία επιλογής σημαιοφόρων μπορούσαν να λάβουν μέρος μαθητές της ΣΤ΄ τάξης που ήταν Έλληνες υπήκοοι που δεν είχαν απαλλαγή από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, καθώς και μαθητές ελληνικής καταγωγής με ξένη υπηκοότητα, εφόσον το επιθυμούσαν οι γονείς τους. Επιλέγονταν αυτοί που κατά το προηγούμενο σχολικό έτος είχαν συγκεντρώσει το μεγαλύτερο γενικό μέσο όρο βαθμολογίας.[169]

Έκτοτε η έκδοση πλήθους εγκυκλίων και Υπουργικών Αποφάσεων διευκρινίζουν τον τρόπο οργάνωσης και διεξαγωγής των μαθητικών παρελάσεων και την επιλογή των σημαιοφόρων και των παραστατών.[170]

3.4. Θεσμός του Σχολικού Κήπου

Ο Σχολικός Κήπος αποτέλεσε εκπαιδευτικό θεσμό που εμφανίστηκε στην Ευρώπη κατά τον 18ο αιώνα και λειτούργησε τόσο ως οργανωμένο τμήμα, όσο και ως συμπλήρωμα του αύλειου σχολικού χώρου.[171] Στην Ελλάδα ο Σχολικός Κήπος έχει μακρά παράδοση, καθώς από το 1835 με Νόμο παραχωρούνταν στα σχολεία 15 στρέμματα κήπου, ώστε οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα ανάπτυξης βιωματικής σχέσης με τη φύση και εμπειρικής μάθησης.[172] Σκοπός του Σχολικού

[168] Μάστορη, «Ο Ρόλος του Κρυφού Προγράμματος στην κατασκευή της Εθνικής Ταυτότητας των Μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Μια Προσέγγιση Μέσα από τις Σχολικές Εθνικές Εορτές και Παρελάσεις», 455-456.
[169] ΦΕΚ 161/1998, ΠΔ 201/1998, «Οργάνωση και Λειτουργία Δημοτικών Σχολείων», Άρθρο 13, §11, 2215.
[170] Αδαμαντία Φατσέα, «Παρελάσεις – Νομοθεσία», διαθέσιμο 12/8/2024, https://users.sch.gr/adamantiaf/?page_id=5499
[171] Ηλίας Γ. Ματσαγγούρας, *Η Σχολική Τάξη: Χώρος-Ομάδα-Πειθαρχία-Μέθοδος* (Αθήνα: 2003), 103-104.
[172] Αλεξάνδρα Τσίγκου, «Καλλιεργώντας Δεξιότητες στον Σχολικό Κήπο» στο *Καρποί από τον Κήπο της Αειφορίας*, επιμ. Αλεξάνδρα Τσίγκου (Ασπρόπυργος: 2018), 25.

Κήπου ήταν η επαφή των μαθητών με τη φύση, η εποπτεία τους στα φυσικά μαθήματα και η άσκησή τους στις τεχνικές κηπουρικής.

Ο Σχολικός Κήπος καθιερώθηκε στα σχολεία, όταν επικράτησε το μοντέλο του Σχολείο Εργασίας του John Dewey, διότι έδινε στους μαθητές τη δυνατότητα να μάθουν μέσω της πρακτικής εμπειρίας.[173] Σύμφωνα με τις αρχές του Σχολείου Εργασίας, στο πρόγραμμα ήταν ενταγμένη η φροντίδα και η καλλιέργεια Σχολικού Κήπου για την άσκηση των σωματικών δυνάμεων και ικανοτήτων των παιδιών.[174] Στην αρχή του 20ου αιώνα η δημιουργία Σχολικών Κήπων ήταν υποχρεωτική στη χώρα μας και χρησίμευε στη διδασκαλία της Φυσικής Ιστορίας και της Φυτολογίας. Ως θεσμός διατηρήθηκε μέχρι τις δεκαετίες του 1960 και του 1970 ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ενώ παράλληλα προετοίμαζε τους μαθητές και για την απασχόλησή τους με τη γεωργία. [175] Ο θεσμός του Σχολικού Κήπου εξαφανίστηκε από τα σχολεία ταυτόχρονα με την αστικοποίησή τους και την απομάκρυνσή τους από τη γεωργική παράδοση. Οι υποστηρικτές του, όμως, δεν έπαψαν να υπάρχουν κυρίως για τις εκπαιδευτικές δυνατότητες που δίνει στους μαθητές, την εφαρμογή των γνώσεων που έχουν αποκτηθεί και την άσκηση δεξιοτήτων που δύναται να προσφέρει.[176]

---

[173] Ματσαγγούρας, *Η Σχολική Τάξη: Χώρος – Ομάδα – Πειθαρχία – Μέθοδος*, 103-104.
[174] Λεωνίδας Β. Κατσίρας, «Μεγάλοι Έλληνες και Κύπριοι Παιδαγωγοί Από την Αρχαιότητα έως σήμερα: Εκπαιδευτική Συμβολή και Παιδαγωγική Μνήμη», Πρακτικά του 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (Αθήνα, 2014): 9, διαθέσιμο στις 19/08/2024, http://www.elliepek.gr/documents/7o_synedrio_eisigiseis/katsiras.pdf.
[175] Τσίγκου, «Καλλιεργώντας Δεξιότητες στον Σχολικό Κήπο», 25.
[176] Ματσαγγούρας, *Η Σχολική Τάξη: Χώρος-Ομάδα-Πειθαρχία-Μέθοδος*, 103-104.

ΕΜΠΕΙΡΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Μεθοδολογία της έρευνας

4.1. Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης είναι η μελέτη, η έρευνα και η αναλυτική παρουσίαση της ιστορίας, της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου από την ίδρυσή του, το 1924, μέχρι τη διακοπή της λειτουργίας του, το 1989, μέσω της ανάλυσης περιεχομένου αρχείων και συνεντεύξεων.

4.2. Ερευνητικά ερωτήματα

Συγκεκριμένα, η έρευνα επιχειρεί να απαντήσει στα ακόλουθα ερευνητικά ερωτήματα:

1. Ποιος είναι ο περιβάλλων κοινωνικός χώρος τη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου;
2. Ποια είναι η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου;
3. Ποιες είναι οι σημαντικότερες δραστηριότητες του σχολείου τις δεκαετίες λειτουργίας του;
4. Ποιοι είναι οι λόγοι κατάργησης του σχολείου;

4.3. Επιλογή μεθόδου

Η μεθοδολογική προσέγγιση που εφαρμόστηκε στην παρούσα μεταπτυχιακή εργασία ειδίκευσης βασίστηκε σε συνδυασμό ποιοτικών μεθόδων.

Οι ποιοτικές μέθοδοι εφαρμόζονται ευρέως στις έρευνες των κοινωνικών επιστημών και μελετούν τα θέματα σε πραγματικές συνθήκες προσπαθώντας να κατανοήσουν και να εξηγήσουν τα φαινόμενα μέσα από τον τρόπο αντίληψης των ανθρώπων.[177] Ένας από τους βασικούς στόχους τους είναι η καταγραφή, η

[177] Μάριος Α. Πουρκός και Μανόλης Δαφέρμος, «Εισαγωγή Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Θεωρητική και Ιστορική Οριοθέτηση του Πεδίου», στο *Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα*, επιμ. Μάριος Α. Πουρκός και Μανόλης Δαφέρμος (Αθήνα: Τόπος, 2010), 28-29.

ανάλυση, η ερμηνεία και η κατανόηση των βιωμάτων και υποκειμενικών νοημάτων.[178]

Ειδικότερα, οι μέθοδοι που επιλέχθηκαν στην παρούσα εργασία ήταν: α) η ανάλυση περιεχομένου και β) η δειγματοληψία.

Με την επιλογή των δύο παραπάνω μεθόδων (ανάλυση περιεχομένου και δειγματοληψία) επιδιώχθηκε η μεθοδολογική τριγωνοποίηση, η οποία περιλαμβάνει τη χρήση δύο ή περισσοτέρων μεθόδων συλλογής δεδομένων για τη μελέτη του υπό εξέταση θέματος.[179] Ο συνδυασμός των ευρημάτων από δύο διαφορετικές μεθόδους αποδίδει ακριβή και έγκυρη εκτίμηση των αποτελεσμάτων, δεδομένου ότι υπάρχει σύγκλιση πληροφοριών από διαφορετικές πηγές.[180]

Η ανάλυση περιεχομένου αποτελεί μία από τις κύριες μεθόδους της κοινωνικής έρευνας με ποιοτική προσέγγιση.[181] Είναι μία μέθοδος ανάλυσης ποιοτικού υλικού, η οποία χρησιμοποιείται στην ανάλυση γραπτών κειμένων, προφορικού λόγου, δεδομένων που συλλέγονται με την παρατήρηση αλλά και στην ανάλυση δείγματος φωτογραφιών ή εικόνων, κινηματογραφικών ταινιών, μουσικής.[182] Σύμφωνα με τον Bryman *«η ανάλυση περιεχομένου αποτελεί προσέγγιση της ανάλυσης τεκμηρίων και κειμένων σε έντυπη ή άλλη οπτική μορφή, η οποία προσπαθεί να ποσοτικοποιήσει το εκάστοτε περιεχόμενο κατά τρόπο συστηματικό και επαναλήψιμο βάσει εκ των προτέρων διαμορφωμένων κατηγοριών».*[183]

---

[178] Φιλία Ίσαρη και Μάριος Πουρκός, *Ποιοτική Μεθοδολογίας Έρευνας: Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση* (Αθήνα: Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκες Εκδόσεις, 2015), 40, διαθέσιμο 17-10-2024, https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5826.

[179] Louis Cohen, Lawrence Manion & Keith Morrison, *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Νέα Συμπληρωμένη και Αναθεωρημένη Έκδοση*, μτφ Σταύρος Κυρανάκης και άλλοι (Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008), 189.

[180] Maria Oliver-Hoyo and DeeDee Allen, "The Use of Triangulation Methods in Qualitative Educational Research." *Journal of College Science Teaching* 35, no. 4 (2006): 43, https://www.jstor.org/stable/42991805

[181] Jennifer Mason, *Η Διεξαγωγή της Ποιοτικής Έρευνας,* επιμ. Νότα Κυριαζή (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003), 156-159.

[182] Κυριάκος Μπονίδης, «Ανάλυση Περιεχομένου: Διαδικασία και Μοντέλα Ανάλυσης», στο *Ερευνητική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες και στην Εκπαίδευση,* επιμ. Ι. Ε. Πυργιωτάκης και Χρήστος Θεοφιλίδης (Αθήνα: Πεδίο, 2016), 395.

[183] Alan Bryman, *Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας*, (Αθήνα: Gutenberg, 2017), 325.

Πρόκειται για διαφανή και αντικειμενική ερευνητική μέθοδο ανάλυσης, η οποία παρέχει τη δυνατότητα επαναληπτικών ή συμπληρωματικών μελετών.[184]

Το προς έρευνα υλικό για ανάλυση περιεχομένου, κατά την παρούσα, αποτέλεσαν τα αρχεία της Κοινότητας Ελαφοχωρίου, του 3ου Γραφείου (Διδυμότειχο) Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου και της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου, που εντοπίστηκαν στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, τα αρχεία του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου, τα οποία βρέθηκαν στο 2ο Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου, καθώς και το οπτικό υλικό φωτογραφικής έκθεσης.

Η δειγματοληψία ως ερευνητική μέθοδος στοχεύει στην απόσπαση πληροφοριών και δεδομένων από μία μικρότερη ομάδα του συνολικού πληθυσμού.[185] Το μεθοδολογικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα ήταν η συνέντευξη, η οποία σύμφωνα με τον Kvale ως διαδικασία συνίσταται στην «*ανταλλαγή απόψεων μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων γύρω από ένα θέμα κοινού ενδιαφέροντος, με σκοπό την παραγωγή γνώσης*» και στο πλαίσιο αυτό τονίζεται ο κοινωνικός χαρακτήρας των ερευνητικών δεδομένων.[186]

Για τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων επιλέχθηκαν τέσσερα άτομα ως συνεντευξιαζόμενοι, καθώς στην ποιοτική έρευνα ένας μικρός αριθμός δείγματος θεωρείται επαρκής. Το δείγμα ήταν ομοιογενές και οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν κοινές εμπειρίες για το θέμα που μελετήθηκε.[187] Η επιλογή του δείγματος των συνεντευξιαζομένων, οι οποίοι υπήρξαν μαθητές και μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, έγινε με βολική δειγματοληψία και περιέλαβε άτομα που βρισκόταν πιο κοντά στην ερευνήτρια και στα οποία είχε εύκολη πρόσβαση.

---

[184] Bryman, *Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας*, 339.
[185] Colin Robson, *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου,* 2η εκδ. (Αθήνα: Gutenberg, 2010), 319.
[186] Cohen, Manion & Morrison, *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Νέα Συμπληρωμένη και Αναθεωρημένη Έκδοση*, 149.
[187] Εύα Φραγκιαδάκη, «Θεμελιωμένη Θεωρία: Ανασκόπηση των Σύγχρονων Προσεγγίσεων και Μεθοδολογικά Ζητήματα», στο *Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα*, επιμ. Μάριος Α. Πουρκός και Μανόλης Δαφέρμος (Αθήνα: Τόπος, 2010), 422-423.

Δεδομένου ότι, το βολικό δείγμα δεν έχει συνάφεια με τη γενίκευση, δεν αναζητήθηκε γενίκευση των αποτελεσμάτων στον ευρύτερο πληθυσμό.[188]

4.4. Ερευνητική Διαδικασία

Το πρώτο στάδιο της ερευνητικής διαδικασίας ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2024, με τη μελέτη της βιβλιογραφίας, η οποία περιλάμβανε την αναζήτηση πηγών σχετικών με το θέμα της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης, την ανάλυση και την αξιολόγησή τους με στόχο να διαμορφωθεί το πλαίσιο της νέας έρευνας και να καθοριστεί ο προσανατολισμός της. Η βιβλιογραφική μελέτη ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2024.

Η έρευνα συνεχίστηκε τον Νοέμβριο του 2024 με την αναζήτηση αρχείων, ο εντοπισμός των οποίων διήρκησε 3 μήνες. Αρχικά, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου, όπου έγινε επιτόπια παρατήρηση. Όμως, το σχολικό κτίριο εντοπίστηκε σε κατάσταση εκτεταμένης φθοράς με σημαντικές ελλείψεις στους τοίχους και στη στέγη. Συνεπώς, κρίθηκε ανέφικτη η συλλογή στοιχείων πέραν της αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης.

[188] Cohen, Manion & Morrison, *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας: Νέα Συμπληρωμένη και Αναθεωρημένη Έκδοση*, 170.

Εικόνα 3. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου το 2025. Φωτογραφικό αρχείο Σταθάκη Μαρίας

Εικόνα 4. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου το 2025. Φωτογραφικό αρχείο Σταθάκη Μαρίας

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο κτίριο της Κοινότητας Ελαφοχωρίου προς αναζήτηση αρχείων που πιθανόν θα έδιναν απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσης. Εκεί, παρά το ογκώδες φυλασσόμενο αρχείο, δε βρέθηκαν στοιχεία χρήσιμα για την παρούσα έρευνα.

Εικόνα 5. Το αρχείο της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου το 2025. Φωτογραφικό αρχείο Σταθάκη Μαρίας

Η αναζήτηση του σχολικού αρχείου παρουσίασε δυσκολίες λόγω της μεταφοράς του από το κτίριο του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου. Για την ακρίβεια, μετά την κατάργηση του σχολείου και τη συγχώνευσή του με το Δημοτικό Σχολείο Μάνης Έβρου το αρχείο μεταφέρθηκε εκεί. Στη συνέχεια, όμως, καταργήθηκε και συγχωνεύτηκε και το Δημοτικό Σχολείο Μάνης Έβρου και το αρχείο μεταφέρθηκε εκ νέου. Μετά από επικοινωνία με τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου και την καθοδήγησή της, το αρχείο του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου βρέθηκε φυλασσόμενο στο 2ο Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου, διότι ο οικισμός Ελαφοχωρίου Έβρου υπάγεται πλέον στη συγκεκριμένη σχολική περιφέρεια. Εκεί, μετά μεγάλης προθυμίας του διευθυντή του σχολείου, επιτράπηκε η πρόσβαση στο σχολικό αρχείο του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου Έβρου. Τα σχολικά αρχεία που εντοπίστηκαν, αποδείχθηκαν καθοριστικής σημασίας για τη διενέργεια της παρούσας έρευνας.

Συγκεκριμένα, βρέθηκαν και ψηφιοποιήθηκαν:

- το Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου από το 1945 μέχρι το 1960,
- το Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου από το 1973 μέχρι το 1977,
- ο Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου από το 1945 μέχρι το 1988,
- το Βιβλίο Πιστοποιητικών Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου από το 1952 μέχρι το 1955 και
- το Βιβλίο Πιστοποιητικών Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου από το 1969 μέχρι το 1988.

Η αναζήτηση αρχείων συνεχίστηκε τον Δεκέμβριο του 2024 στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου. Εκεί βρέθηκαν αρχεία, τα οποία συνέβαλαν ουσιαστικά στη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας. Ειδικότερα, στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου βρέθηκε το Γενικό Μητρώο Δημοτών της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου, το Δημοτολόγιο, το Βιβλίο Πληθυσμού Δημοτών και το Μητρώο Απόδημων

(Ευρετήριο) της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου. Επίσης, στο Αρχείο του 3ου Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου βρέθηκαν οι Εκθέσεις του Σχολικού Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων και του Διδακτικού Προσωπικού από το 1924 μέχρι το 1972 και ο Φάκελος 142 με τίτλο «Γυμναστικές Επιδείξεις Σχολείων 1972». Τέλος, στο Αρχείο Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Έβρου εντοπίστηκε το Μητρώο Διδακτηρίων.

Πιο συγκεκριμένα, στα βιβλία Εκθέσεων του Σχολικού Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων και του Διδακτικού Προσωπικού βρέθηκαν 19 εκθέσεις με τις παρακάτω ημερομηνίες, τις οποίες συνέταξαν οι Επιθεωρητές μετά την επίσκεψή τους στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου.

- 2 Απριλίου 1925,
- 13 Δεκεμβρίου 1926,
- 13 Μαΐου 1928,
- 16 Απριλίου 1929,
- 31 Οκτωβρίου 1931,
- 8 Μαΐου 1935,
- 3 Ιουνίου 1937,
- 3 Απριλίου 1939,
- 18 Μαρτίου 1940,
- 15 Μαΐου 1951,
- 28 Απριλίου 1953,
- 11 Νοεμβρίου 1953,
- 18 Νοεμβρίου 1955,
- 24 Απρίλιου 1958,
- 13 Μαρτίου 1959,
- 29 Μαρτίου 1960,
- 6 Ιουνίου 1961,
- 27 Φεβρουαρίου 1963 και
- 3 Μαρτίου 1969.

Στον Φάκελο 142 με τίτλο «Γυμναστικές Επιδείξεις Σχολείων 1972» εντοπίστηκε:

- η Έκθεση Γυμναστικών Επιδείξεων της Διευθύντριας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου,
- το Πρόγραμμα των Γυμναστικών Επιδείξεων του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου και
- φωτογραφικό υλικό.

Για την παρούσα έρευνα, εκτός των προαναφερθέντων αρχείων, ιδιαίτερης σπουδαιότητας αποδείχθηκε και ο εντοπισμός παλαιού φωτογραφικού υλικού του Ελαφοχωρίου και των κατοίκων του. Το υλικό αυτό συλλέχθηκε από τους απανταχού Ελαφοχωρίτες και παρουσιάστηκε σε έκθεση φωτογραφίας που διοργάνωσε η Διεύθυνση Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου. Για την ακρίβεια, τον Σεπτέμβριο του 2022 στο Νομαρχείο Αλεξανδρούπολης πραγματοποιήθηκε έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022». Εκεί, ανάμεσα στις 1200 φωτογραφίες του Ελαφοχωρίου, υπήρξαν αρκετές που συνδέονταν με το Δημοτικό Σχολείο και ενσωματώθηκαν στο υπό διερεύνηση αρχειακό υλικό τον Ιανουάριο του 2025.

Η συγκέντρωση των αρχείων, χειρόγραφων, τυπογραφικών και φωτογραφικών, αποδείχθηκε τελικά μια διαδικασία δύσκολη και χρονοβόρα, όπως και η μελέτη και αξιολόγησή τους, η οποία ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2025 και διήρκησε 2 μήνες, μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2025.

Τον Απρίλιο του 2025 η έρευνα συνεχίστηκε με τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 4 άτομα, 2 άνδρες και 2 γυναίκες, που ως μαθητές και μαθήτριες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης φοίτησαν αποκλειστικά στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου. Το ηλικιακό εύρος του δείγματος κυμαίνονταν από 65 μέχρι 79 έτη.

Πίνακας 2. Η κατανομή του φύλου στους συμμετέχοντες της συνέντευξης.

Συμμετέχοντες	4	100%
Άνδρες	2	50%
Γυναίκες	2	50%

Πίνακας 3. Ηλικιακή κατανομή των συμμετεχόντων στη συνέντευξη.

Συμμετέχοντες	65 – 79 ετών	100%
65 – 69 ετών	1	25%
70 – 74 ετών	0	0%
75 – 79 ετών	3	75%

Η συνέντευξη του πρώτου συμμετέχοντα πραγματοποιήθηκε ως πιλοτική. Αν και στην συγκεκριμένη συνέντευξη συλλέχθηκαν δεδομένα, η περιορισμένη εμπειρία της συνεντεύκτριας είχε ως αποτέλεσμα τη γρήγορη ολοκλήρωση της συζήτησης, με τις απαντήσεις του συμμετέχοντα να είναι σύντομες. Στη συνέχεια, αφού έγινε κατανοητή αυτή η αδυναμία, πραγματοποιήθηκαν οι υπόλοιπες τρεις συνεντεύξεις, οι οποίες εξελίχθηκαν καλύτερα και οδήγησαν στην απόκτηση χρήσιμων δεδομένων.

Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων, οι οποίες διεξήχθησαν από τις 03/04/2025 έως τις 22/04/2025 και είχαν συνολική διάρκεια 30 λεπτά και 22 δευτερόλεπτα, ακολούθησε η απομαγνητοφώνηση. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν, η κατηγοριοποίησή τους και η απόδοση νοήματος σε αυτά.

Πίνακας 4. Διάρκεια και ημερομηνία διεξαγωγής συνέντευξης.

Συμμετέχοντες	Διάρκεια συνέντευξης	Ημερομηνία συνέντευξης
Σ1 (πιλοτική)	05:18	03/04/2025
Σ2	06:03	11/04/2025
Σ3	08:16	18/04/2025
Σ4	10:45	22/04/2025

Τα δεδομένα που προέκυψαν από τη μελέτη των αρχείων εξετάστηκαν, ταξινομήθηκαν χρονολογικά και χρησιμοποιήθηκαν με βάση τις απαντήσεις που παρείχαν στα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας μελέτης. Παρομοίως, αξιοποιήθηκαν και τα δεδομένα που συλλέχθηκαν μέσω των συνεντεύξεων.

Αναλυτικότερα, η μελέτη και επεξεργασία του Γενικού Μητρώου Δημοτών, του Δημοτολογίου, του Βιβλίου Πληθυσμού Δημοτών της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου καθώς και οι Εκθέσεις του Σχολικού Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων και του Διδακτικού Προσωπικού έδωσαν σαφείς απαντήσεις για τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο τη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου.

Πληροφορίες για τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου αντλήθηκαν από τα βιβλία Γενικού Ελέγχου του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, καθώς και από τις Εκθέσεις του Σχολικού Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων και του Διδακτικού Προσωπικού.

Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του αποκαλύφθηκαν μέσω του φωτογραφικού υλικού που παρουσιάστηκε στην έκθεση φωτογραφίας «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022», των Εκθέσεων του Σχολικού Επιθεωρητή για τη Λειτουργία των Δημοτικών Σχολείων και του Διδακτικού Προσωπικού, καθώς και των συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν.

Τέλος, οι λόγοι κατάργησης του σχολείου αποσαφηνίστηκαν μέσω των βιβλίων Εκθέσεων του Σχολικού Επιθεωρητή, του Γενικού Ελέγχου του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, του Μητρώου Απόδημων (Ευρετήριο), καθώς και από τις απαντήσεις των ατόμων που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις.

Η συγγραφή της μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2025.

4.5. Χρονοδιάγραμμα

Η προετοιμασία, η συγγραφή και η ολοκλήρωση της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2024 και ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2025.

Πίνακας 5. Χρονοδιάγραμμα έρευνας

Σεπτέμβριος 2024 – Οκτώβριος 2024	Βιβλιογραφική μελέτη
Νοέμβριος 2024 – Ιανουάριος 2025	Αναζήτηση και καταγραφή του σχολικού αρχείου, των αρχείων στα

	Γ.Α.Κ. - Αρχεία Νομού Έβρου και του φωτογραφικού υλικού
Φεβρουάριος 2025 – Μάρτιος 2025	Μελέτη, ταξινόμηση, αξιολόγηση και αξιοποίηση του αρχειακού υλικού
Απρίλιος 2025	Διεξαγωγή συνεντεύξεων και ανάλυση των δεδομένων τους
Μάιος 2025	Ολοκλήρωση συγγραφής της μεταπτυχιακής εργασίας ειδίκευσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Ανάλυση δεδομένων και αποτελέσματα

5.1. Ο περιβάλλων κοινωνικός χώρος τη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου ιδρύθηκε το 1924 βάσει του Νόμου 3179/1924 «Περί του προσωπικού των σχολείων Θράκης» με το ΦΕΚ 186/1924.[189] Στο 1ο άρθρο του Νόμου αναφέρεται η αναγνώριση των ιδρυμένων σχολείων του προσαρτημένου τμήματος της Θράκης ως δημοσίων.[190]

Σύμφωνα με την πρώτη εντοπισμένη έκθεση του Επιθεωρητή στις 2 Απριλίου 1925 το μονοτάξιο Δημοτικό Σχολείο του Ελαφοχωρίου ήταν νέο, μόλις προ διετίας κτισμένο με κακοτεχνίες και ήδη η σκάλα είχε καταστραφεί. Το σχολείο στερούνταν παντελώς θρανίων και οι μαθητές καθόταν στο δάπεδο. Είχε κτισθεί για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών του προσφυγικού οικισμού, πριν ο Εποικισμός υποδείξει την οριστική τοποθεσία εγκατάστασης των προσφύγων, με αποτέλεσμα να απέχει 20 λεπτά της ώρας από τις οικίες των προσφυγικών οικογενειών. Για τον λόγο αυτό ήταν ανάγκη να κτισθεί νέο διδακτήριο στον προσφυγικό οικισμό. Οι κάτοικοι ήταν πρόθυμοι να κατεδαφίσουν το υπάρχον κτίριο και να μεταφέρουν τα υλικά για την ανέγερση νέου. Σ' αυτό το εγχείρημα η στήριξη του Εποικισμού, σύμφωνα με τον Επιθεωρητή, ήταν απαραίτητη.[191]

Από τη δεύτερη χρονολογικά εντοπισμένη έκθεση του Επιθεωρητή στις 13 Δεκεμβρίου 1926 φαίνεται ότι το μονοτάξιο σχολείο Ελαφοχωρίου στερούνταν διδακτηρίου. Σύμφωνα με τον Επιθεωρητή, το προ ετών ανεγερθέν κτίριο εντός τουρκικού χωριού, όπου αρχικά έμειναν οι πρόσφυγες, πριν ακόμη ο Εποικισμός τους υποδείξει την οριστική τοποθεσία κατασκευής των κατοικιών τους, βρισκόταν σε απόσταση 20 λεπτών της ώρας μακριά από τον οικισμό τους. Συνεπώς, μετά την έγκριση της Γενικής Διοίκησης Θράκης, το σχολικό κτίριο

---

[189] ΦΕΚ 186/1924, Νόμος 3179/1924, «Περί του προσωπικού των σχολείων Θράκης».
[190] Βλ. 1 στο Παράρτημα στη σελ.179. Η εικόνα δεν εμφανίζεται στο κείμενο διότι οι πληροφορίες είναι δυσδιάκριτες.
[191] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά τα Σχολικά Έτη 1924-1925 και 1925-1926, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 71.

κατεδαφίστηκε και τα υλικά μεταφέρθηκαν στον προσφυγικό οικισμό. Οι κάτοικοι είχαν σκοπό να συνεισφέρουν με την προσωπική τους εργασία και τα υλικά (ξυλεία και κεραμίδια), τα οποία θα χρεώνονταν από τον Εποικισμό. Η Γενική Διοίκηση Θράκης είχε εγκρίνει πίστωση 25.000 δραχμών για την ανέγερση νέου διδακτηρίου μονοτάξιου τύπου. Τη χρονική εκείνη περίοδο, ελλείψει σχολικού κτιρίου, η διδασκαλία γινόταν εντός της εκκλησίας του χωριού, όπου δεν υπήρχαν θρανία παρά μόνο σανίδια στηριγμένα σε πέτρες για να κάθονται οι μαθητές.[192]

Από τον πίνακα που παρατίθεται στη συνέχεια επιβεβαιώνεται η ανέγερση νέου διδακτηρίου για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, καθώς και τα ποσά που χορηγήθηκαν από την Κοινότητα και τη Γενική Διοίκηση Θράκης. Οι κάτοικοι βοήθησαν στην ανέγερση του σχολείου με προσφορά υλικών και προσωπική εργασία.[193]

Πίνακας 6. Τα διατεθέντα χρηματικά ποσά για την ανέγερση του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Πηγή: Πίναξ Εμφαίνων τα ανεγερθέντα διδακτήρια από Μαρτίου 1925 μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1927 ως και τα διατεθέντα προς τούτο χρηματικά ποσά, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 72

Έδρα σχολείου	Τύπος διδακτηρίου	Χορηγηθέντα ποσά							Προσφορά κατοίκων		
		Κοινότης	Εκκλησία	Υπουργείον	Γ.Δ.Μ.	Νομαρχία	Εξ ενοικίων ή πωλήσεων	Γ.Δ.Θ.	Εις χρήμα	Εις υλικά	Εις προσωπ.
Ελαφοχώριον	μονοτάξιον	23.000						25.000		17.000	ναι

[192] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1926-1927, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 72.

[193] Βλ. 2 στο Παράρτημα στη σελ.180. Η εικόνα δεν εμφανίζεται στο κείμενο διότι οι πληροφορίες είναι δυσδιάκριτες.

Η έκθεση του Επιθεωρητή στις 13 Μαΐου 1928 μας γνωστοποιεί την ολοκλήρωση της ανέγερσης του νέου διδακτηρίου στο Ελαφοχώρι με τη βοήθεια των κατοίκων, οι οποίοι μετέφεραν όλα τα υλικά (πέτρα, ξυλεία και ασβέστη) από απόσταση 4-5 ωρών, ενώ προσέφεραν επιπλέον ξυλεία, την οποία χρεώθηκαν οι ίδιοι από τον Εποικισμό. Η αρωγή της Κοινότητας και του Υπουργείου Παιδείας ήταν σημαντική στην ανέγερση του άριστου διδακτηρίου μονοτάξιου τύπου σύμφωνα με τα σχέδια της Γενικής Διοίκησης Θράκης. Το νέο σχολικό κτίριο βρισκόταν στο άκρο του χωριού, σε χώρο ευρύ και κατάλληλο. Αποτελούνταν από δύο ορόφους. Ο κάτω όροφος, ύψους 1,5 μέτρου, είχε κτισθεί με πλίνθους και το ανώγειο, ύψους 4,5 μέτρων με οπτοπλίνθους. Έλειπαν η σκάλα, τα εσωτερικά και εξωτερικά επιχρίσματα, αλλά υπήρχε η ελπίδα της κατασκευής αυτών με τη βοήθεια της Κοινότητας. Η συνολική δαπάνη της ανέγερσης ήταν 61.000 δραχμές, από τις οποίες το δημόσιο προσέφερε τις 40.000 δραχμές. Θρανία δεν υπήρχαν και οι μαθητές καθόταν σε σανίδες, όπως δεν υπήρχαν και έπιπλα και διδακτικά όργανα. Σύμφωνα με τον Επιθεωρητή, το σχολείο είχε μόλις συγκεντρώσει τους μαθητές, διότι μέχρι πρότινος παρέμενε κλειστό λόγω έλλειψης διδακτικού προσωπικού. Προσφάτως είχε διορισθεί δάσκαλος στο σχολείο.[194]

Η τελευταία έκθεση επιθεωρήσεως για τη δεκαετία του ‘20 συντάχθηκε από τον Επιθεωρητή στις 16 Απριλίου του 1929. Σύμφωνα με αυτήν, το διδακτήριο ήταν νεόκτιστο, τύπου μονοτάξιου σε μεγάλη έκταση στο άκρο του χωριού. Έπιπλα δεν είχε, παρά μόνο κάποια παλιά και ακατάλληλα θρανία. Οι περισσότεροι από τους μαθητές καθόταν στο δάπεδο.[195]

[194] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1927-1928, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 73.

[195] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1928-1929, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 74.

Εικόνα 6. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ΑΒΕ339 ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2 Φάκελος 80

Από τις προαναφερθείσες εκθέσεις των Επιθεωρητών περί προσφυγικού οικισμού του Ελαφοχωρίου, αλλά και από το Δημοτολόγιο της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Έβρου,[196] στο οποίο όλοι οι γηραιότεροι εγγεγραμμένοι δημότες είχαν ως τόπο γέννησης την Ανατολική Θράκη ή τη Μικρά Ασία και είχαν αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια βάσει του Ν.Δ. 21/8/1923 λόγω δηλώσεως,[197] προκύπτει ότι το κοινωνικό περιβάλλον κατά τη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου αποτελούνταν από πρόσφυγες που είχαν εγκαταλείψει περιοχές της Ανατολικής Θράκης και της Μικράς Ασίας μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή το 1922. Από το Δημοτολόγιο της Κοινότητας Ελαφοχώριου, επίσης, φαίνεται ότι το επάγγελμα των πρώτων κατοίκων του χωριού ήταν κατά τη συντριπτική πλειοψηφία η γεωργία για τους άνδρες και τα οικιακά για τις γυναίκες, ενώ ως προς το θρήσκευμα ήταν όλοι τους Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Όσοι από τους κατοίκους γεννήθηκαν από το 1924 και

[196] Δημοτολόγιο Κοινότητας Ελαφοχωρίου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ΑΒΕ344 ΑΕΕ ΔΗΜ.40.1 Φάκελος 10, 11, 12.

[197] Βλ. 4 στο Παράρτημα στη σελ.182. Η εικόνα δεν εμφανίζεται στο κείμενο διότι οι πληροφορίες είναι δυσδιάκριτες.

έπειτα, είχαν ως τόπο γεννήσεως το Ελαφοχώρι και είχαν αποκτήσει την ιθαγένεια εκ γενετής.[198]

Η εμφανής προθυμία των κατοίκων του χωριού να βοηθήσουν στην ανέγερση του σχολείου με προσωπική εργασία, αλλά και υλικά, που οι ίδιοι χρεώθηκαν από τον Εποικισμό παρά τη δυσχερή κατάσταση στην οποία είχαν περιέλθει μετά από τον ξεριζωμό τους, δείχνει τη σημαντική θέση που είχε ο θεσμός του σχολείου στην κοινωνία όχι μόνο για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών, αλλά και για την ανάπτυξη και σταθεροποίηση της κοινότητας. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την άμεση σύνδεση αλλά και την αλληλεπίδραση του σχολείου και της κοινότητας την εποχή εκείνη.

5.2. Η σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου

Ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, σύμφωνα με τα Μαθητολόγια των ετών 1945 – 1955, 1955 – 1960 και 1973 – 1977, αποτελούνταν κυρίως από παιδιά αγροτικών οικογενειών. Εντούτοις, καταγράφηκαν και άλλα επαγγέλματα των πατέρων, όπως ιερέας, παντοπώλης, διδάσκαλος, κηπουρός, ζωέμπορος, οδηγός, ξυλουργός, κοινοτικός υπάλληλος, ποιμένας, ηλεκτρολόγος.

Επιπλέον, τα δεδομένα από τα Μαθητολόγια υπέδειξαν ότι ως προς το θρήσκευμα οι μαθητές ήταν Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Ωστόσο, υπάρχουν ελάχιστες καταγραφές της λέξης «αθίγγανος», «οθωμανός» ή «μωαμεθανός» στο πεδίο του θρησκεύματος.

[198] Βλ. 5 στο Παράρτημα στη σελ.183. Η εικόνα δεν εμφανίζεται στο κείμενο διότι οι πληροφορίες είναι δυσδιάκριτες.

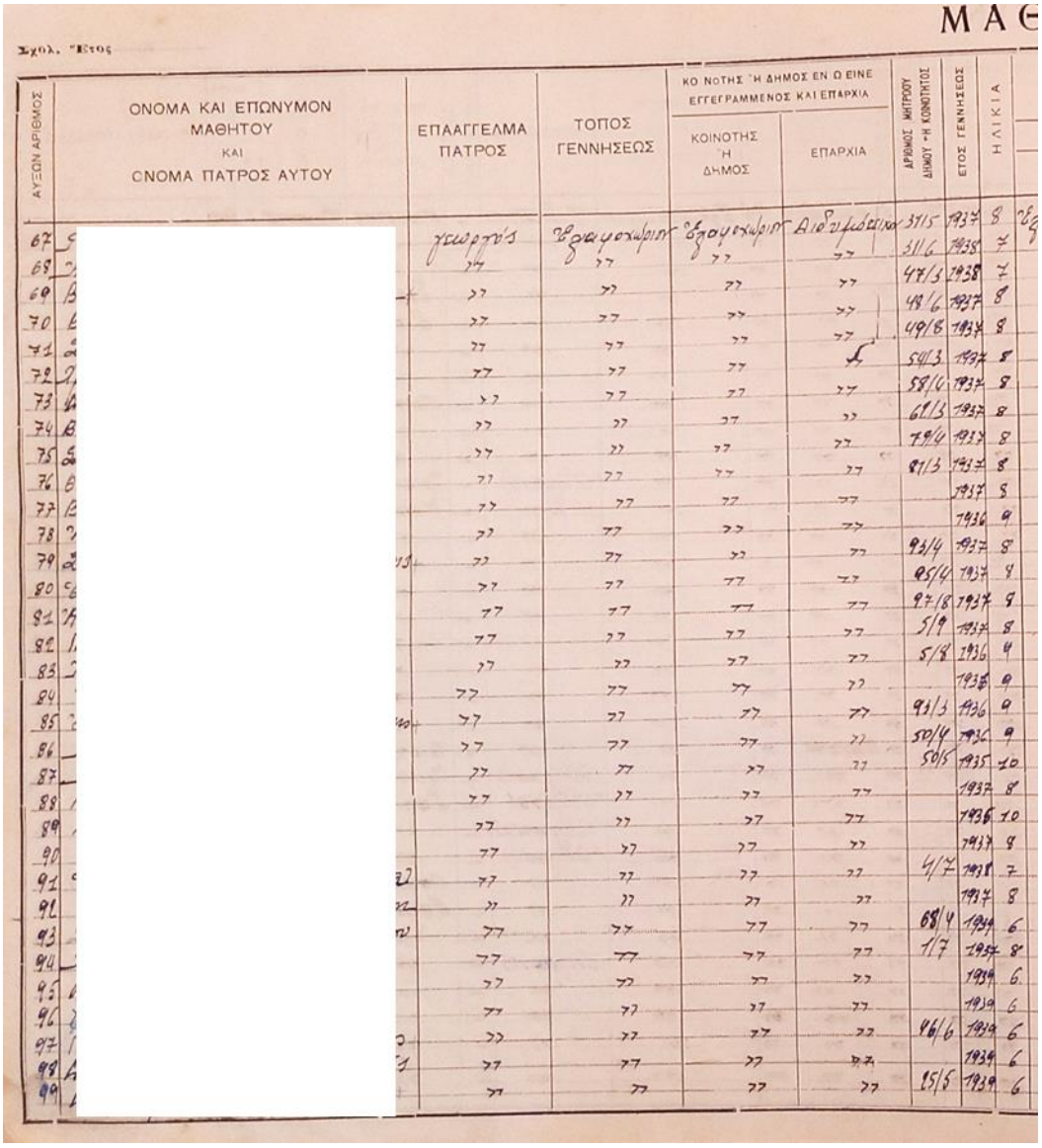
Σχολ. Έτος

ΜΑΘ

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΟΝ ΜΑΘΗΤΟΥ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ ΑΥΤΟΥ	ΕΠΑΑΓΓΕΛΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΚΟΙΝΟΤΗΣ Ή ΔΗΜΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΗΜΟΥ Ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΗΛΙΚΙΑ
67		γεωργός	Ελαφοχώρι	Ελαφοχώρι	Διδυμότειχο	37/5	1937	8
68		〃	〃	〃	〃	31/6	1938	7
69		〃	〃	〃	〃	47/3	1938	7
70		〃	〃	〃	〃	48/6	1937	8
71		〃	〃	〃	〃	49/8	1937	8
72		〃	〃	〃	〃	54/3	1937	8
73		〃	〃	〃	〃	58/6	1937	8
74		〃	〃	〃	〃	61/3	1937	8
75		〃	〃	〃	〃	79/4	1937	8
76		〃	〃	〃	〃	81/3	1937	8
77		〃	〃	〃	〃		1937	8
78		〃	〃	〃	〃		1936	9
79		〃	〃	〃	〃	93/4	1937	8
80		〃	〃	〃	〃	95/4	1937	8
81		〃	〃	〃	〃	97/8	1937	8
82		〃	〃	〃	〃	5/9	1937	8
83		〃	〃	〃	〃	5/8	1936	9
84		〃	〃	〃	〃		1936	9
85		〃	〃	〃	〃	93/3	1936	9
86		〃	〃	〃	〃	50/4	1936	9
87		〃	〃	〃	〃	50/5	1935	10
88		〃	〃	〃	〃		1937	8
89		〃	〃	〃	〃		1936	10
90		〃	〃	〃	〃		1937	8
91		〃	〃	〃	〃	4/7	1938	7
92		〃	〃	〃	〃		1937	8
93		〃	〃	〃	〃	68/4	1934	6
94		〃	〃	〃	〃	7/7	1937	8
95		〃	〃	〃	〃		1934	6
96		〃	〃	〃	〃		1934	6
97		〃	〃	〃	〃	96/6	1934	6
98		〃	〃	〃	〃		1934	6
99		〃	〃	〃	〃	95/5	1934	6

Εικόνα 7. Απόσπασμα από το Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου 1945 – 1955

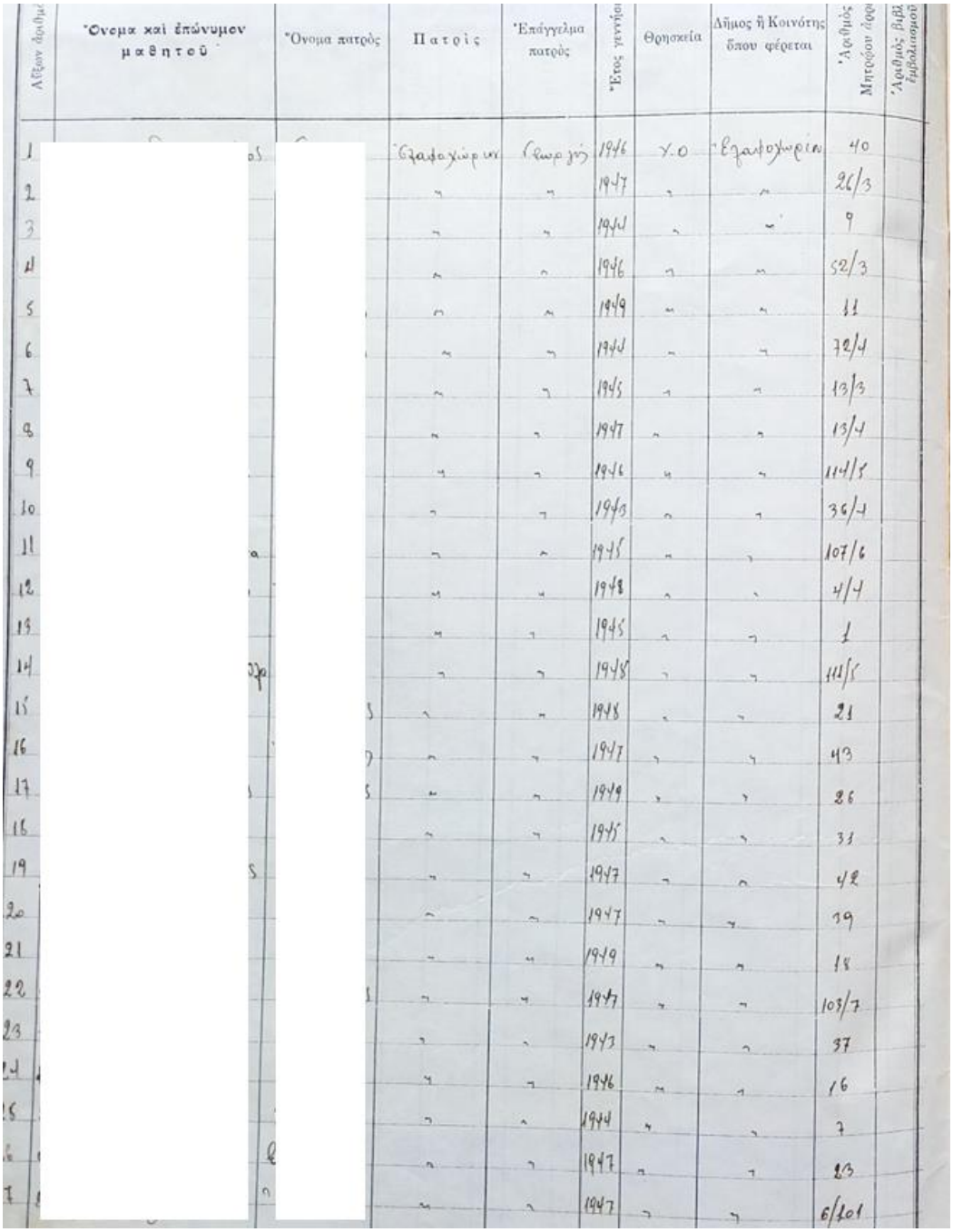

Α/α	Όνομα καὶ ἐπώνυμον μαθητοῦ	Όνομα πατρὸς	Πατρὶς	Ἐπάγγελμα πατρὸς	Ἔτος γεννήσεως	Θρησκεία	Δῆμος ἢ Κοινότης ὅπου φέρεται	Ἀριθμὸς Μητρώου ἀρχ.	Ἀριθμὸς βιβλ. ἐμβολιασμοῦ
1	[redacted]	[redacted]	Ελαφοχώρι	Γεωργός	1946	Χ.Ο	Ελαφοχωρίου	40	
2			"	"	1947	"	"	26/3	
3			"	"	1944	"	"	9	
4			"	"	1946	"	"	52/3	
5			"	"	1949	"	"	11	
6			"	"	1944	"	"	72/4	
7			"	"	1945	"	"	13/3	
8			"	"	1947	"	"	13/4	
9			"	"	1946	"	"	114/5	
10			"	"	1943	"	"	36/4	
11			"	"	1945	"	"	107/6	
12			"	"	1948	"	"	4/4	
13			"	"	1945	"	"	1	
14			"	"	1948	"	"	111/5	
15			"	"	1948	"	"	21	
16			"	"	1947	"	"	43	
17			"	"	1949	"	"	86	
18			"	"	1945	"	"	31	
19			"	"	1947	"	"	42	
20			"	"	1947	"	"	39	
21			"	"	1949	"	"	18	
22			"	"	1947	"	"	103/7	
23			"	"	1943	"	"	37	
24			"	"	1946	"	"	16	
25			"	"	1944	"	"	7	
26			"	"	1947	"	"	23	
27			"	"	1947	"	"	6/101	

Εικόνα 8. Απόσπασμα από το Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου 1955 – 1960

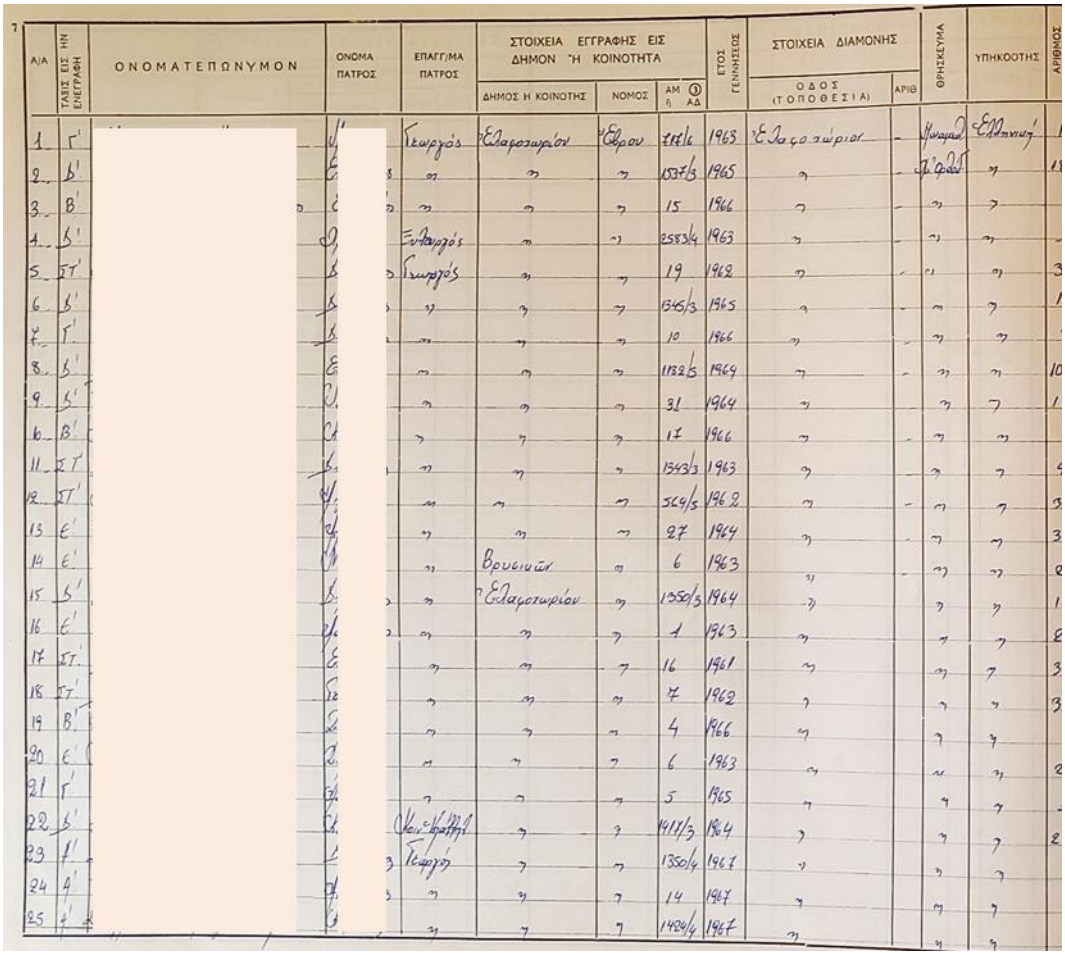

Α/Α	ΤΑΞΙΣ ΕΙΣ ΗΝ ΕΝΕΓΡΑΦΗ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΕΠΑΓΓΙΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΙΣ ΔΗΜΟΝ Ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ			ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ		ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ	ΥΠΗΚΟΟΤΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
					ΔΗΜΟΣ Η ΚΟΙΝΟΤΗΣ	ΝΟΜΟΣ	ΑΜ ① ή ΑΔ		ΟΔΟΣ (ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ)	ΑΡΙΘ			
1	Γ'			Γεωργός	Ελαφοχωρίου	Έβρου	717/6	1963	Ελαφοχώριον	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	Δ'			"	"	"	1537/3	1965	"	-	[illegible]	"	[illegible]
3	Β'			"	"	"	15	1966	"	-	"	"	
4	Δ'			Ευλαιργός	"	"	2583/4	1963	"	-	"	"	
5	ΣΤ'			Γεωργός	"	"	19	1962	"	-	"	"	3
6	Δ'			"	"	"	1345/3	1965	"	-	"	"	1
7	Γ'			"	"	"	10	1966	"	-	"	"	
8	Δ'			"	"	"	1132/5	1964	"	-	"	"	10
9	Δ'			"	"	"	31	1964	"		"	"	1
10	Β'			"	"	"	17	1966	"	-	"	"	
11	ΣΤ'			"	"	"	1343/3	1963	"	-	"	"	4
12	ΣΤ'			"	"	"	564/5	1962	"	-	"	"	3
13	Ε'			"	"	"	27	1964	"	-	"	"	3
14	Ε'			"	Βρυσιαῶν	"	6	1963	"	-	"	"	2
15	Δ'			"	Ελαφοχωρίου	"	1350/3	1964	"		"	"	1
16	Ε'			"	"	"	1	1963	"		"	"	2
17	ΣΤ'			"	"	"	16	1961	"		"	"	3
18	ΣΤ'			"	"	"	7	1962	"		"	"	3
19	Β'			"	"	"	4	1966	"		"	"	
20	Ε'			"	"	"	6	1963	"		"	"	2
21	Γ'			"	"	"	5	1965	"		"	"	
22	Δ'			[illegible]	"	"	1417/3	1964	"		"	"	2
23	Α'			Γεωργός	"	"	1350/4	1967	"		"	"	
24	Α'			"	"	"	14	1967	"		"	"	
25	Α'			"	"	"	1424/4	1967	"		"	"	

Εικόνα 9. Απόσπασμα από το Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου 1973 – 1977

Τα πρώτα στοιχεία για τον αριθμό των μαθητών ανευρίσκονται από το 1924 και έπειτα, το έτος, δηλαδή, της ίδρυσης του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Δεδομένου ότι, τα αρχεία του σχολείου, δηλαδή το Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου αναφέρεται στα έτη 1945 – 1960, 1973 – 1977, ο Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου στα έτη 1945 – 1988 και το Βιβλίο Πιστοποιητικών Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου στα έτη 1952 – 1955, 1969 – 1988, τα δεδομένα του μαθητικού πληθυσμού που αφορούσαν στη δεκαετία ίδρυσης του σχολείου, δηλαδή τη δεκαετία του ‘20, αλλά και την επόμενη δεκαετία του ‘30 αντλήθηκαν αποκλειστικά από τις εκθέσεις του Επιθεωρητή.

Κατά τη σχολική χρονιά 1924 – 1925, κατά την έκθεση του Επιθεωρητή στις 2 Απριλίου 1925 στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου φοιτούσαν 36 μαθητές συνολικά. Πιο συγκεκριμένα, στην Α΄ τάξη 17 μαθητές, στη Β΄ τάξη 11, στη Γ΄

τάξη 5, στη Δ΄ τάξη 3 και στις τάξεις Ε΄ και ΣΤ΄ δεν υπήρχε κανένας μαθητής. Στοιχεία για το φύλο του μαθητικού πληθυσμού δεν εντοπίστηκαν.[199]

Για το σχολικό έτος 1925 – 1926 δεν υπήρξαν αρχεία συλλογής πληροφοριών για τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού.

Τη χρονιά 1926 – 1927 βάσει της έκθεσης του Επιθεωρητή στις 13 Δεκεμβρίου του 1926 ο συνολικός αριθμός των μαθητών ήταν 32. Λεπτομερής καταγραφή για τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη ή φύλο δεν εντοπίστηκε στην έκθεση αυτή.[200]

Ο αριθμός των μαθητών παρέμεινε ο ίδιος, δηλαδή 32 μαθητές, και κατά τη σχολική χρονιά 1927 – 1928, με βάση την έκθεση του Επιθεωρητή στις 13 Μαΐου 1928. Και αυτή τη φορά, δεν υπήρχαν στην έκθεση αναλυτικά δεδομένα για τον αριθμό των μαθητών ανά φύλο ή τάξη, παρά μόνο η παρουσία των 31 μαθητών την ημέρα της επιθεώρησης από το σύνολο των 32.[201]

Τέλος, η έκθεση από την επιθεώρηση στις 16 Απριλίου 1929 μας πληροφορεί ότι οι εγγεγραμμένοι μαθητές ήταν 39, αλλά από αυτούς τακτική φοίτηση είχαν οι 33. Περισσότερες πληροφορίες για τη σύσταση του μαθητικού δυναμικού δεν παρέχονται.[202]

Για το σχολικό έτος 1929 – 1930 δεν εντοπίστηκαν αρχεία με αναφορά στη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

---

[199] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά τα Σχολικά Έτη 1924-1925 και 1925-1926, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 71.

[200] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1926-1927, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 72.

[201] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1927-1928, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 73.

[202] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1928-1929, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 74.

Πίνακας 7. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του '20

Σχολικό Έτος	Αριθμός μαθητών
1924 - 1925	36
1926 - 1927	32
1927 - 1928	32
1928 - 1929	39

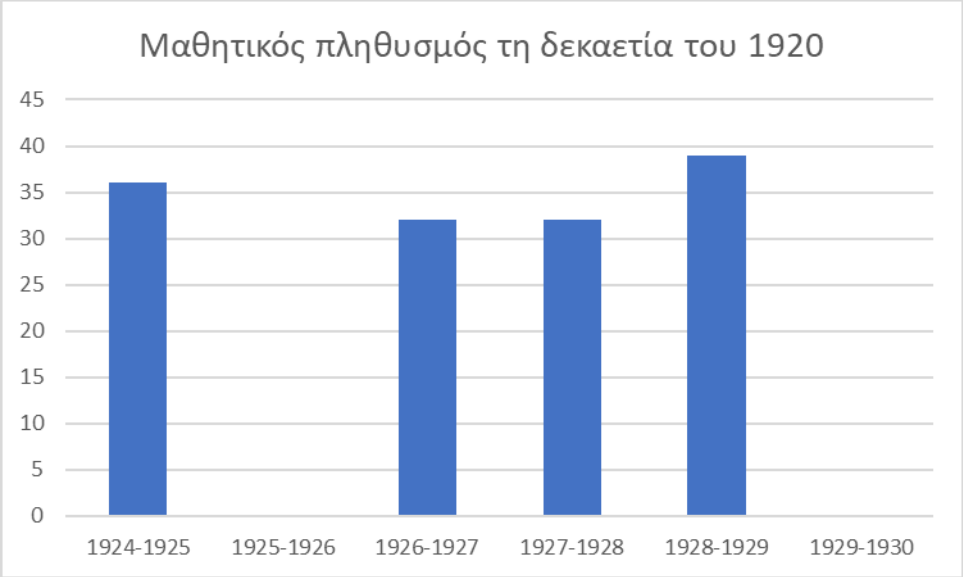

Γράφημα 1. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1920. Πηγή: Αξιολόγηση πληροφοριών από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελοι 71, 72, 73, 74.

Βάσει των παραπάνω δεδομένων, τα στοιχεία που προκύπτουν για τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού τη δεκαετία ίδρυσης του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου είναι μόνο αριθμητικά για το σύνολο των μαθητών. Από τη μελέτη των αρχείων δεν προέκυψαν στοιχεία για το φύλο του μαθητικού πληθυσμού ούτε για τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη, παρά μόνο για τη σχολική χρονιά 1924 – 1925. Επιπλέον, δεν υπήρξαν δεδομένα για το θρήσκευμα ούτε για το επάγγελμα των γονέων των μαθητών.

Τη δεκαετία του ’30, βάσει των εκθέσεων των Επιθεωρητών ο αριθμός των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου αυξήθηκε. Από τις εν λόγω εκθέσεις συλλέχθηκαν, επίσης, στοιχεία σχετικά με το φύλο και την τάξη φοίτησης του μαθητικού πληθυσμού για την αντίστοιχη χρονική περίοδο.

Για την πρώτη σχολική χρονιά της δεκαετίας του ’30, δηλαδή το 1930 – 1931, δε βρέθηκαν στοιχεία για τη σύσταση του μαθητικού πληθυσμού.

Την επόμενη σχολική χρονιά, 1931 – 1932, όπως προκύπτει από την έκθεση του Επιθεωρητή στις 31 Οκτωβρίου 1931, στην Α΄ τάξη φοιτούσαν 6 αγόρια και 8 κορίτσια, στη Β΄ τάξη 2 αγόρια και 8 κορίτσια, στη Γ΄ τάξη 7 αγόρια και 6 κορίτσια, στη Δ΄ τάξη 6 αγόρια και 4 κορίτσια και στην Ε΄ τάξη 4 αγόρια και 2 κορίτσια. Στην ΣΤ΄ τάξη υπήρχε 1 μαθήτρια, ενώ ο αριθμός των αγοριών φαίνεται να ήταν 0, χωρίς, ωστόσο, να μπορεί να επιβεβαιωθεί με απόλυτη ακρίβεια λόγω της αλλοίωσης του εγγράφου. Το σχετικό στοιχείο στο έγγραφο είναι μερικώς δυσανάγνωστο λόγω της φθοράς του χρόνου και το απόσπασμά του παρατίθεται ακολούθως. Συνεπώς, ο συνολικός αριθμός των μαθητών τη σχολική χρονιά 1931 – 1932 εκτιμάται σε 54.[203]

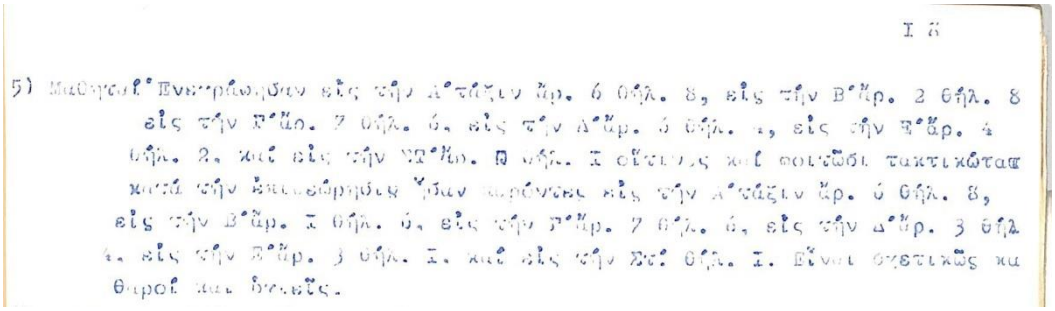

Εικόνα 10. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1931 - 1932, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 75

Για τα σχολικά έτη 1932 – 1933 και 1933 – 1934 δεν εντοπίστηκαν πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού.

Η επόμενη επίσκεψη του Επιθεωρητή στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ήταν στις 8 Μαΐου 1935. Όπως αναφέρεται στη σχετική έκθεση, το σχολικό έτος 1934 – 1935 ο συνολικός αριθμός του μαθητικού δυναμικού που είχαν εγγραφεί είχε

[203] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1931-1932, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 75.

αυξηθεί. Ήταν 75 συνολικά μαθητές και μαθήτριες και τα στοιχεία τους ανά φύλο και τάξη απεικονίζονται στο παρακάτω απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή.[204]

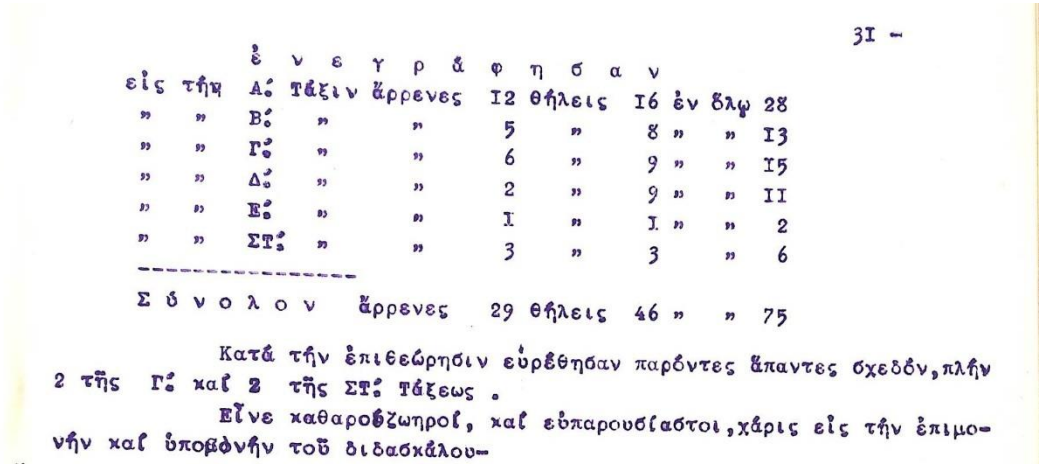

31 –

ἐ ν ε γ ρ ἀ φ η σ α ν

εἰς τὴν	Α΄	Τάξιν	ἄρρενες	12	θήλεις	16	ἐν ὅλῳ	28
» »	Β΄	»	»	5	»	8	» »	13
» »	Γ΄	»	»	6	»	9	» »	15
» »	Δ΄	»	»	2	»	9	» »	11
» »	Ε΄	»	»	1	»	1	» »	2
» »	ΣΤ΄	»	»	3	»	3	» »	6
Σ ύ ν ο λ ο ν			ἄρρενες	29	θήλεις	46	» »	75

Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν εὑρέθησαν παρόντες ἅπαντες σχεδόν, πλὴν 2 τῆς Γ΄ καὶ 2 τῆς ΣΤ΄ Τάξεως .

Εἶνε καθαροβζωροί, καὶ εὐπαρουσίαστοι, χάρις εἰς τὴν ἐπιμονὴν καὶ ὑποβοήν τοῦ διδασκάλου-

Εικόνα 11. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1934 - 1935, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 76

Για το σχολικό έτος που ακολούθησε, δηλαδή το έτος 1935 – 1936 απουσιάζουν στοιχεία σχετικά με τη δομή του μαθητικού πληθυσμού στο Ελαφοχώρι.

Το 1936 – 1937 ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου παρουσίασε αύξηση. Σύμφωνα με την έκθεση του Επιθεωρητή στις 3 Ιουνίου 1937, στην Α΄ τάξη είχαν εγγραφεί 16 μαθητές και 7 μαθήτριες, στη Β΄ τάξη 7 μαθητές και 10 μαθήτριες, στη Γ΄ τάξη 8 μαθητές και 8 μαθήτριες, στη Δ΄ τάξη 5 μαθητές και 4 μαθήτριες, στην Ε΄ τάξη 6 μαθητές και 5 μαθήτριες και στην ΣΤ΄ τάξη 2 μαθητές και 5 μαθήτριες. Ο συνολικός αριθμός του μαθητικού πληθυσμού ανήλθε σε 83.[205]

[204] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1934-1935, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 76.

[205] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1936-1937, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 78.

Για το 1937 – 1938 δεν υπάρχουν καταγεγραμμένα δεδομένα σχετικά με τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου.

Τη σχολική χρονιά, 1938 – 1939, το σύνολο των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου αυξήθηκε και πάλι. Ο Επιθεωρητής στην έκθεση επιθεωρήσεως στις 3 Απριλίου του 1939 κατέγραψε 101 μαθητές και μαθήτριες, με κατανομή ανά φύλο και τάξη σύμφωνα με το ακόλουθο απόσπασμα της έκθεσης.[206]

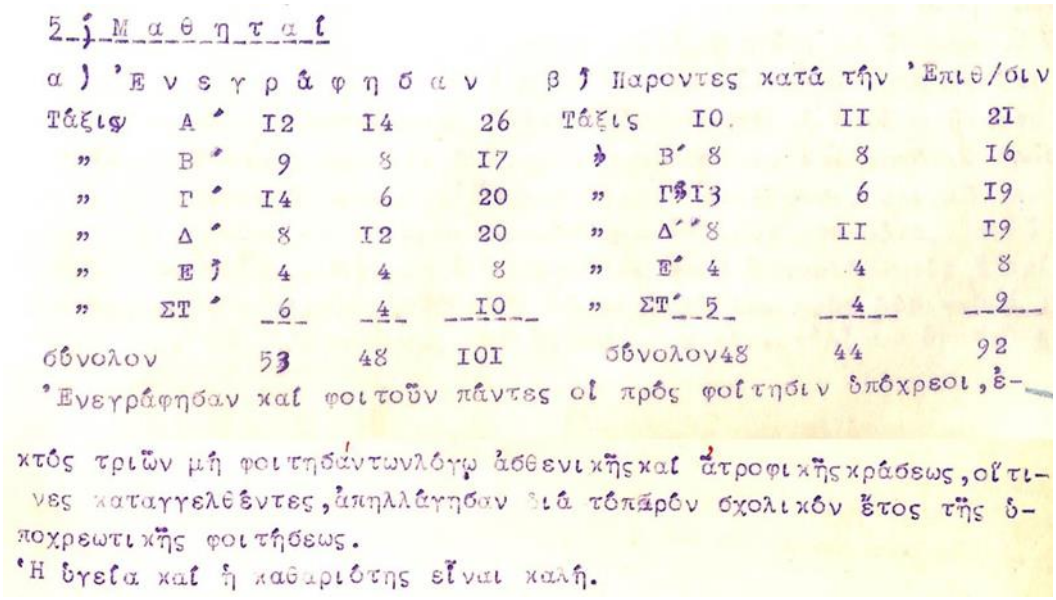

5) Μαθηταί

α) Ἐνεγράφησαν				β) Παρόντες κατὰ τὴν Ἐπιθ/σιν			
Τάξις	Α΄	12	14	26	Τάξις	10	11	21
»	Β΄	9	8	17	»	Β΄ 8	8	16
»	Γ΄	14	6	20	»	Γ΄ 13	6	19
»	Δ΄	8	12	20	»	Δ΄ 8	11	19
»	Ε΄	4	4	8	»	Ε΄ 4	4	8
»	ΣΤ΄	6	4	10	»	ΣΤ΄ 5	4	9
σύνολον		53	48	101	σύνολον	48	44	92

Ἐνεγράφησαν καὶ φοιτοῦν πάντες οἱ πρὸς φοίτησιν ὑπόχρεοι, ἐκτὸς τριῶν μὴ φοιτησάντων λόγῳ ἀσθενικῆς καὶ ἀτροφικῆς κράσεως, οἵτινες καταγγελθέντες, ἀπηλλάγησαν διὰ τὸ παρὸν σχολικὸν ἔτος τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως.
Ἡ ὑγεία καὶ ἡ καθαριότης εἶναι καλή.

Εικόνα 12. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1938 - 1939, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 81

Κατά το τελευταίο σχολικό έτος της δεκαετίας του ’30, δηλαδή το 1939 – 1940, ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου ήταν 102 μαθητές βάσει της έκθεσης του Επιθεωρητή στις 18 Μαρτίου του 1940. Τα δεδομένα

[206] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1938-1939, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 81.

ταξινομημένα κατά φύλο και τάξη παρουσιάζονται στη συνέχεια με απόσπασμα της έκθεσης επιθεωρήσεως.[207]

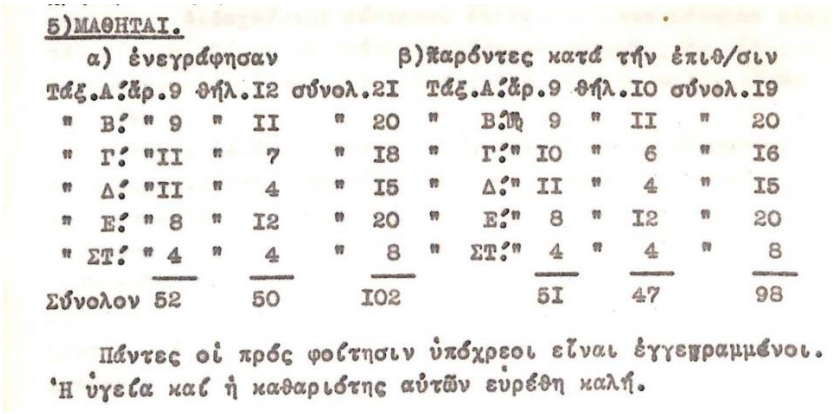

5)ΜΑΘΗΤΑΙ.

	α) ἐνεγράφησαν			β)Παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν		
Τάξ.	Α:ἄρ. 9	θήλ. 12	σύνολ. 21	Τάξ.	Α:ἄρ. 9	θήλ. 10	σύνολ. 19
"	Β:" 9	" 11	" 20	"	Β:" 9	" 11	" 20
"	Γ:" 11	" 7	" 18	"	Γ:" 10	" 6	" 16
"	Δ:" 11	" 4	" 15	"	Δ:" 11	" 4	" 15
"	Ε:" 8	" 12	" 20	"	Ε:" 8	" 12	" 20
"	ΣΤ:" 4	" 4	" 8	"	ΣΤ:" 4	" 4	" 8
Σύνολον	52	50	102		51	47	98

Πάντες οἱ πρός φοίτησιν ὑπόχρεοι εἶναι ἐγγεγραμμένοι.
Ἡ ὑγεία καί ἡ καθαριότης αὐτῶν εὑρέθη καλή.

Εικόνα 13. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1939 – 1940, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 82

Συγκρίνοντας τους αριθμούς των μαθητών ανά σχολικό έτος παρατηρούμε ότι μέσα στη δεκαετία του ’30 ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου σχεδόν διπλασιάστηκε. Από 54 μαθητές που ήταν κατά τη σχολική χρονιά 1931 – 1932, έφτασαν τους 102 τη σχολική χρονιά 1939 – 1940.

Πίνακας 8. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του '30

Σχολικό Έτος	Αριθμός μαθητών
1931 - 1932	54*
1934 - 1935	75
1936 - 1937	83
1938 - 1939	101
1939 – 1940	102

*το στοιχείο προκύπτει από μερικώς δυσανάγνωστο δακτυλογραφημένο έγγραφο και δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί με απόλυτη ακρίβεια

[207] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1939-1940, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 82.

Γράφημα 2. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1930. Πηγή: Αξιολόγηση πληροφοριών από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελοι 75, 76, 78, 81, 82.

Για τη δεκαετία του ‘40 δεν υπάρχουν στοιχεία για τον πληθυσμό των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, διότι δεν υπάρχουν ξεχωριστές εκθέσεις επιθεωρήσεως για κάθε σχολείο της εκπαιδευτικής περιφέρειας Διδυμοτείχου. Υπάρχει μόνο ένα βιβλίο με τις γενικές εκθέσεις λειτουργίας των σχολείων για τα σχολικά έτη 1940 – 1941, 1945 – 1950. Ο προφανής λόγος που συνέβη αυτό ήταν η κήρυξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου, λίγο μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς, στις 28 Οκτωβρίου του 1940. Όπως προκύπτει από τη γενική έκθεση του Επιθεωρητή για το σχολικό έτος 1940 – 1941 τα σχολεία της εκπαιδευτικής περιφέρειας Διδυμοτείχου αναγκάστηκαν να παύσουν τη λειτουργία τους. Οι δάσκαλοι, όσοι δε στρατεύτηκαν, διατάχθηκαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε διάφορους άλλους τομείς, ενώ πολλά από τα σχολεία λεηλατήθηκαν.[208]

Κατά το διάστημα της κατοχής η περιφέρεια Διδυμοτείχου εντάχθηκε στην ουδέτερη ζώνη του Νομού Έβρου. Για την ακρίβεια, τα 4/5 του νομού Έβρου, από την Άνθεια μέχρι τα Δίκαια, δηλαδή η Επαρχία Φερρών, Σουφλίου, Διδυμοτείχου

[208] Γενικαί Εκθέσεις Λειτουργίας Σχολείων, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 99.

και Νέας Ορεστιάδος σώθηκαν από φοβερές συμφορές, διότι η διοίκηση των γερμανικών στρατιωτικών αρχών τις διατήρησε ως ελεύθερη ζώνη. Αντίθετα, ολόκληρη η Ανατολική Μακεδονία και τμήμα της Δυτικής Θράκης, δηλαδή οι περιοχές από τον Στρυμόνα μέχρι την Αλεξανδρούπολη, βρέθηκαν υπό βουλγαρική κατοχή και εκεί διαδραματίστηκαν ανεκδιήγητα και μεσαιωνικά βασανιστήρια, λεηλασίες, και εξορίες, σύμφωνα με τις γενικές εκθέσεις των Επιθεωρητών.[209]

Κατά το σχολικό έτος 1945 – 1946 η κατάσταση που είχε διαμορφωθεί στην εκπαίδευση της περιφέρειας Διδυμοτείχου ήταν οικτρή, λόγω διαφόρων αιτιών, όπως οι επεμβάσεις αναρμοδίων, η εαμοκρατία, η έλλειψη κύρους διοικήσεως, η έλλειψη προσωπικού. Με κόπους και προσπάθειες η κατάσταση βελτιώθηκε τους τελευταίους μήνες του σχολικού έτους, χωρίς όμως την επίλυση όλων των προβλημάτων και των ελλείψεων που είχαν δημιουργηθεί επί μία ολόκληρη τετραετία, όπως αναφέρει ο Επιθεωρητής στη γενική έκθεση.[210]

Κατά τη λήξη του σχολικού έτους 1946 – 1947 η εκπαίδευση στην περιφέρεια Διδυμοτείχου επηρεάστηκε σοβαρά από τη δράση των συμμοριτών, η οποία ξεκίνησε τον Μάιο του 1946. Ανταρτόπληκτες οικογένειες συνέρρευσαν προς τις πόλεις του Διδυμοτείχου και του Σουφλίου, ενώ εκκενώθηκαν ολόκληρα χωριά εξαιτίας των ανταρτών. Κατά συνέπεια η λειτουργία των σχολείων διαταράχθηκε σοβαρά, όπως ανέφερε ο Επιθεωρητής στη γενική έκθεση που συνέταξε τον Ιούνιου του 1948.[211]

Για τη δεκαετία του ’50, εκτός από τις εκθέσεις επιθεωρήσεως, ως πηγή για τη συλλογή δεδομένων για τον μαθητικό πληθυσμό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου χρησιμοποιήθηκαν και τα σχολικά αρχεία και πιο συγκεκριμένα ο Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

---

[209] Γενικαί Εκθέσεις Λειτουργίας Σχολείων, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 99.
[210] Γενικαί Εκθέσεις Λειτουργίας Σχολείων, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 99.
[211] Γενικαί Εκθέσεις Λειτουργίας Σχολείων, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 99.

Τη σχολική χρονιά 1950 – 1951 το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, το οποίο είχε υποστεί μεγάλες βλάβες από τον συμμοριτοπόλεμο, βάσει της έκθεσης του Επιθεωρητή στις 15 Μαΐου 1951, είχε 85 μαθητές, δηλαδή 17 λιγότερους σε σύγκριση με την προηγούμενη επίσημη καταγραφή τους. Τα αγόρια ήταν 40 και τα κορίτσια 45. Η κατανομή τους ανά τάξη αναφέρεται στο σχετικό απόσπασμα της έκθεσης στη συνέχεια.[212]

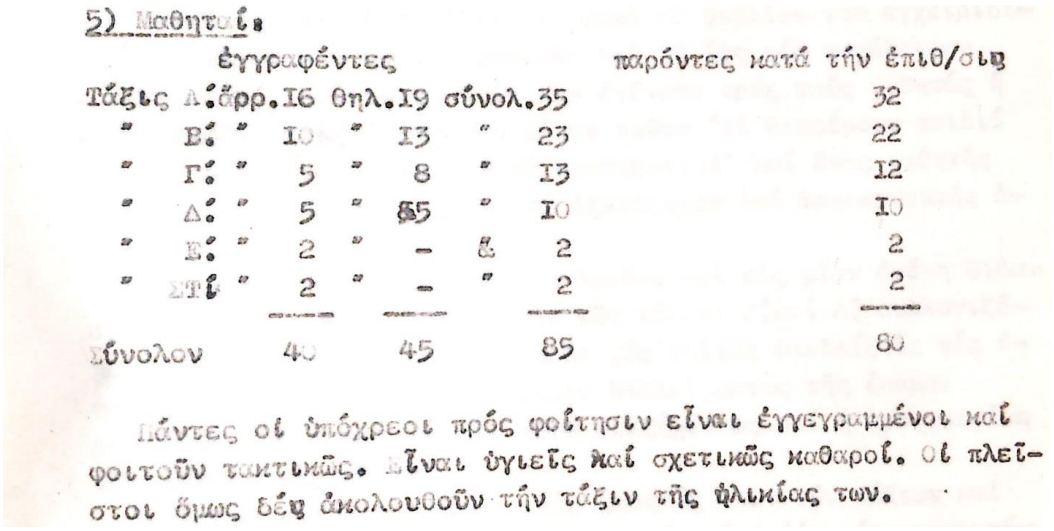

2) Μαθηταί.

	έγγραφέντες			παρόντες κατά τήν έπιθ/σιν
Τάξις Α΄	ἄρρ. 16	θηλ. 19	σύνολ. 35	32
" Β΄ "	10 "	13 "	23	22
" Γ΄ "	5 "	8 "	13	12
" Δ΄ "	5 "	5 "	10	10
" Ε΄ "	2 "	- "	2	2
" ΣΤ΄ "	2 "	- "	2	2
Σύνολον	40	45	85	80

Πάντες οἱ ὑπόχρεοι πρός φοίτησιν εἶναι ἐγγεγραμμένοι καί φοιτοῦν τακτικῶς. Εἶναι ὑγιεῖς καί σχετικῶς καθαροί. Οἱ πλεῖστοι ὅμως δέν ἀκολουθοῦν τήν τάξιν τῆς ἡλικίας των.

Εικόνα 14. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1950 – 1951, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 84

Για τη χρονιά 1951 – 1952 δεν εντοπίστηκαν πηγές για την άντληση δεδομένων ούτε στις εκθέσεις του Επιθεωρητή στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ούτε στο αρχείο του σχολείου.

Το 1952 – 1953 το σύνολο των μαθητών ανήλθε στους 102. Σε σύγκριση με τα δεδομένα που καταγράφηκαν για το σχολικό έτος 1950 – 1951, τα αγόρια αυξήθηκαν κατά 5 και τα κορίτσια κατά 12. Αναλυτικά τα στοιχεία ανά φύλο και

[212] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1950-1951, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 84.

τάξη παρατίθενται στη συνέχεια από την έκθεση του Επιθεωρητή στις 28 Απριλίου του 1953.[213]

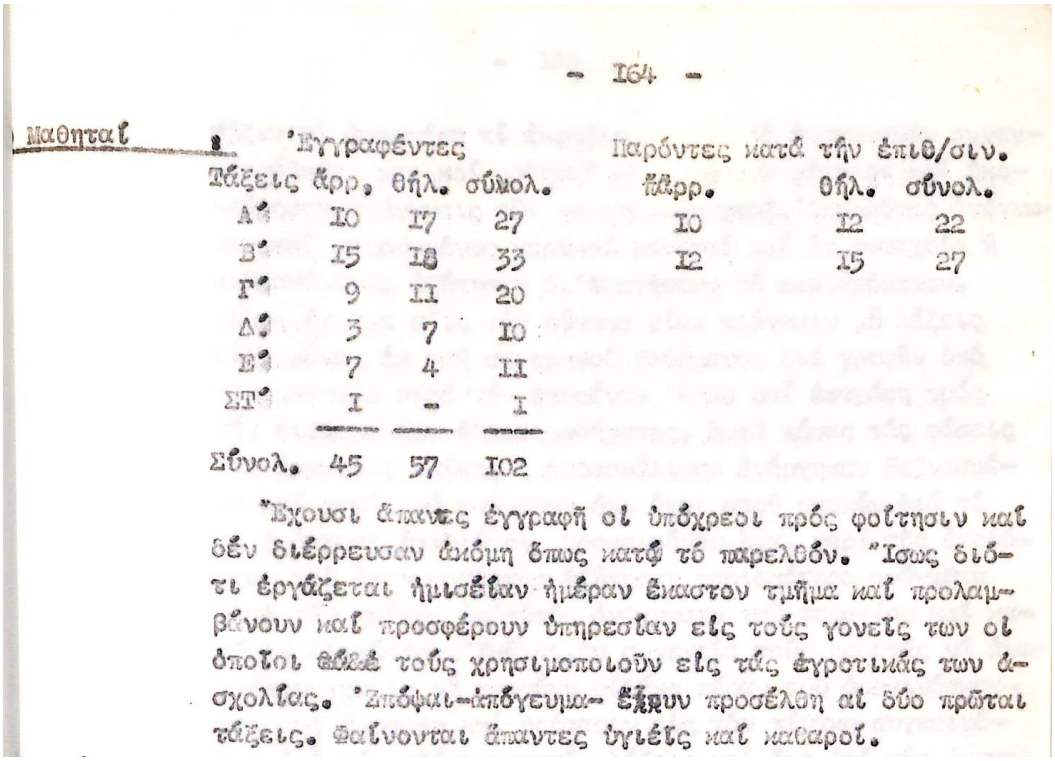

- 164 -

Μαθηταί

	Ἐγγραφέντες			Παρόντες κατὰ τὴν ἐπιθ/σιν.		
Τάξεις	ἄρρ.	θήλ.	σύνολ.	ἄρρ.	θήλ.	σύνολ.
Α'	10	17	27	10	12	22
Β'	15	18	33	12	15	27
Γ'	9	11	20			
Δ'	3	7	10			
Ε'	7	4	11			
ΣΤ'	1	-	1			
Σύνολ.	45	57	102			

Ἔχουσι ἅπαντες ἐγγραφῆ οἱ ὑπόχρεοι πρὸς φοίτησιν καὶ δὲν διέρρευσαν ἀώδημη ὅπως κατὰ τὸ παρελθόν. Ἴσως διότι ἐργάζεται ἡμισέλιαν ἡμέραν ἕκαστον τμῆμα καὶ προλαμβάνουν καὶ προσφέρουν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς γονεῖς των οἱ ὁποῖοι θέλουν τοὺς χρησιμοποιοῦν εἰς τὰς ἐγροτικὰς των ἀσχολίας. Ἐπόψαι-ἐπόγευμα- ἔλθουν προσέλθη αἱ δύο πρῶται τάξεις. Φαίνονται ἅπαντες ὑγιεῖς καὶ καθαροί.

Εικόνα 15. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1952 – 1953, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 86

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου είχε 93 μαθητές κατά τη σχολική χρονιά 1953 – 1954, όπως προκύπτει τόσο από την έκθεση του Επιθεωρητή στις 11 Νοεμβρίου του 1953[214] όσο κι από το βιβλίο Γενικού Ελέγχου του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. [215] Τα αναλυτικά στοιχεία του μαθητικού δυναμικού παρουσιάζονται στη συνέχεια και από τις δύο πηγές.

[213] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1952-1953, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 86.

[214] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1953-1954, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 87.

[215] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).

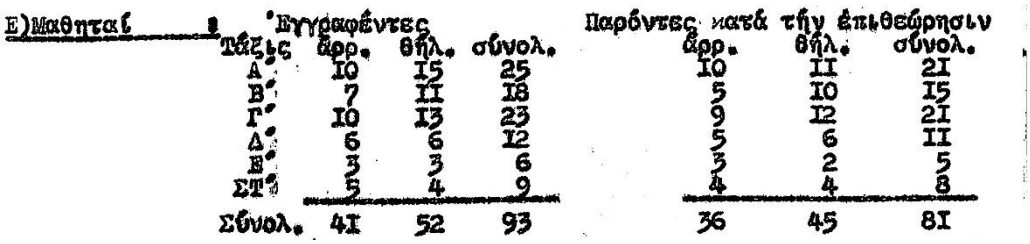

Ε) Μαθηταί

Τάξις	Εγγραφέντες ἀρρ.	θήλ.	σύνολ.	Παρόντες κατά τήν ἐπιθεώρησιν ἀρρ.	θήλ.	σύνολ.
Α'	10	15	25	10	11	21
Β'	7	11	18	5	10	15
Γ'	10	13	23	9	12	21
Δ'	6	6	12	5	6	11
Ε'	3	3	6	3	2	5
ΣΤ'	5	4	9	4	4	8
Σύνολ.	41	52	93	36	45	81

Εικόνα 16. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1953 – 1954, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 87

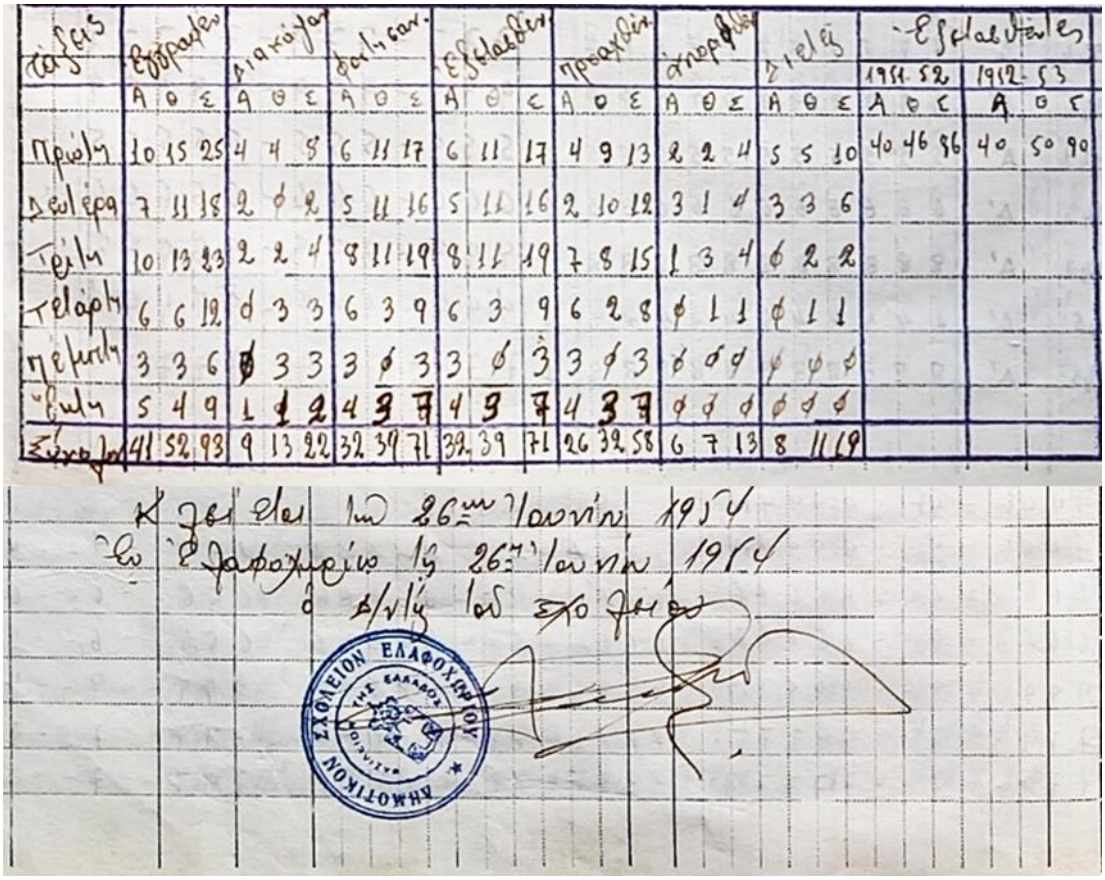

Εικόνα 17. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1953 – 1954

Ο συνολικός αριθμός των μαθητών παρέμεινε ίδιος για το σχολικό έτος 1954 – 1955, βάσει των δεδομένων του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Οι μαθητές ήταν συνολικά 93, αλλά τα αγόρια αυξήθηκαν κατά 6,

ενώ τα κορίτσια μειώθηκαν κατά 6.[216] Το ακόλουθο απόσπασμα από το συγκεκριμένο σχολικό αρχείο αποκαλύπτει τα λεπτομερή στοιχεία.

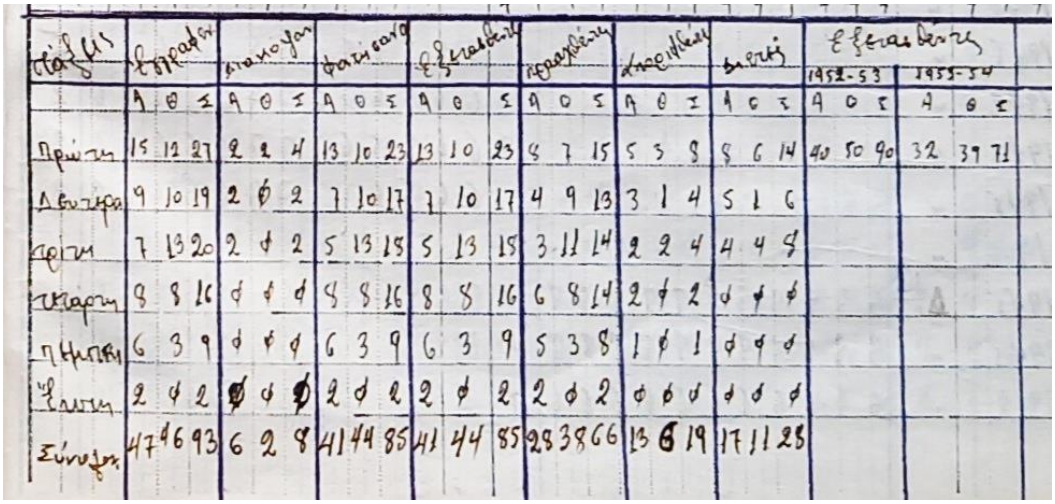

Τάξις	Εγγραφέντες			Παρακολουθούντες			Εξετασθέντες			Προαχθέντες			Απορριφθέντες			Διαφοιτήσαντες			Εξεταστική περίοδος 1954-55					
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	15	12	27	2	2	4	13	10	23	13	10	23	8	7	15	5	3	8	8	6	14	40	50	90	32	39	71
Δευτέρα	9	10	19	2	0	2	7	10	17	7	10	17	4	9	13	3	1	4	5	1	6						
Τρίτη	7	13	20	2	0	2	5	13	18	5	13	18	3	11	14	2	2	4	4	4	8						
Τετάρτη	8	8	16	0	0	0	8	8	16	8	8	16	6	8	14	2	0	2	0	0	0						
Πέμπτη	6	3	9	0	0	0	6	3	9	6	3	9	5	3	8	1	0	1	0	0	0						
Έκτη	2	0	2	0	0	0	2	0	2	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0						
Σύνολον	47	46	93	6	2	8	41	44	85	41	44	85	28	38	66	13	6	19	17	11	28						

Εικόνα 18. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1954 – 1955

Το σχολικό έτος 1955 – 1956 ο πληθυσμός των μαθητών έφτασε στους 98, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963)[217] ή στους 97, κατά την έκθεση του Επιθεωρητή στις 18 Νοεμβρίου του 1955.[218] Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία των πηγών άντλησης των δεδομένων.

[216] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[217] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[218] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1955-1956, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 89.

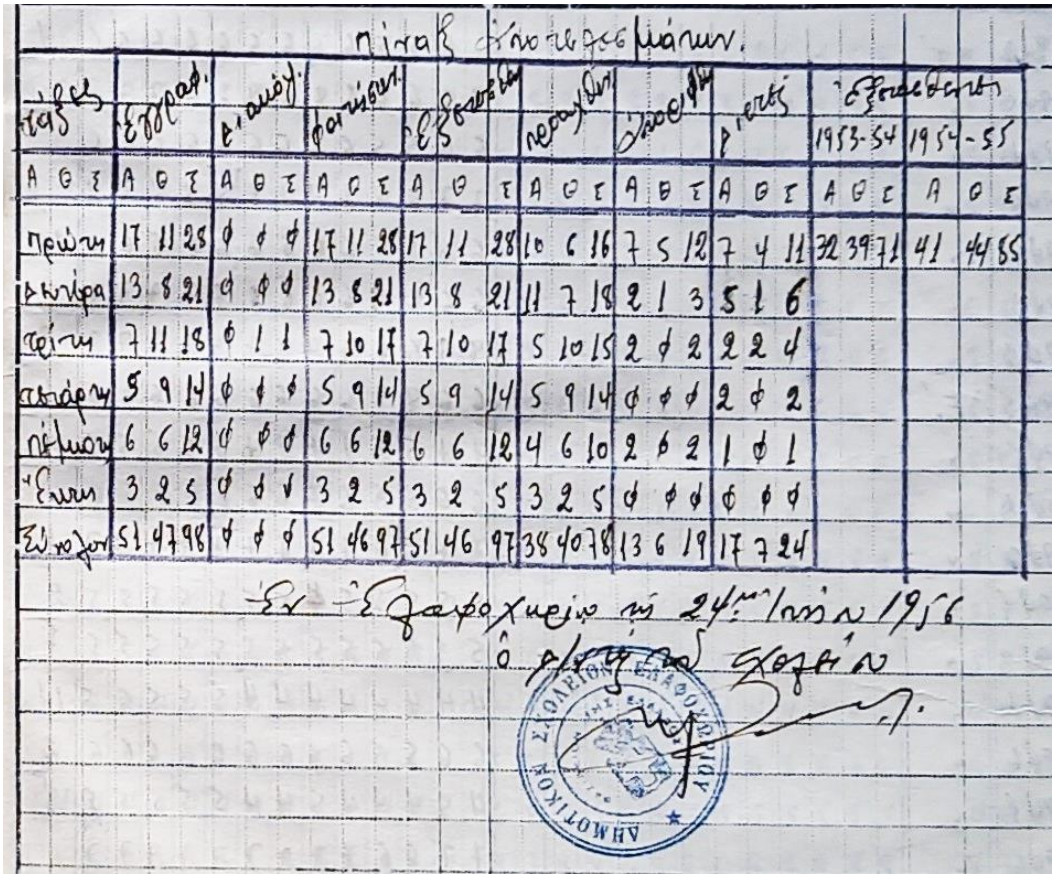

Πίναξ ἀποτελεσμάτων.

Τάξεις	Ἐγγραφ.			Διαμόν.			Φοιτήσαν.			Ἐξετασθέντες			Προαχθέντες			Ἀποριφθέντες			Διετές			Ἐξετασθέντες 1953-54			Ἐξετασθέντες 1954-55		
Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	17	11	28	0	0	0	17	11	28	17	11	28	10	6	16	7	5	12	7	4	11	32	39	71	41	44	85
Δευτέρα	13	8	21	0	0	0	13	8	21	13	8	21	11	7	18	2	1	3	5	1	6						
Τρίτη	7	11	18	0	1	1	7	10	17	7	10	17	5	10	15	2	0	2	2	2	4						
Τετάρτη	5	9	14	0	0	0	5	9	14	5	9	14	5	9	14	0	0	0	2	0	2						
Πέμπτη	6	6	12	0	0	0	6	6	12	6	6	12	4	6	10	2	0	2	1	0	1						
Ἕκτη	3	2	5	0	0	0	3	2	5	3	2	5	3	2	5	0	0	0	0	0	0						
Σύνολον	51	47	98	0	0	0	51	46	97	51	46	97	38	40	78	13	6	19	17	7	24						

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 24ῃ Ἰουνίου 1956

ὁ Διευθυνὴς Σχολείου

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ

Εικόνα 19. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1955 – 1956

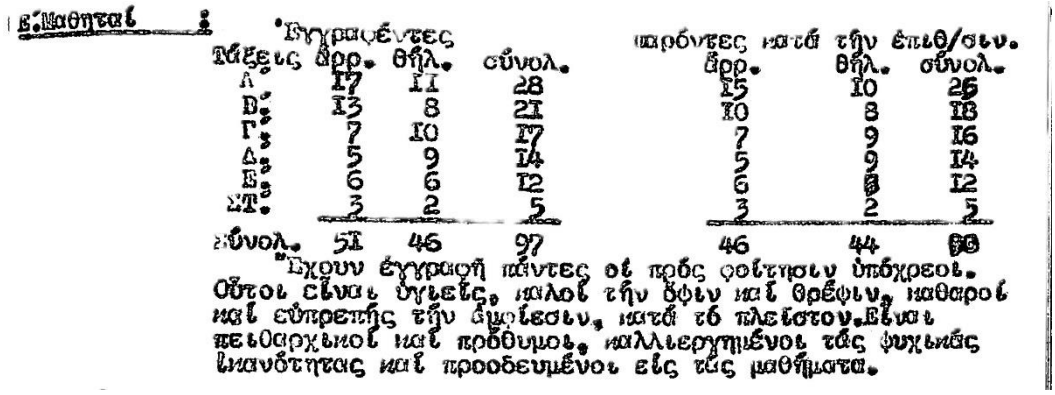

Ε. Μαθηταί :

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἄρρ.	θήλ.	σύνολ.	Παρόντες κατά τὴν ἐπιθ/σιν. ἄρρ.	θήλ.	σύνολ.
Α.	17	11	28	15	10	25
Β.	13	8	21	10	8	18
Γ.	7	10	17	7	9	16
Δ.	5	9	14	5	9	14
Ε.	6	6	12	6	6	12
ΣΤ.	3	2	5	3	2	5
Σύνολ.	51	46	97	46	44	90

Ἔχουν ἐγγραφῇ πάντες οἱ πρὸς φοίτησιν ὑπόχρεοι. Οὗτοι εἶναι ὑγιεῖς, καλοὶ τὴν ὄψιν καὶ θρέψιν, καθαροὶ καὶ εὐπρεπῆς τὴν ἀμφίεσιν, κατὰ τὸ πλεῖστον. Εἶναι πειθαρχικοὶ καὶ πρόθυμοι, καλλιεργημένοι τὰς ψυχικὰς ἱκανότητας καὶ προοδευμένοι εἰς τὰς μαθήματα.

Εικόνα 20. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1955 – 1956, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 89

Ο Γενικός Έλεγχος του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) δείχνει ότι για το σχολικό έτος 1956 – 1957, ο μαθητικός πληθυσμός του σχολείου ανήλθε

στους 102 μαθητές, εκ των οποίων οι 59 ήταν αγόρια και οι 43 κορίτσια.[219] Η κατηγοριοποίησή τους ανά τάξη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα από το εν λόγω σχολικό αρχείο.

Πίνακας 9. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1956 – 1957. Πηγή: Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1956 – 1957)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	20	8	28
Β'	11	7	18
Γ'	12	8	20
Δ'	4	11	15
Ε'	8	6	14
ΣΤ'	4	3	7
ΣΥΝΟΛΟ	59	43	102

Το 1957 – 1958 ο αριθμός των μαθητών ανήλθε στους 111, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Ελέγχου του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963)[220], ή στους 110, σύμφωνα με την έκθεση του Επιθεωρητή από τις 24 Απριλίου 1958.[221] Στη συνέχεια παρατίθενται αναλυτικά οι πηγές από τις οποίες αντλήθηκαν τα δεδομένα.

[219] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[220] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[221] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1957-1958, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 91.

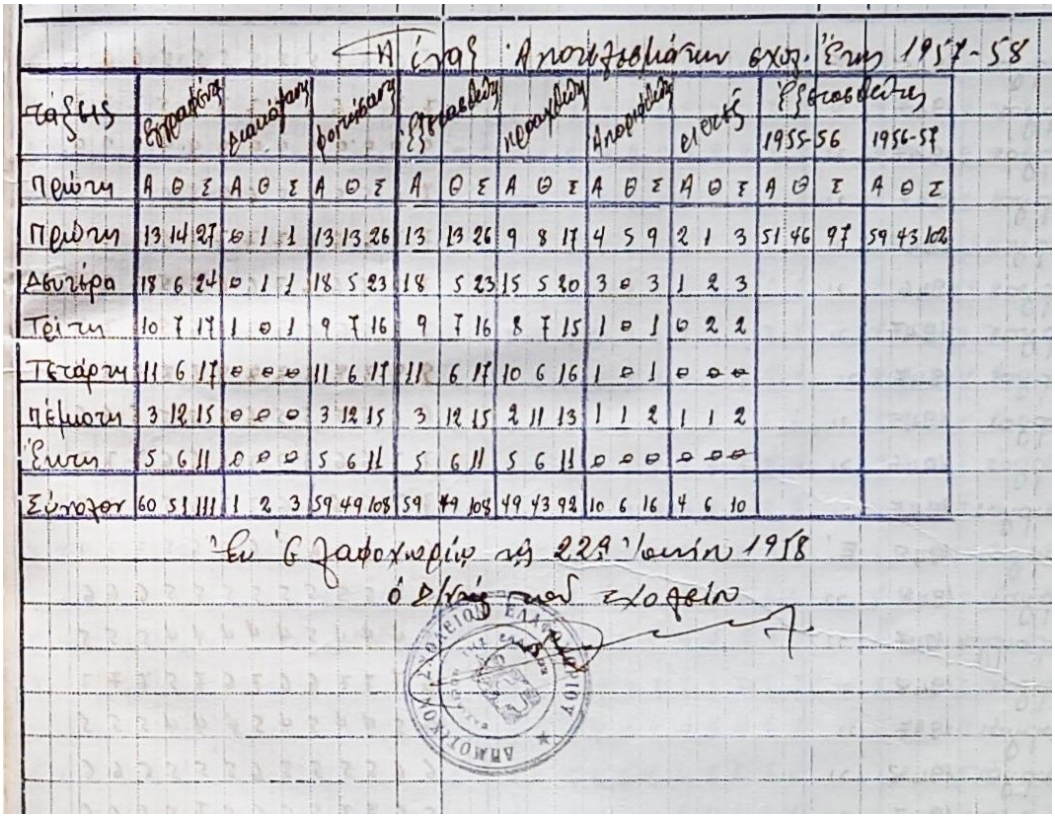

Εικόνα 21. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1957 – 1958

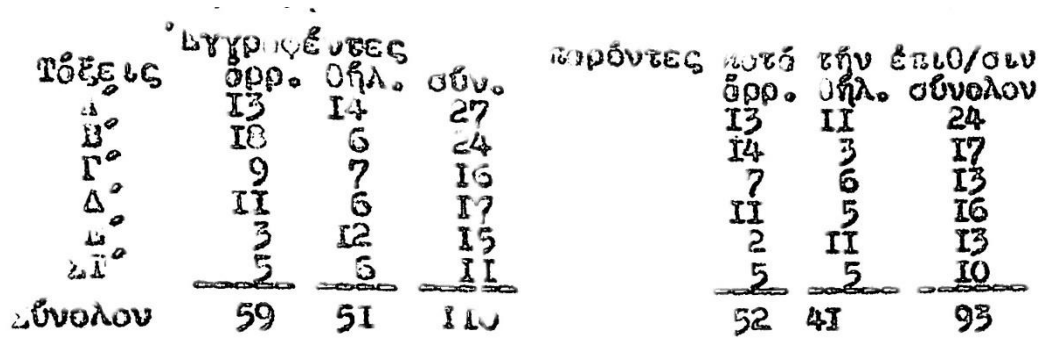

Εικόνα 22. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1957 – 1958, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 91

Το σχολικό έτος 1958 – 1959, ο αριθμός των μαθητών ανήλθε στους 106, σύμφωνα με τα δεδομένα του Γενικού Ελέγχου του Δημοτικού Σχολείου

Ελαφοχωρίου (1954 – 1963),[222] ενώ σύμφωνα με την έκθεση του Επιθεωρητή στις 13 Μαρτίου 1959, ο αριθμός ήταν 102.[223] Παρακάτω ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των πηγών από τις οποίες προήλθαν τα δεδομένα.

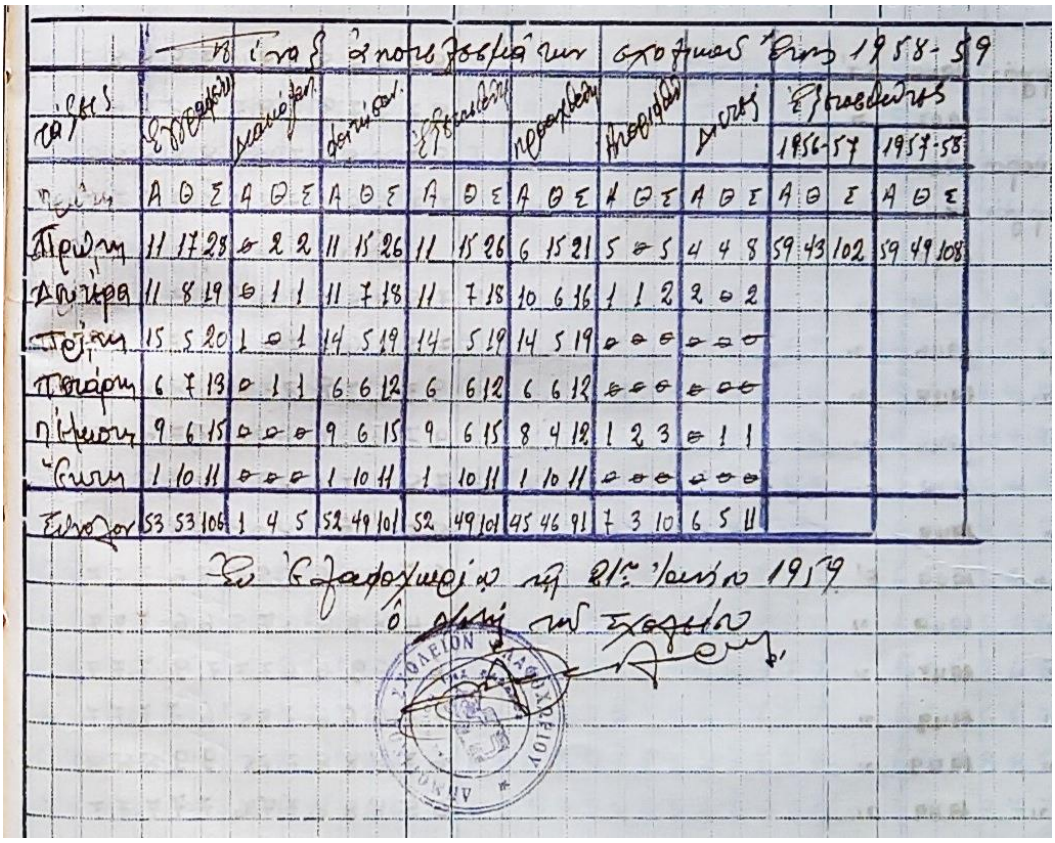

Εικόνα 23. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1958 – 1959

[222] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[223] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1958-1959, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 92.

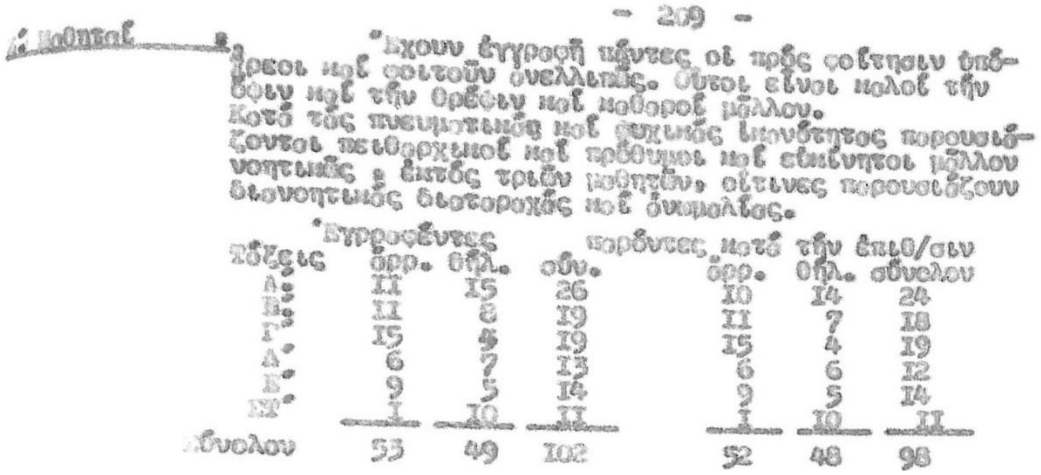

- 209 -

Μαθηταί

Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρὸς φοίτησιν ὑπόχρεοι καὶ φοιτοῦν ἀνελλιπῶς. Οὗτοι εἶναι καλοὶ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν θρέψιν καὶ καθαροὶ μᾶλλον.
Κατὰ τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἱκανότητας παρουσιάζονται πειθαρχικοὶ καὶ πρόθυμοι καὶ εὐφυέστεροι μᾶλλον νοητικῶς ἢ ἐκτὸς τριῶν μαθητῶν, οἵτινες παρουσιάζουν διανοητικὰς διαταραχὰς καὶ ἀνωμαλίας.

τάξεις	Ἐγγραφέντες ἄρρ.	θῆλ.	σύν.	παρόντες κατὰ τὴν ἐπιθ/σιν ἄρρ.	θῆλ.	σύνολον
Α'	11	15	26	10	14	24
Β'	11	8	19	11	7	18
Γ'	15	4	19	15	4	19
Δ'	6	7	13	6	6	12
Ε'	9	5	14	9	5	14
ΣΤ'	1	10	11	1	10	11
Σύνολον	53	49	102	52	48	98

Εικόνα 24. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1958 – 1959, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 92

Η τελευταία σχολική χρονιά της δεκαετίας του ’50, το 1959 – 1960, ο συνολικός αριθμός των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ήταν 102, όπως προκύπτει από τον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963)[224] και από την έκθεση επιθεωρήσεως στις 29 Μαρτίου 1960.[225] Η κατανομή τους ανά φύλο και τάξη εμφανίζεται παρακάτω στα αποσπάσματα των πινάκων από τις προαναφερθείσες πηγές.

[224] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[225] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1959-1960, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 93.

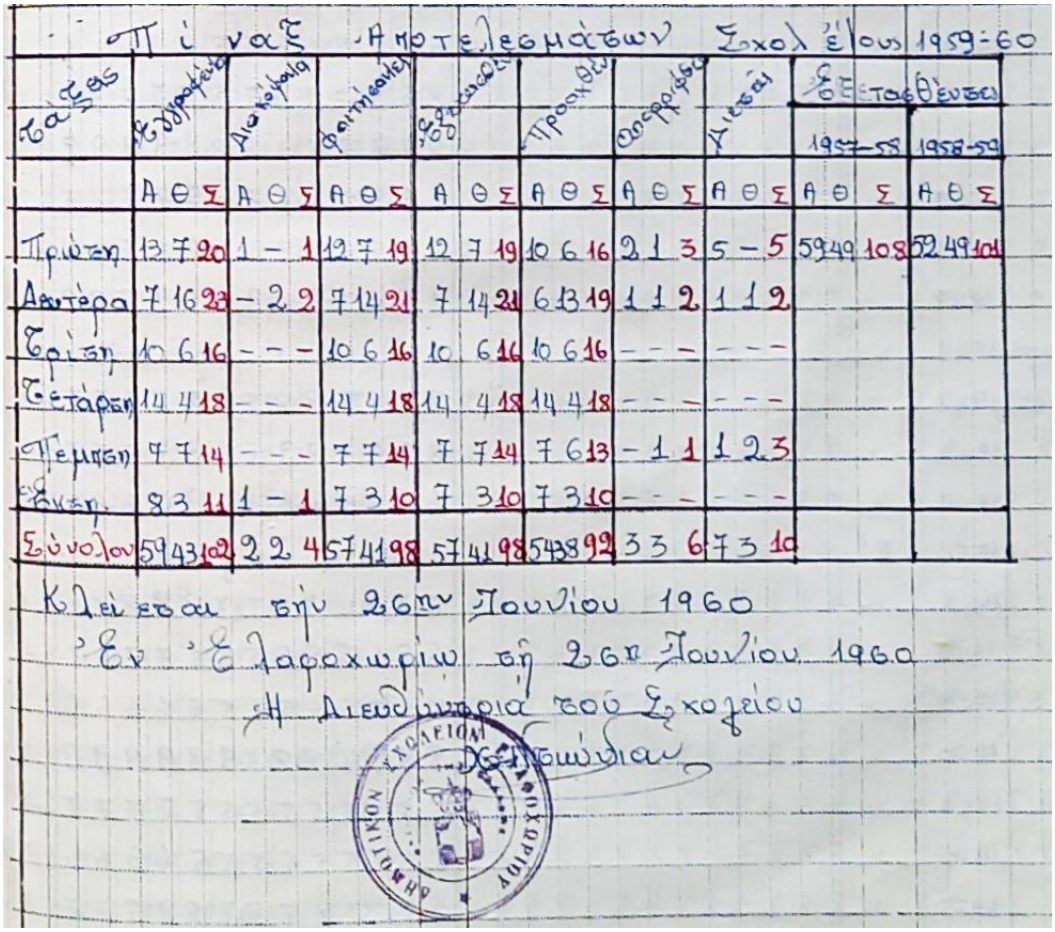

Πίναξ Αποτελεσμάτων Σχολ. έτους 1959-60

Τάξεις	Εγγραφέντες	Διακόφαντα	Φαιτήσαντες	Εξετασθέντες	Προσχθέντες	Ωσαρρίφθεν	Διετάξ	Εξετασθέντες 1957-58	Εξετασθέντες 1958-59
	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ
Πρώτη	13 7 20	1 – 1	12 7 19	12 7 19	10 6 16	2 1 3	5 – 5	59 49 108	52 49 101
Δευτέρα	7 16 23	– 2 2	7 14 21	7 14 21	6 13 19	1 1 2	1 1 2		
Τρίτη	10 6 16	– – –	10 6 16	10 6 16	10 6 16	– – –	– – –		
Τετάρτη	14 4 18	– – –	14 4 18	14 4 18	14 4 18	– – –	– – –		
Πέμπτη	7 7 14	– – –	7 7 14	7 7 14	7 6 13	– 1 1	1 2 3		
Έκτη	8 3 11	1 – 1	7 3 10	7 3 10	7 3 10	– – –	– – –		
Σύνολον	59 43 102	2 2 4	57 41 98	57 41 98	54 38 92	3 3 6	7 3 10		

Κλείεται τήν 26ην Ιουνίου 1960

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 26η Ιουνίου 1960

Η Διευθύντρια τοῦ Σχολείου

Χ. Πτιώνιαν

Εικόνα 25. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1959 – 1960

	Ἐγγραφέντες			παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν		
Τάξεις	ὅρρ.	θήλ.	σύν.	ὅρρ.	θήλ.	σύνολον
Α.	13	7	20	11	7	18
Β.	7	16	23	6	14	20
Γ.	10	6	16	9	6	15
Δ.	14	4	18	14	5	18
Ε.	7	7	14	7	7	14
ΣΤ.	8	3	11	7	3	10
Σύνολον	59	43	102	54	41	95

Εικόνα 26. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1959 – 1960, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 93

Από τα δεδομένα που συλλέχθηκαν και παρουσιάστηκαν σχετικά με τον μαθητικό πληθυσμό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του ’50

προέκυψε ο παρακάτω πίνακας καθώς και το γράφημα που ακολουθεί, το οποίο αποτυπώνει την αριθμητική πορεία των μαθητών.

Πίνακας 10. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του '50

Σχολικό Έτος	Αριθμός μαθητών
1950-1951	85
1951-1952	-
1952-1953	102
1953-1954	93
1954-1955	93
1955-1956	97 – 98*
1956-1957	102
1957-1958	110 – 111*
1958-1959	102 – 106*
1959-1960	102

*απόκλιση στον αριθμό μαθητών μεταξύ της Έκθεσης του Επιθεωρητή και του Βιβλίου Γενικού Ελέγχου

Γράφημα 3. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1950. Πηγή: Αξιολόγηση πληροφοριών από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελοι 84, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93

και από το σχολικό αρχείο Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).

Μέσα στη δεκαετία του ’60 και ιδιαίτερα προς τα τέλη της, ο αριθμός των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου παρουσίασε μεταβολές, όπως μαρτυρούν οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν από τα βιβλία Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου των ετών 1954 – 1963, 1964 – 1977 και τις εκθέσεις επιθεωρήσεως της αντίστοιχης χρονικής περιόδου που εντοπίστηκαν στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου.

Η σχολική χρονιά 1960 – 1961, σύμφωνα με τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963),[226] αλλά και την έκθεση του Επιθεωρητή στις 6 Ιουνίου 1961,[227] είχε 98 μαθητές. Τα αναλυτικά στοιχεία της κατανομής τους εμφανίζονται στα αποσπάσματα των εξεταζόμενων αρχείων που ακολουθούν.

[226] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).
[227] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1960-1961, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 94.

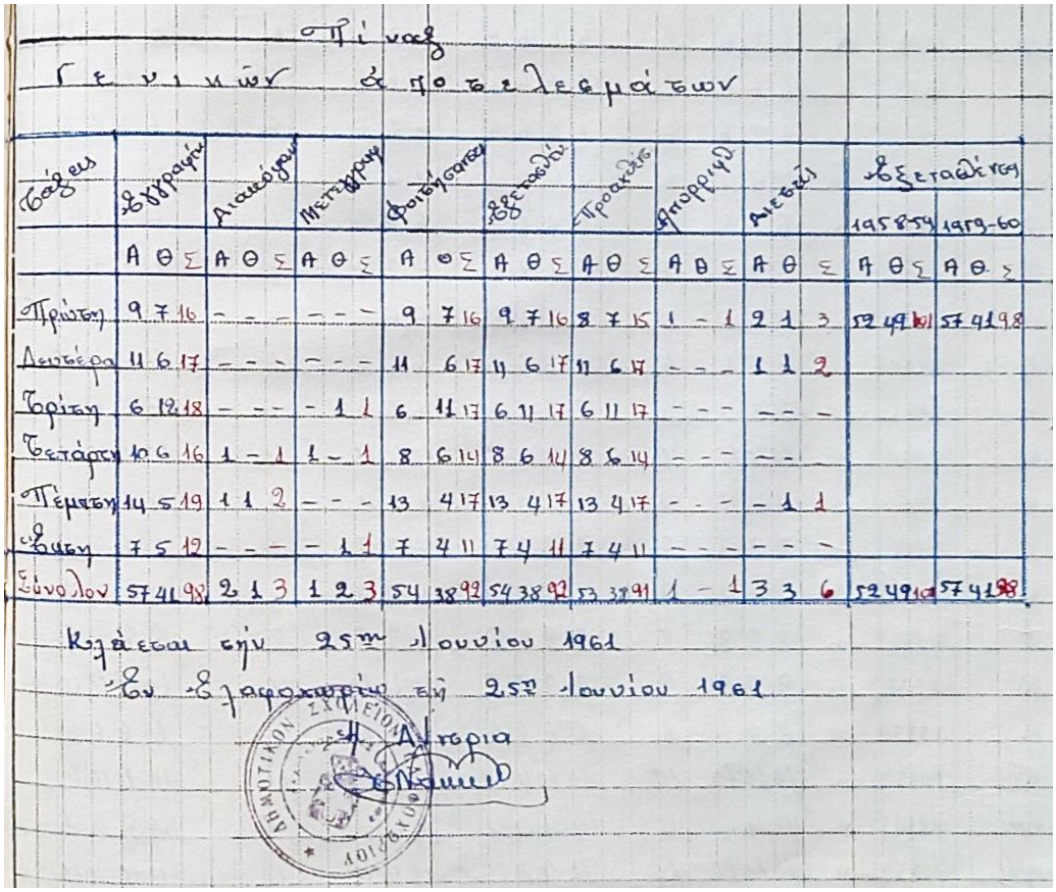

Πίνας

Γενικῶν ἀποτελεσμάτων

Τάξεις	Ἐγγραφέντες			Διακόψαντες			Μετεγγραφέντες			Φοιτήσαντες			Ἐξετασθέντες			Προακθέντες			Ἀπορριφθ.			Διετεῖς			Ἐξετασθέντες 1958-59			Ἐξετασθέντες 1959-60		
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	9	7	16	-	-	-	-	-	-	9	7	16	9	7	16	8	7	15	1	-	1	2	1	3	52	49	101	57	41	98
Δευτέρα	11	6	17	-	-	-	-	-	-	11	6	17	11	6	17	11	6	17	-	-	-	1	1	2						
Τρίτη	6	12	18	-	-	-	-	1	1	6	11	17	6	11	17	6	11	17	-	-	-	-	-	-						
Τετάρτη	10	6	16	1	-	1	1	-	1	8	6	14	8	6	14	8	6	14	-	-	-	-	-	-						
Πέμπτη	14	5	19	1	1	2	-	-	-	13	4	17	13	4	17	13	4	17	-	-	-	-	1	1						
Ἕκτη	7	5	12	-	-	-	-	1	1	7	4	11	7	4	11	7	4	11	-	-	-	-	-	-						
Σύνολον	57	41	98	2	1	3	1	2	3	54	38	92	54	38	92	53	38	91	1	-	1	3	3	6	52	49	101	57	41	98

Κλάεται τὴν 25ν Λουνίου 1961

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 25ῃ Λουνίου 1961

Ἀντωρία

Εικόνα 27. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1960 – 1961

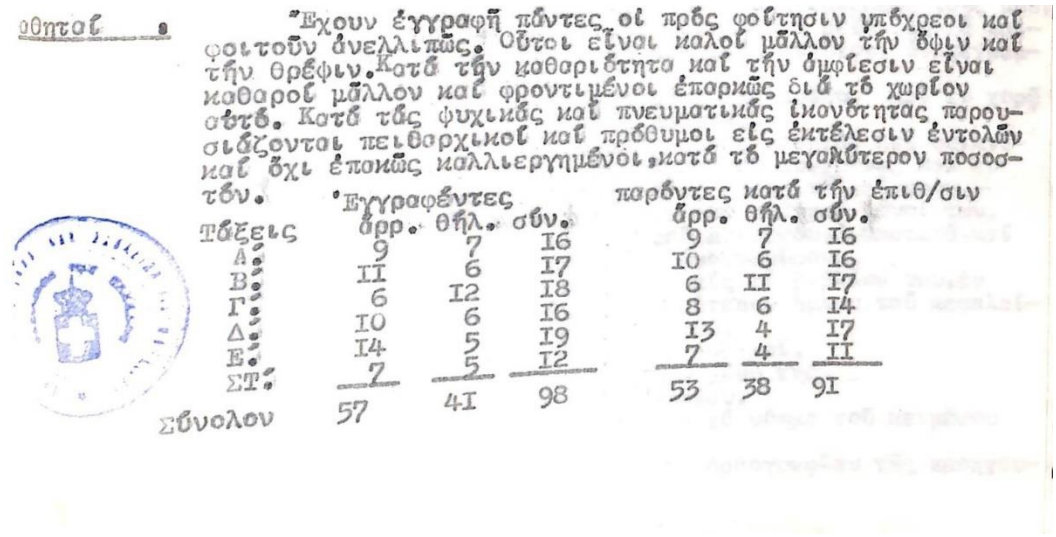

αθηταί :

Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρὸς φοίτησιν ὑπόχρεοι καὶ φοιτοῦν ἀνελλιπῶς. Οὗτοι εἶναι καλοὶ μᾶλλον τὴν ὄψιν καὶ τὴν θρέψιν. Κατὰ τὴν καθαριότητα καὶ τὴν ἀμφίεσιν εἶναι καθαροὶ μᾶλλον καὶ φροντιμένοι ἐπαρκῶς διὰ τὸ χωρίον αὐτό. Κατὰ τὰς ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς ἱκανότητας παρουσιάζονται πειθαρχικοὶ καὶ πρόθυμοι εἰς ἐκτέλεσιν ἐντολῶν καὶ ὄχι ἐπακῶς καλλιεργημένοι, κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστόν.

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἀρρ.	θήλ.	σύν.	παρόντες κατὰ τὴν ἐπιθ/σιν ἀρρ.	θήλ.	σύν.
Α:	9	7	16	9	7	16
Β:	11	6	17	10	6	16
Γ:	6	12	18	6	11	17
Δ:	10	6	16	8	6	14
Ε:	14	5	19	13	4	17
ΣΤ:	7	5	12	7	4	11
Σύνολον	57	41	98	53	38	91

Εικόνα 28. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1960 – 1961, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 94

Την επόμενη σχολική χρονιά 1961 – 1962 στο σχολείο εγγράφηκαν 95 μαθητές, όπως καταδεικνύεται από τα τηρούμενα στοιχεία του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).[228] Τα αγόρια του σχολείου ήταν 52 και τα κορίτσια 43. Ο καταμερισμός των μαθητών και μαθητριών ανά τάξη παρουσιάζεται στη συνέχεια στον πίνακα των γενικών αποτελεσμάτων του αντίστοιχου σχολικού έτους στο βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).

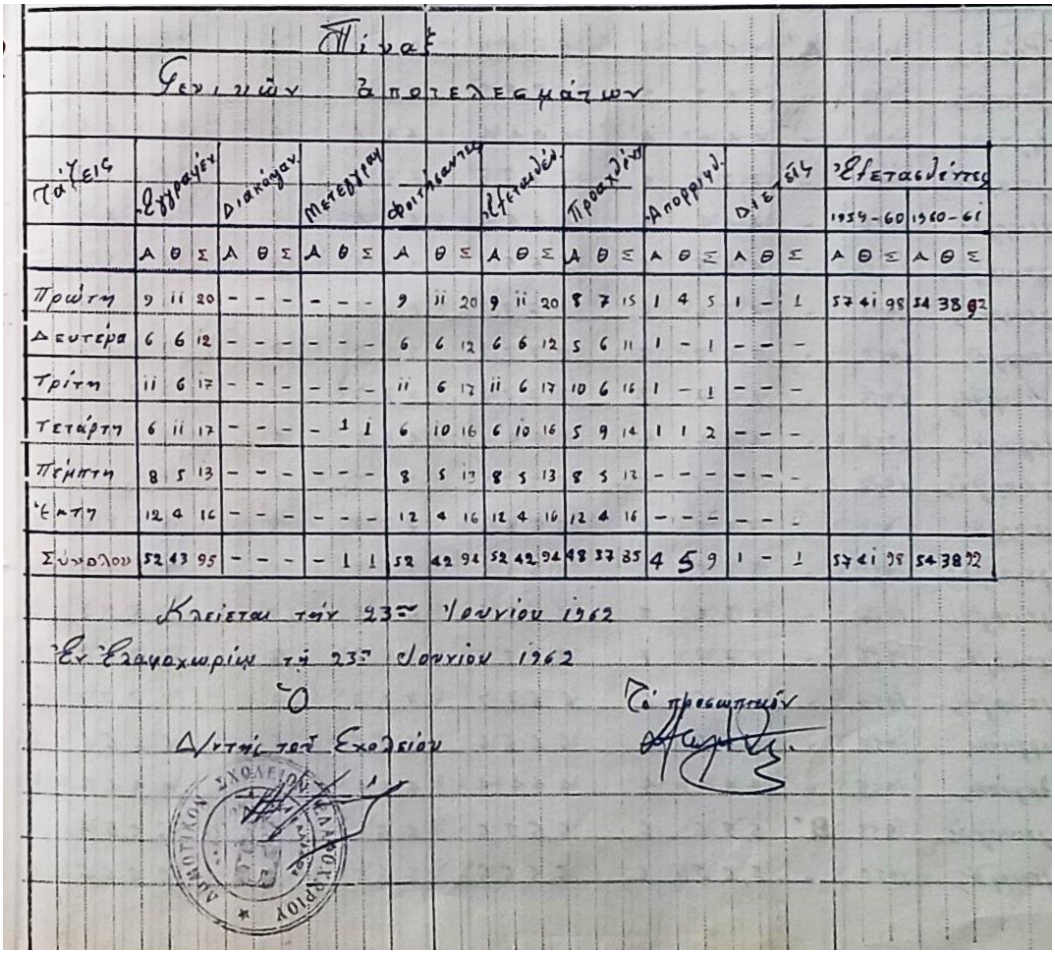

Πίναξ

Γενικῶν Ἀποτελεσμάτων

Τάξεις	Ἐγγραφέντες			Διακόψαντες			Μετεβλήθησαν			Φοιτήσαντες			Ἀφεταιρεῖς			Προαχθέντες			Ἀπορριφθ.			Διετεῖς			Ἐξεταζόμενοι					
																									1959-60			1960-61		
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	9	11	20	–	–	–	–	–	–	9	11	20	9	11	20	8	7	15	1	4	5	1	–	1	57	41	98	54	38	92
Δευτέρα	6	6	12	–	–	–	–	–	–	6	6	12	6	6	12	5	6	11	1	–	1	–	–	–						
Τρίτη	11	6	17	–	–	–	–	–	–	11	6	17	11	6	17	10	6	16	1	–	1	–	–	–						
Τετάρτη	6	11	17	–	–	–	1	1		6	10	16	6	10	16	5	9	14	1	1	2	–	–	–						
Πέμπτη	8	5	13	–	–	–	–	–	–	8	5	13	8	5	13	8	5	13	–	–	–	–	–	–						
Ἕκτη	12	4	16	–	–	–	–	–	–	12	4	16	12	4	16	12	4	16	–	–	–	–	–	–						
Σύνολον	52	43	95	–	–	–	1	1		52	42	94	52	42	94	48	37	85	4	5	9	1	–	1	57	41	98	54	38	92

Κλείεται τήν 23ην Ἰουνίου 1962

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 23ῃ Ἰουνίου 1962

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Τὸ προσωπικόν

Εικόνα 29. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου για το σχολικό έτος 1961 – 1962

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1962 – 1963 είχε 95 μαθητές σύμφωνα τον Γενικό έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 –

[228] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).

1963)[229] και 89 μαθητές σύμφωνα με την έκθεση του Επιθεωρητή στις 27 Φεβρουαρίου 1963.[230] Τα αναλυτικά στοιχεία, όπως καταγράφηκαν στις δύο πηγές εμφανίζονται παρακάτω.

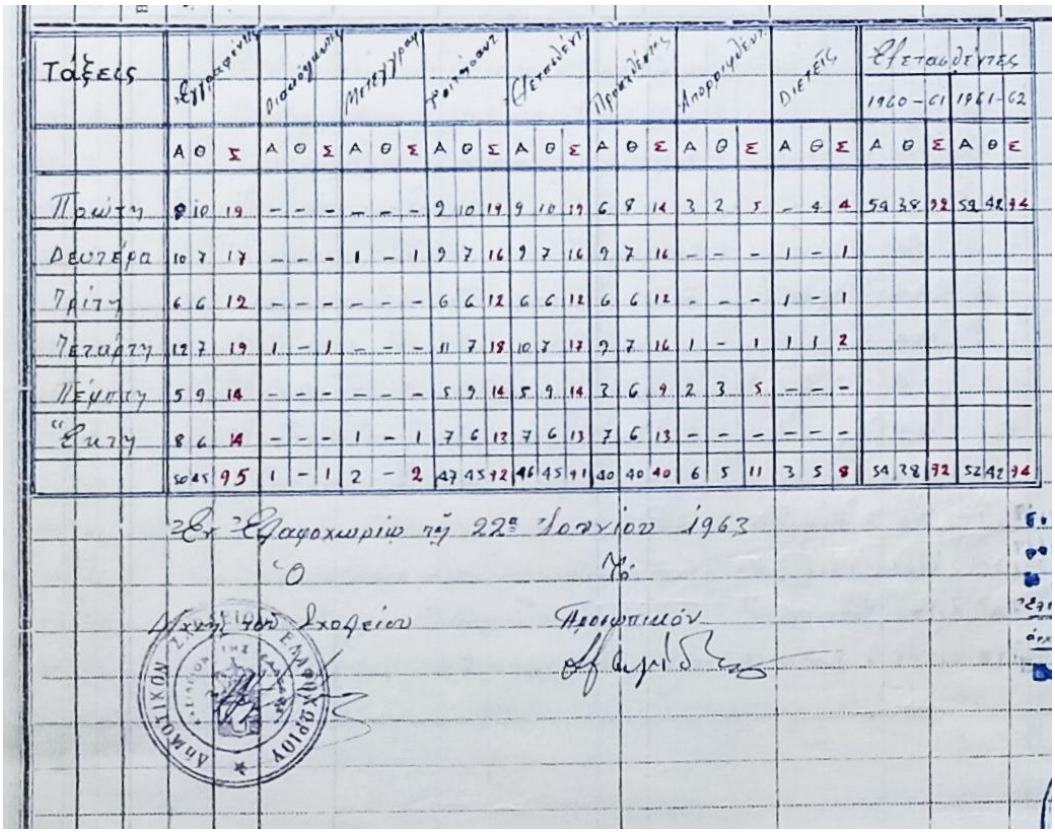

Τάξεις	Εγγραφέντες			Διαμόρφωσις			Μετεγγραφ.			Φοιτήσαντ.			Εξεταδέντ.			Προαγδέντες			Αποφοιτήσαντ.			Διετείς			Εξεταδέντες 1960-61			Εξεταδέντες 1961-62		
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	8	10	19	–	–	–	–	–	–	9	10	19	9	10	19	6	8	14	3	2	5	–	4	4	54	38	92	52	42	94
Δευτέρα	10	7	17	–	–	–	1	–	1	9	7	16	9	7	16	9	7	16	–	–	–	1	–	1						
Τρίτη	6	6	12	–	–	–	–	–	–	6	6	12	6	6	12	6	6	12	–	–	–	1	–	1						
Τετάρτη	12	7	19	1	–	1	–	–	–	11	7	18	10	7	17	9	7	16	1	–	1	1	1	2						
Πέμπτη	5	9	14	–	–	–	–	–	–	5	9	14	5	9	14	3	6	9	2	3	5	–	–	–						
Έκτη	8	6	14	–	–	–	1	–	1	7	6	13	7	6	13	7	6	13	–	–	–	–	–	–						
	50	45	95	1	–	1	2	–	2	47	45	92	46	45	91	40	40	40	6	5	11	3	5	8	54	38	92	52	42	94

Εν Ελαφοχωρίῳ τῇ 22ᵃ Ἰουνίου 1963

Ο Τό

Δ/ντής τοῦ Σχολείου Προσωπικόν

Εικόνα 30. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου για το σχολικό έτος 1962 – 1963

[229] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963).

[230] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1962-1963, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 96.

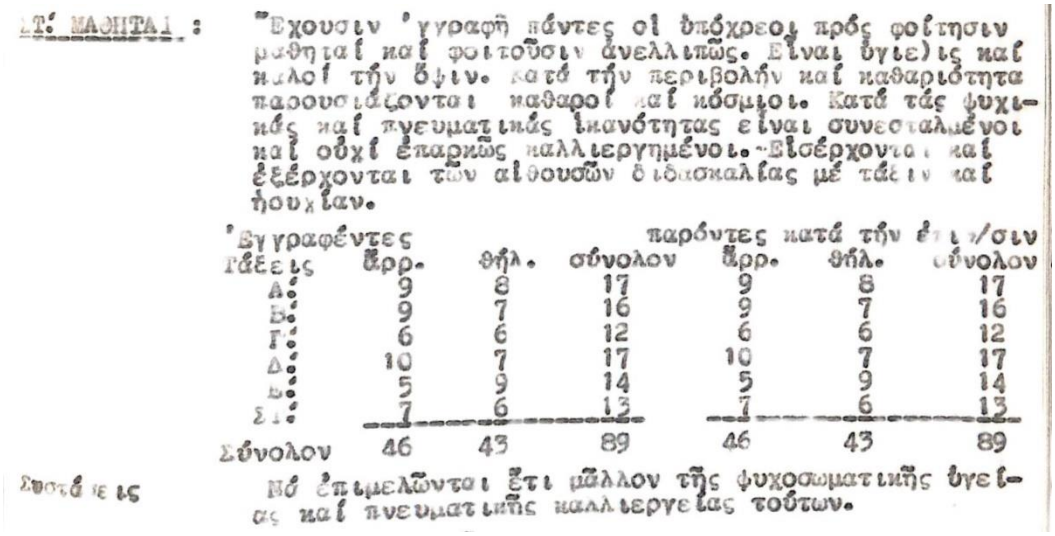

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ : Ἔχουσιν γραφῆ πάντες οἱ ὑπόχρεοι πρός φοίτησιν μαθηταί καί φοιτοῦσιν ἀνελλιπῶς. Εἶναι ὑγιεῖς καί καλοί τήν ὄψιν. Κατά τήν περιβολήν καί καθαριότητα παρουσιάζονται καθαροί καί κόσμιοι. Κατά τάς ψυχικάς καί πνευματικάς ἱκανότητας εἶναι συνεσταλμένοι καί οὐχί ἐπαρκῶς καλλιεργημένοι. Εἰσέρχονται καί ἐξέρχονται τῶν αἰθουσῶν διδασκαλίας μέ τάξιν καί ἡσυχίαν.

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἄρρ.	θήλ.	σύνολον	παρόντες κατά τήν ἐπιθεώρησιν ἄρρ.	θήλ.	σύνολον
Α'	9	8	17	9	8	17
Β'	9	7	16	9	7	16
Γ'	6	6	12	6	6	12
Δ'	10	7	17	10	7	17
[illegible]	5	9	14	5	9	14
[illegible]	7	6	13	7	6	13
Σύνολον	46	43	89	46	43	89

Συστάσεις Νά ἐπιμελῶνται ἔτι μᾶλλον τῆς ψυχοσωματικῆς ὑγείας καί πνευματικῆς καλλιεργείας τούτων.

Εικόνα 31. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1962 – 1963, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 96

Τη σχολική περίοδο 1963 – 1964, το σχολείο δέχθηκε συνολικά 93 μαθητές, όπως φαίνεται από τα στοιχεία του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).[231] Η κατανομή του μαθητικού πληθυσμού ανά φύλο για κάθε τάξη αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 11. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1963 – 1964. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1963 – 1964)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	8	11	19
Β'	6	9	15
Γ'	9	7	16
Δ'	7	6	13

[231] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

Ε'	10	11	21
ΣΤ'	3	6	9
ΣΥΝΟΛΟ	**43**	**50**	**93**

Τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί στο βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) δείχνουν ότι τη σχολική χρονιά 1964 – 1965 οι μαθητές αυξήθηκαν στους 100.[232] Οι λεπτομέρειες της κατανομής τους ανά φύλο και τάξη εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 12. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1964 – 1965. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1964 – 1965)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	13	15	28
Β'	7	9	16
Γ'	4	6	10
Δ'	11	8	19
Ε'	8	5	13
ΣΤ'	4	10	14
ΣΥΝΟΛΟ	**47**	**53**	**100**

Το σχολικό έτος που ακολούθησε, το 1965 – 1966, ο μαθητικός πληθυσμός του σχολείου παρουσίασε μικρή μείωση και έφτασε στους 96 μαθητές. Ο πίνακας, που παρατίθεται στη συνέχεια, εμφανίζει τον καταμερισμό των αγοριών και των

[232] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

κοριτσιών σε κάθε τάξη, σύμφωνα με τον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).[233]

Πίνακας 13. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1965 – 1966. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1965 – 1966)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	14	8	22
Β'	10	17	27
Γ'	7	8	15
Δ'	4	4	8
Ε'	8	7	15
ΣΤ'	4	5	9
ΣΥΝΟΛΟ	**47**	**49**	**96**

Το σχολικό έτος 1966 – 1967 ο αριθμός των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου αυξήθηκε κατά 2 και ανέβηκε στους 98.[234] Στο βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) καταγράφηκαν οι αριθμοί των μαθητών και μαθητριών ανά τάξη και παρουσιάζονται στη συνέχεια.

[233] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).
[234] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

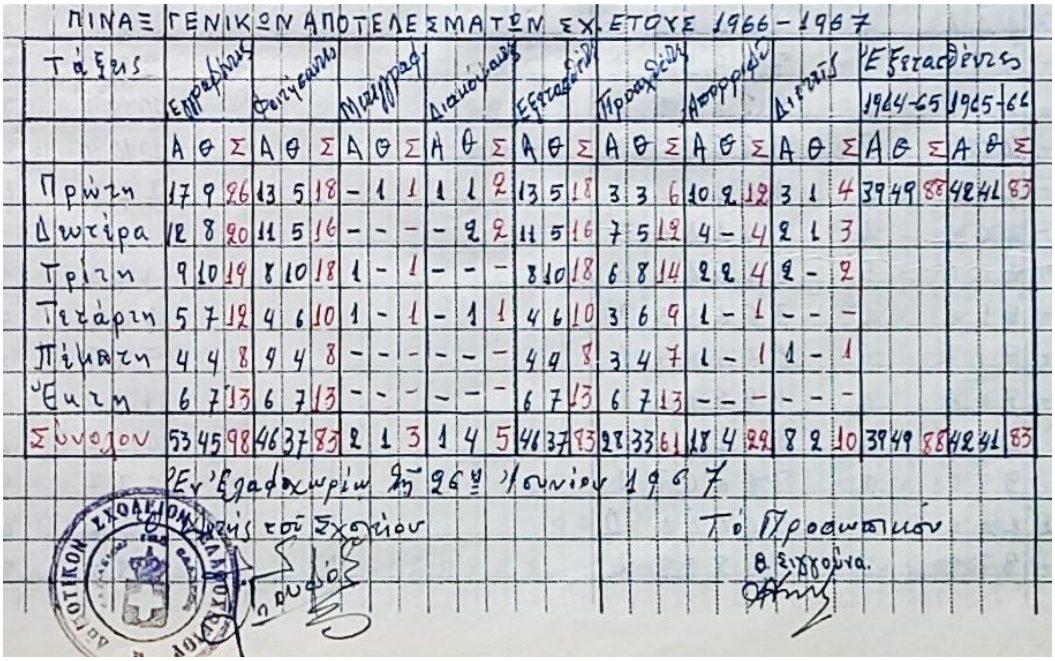

ΠΙΝΑΞ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 1966 – 1967

Τάξις	Εμπρόθεσμοι			Φοιτήσαντες			Μεταγραφ.			Διακοπέντες			Εξεταστέοι			Προαχθέντες			Απορριφθ.			Διαγρ.			Εξεταθέντες 1964-65			1965-66		
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	17	9	26	13	5	18	–	1	1	1	1	2	13	5	18	3	3	6	10	2	12	3	1	4	39	49	88	42	41	83
Δευτέρα	12	8	20	11	5	16	–	–	–	–	2	2	11	5	16	7	5	12	4	–	4	2	1	3						
Τρίτη	9	10	19	8	10	18	1	–	1	–	–	–	8	10	18	6	8	14	2	2	4	2	–	2						
Τετάρτη	5	7	12	4	6	10	1	–	1	–	1	1	4	6	10	3	6	9	1	–	1	–	–	–						
Πέμπτη	4	4	8	4	4	8	–	–	–	–	–	–	4	4	8	3	4	7	1	–	1	1	–	1						
Έκτη	6	7	13	6	7	13	–	–	–	–	–	–	6	7	13	6	7	13	–	–	–	–	–	–						
Σύνολον	53	45	98	46	37	83	2	1	3	1	4	5	46	37	83	28	33	61	18	4	22	8	2	10	39	49	88	42	41	83

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 25ῃ Ἰουνίου 1967

Ὁ Διευθ. τοῦ Σχολείου

Τὸ Προσωπικόν

Θ. Σιγδουνα.

Εικόνα 32. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1966 – 1967

Από τη σχολική χρονιά 1967 – 1968 και για αρκετά χρόνια έπειτα παρατηρήθηκε συνεχής μείωση στο μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές ελαττώθηκαν κατά 17 και ο αριθμός τους έφτασε στους 81 το 1967 – 1968.[235] Ο πίνακας που ακολουθεί αποτυπώνει τη μείωση του μαθητικού πληθυσμού και παρουσιάζει τα στοιχεία των μαθητών κατά φύλο και τάξη, όπως διαμορφώθηκαν για τη χρόνια εκείνη.

[235] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

Πίνακας 14. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1967 – 1968. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1967 – 1968)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	18	9	27
Β'	6	3	9
Γ'	9	7	16
Δ'	6	6	12
Ε'	4	6	10
ΣΤ'	3	4	7
ΣΥΝΟΛΟ	**46**	**35**	**81**

Η μείωση του αριθμού των μαθητών συνεχίστηκε και για το επόμενο σχολικό έτος 1968 – 1969. Οι μαθητές ήταν 77, σύμφωνα με τον πίνακα γενικών αποτελεσμάτων του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977)[236] ή 76, σύμφωνα με την έκθεση του Επιθεωρητή στις 3 Απριλίου 1969.[237] Αποσπάσματα των αντίστοιχων πηγών παρατίθενται ακολούθως.

[236] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).
[237] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1968-1969, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 98.

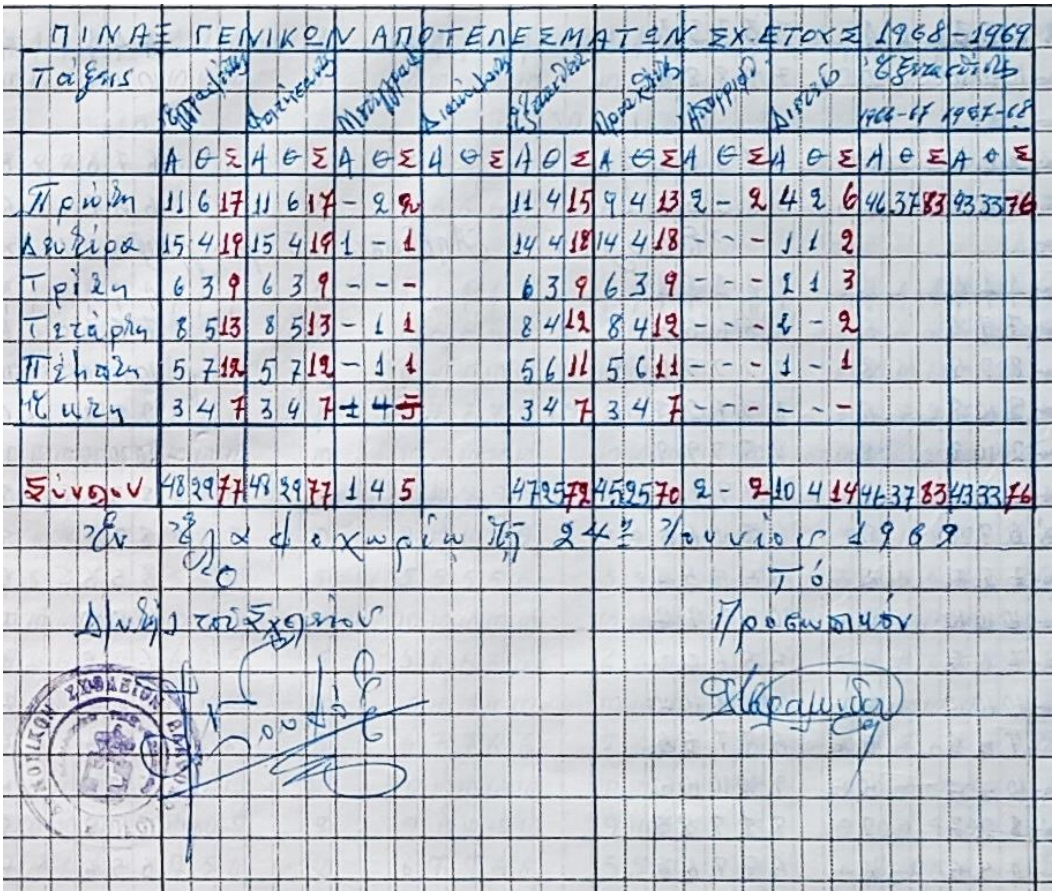

ΠΙΝΑΞ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧ. ΕΤΟΥΣ 1968-1969

Τάξεις	Εγγραμμένοι			Φοιτήσαντες			Μετεγγραφ.			Διαπιστάντες			Εξετασθέντες			Προαχθέντες			Απορριφ.			Διστάσ.			Εξετασθέντες 1966-67			Εξετασθέντες 1967-68		
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	11	6	17	11	6	17	-	2	2				11	4	15	9	4	13	2	-	2	4	2	6	46	37	83	43	33	76
Δευτέρα	15	4	19	15	4	19	1	-	1				14	4	18	14	4	18	-	-	-	1	1	2						
Τρίτη	6	3	9	6	3	9	-	-	-				6	3	9	6	3	9	-	-	-	2	1	3						
Τετάρτη	8	5	13	8	5	13	-	1	1				8	4	12	8	4	12	-	-	-	2	-	2						
Πέμπτη	5	7	12	5	7	12	-	1	1				5	6	11	5	6	11	-	-	-	1	-	1						
Ἕκτη	3	4	7	3	4	7	1	4	5				3	4	7	3	4	7	-	-	-	-	-	-						
Σύνολον	48	29	77	48	29	77	1	4	5				47	25	72	45	25	70	2	-	2	10	4	14	46	37	83	43	33	76

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 24ῃ Ἰουνίου 1969

Ὁ Δ/ντὴς τοῦ Σχολείου — Τὸ Προσωπικόν

Εικόνα 33. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1968 – 1969

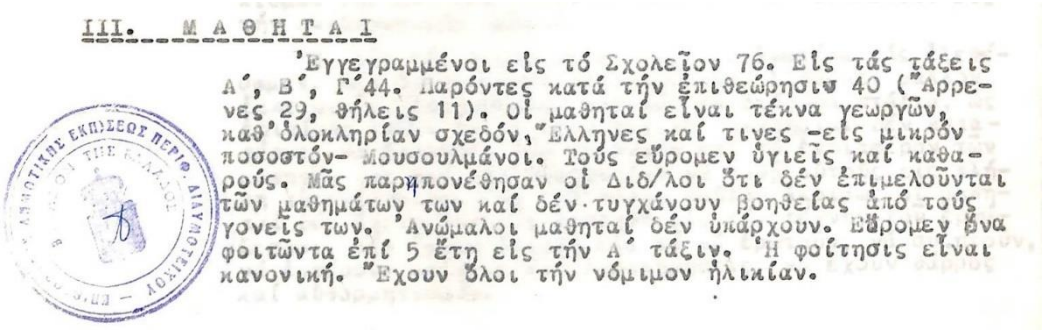

III. ΜΑΘΗΤΑΙ

Ἐγγεγραμμένοι εἰς τό Σχολεῖον 76. Εἰς τάς τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄44. Παρόντες κατά τήν ἐπιθεώρησιν 40 (Ἄρρενες 29, θήλεις 11). Οἱ μαθηταί εἶναι τέκνα γεωργῶν, καθ' ὁλοκληρίαν σχεδόν, Ἕλληνες καί τινες -εἰς μικρόν ποσοστόν- Μουσουλμάνοι. Τούς εὕρομεν ὑγιεῖς καί καθαρούς. Μᾶς παρηπονέθησαν οἱ Διδ/λοι ὅτι δέν ἐπιμελοῦνται τῶν μαθημάτων των καί δέν τυγχάνουν βοηθείας ἀπό τούς γονεῖς των. Ἀνώμαλοι μαθηταί δέν ὑπάρχουν. Εὕρομεν ἕνα φοιτῶντα ἐπί 5 ἔτη εἰς τήν Α΄ τάξιν. Ἡ φοίτησις εἶναι κανονική. Ἔχουν ὅλοι τήν νόμιμον ἡλικίαν.

Εικόνα 34. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1968 – 1969, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 98

Την τελευταία σχολική χρονιά της δεκαετίας του ’60, δηλαδή το 1969 – 1970, εγγράφηκαν 75 μαθητές και μαθήτριες στο σχολείο, όπως προκύπτει από το βιβλίο

Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977). [238] Το απόσπασμα που ακολουθεί εμφανίζει τα αριθμητικά δεδομένα ανά φύλο και τάξη.

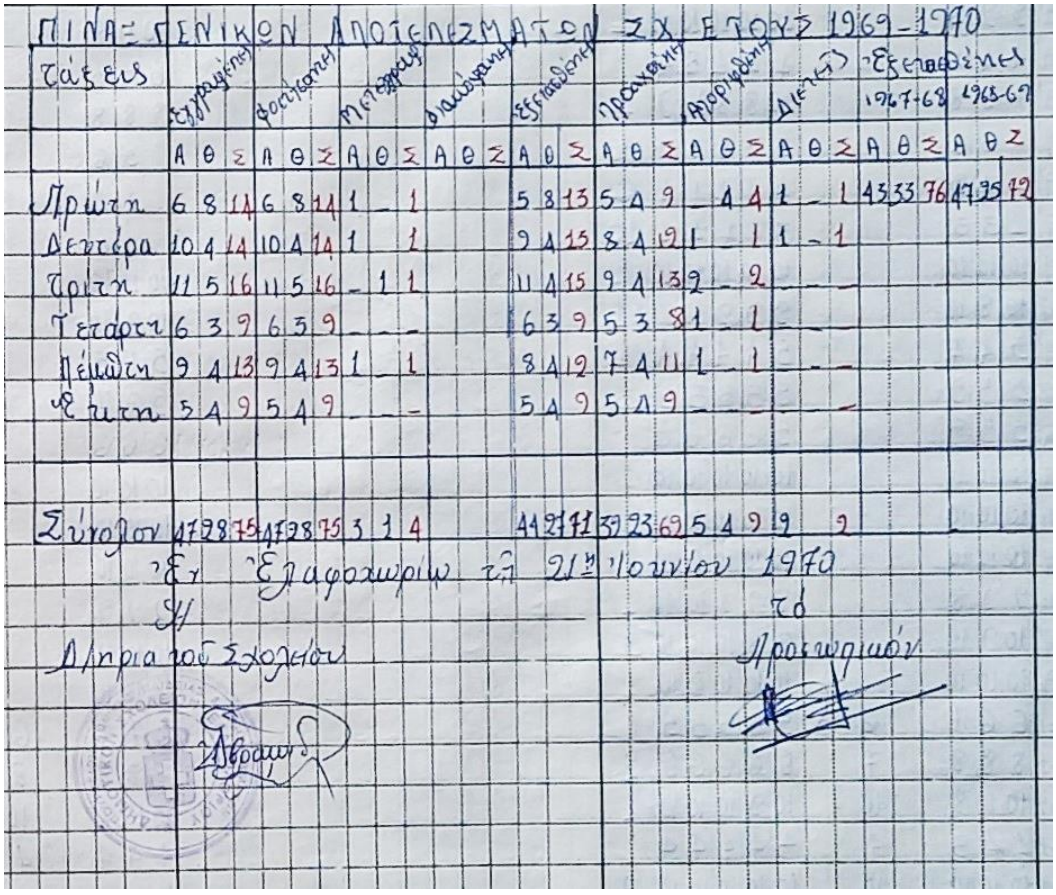
ΠΙΝΑΞ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧ. ΕΤΟΥΣ 1969-1970

Τάξεις	Εγγραφέντες			Φοιτήσαντες			Μεταβάσεις			Διαγραφέντες			Εξεταζόμενοι			Προαχθέντες			Αριθμήσαντες			Διεξ(ετάσεις)			Εξεταθεισες 1967-68		Εξεταθεισες 1968-69	
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ				
Πρώτη	6	8	14	6	8	14	1	-	1				5	8	13	5	Δ	9	-	4	4	1	-	1	43	33	76	47	25	72
Δευτέρα	10	4	14	10	4	14	1	-	1				9	4	13	8	4	12	1	-	1	1	-	1						
Τρίτη	11	5	16	11	5	16	-	1	1				11	4	15	9	4	13	2	-	2	-	-	-						
Τετάρτη	6	3	9	6	3	9	-	-	-				6	3	9	5	3	8	1	-	1	-	-	-						
Πέμπτη	9	4	13	9	4	13	1	-	1				8	4	12	7	4	11	1	-	1	-	-	-						
Έκτη	5	4	9	5	4	9	-	-	-				5	4	9	5	Δ	9	-	-	-	-	-	-						
Σύνολον	47	28	75	47	28	75	3	1	4				44	27	71	37	23	60	5	4	9	2	-	2						

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 21ῃ Ἰουνίου 1970

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Ὁ Προϊστάμενος

Εικόνα 35. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1969 – 1970

Ο πίνακας που ακολουθεί καθώς και το γράφημα, που τον αναπαριστά, παρουσιάζουν την αριθμητική εξέλιξη των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του ’60.

[238] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

Πίνακας 15. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του ‘60

Σχολικό Έτος	Αριθμός μαθητών
1960-1961	98
1961-1962	95
1962-1963	89 – 95*
1963-1964	93
1964-1965	100
1965-1966	96
1966-1967	98
1967-1968	81
1968-1969	76 – 77*
1969-1970	75

*απόκλιση στον αριθμό μαθητών μεταξύ της Έκθεσης του Επιθεωρητή και του Βιβλίου Γενικού Ελέγχου

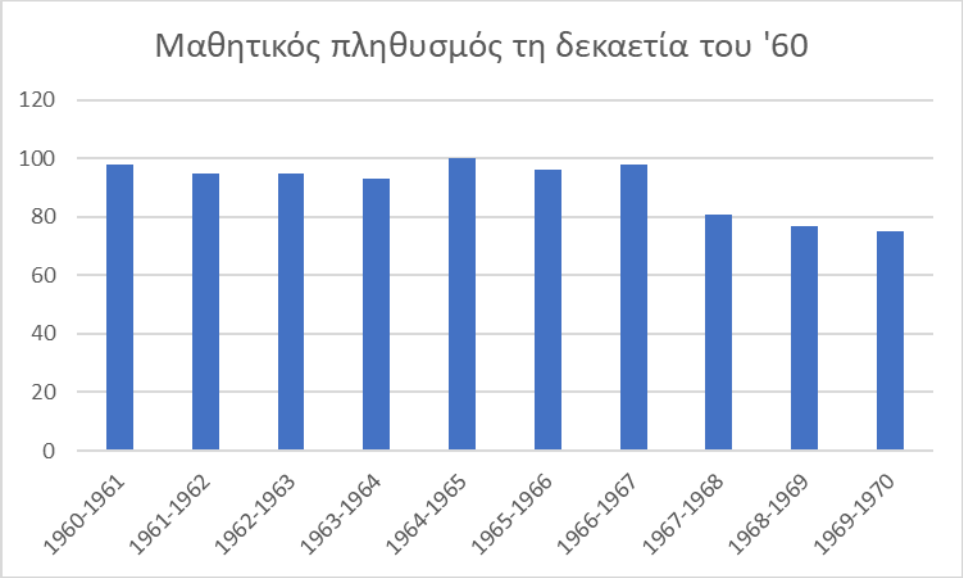

Γράφημα 4. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1960. Πηγή: Αξιολόγηση πληροφοριών από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελοι 94, 96, 98 και από τα σχολικά αρχεία Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) και Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

Μέσα στη δεκαετία του ’70 ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου παρουσίασε αξιοσημείωτη ελάττωση, όπως διαπιστώθηκε από τη μελέτη των αρχείων. Ο αριθμός των μαθητών περίπου μειώθηκε κατά το ήμισυ. Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των στοιχείων για κάθε σχολική χρονιά.

Το σχολικό έτος 1970 – 1971, σύμφωνα με τον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977), το σχολείο είχε 71 μαθητές. Συγκεκριμένα, υπήρχαν 39 αγόρια και 32 κορίτσια.[239] Η κατανομή τους ανά τάξη αναλύεται στον πίνακα γενικών αποτελεσμάτων που ακολουθεί.

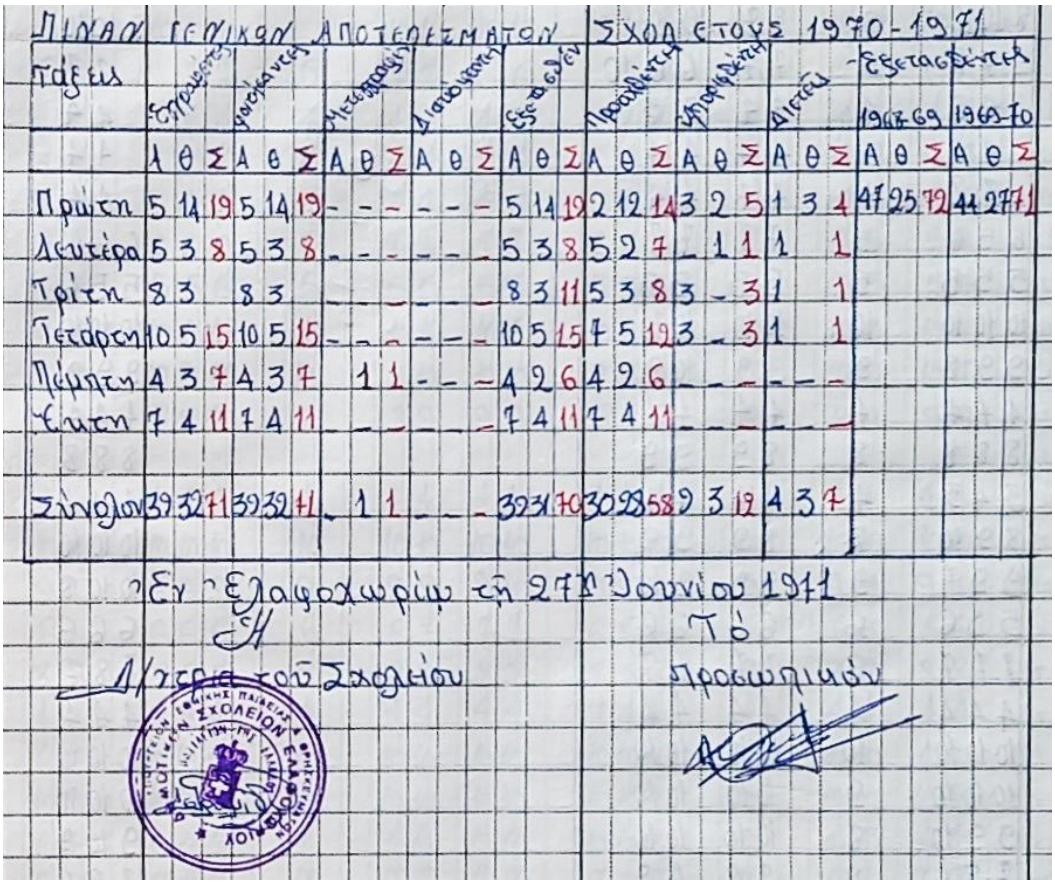

ΠΙΝΑΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛ ΕΤΟΥΣ 1970-1971

Τάξεις	Εγγραφέντες			Φοιτήσαντες			Μετεγγραφέντες			Διαπιστώθηκε			Εξετασθέντες			Προαχθέντες			Ιστορικοφθέντες			Διετέλ			Εξετασθέντες 1968-69			Εξετασθέντες 1969-70		
	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ	Α	Θ	Σ
Πρώτη	5	14	19	5	14	19	-	-	-	-	-	-	5	14	19	2	12	14	3	2	5	1	3	4	47	25	72	44	27	71
Δευτέρα	5	3	8	5	3	8	-	-	-	-	-	-	5	3	8	5	2	7	-	1	1	1		1						
Τρίτη	8	3		8	3		-	-	-	-	-	-	8	3	11	5	3	8	3	-	3	1		1						
Τετάρτη	10	5	15	10	5	15	-	-	-	-	-	-	10	5	15	7	5	12	3	-	3	1		1						
Πέμπτη	4	3	7	4	3	7		1	1	-	-	-	4	2	6	4	2	6	-	-	-	-	-	-						
Έκτη	7	4	11	7	4	11	-	-	-	-	-	-	7	4	11	7	4	11	-	-	-	-	-	-						
Σύνολον	39	32	71	39	32	71	-	1	1	-	-	-	39	31	70	30	28	58	9	3	12	4	3	7						

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 27ῃ Ἰουνίου 1971

Ἡ Δ/ντρια τοῦ Σχολείου

Τό Προσωπικόν

Εικόνα 36. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1970 – 1971

[239] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

Την επόμενη σχολική χρονιά, 1971 – 1972, ο αριθμός των μαθητών συρρικνώθηκε ακόμη περισσότερο. Όπως καταγράφηκε στο βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977), έφτασε στους 58.[240] Οι λεπτομέρειες για τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού εκείνης της χρονικής περιόδου παρατίθενται παρακάτω.

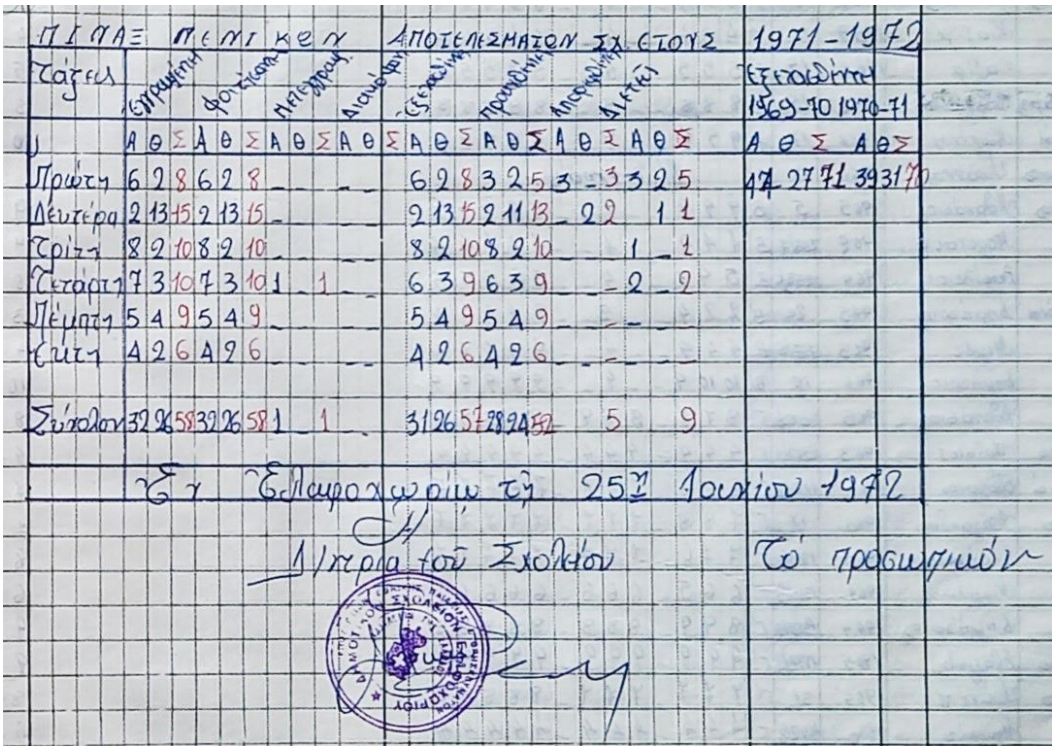

ΠΙΝΑΞ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1971 – 1972

Τάξεις	Γραφήματα		Φυσιοκρατικά		Πλέγματα		Διανοήματα		Εξεικονίσεις		Προσοχή		Αποστηθίσεις		Διηγήσεις		Εξετάσεις 1969-70		Εξετάσεις 1970-71			
	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ	Α	Θ		
Πρώτη	6	2	6	2					6	2	3	2	5	3			47	27	71	39	31	70
Δεύτερα	2	13	2	13					2	13	2	11	13		2	2	1	1				
Τρίτη	8	2	8	2					8	2	10	8	2	10			1	1				
Τετάρτη	7	3	7	3	1	1			6	3	9	6	3	9			2	2				
Πέμπτη	5	4	5	4					5	4	9	5	4	9								
Έκτη	4	2	6	4	2	6			4	2	6	4	2	6								
Σύνολον	32	26	58	32	26	58	1	1	31	26	57	28	24	52	5	5	9					

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 25ῃ Ἰουνίου 1972

Ἡ Μήτηρ τοῦ Σχολείου

Τὸ προσωπικόν

Εικόνα 37. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1971 – 1972

Ο αριθμός των μαθητών μειώθηκε και πάλι το σχολικό έτος που ακολουθήσε. Το 1972 – 1973 ο μαθητικός πληθυσμός του σχολείου έφτασε στους 51 μαθητές, όπως κατέδειξε ο Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).[241] Παρακάτω δίνονται αναλυτικά στοιχεία της σύνθεσης του πληθυσμού.

[240] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).
[241] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

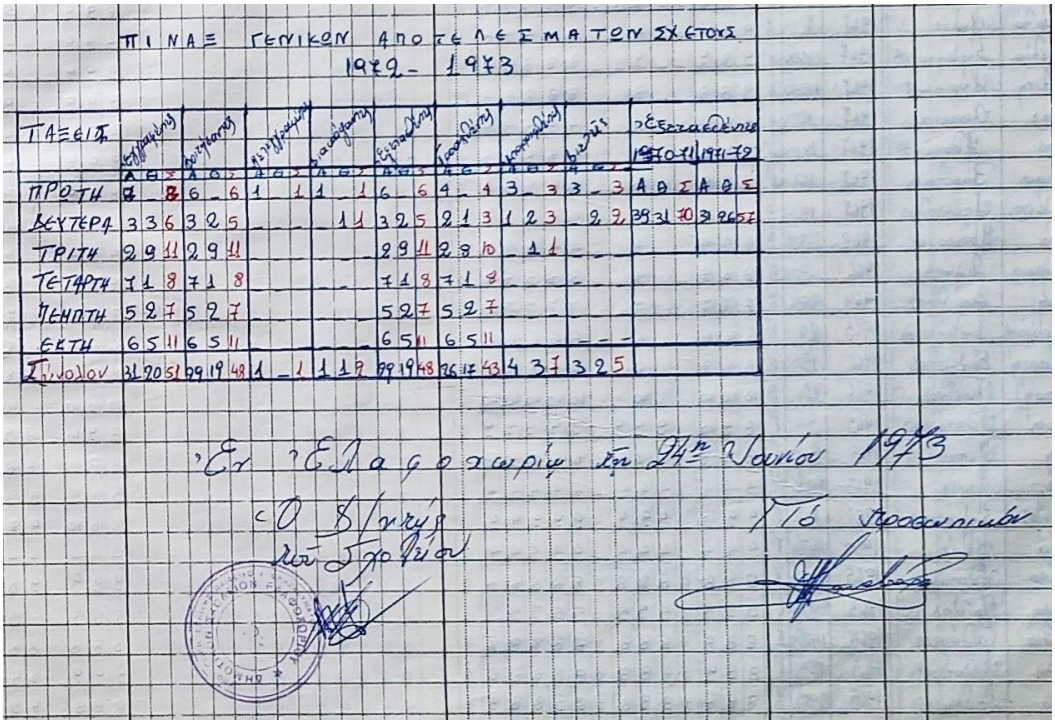

ΠΙΝΑΞ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΟΥΣ 1972 - 1973

ΤΑΞΕΙΣ	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Εξεταζόμενοι 1970-71 / 1971-72
	Α Β Σ	Α Β Σ	Α Β Σ	Α Β Σ	Α Β Σ	Α Β Σ	Α Β Σ	Α Β Σ Α Β Σ
ΠΡΩΤΗ	8 - 8	6 - 6	1 - 1	1 - 1	6 - 6	9 - 9	3 - 3	3 - 3 Α Β Σ Α Β Σ
ΔΕΥΤΕΡΑ	3 3 6	3 2 5	- - -	1 1 -	3 2 5	2 1 3	1 2 3	- 2 2 39 31 70 3 9 6 5 Σ
ΤΡΙΤΗ	2 9 11	2 9 11	- - -	- - -	2 9 11	2 8 10	- 1 1	- - -
ΤΕΤΑΡΤΗ	7 1 8	7 1 8	- - -	- - -	7 1 8	7 1 8	- - -	- - -
ΠΕΜΠΤΗ	5 2 7	5 2 7	- - -	- - -	5 2 7	5 2 7	- - -	- - -
ΕΚΤΗ	6 5 11	6 5 11	- - -	- - -	6 5 11	6 5 11	- - -	- - -
Σύνολον	31 20 51	29 19 48	1 - 1	1 1 2	29 19 48	26 17 43	4 3 7	3 2 5

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 24ῃ Ἰουνίου 1973

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Ὁ Προϊστάμενος

Εικόνα 38. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1972 – 1973

Από τη μελέτη του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) προέκυψε ότι το 1973 – 1974 το σύνολο των μαθητών στο σχολείο ήταν 50 μαθητές και πιο συγκεκριμένα ο αριθμός των αγοριών ήταν 32 και των κοριτσιών 18.[242] Η κατανομή τους ανά τάξη φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 16. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1973 – 1974. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1973 – 1974)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α’	9	3	12
Β’	5	2	7

[242] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

Γ’	3	2	5
Δ’	2	8	10
Ε’	7	1	8
ΣΤ’	6	2	8
ΣΥΝΟΛΟ	**32**	**18**	**50**

Η σχολική χρονιά 1974 – 1975 σημείωσε μεγάλη πτώση στον αριθμό των μαθητών, οι οποίοι έφτασαν στους 38, κατά το τηρούμενο βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).[243] Η διάρθρωσή τους κατά φύλο και τάξη αναφέρεται στη συνέχεια.

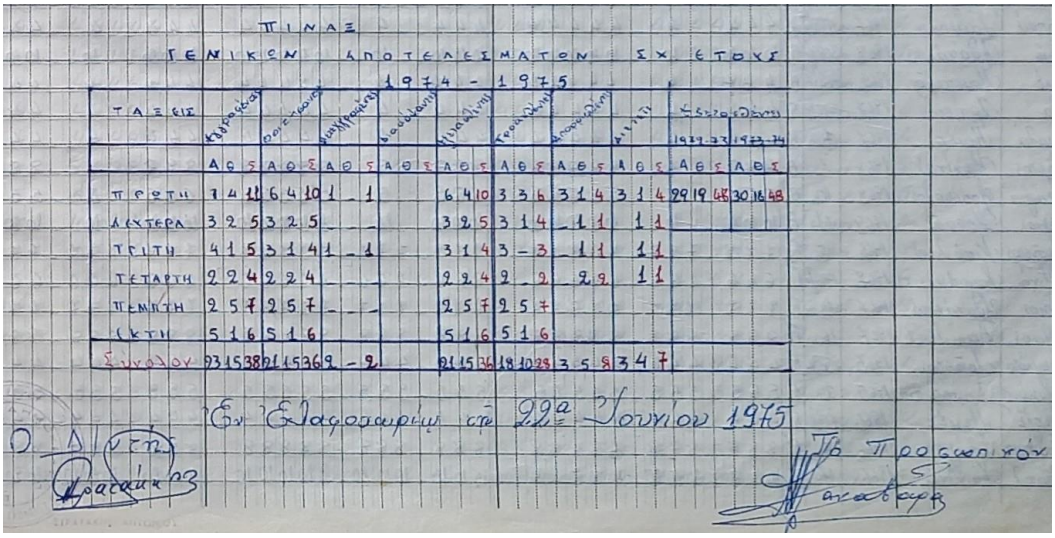
ΠΙΝΑΞ
ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧ. ΕΤΟΥΣ 1974 - 1975

ΤΑΞΕΙΣ	Κατηχήσεως	Ιστορίας	Μαθημ/κών	Ευαγγελίου	Αγιολογίου	Προφορικών	Δοκιμασιών	Διαγωνισμ.	Σύνολα Φοιτ. 1973-74	1974-75
	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ
ΠΡΩΤΗ	1 4 11	6 4 10	1 - 1		6 4 10	3 3 6	3 1 4	3 1 4	29 19 48	30 16 46
ΔΕΥΤΕΡΑ	3 2 5	3 2 5	- - -		3 2 5	3 1 4	- 1 1	1 1		
ΤΡΙΤΗ	4 1 5	3 1 4	1 - 1		3 1 4	3 - 3	- 1 1	1 1		
ΤΕΤΑΡΤΗ	2 2 4	2 2 4	- - -		2 2 4	2 - 2	- 2 2	1 1		
ΠΕΜΠΤΗ	2 5 7	2 5 7	- - -		2 5 7	2 5 7				
ΕΚΤΗ	5 1 6	5 1 6			5 1 6	5 1 6				
Σύνολον	93 15 38	21 15 36	- 2 -		21 15 36	18 10 28	3 5 8	3 4 7		

Εν Ελαφοχωρίω τη 22α Ιουνίου 1975

Ο Διευθ.

Το Προσωπικόν

Εικόνα 39. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1974 – 1975

Ο αριθμός των μαθητών αυξήθηκε ελαφρώς στις σχολικές χρονιές που ακολούθησαν μέχρι τη λήξη της δεκαετίας του ’70. Ειδικότερα, το 1975 – 1976, το βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) κατέδειξε ότι οι μαθητές του σχολείου ήταν 39. Με την κατανομή των φύλων να

[243] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

είναι σχεδόν ισότιμη, δηλαδή 20 αγόρια και 19 κορίτσια.[244] Ο αριθμός των μαθητών και μαθητριών ανά τάξη αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα.

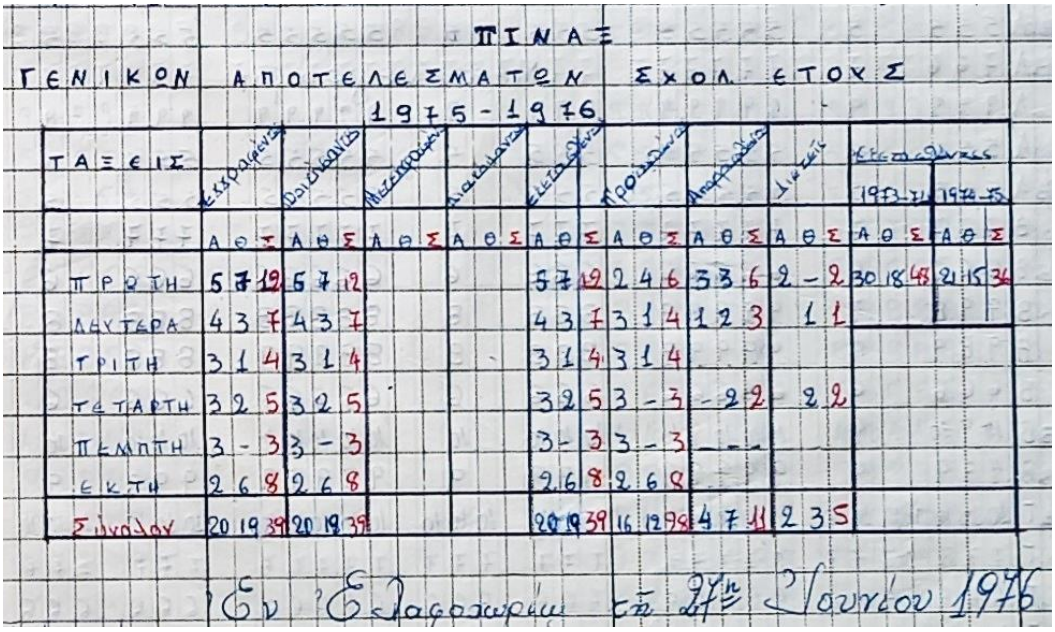

ΠΙΝΑΞ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ

1975 - 1976

ΤΑΞΕΙΣ	Εκκρεμένες	Δοκιμάζοντες	Μετεκρεμένες	Διακοπέντες	Ελεγχόμενες	Προσελθόντες	Απορριφθέντες	Διαγεύς	Κατεσταλμένες 1973-74	Κατεσταλμένες 1974-75
	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ
ΠΡΩΤΗ	5 7 12	5 7 12			5 7 12	2 4 6	3 3 6	2 - 2	30 18 48	21 15 36
ΔΕΥΤΕΡΑ	4 3 7	4 3 7			4 3 7	3 1 4	1 2 3	1 1		
ΤΡΙΤΗ	3 1 4	3 1 4			3 1 4	3 1 4				
ΤΕΤΑΡΤΗ	3 2 5	3 2 5			3 2 5	3 - 3	- 2 2	2 2		
ΠΕΜΠΤΗ	3 - 3	3 - 3			3 - 3	3 - 3	- - -			
ΕΚΤΗ	2 6 8	2 6 8			2 6 8	2 6 8				
Σύνολον	20 19 39	20 19 39			20 19 39	16 12 28	4 7 11	2 3 5		

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 27ῇ Ἰουνίου 1976

Εικόνα 40. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1975 – 1976

Το σχολικό έτος 1976 – 1977 ο πληθυσμός του σχολείου ανήλθε στους 41 μαθητές με 24 αγόρια και 17 κορίτσια.[245] Στον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977), απόσπασμα του οποίου ακολουθεί, φαίνονται αναλυτικά οι αριθμοί των μαθητών με ανάλυση του φύλου ανά τάξη.

[244] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).
[245] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977).

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ
1976 - 1977

ΤΑΞΕΙΣ	Μαθητές που χρωστήσαν	Μαθητές που φοίτησαν	Μαθητές που μετεγραφήσαν	Μαθητές που διακόψαν	Μαθητές που ετετάσθησαν	Μαθητές που προάγθηκαν	Μαθητές που μεταφέρθηκαν	Διετείς	Μαθητές που ετετάσθησαν 1974-75	1975-76
	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ	Α Θ Σ
ΠΡΩΤΗ	8 8 16	8 8 16	- 1 1		8 7 15	6 4 10	2 3 5	2 2 4	21 15 36	24 16 40
ΔΕΥΤΕΡΑ	3 4 7	3 4 7			3 4 7	3 4 7		1 1 2		
ΤΡΙΤΗ	3 1 4	3 1 4			3 1 4	3 1 4				
ΤΕΤΑΡΤΗ	3 4 7	3 4 7			3 4 7	3 2 5	- 2 2	- 2 2		
ΠΕΜΠΤΗ	4 - 4	4 - 4			4 - 4	4 - 4				
ΕΚΤΗ	3 - 3	3 - 3			3 - 3	3 - 3				
Σύνολον	24 17 41	24 17 41	- 1 1		24 16 40	22 11 33	2 5 7	3 5 8		

Ἐλαφοχώρ, 20 Ἰουνίου 1977

Ὁ Διευθυντής

Το Προσωπικό

Μαστέλλα Λαμπρινή

Εικόνα 41. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1976 – 1977

Ο αριθμός των μαθητών παρέμεινε ο ίδιος και την επόμενη σχολική χρονιά, 1977 – 1978. 41 μαθητές και μαθήτριες αποτελούσαν το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, σύμφωνα με τον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).[246] Τα στοιχεία των μαθητών ανά φύλο και τάξη παρουσιάζονται παρακάτω.

Πίνακας 17. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1977 – 1978. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1977 – 1978)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	5	6	11
Β'	6	3	9
Γ'	3	4	7
Δ'	4	1	5
Ε'	2	3	5

[246] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

ΣΤ'	4	0	4
ΣΥΝΟΛΟ	**24**	**17**	**41**

Κατά το επόμενο σχολικό έτος, 1978 – 1979 παρατηρήθηκε μικρή αύξηση στον αριθμό των μαθητών στο σχολείο. Σύμφωνα με το βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988), οι μαθητές ανήλθαν στους 43.[247] Ο διαχωρισμός τους ανά φύλο και τάξη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 18. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1978 – 1979. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1978 – 1979)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α’	5	4	9
Β’	2	3	8
Γ’	6	3	9
Δ’	2	4	6
Ε’	4	1	5
ΣΤ’	3	3	6
ΣΥΝΟΛΟ	**22**	**21**	**43**

Κατά την τελευταία σχολική περίοδο της δεκαετίας του ’70, δηλαδή 1979 – 1980, καταγράφηκε αισθητή μείωση του μαθητικού πληθυσμού του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Η μελέτη του βιβλίου Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988) κατέδειξε ότι οι μαθητές του σχολείου ήταν

[247] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

38. [248] Περισσότερες λεπτομέρειες για τη διάκριση κατά φύλο και τάξη παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Πίνακας 19. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1979 – 1980. Πηγή: Βιβλίο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1979 – 1980)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	3	4	7
Β'	1	5	6
Γ'	2	4	6
Δ'	6	2	8
Ε'	2	3	5
ΣΤ'	4	2	6
ΣΥΝΟΛΟ	**18**	**20**	**38**

Η εξέταση των αρχείων που προαναφέρθηκαν έδειξε ότι μέσα στη δεκαετία του ‘70 η συρρίκνωση του πληθυσμού των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ήταν αρκετά μεγάλη. Από τους 71 μαθητές το 1970 – 1971 έφτασαν στους 38 το 1979 – 1980. Παρακάτω παρουσιάζεται για τη δεκαετία του ’70 το σύνολο των μαθητών ανά σχολικό έτος και απεικονίζεται με γράφημα η σταδιακή μείωση του αριθμού των μαθητών.

Πίνακας 20. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του ‘70

Σχολικό Έτος	Αριθμός μαθητών
1970-1971	71
1971-1972	58
1972-1973	51

[248] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

1973-1974	50
1974-1975	38
1975-1976	39
1976-1977	41
1977-1978	41
1978-1979	43
1979-1980	38

Γράφημα 5. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1970. Πηγή: Αξιολόγηση πληροφοριών από τα σχολικά αρχεία Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) και Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Η μείωση του αριθμού των μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του ’80. Η αδιάκοπη συρρίκνωση του μαθητικού πληθυσμού, όπως καταγράφηκε στην έρευνα του αρχείου Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988), οδήγησε στη διακοπή της λειτουργίας του σχολείου.

Στις αρχές της δεκαετίας του ’80, ο αριθμός των μαθητών διατηρήθηκε σταθερός στους 31.[249] Τα ακριβή αριθμητικά δεδομένα για τον μαθητικό πληθυσμό, μαζί με την κατανομή κατά φύλο και τάξη ανά σχολικό έτος παρατίθενται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 21. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1980 – 1981. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1980 – 1981)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	4	1	5
Β'	1	4	5
Γ'	1	6	7
Δ'	2	3	5
Ε'	4	0	4
ΣΤ'	2	3	5
ΣΥΝΟΛΟ	**14**	**17**	**31**

Πίνακας 22. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1981 – 1982. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1981 – 1982)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	1	4	5
Β'	4	1	5
Γ'	1	4	5

[249] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Δ'	1	6	7
Ε'	2	3	5
ΣΤ'	4	0	4
ΣΥΝΟΛΟ	**13**	**18**	**31**

Πίνακας 23. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1982 – 1983. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1982 – 1983)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	6	0	6
Β'	1	3	4
Γ'	4	1	5
Δ'	1	4	5
Ε'	2	4	6
ΣΤ'	2	3	5
ΣΥΝΟΛΟ	**16**	**15**	**31**

Κατά το σχολικό έτος 1983 – 1984, όπως καταγράφηκε στο αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988), υπήρξε νέα μείωση στον αριθμό των μαθητών. Οι μαθητές και οι μαθήτριες του σχολείου ήταν πλέον 28.[250] Οι λεπτομέρειες της σύνθεσης του μαθητικού πληθυσμού εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα.

[250] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Πίνακας 24. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1983 – 1984. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1983 – 1984)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α'	1	1	2
Β'	6	0	6
Γ'	1	3	4
Δ'	4	1	5
Ε'	1	4	5
ΣΤ'	2	4	6
ΣΥΝΟΛΟ	**15**	**13**	**28**

Το επόμενο σχολικό έτος, 1984 – 1985, η μείωση του αριθμού των μαθητών συνεχίστηκε. Από την έρευνα στον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988) προέκυψε ότι ο αριθμός των μαθητών είχε περιοριστεί στους 25.[251]

Πίνακας 25. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1984 – 1985. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1984 – 1985)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α’	2	2	4
Β’	1	2	3
Γ’	4	0	4

[251] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Δ’	3	3	6
Ε’	2	2	4
ΣΤ’	1	3	4
ΣΥΝΟΛΟ	**13**	**12**	**25**

Ο μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου μειώθηκε ακόμη περισσότερο το επόμενο σχολικό έτος, 1985 – 1986. Από τη μελέτη του αρχείου Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988) διαπιστώθηκε ότι ο αριθμός των μαθητών είχε πέσει στους 19. Οι μαθητές ανά τάξη κυμαίνονταν από 1 έως 5.[252] Παρακάτω αναλύονται τα αριθμητικά δεδομένα του μαθητικού πληθυσμού κατά φύλο και τάξη.

Πίνακας 26. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1985 – 1986. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1985 – 1986)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α’	2	3	5
Β’	2	3	5
Γ’	1	1	2
Δ’	3	0	3
Ε’	1	2	3
ΣΤ’	0	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	**9**	**10**	**19**

Το επόμενο σχολικό έτος, 1986 – 1987, καταγράφηκε περαιτέρω μείωση στον αριθμό των μαθητών. Σύμφωνα με τον Γενικό Έλεγχο Δημοτικού Σχολείου

[252] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Ελαφοχωρίου (1977 – 1988), ο μαθητικός πληθυσμός είχε περιοριστεί στους 16, χωρίς κανένα μαθητή στη Δ΄ τάξη, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.[253]

Πίνακας 27. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1986 – 1987. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1986 – 1987)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α’	1	2	3
Β’	0	2	2
Γ’	2	3	5
Δ’	0	0	0
Ε’	3	0	3
ΣΤ’	1	2	3
ΣΥΝΟΛΟ	**7**	**9**	**16**

Το 1987 – 1988 ήταν η τελευταία σχολική χρονιά κατά την οποία λειτούργησε το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου καθώς ο πληθυσμός των μαθητών είχε κατέβει στους 14. Ο αριθμός των αγοριών στο σχολείο ήταν μόλις 4, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα που προέκυψε από την ανάλυση των δεδομένων του Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).[254]

[253] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).
[254] Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Πίνακας 28. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1987 – 1988. Πηγή: Αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ (ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1987 – 1988)			
ΤΑΞΗ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Α’	0	2	2
Β’	0	4	4
Γ’	0	2	2
Δ’	2	2	4
Ε’	0	0	0
ΣΤ’	2	0	2
ΣΥΝΟΛΟ	**4**	**10**	**14**

Η καθοδική πορεία του μαθητικού πληθυσμού του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, όπως αναπαρίσταται στον πίνακα και στο γράφημα που ακολουθεί είχε ως αποτέλεσμα την παύση της λειτουργίας του σχολείου. Τα τελευταία δεδομένα για τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού του σχολείου εντοπίστηκαν στο αρχείο Γενικού Ελέγχου Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988) και αφορούσαν στο σχολικό έτος 1987 – 1988. Έκτοτε δεν έχουν καταγραφεί άλλα δεδομένα.

Πίνακας 29. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του ‘80

Σχολικό Έτος	Αριθμός μαθητών
1980-1981	31
1981-1982	31
1982-1983	31
1983-1984	28
1984-1985	25
1985-1986	19
1986-1987	16
1987-1988	14

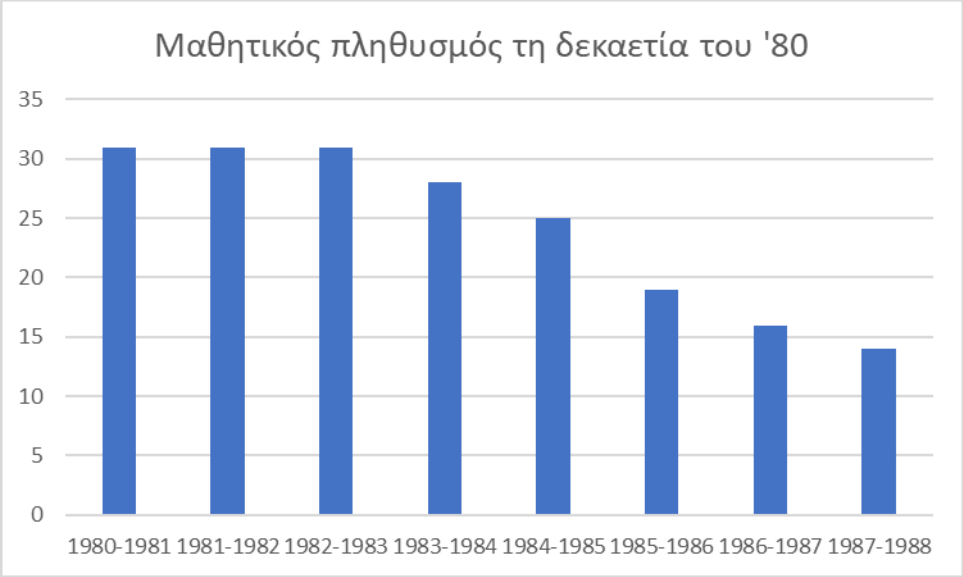

Γράφημα 6. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1980. Πηγή: Αξιολόγηση πληροφοριών από το σχολικό αρχείο Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

Η διαχρονική πορεία του μαθητικού πληθυσμού του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, από την ίδρυσή του μέχρι και την τελευταία σχολική χρονιά της λειτουργίας του, αποτυπώνεται με σαφήνεια στο παρακάτω γράφημα, το οποίο καταγράφει τις σημαντικές μεταβολές του αριθμού των μαθητών.

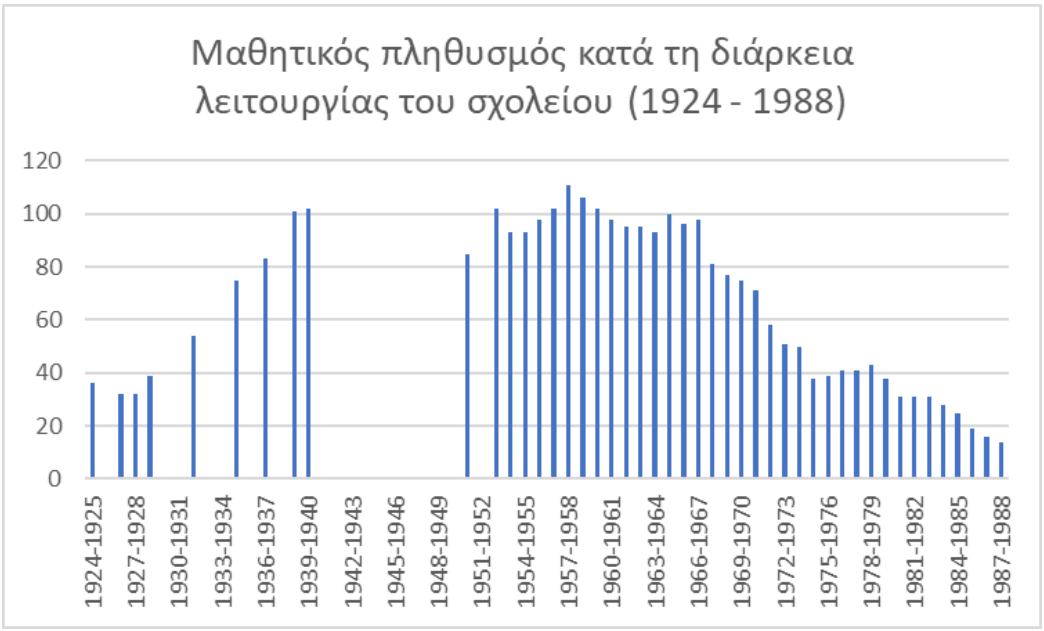

Γράφημα 7. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου (1924 – 1988). Πηγή: Αξιολόγηση

πληροφοριών από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελοι 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 96, 98 και από τα σχολικά αρχεία Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963), Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) και Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988).

5.3. Οι σημαντικότερες δραστηριότητες του σχολείου τις δεκαετίες λειτουργίας του

Εκτός από την παροχή βασικής εκπαίδευσης, το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ανέπτυξε δραστηριότητες που συνέβαλαν στην ενίσχυση της κοινότητας και της πολιτιστικής ταυτότητας των μαθητών. Από τη μελέτη των αρχείων και των δεδομένων που συλλέχθηκαν μέσω των συνεντεύξεων, προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια των δεκαετιών λειτουργίας του, το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου διοργάνωνε ποικίλες εκδηλώσεις, όπως γιορτές, παρελάσεις, θεατρικές παραστάσεις, γυμναστικές επιδείξεις και σχολικές εκδρομές, ενώ υπήρχε και σχολικός κήπος.

5.3.1. Γιορτές και Παρελάσεις

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου πραγματοποιούσε γιορτές και παρελάσεις κατά τον εορτασμό των Εθνικών Επετείων. Οι μαθητές ντυμένοι συνήθως με παραδοσιακές στολές απήγγειλαν ποιήματα εντός της σχολικής αίθουσας παρουσία των γονέων αλλά και κατοίκων του χωριού. Άλλοτε, φορώντας παραδοσιακές ενδυμασίες συμμετείχαν σε θεατρικές παραστάσεις, τις οποίες παρουσίαζαν στο κοινό. Οι δράσεις αυτές επιβεβαιώνονται τόσο από το μελετώμενο φωτογραφικό υλικό όσο κι από τις μαρτυρίες των συνεντευξιαζόμενων.

Σ1: ...Επίσης, τις γιορτές κάναμε… λέγαμε ποιήματα, κάναμε διαλόγους, λέγαμε σκετς, μαζεύονταν ο κόσμος εκεί πέρα… εεε… ήμασταν μικροί ηθοποιοί!

Σ2: ...Επίσης, συμμετείχαμε, λέγαμε ποιήματα σε εθνικές γιορτές, 28 Οκτωβρίου και 25 Μαρτίου. Είχαμε και κάποια σκετς που παρομοιάζαμε τον Κίτσο Τζαβέλα, τον Καραϊσκάκη, τον Κολοκοτρώνη και όλους τους ήρωες που υπήρχαν μέχρι τότε, που τους ξέραμε…

Σ4: … Επίσης, είχαμε πάρα πολλά θεατρικά. Στα θεατρικά συμμετείχανε… 25η Μαρτίου, 28η Οκτωβρίου… Ανεβάζαμε θεατρική παράσταση και συμμετείχαμε οι περισσότεροι. Τα σκηνικά τα κάναμε όλοι. Κουβαλούσαμε υλικά από το σπίτι, κουβέρτες που βάζαμε για να καλύψουμε τη σκηνή, τραπέζια… ό,τι χρειαζόταν… Συμμετείχε όλο το χωριό στα σκηνικά και όταν έρχονταν πλέον να απολαύσουνε τη θεατρική παράσταση ήτανε μία μεγάλη γιορτή. Συνήθως, επειδή δε χωρούσε και το σκηνικό και τους μαθητές και τους καλεσμένους τους γονείς, συνήθως το κάναμε στις αποθήκες που ήταν παραδίπλα από το σχολείο… Του συνεταιρισμού οι αποθήκες… Και διαμορφώνονταν ο χώρος και συμμετείχε όλο το χωριό σε αυτές τις εκδηλώσεις και το απολαμβάναμε και περνούσαμε ωραία…

Εικόνα 42. Απαγγελία ποιημάτων στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 1970. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Απόστολου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 43. Απαγγελία ποιήματος από μαθήτρια του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τον εορτασμό της επετείου της 25ης Μαρτίου το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 44. Σχολική θεατρική παράσταση του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1970. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Την ημέρα των Εθνικών Επετείων πραγματοποιούνταν παρέλαση των μαθητών. Προηγούνταν η κατάθεση των στεφάνων μπροστά στο μνημείο των Ηρώων και η απαγγελία των ποιημάτων των μαθητών. Στη συνέχεια, ακολουθούσε η παρέλαση στον δρόμο μπροστά από το Μνημείο των Ηρώων και την Κοινότητα παρουσία των κατοίκων του χωριού. Η συμμετοχή των κατοίκων στις εκδηλώσεις των εθνικών επετείων ήταν μεγάλη και επιβεβαιώνεται από τις παρακάτω φωτογραφίες.

Εικόνα 45. Απαγγελία ποιήματος από μαθήτρια του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1971 στο μνημείο των Ηρώων. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 46. Εορτασμός εθνικής επετείου το 1978. Φωτογραφικό αρχείο Τασμαλάκη Χαράλαμπου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 47. Παρέλαση και κατάθεση στεφάνου στο μνημείο των ηρώων το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 48. Κατάθεση στεφάνου στο Ελαφοχώρι με παρουσία μαθητών το 1976. Φωτογραφικό αρχείο Χατζάκη Δάφνης. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 49. Παρέλαση μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1965. Φωτογραφικό αρχείο Παπαδοπούλου Μάρθας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 50. Παρέλαση μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

5.3.2. Γυμναστικές επιδείξεις

Με τη λήξη της σχολικής χρονιάς οι μαθητές λάμβαναν το ενδεικτικό ως επίσημο έγγραφο που πιστοποιούσε την ολοκλήρωση της φοίτησής τους, ενώ λίγο νωρίτερα διοργανώνονταν γυμναστικές επιδείξεις, οι οποίες αποτελούσαν σημαντική εκδήλωση του σχολείου.

Οι φωτογραφίες που μελετήθηκαν, τα αρχεία από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου και τα δεδομένα των συνεντεύξεων φανέρωσαν ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες του σχολείου ντυμένοι ομοιόμορφα εκτελούσαν γυμναστικές ασκήσεις με συντονισμό, συμμετείχαν σε αγωνίσματα, χόρευαν παραδοσιακούς χορούς και λάμβαναν μέρος σε αθλητικά παιχνίδια. Στο τέλος των γυμναστικών επιδείξεων, οι νικητές των αγωνισμάτων στεφανώνονταν με δάφνινο στεφάνι και έπαιρναν έπαινο από τον δάσκαλο του σχολείου ως τιμητική αναγνώριση της προσπάθειάς τους. Η συμμετοχή των κατοίκων σε αυτήν τη σπουδαία εορταστική εκδήλωση του σχολείου ήταν μαζική και υποδηλώνει τη βαθιά σχέση του σχολείου με την τοπική κοινωνία. Η ενεργή παρουσία τους μαρτυρά την υποστήριξή τους προς το

σχολείο ως ένα σημαντικό στοιχείο της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής της κοινότητας.

ΑΥΞΟΝΤΕΣ ΑΡΙΘΜΟΙ:
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ
ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΓΕΝ. ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΙΣΤΟΠ. ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΙΒΛ. ΔΑΜΑΛΙΣΜΟΥ
ΜΗΤΡ. ΔΗΜΟΥ Ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣ. 1947

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΝ

Ο μαθητής
ἐξ Ἐλαφοχωρίου ἐτῶν 9 πατρὸς γεωργοῦ
διακούσας πάντα τὰ μαθήματα τῆς Τρίτης τάξεως
τοῦ σχολείου τούτου κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1955 –1956
καὶ τὰς νομίμους ἐξετάσεις ὑποστὰς ἐκρίθη ἄξιος προαγω-
γῆς μὲ τὸν γενικὸν βαθμὸν
καὶ διαγωγὴν
φέρεται ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν Δῆμον ἢ Κοινότητα Ἐλαφοχωρίου
ὑπ' αὔξ. ἀριθ. καὶ ἔτος γεννήσεως 1947 ἔχει δὲ δαμα-
λισθῇ κατὰ τὸ ἔτος

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 24 Ἰουνίου 1956

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἐνεγράφη ὑπ' αὔξ. ἀριθ. μαθητολογίου 23
Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 17 9 1956
Διευθυντ

Ἐκδοτικὸς Οἶκος Μ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΥΙΟΙ Ἀριστοτέλους 31—Θεσσαλονίκη

Εικόνα 51. Ενδεικτικό του 1956 από μαθητή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Φωτογραφικό αρχείο: Μαρίας Σταθάκη

ΑΥΞΟΝΤΕΣ ΑΡΙΘΜΟΙ:
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ
ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΓΕΝ. ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΙΣΤΟΠ. ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΙΒΛ. ΔΑΜΑΛΙΣΜΟΥ
ΜΗΤΡ. ΔΗΜΟΥ ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣ. 1951

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
Ελαφοχωρίου
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ Διδ. τείχου

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΝ

Ο μαθητής
ἐξ Ἐλαφοχωρίου ἐτῶν 9 πατρὸς γεωργοῦ
διακούσας πάντα τὰ μαθήματα τῆς Τρίτης Γ τάξεως
τοῦ σχολείου τούτου κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1959 - 1960
καὶ τὰς νομίμους ἐξετάσεις ὑποστάς ἐκρίθη ἀξίως προαγω-
γῆς μὲ τὸν γενικὸν βαθμὸν
καὶ διαγωγὴν
φέρεται ἐγγεγραμμένος εἰς τὴν Δῆμον-ἢ Κοινότητα Ἐλαφοχωρίου
ὑπ' αὐξ. ἀριθ. καὶ ἔτος γεννήσεως 1951 ἔχει δὲ δαμα-
λισθῆ κατὰ τὸ ἔτος

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 26η Ἰουλίου 1960

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἐνεγράφη ὑπ' αὐξ. ἀριθ. μαθητολογίου
Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 1-9-1960
Διευθυντ

Ἐκδοτικὸς Οἶκος: Μ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΥΙΟΙ, Θεσσαλονίκη

Εικόνα 52. Ενδεικτικό του 1960 από μαθητή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Φωτογραφικό αρχείο: Μαρίας Σταθάκη

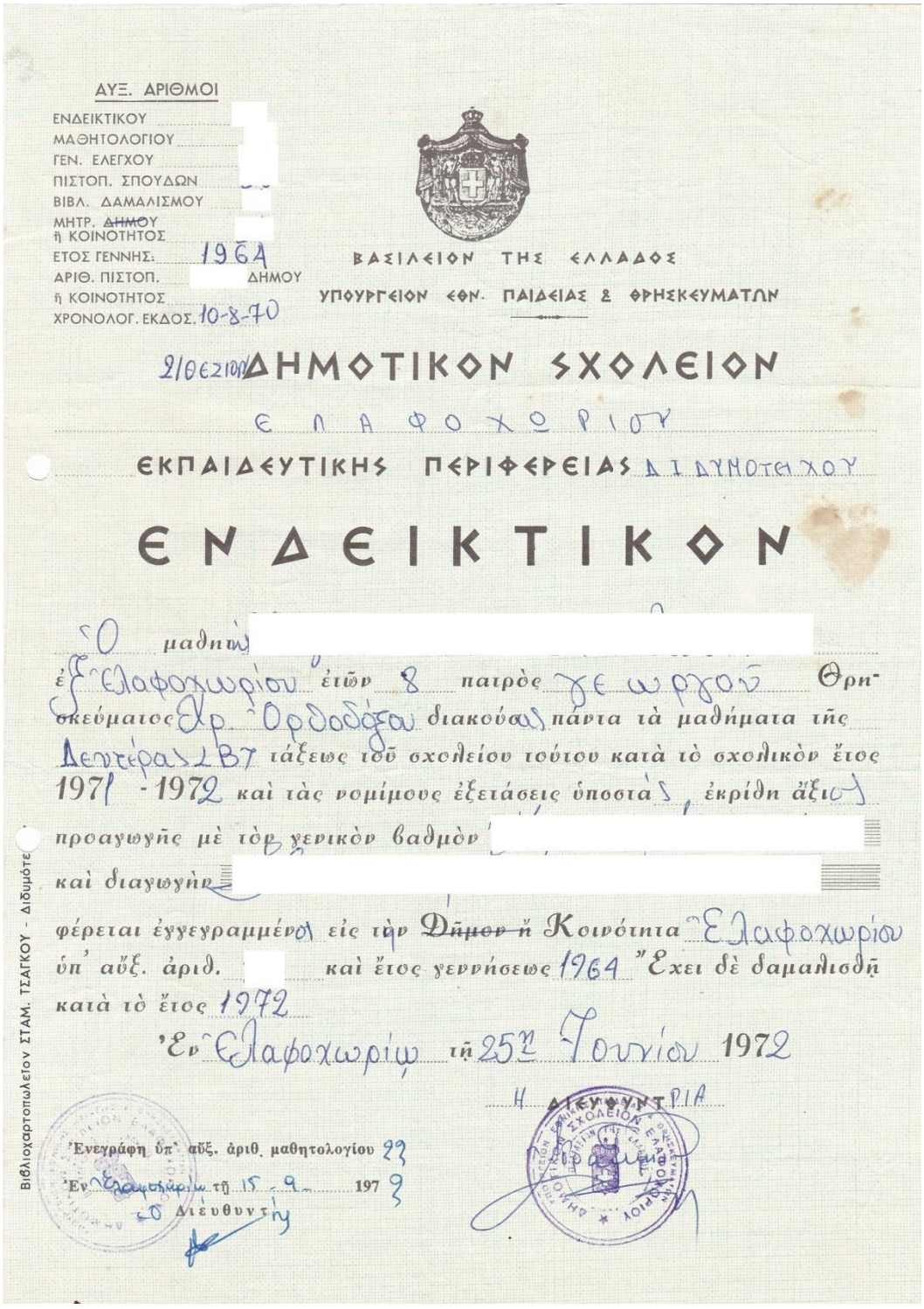

ΑΥΞ. ΑΡΙΘΜΟΙ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ
ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΓΕΝ. ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΙΣΤΟΠ. ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΙΒΛ. ΔΑΜΑΛΙΣΜΟΥ
ΜΗΤΡ. ~~ΔΗΜΟΥ~~ ἢ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣ: 1964
ΑΡΙΘ. ΠΙΣΤΟΠ. ΔΗΜΟΥ ἢ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΧΡΟΝΟΛΟΓ. ΕΚΔΟΣ. 10-8-70

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

2/θέσιου ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΝ

Ὁ μαθητὴς [redacted]
ἐξ Ἐλαφοχωρίου ἐτῶν 8 πατρὸς γεωργοῦ Θρησκεύματος Ὀρθοδόξου διακούσας πάντα τὰ μαθήματα τῆς Δευτέρας ΣΒ7 τάξεως τοῦ σχολείου τούτου κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1971 - 1972 καὶ τὰς νομίμους ἐξετάσεις ὑποστάς, ἐκρίθη ἄξιος προαγωγῆς μὲ τὸν γενικὸν βαθμὸν [redacted]
καὶ διαγωγὴν [redacted]
φέρεται ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν ~~Δῆμον ἢ~~ Κοινότητα Ἐλαφοχωρίου ὑπ' αὐξ. ἀριθ. [redacted] καὶ ἔτους γεννήσεως 1964 Ἔχει δὲ δαμαλιοδῆ κατὰ τὸ ἔτος 1972

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 25ῃ Ἰουνίου 1972

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Ἐνεγράφη ὑπ' αὐξ. ἀριθ. μαθητολογίου 23
Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 15-9- 197 3
Ὁ Διευθυντὴς

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ

Βιβλιοχαρτοπωλείον ΣΤΑΜ. ΤΣΑΓΚΟΥ - Διδυμότειχον

Εικόνα 53. Ενδεικτικό του 1972 από μαθητή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Φωτογραφικό αρχείο: Μαρίας Σταθάκη

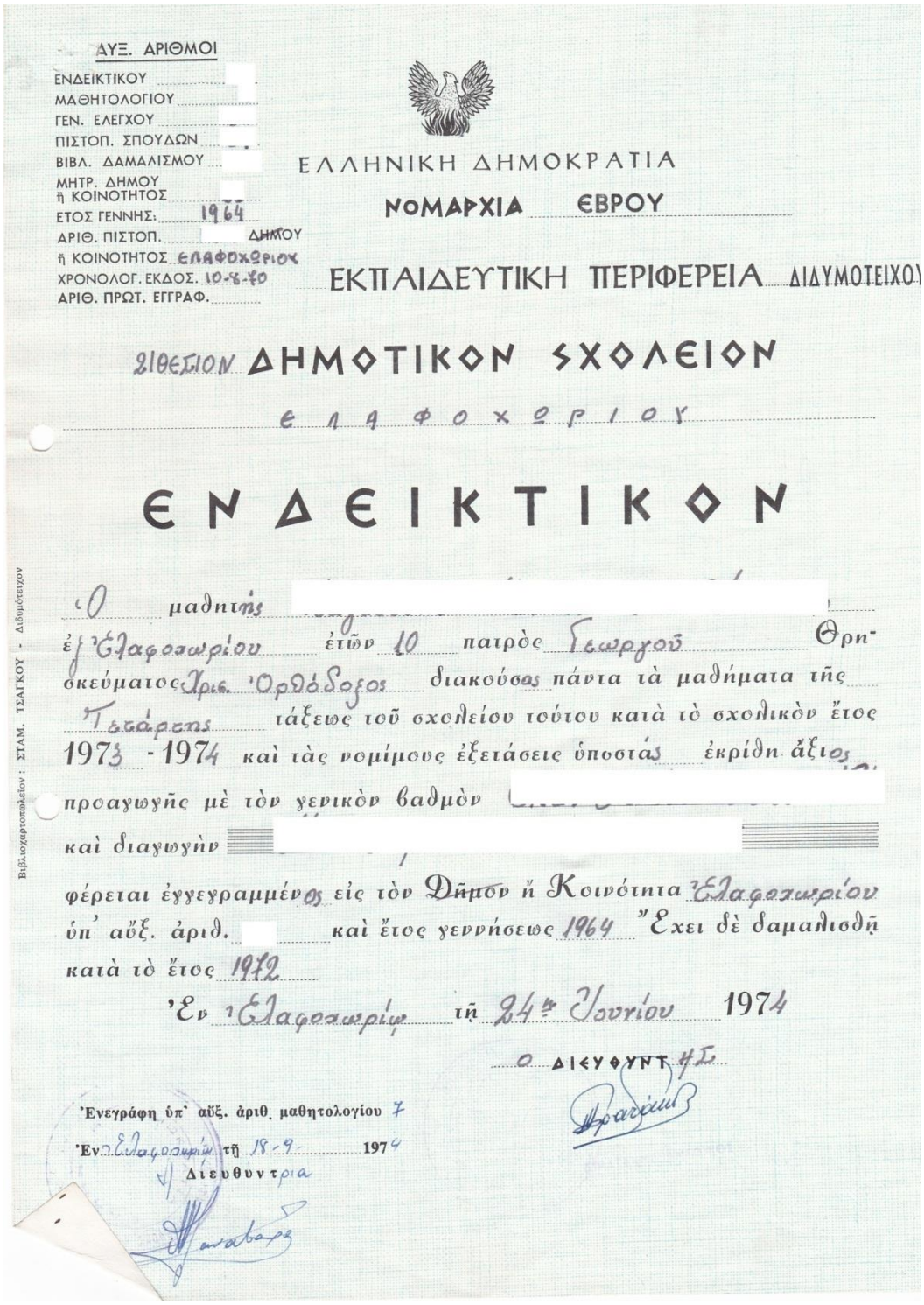

ΑΥΞ. ΑΡΙΘΜΟΙ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΥ
ΜΑΘΗΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΓΕΝ. ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΙΣΤΟΠ. ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΙΒΛ. ΔΑΜΑΛΙΣΜΟΥ
ΜΗΤΡ. ΔΗΜΟΥ ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣ: 1964
ΑΡΙΘ. ΠΙΣΤΟΠ. ΔΗΜΟΥ
ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ
ΧΡΟΝΟΛΟΓ. ΕΚΔΟΣ. 10-6-70
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. ΕΓΓΡΑΦ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΒΡΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

2ΙΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΝ

Βιβλιογραφοπωλείον : ΣΤΑΜ. ΤΣΑΓΚΟΥ - Διδυμότειχον

Ὁ μαθητὴς [redacted]
ἐξ Ἐλαφοχωρίου ἐτῶν 10 παιρὸς Γεωργοῦ Θρη-
σκεύματος Χρις. Ὀρθόδοξος διακούσας πάντα τὰ μαθήματα τῆς
Τετάρτης τάξεως τοῦ σχολείου τούτου κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος
1973 - 1974 καὶ τὰς νομίμους ἐξετάσεις ὑποστὰς ἐκρίθη ἄξιος
προαγωγῆς μὲ τὸν γενικὸν βαθμὸν [redacted]
καὶ διαγωγὴν [redacted]
φέρεται ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν Δῆμον ἢ Κοινότητα Ἐλαφοχωρίου
ὑπ' αὔξ. ἀριθ. [redacted] καὶ ἔτος γεννήσεως 1964 Ἔχει δὲ δαμαλιοδῆ
κατὰ τὸ ἔτος 1972

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 24ῃ Ἰουνίου 1974

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ἐνεγράφη ὑπ' αὔξ. ἀριθ. μαθητολογίου 7
Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ 18-9 1974
Διευθυντρια

Εικόνα 54. Ενδεικτικό του 1974 από μαθητή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Φωτογραφικό αρχείο: Μαρίας Σταθάκη

Σύμφωνα με έκθεση της Διευθύντριας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1972,[255] οι γυμναστικές επιδείξεις για τη χρονιά εκείνη πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 11 Ιουνίου στις 5μ.μ. στο προαύλιο του σχολείου. Μετά την άφιξη των προσκληθέντων και των κατοίκων του χωριού, άρχισε η εκτέλεση του προγράμματος με την παρέλαση των μαθητών και την παράταξή τους μπροστά στους επίσημους. Ακολούθησε η Έπαρση της Σημαίας, ο όρκος του Αθλητή, η προσφώνηση, η σύντομη ομιλία της Διευθύντριας και η απαγγελία ποιημάτων. Στη συνέχεια, οι μαθητές και οι μαθήτριες της Α΄ και Β΄ τάξης εκτέλεσαν πρόγραμμα γυμναστικών ρυθμικών κινήσεων τραγουδώντας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γ΄, Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης εκτέλεσαν πρόγραμμα ρυθμικών ασκήσεων διάρκειας 15 λεπτών. Έπειτα, διεξήχθησαν διάφορα παιχνίδια από μικρούς και μεγάλους μαθητές. Ακολούθησαν γυμναστικοί αθλητικοί αγώνες που περιλάμβαναν σκυταλοδρομία αρρένων και θηλέων, δρόμος 50 μέτρων αρρένων και θηλέων, ρίψη ελαστικής σφαίρας αρρένων, άλμα εις μήκος αρρένων και θηλέων. Στο τέλος, οι μαθητές και οι μαθήτριες των τεσσάρων ανώτερων τάξεων χόρεψαν διάφορους εθνικούς χορούς. Η στολή των μαθητών και των μαθητριών τόσο κατά την παρέλαση όσο και κατά τις γυμναστικές επιδείξεις ήταν ομοιόμορφη. Κατά τη λήξη των γυμναστικών επιδείξεων οι μαθητές και οι μαθήτριες παρατάχθηκαν, απονεμήθηκαν στεφάνια στους νικητές των αγώνων και το πρόγραμμα τελείωσε με την υποστολή σημαίας και τον Εθνικό Ύμνο, ενώ το κοινό ήταν εμφανώς ικανοποιημένο από το θέαμα των γυμναστικών επιδείξεων.[256]

Επιπλέον, πολύτιμες πληροφορίες για τις γυμναστικές επιδείξεις που πραγματοποιούνταν στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου παρείχαν οι απαντήσεις των συμμετεχόντων στις συνεντεύξεις.

Σ2: ... Μου άρεσε όταν κάναμε και επιδείξεις στο τέλος του έτους. Είχαμε και αθλητισμό, δηλαδή απλούν, τριπλούν, μήκος και επίσης πολύ χαρακτηριστικό ήταν ότι τότε παίζαμε ένα παιχνίδι με τα τσουβάλια και τα παιδιά με τα δύο πηδούσαμε,

[255] Βλ. 48 στο Παράρτημα στη σελ.266. Η εικόνα δεν εμφανίζεται στο κείμενο διότι οι πληροφορίες είναι δυσδιάκριτες.
[256] Γυμναστικές Επιδείξεις Σχολείων 1972, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142.

όπως περίπου τα καγκουρό, τέτοια άλματα κάναμε, ποιος θα 'ρθει πρώτος. Είχε πολύ πλάκα το θέμα!

Σ3: ... μέχρι που ερχότανε το καλοκαίρι και τότε γινότανε οι γυμναστικές επιδείξεις. Αυτό που έχει μείνει στη μνήμη μου ήταν το λευκό φόρεμα που μου έραψε η μαμά μου σε κάποια μοδίστρα εκεί στο χωριό κι ήτανε πολύ ωραίο! Όταν το φόρεσα και πήγα, ήταν… Το ύφασμα ήταν φτιαγμένο στον αργαλειό. Το έκανε μόνη της! Δεν υπήρχαν… Λευκό μεν, αλλά πολύ λεπτό υφασμένο στον αργαλειό…

Σ4: ... Τις γυμναστικές επιδείξεις που είχαμε… Στο τέλος της χρονιάς ερχόταν οι γονείς και παρακολουθούσανε τις γυμναστικές επιδείξεις που κάναμε όλοι μαζί. Όλα τα παιδιά συμμετείχανε και ήτανε μια ευχάριστη… Παίρναμε και το λουκουμάκι μας, όταν τελείωναν, κερνιόμασταν δηλαδή κι έτσι ήμασταν σε μία ωραία διαδικασία αναμονής. Έρχονταν οι γονείς, μας βλέπανε, μας κρίνανε… Ήταν από τις λίγες έτσι συμμετοχές των γονέων…

Εικόνα 55. Γυμναστικές επιδείξεις στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στο τέλος της σχολικής χρονιάς 1970-1971. Φωτογραφικό αρχείο Ντεκίδου Νίτας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 56. Γυμναστικές επιδείξεις στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Απόστολου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 57. Χορός μαθητριών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 58. Γυμναστικές επιδείξεις του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 59. Γυμναστικές επιδείξεις του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1971. Φωτογραφικό αρχείο Χατζάκη Δάφνης. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 60. Γυμναστικές επιδείξεις στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 1975. Φωτογραφικό αρχείο Χατζάκη Δάφνης. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 61. Στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 1970. Φωτογραφικό αρχείο Πολυχρονάκη Αντώνη. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 62. Στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου μετά το πέρας των γυμναστικών επιδείξεων το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Δημητριάδη Δημητρίου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 63. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

Εικόνα 64. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

Εικόνα 65. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

Εικόνα 66. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

Εικόνα 67. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

5.3.3. Σχολικές Εκδρομές και Χορευτικές Εκδηλώσεις

Από την ανάλυση του φωτογραφικού υλικού και τα δεδομένα που προέκυψαν από τις συνεντεύξεις διαπιστώθηκε ότι το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου διοργάνωνε εκδρομές στην ύπαιθρο και στα γύρω χωριά, προσφέροντας στους μαθητές και στις μαθήτριες μια ευχάριστη παύση από τις σχολικές υποχρεώσεις.

Σ2: ... αυτό που θυμάμαι είναι ότι πηγαίναμε ημερήσιες εκδρομές στο χωριό Ευγενικό. Μια φορά πηγαίναμε εμείς, μια φορά ερχόταν εκείνοι στο δικό μας και παίζαμε ποδόσφαιρο, μπάλα τότε ήτανε και επίσης παίζαμε… και μπίλιες τις λέγαμε. Τώρα τους λένε βόλους μάλλον…

Εικόνα 68. Σχολική εκδρομή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1960. Φωτογραφικό αρχείο Ντεκίδου Νίτας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 69. Σχολική εκδρομή του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1970. Φωτογραφικό αρχείο Τασμαλάκη Χαράλαμπου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Επιπρόσθετα, αποκαλύφθηκε ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες χόρευαν παραδοσιακούς χορούς που διδάσκονταν στο σχολείο, κάποιες φορές φορώντας τις μαθητικές τους ποδιές και άλλες με παραδοσιακές στολές.

Σ4: … είχαμε τα χορευτικά που χορεύαμε, που μας μάθαιναν το καλαματιανό και τους απλούς χορούς δηλαδή… μας τους μάθαινε ο δάσκαλος…

Εικόνα 70. Μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1970. Φωτογραφικό αρχείο Μαυροϊδάκη Μαυρουδή. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Εικόνα 71. Μαθητές και μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Πολυχρονάκη Αντώνη. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

5.3.4. Σχολικός Κήπος

Μια ακόμη δραστηριότητα που ανέλαβαν οι μαθητές στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ήταν η καλλιέργεια κήπου στον αυλόγυρο του σχολείου. Αυτή η πληροφορία προέκυψε τόσο από τις αναφορές για τον σχολικό κήπο στις εκθέσεις του Επιθεωρητή και στο Μητρώο Διδακτηρίων, όσο και από τις απαντήσεις των συνεντευξιαζομένων και το φωτογραφικό υλικό.

Η έκθεση του Επιθεωρητή στις 31 Οκτωβρίου το 1931 αναφέρει ότι στην αυλή του σχολείου υπήρχε έκταση 2 στρεμμάτων και εκεί επρόκειτο να καλλιεργηθεί σχολικός κήπος.[257] Η έκθεση του Επιθεωρητή στις 8 Μαΐου 1935 επιβεβαιώνει το γεγονός και αναφέρει ότι τη χρονιά εκείνη είχαν φυτευτεί με επιτυχία οπωροφόρα δέντρα.[258] Από την έκθεση του Επιθεωρητή στις 3 Ιουνίου το 1937 προκύπτει ότι τη χρονιά εκείνη δεν καλλιεργούνταν σχολικός κήπος λόγω έλλειψης περίφραξης.[259] Το 1939 ο Επιθεωρητής στην έκθεσή του αναφέρει ότι από τη συνολική έκταση 2,5 στρεμμάτων του κήπου στη μισή είχαν φυτευτεί αμυγδαλιές και η υπόλοιπη καλλιεργούνταν από τους μαθητές. Ενώ γινόταν και πάλι λόγος για τις προσπάθειες περίφραξης του σχολικού κήπου.[260] Στις 18 Μαρτίου 1940 ο Επιθεωρητής κατέγραψε και πάλι την απουσία φράχτη στον σχολικό κήπο, ο οποίος φαίνεται πως είχε αυξηθεί σε 5 στρέμματα. Παράλληλα, μέρος της ενίσχυσης που αναμένονταν από το Υπουργείο θα χρησιμοποιούνταν για την περίφραξη του κήπου, ενώ την άνοιξη της χρονιάς εκείνης ο κήπος θα καλλιεργούνταν *«κατά το κήρυγμα του Εθνικού Κυβερνήτου περί εντατικής*

---

[257] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1931-1932, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 75.

[258] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1934-1935, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 76.

[259] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1936-1937, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 78.

[260] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1938-1939, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 81.

καλλιέργειας της γης προς επάρκειαν εις γεωργικά προϊόντα».[261] Η έκθεση της 15ης Μαΐου 1951 μας ενημερώνει ότι, παρά την ύπαρξη κατάλληλης έκτασης για σχολικό κήπο, αυτός δεν καλλιεργούνταν λόγω έλλειψης χρημάτων για την περίφραξή του.[262] Το 1953, στην έκθεση του Επιθεωρητή στις 28 Απριλίου αναφέρεται ο σχολικός κήπος, ο οποίος βρισκόταν σε καλή κατάσταση και καλλιεργούνταν με άνθη και λαχανικά. Χάρη στη φροντίδα της διδασκάλισσας είχε περιφραχθεί με αγκαθωτό σύρμα και υπήρχαν προσδοκίες για περαιτέρω βελτίωσή του στο μέλλον.[263] Τον Νοέμβριο του ίδιου έτους στον σχολικό κήπο αναφέρεται η φύτευση κάποιων δέντρων.[264] Ο Επιθεωρητής στις 18 Νοεμβρίου 1955 κατέγραψε στην έκθεσή του ότι το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στερούνταν κήπου. Ωστόσο, καλλιεργούνταν μέρος της αυλής για διδακτικούς σκοπούς και ήδη είχαν σπαρθεί ετήσια χειμερινά φυτά, τα οποία είχαν φυτρώσει.[265] Τον Απρίλιο του 1958 αποκαλύπτεται, και πάλι μέσω της έκθεσης του Επιθεωρητή, ότι το σχολείο στερείται σχολικού κήπου και προς αναπλήρωση καλλιεργείται μέρος του προαύλιου ως ανθόκηπος.[266] Ο ίδιος σχολιασμός για τον σχολικό κήπο επαναλαμβάνεται στην έκθεση του Επιθεωρητή τον Μάρτιο του 1959.[267] Τον Μάρτιο του 1960, παρά την έλλειψη σχολικού κήπου, στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου καλλιεργούνταν μέρος του προαυλίου, όπου είχαν φυτευτεί

---

[261] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1939-1940, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 82.

[262] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1950-1951, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 84.

[263] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1952-1953, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 86.

[264] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1953-1954, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 87.

[265] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1955-1956, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 89.

[266] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1957-1958, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 91.

[267] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1958-1959, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 92.

άνθη, ετήσια κηπευτικά και αγροτικά φυτά για διδακτικούς σκοπούς, ενώ υπήρχαν και 12 γλάστρες με άνθη.[268] Η ίδια εικόνα για τον σχολικό κήπο καταγράφηκε στην έκθεση του Επιθεωρητή τον Ιούνιο του 1961.[269] Τον Φεβρουάριο του 1963 αναφέρεται η ύπαρξη σχολικού κήπου και η καλλιέργεια ανθόκηπου και δεντρόκηπου σε έκταση 430 τετραγωνικών μέτρων.[270] Στις 3 Μαρτίου του 1969, στην τελευταία εντοπισμένη έκθεση του Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, αναφέρεται ότι το σχολείο δεν έχει σχολικό κήπο.[271]

Στο Μητρώο Διδακτηρίων που εντοπίστηκε επίσης στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου καταγράφηκε στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου έκταση 30 τετραγωνικών μέτρων σχολικού κήπου, όπου καλλιεργούνταν από τους μαθητές δι' αυτεπιστασίας 3 οπωροφόρα και 26 καλλωπιστικά δέντρα. [272] Σύμφωνα με τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, η ακριβής χρονολογία δημιουργίας του Μητρώου παραμένει άγνωστη. Εκτιμάται, ωστόσο, ότι αυτό δημιουργήθηκε κάπου μεταξύ του 1950 και του 1970.

[268] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1959-1960, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 93.
[269] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1960-1961, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 94.
[270] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1962-1963, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 96.
[271] Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1968-1969, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 98.
[272] Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων Διδυμοτείχου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 333, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2, Φάκελος 80.

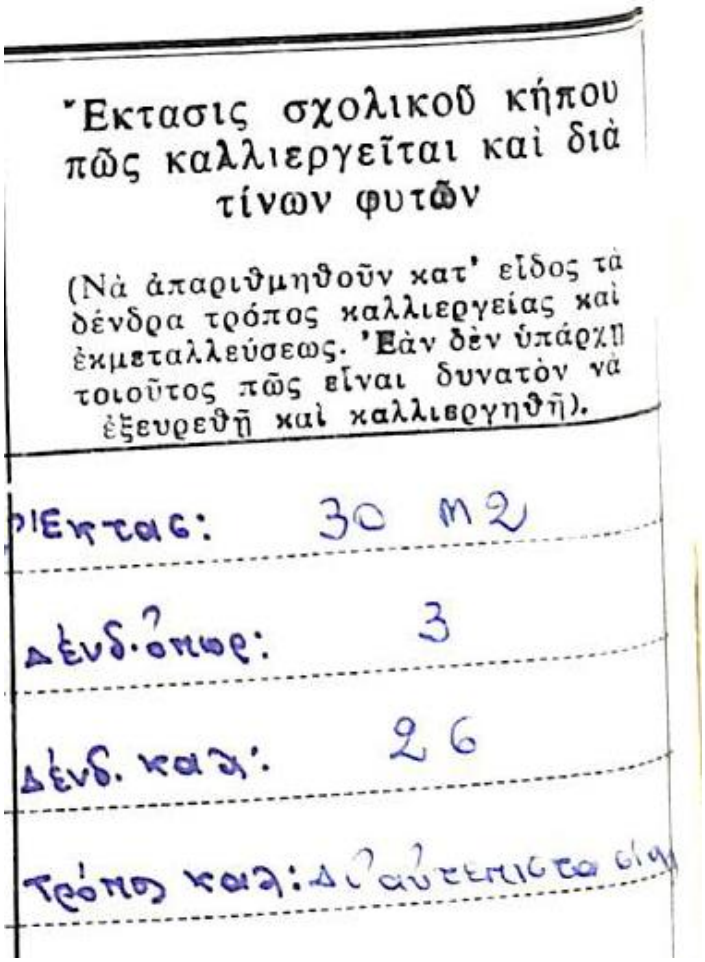
Ἔκτασις σχολικοῦ κήπου πῶς καλλιεργεῖται καὶ διὰ τίνων φυτῶν

(Νὰ ἀπαριθμηθοῦν κατ' εἶδος τὰ δένδρα τρόπος καλλιεργείας καὶ ἐκμεταλλεύσεως. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξευρεθῇ καὶ καλλιεργηθῇ).

Ἔκτασις: 30 Μ2

Δένδ. ὀπωρ.: 3

Δένδ. καλ.: 26

Τρόπος καλ.: Δι' αὐτεπιστασίας

Εικόνα 72. Απόσπασμα από το Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 333, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2, Φάκελος 80

Πέρα από τις λεπτομερείς αναφορές για τον σχολικό κήπο που βρέθηκαν στα Γ.Α.Κ. Αρχεία Νομού Έβρου, το οπτικό υλικό που ακολουθεί, αλλά και οι μαρτυρίες από τις συνεντεύξεις επιβεβαιώνουν ότι στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου οι μαθητές καλλιεργούσαν και φρόντιζαν τον σχολικό κήπο.

Εικόνα 73. Ο σχολικός κήπος του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1970. Φωτογραφικό αρχείο Κοσμαδάκη Ευαγγελίας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

Σ1: … Επίσης, τότε φυτεύσαμε και τα πεύκα και το καλοκαίρι όλα τα παιδιά είχαμε από ένα πεύκο εεε… και το καλοκαίρι πηγαίναμε και τα ποτίζαμε τότε με τους κουβάδες το νερό. Από τα σπίτια μας παίρναμε νερό, πηγαίναμε τα ποτίζαμε και τα σώσαμε. Δεν είχε ξεραθεί ούτε ένα πεύκο. Σήμερα είναι πολύ μεγάλα. Έγιναν τεράστια πεύκα. Υπάρχουν σήμερα ακόμα…

Σ2: … Τότε ήταν καινούργιο το σχολείο ακόμη και δημιουργούνταν πράσινο γύρω από το σχολείο. Φυτεύαμε δέντρα και κάθε μαθητής και εγώ προσωπικά είχα χρεωθεί ένα δέντρο συγκεκριμένο για να μην το αφήσουμε να ξεραθεί. Όλο το καλοκαίρι ασχολούμασταν. Πηγαίναμε το σκαλίζαμε, το ποτίζαμε…

Σ3: … τι κάναμε τα καλοκαίρια… Ειδικά εμείς τα κορίτσια και το καλοκαίρι… Έλεγε ο δάσκαλος: «Θα περιποιείστε την αυλή του σχολείου, τα λουλούδια». Κουβαλούσαμε νερό. Είχαμε ένα πηγάδι κοντά στο σχολείο. Δεν ήταν πολύ μακριά… Όταν, βέβαια, ήμασταν στις μεγάλες τάξεις, Ε, ΣΤ… και ποτίζαμε πάντα τον κήπο για να πάνε το φθινόπωρο να είναι πάλι… δηλαδή νοικοκυρεύαμε και τα δέντρα που είχαμε φυτεύσει. Κάθε μια είχε το δικό της… τουλάχιστον όσον αφορά για τα

κορίτσια που έκανα εγώ παρέα, το δικό της δέντρο και μεγαλώνοντας όταν περνούσαμε από εκεί και σήμερα ακόμα υπάρχει το δέντρο μου!

Σ4: … εκείνα τα χρόνια στο σχολείο υπήρχε ένας πάρα πολύ ωραίος κήπος που είχε διάφορα παρτέρια… εεε… χωρισμένος σε παρτέρια. Είχε την ευθύνη εεε… χρεώνονταν ο κάθε μαθητής με ένα παρτέρι και είχε την ευθύνη να το περιποιηθεί, να το σκαλίσει, να βγάλει τα χορτάρια, να ποτίσει τα λουλούδια κι έπρεπε να το έχει σε καλή κατάσταση καθ' όλη τη χρονική διάρκεια τη σχολική. Όμως οι υποχρεώσεις αυτές συνεχίζονταν και το καλοκαίρι. Όταν έκλεινε το σχολείο είχαμε την ευθύνη ότι δε έπρεπε να ξεραθούν τα λουλούδια. Έπρεπε να τα φροντίσουμε, γιατί κρινόμασταν. Όταν άνοιγε το σχολείο, μετά ο δάσκαλος θα επιβράβευε αυτόν που κατάφερε να το διατηρήσει σε καλή κατάσταση και περιμέναμε… Την είχαμε ανάγκη αυτή την επιβράβευση και φροντίζαμε να είναι σε καλή κατάσταση. Επίσης, είχαμε εεε… κάθε πεύκο σε όλη την αυλή που υπήρχαν αυτά τα πεύκα έπρεπε να φροντίζουμε, να καθαρίζουμε από τις πευκοβελόνες το δέντρο κάτω, να έχουμε τις πέτρες γύρω – γύρω από το δέντρο, να ασπρίζουμε τον κορμό και τις πέτρες... Αυτά ήταν στην ευθύνη εεε… ποιο δέντρο χρεωνόταν ο καθένας... ήταν στις υποχρεώσεις μας. Όπως, επίσης, το καλοκαίρι παίρναμε στο σπίτι και φροντίζαμε τις γλάστρες εεε… που υπήρχανε μέσα στην τάξη. Συνήθως οι μεγάλοι… τα παιδιά των μεγάλων τάξεων έπαιρναν τις γλάστρες και προφανώς είχαμε την ευθύνη και αυτές να είναι σε καλή κατάσταση, όταν επιστρέφονταν το φθινόπωρο, όταν άνοιγαν τα σχολεία…

5.4. Λόγοι κατάργησης του σχολείου

Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου ξεκίνησε τη λειτουργία του ως μονοθέσιο σχολείο παράλληλα με την εγκατάσταση των προσφύγων το 1924. Αργότερα, το 1952 με την αύξηση του μαθητικού πληθυσμού προήχθη σε διθέσιο σύμφωνα με το ΦΕΚ 146/1952 και το 1963 σε τριθέσιο βάσει του ΦΕΚ 193/1963, όπως προκύπτει από το βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων στα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου.[273]

[273] Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων Διδυμοτείχου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 333, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2, Φάκελος 80.

Στη συνέχεια, τα δεδομένα των απογραφών ανέδειξαν τη σταδιακή μείωση του γενικού πληθυσμού του οικισμού λόγω της μετανάστευσης. Αυτή η τάση αντικατοπτρίστηκε και στον μαθητικό πληθυσμό. Στα στοιχεία από τα Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου και το σχολικό αρχείο, αποτυπώθηκε η συνεχιζόμενη πτώση του αριθμού των μαθητών. Το 1970 το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου υποβιβάστηκε από τριθέσιο σε διθέσιο με το ΦΕΚ 674/1970 και αργότερα με το ΦΕΚ 155/ 27-8-1987 από διθέσιο σε μονοθέσιο. Το σχολικό έτος 1987 – 1988, ο αριθμός των μαθητών μειώθηκε σε 14, γεγονός που οδήγησε στη διακοπή της λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου. Την επόμενη σχολική χρονιά, το σχολείο συγχωνεύθηκε με το Δημοτικό Σχολείο της Μάνης Έβρου, σε ένα τριθέσιο Δημοτικό Σχολείο, σύμφωνα με το Π.Δ. 454/89 (ΦΕΚ 189 τ. Α΄/1989).[274]

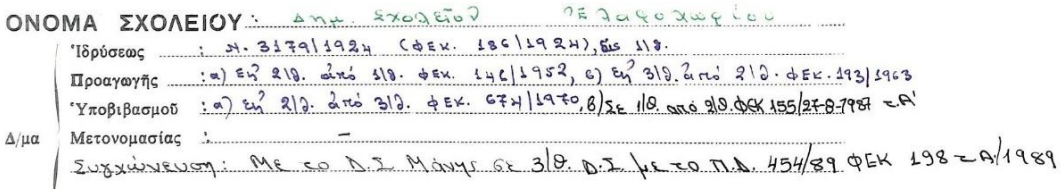
ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ : Δημ. Σχολείου Ελαφοχωρίου
Ίδρύσεως : Α. 3179/1924 (ΦΕΚ. 186/1924), βλ. 118.
Προαγωγής : α) Εγ? 218. από 318. ΦΕΚ. 146/1952, β) Εγ? 318. από 218. ΦΕΚ. 193/1963
Υποβιβασμού : α) Εγ? 218. από 318. ΦΕΚ. 674/1970, β) Σε 118 από 218 ΦΕΚ 155/27-8-1987 τ.Α'
Δ/μα Μετονομασίας : —
Συγχώνευση: Με το Δ.Σ Μάνης σε 318. Δ.Σ με το Π.Δ. 454/89 ΦΕΚ 198 τ.Α/1989

Εικόνα 74. Απόσπασμα από το Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 333, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2, Φάκελος 80

Ο κύριος παράγοντας της συρρίκνωσης του πληθυσμού ήταν η εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται τόσο από τα στοιχεία των απογραφών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., οι οποίες κατέγραψαν την εσωτερική μετανάστευση, όσο και από το Μητρώο Αποδήμων (Ευρετήριο) της Κοινότητας Ελαφοχωρίου, το οποίο εντοπίστηκε στα Γ.Α.Κ. - Αρχεία Νομού Έβρου και κατέγραψε τη μετανάστευση των κατοίκων του Ελαφοχωρίου στο εξωτερικό.[275]

[274] Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων Διδυμοτείχου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 333, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2, Φάκελος 80.
[275] Μητρώο Αποδήμων (Ευρετήριο), Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 344, ΑΕΕ ΔΗΜ 40.1, Φάκελος 49.

Η ανάλυση των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν από τις συνεντεύξεις συνέβαλε σημαντικά στην ενίσχυση της παραπάνω θεώρησης, παρέχοντας πρακτικά παραδείγματα και επιπλέον στοιχεία.

Σ1: … Αυτό ευθύνεται βασικά η πολιτεία. Τη στιγμή που δεν υπήρχαν δουλειές, δεν υπήρχε τίποτα, αναγκάστηκε όλος ο νέος κόσμος να μεταφερθεί κάτω στις μεγάλες πόλεις με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν παιδιά. Έφτασε στο σημείο να μείνουν τελευταία, από ό,τι γνωρίζω, δυο παιδιά μόνο στο δημοτικό και πηγαίνανε μετά στο Διδυμότειχο ή στη Μάνη. Καταλαβαίνετε τι γίνεται… Είναι ότι… που λέμε… δεν υπάρχει τεκνοποίηση. Δυστυχώς, δυστυχώς! Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα της Ελλάδας που πρέπει να αντιμετωπιστεί όσο γίνεται πιο γρήγορα, γιατί αλλιώς δε θα έχουμε καλά αποτελέσματα…

Σ2: … Κατ' αρχάς υπάρχει ένα πρόβλημα υπογεννητικότητας. Παλιά, όταν πήγαινα εγώ στο σχολείο ήταν 180 παιδιά και δε μας χωρούσε η μία αίθουσα πρώτα και μετά κάνανε και δεύτερη αίθουσα. Στην πορεία, όμως, λόγω του ξενιτεμού που πήγαιναν ο κόσμος στη Γερμανία και διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, έφυγε ο νέος κόσμος, παιδιά δεν κάνανε, με αποτέλεσμα το σχολείο να μαραζώνει. Έγινε πρώτα… σε πρώτη φάση… πήγαμε στο σχολείο της Μάνης. Μαζευτήκανε πέντε σχολεία παλιά μαζί που καταργήθηκαν και στην πορεία που κι εκείνο δεν έφτανε , μετά Μεταξάδες και στο τέλος μόνο στο Διδυμότειχο υπάρχει τώρα σχολείο…

Σ3: … Αυτό που πιστεύω εγώ είναι, διότι άρχισαν οι νέοι άνθρωποι να φεύγουν στη Γερμανία, όπως έφυγαν και τα δικά μου αδέρφια όλα. Μόνο ένα ανιψιός μου ήταν που πήγαινε σχολείο και τελικά κι αυτόν τον πήρανε. Οπότε και τα παιδιά ακολούθησαν του γονείς, με αποτέλεσμα το σχολείο σιγά – σιγά να ερημώσει, αφού δεν υπήρχαν παιδιά…

Σ4: … η κατάργηση είναι λυπηρό, αλλά ήρθε ως φυσική εξέλιξη. Εφόσον μαθητικό δυναμικό δεν υπήρχε, συνεχώς μειώνονταν… Εφόσον σήμερα δεν υπάρχουν καθόλου παιδιά… Σχεδόν σβήνει το χωριό σήμερα… Ακόμη πιο λυπηρό! Οπότε ήταν μία φυσική εξέλιξη το ότι θα κλείσει και το σχολείο χωρίς μαθητές. Δυστυχώς, αυτό είναι ένα φαινόμενο που αφορά όλον τον Έβρο, όλα τα χωριά μας. Τα πρώτα μηνύματα τα πήραμε από τα σχολεία. Όταν δεν υπήρχαν νέα παιδιά για να πάνε στο σχολείο, ήταν τα πρώτα μηνύματα ότι ο πληθυσμός και τα νέα ζευγάρια μειώνονταν

στα χωριά. Σήμερα υπάρχει μόνο γηρασμένος πληθυσμός στα χωριά και σε λίγα χρόνια δεν θα υπάρχει και κανένας…

Ολοκληρώνοντας την παρούσα μελέτη, ενδιαφέρον στοιχείο που απαιτεί περαιτέρω μελέτη αποτελεί η μεταστέγαση του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, η οποία πραγματοποιήθηκε λίγα χρόνια πριν από την παύση της λειτουργίας του. Σύμφωνα με προφορικές μαρτυρίες πρώην μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στο δείγμα των συνεντεύξεων αλλά έχουν εξεταστεί και αριθμούν πάνω από τέσσερις, το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου μεταστεγάστηκε προς το τέλος της δεκαετίας του 1970 στο ισόγειο κτιρίου που ανήκε σε ιδιώτη. Εικόνα του εν λόγω κτιρίου παρουσιάζεται στη συνέχεια.

Εικόνα 75. Το κτίριο, στο ισόγειο του οποίου στεγαζόταν το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στα τέλη της δεκαετίας του 1970, σύμφωνα με μαρτυρίες πρώην μαθητών του. Φωτογραφικό αρχείο Μαρίας Σταθάκη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Συμπεράσματα

Η έρευνα που διεξήχθη στα ιστορικά αρχεία της Κοινότητας Ελαφοχωρίου, του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου και των Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου αποκάλυψε ότι ταυτόχρονα με την ίδρυση του προσφυγικού οικισμού του Ελαφοχωρίου ξεκίνησε τη λειτουργία του και το Δημοτικό Σχολείο του χωριού.

Η χρονική περίοδος που εξετάστηκε, μέσω του παραπάνω αρχειακού υλικού, σε συνδυασμό με τα δεδομένα από την φωτογραφική έκθεση «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022» και τις συνεντεύξεις με πρώην μαθητές του σχολείου, καλύπτει τα έτη 1924 έως 1989.

Αρχικά, η ανάλυση του Δημοτολογίου της Κοινότητας Ελαφοχωρίου κατέδειξε ότι οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής ήταν πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη και τη Μικρά Ασία, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στο Ελαφοχώρι μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή και την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λωζάννης. Από την ανάλυση των Μαθητολογίων και των Βιβλίων Γενικού Ελέγχου του σχολείου, διαπιστώθηκε ότι η πλειονότητα των πατέρων των μαθητών του οικισμού ήταν γεωργοί, ενώ οι μητέρες τους ασχολούνταν κυρίως με τα οικιακά. Σχετικά με το θρήσκευμα, η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών ήταν Χριστιανοί Ορθόδοξοι, ενώ όλοι τους καταγράφηκαν ως Έλληνες υπήκοοι. Τα παραπάνω δεδομένα επιβεβαιώθηκαν και από τις εκθέσεις του Επιθεωρητή της αντίστοιχης χρονικής περιόδου.

Η παρουσία της κοινότητας στο σχολείο υπήρξε καθοριστική. Οι κάτοικοι του οικισμού συνέβαλαν στην ανέγερση του σχολείου, προσφέροντας τη βοήθειά τους με διάφορους τρόπους, όπως καταγράφεται στις εκθέσεις του Επιθεωρητή. Επιπλέον, συμμετείχαν ενεργά στις σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες, γεγονός που επιβεβαιώνεται τόσο από την ανάλυση του οπτικού υλικού όσο και από τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν.

Η μελέτη των αρχείων της έρευνας αποκάλυψε επιπλέον ότι από την ίδρυση του σχολείου έως τη δεκαετία του 1940 ο αριθμός των μαθητών παρουσίαζε συνεχιζόμενη αύξηση, ενώ τις δεκαετίες του 1950 και 1960 καταγράφηκαν αυξομειώσεις. Μετά το 1967, λόγω της μετανάστευσης, παρατηρήθηκε σημαντική μείωση του μαθητικού πληθυσμού. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1970, οι

διακυμάνσεις στον αριθμό των μαθητών συνεχίστηκαν, με τη μείωση να εντείνεται από το 1979 και μετά. Στη συνέχεια ο μαθητικός πληθυσμός σταδιακά μειώθηκε σε σημαντικό βαθμό, γεγονός που οδήγησε στην αναστολή της λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου και στη συγχώνευσή του με το Δημοτικό Σχολείο της Μάνης Έβρου.

Οι δραστηριότητες που πραγματοποιούνταν στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, κατά τις δεκαετίες λειτουργίας του, ακολουθούσαν τις κατευθύνσεις του εκπαιδευτικού συστήματος της εποχής και περιλάμβαναν σχολικές γιορτές με απαγγελίες ποιημάτων και θεατρικές παραστάσεις, μαθητικές παρελάσεις μπροστά από το κτίριο της Κοινότητας, γυμναστικές επιδείξεις στο τέλος της σχολικής χρονιάς και την καλλιέργεια του σχολικού κήπου στον αύλειο χώρο του σχολείου.

Με την πάροδο των χρόνων, ο πληθυσμός του Ελαφοχωρίου παρουσίασε σημαντική μείωση, σύμφωνα με τις απογραφές της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, με κύριο αιτιολογικό παράγοντα την εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση. Αναζητώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και επαγγελματικές ευκαιρίες, οι κάτοικοι εγκατέλειψαν την περιοχή, γεγονός που είχε άμεσο αντίκτυπο στον μαθητικό πληθυσμό. Η συνεχής μείωση του αριθμού των μαθητών, όπως καταδεικνύεται από τις εκθέσεις του Επιθεωρητή και τα Βιβλία Γενικού Ελέγχου του σχολείου, οδήγησε τελικά στη διακοπή της λειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1989.

Η ολοκλήρωση της παρούσας έρευνας έδωσε απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν, ενώ δύναται να αποτελέσει βάση για νέες έρευνες καθώς δημιουργήθηκαν νέα ερωτήματα.

Η μεταστέγαση του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου, όπως προαναφέρθηκε, θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο μελλοντικής διερεύνησης, ιδίως ως προς τον ακριβή χρόνο πραγματοποίησής της και τα αίτια που την προκάλεσαν.

Ζήτημα με ιδιαίτερο παιδαγωγικό ενδιαφέρον, το οποίο μπορεί να διερευνηθεί μελλοντικά, είναι η ανάλυση των διδακτικών τεχνικών που εφαρμόζονταν από τους εκπαιδευτικούς στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου, όπως περιγράφονται στις εκθέσεις επιθεώρησης.

Ενδιαφέρουσα θα ήταν επίσης η μελέτη της σχολικής επίδοσης των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου και η συσχέτισή της με την μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Άξια περαιτέρω μελέτης είναι και η σύγκριση του Δημοτικού Σχολείου του προσφυγικού οικισμού Ελαφοχωρίου με σχολεία άλλων προσφυγικών οικισμών, όσον αφορά το κοινωνικό πλαίσιο, το μαθητικό δυναμικό και τις σχολικές δράσεις.

Τέλος, ενδιαφέρον πεδίο έρευνας θα αποτελούσε η σύγκριση του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου με τα σχολεία άλλων χωριών της περιοχής, εστιάζοντας στη διαφορετικότητα του κοινωνικού περιβάλλοντος, στη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Αυτή η ανάλυση θα επέτρεπε τη διερεύνηση των διαφορών και των ομοιοτήτων μεταξύ σχολείων οικισμών προσφύγων και γηγενών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Αλμπανίδης, Ευάγγελος. «Οι Σχολικές Γυμναστικές Επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975». *Άθληση και Κοινωνία* 53 (2012): 7-19.

Ανδριώτης, Νικόλαος. «Το Προσφυγικό Ζήτημα στην Ελλάδα (1821 – 1930)». Στο *Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας: Γ΄ Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής Βιβλίο Μαθητή*, 113-169. ΙΤΥΕ – Διόφαντος.

Αποστολίδης, Θανάσης. *Αλεξανδρούπολη: Μορφές – Γεγονότα – Αναμνήσεις.* Ιδιωτική έκδοση, 1977.

Ασπρογέρακας, Ιωάννης. *Νεοχώρι: Το Κεφαλοχώρι των Μάρηδων από της Ιδρύσεως μέχρι το Έτος 2002.* Εκδόσεις Πολιτιστικού Συλλόγου Γυναικών Νεοχωρίου, 2010.

Αυδίκος, Ευάγγελος Γρ. *Χάλασε το χωριό μας Χάλασε: Ιστορίες περί Ακμής και Πτώσης στη Λευκίμη Έβρου*. Αλεξανδρούπολη: Πολυκέντρο Δήμου Τυχερού, 2002.

Βακαλόπουλος, Κωνσταντίνος Απ. *Ιστορία της Μείζονος Θράκης: Από την πρώιμη Οθωμανοκρατία μέχρι τις μέρες μας.* Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Α. Σταμούλη 2004.

Βεργέτη, Μαρία, Κ. *Οδηγός για Συγγραφείς Επιστημονικών Κειμένων*. 2η έκδ. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη, 2021.

Βεργέτη, Μαρία. «Η Κοινωνία της Θράκης στον 20ο Αιώνα». Στο *Όψεις Κοινωνικής Δυναμικής: Μελέτες Χαριστήριες στην Καθηγήτρια Κούλα Κασιμάτη*, επιμ. Μαρία Θανοπούλου, Μαρία Πετμεζίδου και Μαρία Στρατηγάκη, 450-472. Αθήνα: Gutenberg, 2011.

Βεργέτη, Μαρία. «Θεσμός». Στο *Λεξικό της Παιδαγωγικής*, επιμ. Παναγιώτης Δ. Ξωχέλλης, 323 – 324. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη, 2007.

Βεργέτη, Μαρία Κ. *Χρονολόγιο και Εργογραφία Γεωργίου Θ. Κανδηλάπτου – Κάνεως, ενός μαχόμενου δημοσιογράφου των δύο περασμένων αιώνων.* Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη, 2006.

Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων Διδυμοτείχου. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 333, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2. Φάκελος 80.

Γενικαί Εκθέσεις Λειτουργίας Σχολείων. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 99.

Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1977 – 1988). Αρχείο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1964 – 1977). Αρχείο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

Γενικός Έλεγχος Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου (1954 – 1963). Αρχείο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

Γιαννακόπουλος, Ανέστης, και Μαρία Ρέμπελου. «Αλλαγές και Προσπάθεια Οργάνωσης της Γυμναστικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση την Περίοδο 1967-1974». *Κείμενα Παιδείας* 4 (2022): 1-17. https://doi.org/10.12681/keimena-paideias.30350.

Γιάτσης, Σωτήρης Σ., και Μαρία Καρανταΐδου Α. «Τομές στην Πορεία της Ελληνικής Φυσικής Αγωγής κατά τον 20ο Αιώνα: Μεταρρυθμιστικές Προσπάθειες». *Παιδαγωγική Επιθεώρηση* 22 (1995): 21-42. Διαθέσιμο στις 25/7/2024. https://ojs.lib.uom.gr/index.php/paidagogiki/issue/view/442

Γκόλια, Βούλα, Νίκος, Κουτσουπιάς, Αργύρης, Κυρίδης, και Ιφιγένεια Βαμβακίδου. «Εθνικοί Στόχοι και Εθνικές Τελετουργίες: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών». *Τετράδια Ανάλυσης Δεδομένων* 8/07 (2007): 142-155.

Γκόλια, Παρασκευή. «Εθνική και Πολιτική Διαπαιδαγώγηση στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο: Ο Ρόλος των Σχολικών Γιορτών». Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Φλώρινας, 2006. Διαθέσιμο 01/10/2024. http://dx.doi.org/10.12681/eadd/14405

Γουρίδης, Αθανάσιος Ι. *Από την Αρχαία Ζειρηνία στην Κορφνοφωλιά του Σήμερα: Ένα Οδοιπορικό στο Χρόνο*. Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδας, 2006.

Γουρίδης, Αθανάσιος. *Το Ιστορικό Διδυμότειχο: Συμβολή στην Ιστορία και την Τοπογραφία της Πόλεως του Διδυμοτείχου.* Διδυμότειχο: Δήμος Διδυμοτείχου, 1998.

Γυμναστικές Επιδείξεις Σχολείων 1972. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 142.

Δημοτολόγιο Κοινότητας Ελαφοχωρίου. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 344, ΑΕΕ ΔΗΜ. 40.1. Φάκελος 10.

Δημοτολόγιο Κοινότητας Ελαφοχωρίου. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 344, ΑΕΕ ΔΗΜ. 40.1. Φάκελος 11.

Δημοτολόγιο Κοινότητας Ελαφοχωρίου. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 344, ΑΕΕ ΔΗΜ. 40.1. Φάκελος 12.

Δούκας, Χρίστος Χ. *Εκπαιδευτική Πολιτική και Εξουσία: Η Περίπτωση της Αξιολόγησης των Εκπαιδευτικών (1982-1994)*. Δεύτερη Έκδοση. Αθήνα: Γρηγόρη, 2000.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Μόνιμος Πληθυσμός της Ελλάδος Απογραφή 2001.* Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 2004. Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00094.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών της 17ης Μαρτίου 1991: Κατοικίες, Συνθήκες Στεγάσεως Νοικοκυριών, Εσωτερική Μετανάστευση και Παλιννόστηση.* Τόμος IV, Τεύχος Β΄. Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 2000. Διαθέσιμο στις 10/9/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00085.pdf

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Πραγματικός Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφή της 17ης Μαρτίου 1991 κατά Νομούς, Επαρχίες, Δήμους, Κοινότητες και Οικισμούς*. Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της

Ελλάδος, 1994. Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00086.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών της 5ης Απριλίου 1981: Κατοικίες, Συνθήκες Στεγάσεως Νοικοκυριών, Εσωτερική Μετανάστευση και Παλιννόστηση*. Τόμος IV. Αθήνα: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1987. Διαθέσιμο στις 2/9/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00066.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών της 5ης Απριλίου 1981*. Τόμος 1. Αθήνα: Εθνική στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1994. Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00062.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών της 14ης Μαρτίου 1971*. Τόμος 1. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1980. Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00053.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 19ης Μαρτίου 1961*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1964. Διαθέσιμο στις 30/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00039.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών της 19ης Μαρτίου 1961*. Τόμος 2, Τεύχος 8. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1964). Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00048.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών της 19ης Μαρτίου 1961: Δειγματοληπτική Επεξεργασία Εσωτερική Μετανάστευσις*. Τεύχος V. Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00037.pdf.

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 7ης Απριλίου 1951*. Αθήναι: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1955. Διαθέσιμο στις 30/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00031.pdf.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1968-1969. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 98.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1962-1963. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 96.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1960-1961. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 94.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1959-1960. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 93.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1958-1959. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 92.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1957-1958. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 91.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1955-1956. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 89.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1953-1954. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 87.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1952-1953. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 86.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1950-1951. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 84.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1939-1940. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 82.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1938-1939. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 81.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1936-1937. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 78.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1934-1935. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 76.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1931-1932. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 75.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1928-1929. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 74.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1927-1928. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 73.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1926-1927. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 72.

Έκθεσις περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1924-1925 και 1925-1926. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2. Φάκελος 71.

Ελληνική Στατιστική Αρχή. *Απογραφή Προσφύγων 1923: Αναστατική Έκδοση με Αφορμή τα 100 Χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922-2022)*. Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2022. Διαθέσιμο στις 30/7/2024. https://elstat-outsourcers.statistics.gr/ELSTAT-Apografi_Prosfyges_1923.pdf.

Ευαγγελίδης, Τρύφωνας Ε. «Τα Σχολεία της Θράκης επί Τουρκοκρατίας». *Θρακικά* 6, παράρτημα του Γ΄ τόμου (1931): 59-83. Διαθέσιμο 15/10/2024. https://www.he.duth.gr/erg_laog/thrakika/Thrakika03parartima.pdf

Ζωγράφου, Μαρίνα Π. *Θράκη Αιώνων.* Αθήνα: 2009.

«Η Εθνική Εορτή πως Επανηγυρίσθη». Ημερησία Εθνική Εφημερίς Εμπρός (26 Μαρτίου 1899): 1.

«Η Μεγαλοπρεπής Εορτή και Πανήγυρις της 25ης Μαρτίου». Ημερησία Εθνική Εφημερίς Εμπρός (26 Μαρτίου 1914): 2-3.

Ιορδανίδης, Γεώργιος Δ. *Ο Ρόλος του Προϊσταμένου Διεύθυνσης και Γραφείου Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη, 2002.

Ιορδανίδης, Γεώργιος. «Ο Θεσμός του Επιθεωρητή στην Ελληνική Εκπαίδευση: Ιστορική Επισκόπηση της Πορείας του Θεσμού», στο *Πρακτικά 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορία της Εκπαίδευσης*. Συμπόσιο ΙΙ. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης, 2004. Διαθέσιμο στις 26/08/2024. http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio3/praltika%2011/iordanidis.htm.

Ίσαρη, Φιλία, και Μάριος Πουρκός. *Ποιοτική Μεθοδολογία Έρευνας: Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2015. Διαθέσιμο στις 17/10/2024. https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5826.

«Ιστορία». *Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης*. Διαθέσιμο στις 20/9/2024. https://eled.duth.gr/fisrtpage-2/%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%cf%81%ce%af%ce%b1/

Καζαντζής, Αλέξανδρος Χ. *Κίρκη Έβρου: Η Μάγισσα ή η Μαγεία της Φύσης.* β΄ έκδ. Κομοτηνή: Αλέξανδρος Χ. Καζαντζής, 2012.

Καλιούνη, Ελένη. «Η εκπαίδευση στην Περιοχή του Νομού Έβρου: Το Παράδειγμα της Ορεστιάδας την Περίοδο 1920-1940». *Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,* 15, αρ. 2 (2022): 102-117, https://doi.org/10.12681/jret.29066

Καλλιντζή, Κωνσταντίνα. *Μακεδονικός τάφος Ελαφοχωρίου*. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Διαθέσιμο στις 10/10/2024. https://odysseus.culture.gr/h/3/gh352.jsp?obj_id=877.

Κανδήρου, Γλυκερία. «Ο Παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το Σχολείο Εργασίας στην Ελλάδα: Η Ζωή και η Δράση του Θ. Κάστανου με Επίκεντρο την Εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα». Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2012. Διαθέσιμο 27/9/2024. http://dx.doi.org/10.12681/eadd/33284

Κανελλόπουλος, Κωνσταντίνος Ν. *Εκθέσεις 21: Εσωτερική μετανάστευση*. Αθήνα: Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, 1995.

Καντζίδης, Δημήτρης Σ. «Ο Ίων Ιωαννίδης και η Συμβολή του στη Μεταρρύθμιση της Φυσικής Αγωγής». Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2002. Διαθέσιμο στις 20/6/2024. http://dx.doi.org/10.12681/eadd/14514

Καπώλη, Παρασκευή. «Η Εσωτερική Μετανάστευση στην Αθήνα (1950 – 1970)». Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2014. Διαθέσιμο στις 15/7/2024, http://dx.doi.org/10.12681/eadd/33273

Καραβοκύρη, Βιργινία. «Το 1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης: Μελέτη των σχολικών αρχείων που αφορούν στον 21ο αιώνα». Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2018. Διαθέσιμο στις 26/10/2023. http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9723

Καραμητσόπουλος, Θεόδωρος. «Ο Θεσμός Του Επιθεωρητή στο Εκπαιδευτικό Σύστημα του Νεοελληνικού Κράτους». Στο *Πρακτικά Συνεδρίου Τόμος Α΄. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εκπαίδευση στον 21ο Αιώνα: Θεωρία και Πράξη Αναζητώντας το Ελκυστικό και Αποτελεσματικό Σχολείο.* Αθήνα: Μουσείο σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης του ΕΚΕΔΙΣΥ, 2017. Διαθέσιμο στις 2/8/2024. https://ekedisy.gr/wp-content/uploads/2022/05/1-%CE%A4%CF%8C%CE%BC%CE%BF%CF%82-v6_compressed.pdf

Καραφύλλης, Αθανάσιος Τ. *Ο θεσμός του Επιθεωρητή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η Αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών: Η αξιολόγηση των δασκάλων στη Θράκη κατά την περίοδο 1950-1982.* Αθήνα: Κριτική, 2010.

Κατσίρας, Λεωνίδας Β. «Μεγάλοι Έλληνες και Κύπριοι Παιδαγωγοί Από την Αρχαιότητα έως σήμερα: Εκπαιδευτική Συμβολή και Παιδαγωγική Μνήμη». Στο *Πρακτικά του 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης*. Αθήνα, 2014. Διαθέσιμο στις 19/08/2024. http://www.elliepek.gr/documents/7o_synedrio_eisigiseis/katsiras.pdf.

Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας. *Λεξικό Διοικητικών Μεταβολών των Δήμων και Κοινοτήτων (1912-2001)*. Αθήνα: Ελληνική Εταιρία Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκησης, 2002.

Κεφαλληνού, Νατάσα. «Γιατί Χαίρεται ο Κόσμος και Χαμογελάει Πατέρα; Η Καθιέρωση των Μαθητικών Παρελάσεων από τη Δικτατορία του Μεταξά». *Το Περιοδικό για τη Διατάραξη της Κοινής Ησυχίας*. Διαθέσιμο στις 30/09/2024. https://www.toperiodiko.gr/%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CF%84%CE%AF-%CF%87%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CE%BF-

%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%87%CE%B1%CE%BC%CE%BF%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%AC/

Κουλούρη, Χριστίνα. «Γιορτάζοντας το Έθνος: Εθνικές Επέτειοι στην Ελλάδα τον 19ο Αιώνα». Στο *Αθέατες Όψεις της Ιστορίας: Κείμενα Αφιερωμένα στον Γιάνη Γιανουλόπουλο.* Αθήνα: Ασίνη, 2012.

Κριτού, Αθανάσιος Κ. *Αλεξανδρούπολη: Η εκατοντάχρονη ιστορία της 1878-1978*. Αλεξανδρούπολη, 1995.

Κυριαζή-Άλλισον, Ελισάβετ. «Εσωτερική μετανάστευση στην Ελλάδα του 1990: τάσεις-προβληματισμοί-προοπτικές». *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* 96 (1998): 279-309. https://doi.org/10.12681/grsr.736

Κωστίδου, Φιλιώ. «3° Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου (1923 – 2023): 100 Χρόνια Προσφοράς Ένας Αιώνας Ζωής». *Ιστορικός Πολιτιστικός Σύλλογος Διδυμοτείχου Καστροπολίτες - Γνώση και Δράση*. Διαθέσιμο στις 30/8/2024. https://kastropolites.com/3ο-δημοτικο-σχολειο-διδυμοτειχου-100-χρο/

Λουκόπουλος, Διον. και Βασ. *Μορφολογικός Χάρτης Θράκης*. Επεξεργασία και προσαρμογή από Μ. Σταθάκη, 2025.

Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου 1973-1977. Αρχείο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου 1955-1960. Αρχείο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

Μαθητολόγιο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου 1945-1955. Αρχείο Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου.

Μανεσιώτης, Νικ., επιμ. *Ιστορία των Σχολείων της Εκπ. Περιφέρειας Διδυμοτείχου-Σουφλίου*. Αθήνα: Καμπανά

Μάστορη, Βασιλική. «Ο Ρόλος του Κρυφού Προγράμματος στην Κατασκευή της Εθνικής Ταυτότητας των Μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Μια Προσέγγιση Μέσα από τις Σχολικές Εθνικές Εορτές και Παρελάσεις». Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2019. Διαθέσιμο στις 2/10/2024. https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2900771/file.pdf

Μαστρογιαννίδου, Αικατερίνη. «3ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης: Πολιτισμός και Εκπαίδευση την περίοδο 1950-1965». Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2018. Διαθέσιμο στις 26/10/2023. http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9864

Ματσαγγούρας, Ηλίας Γ. *Η Σχολική Τάξη: Χώρος-Ομάδα-Πειθαρχία-Μέθοδος*. Αθήνα: 2003.

Μέρτζος, Νικόλαος Ι. *Η Μικρασιατική Εκστρατεία: Φωτογραφίες Θεόδωρου Νικολέρη*. Θεσσαλονίκη: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών και εκδόσεις Ερωδιός, 2008.

Μητρώο Αποδήμων (Ευρετήριο). Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 344, ΑΕΕ ΔΗΜ 40.1. Φάκελος 49.

Μπαμπαθανάσης, Θεόδωρος, επιμ. *Δημοτικό Σχολείο Καστανέων Έβρου: Αναμνηστικό-Ιστορικό Λεύκωμα.* Καστανιές: Anglohellenic A.E. – Εκδόσεις Πέλτη, 2013.

Μπονίδης, Κυριάκος. «Ανάλυση Περιεχομένου: Διαδικασία και Μοντέλα Ανάλυσης». Στο *Ερευνητική Μεθοδολογία στις Κοινωνικές Επιστήμες και στην Εκπαίδευση,* επιμ. Ι. Ε. Πυργιωτάκης και Χρήστος Θεοφιλίδης, 395-415. Αθήνα: Πεδίο, 2016.

Μποτονάκη, Αλεξάνδρα. «Η Εκπαίδευση στην Αλεξανδρούπολη κατά τη Βουλγαρική Κατοχή 1941-1944». Στο *Σελίδες από την Ιστορία της Αλεξανδρούπολης και της γύρω Περιοχής*, επιμ. Αλεξάνδρα Μποτονάκη, 317-326. Αθήνα: Πολιτιστικός και Ψυχαγωγικός Σύλλογος Αλεξανδρουπολιτών Αττικής, 2010.

Ναζλής, Βασίλης. «Η Βουλγαρική Κατοχή 1941-1945. Μια κατοχή αλλιώτικη από τις άλλες». *Ενδοχώρα* 78 (2001): 17-25.

Νικολαΐδης, Ανέστης Κ. *Το Χωριό μου Πέπλος: Ψάχνω να Βρω τις Ρίζες μου (Ιστορικό Λεύκωμα)*. Αλεξανδρούπολη: 2015.

Ορδουμποζάνης, Θεόδωρος. «Η Αλεξανδρούπολη του 1910-1911». *Ο Φάρος της Αλεξανδρούπολης* 63 (2017): 11-13. Διαθέσιμο στις 5/10/2024. https://alexandroupolites.gr/wp-content/uploads/bsk-pdf-manager/63_43.pdf

Παναγιώτου, Γιώργος. «Δεδέγατς – Αλεξανδρούπολη: Κάτω από τη Σκέπη του Πολιούχου Αγίου Νικολάου». *Ενδοχώρα τ. 75-76* (2001): 9-132.

Παπαβασιλείου, Χρυσή. «Από τον Επιθεωρητή στο Σχολικό Σύμβουλο: Ιστορικό-κοινωνική αναδρομή και η σημερινή πραγματικότητα». Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2008. Διαθέσιμο στις 31/7/2024. http://dx.doi.org/10.12681/eadd/24575

Πατέλης, Μιχάλης Ε. *Σουφλί: Οδοιπορικό στο Χθες*. Σουφλί: 1994.

Παυλίδου, Έφη. «Οι μαθητικές Παρελάσεις: Διαχρονικός Θεσμός Εθνικιστικής Επιστράτευσης». *Σελιδοδείκτης για την Εκπαίδευση και την Κοινωνία*. Διαθέσιμο στις 1/10/2024. https://selidodeiktis.edu.gr/2019/10/31/οι-μαθητικές-παρελάσεις-διαχρονικός/.

Πίνιου, Ματούλα. «Εκπαίδευση, Πολιτισμός και Τοπική Κοινωνία: Η περίπτωση του Ομίλου Ιστορίας και Θεατρικής Έκφρασης του 1ου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Αλεξανδρούπολης». Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2019. Διαθέσιμο στις 26/10/2023. http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9747

Πουρκός, Μάριος Α., και Μανόλης Δαφέρμος. «Εισαγωγή - Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Θεωρητική και Ιστορική Οριοθέτηση του Πεδίου». Στο Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα, επιμ. Μάριος Α. Πουρκός και Μανόλης Δαφέρμος, 21-55. Αθήνα: Τόπος, 2010.

Ράπτης, Νικόλαος. *Το Διδασκαλείο και η Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρουπόλεως: Ιστορικό-Αναμνηστικό Λεύκωμα για τα 100χρονα από την Ίδρυση της Αλεξανδρουπόλεως (1878-1978).*

Σελερίδης, Τριαντάφυλλος. *Πετράδες: Θράκη – Έβρος: «Ψηφίδες» Ιστορίας και Πολιτισμού*. Αλεξανδρούπολη: Τριαντάφυλλος Σελερίδης, 2019.

Σταθάκης, Δημήτριος. *Ελαφοχώρι Έβρου: Ιστορία-Παράδοση-Πολιτισμός*. Κομοτηνή: Παρατηρητής της Θράκης, 2015.

Σύλλογος Καταγομένων από την Κοινότητα Μάνης Ν. Έβρου «Η Μάνη». *Μάνη: Δώδεκα Χιλιόμετρα από το Διδυμότειχο*. Κομοτηνή: Παρατηρητής ΕΠΕ, 1998.

Ταμβάκος, Θωμάς. «Κώστας Μπραβάκης (Ελαφοχώρι Διδυμοτείχου, 19/5/1962 – Θεσσαλονίκη 16/6/2020)». *Θρακικά*, σειρά 2, τόμος 18 (2020): 296-329.

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Περιφερειακό Τμήμα Θράκης. «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κατεδαφισθεί». Στο *Ιστορικά Κτίρια της* Αλεξανδρούπολης. Διαθέσιμο στις 1/9/2024, https://teethrakis.gr/drastiriotites/omades-ergasias/istorika-ktiria-alexandroypolis

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Περιφερειακό Τμήμα Θράκης. «Αξιόλογα Κτίρια με Ιστορικό και Αρχιτεκτονικό Ενδιαφέρον που Έχουν Κηρυχθεί Διατηρητέα». Στο *Ιστορικά Κτίρια της Αλεξανδρούπολης*. Διαθέσιμο στις 1/9/2024, https://teethrakis.gr/drastiriotites/omades-ergasias/istorika-ktiria-alexandroypolis

Τότσικας, Αλέξης. «Η Ιστορία των Μαθητικών Παρελάσεων». *Αργολική Αρχειακή Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού*. Διαθέσιμο στις 30/9/2024. https://argolikivivliothiki.gr/2013/10/22/parelasi/.

Τσαλικίδου Σαπφώ. «Δημοτικό Σχολείο Αισύμης (1924-2000): Εκπαίδευση και Κοινότητα». Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2020). Διαθέσιμο στις 20/11/2023. http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9980

Τσίγκου, Αλεξάνδρα. «Καλλιεργώντας Δεξιότητες στον Σχολικό Κήπο». Στο *Καρποί από τον Κήπο της Αειφορίας,* επιμ. Αλεξάνδρα Τσίγκου, 25-33. Ασπρόπυργος: 2018.

Τσιρταβής Ευστράτιος. «Το Τούβλινο Σχολείο (Α΄ Δημοτικό Σχολείο Διδυμοτείχου)». *Ιστορικός Πολιτιστικός Σύλλογος Διδυμοτείχου Καστροπολίτες - Γνώση και Δράση*. Διαθέσιμο στις 23/8/2024. https://kastropolites.com/touvlino-sxoleio-a-dhmotiko-didymoteichou/

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. *Υπουργική Απόφαση Φ713/16/76245/30-08-1974*. Διαθέσιμο στις 22/9/2024. https://www.fa3.gr/nomothesia_2/nomoth_fa/10_epilogi_simeoforou.htm

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. *Υπολογισμός Χιλιομετρικών Αποστάσεων*. https://kmd.ggde.gr

Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την Απογραφήν της 16 Οκτωβρίου 1940.* Αθήναι: Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1946. Διαθέσιμο στις 30/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00025.pdf.

Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος. *Στατιστικά αποτελέσματα της απογραφής του πληθυσμού της Ελλάδος της 15-16 Μαΐου 1928*. Εν Αθήναις: Υπουργείον Εθνικής Οικονομίας. Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, 1935. Διαθέσιμο στις 30/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00022.pdf.

Υπουργείον Υγιεινής, Πρόνοιας και Αντιλήψεως. Τμήμα Στατιστικής. *Απογραφή Προσφύγων: Ενεργηθείσα κατ΄ Απρίλιον 1923*. Εν Αθήναις: Υπουργείον Υγιεινής, Πρόνοιας και Αντιλήψεως, 1923). Διαθέσιμο στις 30/7/2024. http://dlib.statistics.gr/Book/GRESYE_02_0101_00017.pdf.

Φατσέα, Αδαμαντία. «Παρελάσεις – Νομοθεσία». Διαθέσιμο στις 12/8/2024. https://users.sch.gr/adamantiaf/?page_id=5499

ΦΕΚ 698/Β΄/20-03-2014. «Τροποποίηση της Απόφασης με αριθμό 11247/28.12.2012 (ΦΕΚ 3465/Β΄/28-12-2012) και θέμα «Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2011 που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας». Διαθέσιμο στις 31/7/2024. https://www.statistics.gr/documents/20181/1210503/FEK_monimos_rev.pdf/125204a0-726f-46fe-a141-302d9e7a38dc

ΦΕΚ 1292/Β΄/11-08-2010. «Πρωτοβάθμιοι και Δευτεροβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας με το Ν. 3852/2010 και αναλογική κατανομή πληθυσμού στις δημοτικές κοινότητες του άρθρου 2, παρ. 4 του Ν. 3852/2010, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να κατανεμηθεί, λόγω ελλιπών στοιχείων τόπου εγκατάστασης».

ΦΕΚ 246/2000 - Αρ.Γ4/150/2-3-2000. «Ορισμός του τρόπου σύνθεσης των τμημάτων της σπουδάζουσας και μαθητιώσας νεολαίας κατά τις παρελάσεις στις Εθνικές επετείους και του τρόπου επιλογής σημαιοφόρου και παραστατών στα σχολεία της Β/θμιας Εκπαίδευσης».

ΦΕΚ 161/1998. Προεδρικό Διάταγμα 201/1998. «Οργάνωση και Λειτουργία Δημοτικών Σχολείων».

ΦΕΚ 290/Α΄/31-8-1932. Νόμος 5620/1932. «Περί κυρώσεως του από 30 Ιουλίου ε.ε. Ν. Διατάγματος «Περί Τροποποιήσεως, Συμπληρώσεως και Κωδικοποιήσεως Άπασης της Ισχυούσης Νομοθεσίας περί Σωματικής Αγωγής».

ΦΕΚ 186/1924. Νόμος 3179/1924. «Περί του προσωπικού των σχολείων Θράκης».

Φόρτσα Αλεξάνδρα. «Η Ιστορία των Σχολείων των Παρέβριων Οικισμών και οι Επιδόσεις των Μαθητών κατά την Περίοδο 1925 1950». Μεταπτυχιακή Εργασία Ειδίκευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 2018). Διαθέσιμο στις 20/07/2024. http://dx.doi.org/10.26257/heal.duth.9722

Φραγκιαδάκη, Εύα. «Θεμελιωμένη Θεωρία: Ανασκόπηση των Σύγχρονων Προσεγγίσεων και Μεθοδολογικά Ζητήματα.» Στο *Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα,* επιμ. Μάριος Α. Πουρκός και Μανόλης Δαφέρμος, 413-433. Αθήνα: Τόπος, 2010.

Χαμαλίδης, Λευτέρης. *Περιπλάνηση στο Βόρειο Έβρο: Τουριστικός – Περιηγητικός Οδηγός Βορείου Έβρου.* Νέα Ορεστιάδα: 2015.

«1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης Ζαρίφειος Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρούπολης». Διαθέσιμο στις 20/9/2024. https://www.zarifeios.gr/

Μεταφρασμένη

Bryman, Alan. *Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας.* Αθήνα: Gutenberg, 2017.

Cohen, Louis, Manion Lawrence, και Keith Morrison. *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας: Νέα συμπληρωμένη και αναθεωρημένη έκδοση*. Μετάφραση Σταύρος Κυρανάκης και άλλοι. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008.

Gray, David E. *Η Ερευνητική Μεθοδολογία στον Πραγματικό Κόσμο.* Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα, 2019.

Mason, Jennifer. *Η Διεξαγωγή της Ποιοτικής Έρευνας*, επιμ. Νότα Κυριαζή. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2003.

Robson Colin. *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου*, 2η εκδ. Αθήνα: Gutenberg, 2010.

Ξενόγλωσση

Oliver-Hoyo, Maria, and DeeDee Allen. “The Use of Methods in Qualitative Educational Research.” *Journal of College Science Teaching* 35, no. 4 (2006): 42–47. http://www.jstor.org/stable/42991805.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Πληθυσμός οικισμού Ελαφοχωρίου ανά έτος απογραφής 26

Πίνακας 2. Η κατανομή του φύλου στους συμμετέχοντες της συνέντευξης..... 69

Πίνακας 3. Ηλικιακή κατανομή των συμμετεχόντων στη συνέντευξη. 69

Πίνακας 4. Διάρκεια και ημερομηνία διεξαγωγής συνέντευξης. 70

Πίνακας 5. Χρονοδιάγραμμα έρευνας..... 71

Πίνακας 6. Τα διατεθέντα χρηματικά ποσά για την ανέγερση του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου..... 73

Πίνακας 7. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του '20..... 80

Πίνακας 8. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του '30..... 85

Πίνακας 9. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1956 – 1957..... 93

Πίνακας 10. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του '50..... 98

Πίνακας 11. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1963 – 1964..... 103

Πίνακας 12. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1964 – 1965..... 104

Πίνακας 13. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1965 – 1966..... 105

Πίνακας 14. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1967 – 1968..... 106

Πίνακας 15. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του ‘60 109

Πίνακας 16. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1973 – 1974..... 113

Πίνακας 17. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1977 – 1978..... 116

Πίνακας 18. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1978 – 1979..... 117

Πίνακας 19. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1979 – 1980..... 118

Πίνακας 20. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του ‘70 118

Πίνακας 21. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1980 – 1981..... 120

Πίνακας 22. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1981 – 1982..... 120

Πίνακας 23. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1982 – 1983..... 121

Πίνακας 24. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1983 – 1984 122

Πίνακας 25. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1984 – 1985 122

Πίνακας 26. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1985 – 1986 123

Πίνακας 27. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1986 – 1987 124

Πίνακας 28. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1987 – 1988 124

Πίνακας 29. Μαθητικός πληθυσμός Δ. Σ. Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του ‘80 125

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Χάρτης Νομού Έβρου 14
Εικόνα 2. Τάφος Ελαφοχωρίου 19
Εικόνα 3. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 2025 65
Εικόνα 4. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 2025 65
Εικόνα 5. Το αρχείο της Κοινότητας Ελαφοχωρίου το 2025 66
Εικόνα 6. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου 75
Εικόνα 7. Απόσπασμα από το Μαθητολόγιο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου 1945-1955 77
Εικόνα 8. Απόσπασμα από το Μαθητολόγιο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου 1955-1960 78
Εικόνα 9. Απόσπασμα από το Μαθητολόγιο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου 1973-1977 79
Εικόνα 10. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1931 - 1932 19
Εικόνα 11. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1934 - 1935 83
Εικόνα 12. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1938 - 1939 84
Εικόνα 13. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1939 – 1940 85
Εικόνα 14. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1950 – 1951 88
Εικόνα 15. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1952 – 1953 89
Εικόνα 16. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1953 – 1954 90
Εικόνα 17. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1953 – 1954 90
Εικόνα 18. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1954 – 1955 91
Εικόνα 19. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1955 – 1956 92
Εικόνα 20. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1955 – 1956 92
Εικόνα 21. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1957 – 1958 94
Εικόνα 22. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1957 – 1958 94

Εικόνα 23. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1958 – 1959 98

Εικόνα 24. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1958 – 1959 96

Εικόνα 25. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1959 – 1960 97

Εικόνα 26. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1959 – 1960 97

Εικόνα 27. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1954 – 1963) για το σχολικό έτος 1960 – 1961 100

Εικόνα 28. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1960 – 1961 100

Εικόνα 29. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου για το σχολικό έτος 1961 – 1962 101

Εικόνα 30. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου για το σχολικό έτος 1962 – 1963 102

Εικόνα 31. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1962 – 1963 102

Εικόνα 32. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1966 – 1967 106

Εικόνα 33. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1968 – 1969 108

Εικόνα 34. Απόσπασμα της έκθεσης του Επιθεωρητή για το μαθητικό δυναμικό του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά το σχολικό έτος 1968 – 1969 108

Εικόνα 35. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1969 – 1970 109

Εικόνα 36. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1970 – 1971 111

Εικόνα 37. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1971 – 1972 112

Εικόνα 38. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1972 – 1973 113

Εικόνα 39. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1974 – 1975 114

Εικόνα 40. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1975 – 1976 115

Εικόνα 41. Πίνακας αποτελεσμάτων από το βιβλίο του Γενικού Ελέγχου Δ. Σ. Ελαφοχωρίου (1964 – 1977) για το σχολικό έτος 1976 – 1977 116

Εικόνα 42. Απαγγελία ποιημάτων στο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1970 128

Εικόνα 43. Απαγγελία ποιήματος από μαθήτρια του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου κατά τον εορτασμό της επετείου της 25ης Μαρτίου το 1971 129

Εικόνα 44. Σχολική θεατρική παράσταση του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1970 129
Εικόνα 45. Απαγγελία ποιήματος από μαθήτρια του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1971 στο μνημείο των Ηρώων. 130
Εικόνα 46. Εορτασμός εθνικής επετείου το 1978 131
Εικόνα 47. Παρέλαση και κατάθεση στεφάνου στο μνημείο των ηρώων το 1971… 131
Εικόνα 48. Κατάθεση στεφάνου στο Ελαφοχώρι με παρουσία μαθητών το 1976.... 132
Εικόνα 49. Παρέλαση μαθητών του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1965. 132
Εικόνα 50. Παρέλαση μαθητών του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1971. 133
Εικόνα 51. Ενδεικτικό του 1956 από μαθητή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου..... 134
Εικόνα 52. Ενδεικτικό του 1960 από μαθητή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου..... 135
Εικόνα 53. Ενδεικτικό του 1972 από μαθητή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου..... 136
Εικόνα 54. Ενδεικτικό του 1974 από μαθητή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου..... 137
Εικόνα 55. Γυμναστικές επιδείξεις στο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου στο τέλος της σχολικής χρονιάς 1970-1971 139
Εικόνα 56. Γυμναστικές επιδείξεις στο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1971. 140
Εικόνα 57. Χορός μαθητριών του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1971..... 140
Εικόνα 58. Γυμναστικές επιδείξεις του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1971..... 141
Εικόνα 59. Γυμναστικές επιδείξεις του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1971..... 141
Εικόνα 60. Γυμναστικές επιδείξεις στο Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1975.. 142
Εικόνα 61. Στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου το 1970..... 142
Εικόνα 62. Στην αυλή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου μετά το πέρας των γυμναστικών επιδείξεων το 1972 143
Εικόνα 63. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972 143
Εικόνα 64. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972 144
Εικόνα 65. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972 144
Εικόνα 66. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972 145
Εικόνα 67. Γυμναστικές επιδείξεις το 1972 145
Εικόνα 68. Σχολική εκδρομή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1960. 146
Εικόνα 69. Σχολική εκδρομή του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1970. 147
Εικόνα 70. Μαθήτριες του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1970..... 148
Εικόνα 71. Μαθητές και μαθήτριες του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1972..... 148
Εικόνα 72. Απόσπασμα από το Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων για το Δ. Σ. Ελαφοχωρίου..... 152
Εικόνα 73. Ο σχολικός κήπος του Δ. Σ. Ελαφοχωρίου το 1970. 153
Εικόνα 74. Απόσπασμα από το Βιβλίο Μητρώου Διδακτηρίων για το Δ. Σ. Ελαφοχωρίου..... 155

Εικόνα 75. Το κτίριο, στο ισόγειο του οποίου στεγαζόταν το Δ. Σ. Ελαφοχωρίου στα τέλη της δεκαετίας του 1970 157

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1920 81

Γράφημα 2. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1930 86

Γράφημα 3. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1950 98

Γράφημα 4. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1960 110

Γράφημα 5. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1970 119

Γράφημα 6. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη δεκαετία του 1980 126

Γράφημα 7. Μαθητικός πληθυσμός του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου (1924 – 1988)..... 126

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Το Άρθρο 1 του Νόμου 3179/1924 (ΦΕΚ 186/1924) βάσει του οποίου ιδρύθηκε το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου.

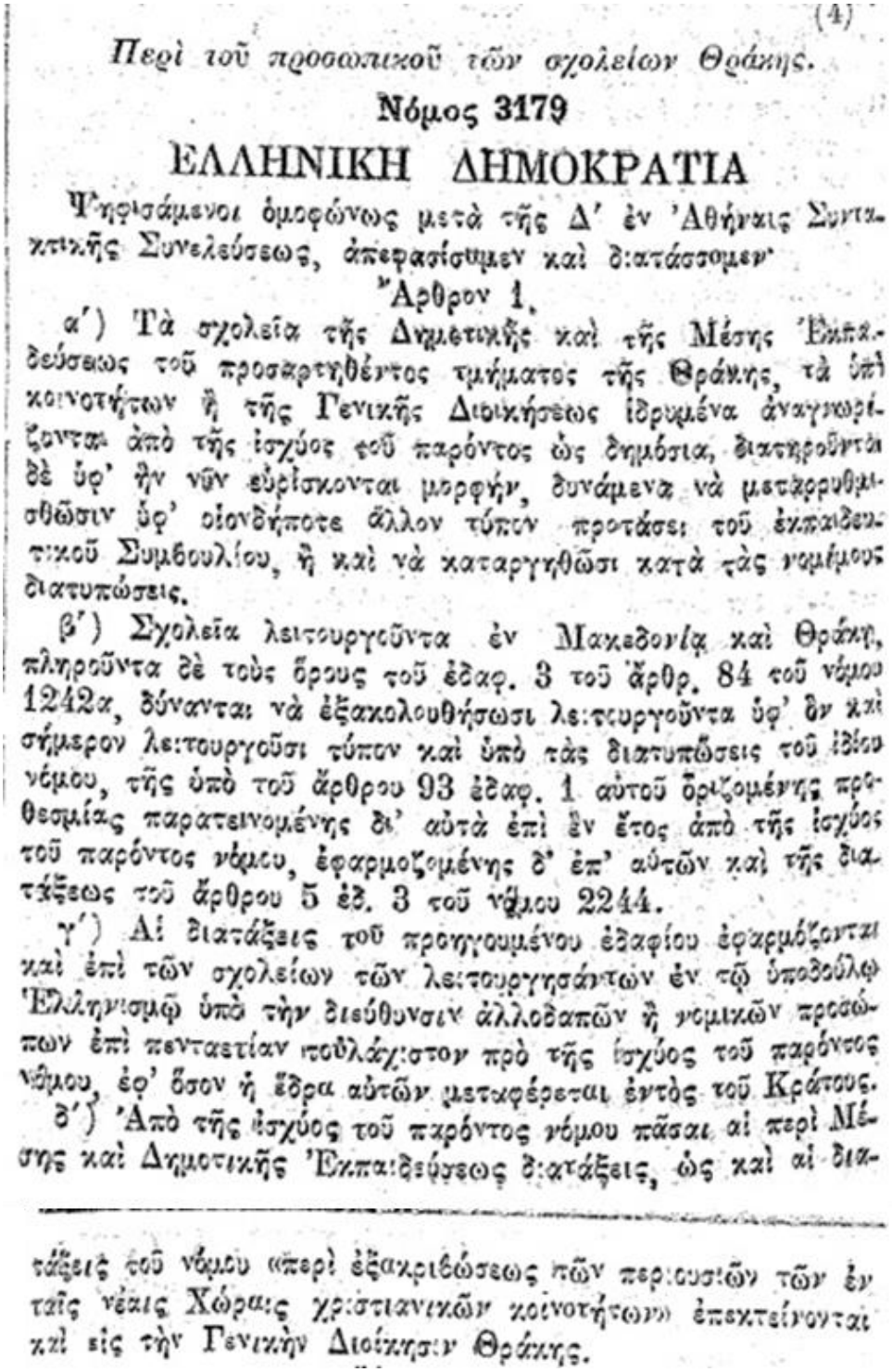

(4)

Περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων Θράκης.

Νόμος 3179

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Δ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῆς Συνελεύσεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

α') Τὰ σχολεῖα τῆς Δημοτικῆς καὶ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ προσαρτηθέντος τμήματος τῆς Θράκης, τὰ ὑπὸ κοινοτήτων ἢ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως ἱδρυμένα ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὡς δημόσια, διατηροῦνται δὲ ὑφ' ἣν νῦν εὑρίσκονται μορφήν, δυνάμενα νὰ μεταρρυθμισθῶσιν ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον τύπον προτάσει τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἢ καὶ νὰ καταργηθῶσι κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις.

β') Σχολεῖα λειτουργοῦντα ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ, πληροῦντα δὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἐδαφ. 3 τοῦ ἄρθρ. 84 τοῦ νόμου 1242α, δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσι λειτουργοῦντα ὑφ' ὃν καὶ σήμερον λειτουργοῦσι τύπον καὶ ὑπὸ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἰδίου νόμου, τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 93 ἐδαφ. 1 αὐτοῦ ὁριζομένης προθεσμίας παρατεινομένης δι' αὐτὰ ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἐφαρμοζομένης δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 ἐδ. 3 τοῦ νόμου 2244.

γ') Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν σχολείων τῶν λειτουργησάντων ἐν τῷ ὑποδούλῳ Ἑλληνισμῷ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἀλλοδαπῶν ἢ νομικῶν προσώπων ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἐφ' ὅσον ἡ ἕδρα αὐτῶν μετακέρεται ἐντὸς τοῦ Κράτους.

δ') Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου πᾶσαι αἱ περὶ Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως διατάξεις, ὡς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ ἐξακριβώσεως πῶν περιουσιῶν τῶν ἐν ταῖς νέαις Χώραις χριστιανικῶν κοινοτήτων» ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν Θράκης.

2. Το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου μεταξύ των ανεγερθέντων διδακτηρίων από τον Μάρτιο του 1925 μέχρι τον Νοέμβριο του 1927. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ΑΒΕ339 ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2 Φάκελος 72

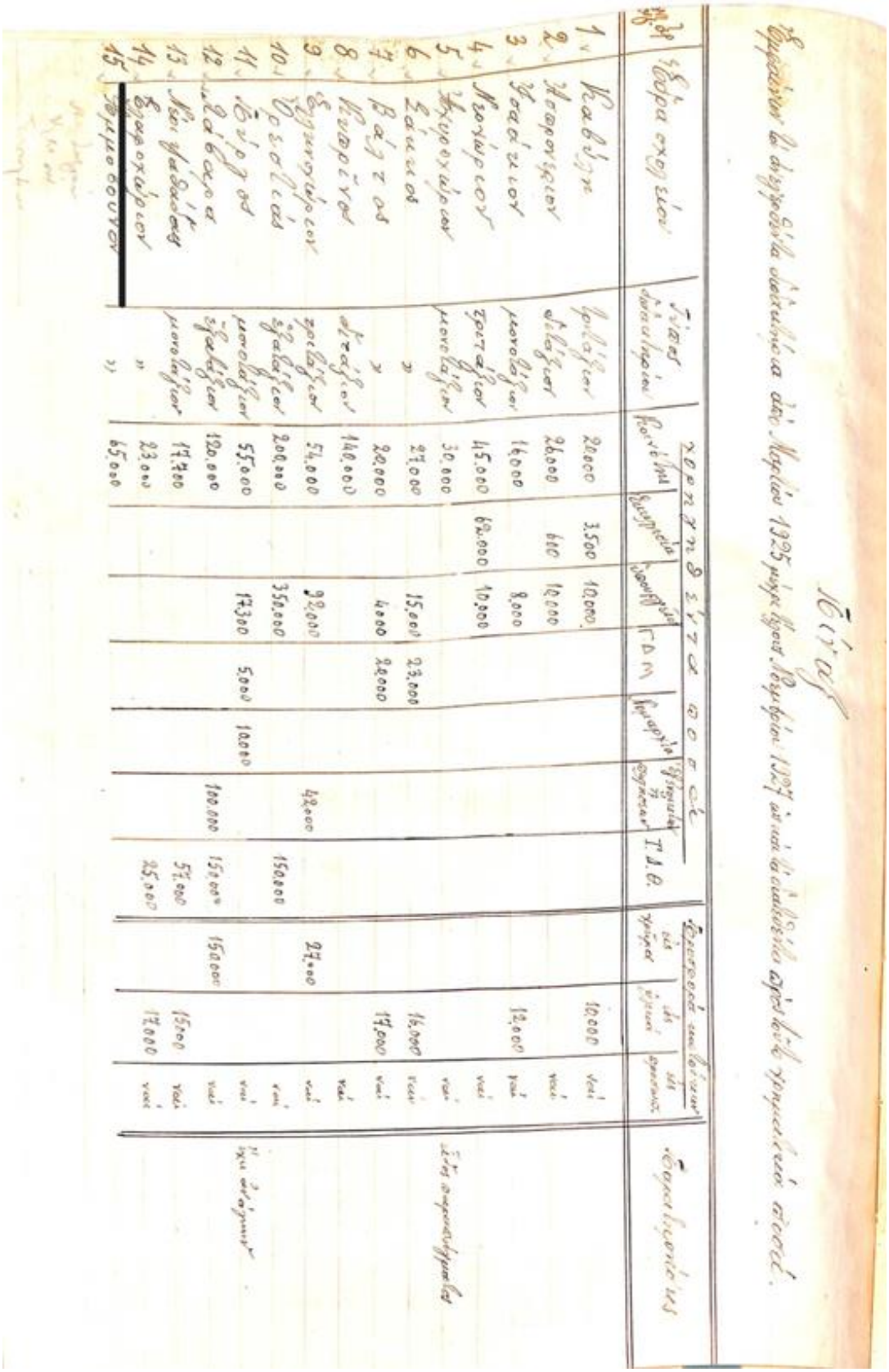

3. Περιγραφή του διδακτηρίου του Ελαφοχωρίου Έβρου. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ΑΒΕ339 ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 28.2 Φάκελος 80

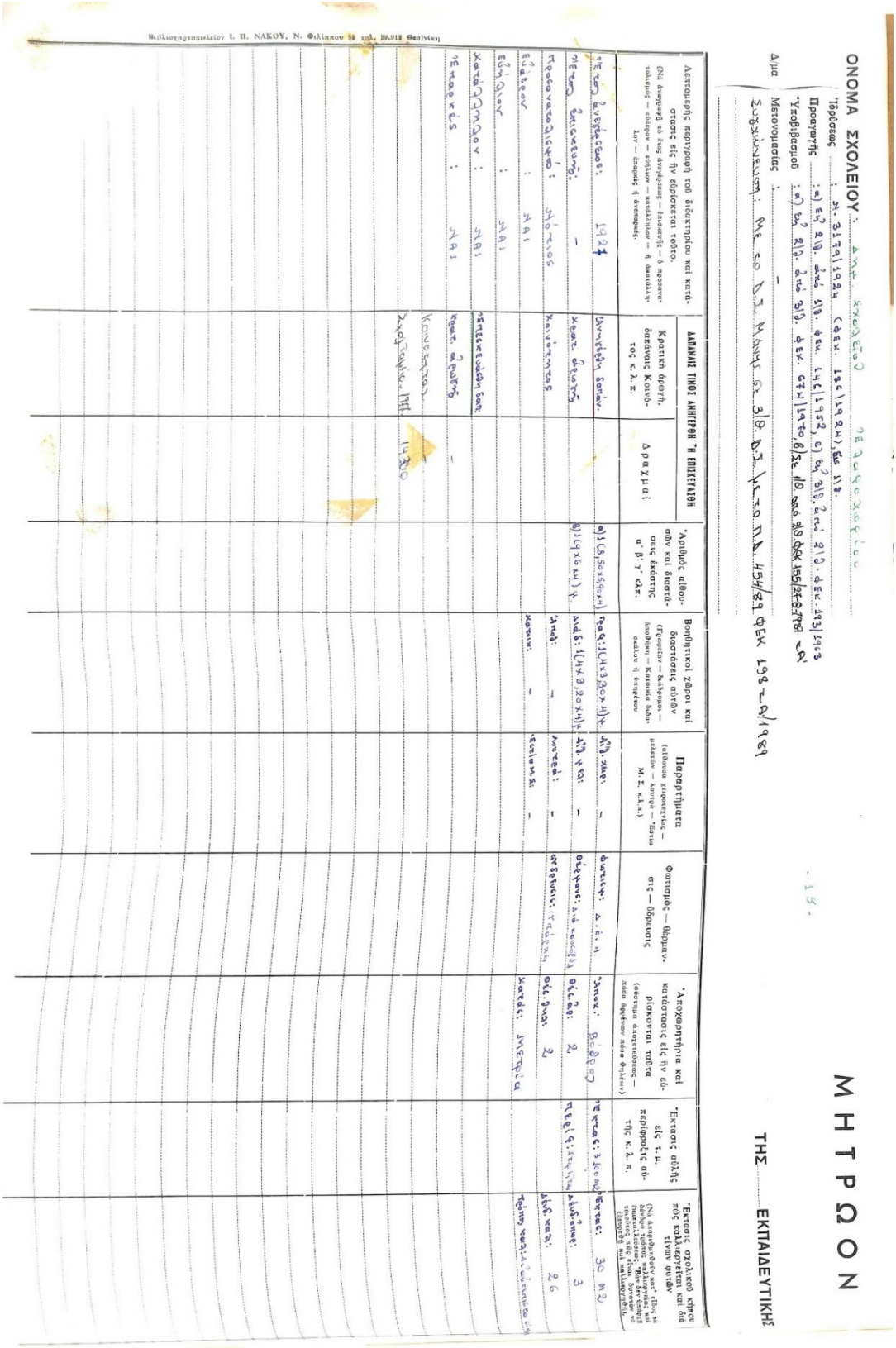

ΜΗΤΡΩΟΝ

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ

Διεύθυνσις περιγραφή του διδακτηρίου και κατάστασις εἰς ἣν εὑρίσκεται τοῦτο. (Νὰ ἀναφερθῇ τὸ ἔτος ἀνεγέρσεως — ἐπεκτάσεις — ὁ ἀριθμὸς τάξεων — αἴθουσων — ἀναγνώσεων — καταλλήλων — ἢ ἀκαταλλήλων — ἐτησθεὶς ἢ ἀνεπαρκεῖς).	ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΙΝΟΣ ΑΝΗΓΕΡΘΗ Ἢ ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΘΗ		'Αριθμὸς αἰθουσῶν καὶ διαστάσεις ἑκάστης α'. β'. γ' κλπ.	Βοηθητικοὶ χῶροι καὶ διαστάσεις αὐτῶν (Γραφεῖον — Διδακτικὸν — Κατοικία διδασκάλου ἢ ὑπηρέτου	Παραρτήματα (αὐλόσπιτο χειμερινὴς — μάγειρον — λουτρὸν — ἔργαλεῖα Μ. Σ. κλπ.)	Φυτοτομὴ — θάμνοι — δένδρα	'Αποχωρητήρια καὶ κατάστασις εἰς ἣν εὑρίσκονται ταῦτα (αὐλόσπιτα ἀκατάστατα — χωρὶς ἀφοδεύων — χωρὶς φλύδην)	'Εκτασις αὐλῆς εἰς τ. μ. περιφράξις αὐτῆς κ. λ. π.	'Εκτασις σχολικοῦ κήπου πρὸς καλλιέργειαν καὶ ὅσ τίνων φυτῶν (Νὰ ἀναφερθοῦν ἂν ὑπάρχουν ἀκατ. εἴδος τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν τὴν καλλιέργειαν καὶ ἂν ἔχουν ἐπιτυχῶς καὶ καλλιεργοῦνται)
	Κρατικὴ δραστηριότης Κοινοτήτων κ. λ. π.	Δραχμαί							
Διανυκτέρευση ἑσπέρας: 1924			α) 6,50×5,50(μ.)	Τσάντζ: 1,40×3,20×1,10	Ξύλ. σπίτι	Φυσικὸν: Α. ε. π.	Ἀπαιτ: Βαθμοὶ	Ἔκτασις: 3 στρ.	Ἔκτασις: 30 μ.μ.
Χορὸς Φιλοπρ.			β) 4,50×4 μ.	Ἀπὸδ: 1,40×3,20×1,10	Ξύλ. σπίτι: 1	Φυτεύματα: Δ. ε. π.	Ὀφείλονται: 2	Περίφραξις: ἀκατ.	Δένδρα καρ.: 3
Κανονισμὸς				Ἀναπ.: —	Ἀναπ.: —	Ὀπωρικὰ:	Ὀφείλονται: 2	Δένδρα καρ.: 26	
				Κατοικ.: —	Κατοικ.: —	Κηπευτικὰ:	Κατάλ.: Μπεσίκια		
Χορὸς Φιλοπρ. 1924									

4. Απόσπασμα του Δημοτολογίου της Κοινότητας Ελαφοχωρίου Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ΑΒΕ344 ΑΕΕ ΔΗΜ.40.1 Φάκελος 12

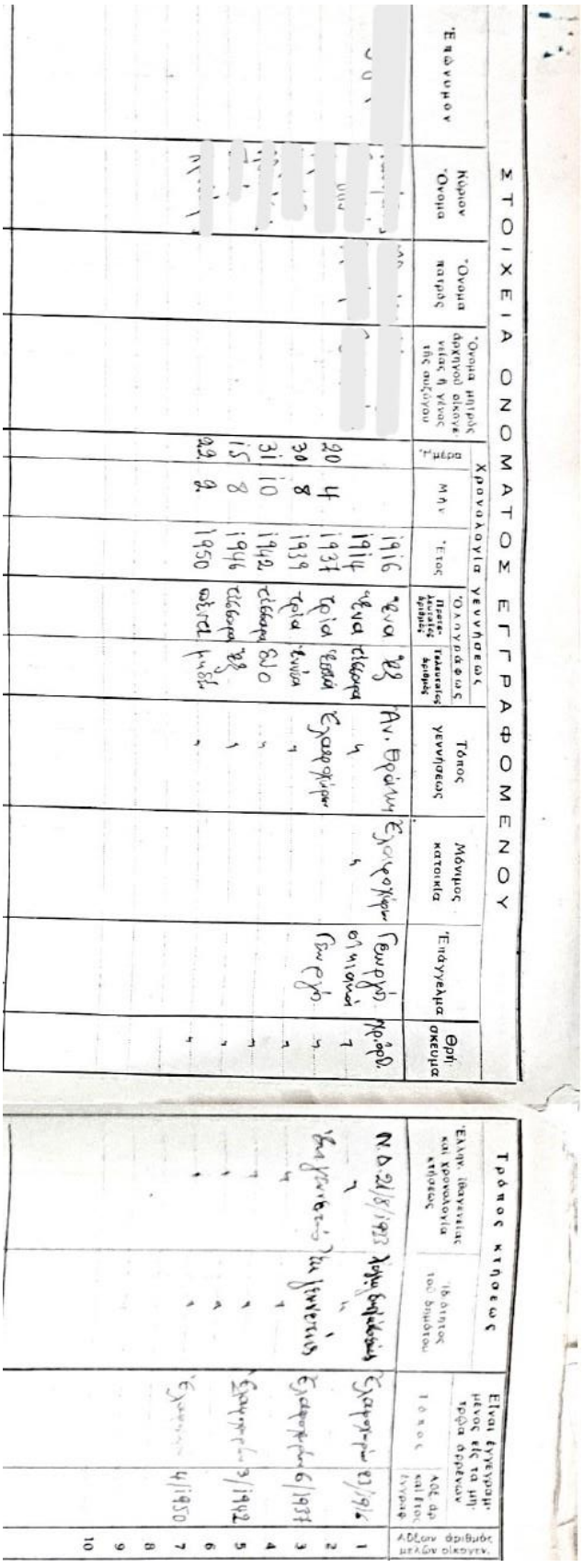

5. Απόσπασμα του Δημοτολογίου της Κοινότητας Ελαφοχωρίου. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου ΑΒΕ344 ΑΕΕ ΔΗΜ.40.1 Φάκελος 10

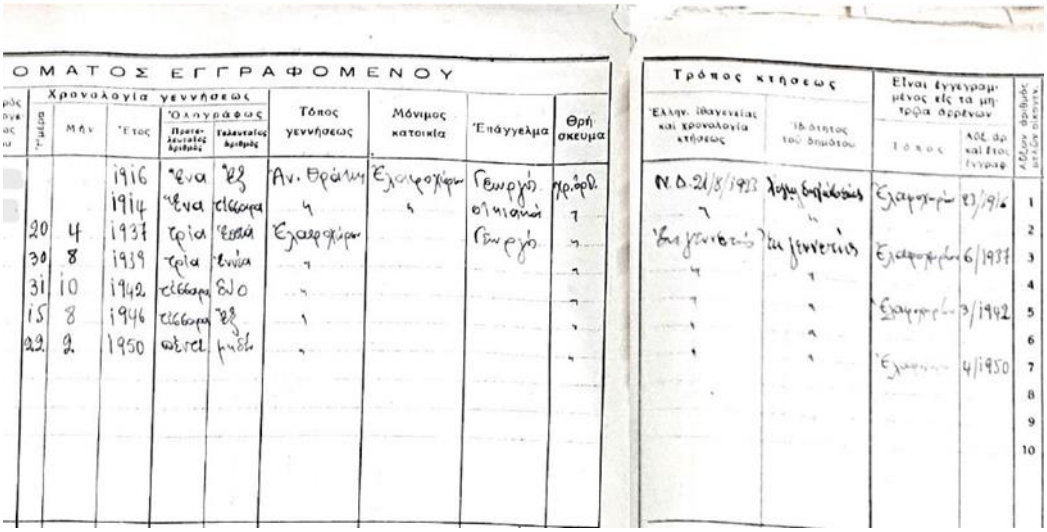

ΟΜΑΤΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΜΕΝΟΥ

Χρονολογία γεννήσεως: Ημέρα	Μήν	Έτος	Όλογράφως: Πρωτελευταίας δριθμός	Τελευταίας δριθμός	Τόπος γεννήσεως	Μόνιμος κατοικία	Επάγγελμα	Θρήσκευμα	Τρόπος κτήσεως: Έλλην. ιθαγενείας και χρονολογία κτήσεως	Ιδιότητος του δημότου	Είναι εγγεγραμμένος εις τα μητρῷα αρρένων: Τόπος	Αδξ. αρ. και έτος εγγραφ.	Αδξ. αρ. δριθμός μελῶν οικοντ.
		1916	Ένα	Εξ	Αν. Θράκη	Ελαφοχώρι	Γεωργός	χρ. ορθ.	Ν.Δ. 21/8/1923	λαμ. συγκλύσεως	Ελαφοχωρίου	23/1916	1
		1914	Ένα	τέσσαρα	"	"	οἰκιακά	"	"	"			2
20	4	1937	τρία	Εστά	Ελαφοχώρι		Γεωργός	"	Ένα γεννετώς	Ένα γεννετώς	Ελαφοχωρίου	6/1937	3
30	8	1939	τρία	Εννία	"			"	"	"			4
31	10	1942	τέσσαρα	Ένο	"			"	"	"	Ελαφοχωρίου	3/1942	5
15	8	1946	τέσσαρα	Εξ	"			"	"	"			6
22	2	1950	Φέντε	μηδέν	"			"	"	"	Ελαφοχωρίου	4/1950	7
													8
													9
													10

6. Αναμνηστική φωτογραφία Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου τη δεκαετία του 1960. Φωτογραφικό αρχείο Τασμαλάκη Χαράλαμπου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

7. Εντός της αίθουσας διδασκαλίας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1969. Φωτογραφικό αρχείο Δαλαλάκη Γρηγόρη. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

8. Εντός της αίθουσας διδασκαλίας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το 1972. Φωτογραφικό αρχείο Δημητριάδη Δημητρίου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

9. Αναμνηστική φωτογραφία μαθητών του 2θεσίου δημοτικού σχολείου Ελαφοχωρίου το 1973. Φωτογραφικό αρχείο Δημητριάδη Δημητρίου. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

10. Αναμνηστική φωτογραφία των μαθητών και μαθητριών του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου το σχολικό έτος 1974-1975. Φωτογραφικό αρχείο Βλασακούδη Μαρίκας. Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Ένα Ταξίδι στο Χρόνο: Ελαφοχώρι 1922 – 2022»

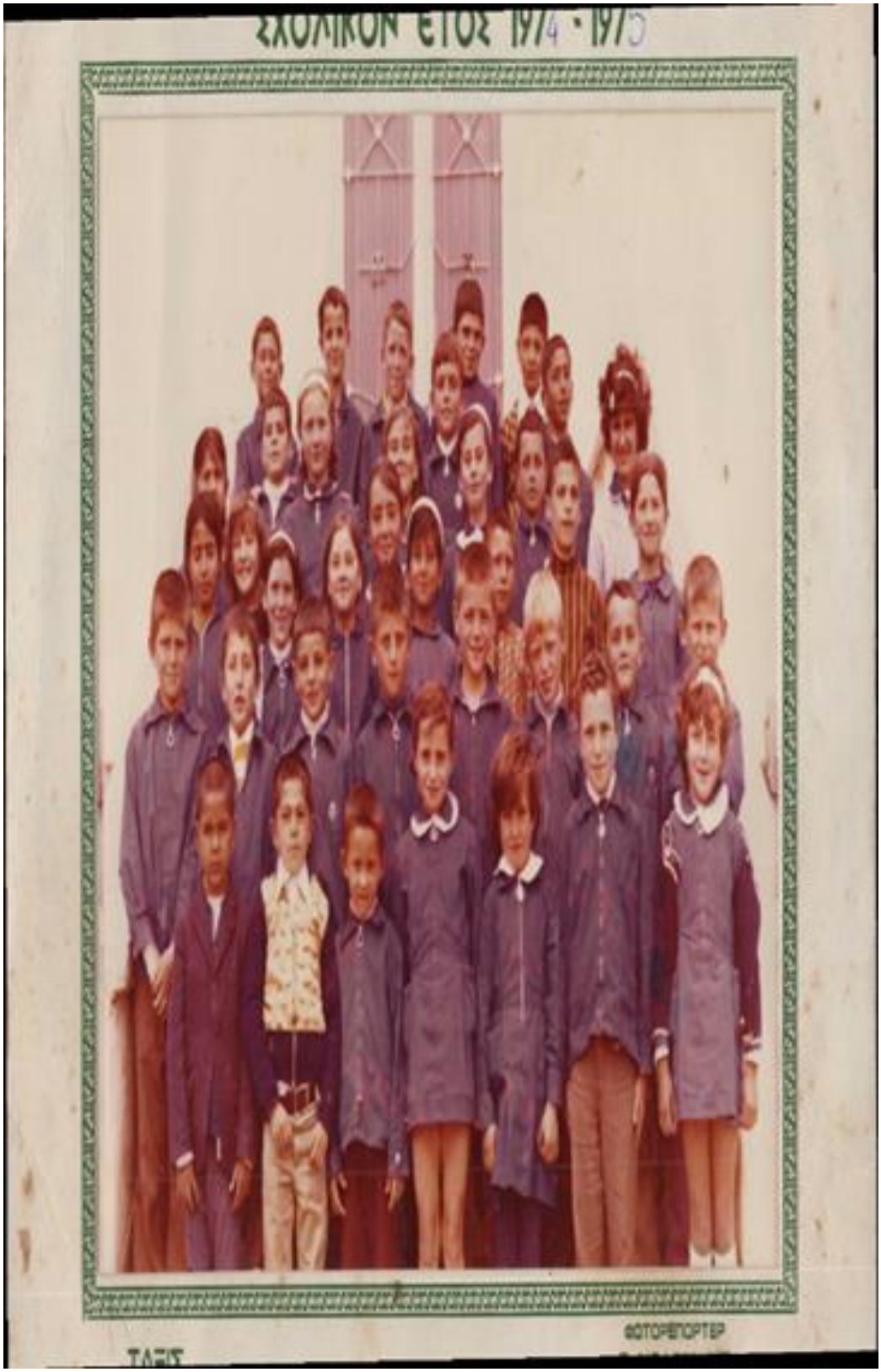

11. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί λειτουργίας των δημοτικών σχολείων περιφερείας Διδυμοτείχου κατά τα σχολικά έτη 1924-1925 και 1925-1926. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 71

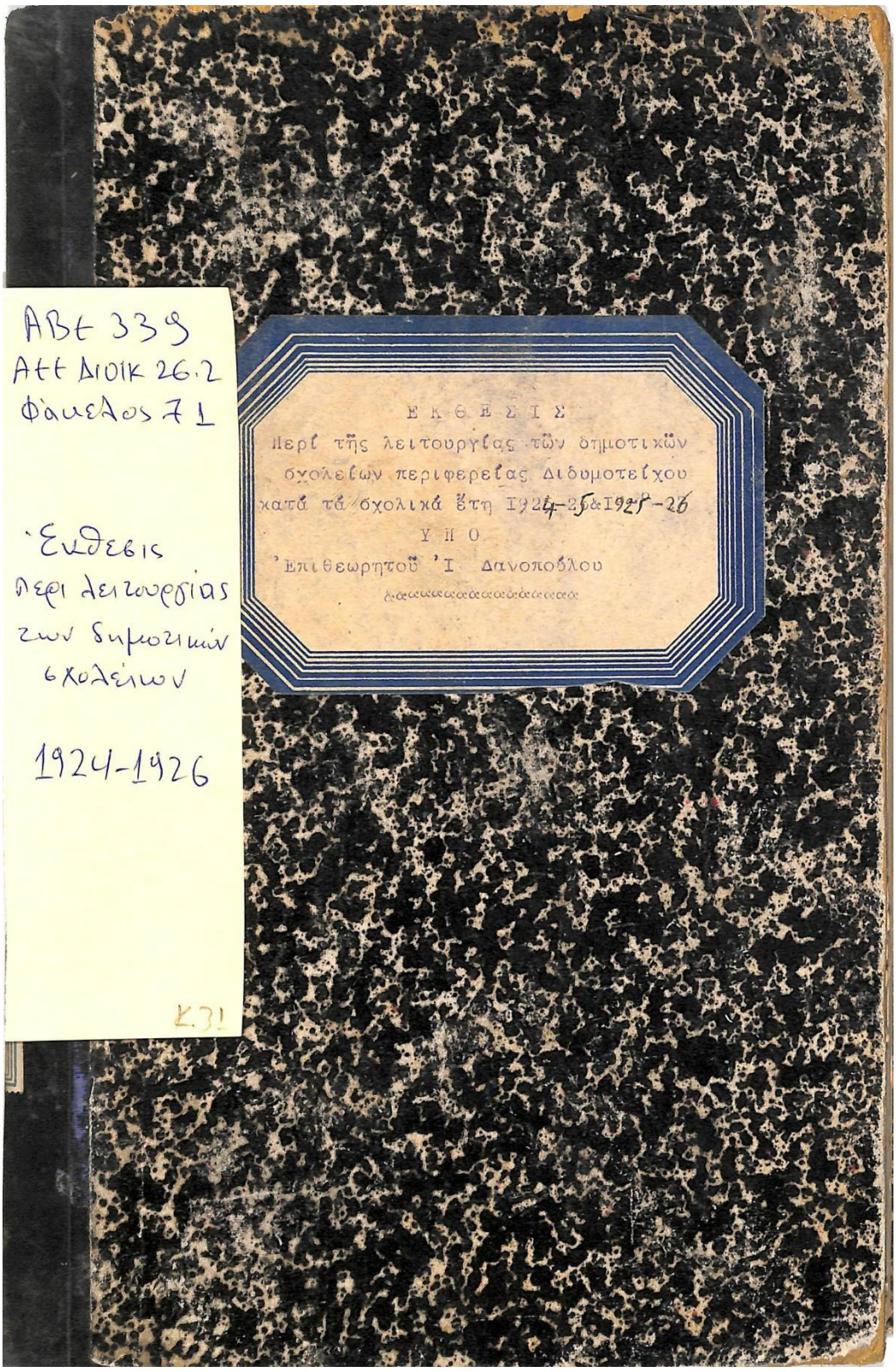

12. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 2 Απριλίου 1925. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 71

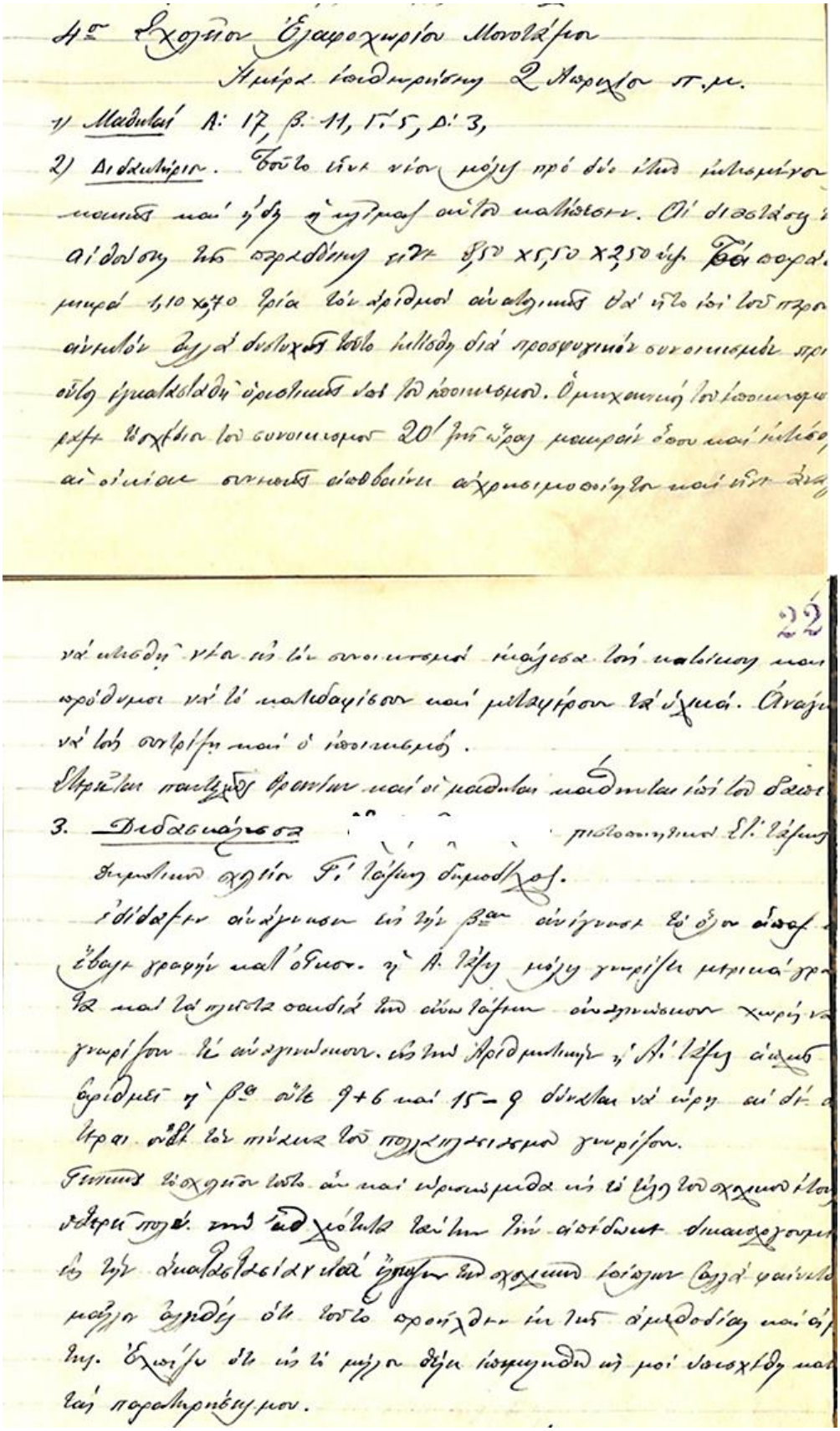

13. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί λειτουργίας των δημοτικών σχολείων περιφερείας Διδυμοτείχου κατά τα σχολικά έτη 1926-1927. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 72

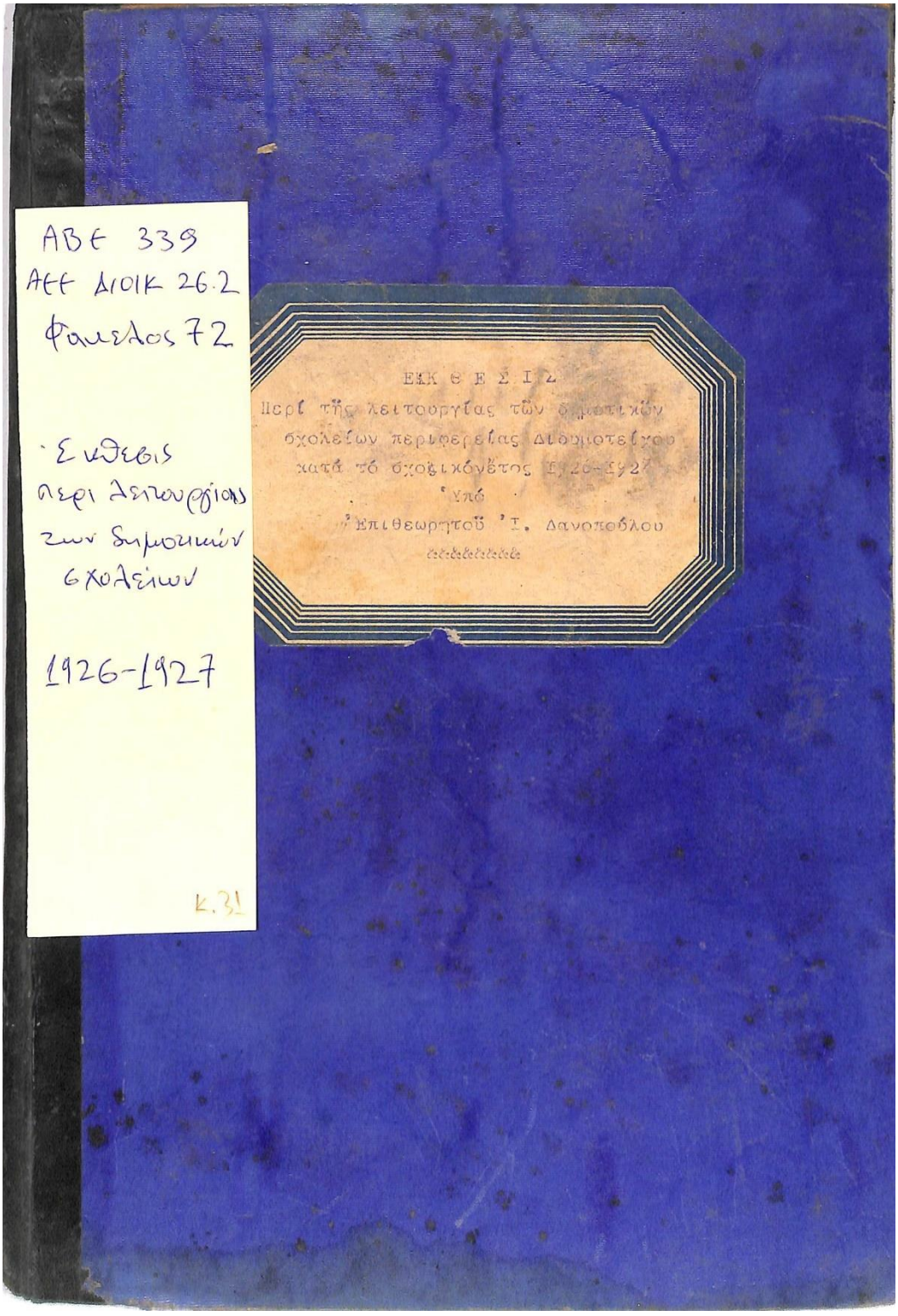

14. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 13 Δεκεμβρίου 1926. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 72

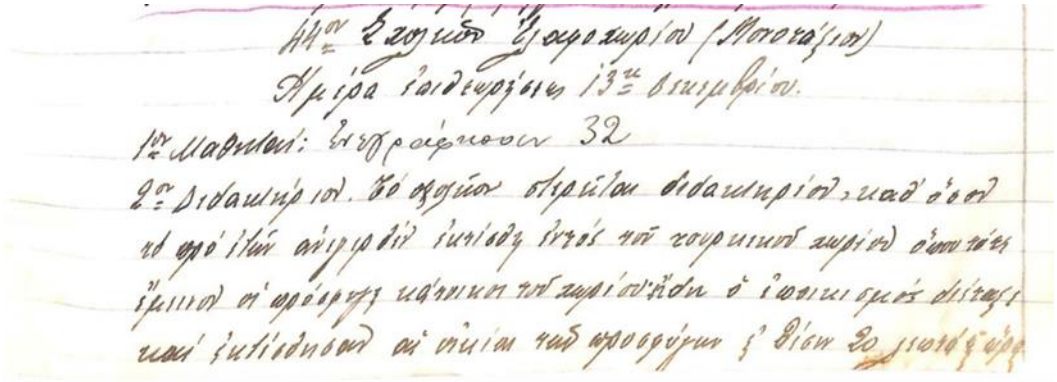

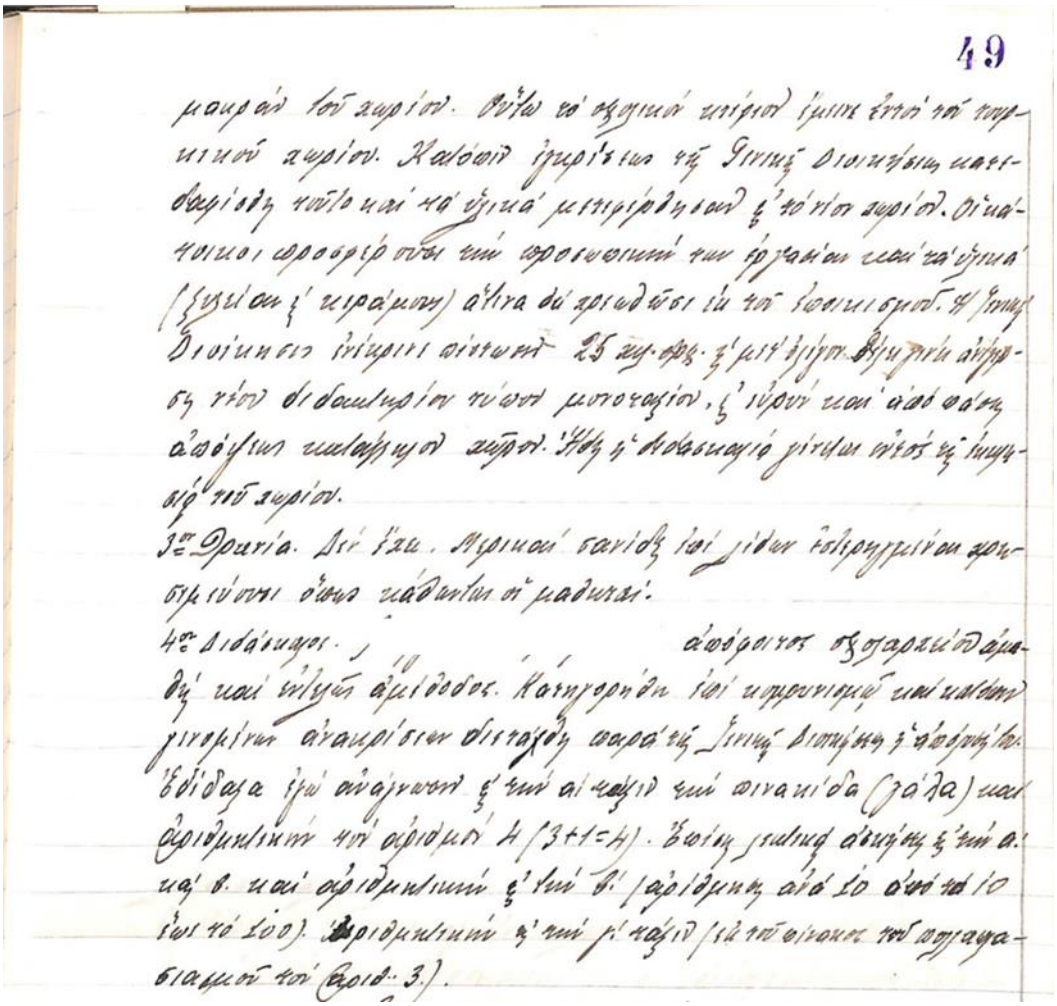

15. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί λειτουργίας των δημοτικών σχολείων περιφερείας Διδυμοτείχου κατά τα σχολικά έτη 1927-1928. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 73

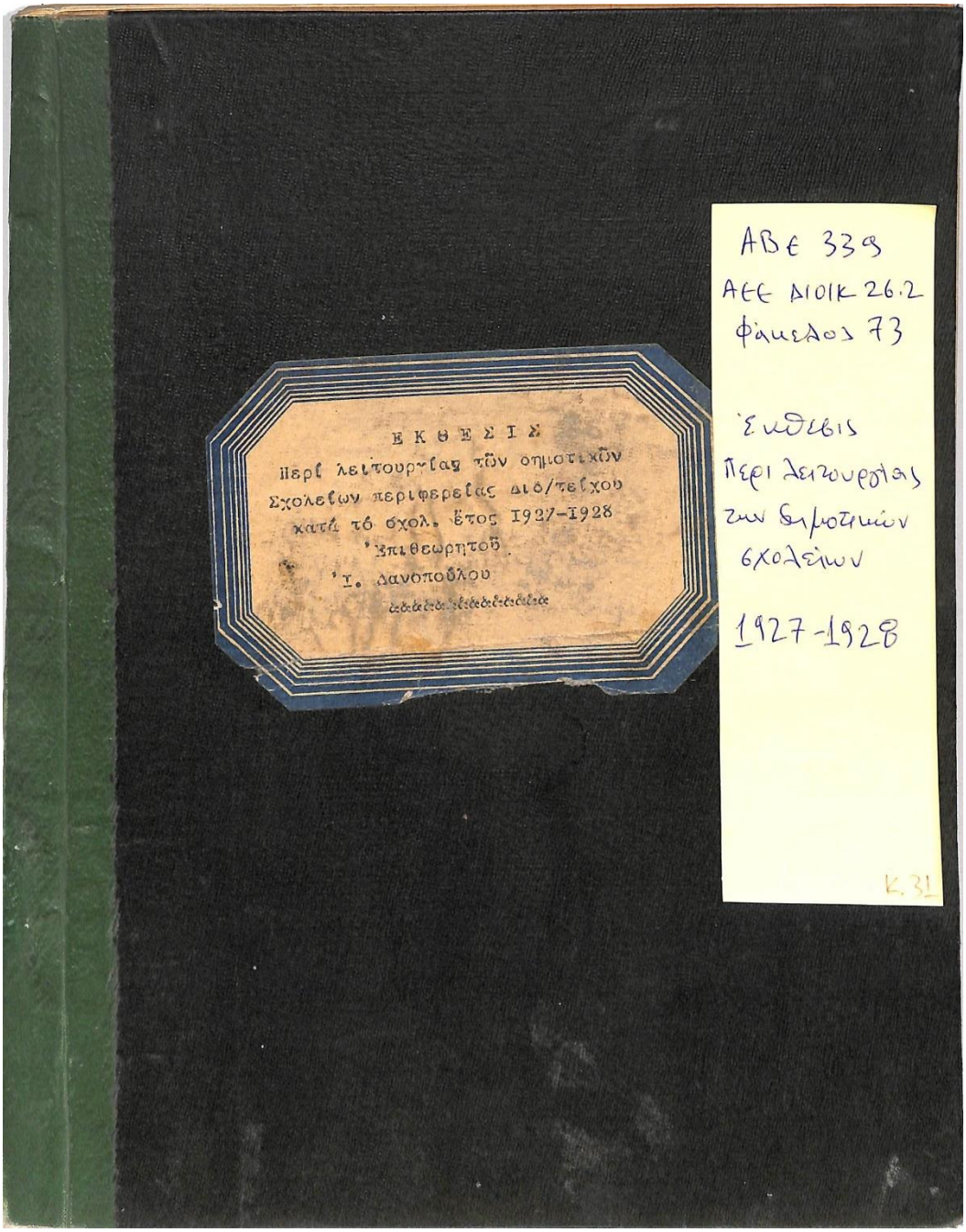

16. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 13 Μαΐου 1928. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 73

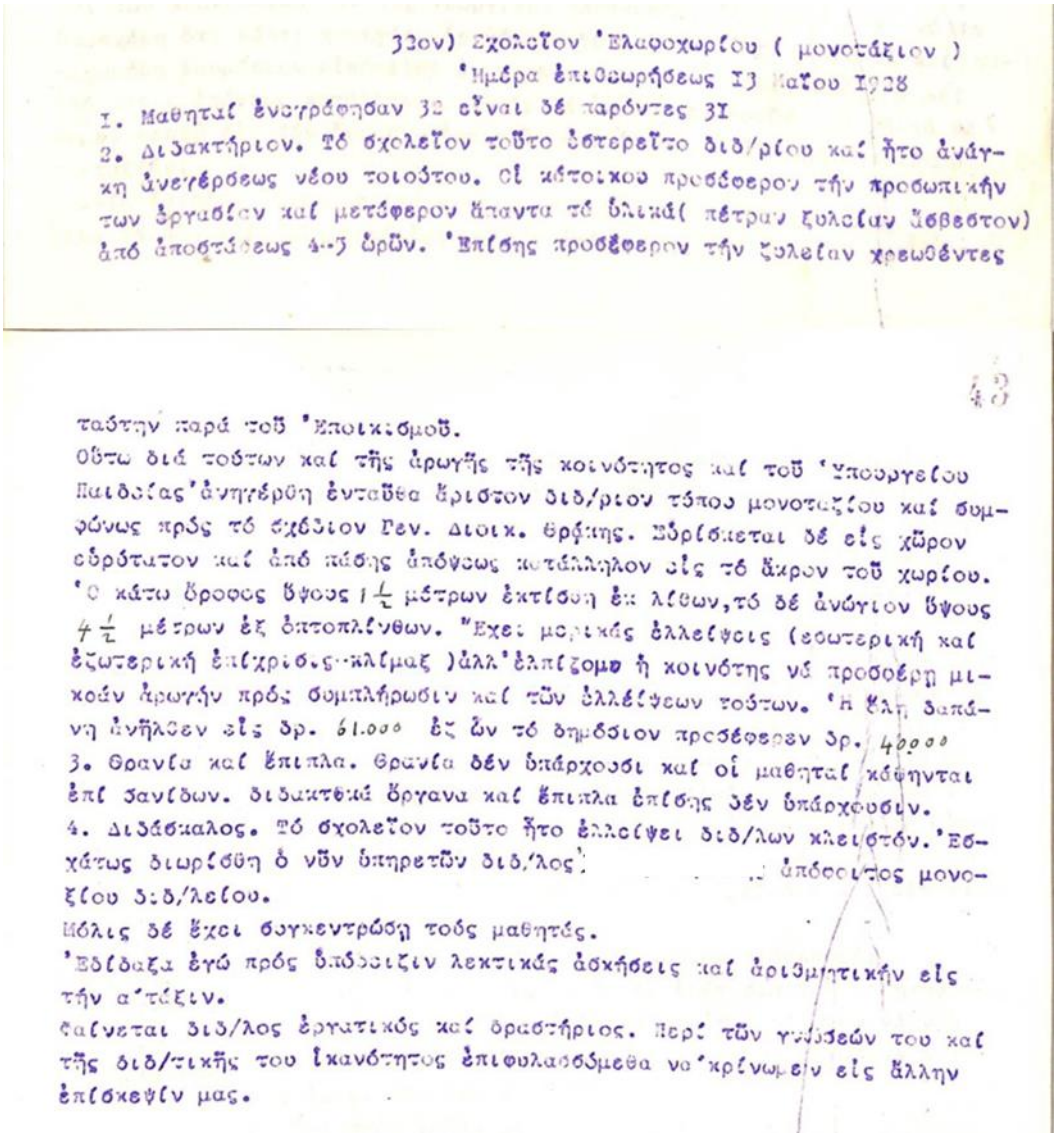

32ον) Σχολεῖον Ἐλαφοχωρίου (μονοτάξιον)
Ἡμέρα ἐπιθεωρήσεως 13 Μαΐου 1928

1. Μαθηταί ἐνεγράφησαν 32 εἶναι δέ παρόντες 31
2. Διδακτήριον. Τό σχολεῖον τοῦτο ἐστερεῖτο διδ/ρίου καί ἦτο ἀνάγκη ἀνεγέρσεως νέου τοιούτου. Οἱ κάτοικοι προσέφερον τήν προσωπικήν των ἐργασίαν καί μετέφερον ἅπαντα τά ὑλικά(πέτραν ξυλείαν ἄσβεστον) ἀπό ἀποστάσεως 4-5 ὡρῶν. Ἐπίσης προσέφερον τήν ξυλείαν χρεωθέντες

43

ταύτην παρά τοῦ Ἐποικισμοῦ.
Οὕτω διά τούτων καί τῆς ἀρωγῆς τῆς κοινότητος καί τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἀνηγέρθη ἐνταῦθα ἄριστον διδ/ριον τύπου μονοταξίου καί συμφώνως πρός τό σχέδιον Γεν. Διοικ. Θράκης. Εὑρίσκεται δέ εἰς χῶρον εὐρύτατον καί ἀπό πάσης ἀπόψεως κατάλληλον εἰς τό ἄκρον τοῦ χωρίου. Ὁ κάτω ὄροφος ὕψους 1 ½ μέτρων ἐκτίσθη ἐκ λίθων, τό δέ ἀνώγιον ὕψους 4 ½ μέτρων ἐξ ὀπτοπλίνθων. Ἔχει μερικάς ἐλλείψεις (εσωτερική καί ἐξωτερική ἐπίχρισις-κλίμαξ)ἀλλ' ἐλπίζομε ἡ κοινότης νά προσφέρῃ μικράν ἀρωγήν πρός συμπλήρωσιν καί τῶν ἐλλείψεων τούτων. Ἡ ὅλη δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς δρ. 61.000 ἐξ ὧν τό δημόσιον προσέφερεν δρ. 40000
3. Θρανία καί ἔπιπλα. Θρανία δέν ὑπάρχουσι καί οἱ μαθηταί κάθηνται ἐπί σανίδων. διδακτθκά ὄργανα καί ἔπιπλα ἐπίσης δέν ὑπάρχουσιν.
4. Διδάσκαλος. Τό σχολεῖον τοῦτο ἦτο ἐλλείψει διδ/λων κλειστόν. Ἐσχάτως διωρίσθη ὁ νῦν ὑπηρετῶν διδ/λος ἀπόφοιτος μονοξίου διδ/λείου.
Μόλις δέ ἔχει συγκεντρώσῃ τούς μαθητάς.
Ἐδίδαξα ἐγώ πρός ὑπόδειξιν λεκτικάς ἀσκήσεις καί ἀριθμητικήν εἰς τήν α΄τάξιν.
Φαίνεται διδ/λος ἐργατικός καί δραστήριος. Περί τῶν γνώσεών του καί τῆς διδ/τικῆς του ἱκανότητος ἐπιφυλασσόμεθα να΄κρίνωμεν εἰς ἄλλην ἐπίσκεψίν μας.

17. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί λειτουργίας των δημοτικών σχολείων περιφερείας Διδυμοτείχου κατά τα σχολικά έτη 1928-1929. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 74

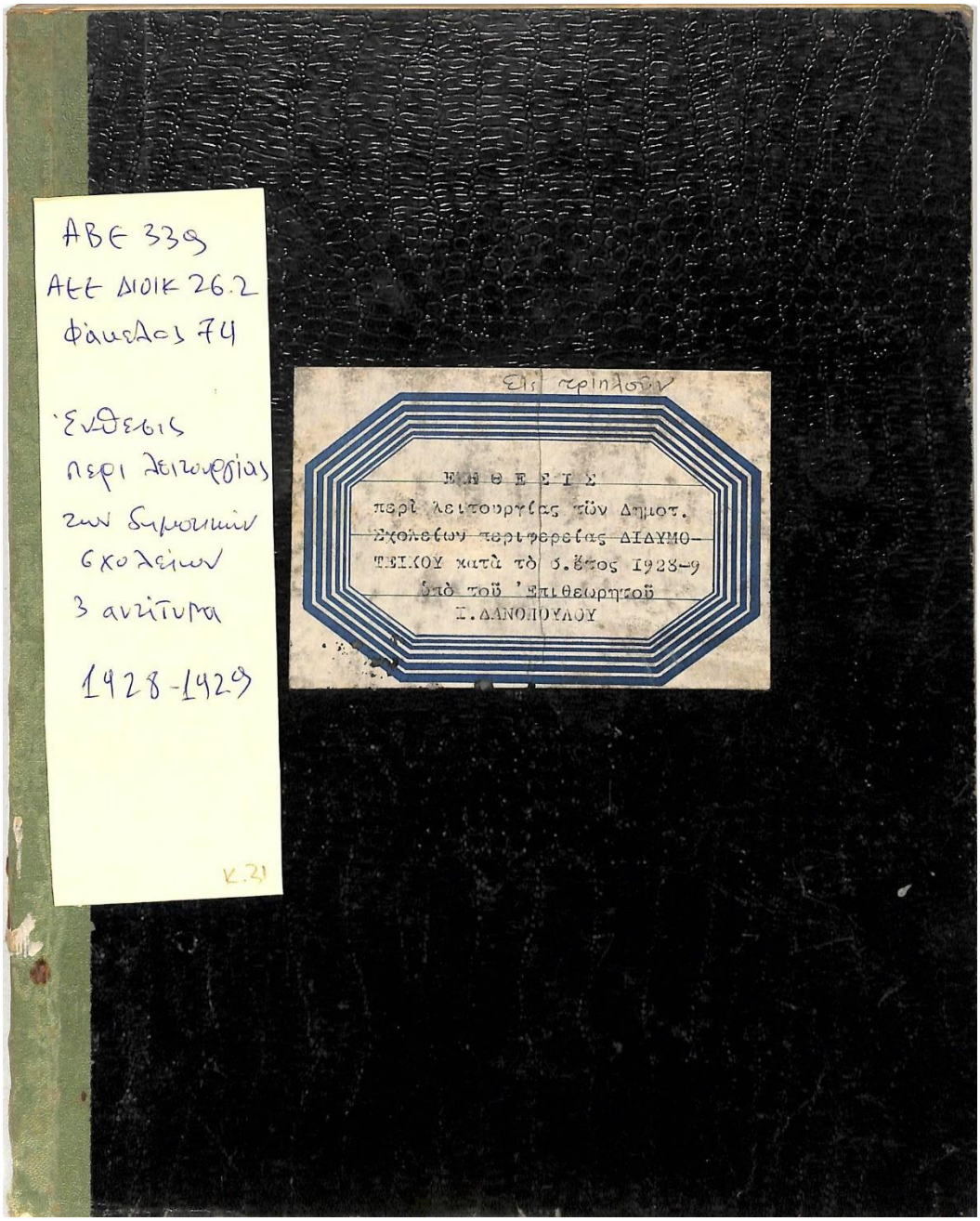

18. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 16 Απριλίου 1929. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 74

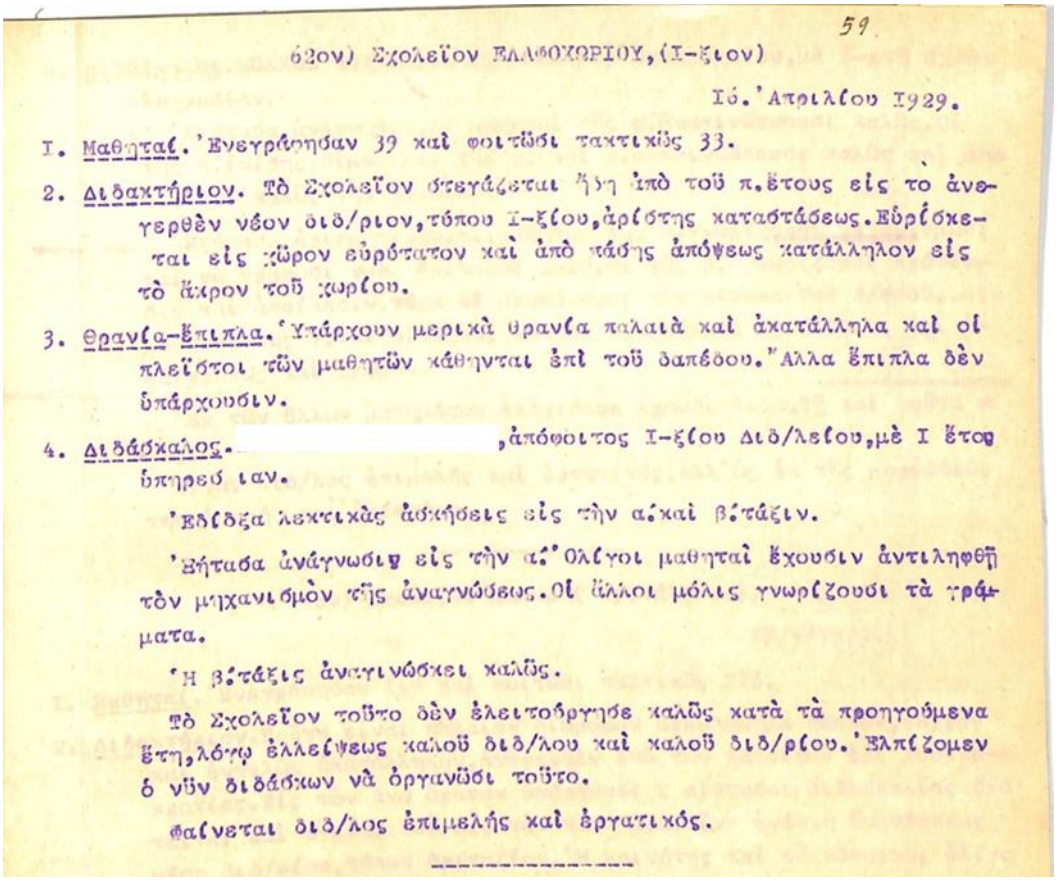

59

6ον) Σχολεῖον ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ,(Ι-ξιον)

Ιό.'Απριλίου 1929.

1. Μαθηταί.'Ενεγράφησαν 39 καὶ φοιτῶσι τακτικῶς 33.

2. Διδακτήριον. Τὸ Σχολεῖον στεγάζεται ἤδη ἀπὸ τοῦ π.ἔτους εἰς τὸ ἀνεγερθὲν νέον διδ/ριον,τύπου Ι-ξίου,ἀρίστης καταστάσεως.Εὑρίσκεται εἰς χῶρον εὐρύτατον καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κατάλληλον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου.

3. Θρανία-ἔπιπλα.'Υπάρχουν μερικὰ θρανία παλαιὰ καὶ ἀκατάλληλα καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν μαθητῶν κάθηνται ἐπὶ τοῦ δαπέδου."Αλλα ἔπιπλα δὲν ὑπάρχουσιν.

4. Διδάσκαλος. ,ἀπόφοιτος Ι-ξίου Διδ/λείου,μὲ Ι ἔτος ὑπηρεσίαν.

'Εδίδαξα λεκτικὰς ἀσκήσεις εἰς τὴν α΄καὶ β΄τάξιν.

'Ξήτασα ἀνάγνωσιν εἰς τὴν α΄.'Ολίγοι μαθηταὶ ἔχουσιν ἀντιληφθῆ τὸν μηχανισμὸν τῆς ἀναγνώσεως.Οἱ ἄλλοι μόλις γνωρίζουσι τὰ γράμματα.

'Η β΄τάξις ἀναγινώσκει καλῶς.

Τὸ Σχολεῖον τοῦτο δὲν ἐλειτούργησε καλῶς κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη,λόγῳ ἐλλείψεως καλοῦ διδ/λου καὶ καλοῦ διδ/ρίου.'Ελπίζομεν ὁ νῦν διδάσκων νὰ ὀργανώσῃ τοῦτο.

Φαίνεται διδ/λος ἐπιμελὴς καὶ ἐργατικός.

---

19. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1931-1932 υπό του Επιθεωρητού Ι. Δανοπούλου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 75

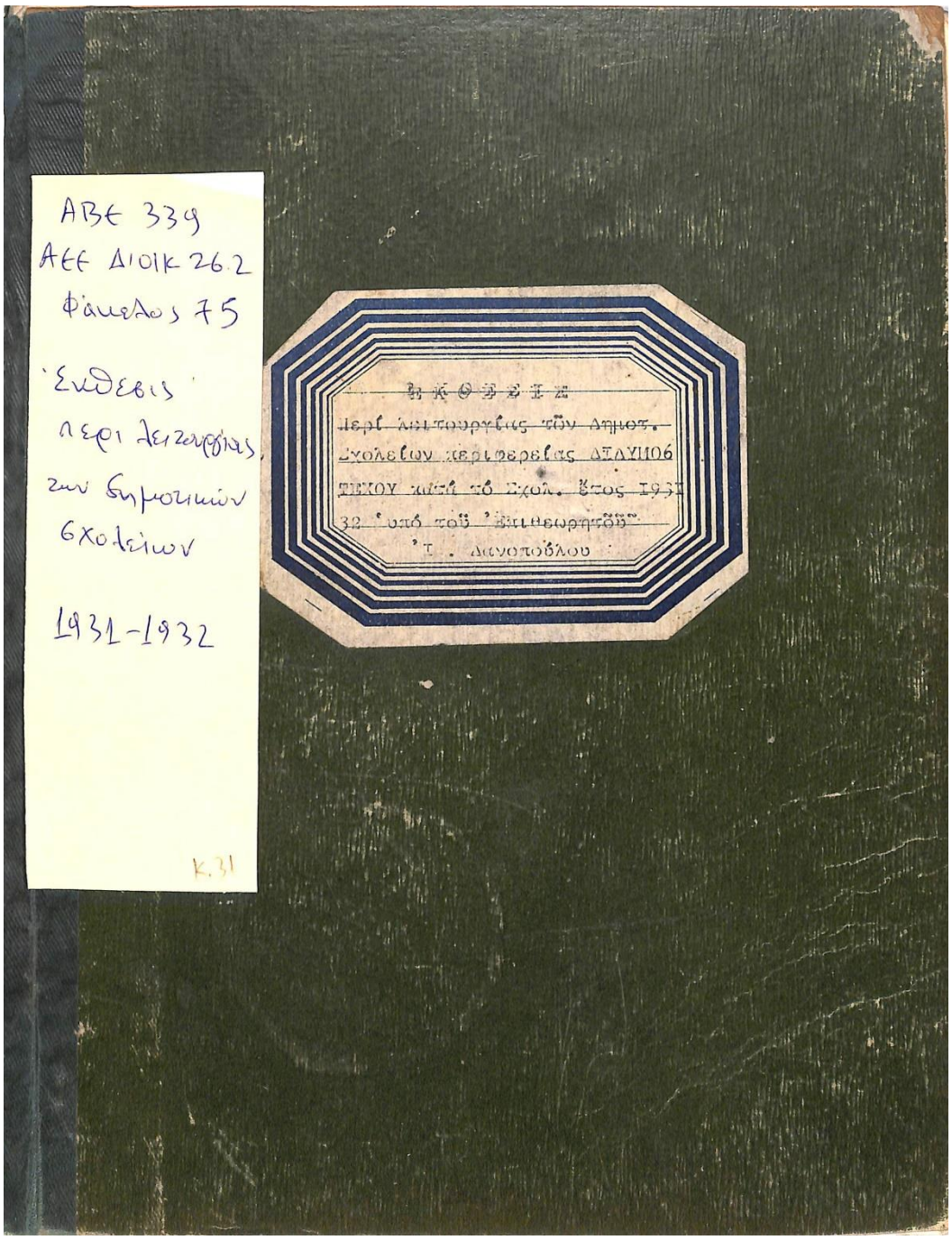

20. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 31 Οκτωβρίου 1931. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 75

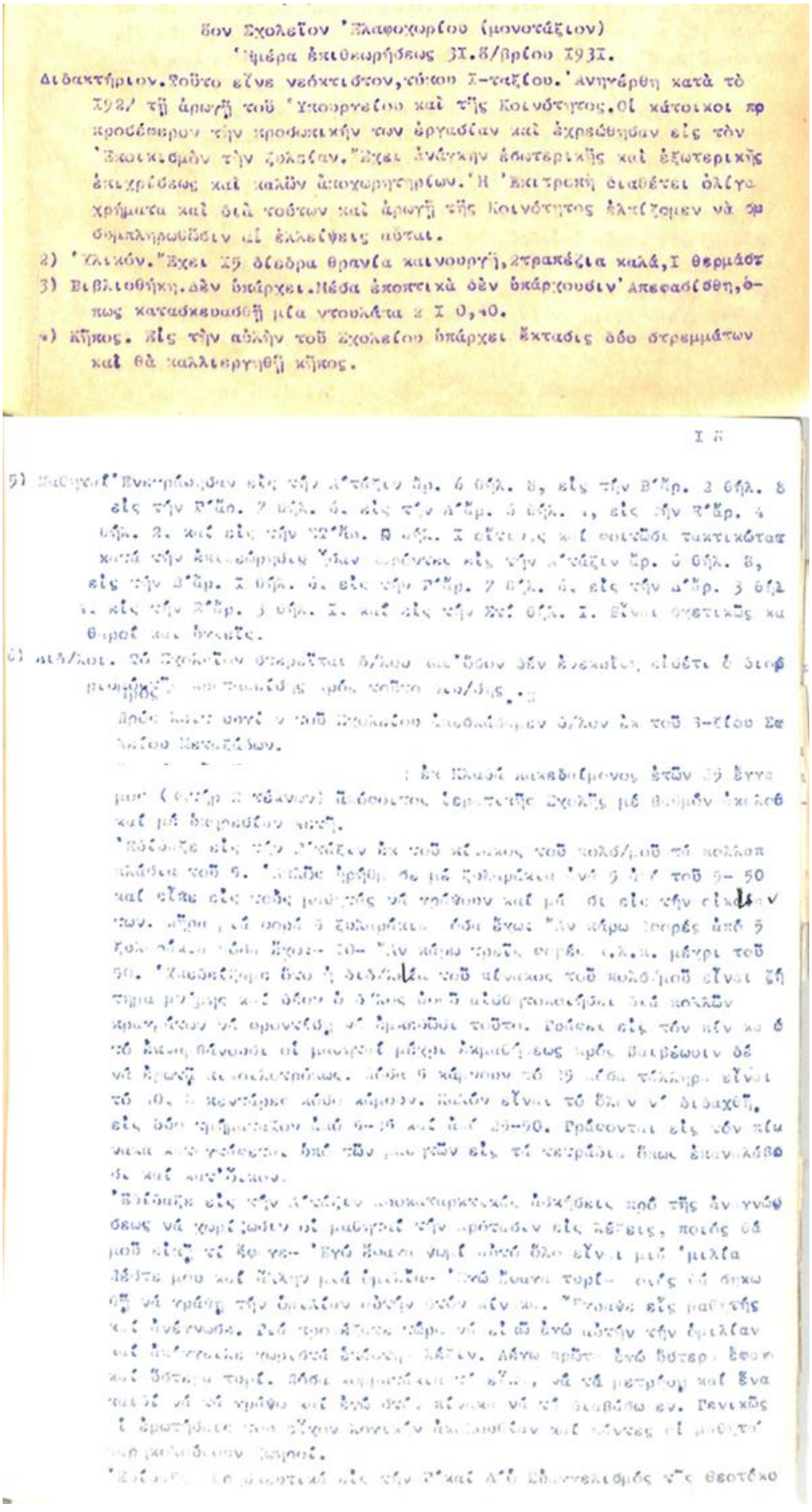

δον Σχολεῖον Ἐλαφοχωρίου (μονοτάξιον)
Ἡμέρα ἐπιθεωρήσεως 31.Ὀκτωβρίου 1931.

Διδακτήριον. Τοῦτο εἶνε νεόκτιστον, σύγχρον Ι-τάξιον. Ἀνηγέρθη κατὰ τὸ 1927 ἐπὶ ἀρωγῇ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῆς Κοινότητος. Οἱ κάτοικοι προσέφερον τὴν προσωπικὴν των ἐργασίαν καὶ ἐχρεώθησαν εἰς τὸν Ἐποικισμὸν τὴν ὑπόλοιπον. Ἔχει ἀνάγκην ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἐπιχρίσεως καὶ καλῶν ἀποχωρητηρίων. Ἡ Ἐπιτροπὴ διαθέτει ὀλίγα χρήματα καὶ διὰ τούτων καὶ ἐπὶ ἀρωγῇ τῆς Κοινότητος ἐλπίζομεν νὰ συμπληρωθῶσιν αἱ ἐλλείψεις αὗται.

2) Ὑλικόν. Ἔχει 25 δίθρονα θρανία καινουργῆ, 2 τραπέζια καλά, 1 θερμάστ

3) Βιβλιοθήκη. Δὲν ὑπάρχει. Πάντα ἀποκτικὰ ὅσα ὑπάρχουσιν Ἀπεφασίσθη, ὅπως κατασκευασθῇ μία ντουλάπα ἐκ Σ 0,40.

4) Κῆπος. Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου ὑπάρχει ἔκτασις ὀκτὼ στρεμμάτων καὶ θὰ καλλιεργηθῇ κῆπος.

Σ Π

5) Μαθηταί. Ἐνεγράφησαν εἰς τὴν Α΄τάξιν ἀρ. 6 ὀθλ. 8, εἰς τὴν Β΄ἄρ. 2 ὀθλ. 8 εἰς τὴν Γ΄ἄρ. 7 ὀθλ. 6. εἰς τὴν Δ΄ἄρ. 5 ὀθλ. 4, εἰς τὴν Ε΄ἄρ. 4 ὀθλ. 2. καὶ εἰς τὴν ΣΤ΄ἄρ. 8 ὀθλ. 1 εἶναι ὡς καὶ σήμερον τακτικώτατα καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν ἡμῶν παρόντα εἰς τὴν Α΄τάξιν ἄρ. 6 ὀθλ. 8, εἰς τὴν Β΄ἄρ. 1 ὀθλ. 6. εἰς τὴν Γ΄ἄρ. 7 ὀθλ. 6. εἰς τὴν Δ΄ἄρ. 3 ὀθλ. 4. εἰς τὴν Ε΄ἄρ. 3 ὀθλ. 2. καὶ εἰς τὴν ΣΤ΄ ὀθλ. 1. Εἶναι σχετικῶς καθαροὶ καὶ ὑγιεῖς.

6) Διδάσκαλοι. Τὸ Σχολεῖον στερεῖται ὑλικοῦ καὶ ἀνθρώπων δὲν ἀνεκαίνισε εἰμὶ ἐπὶ [illegible] καὶ τακτικῆς [illegible] τοῦ τόπου καὶ/ἢς.

Ἀπὸ [illegible] ὁπότε ἐγὼ ὁ τοῦ Σχολείου ἐπεθεώρησα ὅλων ἐκ τοῦ 3-τάξιου Σχολείου Κεντρίδων.

[illegible] ὁ Κλειδὶ ἀναβιβιμενος ἐτῶν 39 ἔγγαμος (σύζυγ. Ἀ τέκνων) ἀπόφοιτος Ἐπταταξίου Σχολῆς μὲ θεμέλιον ἐκλεκτὸν καὶ μὲ ἐφοδιάζον ἐπιστ.

Ἐδίδαξε εἰς τὴν Δ΄τάξιν ἐκ τοῦ κ[illegible] τοῦ καλοκ/μοῦ τὰ κεφάλαια τοῦ 6. Ἐκάθε ἐρώτ. σε μὲ ζωηρότητα ἐνώ ὁ Δ΄ τοῦ 5-50 καὶ εἶπε εἰς τοὺς μαθητάς νὰ γράψουν καὶ μὴ σὶ εἰς τὴν εἰκόνα των. Ἄρα μὲ σοβ ὁ ζωηρότητα ὅδε ὅνως ἐν ὥρᾳ ἐφερε ἀπὸ 5 ἐκάθε ἐδῶ ἔχασε 10-15 ἐν ὥρᾳ τοῦτο ἐφερε [illegible] μέχρι τοῦ 50. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ κίνακος τοῦ καλοκ/μοῦ εἶναι ζήτημα μνήμης καὶ ὄχι ὁ ὅλος ὅπως ἀπὸ κιθαρισμοῦ διὰ κανόνων ἀρκεῖται νὰ ὁρονσίδῃ νὰ ἐμπεδώσῃ τοῦτο. Ἐάσατε εἰς τὸν πίνακα ἐκ τὸ ἄνω μέρους οἱ μαθηταὶ μόχθ. ἀκαριαίως ἀρὸς βεβαίωσιν δὲ νὰ ἐρωτᾷ ἀκολουθῶς. Ἀπὸ ὁ κάθενων τὸ 19 ἀπὸ πίλαμε εἶναι τὸ 10. ὁ κεντάρι ἀπὸ κάμου. Ἀπὸν εἶναι τὸ ὅλον ν' ἀπαχθῇ, εἰς ὅδο τριμήνου ἀπὸ 6-15 καὶ ἀπὸ 20-50. Ἐμάθοντας εἰς νὰν πίνακα ἀπομάθουσι ἀπὸ τῶν μαθητῶν εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον ἀπαγγέλθω ἐκ καὶ ἀντίστροφα.

Ἐδίδαξε εἰς τὴν Δ΄τάξιν ἀπομνημονικὰ ἀσκήσεις πρὸ τῆς ἀναγνώσεως νὰ χωρίζωσιν οἱ μαθηταὶ τὴν πρότασιν εἰς λέξεις, ποιὸς ὰ μοῦ εἶπῃ τί ἔφαγε. Ἐγὼ ἔφαγα ψωμὶ μὲν ὅλο εἶναι μὲ [illegible] λέξεις μου καὶ πλέγω μιὰ ἐμπλέω. Ἐνῶ ἔκαμα τυρὶ- αὐτὸς τὸ σημαίνω θὰ νὰ γράψῃ τὴν ἐπιλέξιν αὐτὴν ἐκεῖ εἶναι. Ἐννοῶ εἰς μαθητὴς καὶ ἐννόησα. Διὰ τρεῖς ἄλλους τόπους νὰ εἰ ἐῶ ἐνῶ αὐτὴν τὴν ἐμπλέαν καὶ ἐκάστοτε παρατηρῶ ὅτιδοῦν λάθεν. Λέγω πρῶτ. ἐνῶ ὕστερ. ἐφαν καὶ ὕστερα τυρί. Πάσι ἀμφιβάλλει τ' ἄλλα, νὰ τὰ μετρῶμ καὶ ἕνα ταξὶ νὰ τὸ γράψω καὶ ἐγὼ ἐκεῖ εἶναι νὰ τ' ἀναβάλω εν. Γενικῶς ἡ ἐρωτήσεις των εἶχον ἐννοιῶν ἐκλογικὸν καὶ εἶναι εἰ μαθητ' ἐπιμελοῦνται ἐκεῖ.

Ἐδίδαξε ἐπιστασιὰ εἰς τὴν Β΄καὶ Α΄τὸ ἐδιαιρεσιμόν τῆς θεατέκο

ὅταν ἡ Παναγία ἔκεινε τὸ ἐκῶν ἔφυγε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ πῆγε εἰ τὴν Ναζαρέτ. Ἐκεῖ ἠρραβωνίσθη μὲ ἕνα καλὸν ἄνθρωπον τὸν Ἰωσήφ Μίαν ἡμέραν ἐνῶ ἐδρίσκετο μόν τῆς εἰς τὴν οἰκίαν παρουσιάσθη ἔμφροσθέν τῆς Ἄγγελος Γαβριήλ. Ἡ Μαρία ἐφοβήθη καὶ ὁ ἄγγελος εἶπε μὴ φοβεῖσαι Μαρία ἐνώ εἶμαι ἄγγελος καὶ ἦλθα νὰ σοῦ πῶ μιὰ εὐχάριστη εἴδησι. Οὕτω διηγήθη τὸ ὅλον εἰς ὀδο τμήματα καὶ ἐχρωμάτισε τὴν φωνήντου. Ἐπανέλαβον μαθηταί ἕκαστον τμῆμα καὶ τέλος ὁ δ/ τὸ ὅλον. Συνέστησα νὰ εἶναι διεξοδικώτερος καὶ παραστατικότερος. Γενικῶς φροντίζει νὰ γίνηται κατακτητός καὶ φέρεται μεθὰ γλυκήτητο πρὸς τοὺς μαθητάς.

μπέρασμα α) Γενικὴ μόρφωσις. Ὡς ἀρχάριος δὲν ἔχει πολλὰς γνώσεις ἀλλὰ εἶναι μελετηρὸς καὶ σὺν τῷ χρόνῳ θέλει ἀποκτήσει τοιαύτας.

β) Διδακτικὴ ἱκανότης. Εἶναι ἱκανός

γ) Διοικητικὴ ἱκανότης Εἶναι δεξιός.

δ) Φιλοπονία. Εἶναι φιλόπονος.

ε) Κοινωνικὴ ἐμφάνισις. Πολὺ καλή.

21. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1934-1935 υπό του Επιθεωρητού Ευρ. Φιλιππίδου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 76

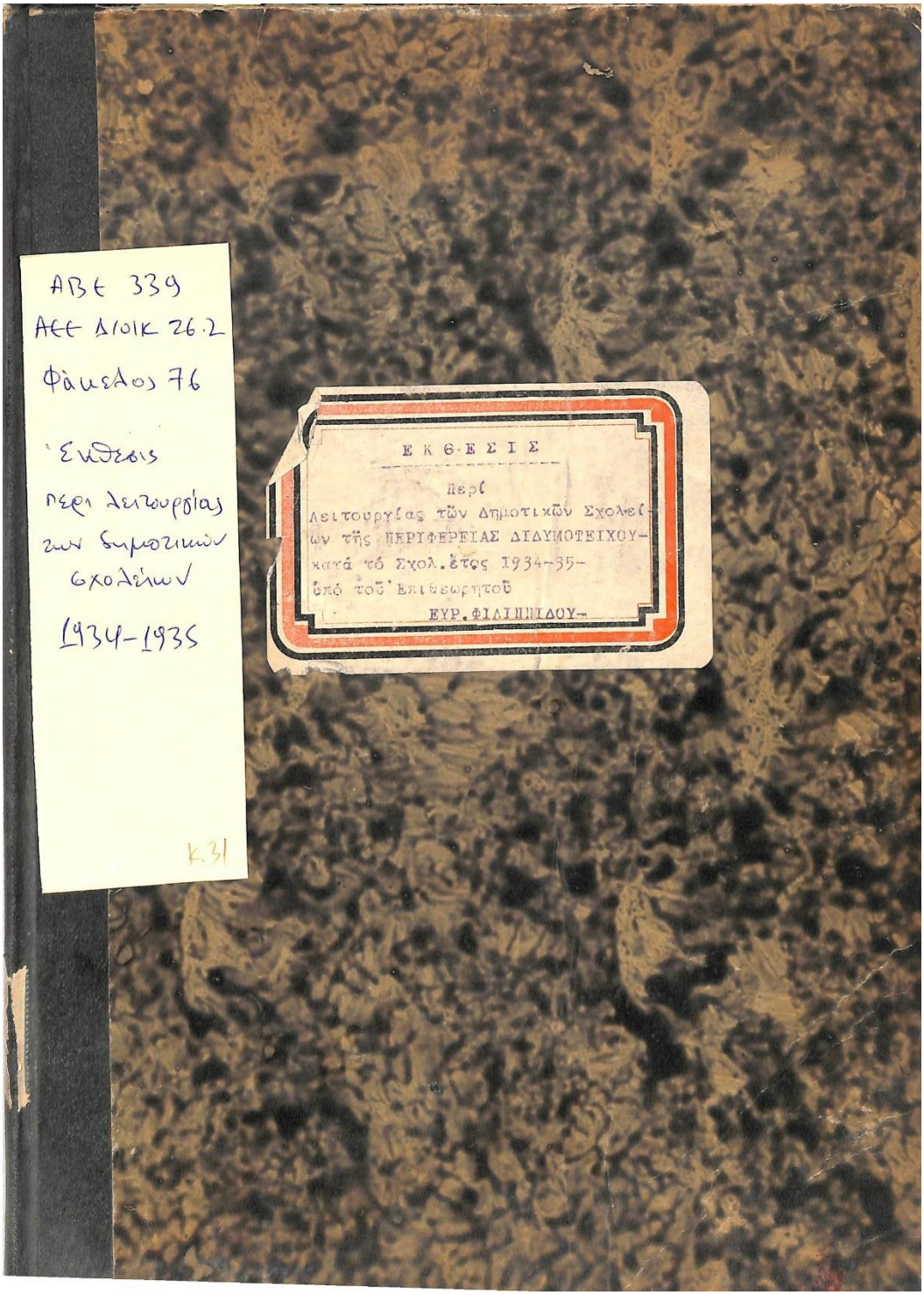

22. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 8 Μαΐου 1935. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 76

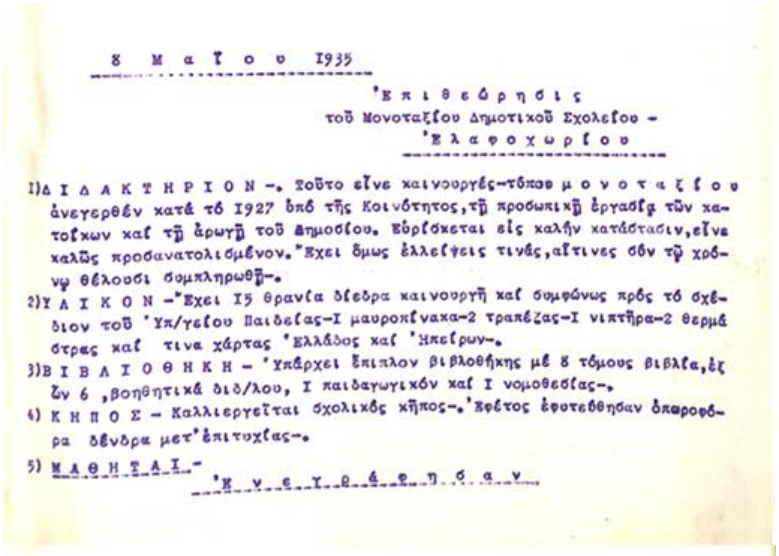

8 Μ α Ϊ ο υ 1935

Ἐ π ι θ ε ώ ρ η σ ι ς
τοῦ Μονοταξίου Δημοτικοῦ Σχολείου -
Ἐ λ α φ ο χ ω ρ ί ο υ

1) Δ Ι Δ Α Κ Τ Η Ρ Ι Ο Ν -. Τοῦτο εἶνε καινουργές-τύπου μ ο ν ο τ α ξ ί ο υ ἀνεγερθέν κατά τό 1927 ὑπό τῆς Κοινότητος, τῇ προσωπικῇ ἐργασίᾳ τῶν κατοίκων καί τῇ ἀρωγῇ τοῦ Δημοσίου. Εὑρίσκεται εἰς καλήν κατάστασιν, εἶνε καλῶς προσανατολισμένον. Ἔχει ὅμως ἐλλείψεις τινάς, αἵτινες σύν τῷ χρόνῳ θέλουσι συμπληρωθῇ-.

2) Υ Λ Ι Κ Ο Ν -Ἔχει 15 θρανία δίεδρα καινουργῆ καί συμφώνως πρός τό σχέδιον τοῦ Ὑπ/γείου Παιδείας-1 μαυροπίνακα-2 τραπέζας-1 νιπτῆρα-2 θερμάστρας καί τινα χάρτας Ἑλλάδος καί Ἠπείρων-.

3) Β Ι Β Λ Ι Ο Θ Η Κ Η - Ὑπάρχει ἔπιπλον βιβλοθήκης μέ 8 τόμους βιβλία, ἐξ ὧν 6, βοηθητικά διδ/λου, 1 παιδαγωγικόν καί 1 νομοθεσίας-.

4) Κ Η Π Ο Σ - Καλλιεργεῖται σχολικός κῆπος-. Ἐφέτος ἐφυτεύθησαν ὀπωροφόρα δένδρα μετ' ἐπιτυχίας-.

5) Μ Α Θ Η Τ Α Ι -

Ἐ ν ε γ ρ ά φ η σ α ν

31 -

Ἐ ν ε γ ρ ά φ η σ α ν

εἰς τήν	Α΄	τάξιν	ἄρρενες	12	θήλεις	16	ἐν ὅλῳ	28
" "	Β΄	"	"	5	"	8	" "	13
" "	Γ΄	"	"	6	"	9	" "	15
" "	Δ΄	"	"	2	"	9	" "	11
" "	Ε΄	"	"	1	"	1	" "	2
" "	ΣΤ΄	"	"	3	"	3	"	6
Σ ύ ν ο λ ο ν			ἄρρενες	29	θήλεις	46	" "	75

Κατά τήν ἐπιθεώρησιν εὑρέθησαν παρόντες ἅπαντες σχεδόν, πλήν 2 τῆς Γ΄ καί 2 τῆς ΣΤ΄ τάξεως.

Εἶνε καθαρόζωηροί, καί εὐπαρουσίαστοι, χάρις εἰς τήν ἐπιμονήν καί ὑπομονήν τοῦ διδασκάλου-

6) Δ Ι Δ Α Σ Κ Α Λ Ο Σ - [illegible] - ἐκ Ραψάνης 6λαρίσσης ἐτῶν 28, ἀπόφοιτος μονοταξίου Διδ/λείου, μέ βαθμόν ἀκολούθου καί ὑπηρεσίαν 6 ἐτῶν, ἄγαμος, ὑγιής καί ἀρτιμελής-.

Διδάσκει πρό μεσημβρίας τούς μαθητάς τῶν 4 ἀνωτέρων τάξεων-μετά μεσημβρίαν δέ τοῦς τῶν δύο κατωτέρων. Καί τοῦτο διά δύο λόγους-ἀφ' ἑνός μέν ἕνεκα ἐλλείψεως ἐπαρκῶν θρανίων, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἵνα οἱ μεγαλύτεροι μαθηταί κατά τάς μεταμεσημβρινάς ὥρας βοηθοῦν τούς γονεῖς των εἰς τάς γεωργικάς των ἐργασίας καί μή παραπονῶνται οὗτοι καί ἀποσύρωσι αὐθαιρέτως τά τέκνα των ἐκ τοῦ σχολείου-.

Ἐξήτασα ἀνάγνωσιν εἰς τήν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξιν-καί ἀριθμητικήν

Οἱ μαθηταί τῆς Γ΄ καί Δ΄ τάξεως ἀναγινώσκουν καλῶς καί ἀποδίδουν-ἱκανοποιητικῶς τό περιεχόμενον-. Ἐπίσης εἰς τήν Ἀριθμητικήν μόνοι τῶν-διατυπώνουν λογικῶς καί λύουν προβλήματα μέ ἀκεραίους ἀριθμούς καί τῶν-4 πράξεων, ἐπίσης εἶνε συνηθισμένοι νά συζητοῦν καί μόνοι των ἐν συζητήσει νά ἐξευρίσκουν τό ἀληθές καί ὀρθόν--.

Ἐδίδαξε λίαν ἐπιτυχῶς εἰς τάς αὐτάς τάξεις Ἱ σ τ ο ρ ί α ν -«Περί τῆς Ναυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος-» Ἰχνογράφησεν ἐπί τοῦ πίνακος τήν θέσιν ἔνθα διεξήχθη ἡ ναυμαχία, διηγήθη ζωηρῶς καί διεξοδικῶς ἅπαξ τό μάθημα καί εἶτα ἀπήτησε νά τό ἐπαναλάβουν οἱ μαθηταί. Μετά ταῦτα ἐγένετο συζήτησις, συνεπληρώθησαν ὑπ' ἄλλων μαθητῶν τά κενά, διωρθώθησαν τά κακῶς-ἀποδοθέντα, ἔγεινε βαθυτέρα ἐπεξεργασία καί προεκλήθησαν οἱ μαθηταί νά-ἐκφέρουν κρίσεις περί τῶν ἱστορικῶν προσώπων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ μεθοδικῇ ἑνότητι-.

Ἐπίσης ἐξήτασα Ἀνάγνωσιν καί Ἀριθμητικήν εἰς τήν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξιν-.

Οἱ μαθηταί τῶν τάξεων τούτων ἐπεξειργάσθησαν κεφάλαιόν τι τοῦ ἀναγνωστικοῦ, ὅπερ, ὁρισθέν ἐκ τῆς προηγουμένης ἡμέρας, ἐμελέτησαν οἱ μαθηταί κατ' οἶκον. Ἀνέγνωσαν λογικῶς καί κατ' ἔννοιαν-. Ἔλυσαν προβλήματα-δεκαδικῶν ἀριθμῶν εὐχερῶς-.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α

α) Γενική Μόρφωσις- Ἡ γενική μόρφωσις τοῦ διδ/λου τοῦτου εἶνε λίαν ἱκανοποιητική-

β) Διδακτική ἱκανότης- Εἶνε ἐπαρκής-Διδάσκει ἔχων πάντοτε ὑπ'ὄψιν τὰ παραγγελλόμενα ὑπό τοῦ Σχολείου Ἐργασίας

γ) Διοικητική ἱκανότης-Εἶνε ἐπαρκής-

δ) Φιλοπονία- Εἶνε ἐργατικός καί ἐπιμελής

ε) Κοινωνική ἐμφάνισις- Εἶνε λίαν καλή-Ἐπιβάλλεται εἰς τούς κατοίκους καί αἱ γνῶμαι του γίνονται πάντοτε εὐπρόσδεκτοι-

23. Βιβλίο Εκθέσεων Επιθεωρητή περί Λειτουργίας των Δημοτικών Σχολείων Περιφερείας Διδυμοτείχου κατά το Σχολικό Έτος 1936-1937 υπό του Επιθεωρητού Ευριπίδου Φιλιππίδου, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 78

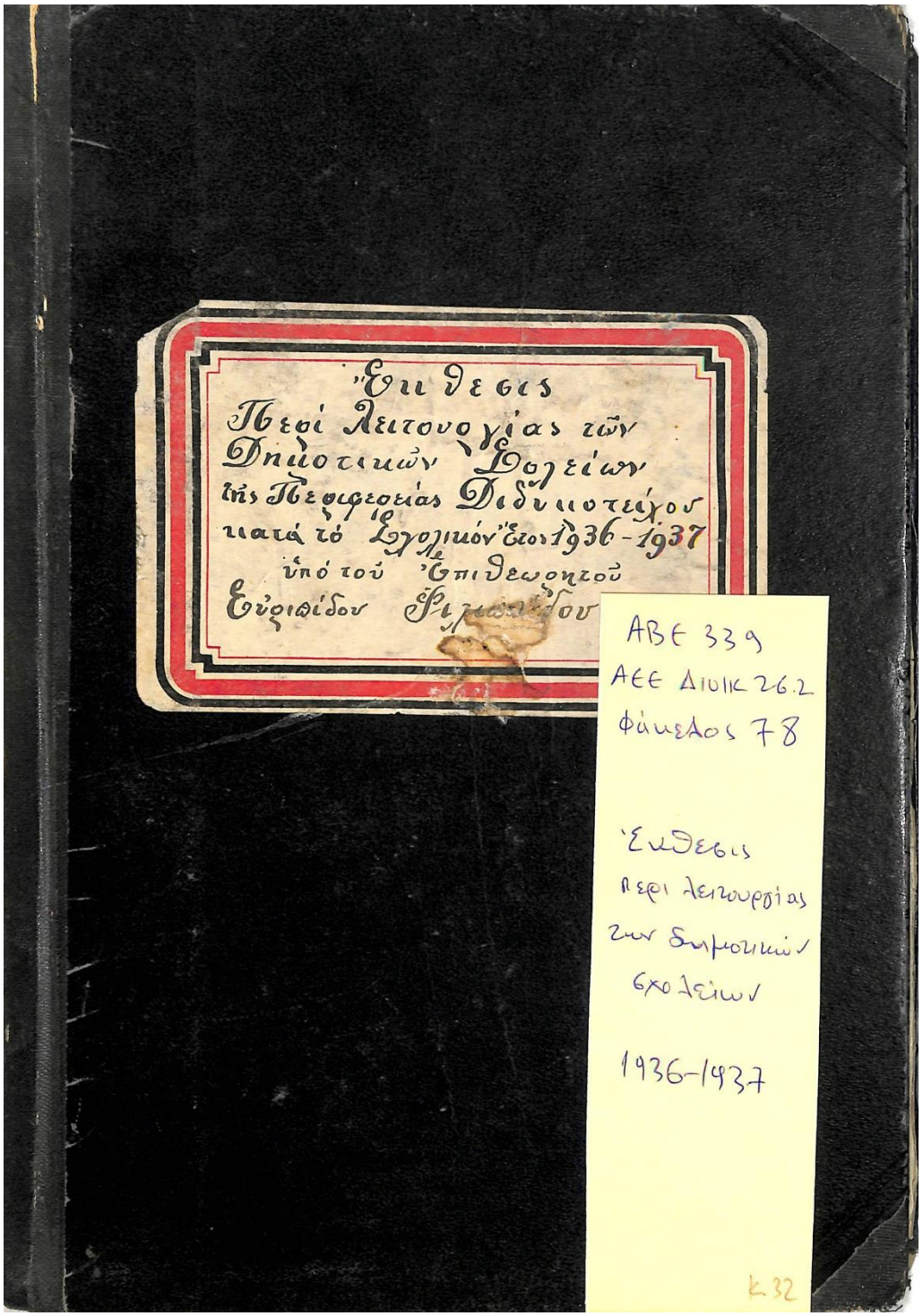

24. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 3 Ιουνίου 1937. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 78

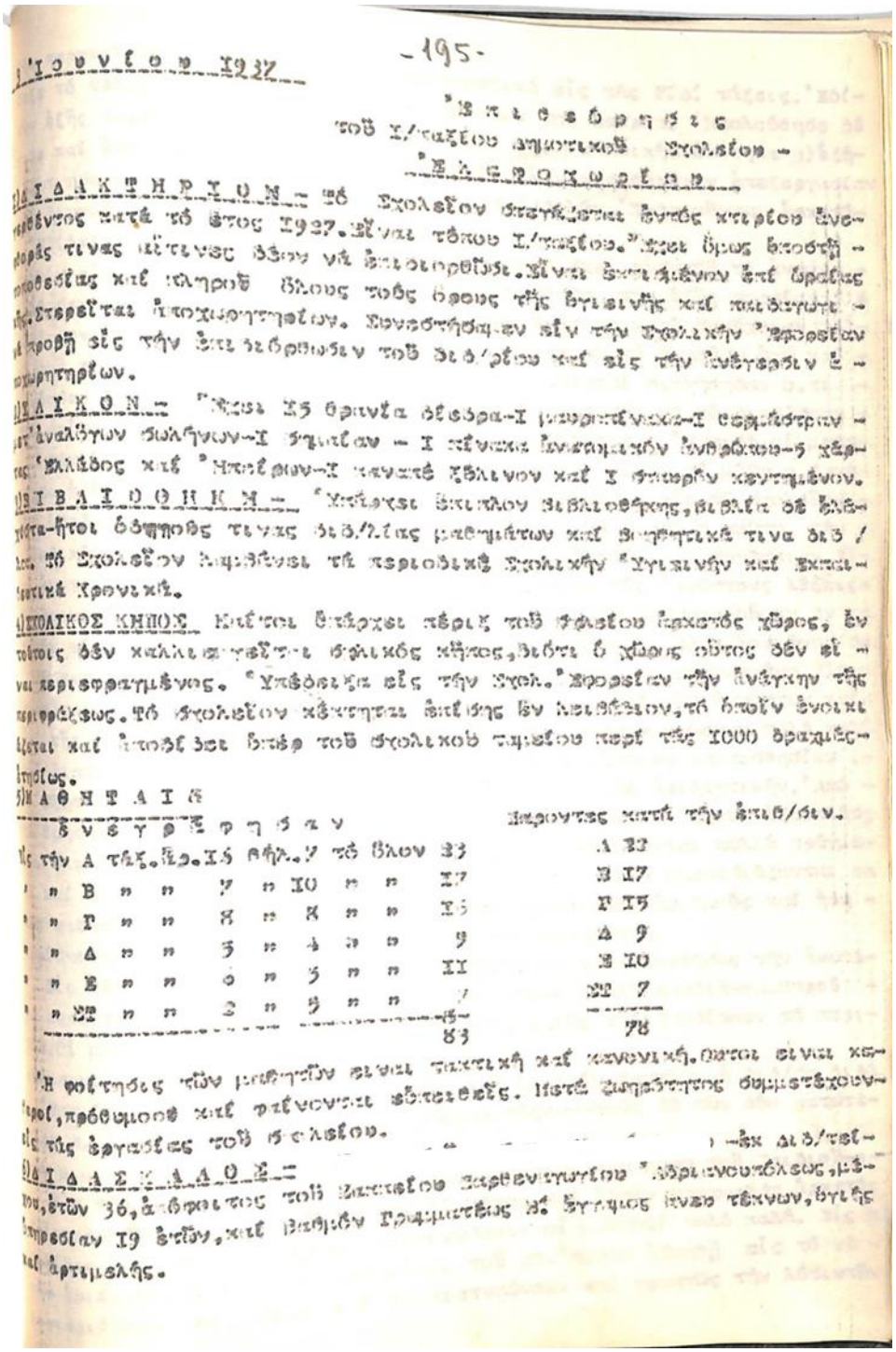

-195-

3 Ἰουνίου 1937

Ἔκθεσις
τοῦ Ι/τικοῦ ἐπιθεωρητοῦ Σχολείων -
Ἐλαφοχωρίου

ΚΤΙΡΙΑΚΤΗΡΙΟΝ = Τό Σχολεῖον στεγάζεται ἐντός κτιρίου ἐνοικιαζομένου κατά τό ἔτος 1937. Εἶναι τύπου Ι/τικοῦ. Ἔχει ὅμως δυσκολίας τινας εἰς τινας ὥστε νά ἐπιθεωρηθῇ. Εἶναι ἐκτεθειμένον ἀπό ὁράσεως ἀπόψεως καί πληροῖ ὅλους τούς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καί παιδαγωγικῆς. Στερεῖται ἀποχωρητηρίων. Συνεστήσαμεν εἰς τήν Σχολικήν Ἐφορείαν ὅπως προβῇ εἰς τήν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ στ/ρέου καί εἰς τήν ἐνίδρυσιν ἀποχωρητηρίων.

ΑΥΛΑΙΟΝ = Ἔχει 15 θρανία δίεδρα-Ι μικροπίνακα-Ι ἐπιδιόστρωμα-Ι ἀναλόγιον ὡλήνων-Ι σχεδίαν - Ι πίνακα ἐκκλησιαστικόν ἐνεργείου-5 χάρτας Ἑλλάδος καί Ἠπείρων-Ι κανατά χάλκινον καί Ι σταυρόν κεντημένον.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ = Ὑπάρχει βιβλιοθήκη, βιβλία δέ ἔλαχιστα-ἤτοι ὁλόκληρος τινας βιβλίας μαθητῶν καί βιβλία τινα διά τό Σχολεῖον ἐπιβάλλει τά περιοδικά Σχολικήν Ὑγιεινήν καί ἐκπαιδευτικά χρονικά.

ΑΥΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ Κατέστη ἀδύνατον νά ἐπιθεωρηθῇ, διότι ὁ χῶρος οὗτος δέν εἶναι περιφραγμένος. Ὑπεδείξαμεν εἰς τήν Σχολ. Ἐφορείαν τήν ἀνάγκην τῆς περιφράξεως. Τό Σχολεῖον κέκτηται ἀπείρου ἐν λειβαδίῳ, τό ὁποῖον ἐνοικιάζεται καί ἀποβαίνει ὠφέλιμον τοῦ Σχολικοῦ ταμείου περί τάς 1000 δραχμάς ἐτησίως.

ΜΑΘΗΤΑΙ

Ἐνεγράφησαν		Ἐπρωτοῦντες κατά τήν ἀπιθ/σιν.
Εἰς τήν Α τάξ. ἐξ. 15 ἀφῆλ. 7 τό βλον	33	Α 32
" " Β " " 7 " 10 " "	17	Β 17
" " Γ " " 8 " 8 " "	16	Γ 15
" " Δ " " 5 " 4 " "	9	Δ 9
" " Ε " " 6 " 5 " "	11	Ε 10
" " ΣΤ " " 2 " 5 " "	7	ΣΤ 7
	83	78

Ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν εἶναι τακτική καί κανονική. Οἱ παῖδες εἶναι καθαροί, πρόθυμοι καί φέρονται εὐπειθῶς. Ἡ συμπεριφορά συμμετέχουν εἰς τάς ἐργασίας τοῦ σχολείου.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ = Ὁ διδάσκων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἐλαφοχωρίου Ἀβραιονυμφίδης, μόνιμος, ἐτῶν 36, ἄπορος τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀβραιονυμφίδης, μέ ὑπηρεσίαν 19 ἐτῶν, καί βαθμόν Γραμματέως Α΄. Ἔγγαμος ἔχων τέκνων, ὑγιής καί ἀρτιμελής.

τήν παρηκολούθησα διδάσκουσαν θρησκευτικά εἰς τάς Γ.Δ. τάξεις. Ἐδί-
δαξε τό τέλος τοῦ Ἰούδα καί τήν ἀρνησιν τοῦ Πετρου. Ἠκολούθησε δέ
τήν ἑξῆς πορείαν Ι) Διηγήθηκε ὁλόκληρον τήν μεθοδικήν ἑνότητα 2) ἐζή-
τησε καί ἐπανέλαβον ταύτην οἱ μαθηταί 3) ἔκαμε βαθυτέραν ἐπεξεργασίαν
Ἐζήτησα νά μοί εἰπουν θαύματα καί παραβολάς. Ἐνθυμοῦνται ἀρκετά-
καί διηγοῦνται καλῶς.

Ἐδίδαξε εἰς τάς Ε.Ε.Τ. τάξεις ἀνάγνωσιν. Ἔχει εἰσαχθῇ τό ἀναγνω-
στικόν-"Ἡ ἀγάπη-"Κ. Λαγουμιτζάκι. Ἠκολούθησε τήν ἑξῆς πορείαν Ι) Ε
διάβασεν οἱ μαθηταί τήν ὅλην μεθοδικήν ἑνότητα κατά συνέχειαν 2) ἐ-
διάβασεν ἡ διδ/σα μέ τήν δήλωσιν-"προσέξατε νά τό διαβάσω ἐγώ καί -
νά μοῦ πῆτε ὕπειτα τί θά καταλάβητε" 3) Οἱ μαθηταί διηγήθησαν 6, τι -
ἠννόησαν 4) Μετά ταῦτα συνέστησεν εἰς τούς μαθητάς νά τό διαβάσουν -
στό σπίτι των καί νά βροῦν τάς ἀγνώστους λέξεις. Ἐπειδή οἱ μαθη-
ταί δέν ἔχουν τόν καιρόν νά προετοιμάζουν κατ' οἶκον τό μάθημα συνέ-
στησα ἡ ὅλη ἐπεξεργασία τοῦ μαθήματος νά γίνηται εἰς τό σχολεῖον -
καί ὑπέδειξα νά ἀκολουθῇ τήν ἑξῆς πορείαν Ι) Νά διαβάζῃ πρώτη τήν -
μεθοδικήν ἑνότητα 2) νά ἐπαναλαμβάνουν οἱ μαθηταί κατά συνέχειαν 3) -
νά ἀναγινώσκουν διωπηρῶς καί νά ὑπογραμμίζουν τάς ἀγνώστους λέξεις-
ἃς ἀπομονώνομεν ἐπί τοῦ πίνακος καί ἑρμηνεύομεν 4) Προκαλοῦμεν ὅν μα
θητήν νά εἴπῃ τήν ἔννοιαν 5) Γίνεται ἡ συμπλήρωσις προκαλουμένης συ
ζητήσεως μεταξύ τῶν μαθητῶν 6) ἀποδίδεται ἡ ἔννοια κεκαθαρμένη 7) δια
τυποῦται ἡ περίληψις καί 8) Γίνεται ἡ ἄσκησις ἐπί τῶν ἀγνώστων καί-
ἐπί τῆς ἀναγνώσεως. Οἱ μαθηταί τῶν τάξεων τούτων γράφουν πολύ καλά
καί διατηροῦν τά τετράδιά των καθαρά καί μέ κἄποιαν καλαισθησίαν .-

Ἐξήτασα εἰς τάς τάξεις ταύτας θρησκευτικά καί ἀριθμητικήν. Ἀπό -
τά θρησκευτικά ἐδιδάχθησαν ἐκκλησιαστικήν ἱστορίαν. Ἔχουν ἐξαντλήσῃ
τήν ὕλην καί ἀσχολοῦνται μέ ἐπαναλήψεις. Ἐνθυμοῦνται πολλά πράγμα-
τα καί διηγοῦνται καλῶς. Εἰς τήν ἀριθμητικήν μόνον παρουσιάζονται κά
πως καθυστερημένοι. Ἐδιδάχθησαν τούς δεκαδικούς ἀριθμούς καί ἤδη -
ευρίσκονται εἰς τόν πολλαπλασιασμόν τόν κλασμάτων.

Εἰς τάς Γ.Δ. τάξεις ἐδίδαξα ἐγώ ἀνάγνωσιν ἀκολουθήσας τήν ἀνωτέ-
ρω πορείαν. Ἔχει εἰσαχθῇ τό ἀναγνωστικόν-"Ἡ καλή καρδιά-"Α. Μπρού -
στα. Οἱ μαθηταί ἀναγινώσκουν ὅπως δήποτε καλῶς καί ἀποδίδουν τό περι-
εχόμεον.

Ἐπειδή τό σχολεῖον δέν ἔχει ἐπαρκῆ ἀριθμόν θρανίων, ἡ διδ/σα διδά
σκει π.μ. τούς μαθητάς τῶν 4 ἀνωτέρων τάξεων-τούς δέ τῶν δύο κατωτέ-
ρων μ.μ.

Εἰς τήν Α. τάξιν εἰσήχθη τό ἀλφαβητάριον-"Ἡ Χαρά τοῦ Παιδιοῦ-"-
Πρίντεζη-Φλέσσα. Ἐξηντλήθη τό Α. Μέρος καί ἔχουν προχωρήσῃ ἀρκετάς
σελίδας εἰς τό Β-ον Μέρος. Ἀναγινώσκουν οἱ μαθηταί πολύ καλά. Εἰς τά
τήν ἀριθμητικήν ἐδιδάχθησαν μέχρι τοῦ 20. Ἔχουν ἀσκηθῇ εἰς τό νά -
λογιαριάζουν ἀπό μνήμης καί νά διατυπώνουν καί γραπτῶς τήν λύσιν τῶν

διαφόρων προβλημάτων.

Εἰς τὴν Β-αν τάξιν ἔχει εἰσαχθῆ τὸ ἔντυπον νοσηλευτηρίων—« Ἰατρεῖα τοῦ - παιδιοῦ-» Κ. Παπαβησιλείου. Ἐξέλεξεν ἐνδιαφέρουσαν ἐκ τῆς. Διήρεσε τὴν μαθητικὴν ἐνότητα εἰς μικρὰ τμήματα καὶ προσέφερεν ἕκαστον τμῆμα χω στά. Συνέστησε νὰ προσφέρεται ἡ μαθητικὴ ἐνότης ἁλληλοδιαδόχως, νὰ κρε- κλίνωνται δὲ οἱ μαθηταὶ νὰ διατηρῶνται τὰ περιεχόμενα ὁλοκλήρους τῆς μαθητικῆς ἐνότητος.

Οἱ μαθηταὶ ἀμφοτέρων τῶν τάξεων-ι-ης καὶ Β-ας , ὧν τρόπον τινὰ συνέστησε νὰ μετάσχουν εἰς ζωντανὰ τετράδια τετράτμημα, τὰ μόνα κατάλληλα διὰ τὴν ἑλληνικὴν γραφήν, ἥτις εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν νὰ τίνηται ὁπωσδήποτε κατὰλλήλως μέχρις ὅτου νὰ ἰσχυροῦν οἱ μαθηταὶ νὰ γράφουν τὰ γράμματα - καὶ οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ τετράτμημον. Ἐπέτρεψε συνέστησε νὰ διδάσκων- των ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους εἰς ὅλας τὰς τάξεις.

Σ υ μ π ε ρ ά σ μ α

α) Γενικὴ Μόρφωσις- λόγῳ τῶν σπουδῶν της αὐτὴ εἶναι μικρὰ καὶ περσωπιδίνη-

β) Διδακτικὴ Ἱκανότης-ἔξῃ εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν μέσην

γ) Διοικητικὴ Ἱκανότης-ἔξῃ εἶναι ἱκανή

δ) Φιλοπονία-ἔξῃ εἶναι ἐρευνητική

ε) Κοινωνικὴ ἐμφάνισις-ἔξῃ εἶναι καλή.

25. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικό Έτος 1938 – 1939 α) Εκθέσεις Επιθεωρηθέντων Σχολείων και Εκπαιδευτικών Λειτουργών, β) Γενική Έκθεσις περί της Καταστάσεως και Λειτουργίας των Σχολείων, Επιθεωρητής. Ε. Καραμήτσος, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 81.

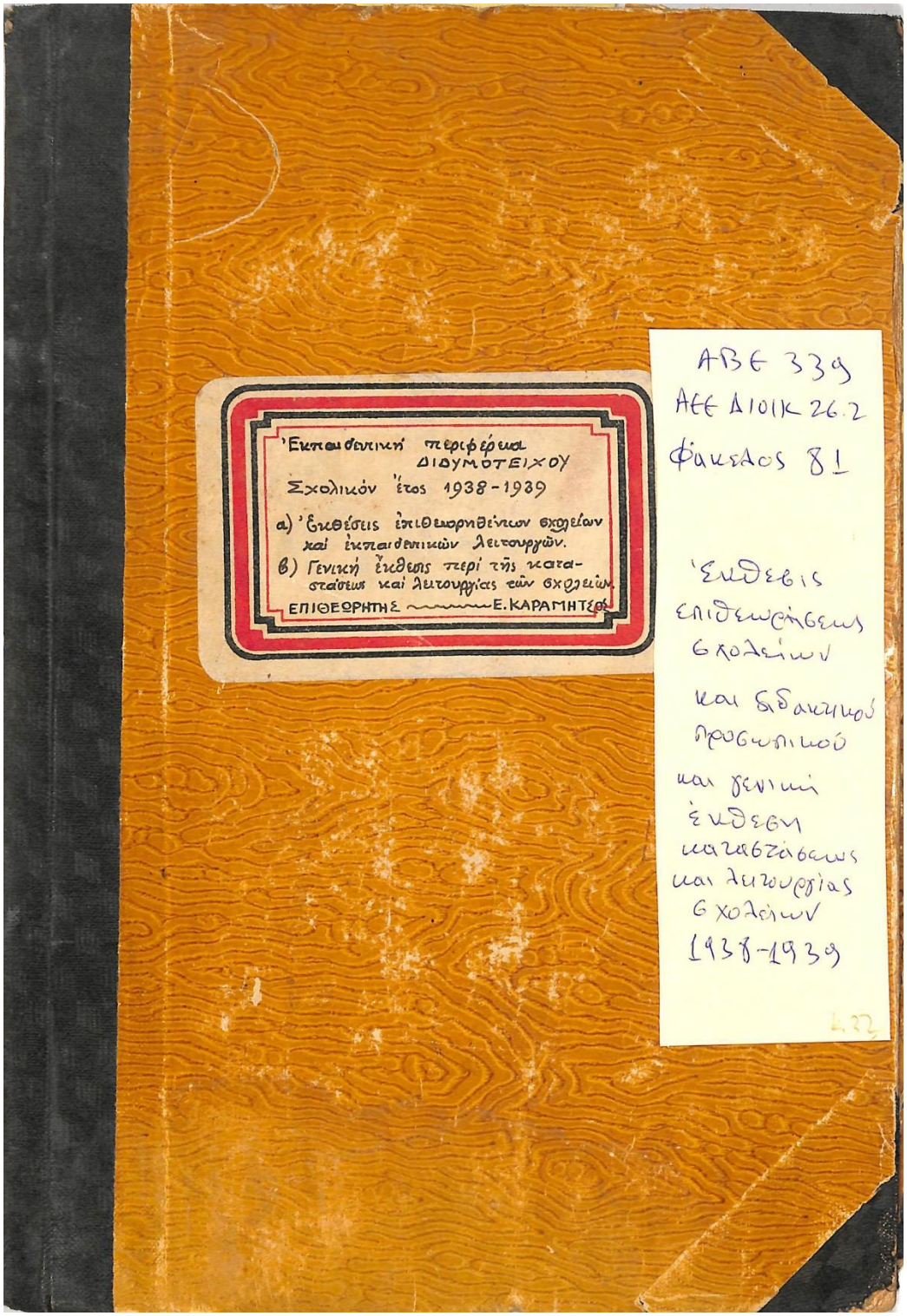

26. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 3 Απριλίου 1939. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 81

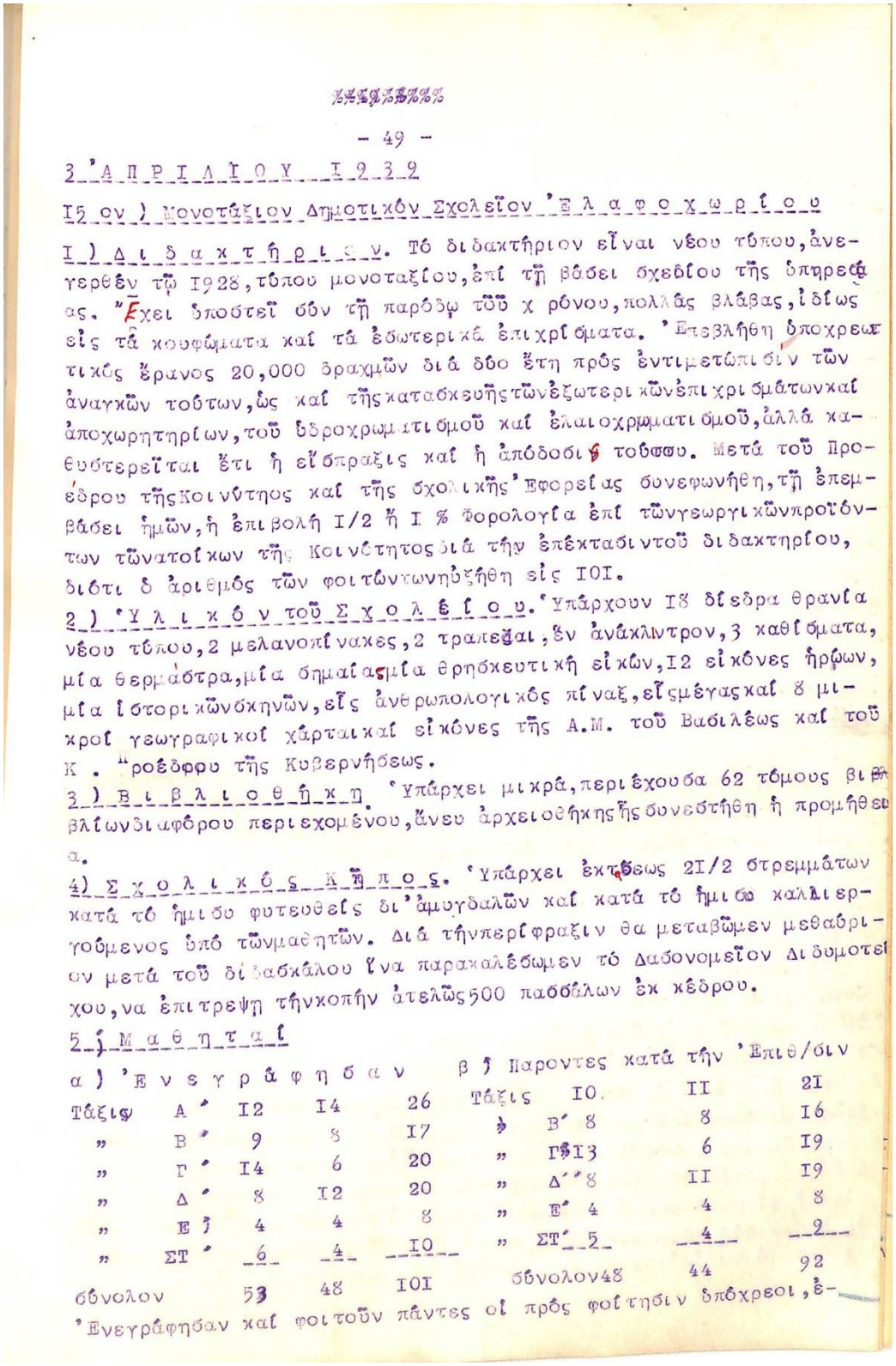

%%%%%%%%

- 49 -

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1939

15ον) Μονοτάξιον Δημοτικόν Σχολεῖον Ἐλαφοχωρίου

1) Διδακτήριον. Τό διδακτήριον εἶναι νέου τύπου, ἀνεγερθέν τῷ 1928, τύπου μονοταξίου, ἐπί τῇ βάσει σχεδίου τῆς ὑπηρεσίας. Ἔχει ὑποστεῖ σύν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, πολλάς βλάβας, ἰδίως εἰς τά κουφώματα καί τά ἐσωτερικά ἐπιχρίσματα. Ἐπεβλήθη ὑποχρεωτικός ἔρανος 20,000 δραχμῶν διά δύο ἔτη πρός ἐντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τούτων, ὡς καί τῆς κατασκευῆς τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιχρισμάτων καί ἀποχωρητηρίων, τοῦ ὑδροχρωματισμοῦ καί ἐλαιοχρωματισμοῦ, ἀλλά καθυστερεῖται ἔτι ἡ εἴσπραξις καί ἡ ἀπόδοσις τούτου. Μετά τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος καί τῆς σχολικῆς Ἐφορείας συνεφωνήθη, τῇ ἐπεμβάσει ἡμῶν, ἡ ἐπιβολή 1/2 ἤ 1 % Φορολογία ἐπί τῶν γεωργικῶν προϊόντων τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος διά τήν ἐπέκτασιν τοῦ διδακτηρίου, διότι ὁ ἀριθμός τῶν φοιτώντων ηὐξήθη εἰς 101.

2) Ὑλικόν τοῦ Σχολείου. Ὑπάρχουν 18 δίεδρα θρανία νέου τύπου, 2 μελανοπίνακες, 2 τραπέζαι, ἓν ἀνάκλιντρον, 3 καθίσματα, μία θερμάστρα, μία σημαία, μία θρησκευτική εἰκών, 12 εἰκόνες ἡρώων, μία ἱστορικῶν σκηνῶν, εἷς ἀνθρωπολογικός πίναξ, εἷς μέγας καί ὀκτώ μικροί γεωγραφικοί χάρται καί εἰκόνες τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καί τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

3) Βιβλιοθήκη. Ὑπάρχει μικρά, περιέχουσα 62 τόμους βιβλίων διαφόρου περιεχομένου, ἄνευ ἀρχειοθήκης ἧς συνεστήθη ἡ προμήθεια.

4) Σχολικός Κῆπος. Ὑπάρχει ἐκτάσεως 2 1/2 στρεμμάτων κατά τό ἥμισυ φυτευθείς δι' ἀμυγδαλῶν καί κατά τό ἥμισυ καλλιεργούμενος ὑπό τῶν μαθητῶν. Διά τήν περίφραξιν θα μεταβῶμεν μεθαύριον μετά τοῦ διδασκάλου ἵνα παρακαλέσωμεν τό Δασονομεῖον Διδυμοτείχου, να ἐπιτρέψῃ τήν κοπήν ἀτελῶς 500 πασσάλων ἐκ κέδρου.

5) Μαθηταί

α) Ἐνεγράφησαν				β) Παρόντες κατά τήν Ἐπιθ/σιν			
Τάξις	Α'	12	14	26	Τάξις	10	11	21
"	Β'	9	8	17	"	Β' 8	8	16
"	Γ'	14	6	20	"	Γ' 13	6	19
"	Δ'	8	12	20	"	Δ' 8	11	19
"	Ε'	4	4	8	"	Ε' 4	4	8
"	ΣΤ'	6	4	10	"	ΣΤ' 5	4	2
σύνολον		53	48	101	σύνολον	48	44	92

Ἐνεγράφησαν καί φοιτοῦν πάντες οἱ πρός φοίτησιν ὑποχρεοι, ἐ-

κτός τριῶν μή φοιτησάντων λόγῳ ἀσθενικῆς καί ἀτροφικῆς κράσεως, οἵτινες καταγγελθέντες, ἀπηλλάγησαν διά τόπαρόν σχολικόν ἔτος τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως.

Ἡ ὑγεία καί ἡ καθαριότης εἶναι καλή.

6) Διδακτικόν Προσωπικόν

Τ . ..... , διευθυντής τοῦ σχόλείου. Κατάγεται ἐκ Σουφλίου ἐτῶν 26, ὑγιής καί ἄγαμος, πτυχιοῦχος τοῦ 6/ταξίου Διδασκαλείου Ἀλεξανδρουπόλεως, ἔχει βαθμόν Ἀκολούθου καί συνολικήν ὑπηρεσίαν 4 περίπου ἐτῶν.

Παρηκολούθησα τοῦτον διδάσκοντα Ἀναγνωσιν εἰς τήν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξιν, τό πρῶτον μέρος τοῦ κεφαλαίου» Παῦχα Ποιμένων» ἐκ τοῦ Ἀναγνωστικοῦ ΣΤ. Βασιλοπούλου »τό Βυζάντιον» σ. 27-28. Εἰργάσθη Οὗτος ὡς ἑξῆς. Τό μερος τοῦτο εἶχεν ὁρισθῆ ἀπό τῆς προηγουμένης ἡμέρας πρός ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ κατ' οἶκον ὑπό τῶν μαθητῶν. Τήν ἐπιμένην ἐντῇ αἰθούσῃ τῆς διδασκαλίας ἐζήτησεν ὁ διδάσκων ἀπόδοσιν τούτου ὑφ' ἑνός μαθητοῦ ὁρισθέντος. Κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀποδόσεως τοῦ περιεχομένου ἐγένετο καί ἡ ἑρμηνεία τῶν ἀγνώστων λέξεων, ἐνσχέσει καί πρός τά συμφραζόμενα. Ἐγένετο νέα ἀπόδοσις ἄνευ διακοπῆς τινός, αἱ δέ παραλείψεις συνεπληρώθησαν κατόπιν. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο ἐμβάθυνσις ἠθική, καλαισθητική καί πραγματική δι' ἐλευθέρας μεταξύ τῶν μαθητῶν συζητήσεως ὑπό τήν ἀφανῆ ὁδηγίαν τοῦ διδακάλου.

Εἶτα ἐπηκολούθησεν ἄσκησις εἰς τήν ἀνάγνωσιν καί ὀρθήν χρῆσιν τῶν εὑρεθεισῶν ἀγνώστων λέξεων. Τέλος ἀνέγνωσεν ὑποδειγματικῶς τό νέον ὁ διδασκων καί ὡρίσθη νέον διά τήν ἐπαύριον πρός ἐπεξεργασίαν κατ' οἶκον.

Ὁ αὐτός ἐδίδαξεν ἀριθμητικήν εἰς τήν Ε΄ τάξιν» περί προσθέσεως κλασματικῶν ἀριθμῶν» ἐργασθείς ὡς ἑξῆς." "δωκε τό ἑξῆς πρόβλημα. »ἕνας Πατέρας ἠγόρσε 2Ι/2 ψωμιά, ἄλλ' ἐπειδή τήν ἄλλη ἡμέρα ἦτο Κυριακή καί δέν ἔψηναν οἱ φοῦρνοι πῆρε ἄλλα 2 Ι/4." "όσα πῆρε ὅλα; Ἀφοῦ ἐπανελήφθη καί κατενοήθη τό πρόβλημα, εὑρέθη ὅτι θά ἔπρεπε νά τά ἀνταμώσουν τα ψωμιά, διά νά ἰδοῦν πόσα θά εἶναι καί σανεπῶς ὅτι θά ἔπρεπε νά κάμουν πρόσθεσιν. Ἐκλήθη εἷς μαθητής, ὁ ὁποῖος ἔτρεψε τά ἑτερώνυμα εἰς ὁμώνυμα, τά προσέθεσε καί κατόπιν προσέθεσε κα)ί τούς ἀκεραίους. Ἐπηκολούθησεν ἐμβάθυνσις ἐπί τῶν γενομένων. Εἰς δεύτερον παρόμοιον πρόβλημα ἐγένοντο τά αὐτά. "εθ' ὅ διά τῆς συγκρίσεως ἐξήχθη ὁ κανών ὅστις ἀφοῦ ἐπανελήφθη δίς ἤ τρίς ἐγράφη εἰς τόν πίνακα. Ἐδόθησαν τέλος ἀσκήσεις πρός λύσιν, διά τήν ἐμπέδωσιν τοῦ διδαχθέντος καί ἕτεραι διά τήν κατ' οἶκον ἀπασχόλησίν των.

Ἐξητάσαμεν ἀναγνωσίν καί ἀριθμητικήνεἰς πάσας τάς λοιπάς τάξεις οἱ μαθηταί ἐφαίνοντο προωδευμένοι καί πνευματικῶς εὐκίνητοι. Ἐξητάσαμεν Ἱστορίανεἰς τήν Δ΄ τάξιν καί ᾠδικήν· ἐμείναμεν εὐχαριστημένοι διά τήν πρόοδόν των.

Ἐπί τῶν μαθητῶν ἐπιβάλλεται ἀπολύτως, συγκεντροῖ δέ τάς συμπαθείας καί τήν ἐκτίμησιν τῶν κατοίκων διά τόν χαρακτῆρά του.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α

α΄) Γενική μόρφωσις. Καλή. κατέχει τήν διδασκομένην ὕλην
β΄) Διδακτική ἱκανότης. Ἐπαρκής
γ΄) Διοικητική ἱκανότης. Ἀξιος
δ΄) Φιλοπονία. Λίαν Φιλόπονος
ε΄) Κοινωνική ἐμφάνισις καί δρᾶσις. Πολύ καλή. Ἐργάζεται εἰς τήν τήν Ε.Ο.Ν. μετά ζήλου ὡς λοχίτης, ἐδίδαξεν εἰς τήν νυκτερινήν σχολήν, φροντίζει διά τήν ἐξέλιξιν τοῦ σχολικοῦ του κήπου καί διά τό καλόν τοῦ σχολείου καί τῆς Κοινότητος.

27. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικό Έτος 1939 – 1940 α) Εκθέσεις Επιθεωρηθέντων Σχολείων και Εκπαιδευτικών Λειτουργών, β) Γενική Έκθεσις περί της Καταστάσεως και Λειτουργίας των Σχολείων, Επιθεωρητής. Ε. Καραμήτσος, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 82

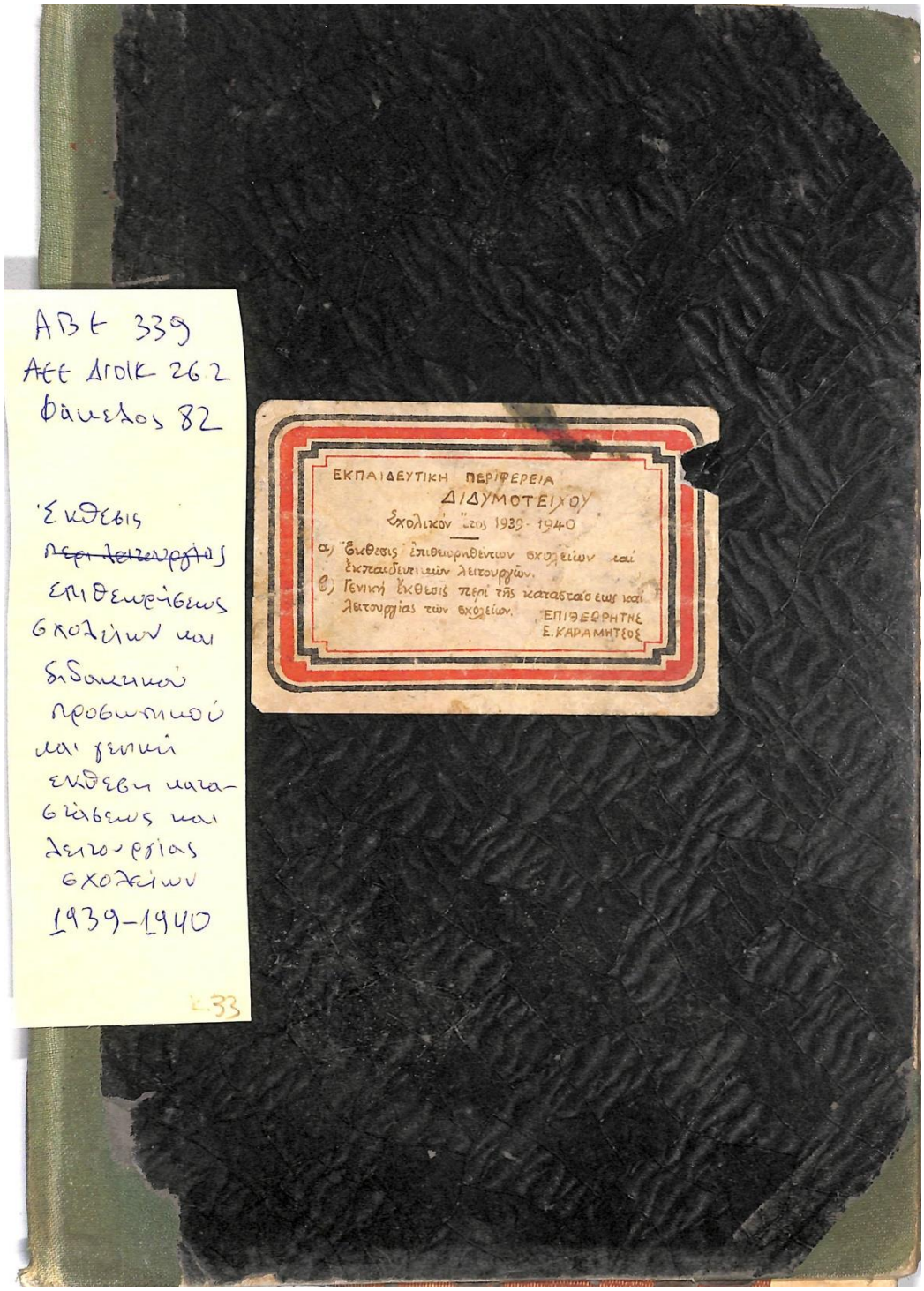

28. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 18 Μαρτίου 1940. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 82

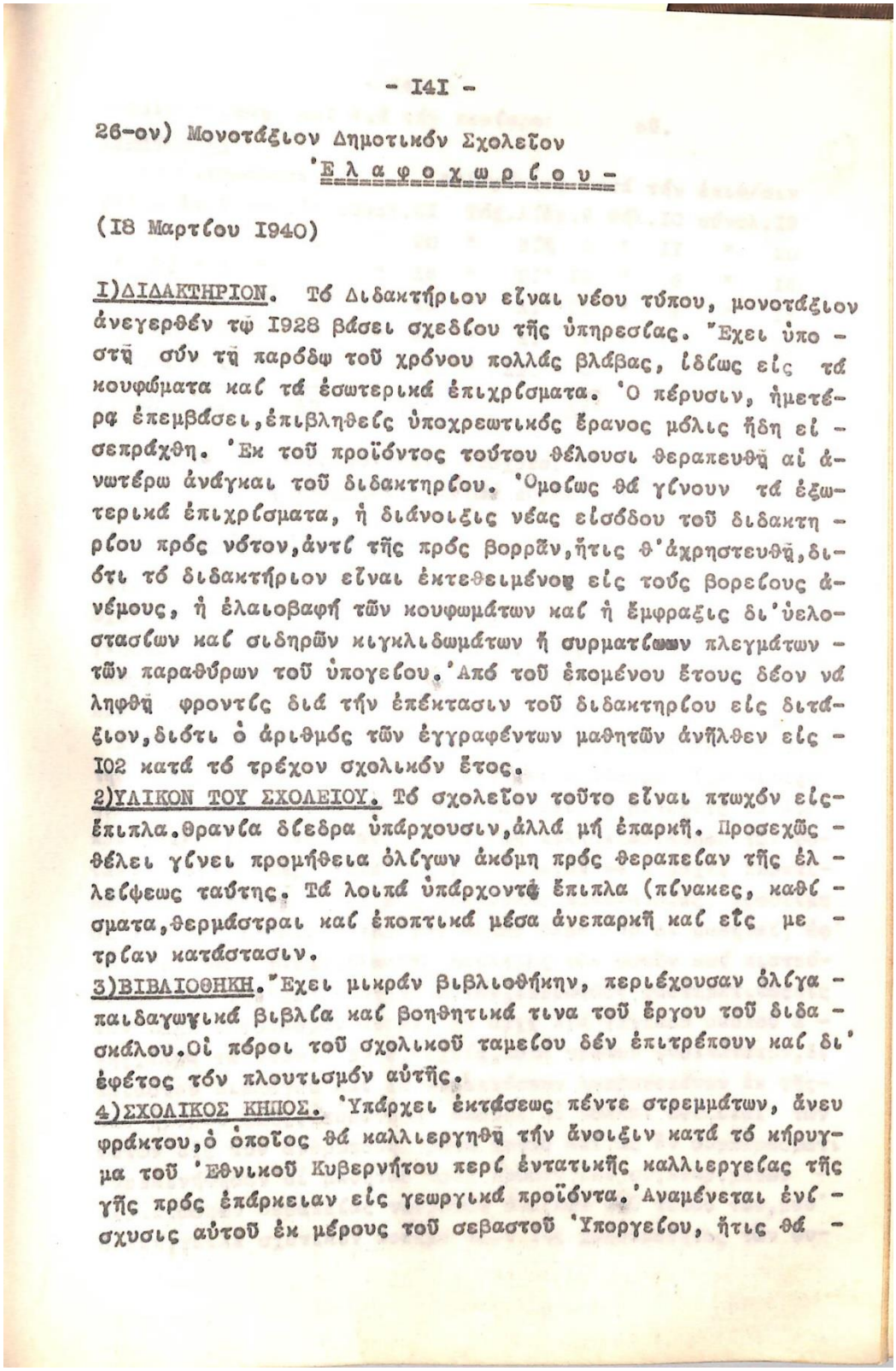

- 141 -

26-ον) Μονοτάξιον Δημοτικόν Σχολείον
Ε λ α φ ο χ ω ρ ί ο υ -

(18 Μαρτίου 1940)

Ι)ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟΝ. Τό Διδακτήριον είναι νέου τύπου, μονοτάξιον ἀνεγερθέν τῷ 1928 βάσει σχεδίου τῆς ὑπηρεσίας. Ἔχει ὑποστῇ σύν τῷ παρόδῳ τοῦ χρόνου πολλάς βλάβας, ἰδίως εἰς τά κουφώματα καί τά ἐσωτερικά ἐπιχρίσματα. Ὁ πέρυσιν, ἡμετέρᾳ ἐπεμβάσει, ἐπιβληθείς ὑποχρεωτικός ἔρανος μόλις ἤδη εἰσεπράχθη. Ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου θέλουσι θεραπευθῇ αἱ ἀνωτέρω ἀνάγκαι τοῦ διδακτηρίου. Ὁμοίως θά γίνουν τά ἐξωτερικά ἐπιχρίσματα, ἡ διάνοιξις νέας εἰσόδου τοῦ διδακτηρίου πρός νότον, ἀντί τῆς πρός βορρᾶν, ἥτις θ' ἀχρηστευθῇ, διότι τό διδακτήριον εἶναι ἐκτεθειμένον εἰς τούς βορείους ἀνέμους, ἡ ἐλαιοβαφή τῶν κουφωμάτων καί ἡ ἔμφραξις διυελοστασίων καί σιδηρῶν κιγκλιδωμάτων ἤ συρματίνων πλεγμάτων τῶν παραθύρων τοῦ ὑπογείου. Ἀπό τοῦ ἐπομένου ἔτους δέον νά ληφθῇ φροντίς διά τήν ἐπέκτασιν τοῦ διδακτηρίου εἰς διτάξιον, διότι ὁ ἀριθμός τῶν ἐγγραφέντων μαθητῶν ἀνῆλθεν εἰς 102 κατά τό τρέχον σχολικόν ἔτος.

2)ΥΑΙΚΟΝ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ. Τό σχολεῖον τοῦτο εἶναι πτωχόν εἰς ἐπιπλα. Θρανία δίεδρα ὑπάρχουσιν, ἀλλά μή ἐπαρκῆ. Προσεχῶς θέλει γίνει προμήθεια ὀλίγων ἀκόμη πρός θεραπείαν τῆς ἐλλείψεως ταύτης. Τά λοιπά ὑπάρχοντα ἔπιπλα (πίνακες, καθίσματα, θερμάστραι καί ἐποπτικά μέσα ἀνεπαρκῆ καί εἰς μετρίαν κατάστασιν.

3)ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ. Ἔχει μικράν βιβλιοθήκην, περιέχουσαν ὀλίγα παιδαγωγικά βιβλία καί βοηθητικά τινα τοῦ ἔργου τοῦ διδασκάλου. Οἱ πόροι τοῦ σχολικοῦ ταμείου δέν ἐπιτρέπουν καί δι' ἐφέτος τόν πλουτισμόν αὐτῆς.

4)ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ. Ὑπάρχει ἐκτάσεως πέντε στρεμμάτων, ἄνευ φράκτου, ὁ ὁποῖος θά καλλιεργηθῇ τήν ἄνοιξιν κατά τό κήρυγμα τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου περί ἐντατικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς πρός ἐπάρκειαν εἰς γεωργικά προϊόντα. Ἀναμένεται ἐνίσχυσις αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ σεβαστοῦ Ὑπουργείου, ἥτις θά -

χρησιμοποιηθῇ καὶ διὰ τὴν περίφραξιν αὐτοῦ.

5)ΜΑΘΗΤΑΙ.

α) ἐνεγράφησαν				β)Παρόντες κατὰ τὴν ἐπιθ/σιν			
Τάξ.Α΄ἀρ.9	θήλ.12	σύνολ.21		Τάξ.Α΄ἀρ.9	θήλ.10	σύνολ.19	
" Β΄ " 9	" 11	" 20		" Β΄ " 9	" 11	" 20	
" Γ΄ "11	" 7	" 18		" Γ΄" 10	" 6	" 16	
" Δ΄ "11	" 4	" 15		" Δ΄" 11	" 4	" 15	
" Ε΄ " 8	" 12	" 20		" Ε΄" 8	" 12	" 20	
" ΣΤ΄ " 4	" 4	" 8		" ΣΤ΄" 4	" 4	" 8	
Σύνολον 52	50	102		51	47	98	

Πάντες οἱ πρὸς φοίτησιν ὑπόχρεοι εἶναι ἐγγεγραμμένοι. Ἡ ὑγεία καὶ ἡ καθαριότης αὐτῶν εὑρέθη καλή.

6)ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ.

1)– , Διευθυντὴς τοῦ σχολείου. Κατάγεται ἐκ Σουφλίου, εἶναι ἐτῶν 27, ἄγαμος, ὑγιής, πτυχιοῦχος τοῦ ἐξαταξίου Διδασκαλείου Ἀλεξανδρουπόλεως, ἔχει βαθμὸν ἀκολούθου καὶ συνολικὴν ὑπηρεσίαν περίπου 5 ἐτῶν.

Ἐδίδαξεν ἐνώπιόν μας Φυσικὴν Ἱστορίαν περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν φυτῶν. Κατὰ τὸ προηγούμενον μάθημα εἶχε διδάξει περὶ τοῦ καρποῦ τῶν φυτῶν καὶ ἐσκόπει ἐν συνεχείᾳ νὰ διαπραγματευθῇ τὸ κεφάλαιον περὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν φυτῶν. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διδαχθῇ ἐποπτικῶς ἐν ὑπαίθρῳ, ἕνεκα βῆς κρατούσης κακοκαιρίας, προύτίμησε τὸ περὶ χρησιμότητος τῶν φυτῶν θέμα, ἵνα οἱ μαθηταί, ἀφ' οὗ γνωρίσωσι τὰς πολλαπλᾶς ὠφελείας τῶν φυτῶν καὶ πιστεύσωσιν εἰς τὴν χρησιμότητα αὐτῶν, ἐπιδοθῶσι συστηματικῶς εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν. Ἐν ἀρχῇ διὰ γενικοῦ σκοποῦ ἀνηγγέλθη τὸ νέον. Ἐν συνεχείᾳ, κατὰ τρόπον φυσικώτατον, δι' ἀβιάστου διαλόγου καὶ ἐκ περιπτώσεων λαμβανομένων ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς, εὑρέθησαν ἅπασαι αἱ πολλαὶ ὠφέλειαι τῶν φυτῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Μετὰ τοῦτο καὶ ὡς ἐν συμπεράσματι παρεκινήθησαν οἱ μαθηταὶ πρὸς δρᾶσιν ἐπὶ συγκεκριμένων περιπτώσεων θεραπείας τοιούτων ἀναγκῶν τοῦ τόπου των, μεθ' ὃ ἀπήγγειλε σχετικὸν ποίημα περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν φυ-

τῶν. Τῶν διδαχθέντων σύντομοι ἐπιγραφαί κατεγράφησαν εἰς τόν πίνακα, βάσει δέ τούτων ἐκλήθησαν γραπτῶς, ἐν εἴδει - ἐκθέσεως, ν'ἀποδώσωσι τά δεδιδαγμένα, εἰς ἐργασίαν αὐτῶν- κατ'οἶκον .

Ὁ αὐτός ἐδίδαξε Πρώτην Ἀνάγνωσιν ἐκ τοῦ Ἀλφαβηταρίου Δ.Δούκα,Δ.Δεληπέτρου(Ο.Ε.Σ.Β.), τό τελευταῖον τμῆμα - τοῦ κεφαλαίου-"Ἡ σουσουράδα-"σ.100, ἐργασθείς ὡς ἐξῆς: . Ἀνέγνωσαν ὅλοι οἱ μαθηταί ἐκ τοῦ χθεσινοῦ κειμένου μι - κρόν τμῆμα αὐτοῦ ἕκαστος, μεθ'ὅ ἀπεδόθη τοῦτο ἐν συνδέσμῳ καί πρός τά προηγουμένως διδαχθέντα τμήματα τοῦ κεφαλαίου τούτου, τό ὁποῖον εἶναι ἀρκετά μακρόν. Ἐν τῇ ἐμβαθύνσει- ἐξήνεγκον οἱ μαθηταί διαφόρους κρίσεις, ἠθικοῦ περιεχομένου. περί τῶν θυσιῶν εἰς ἃς ὑπεβλήθη ἡ σουσουράδα χάριν - τῶν τέκνων της, κινουμένη ἐκ συναισθημάτων φιλοστοργίας- πρός αὐτά. Μετά ταῦτα, ἀφοῦ διά τοῦ γενικοῦ σκοποῦ ἀνήγ - γειλε τό νέον, ἀνέγνωσε τό κείμενον ἐκ τοῦ ἀλφαβηταρίου - ὑποδειγματικῶς,ἐπιτηρῶν πάντας τούς μαθητάς, νά δεικνύω - σιν εἰς τό βιβλίον τ'ἀναγινώσκόμενα. Κατόπιν ἀνέγνωσανδύο μαθηταί, ἕκαστος ἐξ ὁλοκλήρου, τό νέον, μεθ'ὅ ἀπεδόθη τοῦ το ἀπ'ἀρχῆς ὑπό τινος. Ὡρίσθη εἶτα μικρόν τεμάχιον πρός ἀντιγραφήν ὑπό τῶν μαθητῶν κατ'οἶκον καί ἐν συνεχείᾳ ἐγέ - νετο ἀπόδοσις τοῦ διδαχθέντος διά δραματοποιήσεως. Τέλος- ἐγένετο ἄσκησις ὀρθῆς γραφῆς ἐνίων δυσκόλων λέξεων τοῦ - κειμένου ὑπό τῶν μαθητῶν εἰς τόν πίνακα.

Ἐξητάσαμεν Ἀνάγνωσιν εἰς τήν Γ΄ Δ΄ τάξιν.Οἱ μαθηταί ἀνεγίνωσκον καλῶς.Ὁμοίως ἐξητάσαμεν Ἀνάγνωσιν εἰς τήν - Ε΄ Στ΄ τάξιν. Οἱ μαθηταί ὁμοίως ἀνεγίνωσκον καλῶς καί ἀ- πέδιδον τ'ἀναγινωσκόμενα ἐπιτυχῶς. Ἐξητάσαμεν Ἱστορίαν- εἰς τήν Ε΄ Στ.τάξιν.Οἱ μαθηταί κατεῖχον τά δεδιδαγμένα.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ μαθήματος ἦτο κύριος τῶν μα - θητῶν, τῆς τάξεως καί τῆς διδασκαλίας. Πρός τούς μαθητάς- φέρεται προσηνῶς, ἡ δέ πρός τούς κατοίκους στάσις τοθ εἶ- ναι ἡ ἐνδεδειγμένη. Διευθύνει τό σχολεῖον πολύ καλῶς καί ἐκτελεῖ μετά τοῦ προσήκοντος ζήλου καί τά ἔργα τοῦ γραμ - ματέως τῆς σχολικῆς Ἐφορείας.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α

α) Γενική μόρφωσις . Κατέχει τήν διδασκομένην ὕλην καί γνώσεις ἔξω τοῦ ἐπαγγελματικοῦ του - κύκλοθ. Ἐπαυξάνει καί διευρύνει τήν γενικήν ἐγκυκλοπαιδικήν καί εἰδικήν ἐπαγγελματικήν του μόρφωσιν.

β) Διδακτική ἱκανότης. Ἐπαρκής.

γ) Διοικητική ἱκανότης. Δεξιός.

δ) Φιλοπονία. Λίαν φιλόπονος.

ε) Κοινωνική ἐμφάνισις. Πολύ καλός.
Κοινωνική δρᾶσις. Μετέχει τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς λοχίτης καί διαφέρεται διά τήν ὀργάνωσιν καί ἐκπαίδευσιν τοῦ - τμήματός του. Ἐδίδαξεν εἰς τήν νυκτερινήν σχολήν καί μετέχει πάσης κινήσεως πρός τό καλόν τοῦ σχολείου - καί τοῦ τόπου.

29. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Εκθέσεις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδασκάλων, Σχολικό Έτος 1950 – 1951, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 84

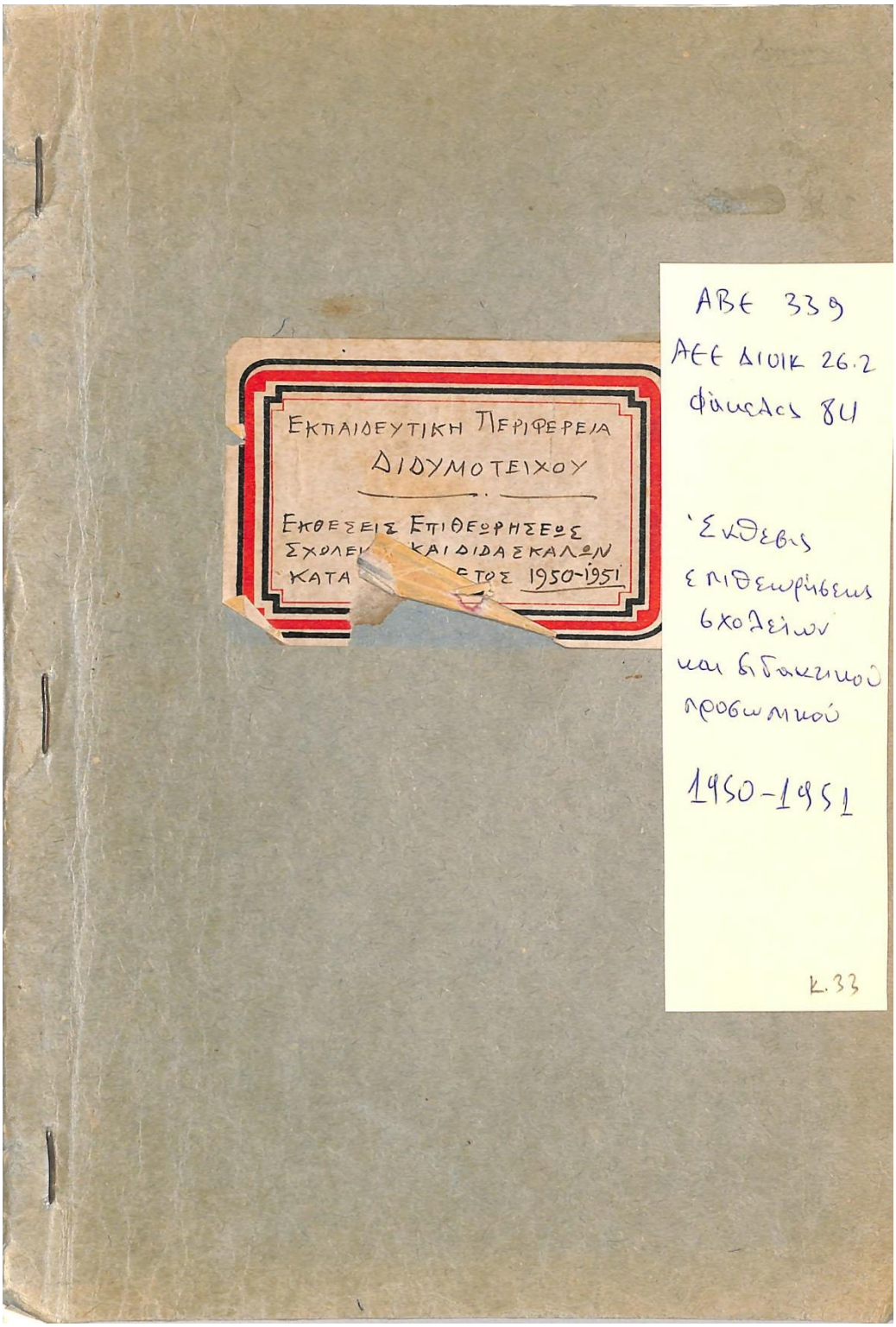

30. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 15 Μαΐου 1951. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 84

3Ιον Ι/ξιον Δημοτικόν χολεῖον Ἐλαφοχωρίου.

(Ι5 Μαΐου Ι95Ι)

Ι) Διδακτήριον: Εἶναι νέου τύπου μονοταξίου, ἀνεγερθὲν τό Ι928 βάσει σχεδίου καί πληροῖ τούς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς. Ἀπό τόν συμμοριτοπόλεμον εἶχεν ὑποστῆ μεγάλας βλάβας καί μέχρις ἐσχάτων τά μαθήματα ἐγίνοντο εἰς τήν ἐκκλησίαν. Διά πιστώσε-

ως ὅμως χορηγηθείσης παρά τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς ἀνεγέρσεως σχολικῶν κτιρίων Νομοῦ Ἔβρου ἐπεσκευάσθη ἐν πολλοῖς ἡ αἴθουσα καί μέρος τοῦ μικροῦ χῶλ πού ἔχει καί ἤδη τά μαθήματα γίνονται ἐν αὐτῷ. Διαθέτει καί ἐπαρκῆ αὐλήν, στερεῖται ὅμως ἀποχωρητηρίων. Γενικῶς ἡ κατάστασις του δύναται νά χαρακτηρισθῆ μετρία.

2) Ὑλικόν: Διαθέτει μόνον 28 θρανία ἐξ ὧν τά Ι0 εἶναι καινουργῆ ,μίαν τράπεζαν, ἕναν κάθισμα, καί ἕνα μελανοπίνακα.

3) Βιβλιοθήκη: Δέν ὑπάρχει.

4) Σχολικός κῆπος: Μολονότι τό σχολεῖον διαθέτει ἔκτασιν δέν καλλιεργεῖται ἐπειδή δέν διαθέτει χρήματα διά περίφραξιν ἐγγυωμένην διατήρησίν του.

5) Μαθηταί:

	Ἐγγραφέντες			παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν
Τάξις Α:	ἄρρ. Ι6	θηλ. Ι9	σύνολ. 35	32
" Β:	" Ι0	" Ι3	" 23	22
" Γ:	" 5	" 8	" Ι3	Ι2
" Δ:	" 5	" 5	" Ι0	Ι0
" Ε:	" 2	" -	" 2	2
" ΣΤ:	" 2	" -	" 2	2
Σύνολον	40	45	85	80

Πάντες οἱ ὑπόχρεοι πρός φοίτησιν εἶναι ἐγγεγραμμένοι καί φοιτοῦν τακτικῶς. Εἶναι ὑγιεῖς καί σχετικῶς καθαροί. Οἱ πλεῖστοι ὅμως δέν ἀκολουθοῦν τήν τάξιν τῆς ἡλικίας των.

6) Προσωπικόν:

Ι) [redacted]. Αὕτη κατάγεται ἐξ Ἀθηνῶν, εἶναι ἄγαμος καί ἐτῶν 22, ἔχει πτυχίον τῆς Ραλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Πειραιῶς, βαθμόν Γραμματέως Β: καί συνολικήν ὑπηρεσίαν 8 μηνῶν.

Τήν παρηκολούθησα διδάσκουσαν Ἀριθμητικήν εἰς τάς τάξεις Ε: καί ΣΤ:. Εἶχε δώσει ἀπό τῆς προηγουμένης προβλήματα ηλασμάτων πρός λύσιν κατ' οἶκον, ἤδη δέ ἤλεγχε τά ἀποτελέσματα τῆς μαθητικῆς ἐργασίας. Ἔσημωσε πρός τοῦτο μαθητήν εἰς τόν πίνακα εἰς ὅν καί ὑπηγόρευσεν ἓν ἐκ τούτων τῶν προβλημάτων, παραγγείλασα ,ἐν συνεχείᾳ ,νά τό λύσῃ ἀφοῦ προηγουμένως εἰπῇ τί πράξεις θά κάμῃ. Τόσον κατά τήν σκέψιν, τήν δικαιολόγησιν δηλ. τῶν πράξεων πού ἔπρεπε νά ἐκτελεσθοῦν ὅσον καί κατά τήν ἐκτέλεσιν τούτων ὁ μαθητής ὑπῆρξε μέτριος. Μέτριοι ὑπῆρξαν

καί οἱ συμμαθηταί του, διό ἐπενέβη ἡ διδασκάλισσα καί ἔλεγε καί ὅσα μέ μίαν καλήν καθοδήγησιν, θά ἠδύναντο νά εἴπωσι οἱ μαθηταί. Ἡ ἰδία τελικῶς, κατόπιν τῆς ἀδυναμίας τοῦ μαθητοῦ νά προχωρήσῃ, καί τό ἔλυσε.

Ἐξήτασα τότε ἐγώ τούς μαθητάς καί διά προβλήματος τό ὁποῖον ὑπηγόρευσα ~~καί~~ ἐπί τῆς δεδιδαγμένης ὕλης καί δέν ἀνταπεκρίθησαν. Τήν ὥραν ταύτην τῆς ἐξετάσεως παρ' ἐμοῦ τῆς τάξεως, ἡ διδασκάλισσα εἶχε ἀνά χεῖρας τό βοηθητικόν βιβλίον καί ἐδιάβαζε τό μάθημα ὅπερ εἶχε νά διδάξῃ τήν ἐπομένην ὥραν. Ἐπρόκειτο περί τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος. Ἄνευ δηλώσεως τῆς ἑνότητος (περί εἰκονομάχων) διηγήθη ὁλόκληρον τήν ἑνότητα μέ πολλά ὅμως κενά καί λίαν βεβιασμένως. Μετά 2' ἐτελείωσεν καί ἀφοῦ συνεβουλεύθη ἄλλη μία φορά τό βιβλίον τοῦ ἐγχειριδίου, παρουσία μου πάλιν, προφανῶς διά νά ἴδῃ τί παρέλειφεν, ἐτελείωσεν. Ἐρώτησις καμία δέν ἐγένετο πρός τούς μαθητάς, ἡ ἄλλη ἐπεξεργασία. Ἠρώτησεν μόνον τοῦτο "τί διαφέρουν παιδιά τά 'Ιστορικά γεγονότα ἀπό τά θρησκευτικά" καί ἕνας μαθητής ἀπήντησεν," τά θρησκευτικά τά ἐξετάζομεν ἀπό θρησκευτικῆς ἀπόψεως."

Ἀκολούθως ἀπεφάσισα νά τήν ἀκούσω καί εἰς μίαν ἀκόμη διδασκαλίαν, εἰς τήν Ἀριθμητικήν τῶν τάξεων Γ' καί Δ' συλλογιζόμενος ὅτι θέλει συμμορφωθῆ πρός τάς ὀλίγας ὑποδείξεις τάς ὁποίας κατά τήν διάρκειαν μικροῦ διαλείμματος τῆς ἔκαμα. Δυστυχῶς καί ἡ δεδασκαλία αὕτη διεξήχθη ὡς καί ἡ προηγουμένη τῶν τάξεων Ε' καί ΣΤ'.

Ἐξήτασα κατόπιν τούτων τούς μαθητάς ὅλων τῶν τάξεων καί εὗρον κατάστασιν ὄχι εὐχάριστον. Διό καί δι' ἐγγράφου μου τήν ἐπετίμησα, καταστήσας εἰς αὐτήν γνωστόν ὅτι ἄν δέν τῆς ἐπεβλήθη τώρα κύρωσις ἐγένετο μόνον καθ' μόνον διότι εἶναι νεοδιορισθεῖσα, εἰς τό μέλλον ὅμως δέν πρόκειται νά μείνῃ ἄνευ συνεπειῶν ἡ ἀδράνειά της.

Ἡ διδασκάλισσα αὕτη δέν στερεῖται εὐφυΐας ἀπεναντίας διαθέτει ἱκανήν τοιαύτην. Στερεῖται ὅμως ἐργατικότητος. Ἐπί πλέον ἀτθίς αὕτη καί λίαν εὐειδής, σύνῆψε ἐρωτικάς σχέσεις μετά τινος νεαροῦ χωρικοῦ, κατά τήν μόρφωσιν ἀπολυτηριούχου Δημοτικοῦ Σχολείου - κατά τάς πληροφορίας μας καί τοῦτο, διότι ἴσως νά μήν ἔχῃ τελειώσῃ καί τό Δημοτικόν- τοῦτου δέ ἕνεκα ἐπέσυρε καί εἰρωνικά σχόλια τῆς Κοινωνίας. Μετά τάς σχετικάς μέ τάς διδασκαλίας της παρατηρήσεις μου, αἰτινες

ἦσαν ἐκτεταμέναι, τῆς ἔθιξα καί τό ζήτημα τοῦτο ὅπερ ὅμως ἠρνήθη καί ἠρνήθη φευσθεῖσα, διότι τήν στιγμήν ταύτην πού γράφω τήν παροῦσαν τόν ἠρραβωνίσθη, πρός μεγάλην ἐπίσης κατάπληξιν τῆς Κοινωνίας.

Χαρακτηριστικόν τῆς ὅλης της ἀπέναντί μου στάσεώς της, καθ' ἥν ὥραν τῆς ὡμίλουν διά τό ἔργον της καί διά τήν συμπεριφοράν της, ἦτο μία ἀπάθεια. Δι' οὐδέν ἐφάνη συσταλεῖσα. Ἄς σημειωθῆ ὅτι αὕτη ἐτιμωρήθη δι' ἐπιπλήξεως, δι' ἀταξίαν περί τά μαθητικά συσσίτια.

Συμπέρασμα.

Γενική μόρφωσις:	μετρία. Δέν κατέχει τήν ὕλην.
Διδ/κή ἱκανότης:	μετρία
Διοικητική δεξιότης:	μετρία
Εὐσυνειδησία:	ἀδιάφορος
Συμπεριφορά:	μετρία
Κοινωνική δράσις:	ἀδιάφορος

31. Βιβλίο εκθέσεων Επιθεωρητή 1952 - 1953 (σχολείων και διδασκάλων)

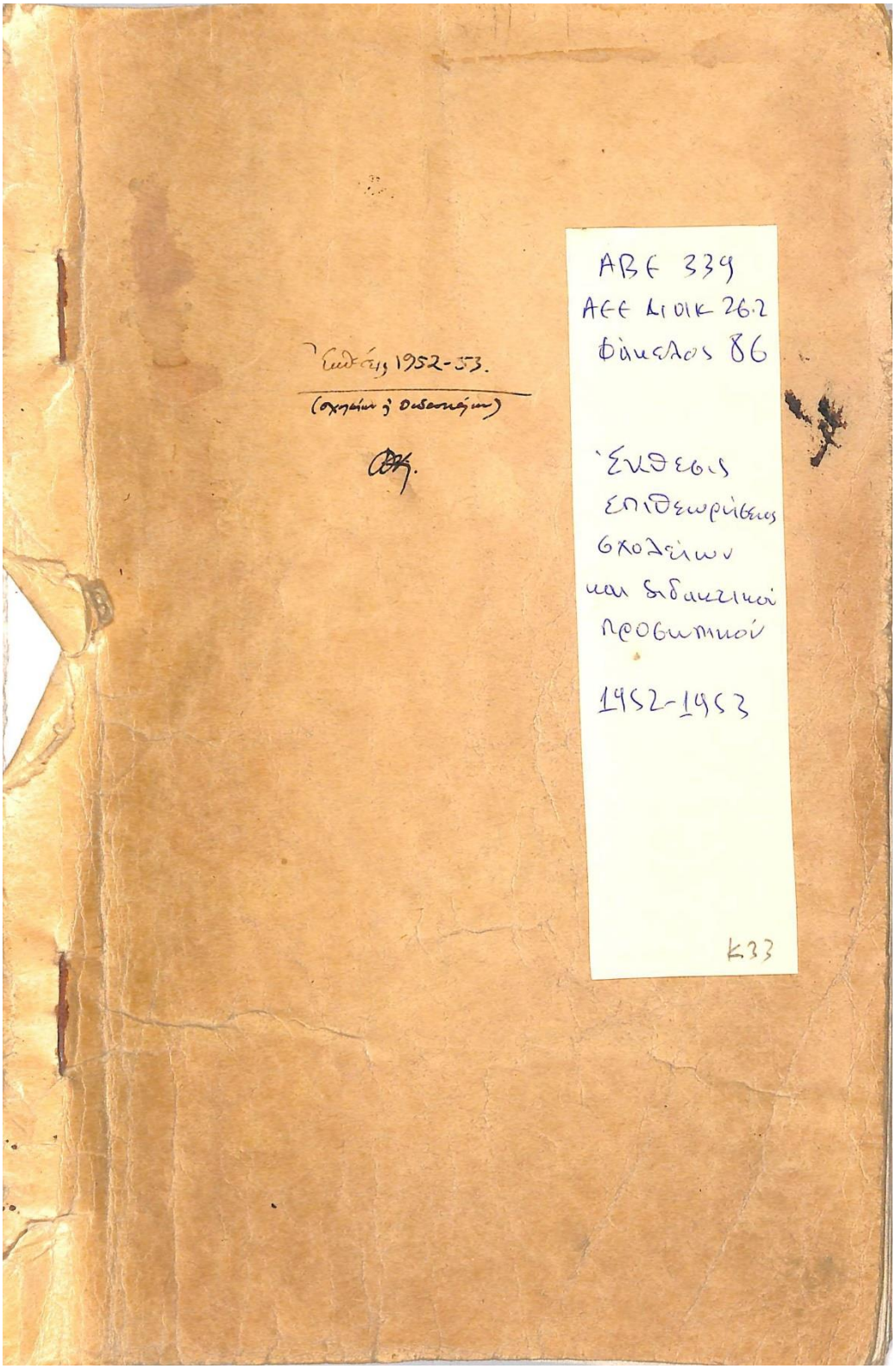

32. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 28 Απριλίου 1953. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 86

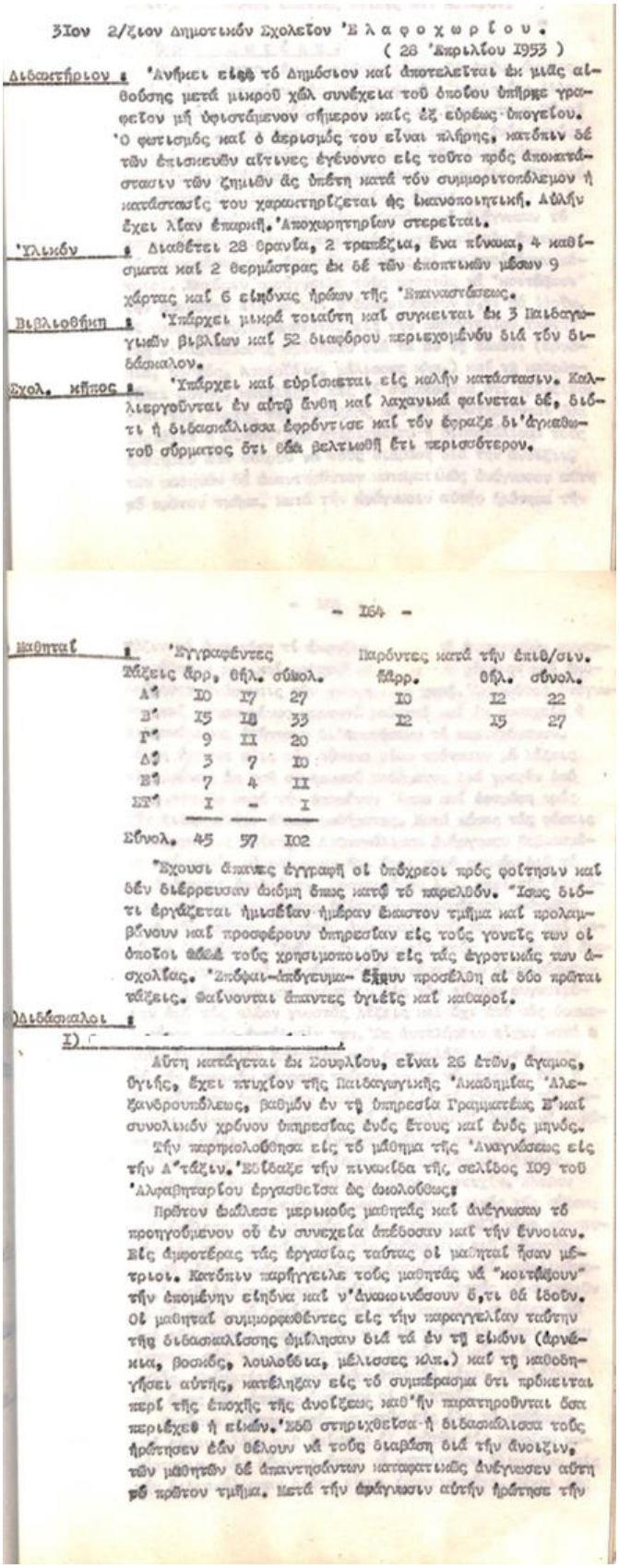

3Ον 2/ζιον Δημοτικόν Σχολείον Ε λ α φ ο χ ω ρ ί ο υ .
(28 Απριλίου 1953)

Διδακτήριον : Άνήκει εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς αἰθούσης μετὰ μικροῦ χῶλ συνέχεια τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε γραφεῖον μὴ ὑφιστάμενον σήμερον καὶς ἐξ εὐρέως δικογείου. Ὁ φωτισμὸς καὶ ὁ ἀερισμός του εἶναι πλήρης, κατόπιν δὲ τῶν ἐπισκευῶν αἵτινες ἐγένοντο εἰς τοῦτο πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ζημιῶν ἃς ὑπέστη κατὰ τὸν συμμοριτοπόλεμον ἡ κατάστασίς του χαρακτηρίζεται ὡς ἱκανοποιητική. Αὐλὴν ἔχει λίαν ἐπαρκῆ. Ἀποχωρητηρίων στερεῖται.

Ὑλικόν : Διαθέτει 28 θρανία, 2 τραπέζια, ἕνα πίνακα, 4 καθίσματα καὶ 2 θερμόστρας ἐκ δὲ τῶν ἀποπτισθέντων μέσων 9 χάρτας καὶ 6 εἰκόνας ἡρώων τῆς Ἐπαναστάσεως.

Βιβλιοθήκη : Ὑπάρχει μικρὰ τοιαύτη καὶ συγκειται ἐκ 3 Παιδαγωγικῶν βιβλίων καὶ 52 διαφόρου περιεχομένου διὰ τὸν διδάσκαλον.

Σχολ. κῆπος : Ὑπάρχει καὶ εὐρίσκεται εἰς καλὴν κατάστασιν. Καλλιεργοῦνται ἐν αὐτῷ ἄνθη καὶ λαχανικὰ φαίνεται δέ, διότι ἡ διδασκάλισσα ἐφρόντισε καὶ τὸν ἔφραξε δι'ἀγκαθωτοῦ σύρματος ὅτι ὀλίγα βελτιωθῇ ἔτι περισσότερον.

- 164 -

Μαθηταί :

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἄρρ.	θῆλ.	σύνολ.	Παρόντες κατὰ τὴν ἐπιθ/σιν. ἄρρ.	θῆλ.	σύνολ.
Α'	10	17	27	10	12	22
Β'	15	18	33	12	15	27
Γ'	9	11	20			
Δ'	3	7	10			
Ε'	7	4	11			
ΣΤ'	1	-	1			
Σύνολ.	45	57	102			

Ἔχουσι ἅπαντες ἐγγραφῆ οἱ ὑπόχρεοι πρὸς φοίτησιν καὶ δὲν διέρρευσαν ἀπὸμη ὅπως κατῳ τὸ παρελθόν. Ἴσως διότι ἐργάζεται ἡμισείαν ἡμέραν ἑκαστον τμῆμα καὶ προλαμβάνουν καὶ προσφέρουν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς γονεῖς των οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ τοὺς χρησιμοποιοῦν εἰς τὰς ἐργασίας των ἀσχολίας. Ἐπιφαι-ἐπιφυγμα- ἔξιμυν προσέλθῃ αἱ δύο πρῶται τάξεις. Φαίνονται ἅπαντες ὑγιεῖς καὶ καθαροί.

Διδάσκαλοι :

Α)

Αὕτη κατάγεται ἐκ Κουφλίου, εἶναι 26 ἐτῶν, ἄγαμος, ὑγιής, ἔχει πτυχίον τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξανδρουπόλεως, βαθμὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ Γραμματέως Β'καὶ συνολικὸν χρόνον ὑπηρεσίας ἑνὸς ἔτους καὶ ἑνὸς μηνός.

Ἐν παρηκολούθησα εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἀναγνώσεως εἰς τὴν Α'τάξιν. Ἐδίδαξε τὴν πινακίδα τῆς σελίδος 109 τοῦ Ἀλφαβηταρίου ἐργασθεῖσα ὡς ἀκολούθως:

Πρῶτον ἐβαλλεσε μερικοὺς μαθητὰς καὶ ἀνέγνωσαν τὸ προηγούμενον οὗ ἐν συνεχείᾳ ἀπέδοσεν καὶ τὴν ἔννοιαν. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐργασίας ταύτας οἱ μαθηταὶ ἦσαν μέτριοι. Κατόπιν παρήγγειλε τοὺς μαθητὰς νὰ "κοιτάξουν" τὴν ἀκομένην εἰκόνα καὶ ν'ἀνακοινώσουν ὅ,τι θὰ ἴδοῦν. Οἱ μαθηταὶ συμμορφωθέντες εἰς τὴν παραγγελίαν ταύτην τῆς διδασκαλίσσης ἀμέλησαν διὰ τὰ ἐν τῇ εἰκόνι (ἀρνάκια, βοσκός, λουλούδια, μέλισσες κλπ.) καὶ τῇ καθοδηγήσει αὐτῆς, κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνοίξεως καθ'ἣν παρατηροῦνται ὅσα περιέχεθ ἡ εἰκών.Ἐδὲ στηριχθεῖσα ἡ διδασκάλισσα τοὺς ἠρώτησεν ἐὰν θέλουν νὰ τοὺς διαβάσῃ διὰ τὴν ἀνοιξίν. τῶν μαθητῶν δὲ ἀπαντησάντων καταφατικῶς ἀνέγνωσεν αὐτῇ ῥῶ πρῶτον τμῆμα. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτὴν ἠρώτησε τὴν

τάξιν νά άπαντήση τί έκατάλαβεν άπό τό άναγνωσθέν συνεμορφώθησαν μερικοί μαθηταί κατά τρόπον μέτριον καί ήκολούθησεν άνάγνωσις τών μαθητών έν χορῷ. Άκολούθως άνέγνωσαν καί μεμονωμένως μερικοί μαθηταί καί έν συνεχεία ή διδασκάλισσα έζήτησεν δι' έρωτήσεων τό περιεχόμενον. Τέλος έγραφε ε'ις τόν πίνακα μίαν πρότασιν μέ λέξεις είλημμένας έκ τοῦ σημερινοῦ μαθήματος διά γραφήν ύπό τών μαθητών κατά τήν έπομένην ώραν καί έστράφη πρός τήν διδασκαλίαν άλλου μαθήματος. Κατά πάσας τάς φάσεις τῆς έργασίας ταύτης ή διδασκάλισσα ένήργησεν βεβιασμένα καί χωρίς νά φαίνεται ότι έχει σαφῆ σκοπόν διά τό τί έκάστοτε έπιδιώκει. Προκειμένου λ.χ. περί τῆς άποδόσεως τοῦ άναγνωσθέντος έζήτησεν περισσότερα πράγματα μετά τήν πρώτης ύπ'αύτῆς άνάγνωσιν τοῦ τεμαχίου καί κατόπιν όλιγώτερα. Έκάλει, έν συνεχεία τούς μαθητάς νά άναγνώσουν χωρίς νά προσέχη ούδένα τέραν τοῦ άναγινώσκοντος καί έγραφεν καί πρότασιν εις τόν πίνακα συγκειμένην άπό τάς πλέον γνωστάς λέξεις καί όχι άπό τάς δυσκολωτέρας πρός έμπέδωσίν των. Ώς άντελήφθην είχεν κατά νοῦν έν σχέδιον έργασίας καί άπησχολήθη περισσότερον μέ τήν τυπικήν τήρησιν τούτου χωρίς νά προσέχη έάν ή έργασία της άπέβαινεν άποδοτική διά τό σύνολον τῶν μαθητῶν. Είναι πρωτόπειρος καί έξακολουθεῖ άκόμη νά φοβάται τήν τάξιν διό καί ένεργεῖ μᾶλλον σπασμωδικά.

Έπί όλων τούτων τῆς έδωσα τάς άναλόγους όδηγίας.

Τήν έπομένην ώραν έδίδαξε μίαν προσευχήν. Έλαβεν άφορμήν άπό άσθένειαν άδελφοῦ μαθητοῦ τινός τῆς τάξεως καί έκάλεσε τούς μαθητάς νά συνθέσουν μαζί μίαν προσευχήν εις τήν Παναγίαν διά τήν άνάρρωσιν τοῦ άσθενοῦς.

Τό μάθημα τοῦτο διεξήγαγε ήρεμώτερα καί μεθοδικώτερα. Άφοῦ έκάστην φοράν έκάλει τούς μαθητάς νά σκεφθοῦν τί θά πρέπη νά ζητήσουν άπό τήν Παναγίαν συνέθετε τά ύπό τῶν μαθητῶν προτεινόμενα εις πρότασιν μέχρις ότου έγραφεν εις τόν πίνακα τρεῖς μικράς τοιαύτας άρκετά καλάς. Ταύτας (τήν προσευχήν δηλαδή) μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὥρας τάς άπομνημόνευσαν οί μαθηταί.

Κατόπιν έζήτασα τούς μαθητάς εις όλα τά μαθήματα καί εύρον πλέον τοῦ ήμίσεως έξ αύτῶν εις μετρίαν κατάστασιν. Δέν δύναμαι όμως νά καταλογίσω όλιγωρίαν εις τήν διδασκάλισσαν διότι είναι έργατικωτάτη. Μέχρι τῆς

πρώτης μεταμεσημβρινῆς ὥρας έργάζεται μέ τάς 4 μεγάλας τάξεις καί άπό τάς 2 1/2 μέ τάς δύο μικράς μή άναπαυομένη σχεδόν καθόλου τήν μεσημβρίαν. Τήν καθυστέρησιν τῆς τάξεώς της τήν άποδίδω εις τό ότι είναι άκόμη άπειρότερος εις τό έργον της. Έπειτα διά τήν έργατικότητά της μαρτυροῦν καί λοιπαί έπιτεύξεις της εις τό σχολεῖον. Περιέφραξε τόν περίβολον, έβαλε βρυσε καλόν σχολικόν κῆπον, κατώρθωσε νά συγκεντρώση χρήματα καί νά άντικαταστήση σεσαθρωμένα παράθυρα τοῦ διδακτηρίου καί γενικῶς νά εύπρεπίση τό τελευταῖον εις βαθμόν πολύ καλόν.

Καί ε'ις τά διευθυντικά καθήκοντα έπαρκῶς έπίσης άν τοποτηρήση. Διάγει παραλλήλως λίαν άξιοπρεπῶς εις τήν κοινωνίαν καί άγαπᾶται ύπό τῶν κατοίκων.

Συμπέρασμα

Γενική μόρφωσις	:	Έπαρκής
Διδακτική ίκανότης	:	Μετρία
Διοικητική δεξιότης	:	Δεξιά
Εύσυνειδησία	:	Λίαν εύσυνείδητος
Κοινωνική δράσις	:	Δραστηρία
Συμπεριφορά	:	Λίαν άξιοπρεπής.

33. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικόν Έτος 1955 – 1956, Έκθεσις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδακτικού Προσωπικού, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 89

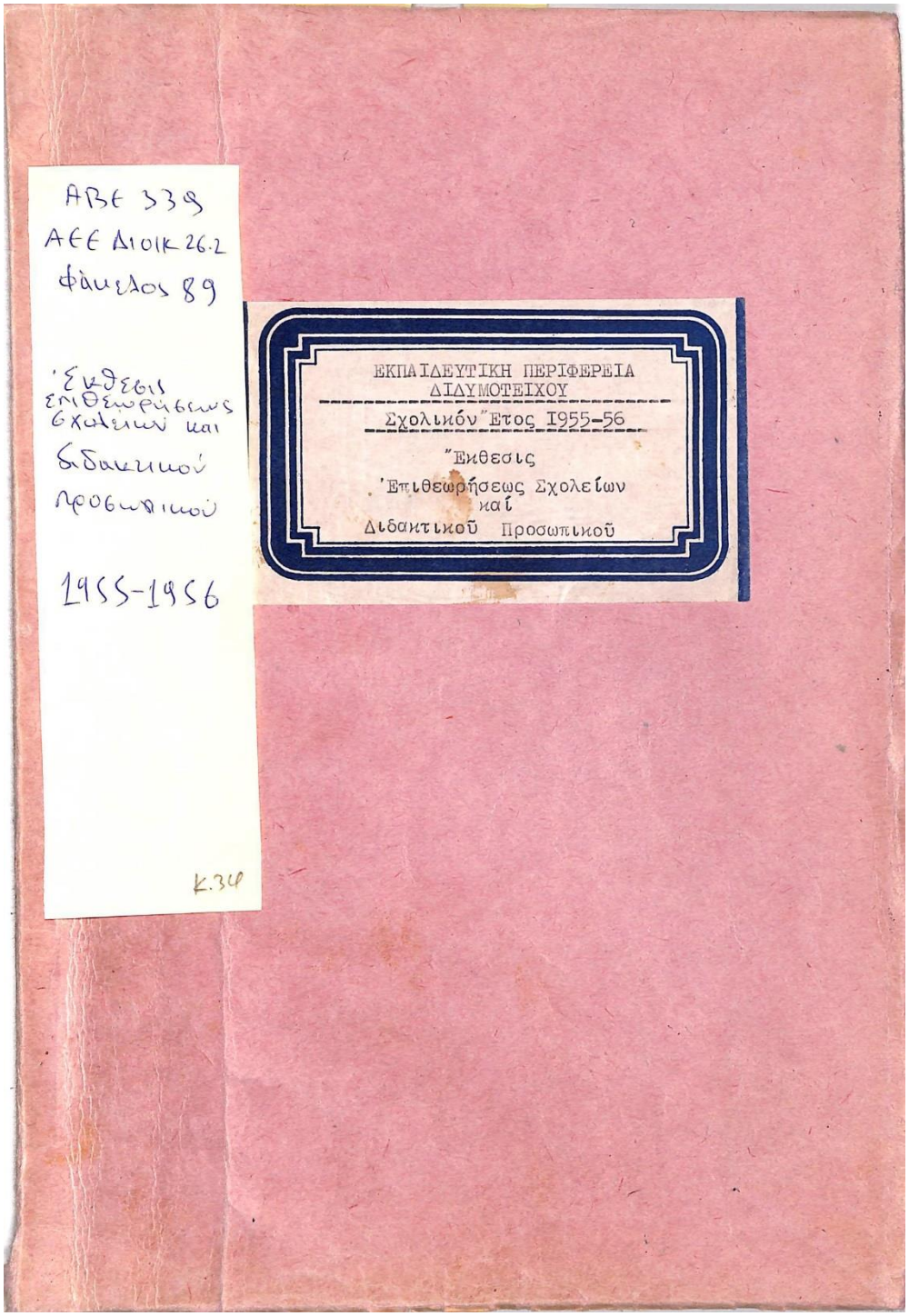

34. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 18 Νοεμβρίου 1955. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 89

25ον. 2/ξιον Δημοτικόν Σχολείον Ἐλαφοχωρίου

(18 Νοεμβρίου 1955)

Α΄.Διδακτήριον: Τοῦτο εἶναι Δημόσιον, ἀνεγερθέν τό ἔτος 1928. Ἔχει μίαν αἴθουσαν 9Χ6Χ4 καί ἓν γραφεῖον μέ προσαναπτολισμόν ἀνατολικομεσημβρινόν. Ἔχει καλόν καί εὐρύχωρον προαύλιον καί εὑρίσκεται εἰς καλήν τοποθεσίαν, ὥστε ἀνταποκρίνεται εἰς τούς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καί τῆς παιδαγωγικῆς. Ἡ Σ/ξις Ἰ/ξιον χαρακτηρίζεται ὡς λίαν ἱκανοποιητική ἡ κατάστασίς του. Ἀλλ'ὅμως τό Σχολεῖον λειτουργεῖ ὡς 2/ξιον καί κατά συνέπειαν ὑπάρχει ἄμεσος ἀνάγκη ἀνεγέρσεως καί δευτέρας αἰθούσης. Ἰσίως στερεῖται παντελῶς ἀφοδευτηρίων.

Β΄.Ὑλικόν: Κατέχει 25 στρέμματα ἀγρούς, 33 δίεδρα θρανία εἰς καλήν κατάστασιν, 2 τραπέζια, 7 καθίσματα, I σῶμα βιβλιο-

- III -

θήκης, 3 πίνακας, 3 θερμόστρας. Ἐποπτικά: Μίαν φθορόγειον σφαῖραν καί 7 γεωγραφικούς χάρτας ἄνευ πανίου. Ἔδωσα ἐντολήν νά αὐξήσουν τά ἐποπτικά μέσα διδασκαλίας.

Γ΄.Βιβλιοθήκη: Σχεδόν δέν ἔχει. Διότι τά 72 βιβλία πού ἔχει δέν εἶναι ἀξιόλογα. Ἔδωσα ὁδηγίας νά πλουτισθῇ μέ ἐπιστημονικά συγγράμματα ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Σχολείου καί νά ἱδρυθῇ μαθητική τοιαύτη.

Δ΄.Σχολ.κῆπος: Στερεῖται κήπου. Πρός ἀναπλήρωσιν καλλιεργεῖται μέρος τῆς αὐλῆς διά διδακτικούς σκοπούς. Ἤδη ἔχει καλλιεργηθῇ καί σπαρεῖ εἰς πρασιάς μέ ἐτήσια χειμερινά φυτά, ἅτινα ἔχουν φυτρώσει.

Ε΄.Μαθηταί:

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἄρρ.	θῆλ.	σύνολ.	παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν. ἄρρ.	θῆλ.	σύνολ.
Α΄	17	11	28	15	10	25
Β΄	13	8	21	10	8	18
Γ΄	7	10	17	7	9	16
Δ΄	5	9	14	5	9	14
Ε΄	6	6	12	6	6	12
ΣΤ΄	3	2	5	3	2	5
Σύνολ.	51	46	97	46	44	90

Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρός φοίτησιν ὑπόχρεοι. Οὗτοι εἶναι ὑγιεῖς, καλοί τήν ὄψιν καί θρέψιν, καθαροί καί εὔπρεπεῖς τήν ἀμπίεσιν, κατά τό πλεῖστον. Εἶναι πειθαρχικοί καί πρόθυμοι, καλλιεργημένοι τάς ψυχικάς ἱκανότητας καί προοδευμένοι εἰς τάς μαθήματα.

ΣΤ΄.Διδάσκαλοι: (I8-II-55))

I. Ὑπηρεσιακά στοιχεῖα

Κατάγεται ἐξ'Ἀλεξανδρουπόλεως, εἶναι 28 ἐτῶν, ἄγαμος, μέ πτυχίον τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξανδρουπόλεως, βαθμόν 7ον καί συνολικόν χρόνον ὑπηρεσίας μέχρι 31-I2-55 ἔτη 3 μῆνας 8 καί ἡμέρας 8. Εἶναι ὑγιής, διαθέτων πλέον ἡ ἱκανήν πρός ἐργασίαν σωματικήν ἀντοχήν, ὀξεῖαν ἀντίληψιν καί ταχεῖαν νόησιν καί εὔκολον παρατηρητικότητα καί ἰσχυράν βούλησιν. Δέν ἔχει ποινάς οὔτε ἀμοιβάς.

II. Ποιοτικά στοιχεῖα

I)Γενική μόρφωσις: Ἐδήλωσεν ὅτι ἔχει ἀτομικήν βιβλιοθήκην περιλαμβάνουσαν 8 βιβλία. Εἰς περιοδικόν τι δέν εἶναι ἐγγεγραμμένος. Ἐδήλωσεν ὅτι μελετᾷ τό βιβλίον "Ἀνθήματα καθυστερημένα παιδικά" Ρ. Ἰμβριώτου, ἀλλά δέν ὑπέβαλεν εἰς τό γραφεῖον μας τήν δι'ἐγκυκλίου μας καθορισθεῖσαν ἐργασίαν. Εἶναι ἐρευνητικός καί ἀνήσυχος τύπος καί κατέχει ἱκανάς γνώσεις.

2)Διδακτική ἱκανότης: Διευθύνει τό Σχολεῖον καί διδάσκει εἰς τό τμῆμα τῶν Δ΄καί Ε΄καί ΣΤ΄τάξεων.

Τόν παρηκολούθησα διδάσκοντα Ἀριθμητικήν εἰς τήν Β΄τάξιν διαίρεσιν τό 30:3

Προσέφερε τρεῖς μνημονικάς ἀσκήσεις μέ τρία διάφορα ἀντικείμενα. Ἔπειτα ἐμέτρησεν ἕκαστος μαθητής ἐμπροσθέν του 30 σπιρτά ἀραβοσίτου, ἀπό πολλά τοιαῦτα πού ἔχει ἕκαστος εἰς ἓν κυτίον καί τούς εἶπεν νά τά μοιράσουν σέ τρία. Εὗρον τό ἀποτέλεσμα τό I0. Κατόπιν τά 30 σπιρτά τά μοιράζουν σέ δέκα καί εὑρίσκουν 3. Κατά τόν ἴδιον τρόπον εἰργάσθησαν οἱ μαθηταί 30:5, 30:6 καί 30:2. Κατόπιν τάς ἰδίας διαιρέσεις κάνουν καί μέ μνημονικάς ἀσκήσεις. Κατά τήν ἰδίαν σειράν γράφουσι

γράφονται ὑπό τοῦ διδασκάλου εἰς τόν πίνακα καί ὑπό τῶν μαθητῶν εἰς τά τετράδιά των. Ἡ διδασκαλία ἐπέτυχεν πλήρως. Ἤτοι οἱ μαθηταί ἐκινήθησαν καί σωματικῶς καί πνευματικῶς μέ τήν θέλησίν τους, καταβάλλοντες τήν ὑψίστην δυναστήν ἐνεργητικότητα καί εὗρον καί ἀφωμοίωσαν τό ἐρευνόμενον.

Ἐξήτασα Ἀνάγνωσιν εἰς τήν Β΄τάξιν καί ἔμεινα εὐχαριστημένος. Ἐπίσης ἀπό τήν ἱστορίαν καί Ἀριθμητικήν τῆς Ε΄καί ΣΤ΄τάξεως.

Ὁ διδάσκαλος οὗτος εἶναι ἐργατικός καί παρουσιάζεται μέ αὐτοπεποίθησιν καί διδακτικόν τάκτ.

3) Διδακτικήδεξιότης — Ἔχει ἐπιβάλλον καί διοικεῖ καλῶς τό σχολεῖον καί τό τμῆμα του.

4) Εὐσυνειδησία — Ἔχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τά Ἐθνικά Ἰδεώδη, ὑπακοήν εἰς τούς νόμους καί τάς διαταγάς τῆς ὑπηρεσίας καί ἱκανήν πρός ἐργασίαν διάθεσιν. Ἐνδιαφέρεται διά τό Σχολεῖον καί ἐργάζεται μέτ' εὐσυνειδησίας.

5) Συμπεριφορά — Εἶναι ἀξιοπρεπής καί ὑπερήφανος [illegible] εἰς τάς σχέσεις του καί τάς ἐκδηλώσεις του καί τόν ἀγαποῦν οἱ μαθηταί καί τόν σέβονται εἰς τό χωριό.

6) Δράσις — Ἐνήργησεν καί δι' ἰδικοῦ του σχεδίου διηρέθη ἡ αἴθουσα μέ πεπιεσμένον χάρτην καί ἐργάζονται καί τά δύο τμήματα τοῦ σχολείου συγχρόνως καί ὅλην τήν ἡμέραν. Ἐπίσης καταβάλλει προσπαθείας παρά τῷ Προέδρῳ τῆς Κοινότητος διά τήν οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν τῆς σχολικῆς Ἐφορείας διά τήν κατασκευήν ἀφοδευτηρίων καί πιστεύομεν ὅτι θά ἐπιτύχῃ.-

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α .

Γενική μόρφωσις	. Ἐπαρκής
Διδακτική ἱκανότης	. Ἱκανός
Διοικητική δεξιότης	. Ἐπαρκής
Εὐσυνειδησία	. Εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	. Ἀξιοπρεπής
Κοινωνική δράσις	. Δραστήριος

(18-11-55)

I. Ὑπηρεσιακά στοιχεῖα

Κατάγεται ἐκ Σουφλίου, εἶναι 28 ἐτῶν, ἄγαμος μέ πτυχίον τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξανδρουπόλεως, βαθμόν 7ον καί συνολικόν χρόνον ὑπηρεσίας μέχρι 31-12-55 ἔτη 3, μῆνας 8 καί ἡμέρας 29. Εἶναι [illegible] ὑγιής, διαθέτουσα καλήν πρός ἐργασίαν σωματικήν ἀντοχήν καί καλά πνευματικά καί ψυχικά προσόντα. Δέν ἔχει ποινάς οὔτε ἀμοιβάς.

II. Ποιοτικά στοιχεῖα

Γενική μόρφωσις — Ἐδήλωσεν ὅτι ἔχει 14 βιβλία ἀπό τά μαθητικά της χρόνια. Εἰς περιοδικόν τι δέν εἶναι ἐγγεγραμμένη. Μελετᾷ τήν Εἰδικήν Διδακτικήν τοῦ Τρ. Παπαθεοδώρου, ἀλλά δέν ὑπέβαλεν εἰς τό γραφεῖον μας τήν δι' ἐγκυκλίου μας καθορισθεῖσαν ἐργασίαν. Παρουσιάζεται πρόθυμος καί εὔστροφος εἰς τό πνεῦμα, ἀλλά μᾶλλον στερεῖται βάθους πνευματικοῦ.

2)Διδακτική ἱκανότης

Διδάσκει εἰς τό τμῆμα τῶν Δ΄καί Γ΄Δ΄τάξεων. Τήν παρηκολούθησα διδάσκουσαν ὡδικήν τό ᾄσμα "Τό πατρικό σπίτι" Ι.Πολέμη. Πρός τοῦτο: Ι) Κατά τήν ὥραν τοῦ διαλείμματος τό ἔγραφεν εἰς τόν πίνακα. 2) Ἔκανε συζήτησιν μέ τούς μαθητάς καί κατέληξεν εἰς τό συμπέρασμα ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὅταν ξενιτεύεται, ἀνου γιά τό πατρικό του σπίτι. 3) Ἀνακοινώνει εἰς τούς μαθητάς ὅτι ὁ Ι.Πολέμης τραγούδησε τόν πόνον αὐτόν τοῦ ξενιτευμένου μέ ἕνα πολύ ὡραῖο ποιημάτιον. Θέλετε νά τό ἀκούσετε; 4) Ἀπαγγέλλει ἀφόγως ἀπό μνήμης ἡ διδασκάλισσα. 5) Ἀνέλυσε τό ποίημα ἡ διδασκάλισσα τί θέλει νά πῇ. Εἰς αὐτό τό σημεῖον ἔπρεπε νά προσαλέσῃ τούς μαθητάς νά τό διαβάσουν, ἀφοῦ ἄλλωστε ἦτο γραμμένον ἐπί τοῦ πίνακος καί μόνοι τους νά προσπαθήσουν νά κατανοήσουν τό περιεχόμενον. Ἦτο εὔκολον νά γίνῃ τοῦτο. 6) Τό τραγούδησε μόνη της πολύ ὡραία ἡ διδασκάλισσα δύο φοράς. Τήν τρίτην φοράν παρηκολούθουν καί οἱ μαθηταί μέ σιγανήν φωνήν. Ἡ διδασκαλία ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ της. Ἐντός 25' τῆς ὥρας ἀφωμίωσαν οἱ μαθηταί τό διδαχθέν καί ἐνεθουσιάσθησαν συγχρόνως.

Ἐξήτασα τούς μαθητάς τῶν Γ΄καί Δ΄τάξεων ἀνάγνωσιν καί ἀριθμητικήν καί εὗρον αὐτούς εἰς ἱκανοποιητικήν κατάστασιν. Ἡ διδασκάλισσα αὕτη ἔχει ἐνθουσιασμόν εἰς τήν ἐργασίαν της καί διδακτικόν τάκτ.

3)Διοικητική δεξιότης

Διοικεῖ μετά γλυκύτητος τό τμῆμα της καί κατευθύνει ἐπιδεξίως τήν ἐργασίαν της.

4)Εὐσυνειδησία

Παρουσιάζεται μέ πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τά Ἐθνικά Ἰδεώδη καί ὑπακοήν εἰς τούς νόμους καί τάς διατυγάς τῆς ὑπηρεσίας. Ἔχει ἱκανήν πρός ἐργασίαν διάθεσιν καί δεικνύει διαφέρον διά τήν ὑπηρεσίας της καί τά ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας της, αἰσθανομένη τήν εὐθύνην της.

5)Συμπεριφορά.

Φαίνεται κοσμία, σεμνή καί ἀξιοπρεπής εἰς τάς σχέσεις της καί τάς ἐκδηλώσεις της, ἀλλά μᾶλλον σπεύδει εἰς τάς κινήσεις της. Διό καί ἡ ὑπόληψίς της ἐν τῷ χωρίῳ παρουσιάζεται μειωμένη.

6)Δράσις

Ἔργα δέν ἔχει νά παρουσιάσῃ. Ὅμως εἶναι ἱκανή δι' ἐργασίαν κοινῆς ὠφελείας καί δέν ἀδιαφορεῖ δι' αὐτήν.

Γενική μόρφωσις
Διδακτική ἱκανότης
Διοικητική δεξιότης
Εὐσυνειδησία
Συμπεριφορά
Κοινωνική δράσις

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α .

• Ἐπαρκής
• Ἐπαρκής
• Δεξιά
• Εὐσυνείδητος
• Καλή
• Ἐργατική.-

35. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικόν Έτος 1957 – 1958, Έκθεσις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδακτικού Προσωπικού, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 91

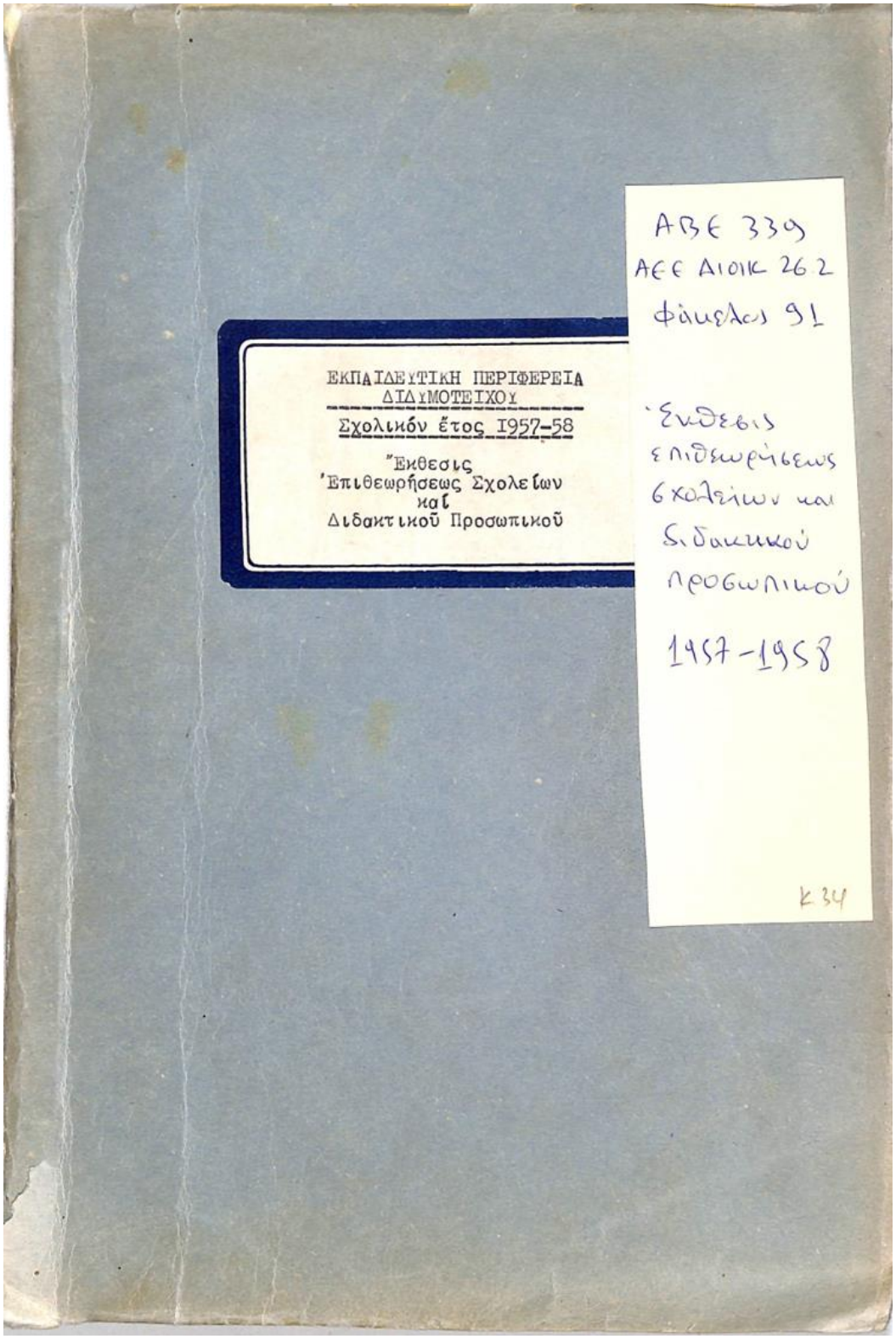

36. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 24 Απριλίου 1958. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 91

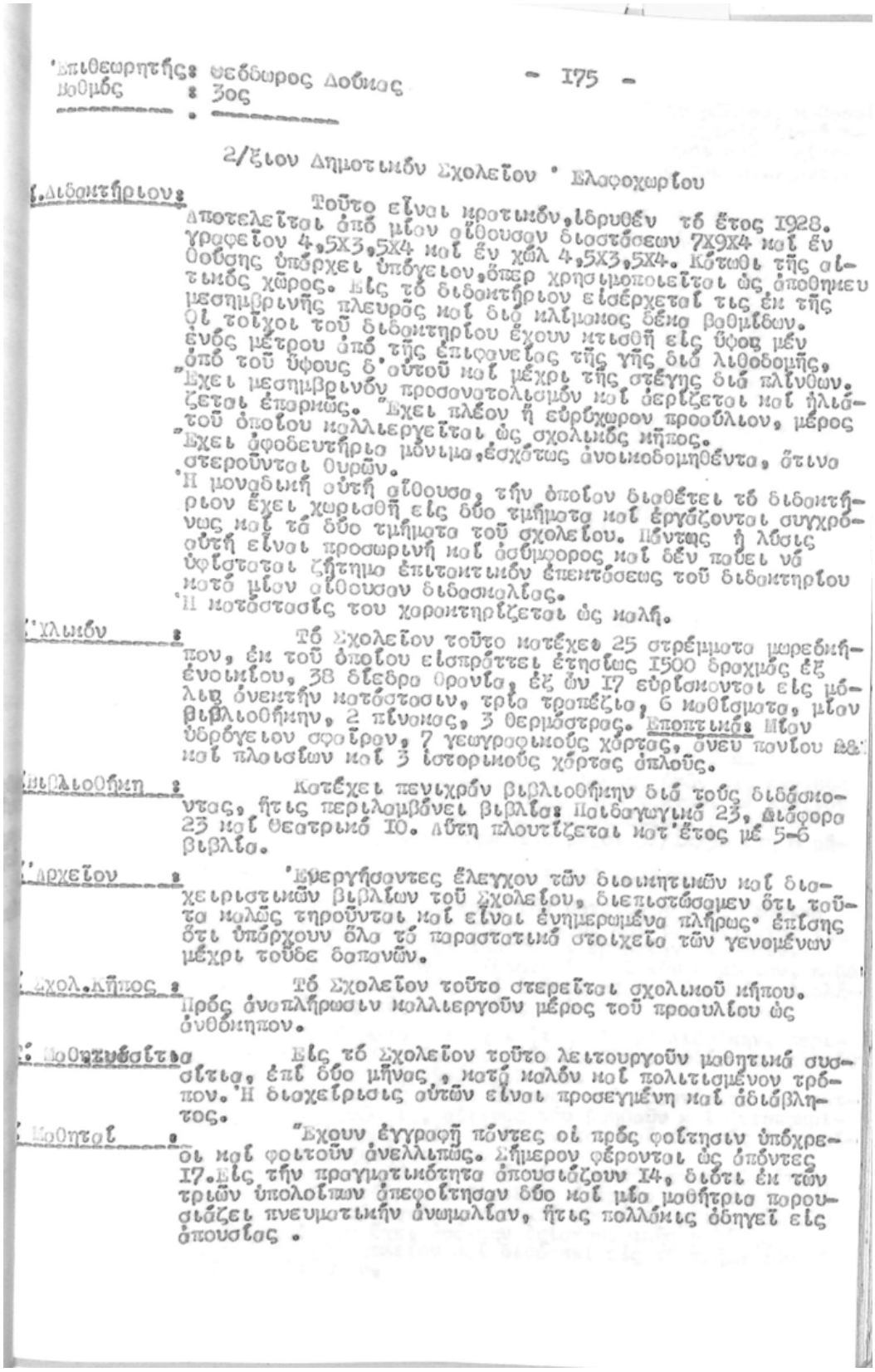

Επιθεωρητής: Θεόδωρος Δούκας
Βαθμός : 3ος

- 175 -

2/ξιον Δημοτικόν Σχολεῖον Ελαφοχωρίου

Δ.Διδακτήριον: Τοῦτο εἶναι κρατικόν, ἱδρυθέν τό ἔτος 1928. Αποτελεῖται ἀπό μίαν αἴθουσαν διαστάσεων 7Χ9Χ4 καί ἕν γραφεῖον 4,5Χ3,5Χ4 καί ἕν χώλ 4,5Χ3,5Χ4. Κάτωθι τῆς αἰθούσης ὑπάρχει ὑπόγειον, ὅπερ χρησιμοποιεῖται ὡς ἀποθηκευτικός χῶρος. Εἰς τό διδακτήριον εἰσέρχεταί τις ἐκ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς καί διά κλίμακος δέκα βαθμίδων. Οἱ τοῖχοι τοῦ διδακτηρίου ἔχουν κτισθῆ εἰς ὕψος μέν ἑνός μέτρου ἀπό τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς διά λιθοδομῆς, ἀπό τοῦ ὕψους δ' αὐτοῦ καί μέχρι τῆς στέγης διά πλίνθων. Ἔχει μεσημβρινόν προσανατολισμόν καί ἀερίζεται καί ἠλιάζεται ἐπαρκῶς. Ἔχει πλέον ἤ εὐρύχωρον προαύλιον, μέρος τοῦ ὁποίου καλλιεργεῖται ὡς σχολικός κῆπος. Ἔχει ἀφοδευτήρια μόνιμα, ἐσχάτως ἀνοικοδομηθέντα, ἅτινα στεροῦνται θυρῶν.
Ἡ μοναδική αὐτή αἴθουσα, τήν ὁποίαν διαθέτει τό διδακτήριον ἔχει χωρισθῆ εἰς δύο τμήματα καί ἐργάζονται συγχρόνως καί τά δύο τμήματα τοῦ σχολείου. Πάντως ἡ λύσις αὐτή εἶναι προσωρινή καί ἀσύμφορος καί δέν παύει νά ὑφίσταται ζήτημα ἐπιτακτικόν ἐπεκτάσεως τοῦ διδακτηρίου κατά μίαν αἴθουσαν διδασκαλίας.
Ἡ κατάστασίς του χαρακτηρίζεται ὡς καλή.

Χλικόν : Τό Σχολεῖον τοῦτο κατέχει 25 στρέμματα μωρεόκηπον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἰσπράττει ἐτησίως 1500 δραχμάς ἐξ ἐνοικίου, 38 δίεδρα θρανία, ἐξ ὧν 17 εὑρίσκονται εἰς μόλις ἀνεκτήν κατάστασιν, τρία τραπέζια, 6 καθίσματα, μίαν βιβλιοθήκην, 2 πίνακας, 3 θερμάστρας. Εποπτικά: Μίαν ὑδρόγειον σφαῖραν, 7 γεωγραφικούς χάρτας, ἄνευ πανίου καί πλαισίων καί 3 ἱστορικούς χάρτας ἁπλοῦς.

Βιβλιοθήκη : Κατέχει πενιχράν βιβλιοθήκην διά τούς διδάσκοντας, ἥτις περιλαμβάνει βιβλία: Παιδαγωγικά 23, Διάφορα 23 καί Θεατρικά 10. Αὕτη πλουτίζεται κατ' ἔτος μέ 5-6 βιβλία.

Αρχεῖον : Ἐνεργήσαντες ἔλεγχον τῶν διοικητικῶν καί διαχειριστικῶν βιβλίων τοῦ Σχολείου, διεπιστώσαμεν ὅτι ταῦτα καλῶς τηροῦνται καί εἶναι ἐνημερωμένα πλήρως· ἐπίσης ὅτι ὑπάρχουν ὅλα τά παραστατικά στοιχεῖα τῶν γενομένων μέχρι τοῦδε δαπανῶν.

Σχολ.Κῆπος : Τό Σχολεῖον τοῦτο στερεῖται σχολικοῦ κήπου. Πρός ἀναπλήρωσιν καλλιεργοῦν μέρος τοῦ προαυλίου ὡς ἀνθόκηπον.

Μαθητικά σίτια Εἰς τό Σχολεῖον τοῦτο λειτουργοῦν μαθητικά συσσίτια, ἐπί δύο μῆνας, κατά καλόν καί πολιτισμένον τρόπον. Ἡ διαχείρισις αὐτῶν εἶναι προσεγμένη καί ἀδιάβλητος.

Μαθηταί : Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρός φοίτησιν ὑπόχρεοι καί φοιτοῦν ἀνελλιπῶς. Σήμερον φέρονται ὡς ἀπόντες 17. Εἰς τήν πραγματικότητα ἀπουσιάζουν 14, διότι ἐκ τῶν τριῶν ὑπολοίπων ἀπεφοίτησαν δύο καί μία μαθήτρια παρουσιάζει πνευματικήν ἀνωμαλίαν, ἥτις πολλάκις ὁδηγεῖ εἰς ἀπουσίας.

Οὗτοι εἶναι καλοί τήν ὄψιν καί τήν θρέψιν μᾶλλον. καθαροί τήν περιβολήν. Κατά τάς πνευματικάς καί ψυχικάς ἱκανότητας παρουσιάζονται πειθαρχικοί καί πρόθυμοι καί εὐκίνητου νοητικῶς, ἐκτός δύο μαθητῶν, οἵτινες παρουσιάζονται μέ διανοητικάς διαταραχάς καί ἀνωμαλίας.

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἀρρ.	θήλ.	σύν.	παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν ἀρρ.	θήλ.	σύνολον
Α'	13	14	27	13	11	24
Β'	18	6	24	14	3	17
Γ'	9	7	16	7	6	13
Δ'	11	6	17	11	5	16
Ε'	3	12	15	2	11	13
ΣΤ'	5	6	11	5	5	10
Σύνολον	59	51	110	52	41	93

Δ' Διδάσκαλοι: Εἰς τό Σχολεῖον τοῦτο ὑπηρετοῦν 1/ Ὁ κ. [illegible] ὅστις διευθύνει τό σχολεῖον καί 2/ Ἡ κ. [illegible] προσωρινῶς τοποθετημένη ἐνταῦθα.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 24/4/1958
Ὁ Ἐπιθεωρητής

(Θ. Δούκας)

Ἐπιθεωρητής: Θεόδωρος Δούκας
Βαθμός : 3ος

I/ [illegible]

Κατάγεται ἐξ Ἀλεξ/πόλεως, ἐτῶν 31, ἔγγαμος μετ' ἀδιορίστου εἰσέτι διδ/σσης, ἄνευ τέκνων, μέ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξανδρουπόλεως, βαθμόν 6ον καί συνολικόν χρόνον ὑπηρεσίας μέχρι 31/12/58 ἔτη 6 μῆνας 8 ἡμέρας 8.
Εἰς τό Σχολεῖον τοῦτο ὑπηρετεῖ ἀπό 10/9/58.

I. Θεμελιώδη καθήκοντα: Ἔχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τό Ἐθνικά Ἰδεώδη καί ὑπακοήν εἰς τούς Νόμους καί τάς διαταγάς τῆς ὑπηρεσίας καί δεικνύει ἱκανήν δι' ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τόν βίον του τόν τε ἰδιωτικόν καί τόν δημόσιον, παρουσιάζεται ἀξιοπρεπής καί ἀπέριττος καί ἀπολαύει ὑπολήψεως ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας καί τῶν γνωστῶν του.

II. Εἰδικά καθήκοντα: Ἐδήλωσεν ὅτι ἔχει ἀτομικήν βιβλιοθήκην, περιλαμβάνουσαν 35 βιβλία· ὅτι δέν λαμβάνει οὐδέν περιοδικόν καί ὅτι δέν μελετᾷ οὐδέν βιβλίον.
Ὁ διδάσκαλος οὗτος εἶναι ἔξυπνος καί δραστήριος καί κατέχει πολλάς γνώσεις, αἵτινες τόν βοηθοῦν καί ἀντιποκρίνεται λίαν ἐπαρκῶς εἰς τό ἔργον του καί εἰς τάς ἐνεργείας του καί συζητήσεις του.
Εἰς πραγματοποιηθέντα, κατά τό παρελθόν σχολικόν ἔτος, Παιδαγωγικά συνέδρια ἐπέδειξεν ἐνεργόν συμμετοχήν καί διεκρίθη διά τάς γνώμας του καί τόν ὅλον χειρισμόν τῶν θεμάτων. Πάντως ἔχει ἀνάγκην ἐπιστημονικῆς μελέτης.
Διευθύνει τό Σχολεῖον καί διδάσκει εἰς τό τμῆμα τῶν Β' καί Ε' ΣΤ' τάξεων.

Τὸν παρακολουθήσαμεν διδάσκοντα ἀνάγνωσιν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Β' καὶ ΣΤ' τάξεων τὸ κεφάλαιον- 'Η 'Ανάστασις - σελὶς 8-11. Πρὸς τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:

1/ 'Ανέγνωσαν τέσσαρες μαθηταὶ ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον. Εἶχον ἀναλάβει ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἡμέραν οἱ μαθηταὶ νὰ προπαρασκευάσωσι τὸ κεφάλαιον κατ' οἶκον. 'Αν' έγνωσαν κατὰ πολὺ καλὸν, ἄπταιστον τρόπον.

2/ 'Ηρμηνεύθησαν τὰ ἄγνωστα στοιχεῖα τοῦ κεφαλαίου κατὰ σειρὰν παραγράφων καὶ κατ' ἐλεύθερον τρόπον μὲ διάλογον. Ἤτοι οἱ μὴ γνωρίζοντες ὡρισμένα στοιχεῖα τοῦ κεφαλαίου προέβαλον ταῦτα, ἅτινα ἡρμηνεύθησαν οἱ ὑπόλοιποι μαθηταὶ αὐθορμήτως ἢ μὲ δεξιοτεχνίαν καὶ ἐπικαιρότητα, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

3/ 'Ανέγνωσαν τὸ ἴδιον οἱ μαθηταὶ νοερῶς. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ διδ/λος παρηκολούθησε τὴν γραπτὴν σιωπηρὰν ἐργασίαν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως.

4/ Μία μαθήτρια ἀπέδωσε τὸ νόημα, κατὰ πολὺ καλὸν τρόπον.

5/ Διετυπώθη μία περίληψις, καλὴ μᾶλλον, τοῦ περιεχομένου.

6/ 'Εγένετο ἐπεξεργασία τοῦ περιεχομένου ἀπὸ λογικῆς, πραγματολογικῆς, αἰσθητικῆς κ.λ.π. ἀπόψεως. Οἱ μαθηταὶ μετεῖχον τῆς ἐργασίας αὐτῆς, κατὰ τὸ σύνολον, μὲ αὐθορμησίαν καὶ ἱκανὴν ζωηρότητα. 'Ο διδάσκαλος εὐχερῶς καὶ ἀκόπως διηύθυνε τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καὶ κατηύθυνε τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ πρέπον. Κατέληξεν εἰς τὴν ἀξιολόγησιν τῆς ἐννοίας "'Ανάστασις" καὶ διεθέρμανεν ἀναλόγως τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα τῶν μαθητῶν, συσχετίσας τὴν ἔννοιαν ταύτην πρὸς τὸ ἠθικὸν μέρος τοῦ μαθήματος τῆς κατηχήσεως.

7/ 'Ανέθεσεν εἰς τοὺς μαθητὰς, ὡς κατ' οἶκον ἐργασίαν, ἰχνογράφησιν εἰκόνων τοῦ κεφαλαίου, γραφὴν ἐκθέσεως κ.λ.π.

'Επίσης τὸν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα 'Ιστορίαν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Β' καὶ ΣΤ' τάξεων, τὸ θέμα: 'Η ἐπανάστασις εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Μακεδονίαν. Πρὸς τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:

1/ 'Εκ τοῦ προηγουμένου μαθήματος ὡρμώμενος, διηγήθη τὸ ἱστορικὸν τοῦ θέματος, εἰς τόνον ζωηρὸν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἀνάλογον, χρωματίζων ἀναλόγως τὴν φωνήν.

2/ Μετὰ ὀλιγόλεπτον σιγὴν ἐκάλεσε τοὺς μαθητὰς νὰ ἀποδώσουν τὸ ἱστορικόν. Μία μαθήτρια τῆς Β' τάξεως τὸ ἀπέδωσε κατὰ πολὺ καλὸν τρόπον, καὶ μὲ πληρότητα.

Οἱ ὑπόλοιποι μαθηταὶ ἐκλήθησαν καὶ ἔκαναν συμπληρώσεις τινας. Τὸ ἴδιον ἐπανέλαβε καὶ ἑτέρα μαθήτρια.

3/ 'Εγένετο μὲ συζήτησιν διδ/λου καὶ μαθητῶν ἡ βαθυτέρα ἐπεξεργασία τοῦ περιεχομένου. Κατ' αὐτὴν ὁ διδάσκαλος διηύθυνε καλῶς τὴν συζήτησιν καὶ κατηύθυνε τοὺς μαθητὰς λίαν ἐπιδεξίως πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ἀξιολογικῶν στοιχείων τοῦ θέματος καὶ πρὸς ἀξιολόγησιν αὐτῶν.

Οὕτως οἱ μαθηταὶ ἀνέπτυξαν πρωτοβουλίαν καὶ ἐκαλλιέργησαν τὴν αὐτενέργειάν των. 'Επίσης ἐγένετο χαρακτηρισμὸς τῶν προσώπων τοῦ περιεχομένου καὶ δὴ 'Ελλήνων καὶ Τούρκων κατ' ἀντιπαραβολήν.

4/ 'Ως κατ' οἶκον ἐργασίαν ἀνέθεσεν ἰχνογράφησιν σκηνῶν τοῦ ἱστορήματος κ.λ.π.

'Εξητάσαμεν τοὺς μαθητὰς καὶ τῶν τριῶν τάξεων εἰς ὅλα τὰ μαθήματα. 'Εκ τούτου διεπιστώσαμεν, ὅτι οἱ μαθηταὶ κατέχουν τὴν διδαχθεῖσαν ὕλην καὶ ὅτι οὗτοι συζητοῦν ἐλευθέρως καὶ μετέχουν τῆς ἐργασίας συνειδητῶς.

2/ Ὅτι ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως πέντε μόνον μαθηταὶ ὑστεροῦν κάπως εἰς τὴν ἀναγνωστικὴν εὐχέρειαν.

Γενικῶς ὁ διδάσκαλος οὗτος ἔχει ὁρμὴν καὶ αὐτοπεποίθησιν καὶ μένει ἀνεπηρέαστος εἰς τὸ ἔργον του κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν. Κυριαρχεῖ τοῦ ἔργου του καὶ κατευθύνει τὴν ἐργασίαν τῶν μαθητῶν, μετὰ περισκέψεως καὶ χωρὶς νὰ βιάζεται. Διευθύνει λίαν δεξιῶς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ τμῆμα του καὶ ἀντεπεκρίνετο μετὰ συνειδήσεως εἰς τὰ καθήκοντά του. Εἶναι λίαν ἀξιοπρεπὴς τὴν περιβολὴν καὶ ἐμφάνισιν καὶ ἀγαπητὸς εἰς τὰς σχέσεις του καὶ ἀνοστρόφος του, ἐκτιμώμενος παρὰ τῶν γνωστῶν του καὶ φίλων του.
Διὰ τὸ ζητήματα τοῦ σχολείου ἐνεργεῖ θετικῶς καὶ δραστηρίως. Οὕτω ἠδυνήθη νὰ κατασκευάσῃ συγχρονισμένα μόνιμα ὀφοδευτήρια τοῦ σχολείου μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Κοινότητος, κατόπιν ἐπομένων καὶ ἐπιδεξίων προσπαθειῶν. Ἐπίσης ἐγκαιρως ἐκάλεσε μηχανικὸν καὶ ἐξεπόνησε μελέτην διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ διδακτηρίου.

Ι. Ἀμοιβαὶ ποιναί: Δὲν ἔτυχεν ὁμοιβῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ ποινή τις τῷ ἐπεβλήθη.

Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα: Εἶναι ὑγιής, διαθέτων θερμοστὴν σωματικὴν ἀντοχὴν καὶ ὑγιὲς ὑγιὲς καὶ ὑγιὲς διάγραμμα, ὀξεῖαν ἀντίληψιν καὶ ταχεῖαν νόησιν, ὀξεῖαν παρατηρητικότητα, ἐπιβάλλον καὶ ἰσχυρὰν βούλησιν. Διακρίνεται διὰ βαθύτητα σκέψεως καὶ διὰ προγραμματισμὸν ἐνεργειῶν καὶ δι' ἐρευνητικότητα.

Συμπεράσματα:

Γενικὴ μόρφωσις	. Λίαν ἐπαρκὴς
Διδακτικὴ ἱκανότης	. Ἱκανός
Διοικητικὴ δεξιότης	. Λίαν δεξιός
Εὐσυνειδησία	. Λίαν εὐσυνείδητος
Συμπεριφορὰ	. Λίαν ἀξιοπρεπὴς
Δράσις	. Λίαν δραστήριος

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 24/4/1958
Ὁ Ἐπιθεωρητὴς

(Ι. Θ. Δοβίνας)

Ἐπιθεωρητὴς: Θεόδωρος Δοβίνος
Μόνιμος : 3ος

2) _____

Ἐκ Δαδιᾶς - Ἔβρου, ἐτῶν 24, ἔγγαμος, μετ' ἐνὸς τέκνου, μὲ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξ/πόλεως, βαθμὸν 8ον καὶ συνολικὸν χρόνον ὑπηρεσίας μέχρι 31/12/58 ἔτη 1 μῆνες 8 ἡμέρας 13. Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο ὑπηρετεῖ, μὲ προσωρινὴν τοποθέτησιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ τρέχοντος σχολ. ἔτους 1957-58.

Ἐπαγγελματικὴ καθήκοντος: Αὐτὴ ἔχει πίστιν πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸ Ἐθνικὸν Ἰδεῶδες καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς Νόμους καὶ τὰς διατυπώσεις τῆς ὑπηρεσίας καὶ δεικνύει καλὴν δι' ἐργασίαν διάθεσιν. Παρουσιάζεται μὲ σύνεσιν καὶ εἶναι φρόνιμος καὶ καλὴ σύζυγος καὶ μητέρα, ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας ἀπολαύει τιμῆς καὶ σεβασμοῦ μᾶλλον.

Ἀνάλυσις καθήκοντος: Ἐδήλωσεν ὅτι ἔχει ἀτομικὴν βιβλιοθήκην, ἥτις περιλαμβάνει 15 βιβλία. ὅτι λαμβάνει τὸ περιοδικὸν

"Ἑλληνοχριστιανική "Αγωγή" καί ὅτι δέν ἀσχολεῖται μέ μελέτην συγγράμματός τινος.
Ἡ διδασκάλισσα αὕτη νέα εἰσέτι εἰς τήν ὑπηρεσίαν καί μέ χωρίς ὁριστικήν τοποθέτησιν, ἐλλείφει κενῆς θέσεως τοῦ φάλου της, εἰς ὁλόκληρον τήν περιφέρειαν τοῦ Ν.Υ.Ε.Ε.Ε. Νομοῦ Ἔβρου καί ἔχουσα καί μικρόν παιδί, δέν ἀσχολεῖται σοβαρῶς μέ ἐνεργείας, σκοπούσας τήν ἐπιστημονικήν ἀντῆς συγκρότησιν, ὡς συβαίνει μέ τάς περισσοτέρας τουλάχιστον διδ/σσας. Πάντως ἀνταποκρίνεται εἰς τό ἔργον τῆς στοιχειωδῶς.
Διδάσκει εἰς τό τμῆμα τῶν Α' καί Γ'Δ' τάξεων.
Τήν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν ἀνάγνωσιν εἰς τούς μαθητάς τῆς Α' τάξεως, τό δεύτερον κομμάτι τοῦ κεφαλαίου "Ἡ Παμπρή" σελ. 156. Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
1/ Μέ τήν εἰσήγησιν: Γιά νά δοῦμε τί ἤθελε νά εἰπῇ ἡ κομπάνα ποῦ κτυποῦσε - εἰσέρχεται εἰς τό θέμα καί ἀναγιγνώσκει τό κομμάτι ἡ διδ/σσα μόνη της δύο φοράς.
2/ Ἀναγιγνώσκει τό ἴδιο ἐν χορῷ μέ τούς μαθητάς τρεῖς φοράς.
3/ Ἀναγιγνώσκουν οἱ μαθηταί τό ἴδιον, πρῶτον ἐν χορῷ καί κατόπιν κατά μόνας. Οἱ μαθηταί ἔχουν κάποιαν ἀναγνωστικήν εὐχέρειαν, ἀλλά πολλοί ἐξ αὐτῶν δυσκολεύονται.
Ἐξ ὅλων τῶν μαθητῶν τρεῖς εἶναι καθυστερημένοι, διότι (κατά τήν δήλωσιν τῆς διδ/σσης) παρουσιάσθησαν εἰς τό σχολεῖον μετά τά Χριστούγεννα. Τούτους ἔχει κατατάξει εἰς ἰδιαίτερον τμῆμα καί τούς κάνει ἰδιαίτερον μάθημα.
Εἰργάσθη μ' αὐτούς ὡς ἀκολούθως: 1/ Τούς προεκάλεσε καί παρετήρησαν τήν εἰκόνα τοῦ βιβλίου εἰς τήν σελίδα 18 καί ἐδήλωσαν ὅ,τι βλέπουν εἰς αὐτήν. Ἐξ αὐτοῦ ἐξήχθη ἡ λέξις - Κά - Ταύτην ἀπεμόνωσεν ἡ διδ/σσα καί τήν ἔγραφεν ἐπί τοῦ πίνακος.
2/ Τήν ἀνέλυσεν εἰς γράμματα καί ἀπεμόνωσε τό νέον - Ν - Τοῦτο ἔγραφεν μέ χρωματιστήν κιμωλίαν καί τό ὠνόμασε.
3/ Ἔδειξε τόν τρόπον γραφῆς καί τό ἔγραφε μαζύ μέ τούς μαθητάς εἰς τόν ἀέρα καί ἐπί τῶν θρανίων.
4/ Ἀνέθεσεν εἰς τούς μαθητάς νά γράφουν τήν λέξιν - Κά - εἰς τό τετράδιόν των.

Ἐπίσης τήν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν γραμματικήν εἰς τούς μαθητάς τῶν Γ'Δ' τάξεων, τό θέμα: Οὐδέτερα οὐσιαστικά λήγοντα μέ - ιμο καί σέ - μα -.
Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
1/ Ἀπό τήν ὥραν τοῦ διαλείμματος ἔγραφεν ἐπί τοῦ πίνακος ἐξ προτάσεις· εἰς τάς τρεῖς πρώτας ὑπῆρχεν οὐδέτερον οὐσιαστικόν λῆγον εἰς - ιμο - εἰς δέ τάς τρεῖς ἑπομένας οὐδέτερον οὐσιαστικόν λῆγον εἰς - μα -
Τάς λέξεις αὐτάς εἶχε γράφει μέ χρωματιστήν κιμωλίαν.
2/ Προεκάλεσε τούς μαθητάς καί ἀνέγνωσαν τάς τρεῖς πρώτας προτάσεις· εὑρήκαν τά οὐδέτερα, τά συνέκριναν μεταξύ των καί εὑρήκαν, ὅτι καί τά τρία οὐδέτερα, ποῦ λήγουν εἰς - ιμο - ἔχουν γραμμένο τό - ι - τῆς παραληγούσης μέ γιῶτα.
Ἐκ τούτου ἐξήχθη ὁ κανών ὅτι ὅσα οὐδέτερα οὐσιαστικά λήγουν εἰς - ιμο - γράφονται μέ γιῶτα εἰς τήν παραλήγουσαν.
3/ Ἀνέγνωσαν οἱ μαθηταί τάς τρεῖς τελευταίας προτάσεις καί ἐξεχώρισαν τά οὐσιαστικά σῶμα, χῶμα καί εὑρήκαν ὅτι παίρνουν τόνον περισπωμένην. Ἐκ τούτου συνεπέρανον ὅτι τό - σ - εἰς τήν λήγουσαν τῶν οὐδετέρων πρέπει νά εἶναι βραχύ. Ἡ διδ/σσα ἐβεβαίωσε τοῦτο.
4/ Οἱ μαθηταί εὑρήκαν, ἀπό μνήμης, καί ἄλλα οὐδέτερα

οὐσιαστικά, λήγοντα εἰς - α - καί ἐτόνισαν δεόντως ταῦτα, συμφώνως πρός τήν πεποίθησιν ὅτι τό - α - εἰς τό τέλος τῶν οὐδετέρων εἶναι βραχύ.
5/ Οἱ μαθηταί ἔγραφαν εἰς τό τετράδιόν των τάς τρεῖς πρώτας προτάσεις. Ἐπανέλαβον τόν κανόνα, τόν ὁποῖον ἔγραφεν ἡ διδ/σσα ἐπί τοῦ πίνακος. Ἀκολούθως ἔγραφαν τοῦτο οἱ μαθηταί εἰς τό τετράδιόν των, κάτωθι τῶν τριῶν προτάσεων. Μέ τόν ἴδιον τρόπον εἰργάσθησαν καί διά τάς τρεῖς τελευταίας προτάσεις, περιεχούσας τά εἰς - α - οὐδέτερα.
6/ Οἱ μαθηταί ἤνοιξαν τά βιβλία των καί ἀνεζήτησαν ἐπί τῶν κεφαλαίων ὅμοια οὐδέτερα οὐσιαστικά.

Ἐπίσης τήν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν θρησκευτικά τό θέμα: Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα καί ὁ [illegible] Μυστικός δεῖπνος. Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
1/ Διηγήθη τό θέμα ἡ διδ/σσα.
2/ Μέ τήν ἐρώτησιν, τί σάς ἔκανεν ἐντύπωσιν; ἐπεχείρησε βαθυτέραν ἐπεξεργασίαν τοῦ περιεχομένου. Κατά τήν συζήτησιν αὐτήν δέν ἠδυνήθη νά ἐπιδράσῃ ἡ διδ/σσα ἐπωφελῶς ἐπί τοῦ συναισθήματος τῶν μαθητῶν.
3/ Μία μαθήτρια ἐκλήθη καί ἀπέδωσε τό θέμα.
4/ Ἐσημείωσαν οἱ μαθηταί εἰς τά τετράδιά των τά λόγια, ποῦ εἶπεν ὁ Κύριος. Ὅταν ἔδωσε τόν ἄρτον καί τόν οἶνον, κατ' ἀντιγραφήν ἀπό τόν πίνακα.

Ἐξητάσαμεν τούς μαθητάς καί τῶν τριῶν τάξεων εἰς ὅλα τά ὑπόλοιπα μαθήματα καί ἠλέγξαμεν τάς γραπτάς ἐργασίας των. Ἐκ τούτου διεπιστώσαμεν, ὅτι 1/ ὅτι ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς Δ' τάξεως οἱ ὀκτώ ἤ τό 1/3 αὐτῶν ὑστεροῦν εἰς ἱκανόν βαθμόν εἰς τήν ἀνάγνωσιν καί τήν γραφήν.
2/ Ὅτι ἡ γραφή τῶν μαθητῶν εἶναι ἀπρόσεκτος
3/ Ὅτι εἰς τούς μαθητάς αὐτούς ὑπηγορεύσαμεν καί ἔγραφαν ἀπό μνήμης τήν πρότασιν: Τή Λαμπρή βάφουμε κόκκινα αὐγά. Ἐκ τῶν 24 παρόντων, ἑπτά μόνον ἔγραφαν πλήρως τάς λέξεις.
4/ Ὅτι εἰς τήν ἀριθμητικήν καί τά θρησκευτικά κινοῦνται ἱκανοποιητικῶς.
5/ Ὅτι οἱ μαθηταί τῶν Γ' Δ' τάξεων εἰς τά θρησκευτικά καί τήν Ἱστορίαν καί τή γεωγραφίαν κατέχουν μᾶλλον τά οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς διδαχθείσης ὕλης· εἰς τήν ἀνάγνωσιν μετά δυσχερειῶν ἀναγιγνώσκουν· εἰς δέ τήν ἀριθμητικήν δέν ἔχουν σαφῆ ἔννοιαν τῶν δύο διαιρέσεων μερισμοῦ καί μετρήσεως.

Ἐδώσαμεν ὁδηγίας: 1/ Τό κείμενον τῆς ἀναγνώσεως διά τούς μαθητάς τῆς Δ' τάξεως νά τό γράφῃ εἰς τόν πίνακα.
2/ Εἰς ἑκάστην διδακτικήν ὥραν νά διδάσκῃ μίαν ἐνότητα καί ὄχι δύο τοιαύτας.
3/ Νά προσέξῃ τόν τρόπον γραφῆς καί διατηρήσεως τῶν τετραδίων καί
4/ Νά ἀξιολογῇ τό περιεχόμενον ἑκάστης διδασκαλίας.

Γενικῶς ἡ διδασκάλισσα αὕτη παρουσιάζεται μέ κάποιον θάρρος καί εὐχέρειαν ἐνεργείας κατά τήν διδασκαλίαν της, τό ὁποῖον παρέχει ἐλπίδας, ὅτι θά ἐξελιχθῇ αὕτη εἰς καλήν διδ/σσαν. Αἱ γνώσεις της βεβαίως εἶναι περιωρισμέναι, ἀλλά φαίνεται ὑπολογίζουσα τήν εὐθύνην της διά τήν ἐργασίαν της καί ὅτι καταβάλλει προσπάθειαν ἀνταποκρίσεως εἰς τά καθήκοντά της. Εἰς τάς ἐκδηλώσεις καί ἀναστροφάς της εἶναι ἀξιοπρεπής καί εἰς τό ἦθος ἄμεμπτος.

II. Ἀμοιβαί ποιναί: Δέν ἔχει ἀμοιβάς οὔτε ποινάς

IV. Χαραπτηριστικά γνωρίσματα: Παρουσιάζεται καχεκτική καί λιπόσαρκος. Κατά τάς ψυχικάς καί πνευματικάς ἱκανότητας εἶναι συνήθους τύπου ἄνθρωπος μέ ἀπόκλισιν πρός καλωσύνην καί ἀγαθότητα μᾶλλον.

V. Συμπέρασμα:

Γενική μόρφωσις	Ἐπαρκής
Διδοκτική ἱκανότης	Ἐπαρκής
Διοικητική δεξιότης	Δεξιά
Εὐσυνειδησία	Εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	Ἀξιοπρεπής
Δρᾶσις	Ἐργατική

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 24/4/58
Ὁ Ἐπιθεωρητής

(Ο. Δούκος)

37. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικόν Έτος 1958 – 1959, Έκθεσις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδακτικού Προσωπικού, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 92

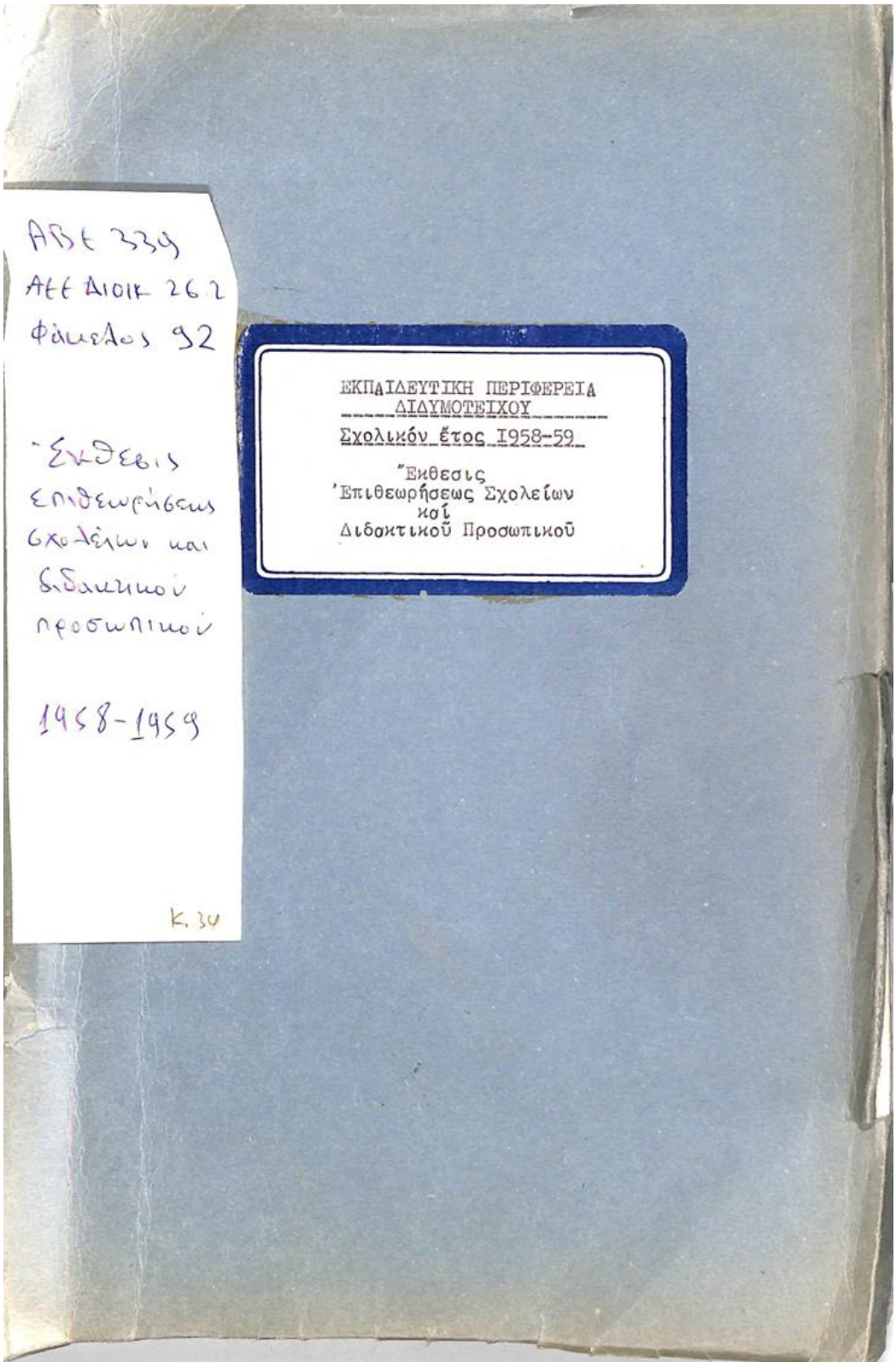

38. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 13 Μαρτίου 1959. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 92

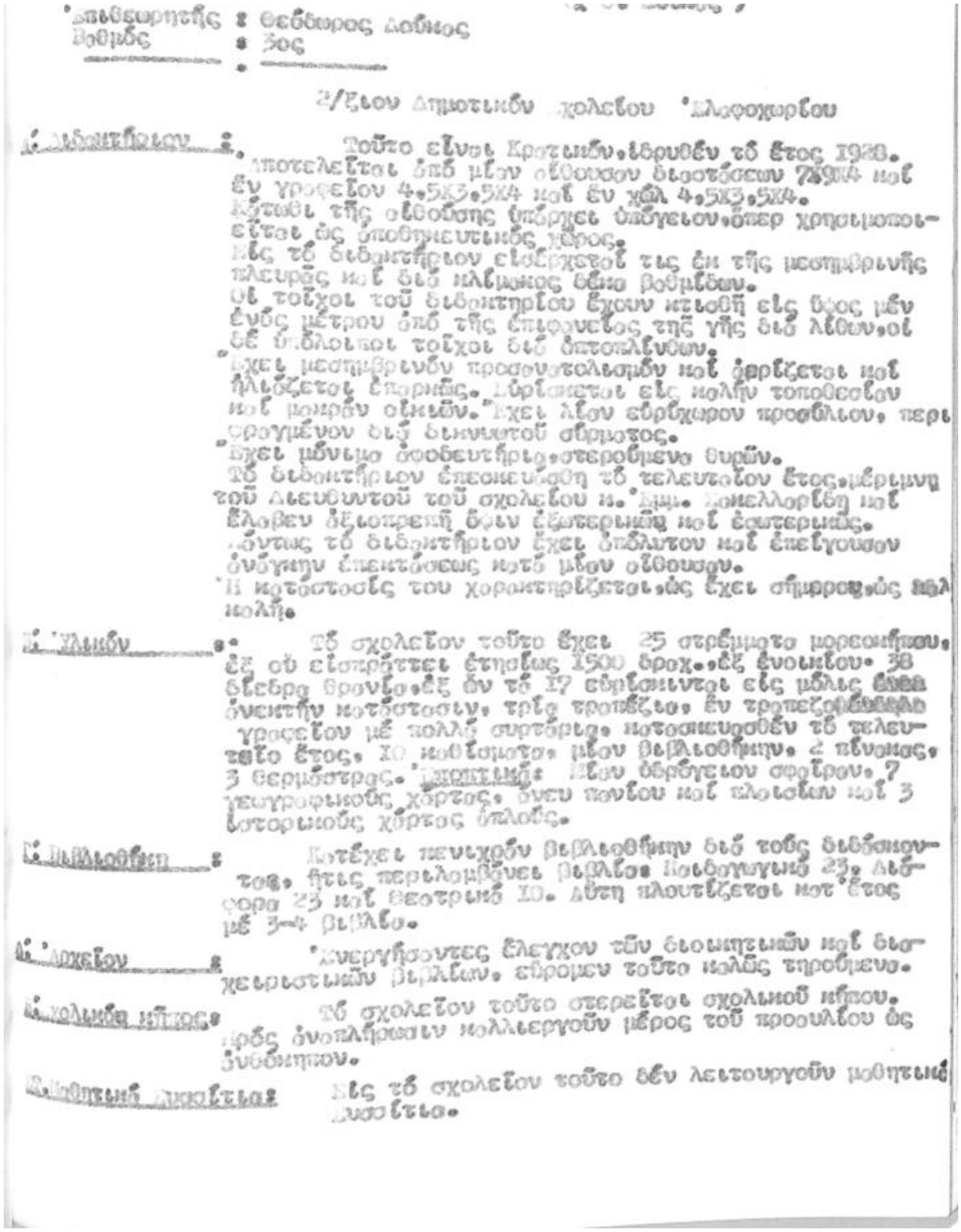

Επιθεωρητής : Θεόδωρος Δούκας
Βαθμός : 3ος

2/ξιον Δημοτικόν Σχολείου Ελαφοχωρίου

Α. Διδακτήριον : Τοῦτο εἶναι Κρατικόν, ἱδρυθέν τό ἔτος 1928. Ἀποτελεῖται ἀπό μίαν αἴθουσαν διαστάσεων 7X9X4 καί ἕν γραφεῖον 4,5X3,5X4 καί ἕν χώλ 4,5X3,5X4. Κάτωθι τῆς αἰθούσης ὑπάρχει ὑπόγειον, ὅπερ χρησιμοποιεῖται ὡς ἀποθηκευτικός χῶρος. Εἰς τό διδακτήριον εἰσέρχεταί τις ἐκ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς καί διά κλίμακος δέκα βαθμίδων. Οἱ τοῖχοι τοῦ διδακτηρίου ἔχουν κτισθῆ εἰς ὕψος μέν ἑνός μέτρου ἀπό τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς διά λίθων, οἱ δέ ὑπόλοιποι τοῖχοι διά ἀπτοπλίνθων. Ἔχει μεσημβρινόν προσανατολισμόν καί ἀρρίζεται καί ἡλιάζεται ἐπαρκῶς. Εὑρίσκεται εἰς καλήν τοποθεσίαν καί μακράν οἰκιῶν. Ἔχει λίαν εὐρύχωρον προαύλιον, περιφραγμένον διά δικνυωτοῦ σύρματος. Ἔχει μόνιμα ἀφοδευτήρια, στερούμενα θυρῶν. Τό διδακτήριον ἐπεσκευάσθη τό τελευταῖον ἔτος, μέριμνῃ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ σχολείου κ. Ἐμμ. Σακελλαρίδη καί ἔλαβεν ἀξιοπρεπῆ ὄψιν ἐξωτερικῶς καί ἐσωτερικῶς. Κάντως τό διδακτήριον ἔχει ἀπόλυτον καί ἐπείγουσαν ἀνάγκην ἐπεκτάσεως κατά μίαν αἴθουσαν. Ἡ κατάστασις του χαρακτηρίζεται, ὡς ἔχει σήμερον, ὡς καλ καλή.

Β. Ὑλικόν : Τό σχολεῖον τοῦτο ἔχει 25 στρέμματα μορεοκήπου, ἐξ οὗ εἰσπράττει ἐτησίως 1500 δραχ., ἐξ ἐνοικίου. 38 δίεδρα θρανία, ἐξ ὧν τά 17 εὑρίσκινται εἰς μόλις ἀνεκτήν κατάστασιν, τρία τραπέζια, ἓν τραπεζοκάθεμα γραφεῖον μέ πολλά συρτάρια, κατασκευασθέν τό τελευταῖο ἔτος, 10 καθίσματα, μίαν βιβλιοθήκην, 2 πίνακας, 3 θερμάστρας. Ἐποπτικά: Μίαν ὑδρόγειον σφαῖραν, 7 γεωγραφικούς χάρτας, ἄνευ πανίου καί πλαισίων καί 3 ἱστορικούς χάρτας ἁπλούς.

Γ. Βιβλιοθήκη : Κατέχει πενιχρόν βιβλιοθήκην διά τούς διδάσκοντας, ἥτις περιλαμβάνει βιβλία: Παιδαγωγικά 23, Διάφορα 23 καί Θεατρικά 10. Αὕτη πλουτίζεται κατ' ἔτος μέ 3-4 βιβλία.

Δ. Ἀρχεῖον : Ἐνεργήσαντες ἔλεγχον τῶν διοικητικῶν καί διαχειριστικῶν βιβλίων, εὕρομεν τοῦτο καλῶς τηρούμενα.

Ε. Σχολικόν κῆπος: Τό σχολεῖον τοῦτο στερεῖται σχολικοῦ κήπου. Πρός ἀναπλήρωσιν καλλιεργοῦν μέρος τοῦ προαυλίου ὡς ἀνθόκηπον.

ΣΤ. Μαθητικά Ευσσίτια: Εἰς τό σχολεῖον τοῦτο δέν λειτουργοῦν μαθητικά Ευσσίτια.

Α'. Μαθηταί : Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρὸς φοίτησιν ὑπόχρεοι καὶ φοιτοῦν ἀνελλιπῶς. Οὗτοι εἶναι καλοὶ τὴν ὄψιν καὶ τὴν θρέψιν καὶ καθαροὶ μᾶλλον.
Κατὰ τὰς πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἱκανότητας παρουσιάζονται πειθαρχικοὶ καὶ πρόθυμοι καὶ εὐκίνητοι μᾶλλον νοητικῶς, ἐκτὸς τριῶν μαθητῶν, οἵτινες παρουσιάζουν διανοητικὰς διαταραχὰς καὶ ἀνωμαλίας.

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἀρρ.	θήλ.	σύν.	Παρόντες κατὰ τὴν ἐπιθ/σιν ἀρρ.	θήλ.	σύνολον
Α'	11	15	26	10	14	24
Β'	11	8	19	11	7	18
Γ'	15	4	19	15	4	19
Δ'	6	7	13	6	6	12
Ε'	9	5	14	9	5	14
ΣΤ'	1	10	11	1	10	11
Σύνολον	53	49	102	52	48	98

Β'. Διδάσκαλοι : Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο ἀνήκουσιν ὀργανικῶς καὶ ὑπηρετοῦσιν οἱ διδάσκαλοι: 1/ καὶ 2/.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 13-3-1959
Ὁ Ἐπιθεωρητής

(Θ. Δούκας)

Ἐπιθεωρητής : Θεόδωρος Δούκας
Βαθμός : 3ος

1)

Ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως- Ἔβρου, ἐτῶν 32, ἔγγαμος ὄνευ τέκνων, μὲ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξ πόλεως, βαθμὸν 6ον καὶ συνολικόν, μέχρι 31-12-59, χρόνον ὑπηρεσίας, ἔτη 7 μῆνας 8 ἡμέρας 8.

I. Θεμελιώδη καθήκοντα : Ἔχει πίστιν πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ Ἐθνικὰ Ἰδεώδη καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς Νόμους καὶ τὰς διαταγὰς τῆς ὑπηρεσίας καὶ δεικνύει ἱκανὴν δι' ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τὸν δημόσιον καὶ τὸν ἰδιωτικὸν βίον του παρουσιάζεται ὡς καλὸς καὶ προσεκτικὸς σύζυγος καὶ δραστήριος ὑπάλληλος, κατευθύνων τὴν προσπάθειάν του εἰς μόνιμα καὶ θετικὰ ἔργα πολιτισμοῦ.
Ἀπολαύει ἐκτιμήσεως ἐκ μέρους τῶν κατοίκων.

II. Εἰδικὰ καθήκοντα : Ἐδήλωσεν, ὅτι ἔχει ἀτομικὴν βιβλιοθήκην, ἥτις περιλαμβάνει 40 βιβλία· ὅτι δὲν εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς οὐδὲν περιοδικὸν καὶ ὅτι δὲν ἐπιδίδεται εἰς μελέτην συγγράμματός τινος.
Οὗτος παρουσιάζεται καλῶς συγκροτημένος εἰς γενικὴν μόρφωσιν καὶ κατέχων μᾶλλον τὴν διδασκομένην ὕλην.
Ἐὰν ἐμελέτα, θὰ ἦτο βεβαίως καλύτερος.
Βιβλίον ὕλης τηρεῖ. Βιβλίον προπαρασκευῆς διὰ τὴν καθ' ἡμέραν ἐργασίαν του δὲν τηρεῖ.

Διευθύνει τὸ σχολεῖον καὶ διδάσκει εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Β' καὶ Ε'. ΣΤ' τάξεων.

Τὸν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα ἀνάγνωσιν τὸ

πρῶτον κομμάτι τοῦ κεφαλαίου - Τά μεγάλα τεχνικά ἔργα καί ἡ Κωπαΐς- σελ. 155-158.
Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
1/ Οἱ μαθηταί ἀνέγνωσαν δύο φοράς τό κείμενον, ἀπ'ὀλίγον ἕκαστος. Ἀναγιγνώσκουν μέ συντομώτερον τοῦ πρέποντος ρυθμόν.
2/ Ἐγένετο προβολή καί ἑρμηνεία τῶν ἀγνώστων λέξεων. Ἡ ἐργασία αὐτή ἐγένετο κατά καλόν τρόπον, προάγοντα τήν πρωτοβουλίαν καί αὐτενέργειαν τῶν μαθητῶν καί μέ ἐπαρκῆ γλωσσολογικήν ἀνάλυσιν τῶν γλωσσικῶν στοιχείων.
3/ Ἀνέγνωσαν τό ἴδιον οἱ μαθηταί νοερῶς.
4/ Μία μαθήτρια ἀπέδωσε τήν ἔννοιαν τοῦ κειμένου, κατά καλόν τρόπον καί μετά πληρότητος.
5/ Διετυπώθη ὑπό τῶν μαθητῶν περίληψις τοῦ νοήματος.
6/ Ἐγένετο βαθυτέρα ἐπεξεργασία τοῦ νοήματος καί ἀξιολόγησις τῆς ἔννοίας τῆς στοργῆς τοῦ Κράτους πρός τούς ἀνθρώπους καί τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἀνθρώπων διά νά ἐργάζωνται.
7/ Ἀνέγνωσεν ὁ διδάσκαλος τό τελευταῖον κομμάτι τοῦ κεφαλαίου, τό ὁποῖον οἱ μαθηταί θά προπαρασκευάσουν, κατ'οἶκον, διά τό ἑπόμενον μάθημα.
8/ Μία μαθήτρια ἀνεκοίνωσεν ὅτι κατηνόησεν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς.
9/ Ἀνετέθη γραφή καί ὀρθογραφία.

Ἐπίσης τόν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα Ἑλληνικήν ἱστορίαν εἰς τούς μαθητάς τῶν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξεων τό θέμα. Ἡ πρώτη Σταυροφορία.
Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
1/ Ὡς ἀφόρμησιν δέν ἀνεζήτησεν ἔννοιάν τινα, διότι τό προηγούμενον μάθημα ἀποτελοῦσε εἰσαγωγήν τοῦ νέου θέματος.
2/ Ὁ διδάσκαλος διηγήθη τό ἱστορικόν, ἐν συνεχεῖ λόγῳ καί μέ ἀρκετήν ζωηρότητα καί σαφήνειαν. Κατείχε τό θέμα. Κατά τήν διήγησιν μετεχειρίσθη τόν χάρτην.
3/ Μίαν μαθήτρια ἀπέδωσε τό ἱστορικόν. Τοῦτο ἔπραξαν ἕτεροι δύο μαθηταί.
4/ Ἐζητήθησαν ἀπορίαι.
5/ Ἐγένετο ἐπεξεργασία τοῦ θέματος διά συζητήσεως. Κατ'αὐτήν διεσαφήσθησαν ὅλα τά σημεῖα τοῦ θέματος καί ἐχαρακτηρίσθησαν τά πρόσωπα.
6/ Ἐγένετο ἐπαρκῆς ἀξιολόγηκής κατάταξις τῶν ἱστορικῶν γεγονότων.
7/ Ἀνέθεσεν ἐργασίαν κατ'οἶκον εἰς τούς μαθητάς διά τό θέμα αὐτό.

Ἐξητάσαμεν τούς μαθητάς τῆς Β΄ τάξεως εἰς ὅλα τά μαθήματα καί ἠλέγξαμεν τά τετράδια γραφῆς των. τούς δέ μαθητάς τῶν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξεων ἐξητάσαμεν ἀριθμητικήν, θρησκευτικά, Φ. Πειραματικήν, γεωμετρίαν καί Γεωγραφίαν καί ἠλέγξαμεν τά τετράδια γραφῆς αὐτῶν.
Ἐκ τούτου διεπιστώσαμεν:
1/ Ὅτι οἱ μαθηταί τῆς Β΄ τάξεως ἀναγινώσκουν καλῶς καί γνωρίζουν εἰς ἱκανοποιητικόν βαθμόν τήν διδαχθεῖσαν ὕλην τῆς Πατριδογνωσίας καί τῶν προσευχῶν.
2/ Ὅτι οἱ ἴδιοι μαθηταί ὑστεροῦν εἰς τήν ἀριθμητικήν εἰς τόν πολλ/σμόν καί τήν διαίρεσιν καί ὅτι τά τετράδιά των δέν εἶναι ἐπαρκῶς προσεγμένα, οὔτε διά τήν συντήρησίν των, οὔτε διά τόν τρόπον γραφῆς.
3/ Ὅτι οἱ μαθηταί τῶν Ε΄ καί ΣΤ΄ τάξεων κατέχουν εἰς λίαν ἱκανοποιητικόν βαθμόν τήν διδαχθεῖσαν ὕλην, ἀλλ'ὑπολείπονται εἰς πρακτικήν προβολήν καί ἐφαρμογήν τῆς ἀριθμητικῆς καί

4/ "Ότι οἱ μαθηταί μετέχουν εἰς τὴν διδασκαλίαν ἐνεργῶς.

Ἐδώσαμεν ὁδηγίας:
1/"Ὅπως εἰς τὸ μάθημα τῆς ἱστορίας γράφῃ, ἐπί τοῦ πίνυκος τὰς χρονολογίας τῶν γεγονότων, τὰς πρωτοεμφανιζομένας ὀνομασίας καί μίαν περίληψιν τοῦ ἱστορήματος.
2/"Ὅπως εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ἐφορμόζῃ τὴν θεωρητικὴν κατάρτισιν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν πρακτικὴν ζωήν.

Γενικῶς ὁ διδάσκαλος οὗτος παρουσιάζεται μὲ ἱκανὸν θάρρος εἰς τὸ ἔργον του, κατά τὴν ἐπιθεώρησιν, καί κατέχει ἱκανὸς γενικὰς καί εἰδικὰς γνώσεις, ὥστε δύναται καί ἐκτελεῖ ἀνέτως τὸ ἔργον του.
Εἰς τὸ διδακτικὸν ἔργον του εἶναι ἐνθουσιώδης καί ζωντανὸς καί θερμαίνει αὐτό.
Διοικεῖ τὸ σχολεῖον λίαν ἐπιδεξίως καί ἐποπτεύει τὸ σύνολον τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνελλιπῶς κατά τὴν διδασκαλίαν, κεντρίζων τὴν προσοχὴν αὐτῶν.
Ἀργάζεται μὲ ὑψωμένον τὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης του καί συνεργάζεται καλῶς μετά τῶν ἀρχῶν τοῦ χωρίου.
Εἶναι λίαν δραστήριος εἰς τὰς ἐνεργείας του καί φέρει εἰς πέρας τὰς ἀποφάσεις του.
Πετεχειρίσθη λίαν διακριτικῶς τὴν χορηγηθεῖσαν ἐρατικὴν χρηματικὴν ἀρωγὴν καί ἐπεσκεύασεν τὸ σχολεῖον, ἐκτελέσας ἐργασίας ὑπερτέρας τῶν ἀντιστοιχουσῶν πρὸς τὴν γενομένην δαπάνην.

III. Ἀμοιβαί ποιναί : Δέν ἔτυχεν ἀμοιβῆς τινος, οὔτε ποινή τις τῷ ἐπεβλήθη.

V. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα : Εἶναι ὑγιής, διαθέτων ὑπερικανὴν δι' ἐργασίαν σωματικὴν ἀντοχήν, ὀξεῖαν ἀντίληψιν καί ταχεῖαν νόησιν, καλλιεργημένην παρατηρητικότητα καί ἐνισχυμένην προσοχήν, ἐπιβάλλον καί σοβαρότητα καί ζωηρὸν διαφέρον διά τὴν προώθησιν τῶν ζητημάτων τοῦ σχολείου.-

V. Συμπέρασμα :

Γενικὴ μόρφωσις	. Ἱκανός
Διδακτικὴ ἱκανότης	. Ἱκανός
Διοικητικὴ δεξιότης	. Λίαν δεξιός
Εὐσυνειδησία	. Λίαν εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	. Λίαν ἀξιοπρεπής
Δρᾶσις	. Λίαν δραστήριος

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 13-3-1959
Ὁ Ἐπιθεωρητής

(Θ. Λούκας)

Ἐπιθεωρητής : Θεόδωρος Λούκας
Βαθμός : 3ος

2/ [illegible]

Ἐκ Σουφλίου - Ἔβρου, ἐτῶν 25, ἄγαμος, μὲ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξ/πόλεως, βαθμόν 7ον καί συνολικόν, μέχρι 31-12-59, χρόνον ὑπηρεσίας, ἔτη 5 μῆνας 9 ἡμέρας 15.

I. Θεμελιώδη παθήκοντα : Ἔχει πίστιν πρὸς τὴν Πατρίδα καί τὰ Ἐθνικὰ Ἰδεώδη καί ὑπακοὴν εἰς τοὺς Νόμους καί τὰς διαταγὰς τῆς ὑπηρεσίας καί δεικνύει ἱκανὴν δι' ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τὸν δημόσιον καί τὸν ἰδιωτικὸν βίον της παρουσιάζεται κοσμία τὴν περιβολὴν καί ἐμφάνισιν καί ἀξιοπρε-

της εις τας επιθηλάσεις της και δυσπροσίτης της.

Η.Βίωσις καθήκοντα

Διάθεσιν.ότι έχει δανεισθή βιβλιοθήκην. ήτις περιλαμβάνει 42 βιβλία. ότι δεν είναι έγγεγραμμένη εις ουδεν περιοδικόν και ότι δεν επιθυμεί την συγγραφικοτάς τάσεις. Λόγω παρουσιάζεται βελτιουμένη από διάφορες αιτίας της ύλης και αυξάνουσα γενικάς γνώσεις. Οι δεν δύναται να διαμείνη πολύς το καθήκον της. Βιβλίον ύλης τηρεί.Βιβλίον προσφοσιευής διά την καθ'ημέραν έργασίαν την δεν τηρεί. Ούτως δεν καθίσταται έργομένη μελέτης διά περαιτέρω επιστημονικήν εξέλιξιν.

Διδάσκει εις τους μαθητάς των Α'και Γ'Δ'τάξεων. Την παρακολουθήσαμεν διδάσκουσαν δυάγνωσιν εις τους μαθητάς των Γ'Δ'τάξεων.
Προς τούτο ειργάσθη ως ακολούθως.
1/ Ανέγνωσαν όλοι οι μαθηταί, από όλίγον έκαστος.το περιεχόμενον "Το δένδρο μπόζουν"σελ.183-184.
Διαγιγνώσκουν πολλάς λάθη.πολλοί βιάζονται.
2/ Ένα μαθήτρια έπεσε το νόημα.εν συνεχεί λόγω.μεταξύ πληροφοριών.
3/ Ανέκυψε κρίσιμη του τρόπου. καθ'ον έπεσε το νόημα.
4/ Η συζήτησιν άγνωστο επεξεργασία του νοήματος.
Μετά την άνάγνωσιν οδηγεί οι μαθηταί έπήρον ενεργόν μέρος. κατά το πλείστον. από νέα παρούσαν νέου ύλης διά την άλλην ήμέραν εισηγήσεις ως ακολούθως.
1/ Ανέγνωσε. κατά φωνήν και σιγάν το κεφάλαιον "Το κελαηδόνι "σελ.183-184. εν ω οι μαθηταί παρακολουθούν εις το βιβλίον των.
2/ Ερώτησεν η δι/σσα όλα τους μαθητάς τι κατανόησαν εκ της άναγνώσεως.
3/ Ανέθεσε εις έκαστον το 1/3 του κεφαλαίου. ανέθεσε γραφήν και δραστηριοτήν.

Επειδή την παρακολουθήσαμεν διδάσκουσαν δριθμητικήν εις τους μαθητάς της Α'τάξεως.
Προς τούτο ειργάσθη ως ακολούθως. Επεχειρήθη το ξυλόρημα ως επιτυχίαν μέσον. Όμως ξυλόρημα έχουν όλοι οι μαθηταί και η δι/σσα. Με αυτό έξηγήσαν τα δύο - μέσον δεκάδα - και ένα μονάδ ένδεκα.
Εξ ουδέν άγνωστο δραστηριοτής του 1, 2 κ.λ.π. Επειτα άγνωστο διαδρεσις με το ξυλόρημα πρώτον και κατόπιν και άλλαι αντιστοιχίαι δυτικειμένων και τέλος έξήγετο το άθροισμα.όπερ άγράφετο πρώτον υπό αυτού μαθητού και κατόπιν υπό της δι/σσης εις μέσα πίνακα δραστηριοτήτος. Εάν άπαντες υπήρχε δυσκολία τις, άγνωστο επιλήφθησαν με το ξυλόρημα.

Εξετάσαμεν τους μαθητάς των μεν Γ'Δ'τάξεων γραμματικήν. γεωγραφίαν.ιστορίαν και άριθμητικήν. της δε Α'τάξεως δυάγνωσιν και προσευχής και ήλεγξα- μεν τα τετράδια και των τριών ομάδων τάξεων.
Επι τούτου διεπιστώσαμεν τα ακόλουθα.
1/ Ότι οι μαθηταί των Γ'Δ' τάξεων κατέχουν πολλάς πλήν του μαθήματος της μέλλον την διδαχθείσαν ύλην πλήν οι μαθηταί έχουν δυσκολίαν αριθμητικής.εις την άπαξ οι μαθηταί έχουν δυσκολίαν νοερών άσκήσεων.
2/ Ότι οι μαθηταί της Α'τάξεως διαγιγνώσκουν πολλάς πλήν 7 έκ των 27 .

3/ Ότι τό τετράδιο τῶν μαθητῶν τῆς Α' κυρίως τάξεως δέν ἔχουν προσεχθῆ ἐπαρκῶς διά τήν συντήρησίν των. Ἡ γραφή των εἶναι μετρία.

Ἐδόσαμεν ὁδηγίας:

1/ Ἡ ὅλη ἐργασία τῆς ἀναγνώσεως τῶν Γ' Δ' τάξεων νά γίνηται εἰς τό σχολεῖον καί νά μήν ἀνατίθεται ὡς κατ' οἶκον ἐργασία.

2/ Νά προσφέρη ἰδιαιτέρως ἀτομικήν βοήθειαν εἰς τούς καθυστερημένους μαθητάς τῆς Α' τάξεως καί

3/ νά ἀσκήση τούς μαθητάς ὥστε νά λάβουν τό προβλήμα-το νοερῶς καί γραπτῶς.

Γενικῶς ἡ διδασκάλισσα αὐτη παρουσιάζεται μέ σταθεράς γνώσεις διά τό ἔργον της καί διατηρεῖ τήν ψυχραιμίαν της κατά τήν ἐπιθεώρησιν.
Εἰς τήν διδασκαλίαν της παρουσιάζει καλήν ζωντάνιαν καί προσβλέπει πίστιν εἰς τά διδασκόμενα.
Διοικεῖ καί ἐποπτεύει δεξιῶς τούς μαθητάς της.
Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας καί συνεργάζεται καλῶς μετά τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολείου.
Διά τό ζητήματα τοῦ σχολείου δεικνύει ἐνεργόν διαφέ-ρον καί βοηθεῖ τόν διευθυντήν τοῦ σχολείου.

III. Ἀμοιβαί ποιναί — Δέν ἔτυχεν ἀμοιβῆς τινος, οὔτε ποινῆ τις τῇ ἐπεβλήθη.

IV. Χαρακτηριστικά χαρίσματα — Εἶναι ὑγιής. διαθέτουσα ἰσχνήν δι' ἐργασίαν σωμα-τικήν ὀντοχήν. Ἐπίσης διαθέτει καλήν διανόησιν. κα-λόν ἐπιβάλλον καί καλήν σοβαρότητα.

V. Συμπέρασμα:

Γενική μόρφωσις	Ἐπαρκής
Διδακτική ἱκανότης	Λίαν ἐπαρκής
Διοικητική δεξιότης	Δεξιά
Εὐσυνειδησία	Λίαν εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	Ἀξιοπρεπής
Δράσις	Ἐργατική

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 13-3-1959
Ὁ Ἐπιθεωρητής

(Θ. Δοβιας)

39. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικόν Έτος 1959 – 1960, Έκθεσις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδακτικού Προσωπικού, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 93

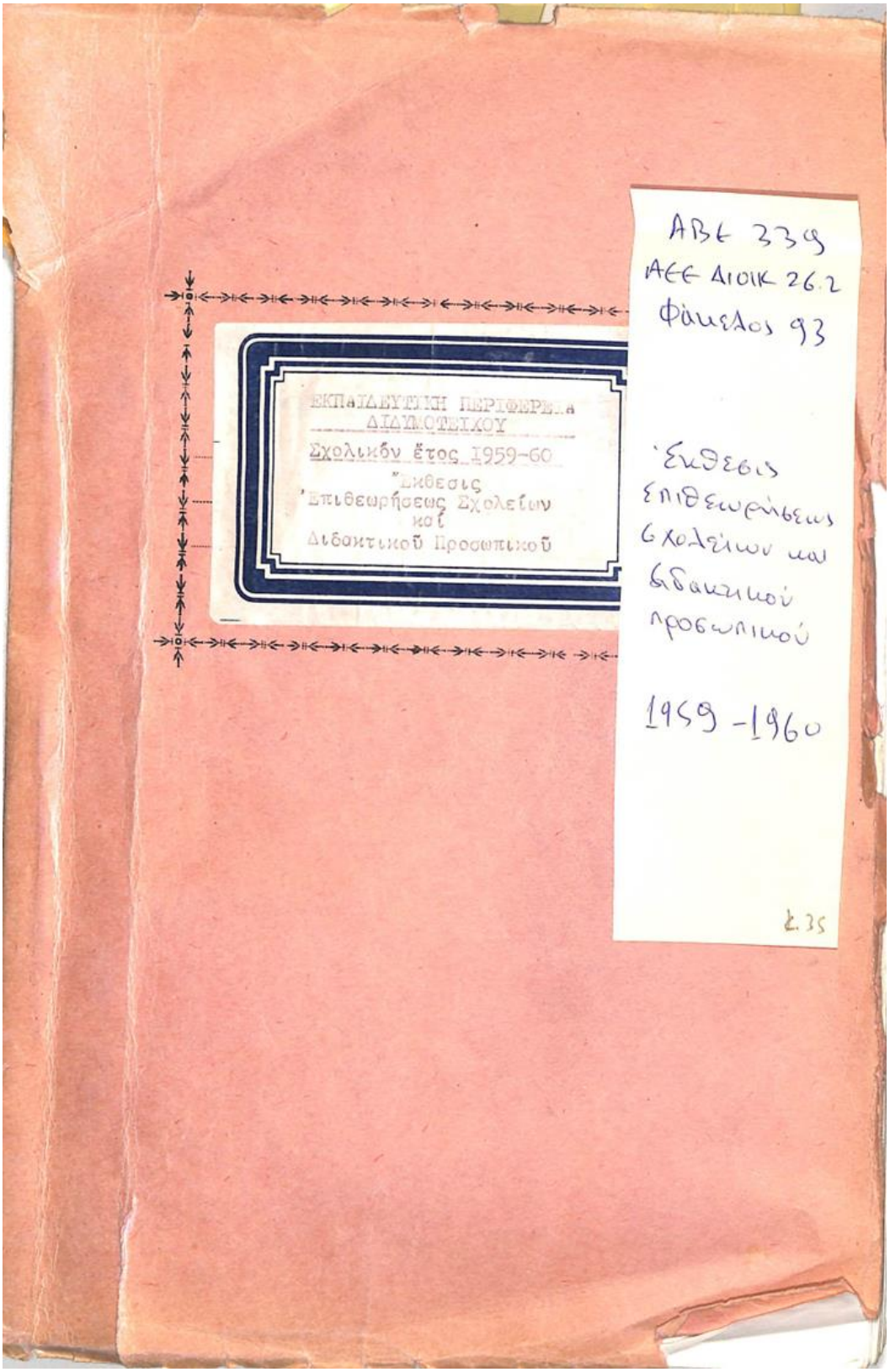

40. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 29 Μαρτίου 1960. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 93

Ἐπιθεωρητής : Θεόδωρος Δούκας
Βαθμός : 3ος

Ε/Θέσιον Δημοτικόν Σχολεῖον Ἐλαφοχωρίου

Διδακτήριον: Τοῦτο εἶναι κρατικόν, ἱδρυθέν τό ἔτος 1928 καί ἐπισκευασθέν τό ἔτος 1953. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπό μίαν αἴθουσαν διδασκαλίας 8X5,80X4 ἐν γραφεῖον 4X3,30X4 καί ἐν χώλ 4X3,30X4. Εἶναι κτισμένον μέ λιθοδομήν. Εὑρίσκεται εἰς τό Β Δ μέρος τοῦ χωρίου καί εἶναι θεατόν πανταχόθεν. Εὑρίσκεται μακράν οἰκιῶν καί περιβάλλεται ὑπό εὐρυχώρου προαυλίου. Ἔχει μόνιμα καί καλά ἀφοδευτήρια. Τό ὅλον διδακτήριον ἔχει μεσημβρινόν προσανατολισμόν καί πληροῖ τούς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καί τῆς παιδαγωγικῆς. Εἰς τοῦτο εἰσέρχεταί τις ἐκ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς διά κλίμακος 10 βαθμίδων.
Τό ὅλον κτήριον μετέ τοῦ προαυλίου εἶναι περιφραγμένον διά πλεκτοῦ σύρματος, ὅπερ στερεοῦται ἐπί σιδηρῶν πασάλων. Εἶναι ἀνάγκη νά γίνῃ ἐπέκτασις τοῦ διδακτηρίου κατά μίαν αἴθουσαν.

- 255 -

Πιστεύομεν ὅτι τοῦτο θά πραγματοποιηθῇ συντόμως, διότι ἔχομεν κάνει τάς σχετικάς ἐνεργείας καί πρός τό Σόν Ὑπουργεῖον καί πρός τό Νομαρχιακόν Ταμεῖον Ἔβρου. Ἡ κατάστασίς του, ως μονοθεσίου, χαρακτιρίζεται ὡς ἱκανοποιητική.

Ὑλικόν: Κατέχει 25 στρέμματα ἀγρούς, ἐξ ὧν εἰσπράττει ἐτησίως ἐξ ἐνοικίου 1500 δρχ., 35 δίεδρα θρανία, εἰς καλήν κατάστασιν συντηρούμενα, 2 τραπέζια, εν γραφεῖον μέ 5 συρτάρια, 9 καθίσματα, μίαν βιβλιοθήκην, 3 θερμάστρας, 2 πίνακας, 2 κουρτίνας. Ἐποπτικά: Μίαν ὑδόγειον σφαίραν, ενα χάρτην ἀνθρωπίνου σώματος, 5 γεωγραφικούς χάρτας, ἄνευ πανίου.

Βιβλιοθήκη: Κατέχει βιβλιοθήκην διά τούς διδάσκοντας, ἥτις περιλαμβάνει βιβλία: ἐν ὅλῳ 60.
Αὕτη πλουτίζεται κατ' ἔτος μέ 2-3 βιβλία.

Ἀρχεῖον: Ἐλέγξαντες τά διοικητικά καί διαχειρισπικά βιβλία τοῦ σχολείου, εὑρομεν ταῦτα καλῶς τηρούμενα.

Σχολ. κῆπος: Τό σχολεῖον τοῦτο στερεῖται εἰδικοῦ σχολικοῦ κήπου. Πρός ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως οἱ διδάσκαλοι καλλιεργοῦν μέρος τοῦ προαυλίου, ὅπερ ἔχουν φυτεύσει μέ ἄνθη καί ἐτήσια κηπευτικά καί ἀγροτικά φυτά διά διδακτικούς σκοπούς. Ἐπίσης διατηροῦν καί 12 γλάστρας μέ ἄνθη.

Μαθητ. Συσσίτια: Εἰς τό σχολεῖον τοῦτο λειτουργοῦσι μαθητικά Συσσίτια ἀπό τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν μέ τό σύνολον τῶν φοιτώντων μαθητῶν.

Ἐφηταί: Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρός φοίτησιν ὑπόχρεοι καί φοιτοῦν ἀνελλιπῶς. Οὗτοι εἶναι καλοί μᾶλλον τήν ὄψιν καί τήν θρέψιν. Κατά τήν καθαριότητα καί τήν ἀμφίεσιν εἶναι καθαροί μᾶλλον καί φροντισμένοι ἐπαρκῶς διά τό χωρίον αὐτό. Κατά τάς ψυχικάς καί πνευματικάς ἱκανότητας παρουσιάζονται πειθαρχικοί καί πρόθυμοι εἰς ἐκτέλεσιν ἐντολῶν καί ὄχι ἐπαρκῶς καλλιεργημένοι, κατά τό μεγαλύτερον ποσοστόν.

	Ἐγγραφέντες			παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν		
Τάξεις	ἄρρ.	θήλ.	σύν.	ἄρρ.	θήλ.	σύνολον
Α:	13	7	20	11	7	18
Β:	7	16	23	6	14	20
Γ:	10	6	16	9	6	15
Δ:	14	4	18	14	5	18
Ε:	7	7	14	7	7	14
ΣΤ:	8	3	11	7	3	10
Σύνολον	59	43	102	54	41	95

Οἱ διδάσκαλοι: Εἰς τό σχολεῖον τοῦτο ἀνήκουσιν ὀργανικῶς καί ὑπηρετοῦσιν οἱ διδάσκαλοι: 1/ καί 2/

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 29-3-1960
Ὁ Ἐπιθεωρητής

(Θ. Δούκας)

Ἐπιθεωρητής :Θεόδωρος Δοβίνας
Βαθμός : 3ος

I/

Ἐκ Σουφλίου -Ἔβρου,ἐτῶν 27,ἄγαμος,μὲ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξ/πόλεως τοῦ ἔτους 1953,μὲ βαθμὸν πτυχίου 7,15,βαθμὸν ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ 7ον καὶ συνολικὸν μέχρι 31-12-60 χρόνον ὑπηρεσίας ἔτη 6 μῆνας 9 ἡμέρας 15,ἐν δὲ τῇ ἐν ᾗ ὑπηρετεῖ θέσει ἔτη 2 μῆνας 6 ἡμέρας 7.

Θεμελιῶδη καθήκοντα: Ἔχει πίστιν πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸ Ἐθνικὸν Ἰδεῶδη καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς Νόμους καὶ τοὺς διατεταγὰς τῆς ὑπηρεσίας καὶ δεικνύει ἱκανὴν δι'ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τὸν δημόσιον καὶ τὸν ἰδιωτικὸν βίον της παρουσιάζεται κοσμία τὴν περιβολὴν καὶ ἐμφάνισιν καὶ ἀξιοπρεπὴς εἰς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ ἀναστροφάς της.

Εἰδικὰ καθήκοντα: Ἐδήλωσεν,ὅτι ἔχει ἀτομικὴν βιβλιοθήκην,ἥτις περιλαμβάνει 50 βιβλία. ὅτι δὲν λαμβάνει οὐδὲν περιοδικὸν καὶ ὅτι δὲν ἐπιδίδεται εἰς μελέτην συγγράμματός τινος. Αὕτη φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει ἀνησυχίας διὰ περαιτέρω αὐτοβελτίωσιν διὰ μελέτης. Πάντως ἀντεποκρίνεται ἐπαρκῶς εἰς τὰ καθήκοντά της καὶ τὰς πρὸς τὴν κοινωνίαν ὑποχρεώσεις της.

Διευθύνει τὸ σχολεῖον καὶ διδάσκει εἰς τὸ τμῆμα τῶν Γ'Δ'καὶ Α'τάξεων.
Τὴν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν ἀνάγνωσιν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Γ'Δ'τάξεων, τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον κομμάτι τοῦ κεφαλαίου. Πῶς ἔλαβον τὸ ὄνομά των αἱ Ἀθῆναι. σελ.145.Πρὸς τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
I/ Χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ ἀφόρμησίν τινα ἀνέγνωσεν ἡ διδ/σα τὸ κείμενον, ἐνῷ οἱ μαθηταὶ παρηκολουθουν εἰς τὸ βιβλίον των.
2/'Εζήτησε καὶ εἰς μαθητὴς διετύπωσεν ὅ,τι κατηνάλωσε.
3/'Ανέγνωσαν οἱ μαθηταὶ νοερῶς τὸ κείμενον καὶ ἀνέλαβον νὰ σημειώσουν ὅ,τι δὲν κατενόουν.
4/'Ανέγνωσε τὸ ἴδιον εἰς μαθητὴς τῆς Δ'τάξεως.
5/ Οἱ μαθηταὶ προέβαλον πρὸς ἑρμηνείαν τὰς ἀγνώστους εἰς αὐτοὺς λέξεις. Ἡ ἑρμηνεία αὐτῶν ἐγένετο ὑπὸ τῶν μαθητῶν μᾶλλον, ἐπιδεξίως.ὁδηγουμένων ὑπὸ τῆς διδ/σσης.
6/'Ανέγνωσαν τὸ κείμενον ὅλοφώνοι μαθηταί, ὑπ'ὀλίγον ἕκαστος. Οἱ μαθηταὶ οὗτοι ἀναγινώσκουν καλῶς μᾶλλον· μόνον εἰς μαθητὴν δυσκολεύεται πολὺ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τινες ἕτεροι δυσκολεύονται κάπως.
7/'Ανέγνωσε τὸ ἴδιον εἰς μαθητής.
8/'Ἕτερος μαθητὴς διηγήθη τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου, ἐν συνεχεῖ λόγῳ καὶ μετὰ πληρότητος.
9/'Εζητήθησαν καὶ διετυπώθησαν ὑπὸ τῶν μαθητῶν αἱ ἐντυπώσεις των ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ κειμένου.
10/'Ανέθεσε γραφὴν καὶ ὀρθογραφίαν.
11/'Ανέγνωσεν ἡ διδ/σσα ὑποδειγματικῶς τὸ κείμενον,ἐνῷ οἱ μαθηταὶ ἤκουον μόνον.
12/ Οἱ μαθηταὶ ὅλοι ἔγραφαν,ὑπὸ μνήμης, εἰς τὸ τετράδιόν του ἕκαστος τὴν ὀρθογραφίαν τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Διὰ τὸν ἔλεγχον ἔγραψε τὸ ἴδιον μὲ μαθήτρια ἐπὶ τοῦ πίνακος, πρὸς τὸ ὁποῖον συνέκριναν ἕκαστος μαθητὴς τὸ ἰδικόν του γραπτόν.

Ἐπίσης τὴν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν γεωγραφίαν τὸ θέμα: Ὁ Νομὸς Χίου

Ι/ Οἱ μαθηταί ἔχουν ἔμπροσθέν των εἰς ἕκαστον θρανίον ὑπό ἕνα χάρτην, εἰς τόν ὁποῖον παρατηροῦν. Ἡ διδ/σσα ἐδήλωσε τόν σκοπόν τῆς διδασκαλίας της.
2/ Ἡ διδ/σσα μέ περιγραφικόν τρόπον διηγήθη τά περί τῆς νήσου Χίου καί τῶν ἐν αὐτῇ πόλεων. Οἱ μαθηταί περιέφερον τήν προσοχήν των καί εὗρισκαν τά μέρη περί τῶν ὁποίων ὡμίλει ἡ διδ/σσα.
3/ Ἐβάλεσε τούς μαθητάς καί ἔκαναν ταξίδι ἐντός τῆς νήσου καί γύρω ἀπ' αὐτήν.
4/ Κληθείς εἷς μαθητής ἐπανέλαβε τά λεχθέντα.
5/ Ἡ διδ/σσα ἔγραφεν ἐπί τοῦ πίνακος μερικάς σημειώσεις διά τό θέμα, τάς ὁποίας ἀντέγραφαν οἱ μαθηταί εἰς τό τετρά διόν των.

Ἐξητάσομεν τούς μαθητάς τῆς Α' τάξεως εἰς ὅλα τά μαθήματα καί τούς μαθητάς τῶν Γ' Δ' τάξεων εἰς τήν ἱστορίαν [illegible], τά θρησκευτικά, τήν ἀ.ἱστορίαν, τήν γεωγραφίαν καί τήν ἀριθμητικήν καί ἠλέγξαμεν τάς γραπτάς ἐργασίας ὅλων τῶν μαθητῶν.
Ἀπ τούτου διεπιστώσομεν τά ἑξῆς:
Ι/ Ὅτι εἰς τούς μαθητάς τῆς Α' τάξεως ὑπηγορεύσαμεν καί ἔγραφαν τήν πρότασιν: Τό παιδί στό τέλος ἐφώναξαν. Ἐκ τῶν 18 παρόντων οἱ 11 ἔγραφαν τήν πρότασιν σωστήν, μέ ὀρθογραφικά τινα λάθη βεβαίως. Οἱ ὑπόλοιποι δέν ἔγραφαν τίποτε.
2/ Ὅτι οἱ μαθηταί τῆς Α' τάξεως χωλαίνουν, κατά τό πλεῖστον καί εἰς τήν ἀριθμητικήν καί τάς προσευχάς καί τήν ἐκφραστικότητα. Ἐπίσης καί ὁ τρόπος γραφῆς των δέν ἱκανοποιεῖ. Μόνον ἡ ἰχνογράφησίς των δύναται νά θεωρηθῇ καλή.
3/ Ὅτι οἱ μαθηταί τῶν Γ' Δ' τάξεων κατέχουν εἰς σχεδόν καλόν βαθμόν τά οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς διδαχθείσης ὕλης. Ὁ τρόπος γραφῆς των εἶναι μέτριος. Ἰχνογραφήματα ἐλάχιστα ἔχουν ἤ δέν ἔχουν καθόλου.

Ἐδώσομεν ὁδηγίας:
Ι/ Ὅπως, κατά τήν διδασκαλίαν τῆς γεωγραφίας, ἐξετάζῃ τήν μορφολογίαν τοῦ ἐδάφους πρῶτον καί τό κλίμα μιᾶς γεωφυσικῆς ἑνότητος καί μέ τήν βοήθειαν τοῦ νόμου τῶν αἰτιωδῶν σχέσεων ὁδηγῇ τούς μαθητάς καί ἀνακαλύπτωσιν οὗτοι τά λοιπά στοιχεῖα αὐτενεργῶς.
2/ Ὅπως παρέχῃ εἰς τούς ὑστεροῦντας μαθητάς ἀτομικάς βοηθείας.
3/ Ὅπως καθοδηγῇ τούς μαθητάς νά συντάσσουν προβλήματα καί νά λύωσι ταῦτα νοερῶς πρῶτον καί κατόπιν γραπτῶς ὅλοι οἱ μαθηταί εἰς τό τετράδιόν του ἕκαστος.
4/ Ὅπως ἀναθέτῃ εἰς τούς μαθητάς νά ἰχνογραφοῦν.

Γενικῶς ἡ διδ/σσα αὕτη παρουσιάζεται κατέχουσα ἐπαρκῆ διά τό ἔργον της γενικήν καί εἰδικήν συγκρότησιν, ἀλλά δέν ἐπιδεικνύει διαφέρον διά μελέτην.
Κατά τήν ἐπιθεώρησιν διατηρεῖ τό θάρρος της καί ἐργάζεται μετ' ἥρεμίας. Εἰς τήν διδασκαλίαν της δέν κατωρθώνει νά θερμάνῃ τήν ψυχήν τῶν μαθητῶν καί νά παρωθῇ πρός αὐτενεργόν δρᾶσιν τούς μαθητάς.
Διοικεῖ καλῶς τό σχολεῖον καί τούς μαθητάς τοῦ τμήματός της. Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας καί εἶναι ὀξιοπρεπής εἰς τάς σχέσεις της καί ἐκδηλώσεις της.
Τά ζητήματα τοῦ σχολείου τά ἀντιμετωπίζει μετά θάρρους καί ὀπφασιστικότητος, χωρίς νά ἐπιφυλάσσεται διά προσφορόν ἐργασίας. Κατά τό παρελθόν θέρος εἰργάσθη εὐδοκίμως εἰς τάς Μαθητικάς Ἑξοχάς ὡς βοηθός Οἰκονόμου.

Π.'αμοιβαί κοιναί : Δέν ἔτυχεν ὁμοιβῆς τινος οὔτε ποινή τις τῇ ἐπεβλήθη.

Χαρακτηριστικά γνωρίσματα : Εἶναι ὑγιής, διαθέτουσα καλήν δι'ἐργασίαν σωματικήν ἀντοχήν, καλήν διανόησιν καί καλόν ἐπιβάλλον καί σοβαρότητα.

Συμπέρασμα :

Γενική μόρφωσις	. 'Επαρκής
Διδακτική ἱκανότης	. 'Επαρκής
Διοικητική δεξιότης	. Δεξιά
Εὐσυνειδησία	. Λίαν εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	. 'Αξιοπρεπής
Δράσις	. Δραστηρία

'Εν Διδυμοτείχῳ τῇ 29-3-1960
'Ο 'Επιθεωρητής

(Θ. Δοῦκας)

'Επιθεωρητής: Θεόδωρος Δοῦκας
Βαθμός : 3ος

2/ '

'Εκ Σαρακίνης -Λαγκαδᾶ -Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 26, ἔγγαμος, μέ πτυχίον Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας Θεσσαλονίκης τοῦ ἔτους 1955, μέ βαθμόν πτυχίου 8,03, βαθμόν ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ δον καί συνολικόν μέχρι 31-12-60 χρόνον ὑπηρεσίας ἔτη 1 μῆνας 11 ἡμέρας 10.

Μελιώδη θήκοντα : 'Εχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τό 'Εθνικόν 'Ιδεῶδη καί ὑποκοήν εἰς τούς Νόμους καί τάς διαταγάς τῆς ὑπηρεσίας καί δεικνύει καλήν δι'ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τόν δημόσιον καί τόν ἰδιωτικόν βίον του παρουσιάζεται καλός μᾶλλον καί δέν ἔδωσεν ἀφορμήν διά παρέμβασιν τῆς ὑπηρεσίας ἐναντίον του.

Ἰδιαίτερα θήκοντα : 'Δηλώσεν, ὅτι ἔχει ἀτομικήν βιβλιοθήκην, ἥτις περιλαμβάνει 8 βιβλία. ὅτι δέν λαμβάνει οὐδέν περιοδικόν καί ὅτι ἐμελέτησε τό βιβλίον, Η 'Ελληνική ἱστορία κατηγορεῖ τούς ξένους ἱστορικούς. Στρατῇ Βουλγαρῇ. Τηρεῖ βιβλίον προπαρασκευῆς διά διά τήν καθ'ἡμέραν διδασκαλίαν του. Οὗτος φαίνεται ὅτι σταθμίζει τήν εὐθύνην του διά τό ἔργον του καί ἀνησυχεῖ διά μελέτην πρός κατοχήν τῆς διδασκομένης ὕλης. Πάντως ἡ μελέτη του στερεῖται βάθους.

Διδάσκει εἰς τό τμῆμα τῶν Ε'ΣΤ'καί Β'τάξεων. Τόν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα ἀνάγνωσιν εἰς τούς μαθητάς τῶν Η'ΣΤ τάξεων.
Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως.
1/ 'Ανέγνωσαν μαθηταί τινες δύο φοράς τό δεύτερον κομμάτι τοῦ κεφαλαίου: Οἱ Ψαριανοί στήν ἐπανάστασιν. σελίς 44-45
2/ Μία μαθήτρια διηγήθη τό νόημα τοῦ ἀναγνωσθέντος κειμένου, κατά κάλλον τρόπον.
3/ 'Ο διδάσκαλος ἀνέγνωσε τό τρίτον κομμάτι τοῦ κεφαλαίου σελ. 45-46.
4/ 'Ανέγνωσαν τό ἴδιον ὅλοι οἱ μαθηταί, ἀπ'ὀλίγον ἕκαστος
5/ Οἱ μαθηταί προέβαλον πρός ἑρμηνείαν τάς ἀγνώστους εἰς αὐτούς λέξεις. Η ἑρμηνεία ἐγένετο κάπως βεβιασμένα ὑπό τοῦ διδ/λου, χωρίς νά γίνεται ἐπαρκής γλωσσική ἐπεξεργασία αὐτῶν.
6/ Εἷς μαθητής ἔγραφεν εἰς τόν πίνακα, κατ'ὑπαγόρευσιν,

τὴν ὀρθογραφίαν τῆς προηγουμένης ἡμέρας.
7/ Ἀνέγνωσε τὸ ἴδιον κείμενον εἰς μαθητής.
8/ Ἐκάλεσε τοὺς μαθητὰς νὰ ἀποδώσουν τὸ νόημα. Ὅμως οἱ μαθηταὶ παρουσίασαν ἀπροθυμίαν. Διὸ τοῦτο ὁ διδ/λος μετεχειρίσθη τὴν ἐρώτησιν καὶ τὰ εἶπε μόνος του τὸ περισσότερα.
9/ Ἀρέθεσε γραφὴν καὶ ὀρθογραφίαν, ἀλλ' ὄχι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κειμένου.

Ἐπίσης τὸν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα γραμματικὴν τὸ θέμα: Χειλεοφωνόληκτα.
Πρὸς τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
1/ Ἔγραφεν ὁ ἴδιος ἐπὶ τοῦ πίνακος τὴν λέξιν: κώνωπ -ος καὶ ἐκάλεσε τοὺς μαθητὰς νὰ ἀναγνωρίσουν τί λέξις εἶναι αὐτή. Οἱ μαθηταὶ ἀνεκάλυψαν ὅτι εἶναι συμφωνόληκτον-χειλεοφωνόληκτον οὐσιαστικὸν καὶ τὸ ἐδήκασολόγησαν ἐπαρκῶς.
2/ Ὁ διδάσκαλος ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ πίνακος τὴν ἐπιγραφήν. Χειλεοφωνόληκτα καὶ ἐκάλεσε [illegible] μίαν μαθήτριαν ἥτις ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ πίνακος τὸ οὐσιαστικὸν - ὁ κώνωφ.
3/ Ἡ ἰδία μαθήτρια διετύπωσε τὰς ἐπερχομένας μεταβολάς, κατὰ τὴν κλίσιν, ὅταν, μετὰ τὸν χαρακτῆρα, -π -, ἀκολουθῇ -σ-. Τοῦτο ἀνήγαγε εἰς κανόνα ὁ διδάσκαλος.
4/ Κατὰ τὸ ν ἴδιον τρόπον ἐκλίθη καὶ ἐξητάσθη προφορικῶς τὸ οὐσιαστικὸν - ὁ ὄραφ -
7/ Ἤνοιξαν οἱ μαθηταὶ τὸ βιβλίον των καὶ εἰς τὸ ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας εὑρῆκαν ὅμοια οὐσιαστικά.
6/ Μία μαθήτρια, κληθεῖσα, συνεκέντρωσε καὶ ἐπανέλαβεν τὰ λεχθέντα.
7/ Ἔγραφεν ὁ διδάσκαλος τὸν κανόνα διὰ τὰ χειλεοφωνόληκτα οὐσιαστικά, τὸν ὁποῖον ἀντέγραφαν οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ τετράδιόν των.

Ἐξητάσαμεν τοὺς μαθητὰς καὶ τῶν τριῶν τάξεων εἰς ὅλα τὰ μαθήματα, πλὴν γεωμετρίας καὶ Φ.Πειραματικῆς καὶ ἠλέγξαμεν τὰς γραπτὰς ἐργασίας αὐτῶν.
Ἐκ τούτου διεπιστώσαμεν τὰ ἀκόλουθα:
1/ Ὅτι οἱ μαθηταὶ τῆς Β΄τάξεως παρουσιάζονται πολὺ καλοὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἀριθμητικὴν καὶ καλοὶ εἰς τὰ ἄλλα μαθήματα καὶ τὰς γραπτὰς ἐργασίας των.
2/ Ὅτι οἱ μαθηταὶ τῶν Ε΄ΣΤ΄τάξεων εἰς τὴν Ἱστορίαν, τὴν γεωγραφίαν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραμματικὴν καὶ τὸν τρόπον γραφῆς παρουσιάζονται καλοὶ μᾶλλον. Εἰς τὰ θρησκευτικὰ ἀγνοοῦν βασικὰ στοιχεῖα τῆς διδαχθείσης ὕλης.
3/ Ὅτι εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ὑπηγορεύσαμεν ἓν πρόβλημα εἰς ἑκατέραν τῶν τάξεων καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν κατώρθωσε νὰ λύσῃ τοῦτο ἐπιτυχῶς.
Ἐπίσης εἰς τὸ μάθημα τῆς ἰχνογραφίας δὲν παρουσιάζουν ἐργασίαν.

Ἐδώσαμεν ὁδηγίας:
1/ Ἐδώσαμεν ἓν σχέδιον πορείας ἐργασίας εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀναγνώσεως διὰ τὰς Ε΄ΣΤ΄τάξεις.
2/ Ὅπως τὴν ὀρθογραφίαν γράφουν ὅλοι οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ τετράδιόν του ἕκαστος.
3/ Ὅπως χρησιμοποιῇ τὴν νοερὰν ἀνάγνωσιν.
4/ Ὅπως ἐπεξεργάζεται γλωσσολογικῶς τὰς ἀγνώστους λέξεις
5/ Ὅπως ζητῇ σύντομον περίληψιν τοῦ νοήματος τοῦ κειμένου.
6/ Ὅπως ἐνεργῇ, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἔλεγχον τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας του, ἵνα ῥυθμίζῃ ἀναλόγως περαιτέρω στάσιν του.

Γενικῶς ὁ διδάσκαλος οὗτος παρουσιάζεται μὲ ἐπιφανειακὴν καὶ ἐπιπολαίαν γενικὴν καὶ εἰδικὴν συγκρότησιν. Λέγει ὅτι μελετᾷ, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ μελέτη του εἶναι καὶ αὐτὴ ἐπιπολαία. Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν προσπαθεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν ψυχραιμίαν του, ἀλλὰ μᾶλλον δὲν τὸ κατορθώνει. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν του βιάζεται καὶ δὲν θερμαίνει τὴν ψυχὴν τῶν μαθητῶν του. Διοικεῖ τοὺς μαθητάς του οὐχὶ ὀρθῶς. Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας μᾶλλον.
Εἰς τὰς σχέσεις του καὶ ἐκδηλώσεις του παρουσιάζεται ἀξιοπρεπής, καίτοι δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀδιάβλητος εἰς τὰς σχέσεις του. Διὰ τὸ ζητήματα τοῦ σχολείου φαίνεται πρόθυμος διὰ προσφορὰν ἐργασίας.

Ι. Ἀμοιβαὶ ποιναὶ — Δὲν ἔτυχεν ἀμοιβῆς τινος οὔτε ποινή τις τῷ ἐπεβλήθη.

Χαρακτηριστικὰ Γνωρίσματα: — Εἶναι ὑγιής, διαθέτων καλὴν δι' ἐργασίαν σωματικὴν ἀντοχὴν καὶ καλὰ παιδαγωγικὰ καὶ ψυχικὰ προσόντα.

Συμπέρασμα:

Γενικὴ μόρφωσις	• Ἐπαρκὴς
Διδακτικὴ ἱκανότης	• Λίαν ἐπαρκὴς
Διοικητικὴ δεξιότης	• Δεξιός
Εὐσυνειδησία	• Εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	• Ἀξιοπρεπὴς
Δρᾶσις	• Ἐργατικός

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 29-3-1960
Ὁ Ἐπιθεωρητὴς

Δούκας

(Θ. Δούκας)

41. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικόν Έτος 1960 – 1961, Έκθεσις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδακτικού Προσωπικού, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 94

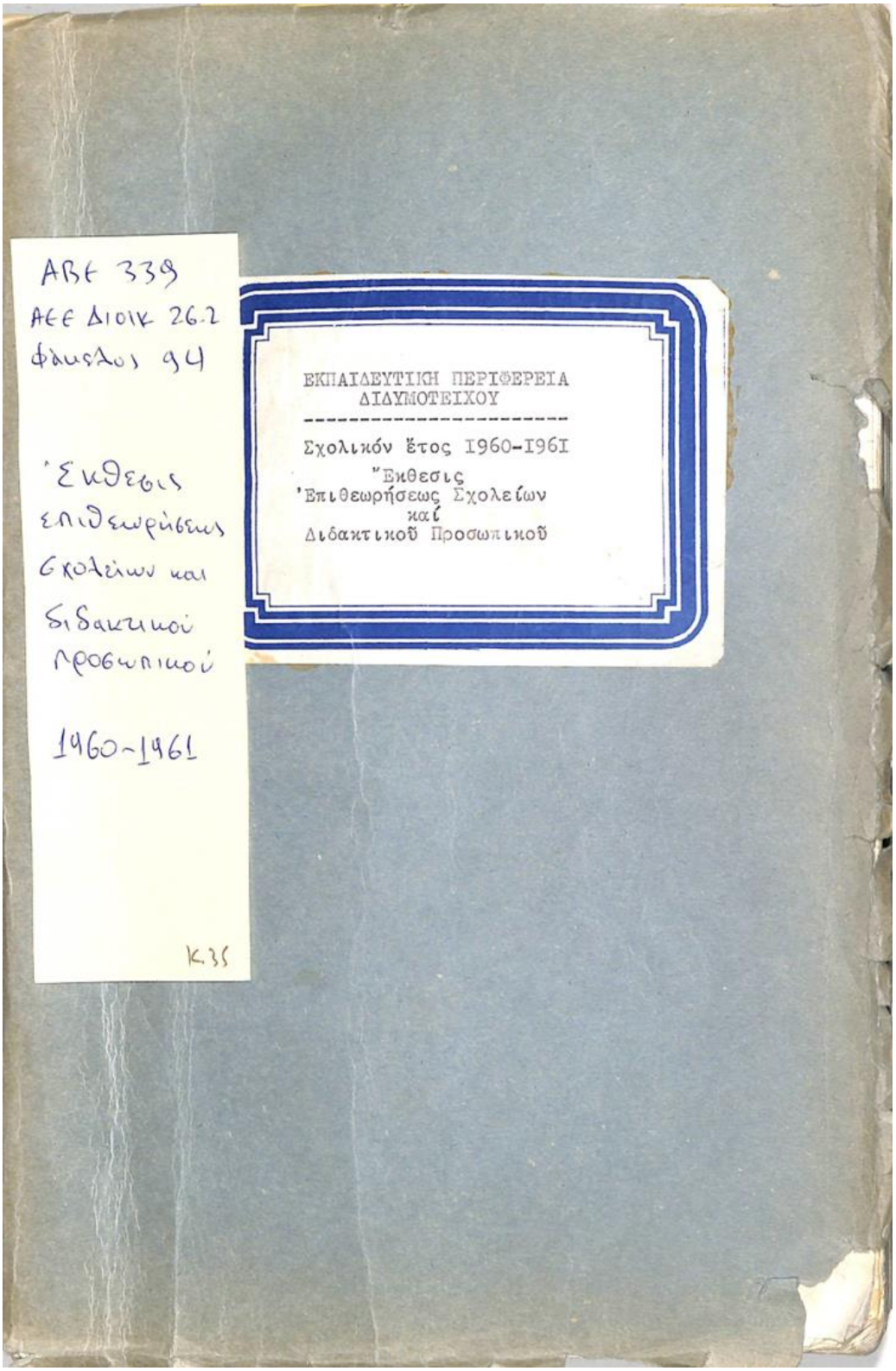

42. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 6 Ιουνίου 1961. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 94

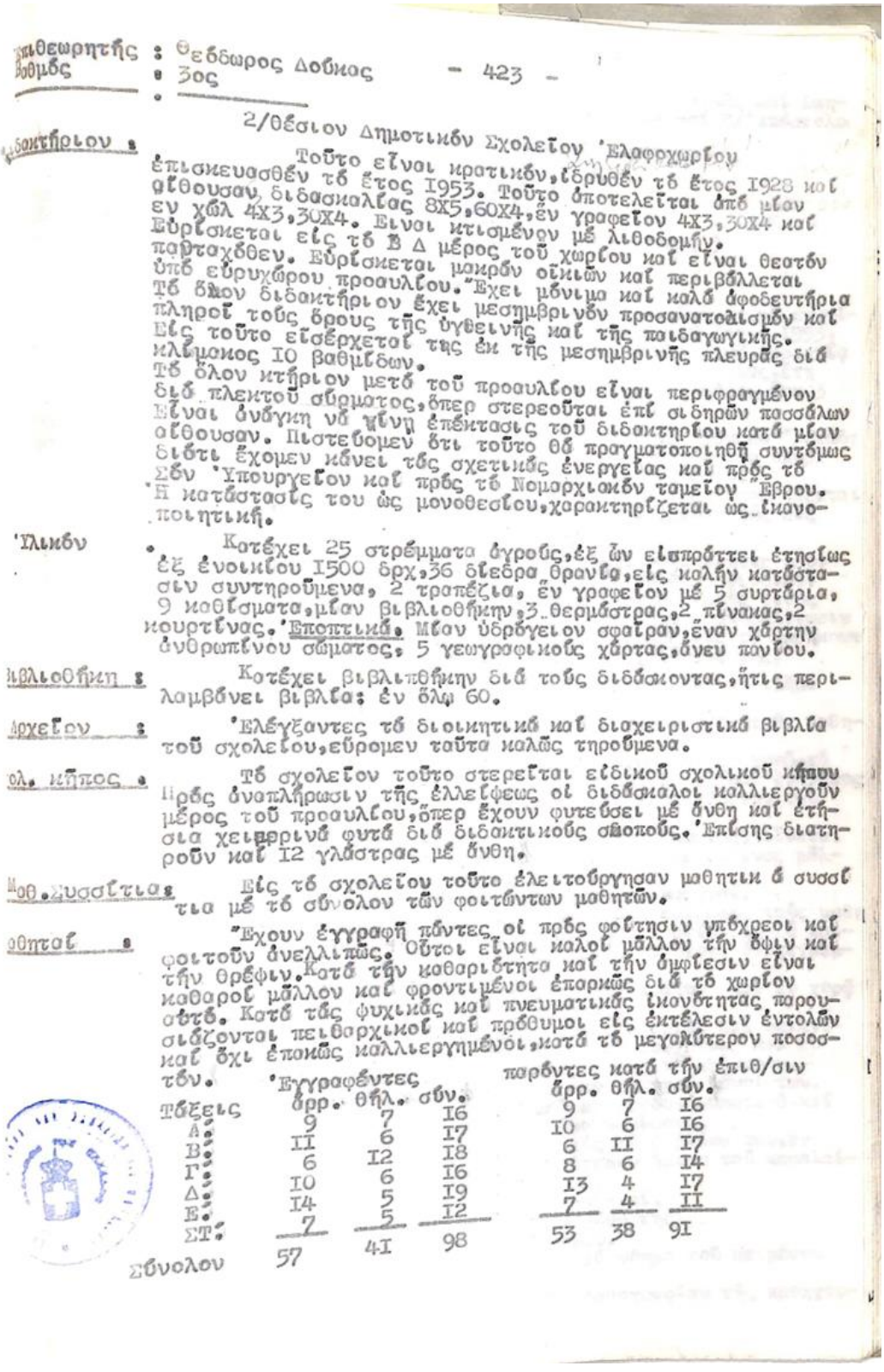

Επιθεωρητής : Θεόδωρος Δούκας - 423 -
Βαθμός : 3ος

Διδακτήριον : 2/θέσιον Δημοτικόν Σχολείον Ελαφοχωρίου

Τοῦτο εἶναι κρατικόν, ἱδρυθέν τό ἔτος 1928 καί ἐπισκευασθέν τό ἔτος 1953. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπό μίαν αἴθουσαν διδασκαλίας 8Χ5,60Χ4, ἐν γραφεῖον 4Χ3,30Χ4 καί ἐν χῶλ 4Χ3,30Χ4. Εἶναι κτισμένον μέ λιθοδομήν. Εὑρίσκεται εἰς τό Β Δ μέρος τοῦ χωρίου καί εἶναι θεατόν ἀπό εὐρυχώρου προαυλίου. Ἔχει μόνιμα καί καλά ἀφοδευτήρια πληροῖ τούς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καί τῆς παιδαγωγικῆς. Εἰς τοῦτο εἰσέρχεται τις ἐκ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς διά κλίμακος 10 βαθμίδων. Τό ὅλον κτήριον μετά τοῦ προαυλίου εἶναι περιφραγμένον διά πλεκτοῦ σύρματος, ὅπερ στερεοῦται ἐπί σιδηρῶν πασσάλων Εἶναι ἀνάγκη νά γίνῃ ἐπέκτασις τοῦ διδακτηρίου κατά μίαν αἴθουσαν. Πιστεύομεν ὅτι τοῦτο θά πραγματοποιηθῇ συντόμως διότι ἔχομεν κάνει τάς σχετικάς ἐνεργείας καί πρός τό Σόν Ὑπουργεῖον καί πρός τό Νομαρχιακόν ταμεῖον Ἔβρου. Ἡ κατάστασις του ὡς μονοθεσίου, χαρακτηρίζεται ὡς ἱκανοποιητική.

Ὑλικόν : Κατέχει 25 στρέμματα ἀγροῦς, ἐξ ὧν εἰσπράττει ἐτησίως ἐξ ἐνοικίου 1500 δρχ, 36 δίεδρα ὄρανζα, εἰς καλήν κατάστασιν συντηρούμενα, 2 τραπέζια, ἓν γραφεῖον μέ 5 συρτάρια, 9 καθίσματα, μίαν βιβλιοθήκην, 3 θερμάστρας, 2 πίνακας, 2 κουρτίνας. Ἐποπτικά. Μίαν ὑδρόγειον σφαῖραν, ἕναν χάρτην ἀνθρωπίνου σώματος, 5 γεωγραφικούς χάρτας, ἄνευ πανίου.

Βιβλιοθήκη : Κατέχει βιβλιοθήκην διά τούς διδάσκοντας, ἥτις περιλαμβάνει βιβλία: ἐν ὅλῳ 60.

Ἀρχεῖον : Ἐλέγξαντες τά διοικητικά καί διαχειριστικά βιβλία τοῦ σχολείου, εὕρομεν ταῦτα καλῶς τηρούμενα.

Ὀλ. κῆπος : Τό σχολεῖον τοῦτο στερεῖται εἰδικοῦ σχολικοῦ κήπου πρός ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως οἱ διδάσκαλοι καλλιεργοῦν μέρος τοῦ προαυλίου, ὅπερ ἔχουν φυτεύσει μέ ἄνθη καί ἐτήσια χειμερινά φυτά διά διδακτικούς σκοπούς. Ἐπίσης διατηροῦν καί 12 γλάστρας μέ ἄνθη.

Μαθ. Συσσίτια : Εἰς τό σχολεῖον τοῦτο ἐλειτούργησαν μαθητικά συσσίτια μέ τό σύνολον τῶν φοιτώντων μαθητῶν.

Μαθηταί : Ἔχουν ἐγγραφῆ πάντες οἱ πρός φοίτησιν ὑπόχρεοι καί φοιτοῦν ἀνελλιπῶς. Οὗτοι εἶναι καλοί μᾶλλον τήν ὄψιν καί τήν θρέψιν. Κατά τήν καθαριότητα καί τήν ἀμφίεσιν εἶναι καθαροί μᾶλλον καί φροντισμένοι ἐπαρκῶς διά τό χωρίον οὗτό. Κατά τάς ψυχικάς καί πνευματικάς ἱκανότητας παρουσιάζονται πειθαρχικοί καί πρόθυμοι εἰς ἐκτέλεσιν ἐντολῶν καί ὄχι ἐπακῶς καλλιεργημένοι, κατά τό μεγαλύτερον ποσόν.

Τάξεις	Ἐγγραφέντες ἀρρ.	θήλ.	σύν.	παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν ἀρρ.	θήλ.	σύν.
Α:	9	7	16	9	7	16
Β:	11	6	17	10	6	16
Γ:	6	12	18	6	11	17
Δ:	10	6	16	8	6	14
Ε:	14	5	19	13	4	17
ΣΤ:	7	5	12	7	4	11
Σύνολον	57	41	98	53	38	91

Διδάσκαλοι:

Εἰς τό σχολεῖον τοῦτο ἀνήκουσιν ὀργανικῶς καί ὑπηρετοῦσιν οἱ διδάσκαλοι: I/ α καί 2/

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 6-6-1961
Ἐπιθεωρητής

Ἐπιθεωρητής : Θεόδωρος Δούκας
Βαθμός : 3ος

(Θ. Δούκας)

I/

Ἐκ Σουφλίου - Ἕβρου, ἐτῶν 28, ἄγαμος, μέ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξ/πόλεως τοῦ ἔτους 1953, μέ βαθμόν πτυχίου 7,15, βαθμόν ἐν τῇ υπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ 7ον καί συνολικόν μέχρι 31-12-61 χρόνον ὑπηρεσίας, ἔτη 7 μῆνας 9 ἡμέρας 15, ἐν δέ τῇ εν ᾗ ὑπηρετεῖ θέσει, ἔτη 3 μῆνας 6 ἡμέρας 7.

Θεμελιώδη καθήκοντα : Ἔχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τά Ἐθνικά Ἰδεώδη καί ὑπακοήν εἰς τούς Νόμους καί τάς διαταγάς τῆς ὑπηρεσίας καί δεικνύει ἱκανήν δι' ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τόν δημόσιον καί τόν ἰδιωτικόν βίον της παρουσιάζεται κοσμία τήν περιβολήν καί ἐμφάνισιν καί ἀξιοπρεπής εἰς τάς ἐκδηλώσεις καί ἀναστροφάς της.

Ἰδικά καθήκοντα : Ἐδήλωσεν, ὅτι ἔχει ἀτομικήν βιβλιοθήκην, ἥτις περιλαμβάνει 50 βιβλία. ὅτι δέν λαμβάνει οὐδέν περιοδικόν καί ὅτι δέν ἐπιδίδεται εἰς μελέτην συγγράμματός τινος Αὕτη φαίνεται ὅτι ἀνησυχίας διά περαιτέρω αὐτοβελτίωσιν διά μελέτης. Πάντως ἀνατποκρίνεται ἐπαρκῶς εἰς τά καθήκοντα τά της καί τάς πρός τήν κοινωνίαν ὑποχρεώσεις της.

Διευθύνει τό σχολεῖον καί ἐργάζεται εἰς τό τμῆμα τῶν Α΄Β΄ καί Γ΄τάξεων.

Τήν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν ἀνάγνωσιν εἰς τούς μαθητάς τῆς Α΄τάξεως ὡς ἀκολουθως:

1/ Ἀνέθεσεν εἰς τούς μαθητάς καί ἀνέγνωσαν, ἐν χορῷ, τό κείμενον τῆς διδαχθείσης τήν προηγουμένην ἡμέραν ἐνότητος
2/ Μέ ἐρωταποκρίσεις προσδιωρίσθη τό περιεχόμενον τοῦ κειμένου αὐτοῦ.
3/ Ἀνέγνωσαν ὅλοι οἱ μαθηταί, ἀπ' ὀλίγον ἕκαστος. Φαίνεται ὅτι γνωρίζουν νά ἀναγιγνώσκουν, ἐκτός τριῶν, οἵτινες μᾶλλον δέν γνωρίζουν νά ἀναγιγνώσκουν.
4/ Ἀνέγνωσαν πάλιν τό ἴδιον, ἐν χορῷ, οἱ μαθηταί.
5/ Διά νά προχωρήσῃ εἰς νέαν ἐνότητα, προσιέθεσε τούς μαθητάς διά τό παραμύθι, τό ὁποῖον διηγήθη ἡ θεία εἰς τά παιδιά καί ἀκολούθως ἔδειξε τό κείμενον τούτου, ἀναγεγραμμένον ἐπί τοῦ πίνακος.
6/ Ἀνέγνωσε τοῦτο ἡ διδ/σσα μόνη της πρῶτον καί ἐν χορῷ ὕστρερον, συγχρόνως μέ τούς μαθητάς.
7/ Ἐσηκώθησαν πρό τοῦ πίνακος τρεῖς μαθηταί καί δεικνύοντες ἐπί τοῦ κειμένου, ἀνεγίγνωσκον συγχρόνως καί ἐν χορῷ μέ ὅλους τούς μαθητάς, τρεῖς φοράς τό κείμενον.
8/ Ἀνέγνωσαν τό ἴδιον κείμενον δύο μαθηταί μόνοι των. Ἡ διδ/σσα ἔδειξε λέξεις ἐπί τοῦ κειμένου, ἀνακατωτά, καί ἐκάλεσε τούς μαθητάς καί τάς ἀναγνωρίσουν.
9/ Ἀνέγνωσαν τό ἴδιον κείμενον εἰς τό βιβλίον των, ἐν χορῷ, ὅλοι οἱ μαθηταί ἤτοι τό δεύτερον ἥμισυ τοῦ κεφαλαίου: Ἕνα παραμύθι τῆς σελίδος 186.
10/ Ἀνέγνωσαν τό ἴδιον μερικοί μαθηταί.
11/ Ἀνέγνωσε τό ἴδιον ἡ διδ/σσα μόνη της.
12/ Ἀνέθεσε γραφήν καί ὀρθογραφίαν.
13/ Μέ ἐρωταποκρίσεις διετυπώθη τό νόημα τοῦ κειμένου αὐτοῦ.
14/ Ἔγραφαν ὅλοι οἱ μαθηταί τήν ὀρθογραφίαν τῆς προηγουμένης ἐνότητος.

κήν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Γ΄τάξεως.
Πρὸς τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
Ἐπίσης τὴν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν ἀριθμητικὴν

I/΄Εσήμωσεν εἰς τὸ πίνακα τρεῖς μαθητάς,οἵτινες ἔλυσαν ἐπιτυχῶς ἓν πρόβλημα σύνθετον,τὸ ὁποῖον εἶχον ὡς κατ' οἶκον ἐργασίαν. Πρὸς τὴν λύσιναὐτῶν συνέκριναν οἱ μαθηταὶ τὴν ἰδικήν των λύσιν καὶ ἡ διδ/σσα ἤλεγξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας ἑκάστου μαθητοῦ.
2/ Δύο ἀκόμη μαθηταὶ ἔλυσαν προβλήματα διαιρέσεως μετ' ἐπιτυχίας.Οἱ μαθηταὶ γνωρίζουν τὴν διάκρισιν μερισμοῦ καὶ μετρήσεως καὶ γνωρίζουν τὸν μηχανισμὸν τῆς διαιρέσεως
3/΄Η διδ/σσα μὲ συζήτησιν μὲ τοὺς μαθητὰς διῆθρωσεν ἓν πρόβλημα ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς τῶν μαθητῶν. Κατὰ τὴν συζήτησιν,κατεβλήθη προσπάθεια νὰ διέπῃ τὰς γνώμας λογικότης,ἐνῶ μετέχουν εἰς αὐτὴν ὅλοι οἱ μαθηταὶ καὶ νὰ ἐυρίσκουν οὗτοι τὴν μερικὴν πρᾶξιν,ἥτις θὰ γίνεται διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς λύσεως τοῦ προβλήματος,δικαιολογοῦντες τὴν γνώμην των. Τὸ πρόβλημα τοῦτο ἔγραφεν ἡ διδ/σσα ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ οἱ μαθηταὶ τὸ ἀντέγραφαν εἰς τὸ τετράδιόν των,διὰ νὰ τὸ λύσουν,ὡς κατ'οἶκον ἐργασίαν.
Ἐκ τῆς ὕλης ἐργασίας εἰς τὴν ἀριθμητικὴν διαπιστοῦται, ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ μαθηταὶ οὗτοι ἔχουν ἀφομοιώσει τὴν ὕλην καὶ ἔχουν καλλιεργηθῇ ἐπαρκῶς μᾶλλον.

΄Εξητάσαμεν τοὺς μαθητὰς εἰς ὅλα τὰ μαθήματα καὶ ἠλέγξαμεν τὰς γραπτὰς ἐργασίας αὐτῶν.
Ἐκ τούτου διεπιστώσαμεν τὰ ἑξῆς:
I/"Οτι ὑπηγορεύσαμεν καὶ ἔγραφαν οἱ μαθηταὶ τῆς Α΄τάξεως τὴν πρότασιν: Ὁ σκύλλος καὶ ὁ κύκνορας ἐπῆγαν ταξίδι.
Ἐκ τῶν 16 παρόντων μαθητῶν οἱ 12 ἔγραφαν ὀρθῶς μᾶλλον τὴν πρότασιν , οἱ δὲ ὑπόλοιποι 4 δὲν κατώρθωσαν νὰ γράφουν τίποτε.
2/"Οτι εἰς τὴν ἀνάγνωσιν οἱ μὲν μαθηταὶ τῆς Γ΄τάξεως δὲν ἀναγιγνώσκουν ἱκανοποιητικῶς,ἐκ δὲ τῶν τοιούτων τῆς Β΄ τάξεως πέντε μαθηταὶ δυσκολεύονται εἰς ἀναγνωστικὴν εὐχέρειαν. Ἐκ τούτων δύο ἔχουν νοητικὴν ὑστέρησιν μᾶλλον. τὸ σύνολον δὲ τούτων δὲν χρησιμοποιοῦν ὀρθῶς τὰ σημεῖα τῆς στίξεως.
3/"Οτι εἰς τὴν Γραμματικὴν οἱ μαθηταὶ τῆς Β΄ τάξεως δὲν κατέχουν τὰ διδαχθέντα. χέρι διατί πάῤῥει ὄξειαν· δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸ αἰτιολογήσουν.Οὔτε τὰ φωνήεντα καὶ τὴν διαίρεσιν αὐτῶν ἐγνώριζον.
4/"Οτι εἰς τὴν ἀριθμητικὴν οἱ μὲν μαθηταὶ τῆς Α΄τάξεως ὑστεροῦν,ἐκτὸς τριῶν μαθητῶν,οἱ δὲ τοιοῦτοι τῆς Β΄τάξεως κατέχουν τὰ διδαχθέντα καὶ τῆς Γ΄τοιαύτης δὲν κατέχουν καλῶς τὴν προπαίδειαν.
5/"Οτι οἱ μαθηταὶ τῶν Α΄καὶ Β΄τάξεων δὲν χρησιμοποιοῦν μᾶλλον τὰς διδαχθείσας προσευχάς· οἱ δὲ τοιοῦτοι τῆς Γ΄ τάξεως δὲν ἀξιολογοῦν τὰ κατεχόμενα στοιχεῖα ἐκ τῶν θρησκευτικῶν.
6/"Οτι εἰς τὴν ἱστορίαν,τὴν γεωγραφίαν καὶ τὴν φ.ἱστορίαν οἱ μαθηταὶ τῆς Γ΄τάξεως κατέχουν μᾶλλον τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς διδαχθείσης ὕλης.
7/"Οτι ὁ τρόπος γραφῆς τῶν μαθητῶν τῆς Β΄τάξεως εἶναι καλὸς μᾶλλον,κατὰ τὸ πλεῖστον,τῶν δ'ἑτέρων δύο τάξεων μᾶλις ἀνεκτός.

΄Εδώσαμεν ὁδηγίας:
I/"Οπως μὴ ἐπαναλομβάνῃ πολλὰς φορὰς τὴν ἐν χορῷ ἀνάγνωσιν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Α΄τάξεως.
2/"Οπως διὰ τὴν γραμματικὴν τῆς Γ΄τάξεως καταβάλῃ ἠὐξημένην προσπάθειαν.

Γενικῶς ἡ διδασκάλισσα αὐτὴ παρουσιάζεται κατέχουσα ἐπαρκῆ διὰ τὸ ἔργον της γενικὴν καὶ εἰδικὴν συγκρότησιν

ἀλλά δέν ἐπιδεικνύει διαφέρον διά μελέτην.
Κατά τήν ἐπιθεώρησιν διατηρεῖ τό θάρρος της καί ἐργάζεται μετ' ἠρεμίας. Εἰς τήν διδασκαλίαν της ~~[illegible]~~ δέν κατωρθώνει νά θερμαίνῃ τήν ψυχήν τῶν μαθητῶν καί νά παρωθῇ πρός αὐτενεργόν δρᾶσιν τούς μαθητάς.
Διοικεῖ καλῶς τό σχολεῖον καί τούς μαθητάς τοῦ τμήματός της. Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας καί εἶναι ἀξιοπρεπής εἰς τάς σχέσεις της καί ἐκδηλώσεις της.
Τά ζητήματα τοῦ σχολείου τά ἀντιμετωπίζει μετά θάρρους καί ἀποφασιστικότητος, χωρίς νά ἐπιφυλάσσεται διά προσφοράν ἐργασίας. Κατά τό παρελθόν θέρος εἰργάσθη εὐδοκίμως εἰς τά Μαθητικάς Ἐξοχάς ὡς Οἰκονόμος.

I. Ἀμοιβαί ποιναί : Δέν ἔτυχεν ἀμοιβῆς τινος, οὔτε ποινή τις τῇ ἐπεβλήθη.

Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα : Εἶναι ὑγιής, διαθέτουσα καλήν δι' ἐργασίαν σωματικήν ἀντοχήν, καλήν διανόησιν καί καλόν ἐπιβάλλον καί σοβαρότητα.

Συμπέρασμα :

Γενική μόρφωσις	. Ἐπαρκής
Διδακτική ἱκανότης	. Ἐπαρκής
Διοικητική δεξιότης	. Λίαν δεξιά
Εὐσυνειδησία	. Λίαν εὐσυνείδητος
Συμπεριφορά	. Ἀξιοπρεπής
Δρᾶσις	. Δραστηρία

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 6-6-1961
Ἐπιθεωρητής

Ἐπιθεωρητής : Θεόδωρος Δούκας (Θ. Δούκας)
Βαθμός : 3ος

2/

Ἐκ Σαρακίνης - Λαγκαδά - Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 27, ἄγαμος, μέ πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης, ~~[illegible]~~ τοῦ ἔτους 1955, μέ βαθμόν πρτυχίου 8,03, βαθμόν ἐν τῇ υπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ 8ον καί συνολικόν μέχρι 31-12-61 χρόνον ὑπηρεσίας, ἔτη 2 μῆνας 11 ἡμέρας 10, ἅπασαν διανυθεῖσαν ἐν τῇ ἐν ᾗ ὑπηρετεῖ θέσει.

Θεμελιώδη καθήκοντα : Ἔχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τά Ἐθνικά Ἰδέώδη καί ὑπακοήν εἰς τούς Νόμους καί τάς διαταγάς τῆς ὑπηρεσίας καί δεικνύει καλήν δι' ἐργασίαν διάθεσιν.
Εἰς τόν δημόσιον καί τόν ἰδιωτικόν βίον του παρουσιάζεται καλός μᾶλλον καί δέν ἔδωσεν ἀφορμήν διά παρέμβασιν τῆς ὑπηρεσίας ἐναντίον του.

Εἰδικά καθήκοντα : Ἐδήλωσεν, ὅτι ἔχει ἀτομικήν βιβλιοθήκην, ἥτις περιλαμβάνει 8 βιβλία. ὅτι δέν λαμβάνει οὐδέν περιοδικόν καί ὅτι ~~[illegible]~~ μελετᾷ διά τήν ἄνλλησιν τῆς διδακτέας ὕλης.
Τηρεῖ βιβλίον προπαρασκευῆς διά τήν καθ' ἡμέραν διδασκαλίαν του. Οὗτος φαίνεται ὅτι σταθμίζει τήν εὐθύνην του διά τό ἔργον του καί ἀνησυχεῖ διάμελέτην πρόν κατοχήν τῆς διδασκομένης ὕλης, Πάντως ἡ μελέτη του στερεῖται βάθους.

Διδάσκει εἰς τό τμῆμα τῶν Δ' Ε' καί ΣΤ' τάξεων.
Τόν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα ἀνάγνωσιν εἰς τούς μαθητάς τῶν Ε' καί ΣΤ' τάξεων ὡς ἀκολούθως.
1/ Ἀνέγνωσαν μερικοί μαθηταί τό κείμενον τοῦ κεφαλαίου: Ἡ Τζαβέλαινα σελίς 59-60.
2/ Ἀνέγνωσαν τό ἴδιον κείμενον οἱ μαθηταί νοερῶς.
3/ Εἷς μαθητής διηγήθη τή ἔννοιαν τοῦ κειμένου.

4/ Μέ διαλογικήν συζήτησιν, εἰς τήν ὁποίαν τήν πρωτοβουλίαν εἶχεν ὁ διδ/λος, ἐπεχειρήθη ἡ ἐπεξεργασία τοῦ κειμένου.
5/ Μία μαθήτρια ἀνέγνωσε τήν ἐργασίαν της διά τήν Τζαβέλαιους. Ἦτο ἀντιγραφή ἀπό βιβλίον.
6/ Ἐγένετο μία σχετική ἀναπαράστασις τοῦ περιεχομένου.
7/ Ἀνέγνωσε τό ἴδιον εἰς μαθητής πρός ὀποχαιρετισμόν τοῦ κεφαλαίου.
8/ Διά νά παραδώσῃ νέαν ἑνότητα, ὑπενθύμισεν εἰς τούς μαθητάς, ὅτι εἶχεν ἀναθέσει εἰς αὐτούς νά προετοιμασθῶσι διά τήν Ἐθνικόν Ὕμνον καί ἀνακοίνωσεν εἰς αὐτούς μερικάς πληροφορίας διά τόν Δ. Σολωμόν.
9/ Ἀπήγγειλεν ὁ ἴδιος τό ποίημα ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ, ἐνῷ οἱ μαθηταί παρακολουθοῦν εἰς τό βιβλίον των.
IO/ Ἀπήγγειλαν τό ἴδιον μαθηταί τινες. Ἡ ὀπαγγελία των εἶναι μονότονος καί στερεῖται αἰσθητικῆς τέχνης, ὡς καί ἡ τοῦ διδ/λου τοιαύτη.
II/ Ἀνέθεσε γραφήν καί ὀρθογραφίαν καί ἀνέθεσε νά ἐργασθοῦν κατ' οἶκον ἐπ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί.
I2/ Ἔγραφαν ὅλοι οἱ μαθηταί τήν ὀρθογραφίαν τῆς προηγουμένης ἑνότητος, καθ' ὑπαγόρευσιν.

Ἐπίσης τόν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα γραμματικήν εἰς τούς μαθητάς τῆς Δ΄ τάξεως.
Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
I/ Ἔγραφεν ἐπί τοῦ πίνακος μερικάς ἐρωτηματικάς προτάσεις μέ τάς ἀντωνυμίας τί - πόσο - ποιός καί ἐκάλεσε τούς μαθητάς καί ἀνέγνωσαν ταύτας καί διέκριναν τάς ἀντωνυμίας μέ τάς ὁποίας ἐρωτῶμεν. Τάς ἀντωνυμίας ταύτας ὠνόμασαν ἐρωτηματικάς.
2/ Οἱ μαθηταί ἔκαναν προτάσεις ἐρωτήσεων μέ τάς ἀντωνυμίας αὐτάς.
3/ Διετυπώθη ὁ κανών τῶν ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν ὑπό τῶν μαθητῶν.
4/ Οἱ μαθηταί ἔκλιναν προφορικῶς τήν ἀντωνυμίαν πόσος - πόση - πόσον.
5/ Ἔγραφεν ὁ διδ/λος ἐπί τοῦ πίνακος τήν ἐπιγραφήν καί τόν κανόνα τοῦ θέματος. Ταῦτα ἀντέγραφαν οἱ μαθηταί εἰς τό τετράδιόν των καί ἐκλήθησαν νά σχηματίσουν, μέ τάς ὡς ἄνω ἀντωνυμίας προτάσεις, κατ' οἶκον.

Ἐπίσης τόν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα γεωμετρίαν εἰς τούς μαθητάς τῆς Ε΄ τάξεως, τό θέμα: Ἀνάπτυγμα ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου.
Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:
I/ Ἔπῆρεν ἕν ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον τοῦ ὁποίου ὑπεκβλήσε τάς αἰχμάς καί τό ἀνάπτυγμα ἐκάρφωσεν ἐπί τοῦ πίνακος.
2/ Ἐκάλεσε τούς μαθητάς καί παρετήρησαν τοῦτο καί τό συνέκριναν πρός ὅμοιον παραλληλεπίπεδον, ἐν συναρτήσει.
3/ Διέκριναν οἱ μαθηταί τάς ὁμοίας ἕδρας καί συνειδητοποίησαν πῶς θά ἐνεργοῦν διά νά εὑρίσκουν τό ἐμβαδόν ὁλοκλήρου τῆς ἐπιφανείας ὀρθογωνίου παραλληλεποπέδου.
4/ Ἐδόθη ἄσκησις, τήν ὁποίαν ἐπεχείρησαν νά λύσουν ὅλοι οἱ μαθηταί. Εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν ἔλυσε ταύτην ἐπί τοῦ πίνακος. Ἐπειδή ὅμως ἐδυσκολεύετο νά προχωρήσῃ τόν ἐκτύπησεν ἐνώπιόν μας.
5/ Ἐπειδή οἱ μαθηταί δέν γνωρίζουν τά περασμένα καί, συνεπῶς ἀδυνατοῦν νά παρακολουθοῦν τά ἑκάστοτε διδασκόμενα.

Ἐξητάσαμεν τούς μαθητάς εἰς ὅλα σχεδόν τά μαθήματα καί ἠλέγξαμεν τάς γραπτάς ἐργασίας αὐτῶν.
Ἐκ τούτου διεπιστώσαμεν τά ἀκόλουθα:
I/ Ὅτι εἰς τήν ἀνάγνωσιν οἱ μαθηταί τῆς Δ΄ τάξεως ἀναγιγνώσκουν καλῶς, πλήν ἑνός, ὅστις ὑστερεῖ. Εἰς τήν γραμματικήν

ἔχουν διδαχθῆ οὗτοι μόνον τὴν ὕλην τῆς δημοτικῆς γλώσσης.
2/"Οτι εἰς τὴν ἀριθμητικὴν οἱ μὲν μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως κατέχουν τὰ διδαχθέντα, ἐκ δὲ τῶν Ε' καὶ ΣΤ' τάξεων τοιοῦτοι οἱ πλεῖστοι ὑστεροῦν.
3/ "Οτι εἰς τὸ θρησκευτικὸν καὶ τὴν ἱστορίαν οἱ μαθηταὶ καὶ τῶν τριῶν τάξεων κατέχουν μᾶλλον, οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν, τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς διδαχθείσης ὕλης.
4/"Οτι εἰς τὴν γεωγραφίαν καὶ τὴν Φ.ἱστορίαν οἱ μαθηταὶ ὀλίγα μᾶλλον στοιχεῖα κατέχουν καὶ τοῦτα ὄχι τὸ σύνολον αὐτῶν.
5/"Οτι οἱ ἰχνογραφικαὶ ἐργασίαι τῶν μαθητῶν εἶναι καλαὶ μᾶλλον.
6/"Οτι ὁ τρόπος γραφῆς τῶν μαθητῶν καὶ ἡ συντήρησις τῶν τετραδίων δὲν ἔχουν τύχει ἐπαρκοῦς προσοχῆς τοῦ διδ/λου καὶ εὑρίσκονται εἰς ὑποδεεστέραν μᾶλλον κατάστασιν.

Ἐδώσαμεν ὁδηγίας:
I/"Οπως ἡ ὀρθογραφία γίνεται, κατὰ προτίμησιν, ὑπὸ μνήμης, ἵνα καλλιεργῆται καὶ ἡ ὀπτικὴ ἀπεικόνισις τῶν λέξεων.
2/"Οπως μὴ κτυπᾷ τοὺς μαθητὰς καὶ μάλιστα ὅταν ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ δὲν εὑρίσκεται εἰς τοὺς μαθητάς.
3/"Οπως διδάσκῃ ἄνευ χασμάτων. Διότι εἰς τὴν γεωμετρίαν δὲν ἐφαρμόζει τὴν ὀρχὴν αὐτὴν αὐθάλως.

Γενικῶς ὁ διδάσκαλος οὗτος παρουσιάζεται μὲ ἐπιφανειακὴν καὶ ἐπιπολαίαν γενικὴν καὶ εἰδικὴν συγκρότησιν. Λέγει ὅτι μελετᾷ, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι καὶ ἡ μελέτη του εἶναι καὶ αὐτὴ ἐπιπολαία. Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν προσπαθεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν ψυχραιμίαν του, ἀλλὰ μᾶλλον δὲν τὸ κατορθώνει. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν του βιάζεται καὶ δὲν θερμαίνει τὴν φαντασίαν τῶν μαθητῶν. Διοικεῖ τοὺς μαθητάς του οὐχὶ ἀθορύβως. Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας μᾶλλον.
Εἰς τὰς σχέσεις του καὶ ἐκδηλώσεις του παρουσιάζεται ἀξιοπρεπής, [illegible]. Διὰ τὰ ζητήματα τοῦ σολείου φαίνεται πρόθυμος διὰ προσφορὰν ἐργασίας.

Ι.Ἀμοιβαὶ ποιναὶ: Δὲν ἔτυχεν ὁμοιβῆς τινος οὔτε ποινῆ τις τῷ ἐπεβλήθη.

Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα: Εἶναι ἰσχυρᾶς, διαθέτων καλὴν διάπλασιν σωματικὴν ἀντοχὴν καὶ καλὰ πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ προσόντα.

Συμπέρασμα:

Γενικὴ μόρφωσις	. Ἄριστος
Διδακτικὴ ἱκανότης	. Ἐπαρκὴς
Διοικητικὴ δεξιότης	. Δεξιός
Εὐσυνειδησία	. Εὐσυνείδητος
Συμπεριφορὰ	. Ἀξιοπρεπὴς
Δρᾶσις	. [illegible] ἐργατικός

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 6-6- 1961
Ὁ Ἐπιθεωρητὴς

(Θ. Δούκας)

43. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Σχολικόν Έτος 1962 – 1963, Έκθεσις Επιθεωρήσεως Σχολείων και Διδακτικού Προσωπικού, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 96

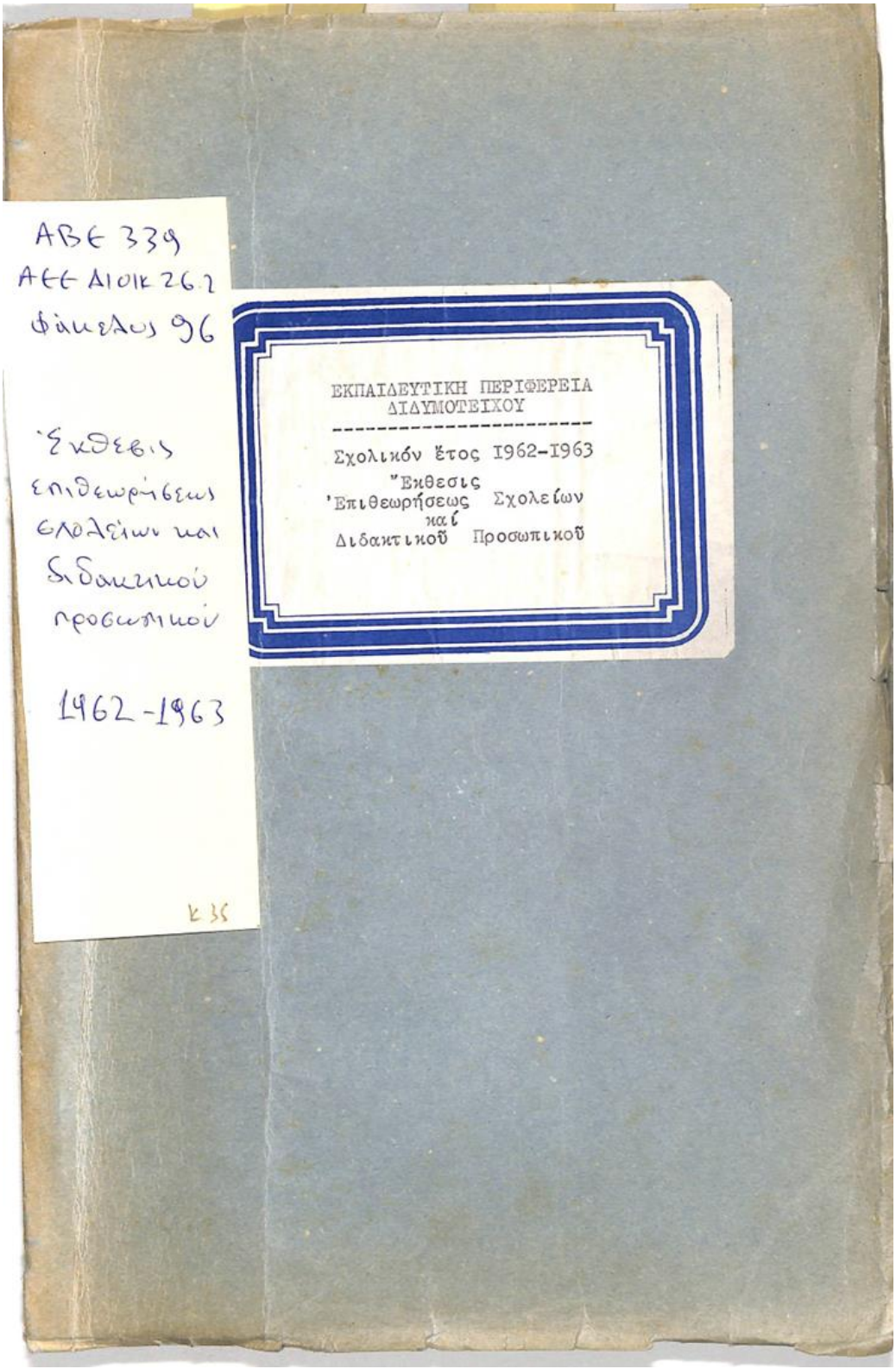

44. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 27 Φεβρουαρίου 1963. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 96

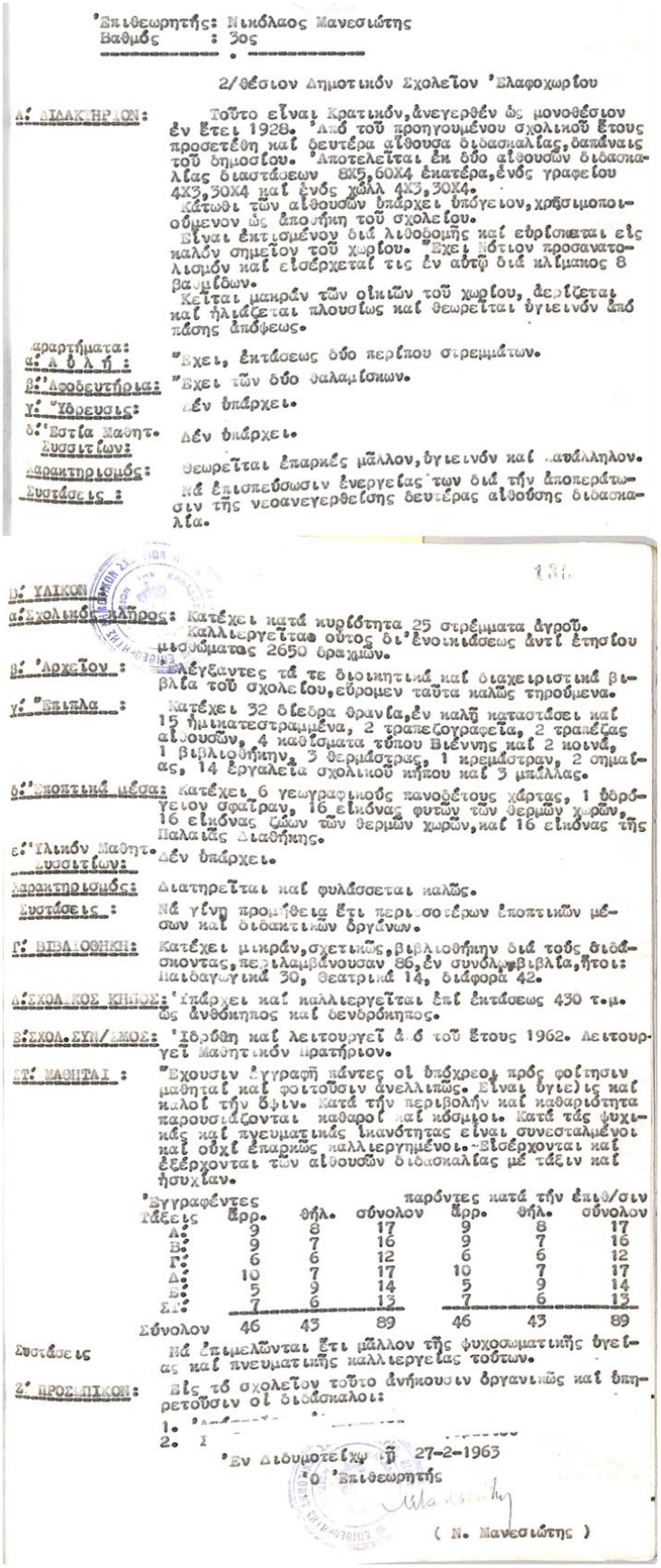

'Επιθεωρητής: Νικόλαος Μανεσιώτης
Βαθμός : 3ος

2/θέσιον Δημοτικόν Σχολεῖον 'Ελαφοχωρίου

Α' ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟΝ: Τοῦτο εἶναι Κρατικόν, ἀνεγερθέν ὡς μονοθέσιον ἐν ἔτει 1928. 'Από τοῦ προηγουμένου σχολικοῦ ἔτους προσετέθη καί δευτέρα αἴθουσα διδασκαλίας, δαπάναις τοῦ δημοσίου. 'Αποτελεῖται ἐκ δύο αἰθουσῶν διδασκαλίας διαστάσεων 8Χ5,60Χ4 ἑκατέρα, ἑνός γραφείου 4Χ3,30Χ4 καί ἑνός χώλλ 4Χ3,30Χ4.
Κάτωθι τῶν αἰθουσῶν ὑπάρχει ὑπόγειον, χρησιμοποιούμενον ὡς ἀποθήκη τοῦ σχολείου.
Εἶναι ἐκτισμένον διά λιθοδομῆς καί εὑρίσκεται εἰς καλόν σημεῖον τοῦ χωρίου. Ἔχει Νότιον προσανατολισμόν καί εἰσέρχεταί τις ἐν αὐτῷ διά κλίμακος 8 βαθμίδων.
Κεῖται μακράν τῶν οἰκιῶν τοῦ χωρίου, ἀερίζεται καί ἡλιάζεται πλουσίως καί θεωρεῖται ὑγιεινόν ἀπό πάσης ἀπόψεως.

Παραρτήματα:
α' Α ὐ λ ή : Ἔχει, ἐκτάσεως δύο περίπου στρεμμάτων.
β' 'Αφοδευτήρια: Ἔχει τῶν δύο θαλαμίσκων.
γ' Ὕδρευσις: Δέν ὑπάρχει.
δ' 'Εστία Μαθητ. Συσσιτίων: Δέν ὑπάρχει.
Χαρακτηρισμός: Θεωρεῖται ἐπαρκές μᾶλλον, ὑγιεινόν καί κατάλληλον.
Συστάσεις : Νά ἐπισπεύσωσιν ἐνεργείας των διά τήν ἀποπεράτωσιν τῆς νεοανεγερθείσης δευτέρας αἰθούσης διδασκαλία.

136

Β' ΥΛΙΚΟΝ
α' Σχολικός κλῆρος: Κατέχει κατά κυρίότητα 25 στρέμματα ἀγροῦ. Καλλιεργεῖται οὗτος δι'ἐνοικιάσεως ἀντί ἐτησίου μισθώματος 2650 δραχμῶν.
β' 'Αρχεῖον : Ἐλέγξαντες τά τε διοικητικά καί διαχειριστικά βιβλία τοῦ σχολείου, εὕρομεν ταῦτα καλῶς τηρούμενα.
γ' Ἔπιπλα : Κατέχει 32 δίεδρα θρανία, ἐν καλῇ καταστάσει καί 15 ἡμικατεστραμμένα, 2 τραπεζογραφεῖα, 2 τραπέζας αἰθουσῶν, 4 καθίσματα τύπου Βιέννης καί 2 κοινά, 1 βιβλιοθήκην, 3 θερμάστρας, 1 κρεμάστραν, 2 σημαίας, 14 ἐργαλεῖα σχολικοῦ κήπου καί 3 μπάλλας.
δ' 'Εποπτικά μέσα: Κατέχει 6 γεωγραφικούς πανοδέτους χάρτας, 1 ὑδρόγειον σφαῖραν, 16 εἰκόνας φυτῶν τῶν θερμῶν χωρῶν, 16 εἰκόνας ζώων τῶν θερμῶν χωρῶν, καί 16 εἰκόνας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.
ε' 'Υλικόν Μαθητ. Συσσιτίων: Δέν ὑπάρχει.
Χαρακτηρισμός: Διατηρεῖται καί φυλάσσεται καλῶς.
Συστάσεις : Νά γίνῃ προμήθεια ἔτι περισσοτέρων ἐποπτικῶν μέσων καί διδακτικῶν ὀργάνων.
Γ' ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Κατέχει μικράν, σχετικῶς, βιβλιοθήκην διά τούς διδάσκοντας, περιλαμβάνουσαν 86, ἐν συνόλῳ βιβλία, ἤτοι: Παιδαγωγικά 30, Θεατρικά 14, διάφορα 42.
Δ' ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ: 'Υπάρχει καί καλλιεργεῖται ἐπί ἐκτάσεως 430 τ.μ. ὡς ἀνθόκηπος καί δενδρόκηπος.
Ε' ΣΧΟΛ. ΣΥΝ/ΣΜΟΣ: 'Ιδρύθη καί λειτουργεῖ ἀπό τοῦ ἔτους 1962. Λειτουργεῖ Μαθητικόν Πρατήριον.
ΣΤ' ΜΑΘΗΤΑΙ : Ἔχουσιν ἐγγραφῆ πάντες οἱ ὑπόχρεοι πρός φοίτησιν μαθηταί καί φοιτοῦσιν ἀνελλιπῶς. Εἶναι ὑγιεῖς καί καλοί τήν ὄψιν. Κατά τήν περιβολήν καί καθαριότητα παρουσιάζονται καθαροί καί κόσμιοι. Κατά τάς ψυχικάς καί πνευματικάς ἱκανότητας εἶναι συνεσταλμένοι καί οὐχί ἐπαρκῶς καλλιεργημένοι. Εἰσέρχονται καί ἐξέρχονται τῶν αἰθουσῶν διδασκαλίας μέ τάξιν καί ἡσυχίαν.

'Εγγραφέντες				παρόντες κατά τήν ἐπιθ/σιν		
Τάξεις	ἄρρ.	θήλ.	σύνολον	ἄρρ.	θήλ.	σύνολον
Α'	9	8	17	9	8	17
Β'	9	7	16	9	7	16
Γ'	6	6	12	6	6	12
Δ'	10	7	17	10	7	17
Ε'	5	9	14	5	9	14
ΣΤ'	7	6	13	7	6	13
Σύνολον	46	43	89	46	43	89

Συστάσεις Νά ἐπιμελῶνται ἔτι μᾶλλον τῆς ψυχοσωματικῆς ὑγείας καί πνευματικῆς καλλιεργείας τούτων.

Ζ' ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ: Εἰς τό σχολεῖον τοῦτο ἀνήκουσιν ὀργανικῶς καί ὑπηρετοῦσιν οἱ διδάσκαλοι:
1. [illegible]
2. [illegible]

'Εν Διδυμοτείχῳ τῇ 27-2-1963
'Ο 'Επιθεωρητής
(Ν. Μανεσιώτης)

Ἐπιθεωρητής: Νικόλαος Μανεσιώτης
Βαθμός : 3ος

1.

Ὑπηρεσιακά Στοιχεῖα : Ἐκ Σαραντίνης - Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης, ἐτῶν 29, ἔγγαμος μετά διδασκαλίσσης μεθ' ἧς συνυπηρετεῖ, ἄνευ τέκνων, πτυχιοῦχος Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης, τοῦ ἔτους 1955, μέ βαθμόν πτυχίου 8,03, βαθμόν ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ 7ον καί συνολικόν, μέχρι 31-12-1963 χρόνον ὑπηρεσίας ἔτη 5, μῆνας -0-, ἡμέρας 19, ἅπασαν διανυθεῖσαν ἐν τῇ ἐν ᾗ ὑπηρετεῖ θέσει.

Θεμελιώδη μαθήματα : Ἔχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τά Ἐθνικά Ἰδανικά καί ὑπακοήν εἰς τούς Νόμους καί τάς Ἐντολάς τῆς ὑπηρεσίας καί δεικνύει ἱκανήν δι' ἐργασίαν διάθεσιν. Εἰς τόν δημόσιον καί ἰδιωτικόν βίον του παρουσιάζεται συνετός καί δέν ἔδωσεν ἀφορμήν διά παρέμβασιν τῆς ὑπηρεσίας ἐναντίον του. Οὗτος ἀνταποκρίνεται πρός τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 44-56 τοῦ Ν. 1811/51.

Εἰδικά μαθήματα: Κατ' Ἔγγραφον δήλωσίν του ἔχει κοινήν, μετά τῆς συζύγου του διδασκαλίσσης, βιβλιοθήκην, ἥτις περιλαμβάνει 21 βιβλία, λαμβάνει δέ τό περιοδικόν "Ἐπιστημονικόν Βῆμα τοῦ Διδασκάλου".
Οὗτος τηρεῖ βιβλίον προπαρασκευῆς καί διδαχθείσης ὕλης. Διευθύνει τό σχολεῖον καί διδάσκει εἰς τό ἀνώτερον τμῆμα τῶν Δ', Ε', Στ' τάξεων. Παρόντες μαθηταί: Δ = 17 & Ε' καί Στ' = 27, σύνολον 44.

Τοῦτον παρηκολούθησαμεν διδάσκοντα Γεωγραφίαν εἰς τάς Ε' καί Στ' τάξεις, ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀνέθεσεν ὡς σιωπηράν ἐργασίαν εἰς τήν Δ' τάξιν ἐπιμελέτην ἐπί τοῦ μαθήματος τῆς Γεωγραφίας, ὅπερ θά ἐδίδασκε τήν ἐπομένην ὥραν.
2. Ἐζήτησεν ἀπόδοσιν τοῦ διδαχθέντος, περί τοῦ "Σουδάν" παρά τινος μαθητοῦ, ὅπερ καί ἐγένετο μᾶλλον καλῶς.
3. Ἀκολούθως προῆλθεν εἰς τήν διδασκαλίαν τῆς ἑνότητος "Τό Κογκό" καί διέκρινε τοῦτο εἰς Γαλλικόν, Βελγικόν καί Πορτογαλικόν. Ἔδωσε τά ὅρια, τήν μορφολογίαν τοῦ ἐδάφους, τήν ἔκτασιν καί τόν πληθυσμόν.
4. Ἀφορμηθείς δέ ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ κλίματος τοῦ Κογκό πρός τό τοῦ Σουδάν, ἐζήτησε παρά τῶν μαθητῶν νά ἐξαγάγωσι τά προϊόντα καί τάς ἐν γένει ἀσχολίας τῶν κατοίκων.
5. Ἐν συνεχείᾳ, διηγηματικῶς, προῆλθεν εἰς τήν οἰκονομικήν καί πολιτικήν ἐξέτασιν τοῦ Κογκό.
6. Ἀκολούθως ἐζήτησε τήν προβολήν ἀπορίων παρά τῶν μαθητῶν, ὅπερ καί ἔπραξαν οὗτοι καλῶς. Ἐγένετο ἐπαναδιήγησις τοῦ διδαχθέντος, παρά τινος μαθητοῦ καί συμπλήρωσις τῶν παραλειφθέντων.
7. Τέλος δέ τούς ἀνέθεσε διά τήν ἐπομένην ὥραν τήν ἰχνογράφησιν ἐπί τῶν τετραδίων τῆς Καρτογραφίας, τοῦ Κογκό.

Ἐπίσης τόν παρηκολουθήσαμεν διδάσκοντα Γεωγραφίαν εἰς τήν Δ' τάξιν, "περί τοῦ Νομοῦ Καρδίτσης".
Πρός τοῦτο εἰργάσθη σχεδόν, ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω.

Ἐξετάσαντες τούς μαθητάς ἐξ ὅλα σχεδόν τά μαθήματα καί ἐλέγξαντες τάς γραπτάς ἐργασίας των, διεπι-

στώσαμεν τὰ ἀκόλουθα:

1. Ὅτι εἰς τὴν Ἀνάγνωσιν οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ἀναγινώσκουν μᾶλλον καλῶς. Εἰς τὴν Γραμματικὴν ἔχουν διδαχθῇ τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν διδακτέων, εἰς δὲ τὴν ἔκθεσιν ἔχουν γράψει ἀρκεταὶ ἐκθέσεις ἐν τῷ σχολείῳ καὶ κατ' οἶκον.
2. Ὅτι εἰς τὴν Ἀριθμητικὴν οἱ μαθηταὶ καὶ τῶν τριῶν τάξεων δὲν παρουσιάζουν σημαντικὴν πρόοδον, μὴ δυνάμενοι νοερῶς νὰ λύσουν καὶ ἁπλᾶ προβλήματα ἐκ τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ὑστεροῦν εἰς τὴν ἀπὸ μνήμης εὕρεσιν τοῦ γινομένου ἀπεραίων ἀριθμῶν ἕπὶ 10, 100 ἢ 1000. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν πίνακα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ δὲν δύνανται νὰ ἀπαντήσουν ταχέως, ἐρωτώμενοι.
3. Ὅτι εἰς τὰ Θρησκευτικά, τὴν Ἱστορίαν, τὴν φυσικὴν πειραματικὴν καὶ Χημείαν ἔχουσι διδαχθῇ τὰ σπουδαιότερα, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπολύτως κύριοι τῶν διδαχθέντων.
4. Ὅτι αἱ χειροτεχνικαὶ ἐργασίαι των εἶναι καλαὶ μᾶλλον.
5. Ὅτι δὲν ἀξιοποιεῖ ἐπωφελῶς τὸν ἐλεύθερον χρόνον καὶ δὲν προγραμματίζει τὰς σιωπηρὰς ἐργασίας τῶν μαθητῶν.
6. Ὅτι οἱ μαθηταὶ ἐστεροῦντο, σχεδὸν ἐν τῷ συνόλῳ των, γεωγραφικῶν χαρτῶν.
7. Ὅτι ὁ διδάσκαλος δὲν προσεκόμισεν ἕτερους χάρτας διὰ τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας, πλὴν ἑνὸς γεωφυσικοῦ τοιούτου, καὶ οὔτε εἶχε χαρτογραφήσει τὸ διδασκόμενον, οὔτε καὶ ἐπὶ τοῦ πίνακος εἶχε σκιτσάρει τὴν φυσιογνωμίαν τῆς διδασκομένης γεωγραφικῆς ἑνότητος, &
8. Ὅτι ὁ τρόπος γραφῆς τῶν μαθητῶν καὶ ἡ συντήρησις τῶν τετραδίων των δὲν ἔχουσι τύχει ἐπαρκοῦς προσοχῆς τοῦ διδασκάλου καὶ ἡ διόρθωσις τῶν γραπτῶν ἐργασιῶν γίγνεται μᾶλλον πλημμελῶς.

Ἐδώσαμεν ὁδηγίας:

1. Ὅπως, διδάσκων τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας, μὴ χρησιμοποιῇ κυρίως τὴν διηγηματικὴν μορφὴν διδασκαλίας, ἀλλ' ἀσκήσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν δι' αὐτενεργείας καὶ κατόπιν παρατηρήσεων ἐπὶ διαφόρων χαρτῶν ἑρμηνείαν τῶν αἰτιωδῶν σχέσεων τῶν γεωγραφικῶν στοιχείων.
2. Ὅπως ἀξιολογῇ τὰ διδασκόμενα καὶ ἐθίσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ συνδιαλέγεσθαι καὶ χωρεῖν δι' ἐρωταποκρίσεων εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ νέου.
3. Ὅπως ἀσκήσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ νοερῶς εὑρίσκειν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἁπλῶν προβλημάτων καὶ οὐχὶ νὰ ἀμμένουν χρῆσιν καὶ διὰ τὰ ἁπλούστερα, τοῦ μολυβίου.
4. Ὅπως κάμνῃ ὀρθὴν καὶ σκόπιμον ἐπιμετάλλευσιν τοῦ ἐλευθέρου χρόνου καὶ ἀξιοποιῇ τὸ εἶδος τῶν σιωπηρῶν ἐργασιῶν.
5. Ὅπως ἀναρτᾷ πινακογραφήσεις ἐκ τῆς Ἱστορίας, τῶν Θρησκευτικῶν καὶ τῆς Γεωγραφίας, διὰ τὴν σταθερωτέραν ἐντύπωσιν τῶν διδαχθέντων.

Γενικῶς ὁ διδάσκαλος οὗτος παρουσιάζεται μὲ καλὴν μᾶλλον συγκρότησιν καὶ δὲν διαφορεῖ διὰ τὴν αὐτοβελτίωσίν του. Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν διατηρεῖ τὸ θάρρος του καὶ τὴν φυχραιμίαν του. Διοικεῖ καλῶς τὸ σχολεῖον καὶ τοὺς μαθητάς του καὶ ἐποπτεύει τὸ σύνολον αὐτῶν καὶ ἐκ τὴν διδασκαλίαν. Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας καὶ εἰς τὰς σχέσεις καὶ ἐπιδιώξεις του εἶναι ἔφορος. Μετὰ τῆς συνυπηρετούσης διδασκαλίσσης τυγχάνει ἔγγαμος καὶ βοηθεῖται παρ' αὐτῆς εἰς τὰ διευθυντικά του καθήκοντα. Διὰ τὰ ζητήματα τοῦ σχολεί-

ου φαίνεται προθυμος διά προσφοράν έργασίας. Ένεργείαις του καί δι'αύτεπιστασίας έγένετο ή δευτέρα αίθουσα διδασκαλίας. Κατά τήν διδασκαλίαν στερείται καλής μεθοδικότητος καί παραπαίει, ώς τόσον όμως είναι κάτοχος τής ύλης καί προετοιμάζεται πρός τοῦτο

'Αμοιβαί - ποιναί: Δέν έτυχεν άμοιβῆς τινος, οὔτε ποινή τις τῶ έπεβλήθη.

Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα: Είναι ύγιής, διαθέτων ίκανήν πρός έργασίαν ψυχοσωματικήν άντοχήν καί καλήν παρατηρητικότητα, καλήν διανόησιν, λεπτότητα τρόπων καί καλόν έπιβάλλον.

Συμπέρασμα : Κρίνεται όθεν ούτος ώς άκολούθως:

Γενική μόρφωσις	:	Λίαν έπαρκής
Διδακτική ίκανότης	:	'Επαρκής
Διοικητική δεξιότης	:	Δεξιός
Εύσυνειδησία	:	Εύσυνείδητος
Συμπεριφορά	:	'Αξιοπρεπής
Δράσις	:	Λίαν έργατικός

'Εν Διδυμοτείχω τῆ 27-2-1963

'Ο 'Επιθεωρητής

(Ν. Μανεσιώτης)

'Επιθεωρητής : Νικόλαος Μανεσιώτης
Βαθμός : 3ος

2.

'Υπηρεσιακά Στοιχεία: 'Εν Διδυμοτείχου - Έβρου, έτῶν 30, έγγαμος μετά διδασκάλου μεθ'ού συνυπηρετεί, άνευ τέκνων, μέ πτυχίον Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας 'Αλεξανδρουπόλεως, τοῦ έτους 1955, μέ βαθμόν πτυχίου 7,33, βαθμόν έν τῆ ύπαλληλικῆ ίεραρχία 6ον καί συνολικόν, μέχρι 31-12-1963, χρόνον ύπηρεσίας, έτη 6, μῆνας 9, ήμέρας 16, έν δέ τῆ έν ῆ ύπηρετεί θέσει έτη 2, μῆνας 2, ήμέρας -0-.

Βεμελιώδη καθήκοντα: "Εχει πίστιν πρός τήν Πατρίδα καί τά 'Εθνικά 'Ιδανικά καί ύπακοήν είς τούς Νόμους καί τάς 'Εντολάς τῆς ύπηρεσίας καί δεικνύει καλήν δι'έργασίαν διάθεσιν. Είς τόν δημόσιον καί τόν ίδιωτικόν βίον της παρουσιάζεται άδιάβλητος καί νομοταγής. Δέν έδωσεν άφορμήν τινα τῆ ύπηρεσία διά νά έλεγχθῆ. 'Ανταποκρίνεται πρός τάς Διατάξεις τῶν άρθρων 44-56 τοῦ Νόμου 1811/51.

Ειδικά καθήκοντα: Κατ'έγγραφον δήλωσίν της έχει κοινήν, μετά τοῦ συζύγου της διδασκάλου, βιβλιοθήκην, περιλαμβάνουσαν 21 βιβλία, είναι δέ συνδρομητής είς τό περιοδικόν "'Επιστημονικόν Βῆμα τοῦ Διδασκάλου".
Αύτη συνυπηρετεί καί συνεργάζεται μετά τοῦ συζύγου της διδασκάλου 'Αποστόλου 'Αγοραστοῦ καί διδάσκει είς τό συνδιδασκόμενον τμῆμα τῶν Α'Β'καί Γ'τάξεων.

Τήν παρηκολουθήσαμεν διδάσκουσαν Ἀνάγνωσιν εἰς τήν Γ΄ τάξιν τήν μεθοδικήν ἑνότητα "Στό λιμάνι τῆς χώρας", σελίς 168. Παρόντες μαθηταί: Α΄= 17, Β΄= 16, Γ΄= 12, σύνολον 45.

Πρός τοῦτο εἰργάσθη ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀνέθεσεν ἀναλόγους σιωπηράς ἐργασίας εἰς τάς Α΄καί Β΄τάξεις.
2. Εἷς μαθητής ἀνέγνωσε τό παλαιόν "Τό τηλέφωνο", σελίς 166 καλῶς. Ἕτερος μαθητής κληθείς ἀπέδωσε τό νόημα μᾶλλον καλῶς μή δυνηθείς, ὡς τόσον, ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς σειρᾶς καί τῶν λέξεων τοῦ βιβλίου. Ἐγένοντο αἱ δέουσαι συμπληρώσεις καί παρατηρήσεις διά καλῆς καί καρποφόρου συζητήσεως μεταξύ τῶν μαθητῶν.

Κατά ταῦτα ἡ διδασκάλισσα ἀνέγνωσε τήν νέαν ἑνότητα κατά τρόπον καλλιτεχνικόν. Ἀκολούθως ἐζήτησε τήν ἀπόδοσιν τοῦ νοήματος, ὅπερ ἐγένετο παρά τινος μαθητοῦ, καλῶς. Προτάσει τῶν μαθητῶν ἐγένετο τεμαχισμός τῆς ἑνότητος εἰς δύο τμήματα διά τήν καλυτέραν ἐπεξεργασίαν.

Καθένας οἱ μαθηταί ἀνέγνωσαν σιωπηρῶς τό πρῶτον τμῆμα καί ἐζητήθη ἡ γλωσσική του ἐπεξεργασία.

Ἐνταῦθα παρουσιάσθησαν οἱ μαθηταί οὐχί ἀρκούντως ἡσκημένοι καί αἱ λέξεις δέν ἐγράφησαν εἰς τόν πίνακα, οὔτε καί εἰς τά οἰκεῖα τετράδια.

Ἀκολούθως ἀνέγνωσαν τινές τῶν μαθητῶν μᾶλλον καλῶς καί εἰς στομφώδη τόνον. Εἶτα ἐγένετο ἡ ἑρμηνεία τῶν ἀγνώστων λέξεων.

Τέλος ἐγένετο ἡ κεκαθαρμένη ἀπόδοσις τοῦ τμήματος τῆς ἑνότητος καί τούς ἀνέθεσε γραφήν καί ὀρθογραφίαν, ὡς κατ' οἶκον ἐργασίαν.

Ἀφορμήν λαβόντες ἐκ τοῦ στόμφου τῆς Ἀναγνώσεως τῶν μαθητῶν, ἐπενέβημεν καί ἀνεγνώσαμεν ὁ ἴδιος, πρός παραδειγματισμόν.

Τήν παρηκολουθήσαμεν ὡσαύτως διδάσκουσαν Ἀνάγνωσιν εἰς τήν Β΄τάξιν κατά τόν αὐτόν, κατά τό μᾶλλον ἢ ἧττον τρόπον.

Ἐξετάσαντες τούς μαθητάς εἰς ὅλα σχεδόν τά μαθήματα καί ἐλέγξαντες τάς γραπτάς ἐργασίας των, διεπιστώσαμεν τά κατωτέρω:

1. Ὅτι οἱ μαθηταί τῆς Α΄τάξεως, σχεδόν ἐν τῷ συνόλῳ των δέν ἀναγινώσκουν συνειδητῶς, καίτοι εἶχον διδαχθῇ ὅλα τά γράμματα καί τούς ἁπλουστέρους συνδυασμούς τούτων ὡσαύτως δέν δύνανται νά ἀνεγνωρίσουν ἀποκεκομμένας, ἐκ τῆς προτάσεως καί τῆς σειρᾶς τοῦ βιβλίου, λέξεις.
2. Ὅτι δέν ἠδυνήθη οὐδείς μαθητής τῆς Δ΄τάξεως νά γράψῃ ἀπολύτως ὀρθῶς τήν φράσιν: "ἡ γάτα ἔφαγε τό γάλα" Ἐπί τῶν παρατηρηθέντων ἡ διδασκάλισσα δικαιολογήθη, ὅτι τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τό πλεῖσιμον τῶν σχολείων, λόγῳ τῆς ἀπεργίας τῶν διδασκάλων, εἰς τόν κατήσαντα ἐπί μακρόν ὁριμύτατον χειμῶνα καί εἰς τήν ὕπαρξιν ἓξ (6) Μουσουλμανοπαίδων, ἐν τῇ τάξει, μαθητῶν.
3. Ὅτι οἱ μαθηταί τῶν Β΄καί Γ΄τάξεων ἀνέγνωσαν μᾶλλον καλῶς.
4. Ὅτι εἰς τήν Ἀριθμητικήν οἱ μαθηταί κατέχουν μᾶλλον τά οὐσιώδη. Τόν πίνακα ὅμως τοῦ πολλαπλασιασμοῦ δέν ἐγνώριζον πολύ καλῶς οἱ μαθηταί τῆς Γ΄τάξεως.
5. Ὅτι δέν ἔχουν ἀσκηθῇ καλῶς εἰς τήν ἀπό μνήμης εὕρεσιν τοῦ ζητουμένου, εἰς ἁλλᾶς προυθαφαιρέσεις.
6. Ὅτι εἰς τά ἄλλα μαθήματα κατέχουν τά οὐσιώδη, καί
7. Ὅτι τά τετράδιά των εἶναι εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένα καί

αἱ γραπταὶ ἐργασίαι τῶν μαθητῶν, ἠλεγμέναι.

Ἐδώσαμεν ὁδηγίας:

1. Ὅπως διατηρῇ ἔτι περισσότερον νοικοκυρευμένην τὴν αἴθουσαν καὶ τὴν τραπεζάν της.
2. Ὅπως ἀναρτῶνται τὰ καλλίτερα ἔργα τῶν μαθητῶν μετὰ περισσῆς φιλοκαλίας.
3. Ὅπως ἡ ἑρμηνεία τῶν ἀγνώστων λέξεων γίνηται ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ ἐκ τούτου γράφωνται εἰς τὰ τετράδια ἀγνώστων λέξεων.
4. Ὅπως δίδῃ καθημερινῶς, ἐφ' ὅσον δυνατόν, ὑπόδειγμα γραφῆς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Α' τάξεως.
5. Ὅπως ἀξιοποιῇ τὸν ἐλεύθερον χρόνον καὶ προγραμματίζῃ τὰς σιωπηρὰς ἐργασίας των.
6. Ὅπως ἐπιμείνῃ εἰς τὴν φυσικὴν καὶ μετὰ χρώματος ἀνάγνωσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως.

Γενικῶς ἡ πρινομένη διδασκάλισσα ἔχει λίαν ἐπαρκῆ ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν καὶ ἀσκεῖ τὴν δέουσαν ἐπιβολὴν ἐπὶ τῶν μαθητῶν της. Βοηθεῖ τὸν διευθυντὴν τοῦ Σχολείου εἰς τὸ ἔργον του καὶ συμμετέχει δραστηρίως μᾶλλον εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν τέλεσιν τῶν σχολικῶν ἑορτῶν καὶ ἄλλων σχολικῶν ἐκδηλώσεων. Ἐργάζεται μετ' εὐσυνειδησίας καὶ εἶναι ἀξιοπρεπὴς εἰς τὰς σχέσεις καὶ ἐκδηλώσεις μετὰ τῶν συναδέλφων της καὶ ἐν τῷ χωρίῳ.

Ἀμοιβαὶ - Ποιναί: Δὲν ἔτυχεν ἀμοιβῆς τινος, οὔτε ποινή τις τῇ ἐπεβλήθη.

Χαρακτηριστικὰ Γνωρίσματα: Εἶναι ὑγιὴς καὶ ἔχει καλὰ ψυχοπνευματικὰ χαρίσματα. Εἶναι κανονικοῦ μᾶλλον ἀναστήματος, μὲ καλὴν ἐμφάνισιν καὶ εὐγενεῖς τρόπους.

Συμπέρασμα: Κρίνεται ὅθεν αὕτη, ὡς ἀκολούθως:

Γενικὴ μόρφωσις	:	Λίαν ἐπαρκὴς
Διδακτικὴ ἱκανότης	:	Λίαν ἐπαρκὴς
Διοικητικὴ δεξιότης	:	Δεξιὰ ἕως λίαν δεξιὰ
Εὐσυνειδησία	:	Εὐσυνείδητος ἕως λίαν εὐσυνείδητος
Συμπεριφορὰ	:	Ἀξιοπρεπὴς
Δρᾶσις	:	Μᾶλλον δραστηρία

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 27-2-1963

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς

(Ν. Μανεσιώτης)

45. Βιβλίο Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Διδυμοτείχου, Εκθέσεις Επιθεωρήσεως Σχολείων – Εκπαιδευτικών Λειτουργών, Σχολικού Έτους 1968 – 1969, Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 98

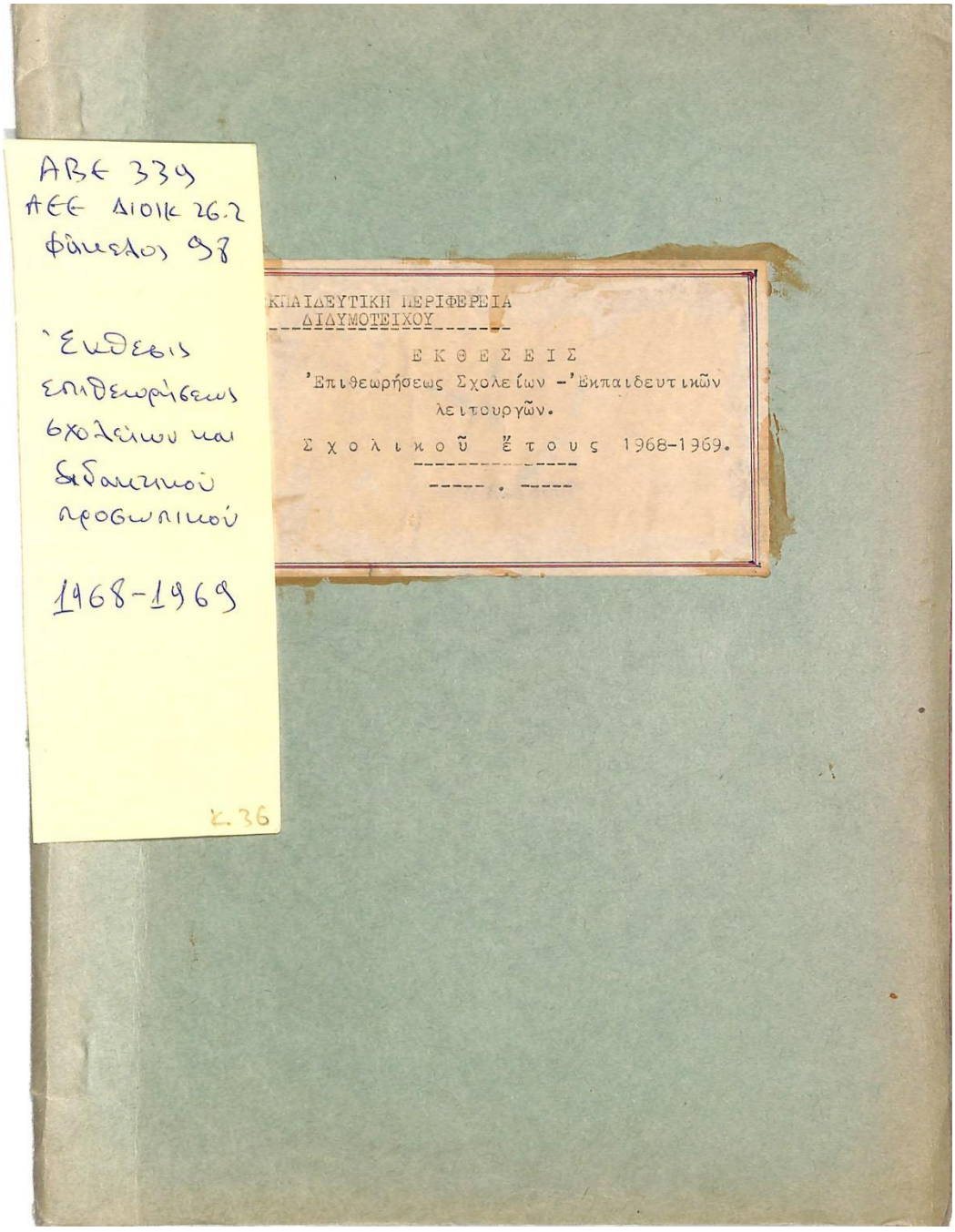

46. Έκθεση Επιθεωρητή για το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στις 3 Απριλίου 1969. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 98

3/ΘΕΣΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ

Τῆς Διδασκαλίσσης
γ ί α ς, ἐπί βαθμῷ 8ῳ, διά τό Σχολικόν Ἔτος 1968-1969, συνταχθεῖσα ὑπό τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτικῆς Ἐκπ/σεως
Κ ο ν ν ί ν η Χ α ρ α λ ά μ π ο υ ς, ἐπί βαθμῷ 3ῳ.-

I. ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ κ.λ.π. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΔ/ΣΗΣ

Κατάγεται ἐξ Ἐλαφοχωρίου, εἶναι 23 ἐτῶν, ἄγαμος, ὑγιής καί ἀρτιμελής. Εἶναι πτυχιοῦχος τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀλεξ/πόλεως, ἔτος λήψεως 1966, βαθμός 7,33. Κέκτηται συνολικήν ὑπηρεσίαν 2 περίπου ἐτῶν. Ἀνῆκει ὀργανικῶς εἰς τό Σχολεῖον, ὑπηρετοῦσα εἰς αὐτό ὡς δόκιμος ἀπό 15-2-1967. Διδάσκει εἰς τάς Α΄, Β΄, Γ΄ τάξεις.

II. ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟΝ - ΥΛΙΚΟΝ

1. Τό διδακτήριον εἶναι παλαιόν, 2/θεσίου τύπου, εἰς καλήν σχετικῶς κατάστασιν. Οἱ τοῖχοι παρουσιάζουν ἀνεπαισθήτους τινάς ρωγμάς καί τό πάτωμα χρήζει μερικῆς ἀντικαταστάσεως. Κεῖται εἰς τό δυτικόν τοῦ χωρίου εἰς ἤρεμον καί εἰδυλλιακήν τοποθεσίαν. Ἔχει καλόν προσανατολισμόν. Τό εὔρομεν καθαρόν καί φροντισμένον. Ἔχει ἔμπροσθεν προαύλιον μέ σχετικήν κλίσιν ἐκ δυσμῶν πρός ἀνατολάς. Σχολικόν κῆπον δέν ἔχει. Διαθέτει ἀφοδευτήρια 2/θέσια εἰς καλήν κατάστασιν, καθαρά.

2. Τό ὑλικόν τοῦ Σχολείου δέν εἶναι ἐπαρκές. Θρανία πεπαλαιωμένα. Ἐποπτικά ὄργανα Φυσικῆς Πειραματικῆς Χημείας σχεδόν ἐλλείπουν. Βιβλιοθήκη Σχολείου πτωχή.

III. Μ Α Θ Η Τ Α Ι

Ἐγγεγραμμένοι εἰς τό Σχολεῖον 76. Εἰς τάς τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄44. Παρόντες κατά τήν ἐπιθεώρησιν 40 (Ἄρρενες 29, θήλεις 11). Οἱ μαθηταί εἶναι τέκνα γεωργῶν, καθ' ὁλοκληρίαν σχεδόν, Ἕλληνες καί τινες -εἰς μικρόν ποσοστόν- Μουσουλμάνοι. Τούς εὕρομεν ὑγιεῖς καί καθαρούς. Μᾶς παρηπονέθησαν οἱ Διδ/λοι ὅτι δέν ἐπιμελοῦνται τῶν μαθημάτων των καί δέν τυγχάνουν βοηθείας ἀπό τούς γονεῖς των. Ἀνώμαλοι μαθηταί δέν ὑπάρχουν. Εὕρομεν ἕνα φοιτῶντα ἐπί 5 ἔτη εἰς τήν Α΄ τάξιν. Ἡ φοίτησις εἶναι κανονική. Ἔχουν ὅλοι τήν νόμιμον ἡλικίαν.

IV. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ ΔΙΔ/ΔΙΑΣ - ΚΡΙΤΙΚΗ κ.λ.π. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Παρηκολουθήσαμεν τήν Διδ/σαν διδάσκουσαν Ἀνάγνωσιν εἰς τάς Α΄ καί Γ΄ τάξεις. Οἱ τῆς Α΄ τάξεως ἀνέγνωσαν τεμάχιον ἐκ τοῦ κεφαλαίου "Η ΛΑΜΠΡΗ„ τοῦ ἐγκεκριμένου Ἀλφαβηταρίου τῆς Α΄ τάξεως, τό ὁποῖον τούς εἶχεν ἀνατεθῆ πρός προπαρασκευήν κατ' οἶκον. Ἀνέγνωσαν μέ εὐχέρειαν. Μετά τήν Ἀνάγνωσιν παρεσύρθη τό νέον καί ὡρίσθη ὀρθογραφία.

Ὑπεβάλαμεν ἐρωτήσεις εἰς τούς μαθητάς τῆς Α΄ τάξεως καί διεπιστώσαμεν ὅτι: Ἀναγινώσκουν μέ κάποιαν ἄνεσιν λέξεις καί φράσεις. Γνωρίζουν τά γράμματα καί τάς συλλαβάς, τούς διφθόγγους καί τά σημεῖα τῆς στίξεως. Δυσκολεύονται εἰς τά συμπλέγματα καί τήν γραφήν λέξεων-προτάσεων. Ἐξητάσαμεν τούς μαθητάς καί εἰς τήν Ἀριθμητικήν. Τούς εὕρομεν καλύτερον ἤσκημένους καί ἑπαρκέστερον ἀπ' ὅ,τι εἰς τήν Ἀνάγνωσιν. Ἠλέγξαμεν τά τετράδια αὐτῶν, ἀλλά καί τῶν ἄλλων μαθητῶν. Διεπιστώσαμεν τάξιν καί καθαριότητα. Ἐλέγχονται ταῦτα τακτικῶς παρά τῆς Διδ/σης.

Εἰς τήν Γ΄ τάξιν ἀνέγνωσαν τό Βον ἥμισυ τοῦ κεφαλαίου "Η ΑΝΑΣΤΑΣΙ„ ἐκ τοῦ ἐγκεκριμένου Ἀναγνωστικοῦ τῆς Γ΄ τάξεως. Ἀνέγνωσαν ὅλοι οἱ μαθηταί μέ ἄνεσιν καί χρῶμα. Ἐζητήθησαν ἄγνωστοι λέξεις καί ἀπορίαι καί εἶπον τί τούς ἄρεσε. Μετά ταῦτα ἡ Διδ/σα προέβη εἰς τήν παράδοσιν τοῦ νέου.

Συνεστήσαμεν νά κάμῃ βαθεῖαν καί προσεκτικήν λεξιλογικήν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀναγνωστικῶν κεφαλαίων, νά ἐξαίρῃ ἰδιαιτέρως σημεῖα εἰς ἃ ἐγκλείεται τό κύριον νόημα τοῦ μαθήματος, νά ἐπιμένῃ εἰς τήν καλήν ἀπόδοσιν τοῦ νοήματος, εἰς τήν διόρθωσιν τῶν ἐκφραστικῶν κ.λ.π. σφαλμάτων τοῦ ἀποδίδοντος τήν ἔννοιαν, νά κάμῃ καλαισθητικήν κ.λ.π. ἐμβάθυνσιν τοῦ κεφαλαίου καί ἑνί λόγῳ νά ἐξαντλῇ τοῦτο ἀπό πάσης πλευρᾶς.

Ἐξητάσαμεν τούς μαθητάς εἰς τήν Πατριδογνωσίαν, Φυσικήν Ἱστορίαν, Θρησκευτικά, Ἀριθμητικήν. Κατεῖχον τήν ὕλην· ἀλλά τούς διέκρινε κάποια φορία, τήν ὁποίαν ἐπέτεινεν ἀδεξία καί ἀφυχολόγητος σύστασις τῆς διδ/σης ἅμα τῇ εἰσόδῳ μου εἰς τήν τάξιν "νά μή φοβηθοῦν τόν Ἐπιθ/τήν, διότι ἀγαπᾶ τά παιδιά„.

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΔΙΔ/ΣΗΣ

1. Κατέχει τήν ἀπαιτητόν διά δόκιμον Διδ/σαν γενικήν καί εἰδικήν συγκρότησιν. Ἔχει ἀνησυχίας καί φροντίζει διά τήν ἐπαύξησιν τῶν γνώσεων καί τόν κατατοπισμόν της ἐπί τῶν διαφόρων θεμάτων τῶν ἀφορώντων εἰς τήν παιδαγωγικήν πρᾶξιν.

2. Εἰς τάς διδασκαλίας της, ὡς ἀνωτέρω τάς ἐξεθέσαμεν, δέν διεγνώσαμεν μεθοδικότητα. Διδάσκει μᾶλλον ἐμπειρικῶς, ἐφαρμόζουσα τυπικῶς τά διάφορα στάδια, ὡς ἐδιδάχθη ταῦτα ἐν τῇ παιδαγωγικῇ Ἀκαδημίᾳ. Δέν καταφέρνει νά ἐφαρπάζῃ τήν προσοχήν καί τό ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν της καί κατ' ἀκολουθίαν νά κινῇ αὐτούς εἰς πλήρη αὐτενέργειαν. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκριβῶς οἱ μαθηταί δέν ἔχουν ἐπαρκῶς εἰσαχθῆ εἰς τήν τέχνην τοῦ ἐργάζεσθαι. Δέν ἔχουν ἐφισθῆ εἰς τό νά ἐρωτοῦν, νά συζητοῦν, νά ἐκφέρουν κρίσεις καί παρατηρήσεις, νά ἔχουν θάρρος καί αὐθορμητισμόν.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΕΥΘ. ΑΘΗΝΩΝ

3. Κατά τήν διάρκειαν τοῦ μαθήματος καταφέρνει νά συγκρατῇ τούς μαθητάς της, προλαμβάνουσα τάς ἀταξίας καί ἐπιβαλλομένη μᾶλλον διά τοῦ κύρους της, ἤ διά τῶν ἀπειλῶν καί τῶν τιμωριῶν. Ἔχει ἐθίσει τούς μαθητάς της εἰς τήν τάξιν καί τήν ἀκρίβειαν, ἐπιμένουσα εἰς τοῦτο. Ὡς μᾶς ἐγνώρισεν ὁ Δ/ντής της γνωρίζει νά ἄρχῃ ἀλλά καί νά ἄρχεται.

4. Εἶναι φιλότιμος ἔχουσα συναίσθησιν τῆς εὐθύνης καί τοῦ καθήκοντος. Προσέρχεται ἐγκαίρως εἰς τό Σχολεῖον καί βοηθεῖ τόν Δ/ντήν εἰς πάσας τάς σχολικάς ἐργασίας καί ἐκδηλώσεις. Ἐπιβλέπει κατά τά διαλείμματα τήν εἴσοδον καί ἔξοδον καί μεριμνᾷ διά τήν ἐν γένει ἐθνικήν καί ἠθικήν μόρφωσιν τῶν μαθητῶν της, φροντίζουσα νά παρέχῃ ὡς πρότυπον τόν ἑαυτόν της.

5. Εἶναι ἀξιοπρεπής τήν ἐμφάνισιν, σεμνή, εὐγενής τούς τρόπους, ἤρεμος, σοβαρά, τύπος συνεργατικός πρός τόν συνάδελφόν της. Ἐργάζεται ἀθορύβως χωρίς διάθεσιν αὐτοπροβολῆς καί περιαυτολογίας καί χαίρει ἐκτιμήσεως μεταξύ τῶν κατοίκων καί τῶν διδ/λων.

6. Λαμβάνει ἐνεργόν μέρος εἰς τήν σχολικήν ζωήν καί κίνησιν, ἐνδιαφέρεται διά τά θέματα τοῦ Σχολείου, πραγματοποιεῖ διαλέξεις εἰς τούς γονεῖς καί κηδεμόνας, καί ἀναλαμβάνει πρωτεύοντας ρόλους εἰς τάς ὀργανώσεις ἑορτῶν καί ἐκδηλώσεων.

Παρουσιάζει ἔφεσιν περαιτέρω ἐξελίξεως καί ἀνελίξεως.

Δέν ἐτιμωρήθη, οὔτε ἔτυχεν ἀμοιβῆς τινός.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

Ἐπιστημονικῶς	Λίαν ἐπαρκής		3,50
Διδακτικῶς	Ἐπαρκής		3
Διοικητικῶς	Δεξιά		4
Εὐσυνειδησία	Εὐσυνείδητος		4
Συμπεριφορά	Ἀξιοπρεπής	4	
Δρᾶσις	Δραστηρία	4	4

Σύνολον βαθμολογίας 18,50

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῇ 3-4-1969

Ὁ
Ἐπιθεωρητής

(Μιχ. Κοκκίνης)

47. Γυμναστικές επιδείξεις σχολείων 1972. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

Αρχείο 3ου Γραφείου Π.Ε. Έβρου

ΑΒΕ 339

ΑΕΕ. ΔΙΟΙΚ.26.2.

Φακ. 142

Γυμναστικές επιδείξεις σχολείων

1972.

(270 φύλλα
171 φωτογραφίες)

κ.40

48. Έκθεση της Διευθύντριας του Δημοτικού Σχολείου Ελαφοχωρίου για τις γυμναστικές επιδείξεις το 1972. Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

139

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Σ/ΛΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΕΛΑΦΟΧΩΡΙΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΟΜΕΝΗΣ ΕΠΙΔΕΙΞΕΩΣ

Αἱ γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τοῦ Σχολείου ἐγένοντο τὴν Κυριακὴν ΙΙην τρέχοντος μηνὸς καὶ ὥραν Ι7ην ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Σχολείου.
Μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν προσκεκλημένων καὶ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, ἤρχισεν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἶχεν ὡς ἀκολούθως.

Κ'τ'ἀρχὴν ἐγένετο παρέλασις καὶ παράταξις τῶν μαθητῶν πρὸ τῶν ἐπισήμων.
Ἐπηκολούθησεν ἡ Ἔπαρσις τῆς Σημαίας, ὁ ὅρκος τοῦ Ἀθλητοῦ, ἡ προσφώνησις καὶ ἡ βραχεῖα ὁμιλία τῆς ὑποφαινομένης καὶ ἡ ἀποχώρησις τῶν μαθητῶν.
Ἀκολούθως ἀπηγγέλθησαν ποιήματα καὶ προσῆλθον εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐπιδείξεως οἱ μικροὶ μαθηταὶ τῶν Α΄καὶ Β΄τάξεων, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ὑποφαινομένης ἐξετέλεσαν πρόγραμμα γυμναστικῶν ρυθμικῶν ἀσκήσεων, ἄδοντες.
Ἀποχωρησάντων τῶν μικρῶν κατέλαβον τὸν χῶρον οἱ μαθηταὶ τῶν τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διδ/λου Δημητριάδη Δημητρίου.
Οὗτοι ἐξετέλεσαν πρόγραμμα ρυθμικῶν ἀσκήσεων διαρκείας Ι5.΄
Μετὰ τὴν ἐπίδειξιν τῶν μεγάλων ἐπηκολούθησεν διάφοροι παιδιαὶ ὑπὸ μικρῶν καὶ μεγάλων μαθητῶν.

Κατόπιν ἐγένοντο οἱ γυμναστικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες. Κατ'αὐτοὺς ἔλαβον χῶραν τὰ κάτωθι ἀγωνίσματα: Σκυταλοδρομία ἀρρένωνκαὶ θηλέων, δρόμος 50 μέτρων ἀρρένων, δρόμος 50μέτρων θηλέων, ρῆψις ἐλαστικῆς σφαίρας ἀρρένων, μῆκος ἀρρένων καὶ μῆκος θηλέων.
Τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ προγράμματος ἀπετέλεσαν οἱ διάφοροι Ἐθνικοὶ χοροί, τοὺς ὁποίους ἐχόρευσαν οἱ μαθήτριες τῶν τεσσάρων ἀνωτέρων τάξεων.
Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἡ παράταξις τῶν μαθητῶν, ἡ ἀπονομὴ στεφάνων εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων καὶ τὸ ὅλον πρόγραμμα ἐτελείωσεν μὲ τὴν ὑποστολὴ τῆς Σημαίας καὶ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον.
Ἡ στολὴ τῶν μαθητῶν τόσον κατὰ τὴν παρέλασιν ὅσον καὶ κατὰ τὴν γυμναστικὴν ἐπίδειξιν ὑπῆρξεν ὁμοιόμορφος. Ἡ ἐκ τοῦ θεάματος τῶν γυμναστικῶν ἐπιδείξεων ἱκανοποίησις τοῦ κοινοῦ ὑπῆρξεν ἐμφανής.

Ἐν Ἐλαφοχωρίῳ τῇ Ι5ῃ Ἰουνίου Ι972

Ἡ
Δ/ντρια τοῦ Σχολείου

(Γ. Δ[illegible]ΠΟΥ)

49. Το πρόγραμμα των γυμναστικών επιδείξεων στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου στο τέλος της σχολικής χρονιάς 1971 - 1972. Φωτογραφικό αρχείο Γ.Α.Κ. – Αρχεία Νομού Έβρου, ΑΒΕ 339, ΑΕΕ ΔΙΟΙΚ 26.2, Φάκελος 142

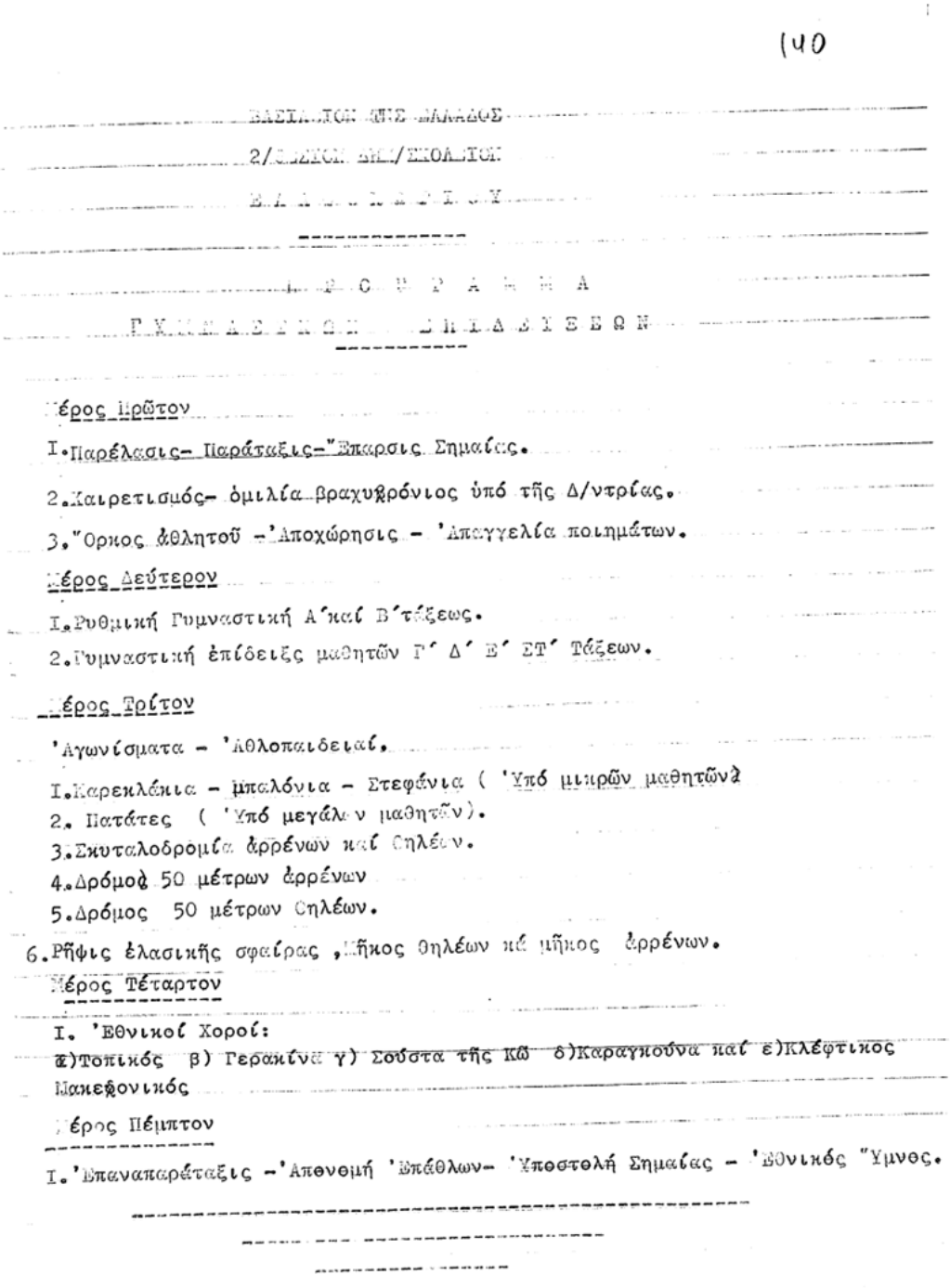

140

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

2/ΘΙΟΝ ΔΗΜ./ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Ε Λ Α Φ Ο Χ Ω Ρ Ι Ο Υ

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΔΕΙΞΕΩΝ

Μέρος Πρῶτον

Ι.Παρέλασις- Παράταξις-Ἔπαρσις Σημαίας.

2.Χαιρετισμός- ὁμιλία βραχυβρόνιος ὑπό τῆς Δ/ντρίας.

3."Ορκος ἀθλητοῦ -'Αποχώρησις - 'Απαγγελία ποιημάτων.

Μέρος Δεύτερον

Ι.Ρυθμική Γυμναστική Α'καί Β'τάξεως.

2.Γυμναστική ἐπίδειξις μαθητῶν Γ' Δ' Ε' ΣΤ' Τάξεων.

Μέρος Τρίτον

'Αγωνίσματα - 'Αθλοπαιδειαί.

Ι.Καρεκλάκια - μπαλόνια - Στεφάνια ('Υπό μικρῶν μαθητῶν)

2. Πατάτες ('Υπό μεγάλων μαθητῶν).

3.Σκυταλοδρομία ἀρρένων καί Θηλέων.

4.Δρόμος 50 μέτρων ἀρρένων

5.Δρόμος 50 μέτρων Θηλέων.

6.Ρῆψις ἐλαστικῆς σφαίρας ,Μῆκος Θηλέων καί μῆκος ἀρρένων.

Μέρος Τέταρτον

Ι. 'Εθνικοί Χοροί:

α)Τοπικός β) Γερακίνα γ) Σούστα τῆς Κῶ δ)Καραγκούνα καί ε)Πλέφτικος Μακεδονικός

Μέρος Πέμπτον

Ι.'Επαναπαράταξις -'Αποχωρεῖ 'Επάθλων- 'Υποστολή Σημαίας - 'Εθνικός "Υμνος.

50. Οδηγός συνέντευξης

- Ποια χρονική περίοδο ήσασταν μαθητής/τρια στο Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου;
- Τι θυμόσαστε από τη σχολική σας ζωή; (σχολικά έτη, δραστηριότητες, σχέσεις δασκάλων – μαθητών)
- Τι σας άρεσε από τη μαθητική σας ζωή;
- Ποια είναι τα συναισθήματά σας για τα χρόνια εκείνα;
- Γνωρίζετε για ποιο λόγο καταργήθηκε το Δημοτικό Σχολείο Ελαφοχωρίου Έβρου;
- Θέλετε να προσθέσετε κάτι άλλο;